

А

АБЕЛЕВ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛ* (Abelian economic integral) – интеграл от *алгебрична икономическа функция* от вида

$$\int_{v_0}^{v_1} R(v, w) dv,$$

където $R(v, w)$ е рационална *икономическа функция* от променливите v и w , които чрез алгебрическото уравнение

$$F(v, w) \equiv a_0(v)w^n + a_1(v)w^{n-1} + \dots + a_n(v) = 0$$

са свързани с целите рационални по v коефициенти $a_j(v)$, $j = 1, 2, \dots, n$. На това уравнение съответства на компактна **Риманова икономическа повърхнина*** (Riemannian economic surface) (вж. *Риманово икономическо пространство*), n -листно покриващата **Риманова икономическа сфера*** (Riemannian economic sphere) на която v , w , следователно и $R(v, w)$, интерпретирани като икономически функции от точка на повърхността $F(v, w)$, са еднозначни.

АБЕЛЕВА ИКОНОМИЧЕСКА ГРУПА* (Abelian economic group) – същото като *комутативна икономическа група*. Вж. и *икономическа група*.

АБЕЛЕВА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛУГРУПА* (Abelian economic semi-group) – същото като *комутативна икономическа полугрупа*. Вж. и *икономическа полугрупа*.

АБЕРАЦИЯ (aberration) (**кд**) – **ВЪВ**:

икономическа аберация;

необходима икономическа аберация;

нормална икономическа аберация;

нормална продуктова икономическа аберация;

нормална продуктова потребителна икономическа аберация;

нормална продуктова производствена икономическа аберация;

понижаваща икономическа аберация;

*понижаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като **продуктов икономически недоимък**);*

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктов потребителен икономически недоимък);
понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктов производствен икономически недоимък);
понижаваща продуктова икономическа аберация;
понижаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като потребителен недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като производствен недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация;
понижаваща продуктова производствена икономическа аберация;
понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация;
понижаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като продуктова икономическа оскъдност);
понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктова потребителен икономическа оскъдност);
понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктова производствена икономическа оскъдност);
продуктова икономическа аберация;
продуктова необходима икономическа аберация;
продуктова необходима потребителна икономическа аберация;
продуктова необходима производствена икономическа аберация;
продуктова потребителна икономическа аберация;
продуктова производствена икономическа аберация;
продуктово-присъща икономическа аберация;
разумна икономическа аберация;
разумна продуктова икономическа аберация;
разумна продуктова потребителна икономическа аберация;
разумна продуктова производствена икономическа аберация;
увеличаваща икономическа аберация;
увеличаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като продуктов икономически превес);
увеличаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктов потребителен икономически превес);

увеличаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктов производствен икономически превес*);
увеличаваща продуктова икономическа аберация;
увеличаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като *принаден икономически продукт*);
увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт*);
увеличаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като *производствен принадлеен икономически продукт*);
увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация;
увеличаваща продуктова производствена икономическа аберация;
увеличаваща продуктово-присъща икономическа аберация;
увеличаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като *продуктов икономически излишък*);
увеличаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктов потребителен икономически излишък*);
увеличаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктов икономически производствен излишък*).

АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual aberration) (**ки**) – във:

нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална];
нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];
нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];
понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);
понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);
понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);
понижаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]);

продуктова икономическа аберация [индивидуална];

-
- продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална];*
продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална];
продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална];
продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];
продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];
продуктово-присъща икономическа аберация [индивидуална];
разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална];
разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];
разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];
увеличаваща неразумна нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);
увеличаваща неразумна нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);
увеличаваща неразумна нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);
увеличаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически превес [индивидуален]*);
увеличаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);
увеличаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);
увеличаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална];
увеличаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като *принаден икономически продукт [индивидуален]*);
увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален]*);

увеличаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като производствен принадлеен икономически продукт [индивидуален]);

увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов икономически излишък [индивидуален]);

увеличаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]);

увеличаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов икономически производствен излишък [индивидуален]);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*).

АБСОЛЮТ (absolute) (кд) – във:

икономически абсолют.

АБСОЛЮТЕН БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ (absolute budget deficit) (в макр.) – положителна разлика между по-високите бюджетни разходи и по-ниските бюджетни приходи на *държавния бюджет (в макр.)*.

АБСОЛЮТЕН БЮДЖЕТЕН СУФИЦИТ (absolute budget sufficit) (в макр.) – положителна разлика между по-високите бюджетни приходи и по-ниските бюджетни разходи на *държавния бюджет (в макр.)*.

АБСОЛЮТЕН ДЕФИЦИТ (absolute deficit) (ки) – във:

абсолютен бюджетен дефицит (в макр.).

АБСОЛЮТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТРЕМУМ (absolute economic extremum) – същото като *безусловен икономически екстремум*.

АБСОЛЮТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МАКСИМУМ (absolute economic maximum) (**ки**) – във:

точка на абсолютния икономически максимум (вж. *точка на икономическия максимум*);

АБСОЛЮТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МИНИМУМ (absolute economic minimum) (**ки**) – във:

точка на абсолютния икономически минимум (вж. *точка на икономическия минимум*);

АБСОЛЮТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕРМИН* (absolute economic term) – *икономически термин*, който (за разлика от *относителния икономически термин*) не съдържа никакво отношение към други икономически предмети, освен към *икономическия предмет* (в т.ч. и *икономическо явление, икономически процес, икономически обект, икономическа система*), който той означава.

АБСОЛЮТЕН ИНФЛАЦИОНЕН ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ* (absolute inflationary purchasing power parity) (в межд.) – същото като *абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)*.

АБСОЛЮТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТАБИЛИЗАЦИЯ* (absolute factor /coefficient/ of the economic stabilization) – същото като *пределна стабилизируема икономическа величина*.

АБСОЛЮТЕН ЛИХВЕН ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ* (absolute interest-rate purchasing power parity) (в межд.) – същото като *абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*.

АБСОЛЮТЕН ПАРИТЕТ (absolute parity) (**ки**) – във:

абсолютен инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като *абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)*);

абсолютен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като *абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*);

абсолютен паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

комплексноравновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);
модел на Беласа, Б., и Самуелсън, П., на абсолютният паритет на покупателните сили (в межд.);
обобщен модел на Пилбийм, К., на абсолютният паритет на покупателните сили (в межд.);
опростен модел на абсолютният продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);
права на абсолютният продуктов паритет (в межд.);
продуктоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);
финансоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.).

АБСОЛЮТЕН ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ (absolute purchasing power parity) (в межд.) – *паритет на покупателните сили (в межд.), според който разменният курс (в межд.) между валутите (в межд.) на две страни (при пряко котиране) [същото като валутен курс (в межд.)] [разменният курс между местна валута (в межд.) и чуждестранната валута (в межд.)] се намира в равновесие, когато при постоянни други условия той е изравнен със съотношението между абсолютните равнища на цените (в макр.) на стоките [на продуктите или на финансовите активи (в микр.)] на местната и чуждата страна. Проявява се като абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.) и абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.).*

АБСОЛЮТЕН ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ (absolute purchasing power parity) (**ки**) – **ВЪВ:**

абсолютен инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);
модел на Беласа, Б., и Самуелсън, П., на абсолютният паритет на покупателните сили (в межд.);

обобщен модел на Пилбийм, К., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

опростен модел на абсолютния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

права на абсолютния продуктов паритет (в межд.).

АБСОЛЮТЕН ПРОДУКТОВ ПАРИТЕТ (absolute product parity) (**ки**) – във:

абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

опростен модел на абсолютния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

права на абсолютния продуктов паритет (в межд.).

АБСОЛЮТЕН ПРОДУКТОВ ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ*

(absolute product purchasing power parity) (в межд.), **абсолютен инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.)**, (*) – *продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)*, според който *разменният курс (в межд.)* [валутният курс (в межд.)] между валутите (в межд.) на две страни се намира в равновесие [е *равновесен валутен курс (в межд.)*] [при *пряко валутно котиране (в межд.)*] тогава, когато при постоянни други условия той е изравнен със съотношението между *абсолютните равнища на цените (в макр.)* на продуктите на местната и чуждата страна.

АБСОЛЮТЕН ПРОДУКТОВ ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ

(absolute product purchasing power parity) (**ки**) – във:

абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

опростен модел на абсолютния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

АБСОЛЮТЕН СУФИЦИТ (absolute sufficit) (**ки**) – във:

абсолютен бюджетен суфицит (в макр.).

АБСОЛЮТЕН ФИНАНСОВ ПАРИТЕТ (absolute product parity) (**ки**) – във:

абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.).

АБСОЛЮТЕН ФИНАНСОВ ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ*

(absolute financial purchasing-power parity) (в межд.), **абсолютен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.)**, (*) – *финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*, според който *разменният курс (в межд.)* [валутният курс (в межд.)] между валутите (в межд.) на две страни се намира в равнове-

сие [е *равновесен валутен курс (в межд.)*] [при *пряко валутно котиране (в межд.)*] тогава, когато при постоянни други условия той е изравнен със съотношението между абсолютните равнища на цените на *ценните книги (в макр.)* на местната и чуждата страна.

АБСОЛЮТНА ГРЕШКА (absolute error) – разлика между действителното значение на някаква величина (за такава се приема средната аритметична от наблюдаваните значения) и наблюдаваното значение на случайната величина x_i . Вж. *теория на грешките*.

АБСОЛЮТНА ГРЕШКА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕШЕНИЕ (absolute error of the economic solution) – абсолютното значение $|\delta y|$ на разликата $\delta y = y' - y$ между определено приближено решение y' на математическа задача, която моделира функционирането на дадена *икономическа система*, и нейното точно решение y . Вж. *грешка на икономическото решение*.

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА ГРЕШКА (absolute economic error) – абсолютно значение на *икономическата грешка*; *икономическата величина* $\Delta x = x^* - x$, където x^* е **точната икономическа величина** (exact economic quantity /value/), а x – **приближената икономическа величина** (approximate economic quantity /value/) (последната е действителната икономическа величина, която включва абсолютната икономическа грешка, отклоняваща икономическата величина от нейното точно значение).

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА ГРЕШКА (absolute economic error) (**ки**) – ВЪВ:

абсолютна икономическа грешка;

функция на абсолютната икономическа грешка (вж. *икономическа грешка*).

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИСТИНА (absolute economic truth) – вж. *икономическа истина*.

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ (absolute economic utility) – същото като *икономическа полезност [абсолютна]*.

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (absolute economic value) – същото като *икономическа стойност [абсолютна]*.

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ* (absolute economic stability) – същото като *абсолютна устойчивост на икономическата система*.

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ (absolute economic stability) (**ки**) – във:

абсолютна икономическа устойчивост (същото като *абсолютна устойчивост на икономическата система*);

експоненциална абсолютна икономическа устойчивост (вж. *абсолютна устойчивост на икономическата система*);

квадратичен критерий за абсолютна икономическа устойчивост (вж. *абсолютна устойчивост на икономическата система*).

АБСОЛЮТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (absolute economic worth) – същото като *икономическа ценност [абсолютна]*.

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ДЕПОЗИТИ (absolute expected rate of return on deposits) (в межд.) – общо *икономическо понятие* за *абсолютна норма на очаквания доход от депозити в местна валута* (в межд.) и *абсолютна норма на очаквания доход от депозити в чуждестранна валута* (в межд.).

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ДЕПОЗИТИ В МЕСТНА ВАЛУТА (absolute expected rate of return on deposits denominated only in domestic currency) (в межд.) – за местните лица е равна на местния *номинален лихвен процент* (в макр.).

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ДЕПОЗИТИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА (absolute expected rate of return on deposits denominated only in foreign currency) (в межд.) – за местните лица е равна на сумата от чуждия *номинален лихвен процент* (в макр.) и очаквания темп на прираста на пазарния *валутен курс* (в межд.) на чуждестранната парична единица, изразен в местни парични единици.

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ПРОДУКТИ (absolute expected rate of return on products) (в межд.) – общо *икономическо понятие* за *абсолютна норма на очаквания доход от продукти в местна валута* (в межд.) и *абсолютна норма на очаквания доход от продукти в чуждестранна валута* (в межд.).

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ПРОДУКТИ В МЕСТНА ВАЛУТА (absolute expected rate of return on products only in domestic currency) (в межд.) – за местните лица е равна на очаквания темп на местната *инфлация* (в макр.).

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ПРОДУКТИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА (absolute expected rate of return on products only in foreign currency) (в межд.) – за местните лица е равна на сумата от очаквания темп на чуждата *инфлация* (в макр.) и очаквания темп на прираста на пазарния *валутен курс* (в межд.) на чуждестранната парична единица.

АБСОЛЮТНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ЦЕННИ КНИГИ (absolute expected rate of return on securities) (в макр.) – същото като *норма на очаквания доход от ценни книги* (в макр.).

АБСОЛЮТНА СТАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕГУЛАТОР (absolute static characteristic of the economic controller) – *статична характеристика на икономическия регулатор* (на *статично-функциониращия икономически регулатор*), при която установените значения (*установеното икономическо въздействие*) y на изхода на *икономическия регулатор* на *система на икономическо регулиране* и това на *регулируемата изходна величина* на системата (т.е. на входа на регулатора) x са свързани с непрекъснатата *еднозначна икономическа функция* $y = f(x)$.

АБСОЛЮТНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (absolute stability of the economic system), **абсолютна икономическа устойчивост**, – устойчивост изцяло на тривиално решение на нелинейна система от диференциални уравнения, моделираща дадена *нелинейна динамична икономическа система*, която устойчивост е равномерна за всички системи от някакъв клас. Диференциалните уравнения могат да бъдат обикновени, в крайни разлики, със закъсняващ аргумент, с частни производни. Съответната *икономическа система* може да се моделира и с интегрални уравнения. Приемаме, че *динамичната икономическа система* се описва от диференциалните уравнения

$$(1) \quad \frac{dx(t)}{dt} = Ax(t) + B\xi(t)$$

и от някакво множество M от двойки *икономически функции* $\{x(\cdot), \xi(\cdot)\}$, където A и B са постоянни комплексни матрици с размерности, съответно $N \times N$ и $N \times n$, а $x(t)$ и $\xi(t)$ са векторни комплекснозначни икономически функции съответно от порядъци N и n , като $\xi(t)$ е локално сумируема, а $x(t)$ е абсолютно непрекъснатата функция. В практическите икономически приложения A , B , $x(t)$ и $\xi(t)$ обикновено са реални, като уравнението (1) описва линейната част на икономическата система, а множеството M определя свойствата на нейните нелинейни блокове. При най-простия случай системата (1) има един фиксиран нелинеен блок, който се описва от уравненията

$$(2) \quad \xi(t) = \varphi[\sigma(t), t], \quad \sigma(t) = Cx(t),$$

където $\sigma(t)$ и $\xi(t)$ са *скалярни икономически функции*, а C е матрица с размерност $1 \times N$, като $\sigma(t)$, $\xi(t)$ и C са реални величини. Тук M е множеството от всички двойки $\{x(\cdot), \xi(\cdot)\}$, за които е изпълнено условието (2).

При анализа на абсолютната икономическа устойчивост от най-важно значение е отчитането на квадратичните икономически съотношения между $x(t)$ и $\xi(t)$. При това се приема, че за функциите $\varphi(\sigma, t)$ в (2) е известно само това, че за всички $t \geq 0$ и σ е в сила

$$\mu_1 \leq \frac{\varphi(\sigma, t)}{\sigma} \leq \mu_2.$$

При такава предпоставка $M = M[\mu_1, \mu_2]$ е *икономическо множество* на всички $x(t)$ и $\xi(t)$, за които почти навсякъде

$$\mu_1 \leq \frac{\xi(t)}{\sigma(t)} \leq \mu_2,$$

където $\sigma(t) = Cx(t)$ или, което е същото –

$$(3) \quad [\mu_2 \sigma(t) - \xi(t)][\xi(t) - \mu_1 \sigma(t)] \geq 0.$$

Приемаме също, че $n \geq 1$, а $F(x, \xi)$ е *ермитова икономическа форма** (Hermitian economic form) на $C^N \times C^n$. В общия случай се имат предвид (а) класът $M_{F,L}$ от двойки икономически функции $x(t)$ и $\xi(t)$, които удовлетворяват почти навсякъде локалните икономически връзки

$$(4) \quad F[x(t), \xi(t)] \geq 0,$$

и (б) класът $M_{F,I}$ от двойки икономически функции $x(t)$ и $\xi(t)$, които удовлетворяват интегралните икономически връзки

$$(5) \quad \exists T_k \rightarrow \infty: \int_0^{T_k} F[x(t), \xi(t)] dt \geq -\gamma,$$

където числата T_k зависят от $x(\cdot)$ и $\xi(\cdot)$. Предполагаме по-нататък, (а) че уравнението (1) е управляемо, т.е. че рангът на $(N \times Nn)$ -размерната матрица

$$\|B, AB, A^2B, \dots, A^{N-1}B\|$$

е равен на N , и (б) че е изпълнено следното условие за **минимална икономическа устойчивост*** (minimal economic stability): съществува такава $(n \times N)$ -размерна матрица R , щото $A + BR$ е **матрица на А. Хуруиц** (Hurwitz matrix) и $F(x, Rx) \geq 0$ за всяко x , където F е икономическа форма в (4) или в (5). С D и E се означават произволни матрици, съответно с порядъци $m \times N$ и $m \times n$, където $\|D\| + \|E\| \neq 0$. Чрез тях се формира изход на икономическата система (1)

$$(6) \quad \eta(t) = Dx(t) + E\xi(t).$$

Могат да бъдат различени реален случай, когато всички величини в (1) и (6) и коефициентите във формата $F(x, \xi)$ са реални, и комплексен случай, когато в общия случай те са комплексни. Множеството от всички реални $x(\cdot)$ и $\xi(\cdot)$, които удовлетворяват (4), респ. удовлетворяват (5), се означават с $M_{F,L}^R$, респ. с $M_{F,I}^R$. Приемаме също, че

$$\|\eta(\cdot)\|^2 = \int_0^\infty |\eta(t)|^2 dt.$$

При наличието на горните допускания (1) е **абсолютно устойчива икономическа система** (absolute stable economic system) по изхода (6) в класа M , ако съществуват такива постоянни $C_1 \geq 0$ и $C_2 \geq 0$, щото от (1), (6) и $[x(\cdot), \xi(\cdot)] \in M$ произтичат крайността на $\|\eta(\cdot)\|$ и оценката

$$(7) \quad \|\eta(\cdot)\|^2 \leq C_1 |x(0)|^2 + C_2.$$

Тук може да се формулира **квадратичен критерий за абсолютна икономическа устойчивост*** (quadratic criterium of absolute economic stability), според който за абсолютна устойчивост на икономическата система (1) по изхода (6) в класа $M_{F,I}(\gamma)$ (при реален случай – в класа $M_{F,I}^R(\gamma)$) е необходимо и достатъчно, щото

$$(8) \quad \exists \delta > 0 : F(\tilde{x}, \tilde{\xi}) \leq -\delta |\tilde{\eta}|^2$$

за всички комплексни $\tilde{x}, \tilde{\xi}, \tilde{\eta}$ и за всички действителни ω , свързани със съотношенията

$$(9) \quad i\omega \tilde{x} = A\tilde{x} + B\tilde{\xi}, \quad \tilde{\eta} = D\tilde{x} + E\tilde{\xi}.$$

При изпълнение на (8) и (9) в (7) се получава равенството $C_2 = C'_2 \gamma$, като при това числата C_2 и C' не зависят от γ в (5). Ако $\eta(t) = x(t)$ и е изпълнено (4) [както и (8) за $\tilde{\eta} = \tilde{x}$], тогава е налице **експоненциална абсолютна икономическа устойчивост*** (exponential absolute economic stability) (експоненциална устойчивост изцяло на икономическата система):

$$\exists C > 0, \varepsilon > 0 : |x(t)| \leq C e^{-\varepsilon(t-t_0)} |x(t_0)|$$

(за всички $x(\cdot)$, $t \geq t_0$).

АБСОЛЮТНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (absolute stability of the economic system) (**ки**) – във:

абсолютна устойчивост на икономическата система;

абсолютна устойчивост на непрекъснатата нелинейна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*).

АБСОЛЮТНА УСТОЙЧИВОСТ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА НЕЛИНЕЙНА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (absolute stability of continuous non-linear dynamic economic system) – вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*.

АБСОЛЮТНА ЦЕНА (absolute price) (в микр.) – *номинална цена (в межд.) на определен продукт* (по общо – на определен икономически ингредиент); *цена, по която операционно се извършват трансакциите (сделките) на пазара*.

АБСОЛЮТНА ЧЕСТОТА НА СЛУЧАЙНОТО ИКОНОМИЧЕСКО СЪБИТИЕ (absolute frequency of the stochastic /random/ economic event) – количество (брой) на шансовете или изходите, благоприятстващи осъществяването на дадено *случайно икономическо събитие в пространството на елементарните икономически събития*.

АБСОЛЮТНИ СТАТИЧНИ ВАЛУТНОКУРСОВИ ОЧАКВАНИЯ (absolute static exchange-rate expectations) (в межд.) – *статични валутнокурсони очаквания (в межд.)* на икономическите агенти (респ. на икономическите единици) след определен период от време абсолютното равнище на бъдещия номинален валутен курс (в межд.) на чуждестранната парична единица [на чуждестранната валута (в межд.)] да остане постоянно, независимо от това, че настоящото му значение може да варира.

АБСОЛЮТНО ВАЛУТНОКУРСОВО ОЧАКВАНИЕ (absolute exchange-rate expectation) (**ки**) – във:

абсолютни статични валутнокурсони очаквания (в межд.).

АБСОЛЮТНО ОЧАКВАНЕ (absolute expectation) (**ки**) – във:

абсолютни статични валутнокурсони очаквания (в межд.).

АБСОЛЮТНО ПРЕДИМСТВО (absolute advantage) (в межд.) – по-висока производителност на факторите на производството (в частност – на труда) при създаването на определен вид *продукт* в дадена страна в сравнение с тяхната (неговата) производителност при създаването на същия продукт в друга страна.

АБСОЛЮТНО ПРЕДИМСТВО (absolute advantage) (**ки**) – във:

абсолютно предимство (в межд.);

изгода от абсолютните предимства (в межд.);

теория за абсолютните предимства (в межд.).

АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ (absolute price level) (в макр.) – изразен чрез коефициент среден индекс на цените на *народностопанския макроикономически продукт (в макр.)*. Той е цената на *агрегатния народностопански макроикономически продукт (в макр.)*. Същото е като *агрегатен индекс на цените (в макр.)* и като *дефлатор (в макр.)*. Подразбира се като представен в коефициент осреднен притеглен темп на растежа на *цените* през текущата година на всички продукти, включени в *брутния вътрешен продукт* [респ. в *брутния национален продукт (в макр.)*], спрямо определена базова година.

АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ (absolute price level) (**ки**) – във:

абсолютно равнище на цените (в макр.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при постоянна реална парична маса и при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален лихвен процент при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален лихвен процент при постоянна номинална парична маса” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален лихвен процент при постоянна реална парична маса” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – реален валутен курс според продуктовия пазар” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – реален валутен курс според продуктовия пазар при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – темп на инфлацията” (в межд.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);

поле на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

потенциално абсолютно равнище на цените (в межд.);

права “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс” (в межд.);

равновесно абсолютно равнище на цените (в макр.);

точка на валутно-продуктово-парично пазарно равновесие от гледна точка на абсолютното равнище на цените (в межд.);

точка на комплексното макроикономическо пазарно равновесие в отворена икономика от гледна точка на абсолютното равнище на цените (в межд.) (същото като точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от гледна точка на абсолютното равнище на цените (в межд.));

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “средно абсолютно равнище на цените - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.).

АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ НА ЦЕННИТЕ КНИГИ (securities absolute price level) (**ки**) – във:

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален валутен курс при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален лихвен процент” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – реален валутен курс според финансовия пазар” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – реален валутен курс според финансовия пазар при относителен финансов паритет” (в межд.);

права “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален валутен курс” (в межд.).

АБСОЛЮТНО СТАТИЧНО ВАЛУТНОКУРСОВО ОЧАКВАНЕ (absolute static exchange-rate expectation) (в межд.) – вж. *абсолютни статични валутно-курсови очаквания (в межд.)*.

АБСОЛЮТНО СТАТИЧНО ОЧАКВАНЕ (absolute static expectation) (**ки**) – във:

абсолютни статични валутнокурсови очаквания (в межд.).

АБСОЛЮТНОГЪВКАВА ПАРИЧНА ПОЛИТИКА (absolutely-flexible monetary policy) (в макр.) – *парична политика (в макр.)*, която поддържа постоянно равнище на *пазарния лихвен процент (в макр.)*, като неутрализира въздействията на промените на *агрегатното търсене на пари (в макр.)* върху *лихвения процент (в макр.)* чрез съответни промени в *агрегатното предлагане на пари (в макр.)*. Типична е за *тактическата цел по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.)*. Вж. *степен на гъвкавост на паричната политика (в макр.)*.

АБСОЛЮТНОГЪВКАВА ПОЛИТИКА (absolutely-flexible policy) (**ки**) – във:

абсолютногъвкава парична политика (в макр.).

АБСОЛЮТНОЕЛАСТИЧНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate absolute elastic product demand curve) (в макр.) – макроикономическа крива с отрицателен наклон, при всяка точка от която коефициентът на еластичност на *агрегатното продуктово търсене (в макр.)* към *абсолютното равнище на цените (в макр.)* [към *дефлатора (в макр.)*] е равна на единица. Тя е *крива на агрегатното продуктово търсене (в макр.)* с постоянна единична ценова еластичност.

АБСОЛЮТНО-НЕПРЕКЪСНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (absolutely-continuous economic function) – усилено понятие за *непрекъсната икономическа функция*. Икономическата функция $f(x)$ е абсолютно-непрекъсната в отрязъка $[a, b]$, ако за всяко $\varepsilon > 0$ съществува такова $\delta > 0$, щото за всяка двойка от взаимно непресичащи се интервали

$$(a_k, b_k) \subset (a, b), k = 1, 2, \dots, n,$$

за която

$$\sum_{k=1}^n (b_k - a_k) < \delta,$$

е валидно неравенството

$$\sum_{k=1}^n |f(b_k) - f(a_k)| < \varepsilon.$$

Всяка абсолютно-непрекъсната икономическа функция за даден отрязък е непрекъсната за този отрязък, но обратното не е вярно.

Ако икономическите функции $f(x)$ и $v(x)$ са абсолютно-непрекъснати, тогава техните сума, разлика и произведение са също абсолютно-непрекъснати. Ако $f(x)/v(x) \neq 0$, тогава и тяхното частно също е абсолютно-непрекъснато. Суперпозицията от две абсолютно-непрекъснати икономически функции може и да не бъде абсолютно-непрекъсната (вж. *принцип на икономическата суперпозиция*).

АБСОЛЮТНО-ОБЩОПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-totally-utility economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $TU(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *общата полезност на икономическия продукт [абсолютни индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка обща полезност на продукта) $TU(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *обща икономическа полезност*). Неговите точки изграждат **пространството на абсолютно-общополезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]*** (space of the individual product absolutely-totally-utility economic behaviour) $S(TU(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-общополезностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира

от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product total utility), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product total utility), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hyper-surface of the absolute individual economic product total utility), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $TU(AI)(q)$.

АБСОЛЮТНО-ОБЩОСТОЙНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-totally-value economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $TV(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка обща стойност на продукта) $TV(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *обща икономическа стойност*). Неговите точки изграждат **пространството на абсолютно-общостойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]*** (space of the individual product absolutely-totally-value economic behaviour) $S(TV(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-общостойностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product total value), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product total value), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hyper-

surface of the absolute individual economic product total value), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $TV(AI)(q)$.

АБСОЛЮТНО-ОБЩОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-totally-worth economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $TW(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *общата ценност на икономическия продукт [абсолютни индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка обща ценност на продукта) $TW(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *обща икономическа ценност*). Неговите точки изграждат *пространството на абсолютно-общоценностното икономическо поведение на индивида [продуктово]** (space of the individual product absolutely-totally-worth economic behaviour) $S(TW(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-общоценностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на обществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product total worth), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product total worth), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product total worth), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $TW(AI)(q)$. Негови разновидности са *абсолютно-общостойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]* и *абсолютно-общополезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

АБСОЛЮТНО-ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-utility economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $U(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на

полезността на икономическия продукт [абсолютни индивидуална] (на измерената в абсолютна мярка полезност на продукта) $U(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *икономическа полезност*). Неговите точки изграждат ***пространството на абсолютно-полезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]**** (space of the individual product absolutely-utility economic behaviour) $S(U(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-полезностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product utility), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product utility), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product utility), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $U(AI)(q)$. Негови разновидности са *абсолютно-общополезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]* и *абсолютно-пределнополезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

АБСОЛЮТНО-ПРЕДЕЛНОПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-marginally-utility economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $MU(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *пределната полезност на икономическия продукт [абсолютни индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка пределна полезност на продукта) $MU(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *пределна икономическа полезност*). Неговите точки изграждат ***пространството на абсолютно-пределнополезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]**** (space of the individual

product absolutely-marginally-utility economic behaviour) $S(MU(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-пределнополезностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product marginal utility), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product marginal utility), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product marginal utility), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $MU(AI)(q)$.

АБСОЛЮТНО-ПРЕДЕЛНОСТОЙНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-marginally-value economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $MV(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводителна икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка пределна стойност на продукта) $MV(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *пределна икономическа стойност*). Неговите точки изграждат *пространството на абсолютно-пределностойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]** (space of the individual product absolutely-marginally-value economic behaviour) $S(MV(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-пределностойностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product marginal value), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на пределната стойност на икономи-**

.....

ческия продукт [абсолютна индивидуална]* (surface of the absolute individual economic product marginal value), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product marginal value), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $MV(AI)(q)$..

АБСОЛЮТНО-ПРЕДЕЛНОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-marginally-worth economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $MW(BAI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка пределна ценност на продукта) $MW(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *пределна икономическа ценност*). Неговите точки изграждат *пространството на абсолютно-пределноценностното икономическо поведение на индивида [продуктово]** (space of the individual product absolutely-marginally-worth economic behaviour) $S(MW(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-пределноценностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product marginal worth), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product marginal worth), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product marginal worth), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $MW(AI)(q)$. Негови разновидности са *абсолютно-пределностойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]* и *абсолютно-пределнополезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

АБСОЛЮТНО-СТОЙНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-value economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $V(Б\text{И})(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *стойността на икономическия продукт [абсолютни индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка стойност на продукта) $V(А\text{И})(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *икономическа стойност*). Неговите точки изграждат *пространството на абсолютно-стойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]** (space of the individual product absolutely-value economic behaviour) $S(V(Б\text{И})(q))$. То е субективно абсолютно-стойностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product value), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product value), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product value), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $V(А\text{И})(q)$. Негови разновидности са *абсолютно-общостойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]* и *абсолютно-пределностойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

АБСОЛЮТНО-ТВЪРД ВАЛУТЕН КУРС (absolutely-fixed exchange rate) (в межд.) – същото като *абсолютно-фиксиран валутен курс (в межд.)*.

АБСОЛЮТНО-ТВЪРД КУРС (absolutely-fixed rate) (**ки**) – във:

абсолютно-твърд валутен курс (в межд.) (същото като *абсолютно-фиксиран валутен курс (в межд.)*).

АБСОЛЮТНО-УСТОЙЧИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (absolutely-stable economic system) – вж. *абсолютна устойчивост на икономическата система*.

АБСОЛЮТНО-ФИКСИРАН ВАЛУТЕН КУРС (absolutely-fixed exchange rate) (в межд.), **абсолютно-твърд валутен курс (в межд.)**, – *фиксиран валутен курс абсолютно фиксиран валутен курс (в межд.)* без обявен от държавата толеранс (рамки) на неговото движение.

АБСОЛЮТНО-ФИКСИРАН КУРС (absolutely-fixed rate) (**ки**) – във:
абсолютно-фиксиран валутен курс (в межд.).

АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product absolutely-worth economic behaviour) (*) – *икономическо поведение $W(BAI)(q)$ на индивида като възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *ценността на икономическия продукт [абсолютни индивидуална]* (на измерената в абсолютна мярка ценност на продукта) $W(AI)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *икономическа ценност*). Неговите точки изграждат *пространството на абсолютно-ценностното икономическо поведение на индивида [продуктово]** (space of the individual product absolutely-worth economic behaviour) $S(W(BAI)(q))$. То е субективно абсолютно-ценностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product worth), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product worth), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hypersurface of the absolute individual economic product worth), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $W(AI)(q)$. Негови разновидности са *абсолютно-стойностното икономическо поведение на индивида [продуктово]* и *абсолютно-*

полезностното икономическо поведение на индивида [продуктово], както и абсолютно-общоценностното икономическо поведение на индивида [продуктово] и абсолютно-пределноценностното икономическо поведение на индивида [продуктово].

АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ЕНТРОПИЯ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (absolutely-worth-dynamic entropy in economic system) – същото като *абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия*.

АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (absolutely-worth-dynamic economic entropy), **абсолютно-ценностнодинамична ентропия в икономическата система, (*)** – *ценностнодинамична икономическа ентропия H_W , съдържаща се в абсолютната ценност AW, т.е. в абсолютната полезност AU и в абсолютната стойност AV. Нейната величина е екстензивна функция от три типа аргументи: **първо**, абсолютната обща полезност AU, която се носи от различните предметни (натурални и парични) ингредиенти в икономическата система; **второ**, абсолютната обща стойност AV в тези ингредиенти; **трето**, броя на предметните ингредиенти M_i , които са в системата при различните нейни състояния $i = 1, 2, \dots, n$. Тя е функцията $H_W = H_W(AU, AV, M_i)$. Вж. *ценностнодинамична икономическа ентропия*.*

АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (absolutely-worth-dynamic economic entropy) (**ки**) – във:

абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностно-динамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността;

стойностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

стойностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността).

АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ НА ПОЛЕЗНОСТТА (absolutely-worth-dynamic economic entropy of the utility) (**ки**) – във:

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността.

АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ НА СТОЙНОСТТА (absolutely-worth-dynamic economic entropy of the value) (**ки**) – във:

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността.

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОЗИТИВНОСТ* (absorptive economic dispositivity) – същото като *същностно-стратифицирана икономическа абсорбционност*.

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (absorptive economic elasticity) (*) – *относителна икономическа величина*, която при постоянни други условия показва с колко процента се променя *входният икономически ингредиент* на някаква *икономическа система* (наричана *ингредиентна икономическа система*) при един процент промяна на *изходния икономически ингредиент* на същата система; едно от проявленията и един от измерителите на *ингредиентната икономическа реагируемост*, както и разновидност на *икономическата еластичност*. Може да се разглежда още като *свойство* на относителна абсорбционна реагируемост на икономическата система. Представява съотношение между *пределната икономическа абсорбционност* и *средната икономическа абсорбционност* при разглежданата икономическа система.

Когато се приложи *ингредиентната икономическа обратимост*, се конституират следните разновидности на абсорбционната икономическа еластичност: *зададена абсорбционна икономическа еластичност*, *начална абсорбционна икономическа еластичност*, *инверсна абсорбционна икономическа еластичност*. Когато се приложи *ингредиентната икономическа абстрахируемост*, се конституират следните нейно разновидности: *абстрактна абсорбци-*

онна икономическа еластичност, конкретна абсорбционна икономическа еластичност, субстанциална абсорбционна икономическа еластичност, ресурсно-субстанциална абсорбционна икономическа еластичност, възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност, стратификационна абсорбционна икономическа еластичност, същностно-стратификационна абсорбционна икономическа еластичност, същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен абсорбционна икономическа еластичност се конституират още и съответстващите й понятия за **абсорбционна консуматорска еластичност*** (absorptive consumptionary elasticity), **абсорбционна стопанска еластичност*** (absorptive protoeconomic elasticity), **абсорбционна пазарно-икономическа еластичност*** (absorptive marketly-economic elasticity) и **абсорбционна финансово-пазарно-икономическа еластичност*** (absorptive financially-marketly-economic elasticity). Общо за всички тях е понятието за **абсорбционна поддържаща еластичност*** (absorptive sustenance /sustaining/ elasticity) (за абсорбционна еластичност при поддържането).

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (absorptive economic elasticity) (**ки**) – във:

абсорбционна икономическа еластичност;
абстрактна абсорбционна икономическа еластичност;
възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност;
зададена абсорбционна икономическа еластичност;
инверсна абсорбционна икономическа еластичност;
конкретна абсорбционна икономическа еластичност;
начална абсорбционна икономическа еластичност;
ресурсно-субстанциална абсорбционна икономическа еластичност;
стратификационна абсорбционна икономическа еластичност;
субстанциална абсорбционна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна абсорбционна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност.

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАНОСТ* (absorptive economic substantivity) – същото като *субстанциална икономическа абсорбционност*.

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАНОСТ (absorptive economic substantivity) (**ки**) – във:

абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като *субстанциална икономическа абсорбционност*);

възпроизводствена абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

сметна абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност*).

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ* (absorptive economic sensitivity) – същото като *икономическа абсорбционност*.

АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (absorptive economic sensitivity) (**ки**) – във:

абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *икономическа абсорбционност*);

абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *абстрактна икономическа абсорбционност*);

възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

зададена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *зададена икономическа абсорбционност*);

инверсна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *инверсна икономическа абсорбционност*);

конкретна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *конкретна икономическа абсорбционност*);

начална абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *начална икономическа абсорбционност*);

пределна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *пределна икономическа абсорбционност*);

пределна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

пределна същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като пределна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност)

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност);

ресурсно-субстанциална абсорбционна икономическа чувствителност (същото като ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност);

средна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна икономическа абсорбционност);

средна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна възпроизводствена икономическа абсорбционност);

средна същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност);

средна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност);

стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като стратифицирана икономическа абсорбционност);

субстанциална абсорбционна икономическа чувствителност (същото като субстанциална икономическа абсорбционност);

същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратифицирана икономическа абсорбционност);

същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа абсорбционност).

АБСОРБЦИОННОСТ (absorptivity) (кд) – във:

абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

абстрактна икономическа абсорбционност;

възпроизводствена икономическа абсорбционност;

зададена икономическа абсорбционност;

икономическа абсорбционност;

инверсна икономическа абсорбционност;

конкретна икономическа абсорбционност;

начална икономическа абсорбционност;
пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
пределна икономическа абсорбционност;
пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
пределна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност;
ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност;
средна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
средна икономическа абсорбционност;
средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
средна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност;
стратификационна икономическа абсорбционност;
субстанциална икономическа абсорбционност;
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
същностно-стратификационна икономическа абсорбционност.

АБСОРБЦИОННОСТ НА ИЗХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (absorptivity of the output economic ingredient) (*) – общо понятие за *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* (същото като *начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*) и *изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* (същото като *инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*). Вж. *икономическа абсорбционност*.

АБСОРБЦИОННОСТ НА ИЗХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (absorptivity of the output economic ingredient) (**ки**) – във:
абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
пределна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент).

АБСОРБЦИОННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДИЕНТ (absorptivity of the economic ingredient) (**ки**) – във:

абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент).

АБСОРБЦИЯ (absorption) (в межд.) – сума от *потреблението (в макр.), инвестициите (в макр.) и правителствените покупки (в макр.)* (правителствените поръчки); другото наименование на *брутните вътрешни покупки (в макр.)*.

АБСОРБЦИЯ (absorbtion) (кд) – във:

абсорбция (в межд.);

външна абсорбция (в межд.);

непосредствен ефект на абсорбцията от девалвацията (в межд.);

опосредствуван ефект на абсорбцията от девалвацията (в межд.);

подход на абсорбцията (в межд.);

пределна склонност към абсорбция (в межд.);

пълен ефект на абсорбцията от девалвацията (в межд.).

АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ* (abstract economic automaton) – вж. *безкраен икономически автомат*.

АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ* (abstract economic ingredientificate) (*) – *икономически ингредиентификат на абстрактната ингредиентна икономическа система; двойка от входен икономически ингредиент и изходен икономически ингредиент на дадена елементарна (без вътрешни междинни преобразования) абстрактна ингредиентна икономическа система, икономическото съответствие между които (ингредиенти) е определено чрез някакъв абстрактен икономически ингредиентор (абстрактен ингредиентен икономически оператор)*. По-сложна абстрактна ингредиентна икономическа система може да се представи като елементарна, като съвкупността от нейните *икономически оператори* се обедини в един общ абстрактен икономически ингредиентор. Така че абстрактната ингредиентна икономическа система е съставена от абстрактния икономически ингредиентификат и абстрактния икономически ингредиентор, който задава **абстрактното ингредиентно икономическо преобразование*** (abstract ingrediential economic transformation) между входа и изхода на системата.

Когато съставките на абстрактния икономически ингредиентификат (входният и изходният икономически ингредиент на системата) са *икономически величини*, е налице **абстрактен икономически ингредиентификат от нулев ранг*** (abstract zero-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на абстрактна **ингредиентна икономическа система от нулев ранг*** (zero-rank ingrediential economic system) (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*). Когато икономическите ingrediente са абстрактни ингредиентни икономически системи от нулев ранг, тогава е налице **абстрактен икономически ингредиентификат от първи ранг*** (abstract first-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на абстрактна *ингредиентна икономическа система от първи ранг*. Когато икономическите ingrediente са абстрактни ингредиентни икономически системи от първи ранг, тогава е налице **абстрактен икономически ингредиентификат от втори ранг*** (abstract second-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на абстрактна *ингредиентна икономическа система от втори ранг*. Когато икономическите ingrediente са абстрактни ингредиентни икономически системи от втори ранг, тогава е налице **абстрактен икономически ингредиентификат**

от *трети ранг** (abstract third-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на абстрактна *ингредиентна икономическа система от трети ранг*. В случай че не посочено друго, под абстрактен икономически ингредиентификат обикновено се подразбира абстрактният икономически ингредиентификат от нулев ранг.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен абстрактния икономически ингредиентификат се конституират още и съответстващите на последния понятия за *абстрактен консуматорски ингредиентификат** (abstract consumptionary ingredientificate), *абстрактен стопански ингредиентификат** (abstract protoeconomic ingredientificate), *абстрактен пазарно-икономически ингредиентификат** (abstract marketly-economic ingredientificate) и *абстрактен финансово-пазарно-икономически ингредиентификат** (abstract financially-marketly-economic ingredientificate). Общо за всички тях е понятието за *абстрактен поддържащ ингредиентификат** (abstract sustenance /sustaining/ ingredientificate) (за абстрактен ингредиентификат при поддържането).

АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (abstract economic ingredientor), **абстрактен ингредиентен икономически оператор, (*)** – *икономически оператор* на *абстрактната ингредиентна икономическа система*; оператор, който задава **абстрактното ингредиентно икономическо преобразование*** (abstract ingrediential economic transformation) в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономически ингредиент* – тогава той е *прав абстрактен икономически ингредиентор* (*прав абстрактен ингредиентен икономически оператор*), или в посока от *изходния* към *входния икономически ингредиент* – тогава той е *обратен абстрактен икономически ингредиентор* (*обратен абстрактен ингредиентен икономически оператор*). Когато не е посочено друго, под абстрактен икономически ингредиентор обикновено се подразбира правият абстрактен икономически ингредиентор. Важен частен случай на абстрактния икономически ингредиентор е *линейният абстрактен икономически ингредиентор** (linear abstract economic ingredientor), чиито основни разновидности са *пропорционалният абстрактен икономически ингредиентор** (proportional abstract economic ingredientor) и *интегралният абстрактен икономически ингредиентор** (integral abstract economic ingredientor). Абстрактният икономически ингредиентор се реализира чрез *абстрактната икономическа чувствителност* (подразбира се като абстрактна ингредиентна икономическа чувствителност), която в линейния стационарен

случай е представена от *абстрактната ингредиентна предавателна икономическа функция*. Нейни разновидности са *средната абстрактна икономическа чувствителност** (average abstract economic sensitivity) [тя реализира пропорционалния абстрактен икономически ингредиентор и се представя от *средната абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average abstract ingrediential transfer economic function)] и *пределната абстрактна икономическа чувствителност** (marginal abstract economic sensitivity) [тя реализира интегралния абстрактен икономически ингредиентор и се представя от *пределната абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal abstract ingrediential transfer economic function)].

Икономическият ингредиентор на абстрактна **ингредиентна икономическа система от нулев ранг*** (zero-rank ingrediential economic system) (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*) е **абстрактен икономически ингредиентор от нулев ранг*** (abstract zero-rank economic ingredienor); икономическият ингредиентор на абстрактна *ингредиентна икономическа система от първи ранг* е **абстрактен икономически ингредиентор от първи ранг*** (abstract first-rank economic ingredienor); икономическият ингредиентор на абстрактна *ингредиентна икономическа система от втори ранг* е **абстрактен икономически ингредиентор от втори ранг*** (abstract second-rank economic ingredienor); икономическият ингредиентор на абстрактна *ингредиентна икономическа система от трети ранг* е **абстрактен икономически ингредиентор от трети ранг*** (abstract third-rank economic ingredienor). В случай че не посочено друго, под абстрактен икономически ингредиентор обикновено се подразбира абстрактният икономически ингредиентор от нулев ранг.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен абстрактен икономически ингредиентор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **абстрактен консуматорски ингредиентор*** (abstract consumptionary ingredienor), **абстрактен стопански ингредиентор*** (abstract protoeconomic ingredienor), **абстрактен пазарно-икономически ингредиентор*** (abstract marketly-economic ingredienor) и **абстрактен финансово-пазарно-икономически ингредиентор*** (abstract financially-marketly-economic ingredienor). Общо за всички тях е понятието за **абстрактен поддържащ ингредиентор*** (abstract sustenance /sustaining/ ingredienor) (за абстрактен ингредиентор при поддържането).

АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР (abstract economic ingredientor) (**ки**) – ВЪВ:

абстрактен икономически ингредиентор;
обратен абстрактен икономически ингредиентор;
прав абстрактен икономически ингредиентор.

АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (abstract economic operator) (**ки**) – ВЪВ:

абстрактен ингредиентен икономически оператор;
инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);
интегрален абстрактен ингредиентен икономически оператор;
интегрален инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);
интегрален начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);
линеен инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);
линеен начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);
начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);
обратен абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като обратен абстрактен икономически ингредиентор);
прав абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като прав абстрактен икономически ингредиентор);
пропорционален абстрактен ингредиентен икономически оператор;
пропорционален инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);
пропорционален начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (abstract economic process) (**ки**) – ВЪВ:

абстрактен ингредиентен икономически процес (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (abstract ingrediential economic operator) (*) – общо понятие за **начален абстрактен ингредиентен икономически оператор** (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*) и **инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор** (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*). Подразделя се още на *пропорционален абстрактен ингредиентен икономически оператор* и *интегрален абстрактен ингредиентен икономически оператор*. Същото като *абстрактен икономически ингредиентор*.

АБСТРАКТЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (abstract ingrediential economic operator) (**ки**) – ВЪВ:

абстрактен ингредиентен икономически оператор;

инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

интегрален абстрактен ингредиентен икономически оператор;

интегрален инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

интегрален начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линеен инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линеен начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

обратен абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като *обратен абстрактен икономически ингредиентор*);

прав абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като *прав абстрактен икономически ингредиентор*);

пропорционален абстрактен ингредиентен икономически оператор;

пропорционален инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

пропорционален начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (abstract ingrediential economic process) – вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*.

АБСТРАКТЕН ПОДХОД КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АВТОМАТИ* (abstract approach to the economic automaton) – подход, при който изследването и изучаването на *икономическите автомати* се извършва при абстрахиране от техните структурни особености. При абстрактния подход *вътрешното икономическо състояние* на икономическия автомат, както и неговите *входни икономически въздействия* и *изходни икономически въздействия*, се интерпретират като абстрактни символи, които образуват някакви **икономически азбуки*** (economic alphabets), каквито са множеството Q на вътрешните състояния на икономическия автомат, множеството X на неговите входни въздействия, множеството Y на неговите изходни въздействия. Приема се, че X и Y са *крайни икономически множества*, а Q може да бъде и *безкрайно икономическо множество*. Например *детерминираният икономически автомат* се определя като $M = (Q, X, Y, \Psi, \Phi)$, където **функцията на икономическите преходи*** (economic transients function) Ψ изобразява $Q \times X$ в Q , а **функцията на изходните икономически въздействия*** (output economic impacts /actions/ function) Φ изобразява $Q \times X$ в Y (вж. *алгебра на икономическите множества*). *Недетерминираният икономически автомат* се определя по аналогичен начин, но с този разлика, че в качеството на Ψ и Φ се допускат *многозначни икономически функции*. При *вероятностния икономически автомат* Ψ и Φ са матрици на преходните и изходните *икономически вероятности*. В този случай Ψ и Φ са *икономически функции*, които изобразяват съответно $Q \times X \times Q$ и $Q \times X \times Y$ в числовия промеждутък $(0, 1)$ и имащи смисъл, при положение че $\Psi(q_i, x_j, q_s)$ е вероятността входното икономическо въздействие x_j да приведе вътрешното икономическо състояние на автомата q_i в икономическо състояние q_s , а $\Phi(q_i, x_j, y_r)$ е вероятността при входно икономическо въздействие x_j и вътрешно икономическо състояние q_i да бъде индуцирано изходно икономическо въздействие y_r .

Използваните по-горе понятия обаче са твърде общи и неконструктивни, когато Q е безкрайно икономическо множество. Затова чрез налагането на различни ограничения върху елементите Q, X, Y, Ψ и Φ могат и трябва да бъдат отделени (формулирани) по-тесни класове от икономически автомати. Тъй като тези ограничения не се формулират в структурни термини, те се отнасят предимно до *мощността на икономическите множества* (респ. азбуки) (така

че ако например Q е крайно, то и икономическият автомат ще бъде краен) или пък до общите свойства на икономическите функции Ψ и Φ . При поява на изразждане, когато едно или друго *икономическо множество* (азбука) се състои само от един елемент, тогава е целесъобразно да се прилагат модифицирани определения на икономическите автомати, от които изроденият компонент е отстранен. Например **детерминираният икономически автомат без изход*** (determinate economic automaton without output) е тройката (Q, X, Ψ) , където Q , X и Ψ запазват предишния си смисъл, а **вероятностният автономен икономически автомат*** (stochastic autonomous economic automaton) е двойката (Q, Ψ) , където Ψ е *матрицата на преходните икономически вероятности* за състоянията в Q .

При абстрактния подход към икономическите автомати се изследва и изучава предимно поведението на такива икономически автомати, при които обекти на преобразуване са входните икономически въздействия (множества, азбуки) X , а резултати от преобразуването са изходните икономически въздействия (множества, азбуки) Y . В основата на този *икономически процес* стоят реализацията на *икономическите оператори* в автомата [на **автоматните икономически оператори** (вж. *функция на икономическия автомат*)] и представянето на икономическите множества в реално време. Но поради голямата общност и неконструктивност на употребяваните понятия при абстрактния подход, даже при детерминирани икономически автомати, реализираните оператори и представените множества могат да се окажат неефективни. Поради това при абстрактния подход се изучават най-вече *крайни икономически автомати*, както и реализираните от тях оператори и представени множества [на-речени съответно **крайно-автоматни икономически оператори** (finite-automaton economic operators) и **крайно-автоматни икономически множества** (finite-automaton economic sets)]. За целта при абстрактния подход широко се прилагат методите и понятията на алгебрата, *математическата логика* и теорията на алгоритмите. *Анализът на икономическите автомати и синтезирането на икономическите автомати* при абстрактния подход се подчиняват на задачата да се строят такива икономически автомати, които отговарят на изискванията (условията), предявявани към реализираните от тях оператори или към представяните от тях икономически множества именно в реално време. Смята се, че търсеният чрез синтеза икономически автомат трябва да принадлежи на по-рано очертан клас от автомати, които допускат конструктивно (а значи и формално) описание (моделиране), както и че е зададен и формалният език, чрез който се извършва това описание. При крайните икономически

автомати описанието им се свежда предимно до изработване и представяне на системите на техните команди посредством задаване на икономическите функции Ψ и Φ (респ. на матриците на преходните и изходните икономически вероятности при вероятностни икономически автомати). Построените при синтеза с помощта на абстрактния подход (т.е. чрез *абстрактното синтезиране на икономическите автомати*) икономически автомати впоследствие се използват като изходен материал за *структурно синтезиране на икономически автомати*. Вж. *структурен подход към икономическите автомати*.

АБСТРАКТЕН ТРУД (abstract labour) – вж. *трудова теория за стойността*.

АБСТРАКТЕН ТРУД (abstract labour) (**ки**) – във:

абстрактен труд (вж. *трудова теория за стойността*);

Марксова теория за конкретния и абстрактния труд.

АБСТРАКТНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (abstract absorptive economic elasticity) (*) – *относителна икономическа величина*, която при постоянни други условия показва с колко процента се променя *входният икономически ингредиент* на *абстрактната ингредиентна икономическа система* [*входният абстрактен икономически ингредиент** (input abstract economic ingredient)] при един процент промяна на *изходния икономически ингредиент* на същата система [на *изходния абстрактен икономически ингредиент** (output abstract economic ingredient)]; едно от проявленията и един от измерителите на *абстрактната ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност на *абстрактната икономическа еластичност*. Представлява съотношение между *пределната абстрактна икономическа абсорбционност** (marginal abstract economic absorptivity) и *средната абстрактна икономическа абсорбционност** (average abstract economic absorptivity) при разглежданата икономическа система.

АБСТРАКТНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ* (abstract absorptive economic sensitivity) – същото като *абстрактна икономическа абсорбционност*.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИКА* (abstract economy) – същото като *обща икономика*.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА АБСОРБЦИОННОСТ* (abstract economic absorptivity), **абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност***

телност, (*) – **абсолютна икономическа величина**, която показва какъв размер *входен икономически ингредиент* на *абстрактната ингредиентна икономическа система* отговоря (съответствува) на единица *неин изходен икономически ингредиент*. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *абстрактната ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност съвместно на *икономическата абсорбционност* и *абстрактната икономическата чувствителност*. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна абсорбционна реагируемост на абстрактната икономическа система. В зависимост от начина, по който абсорбционността изразява реагируемостта се различават **средна абстрактна икономическа абсорбционност*** (average abstract economic absorptivity), което е същото като **средна абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност*** (average abstract absorptive economic sensitivity), и **пределна абстрактна икономическа абсорбционност*** (marginal abstract economic absorptivity), което е същото като **пределна абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност*** (marginal abstract absorptive economic sensitivity). Средната абстрактна икономическа абсорбционност показва **средно** какъв размер *входен икономически ингредиент* на *абстрактната ингредиентна икономическа система* отговоря (съответствува) на единица *неин изходен икономически ингредиент* (тя е частното между входния и изходния икономически ингредиент). Пределната абстрактна икономическа абсорбционност е нарастването на входния икономически ингредиент на абстрактната система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на *неин изходен икономически ингредиент* (респ. е съотношението между диференциалните нараствания на входния и изходния икономически ингредиент).

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА АТРИБУТИВНОСТ* (abstract economic attributivity) (**ки**) – **ВЪВ:**

абстрактна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*).

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ* (abstract economic elasticity) (*) – **икономическа еластичност** при *абстрактната ингредиентна икономическа система*; **относителна икономическа величина**, която при постоянни други условия показва какво е процентното изменение на даден тип *икономически ингредиент* (изходен или входен) на *абстрактната ингредиентна икономическа система*, съответстващо (отговорящо) на един процент изме-

нение на друг тип неин икономически ингредиент (входен или изходен); едно от проявленията и един от измерителите на *абстрактната ингредиентна икономическа реагируемост*. В зависимост на посоката на системното въздействие между двата типа *абстрактни икономически ингредиенти** (abstract economic ingredients) се различават *абстрактна креативна икономическа еластичност* и *абстрактна абсорбционна икономическа еластичност*. Абстрактната креативна икономическа еластичност показва с колко процента се променя *изходният абстрактен икономически ингредиент** (output abstract economic ingredient) при един процент промяна на *входния абстрактен икономически ингредиент** (input abstract economic ingredient) на разглежданата система [тогава тя е съотношението между *пределната абстрактна икономическа креативност** (marginal abstract economic creativity) и *средната абстрактна икономическа креативност** (average abstract economic creativity) при същата тази система]. Абстрактната абсорбционна икономическа еластичност показва с колко процента се променя входният абстрактен икономически ингредиент при един процент промяна на изходния абстрактен икономически ингредиент на разглежданата система [тогава тя е съотношението между *пределната абстрактна икономическа абсорбционност** (marginal abstract economic absorptivity) и *средната абстрактна икономическа абсорбционност** (average abstract economic absorptivity) при същата тази система].

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (abstract economic elasticity) (**ки**) – във:

абстрактна абсорбционна икономическа еластичност;
абстрактна икономическа еластичност;
абстрактна креативна икономическа еластичност.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИМПАКТНОСТ (abstract economic impactness) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа импактност.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА КРЕАТИВНОСТ* (abstract economic creativity), *абстрактна креативна икономическа чувствителност*, (*) – *абсолютна икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* на *абстрактната ингредиентна икономическа система* отговоря (съответствува) на единица неин *входен икономически ингредиент*. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *абстрактната ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност съвместно на ико-

номическата креативност и абстрактната икономическата чувствителност. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна креативна реагируемост на абстрактната икономическа система. В зависимост от начина, по който креативността изразява реагируемостта се различават **средна абстрактна икономическа креативност*** (average abstract economic creativity), което е същото като **средна абстрактна креативна икономическа чувствителност*** (average abstract creative economic sensitivity), и **пределна абстрактна икономическа креативност*** (marginal abstract economic creativity), което е същото като **пределна абстрактна креативна икономическа чувствителност*** (marginal abstract creative economic sensitivity). Средната абстрактна икономическа креативност показва **средно** какъв размер изходен икономически ингредиент на абстрактната ингредиентна икономическа система отговоря (съответствува) на единица неин входен икономически ингредиент (тя е частното между изходния и входния икономически ингредиент). Пределната абстрактна икономическа чувствителност е нарастването на изходния икономически ингредиент на абстрактната система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин входен икономически ингредиент (респ. е съотношението между диференциалните нараствания на изходния и входния икономически ингредиент).

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА МАШИНА* (abstract economic machine) – същото като **структурен икономически автомат**. Вж. *безкраен икономически автомат*.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ (abstract economic invertibility) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа обратимост.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ (abstract ingrediential economic reactivity) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа реагируемост.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (abstract economic realizability) (*) – класификационен **икономически критерий**, съобразно с който някои от *икономическите предмети* (на които в повечето случаи е присъщо свойството на *икономическа непрекъснатост*) се подразделят на **потенциални** (реализуеми, приложими, използваеми) и **актуални** (реализирани, приложени, използвани) (например определени *икономически многообразия* в

икономическото пространство като икономически криви, икономически прави и т.н. и представяните от тях икономически обекти и системи). В основата му стои разграничението, което се прави между *абстракция на потенциалната икономическа осъществимост* и *абстракция на актуална икономическа безкрайност*. Вж. също: *потенциална обща икономическа ценност*, *актуална обща икономическа ценност*, *потенциална обща икономическа стойност*, *актуална обща икономическа стойност*, *потенциална обща икономическа полезност*, *актуална обща икономическа полезност*.

Всички твърдения и класификации, отнасящи се до критерия на *абстрактната икономическа реализуемост*, са приложими по аналогия и към *ико-техномиката*, *икореномиката*, *икоуниреномиката*, *икокореномиката* и техните производни.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (abstract economic system), **пълна икономическа система**, **универсална икономическа система**, – *икономическа система* изобщо; система, притежаваща най-общите определения и свойства на икономическите системи; икономическа система, дефинирана и описана в термините на *общата теория на системите*. Моделирането на една или друга произволно взета действителна икономическа система означава да се използват онези зависимости от абстрактната икономическа система, които са обективно присъщи на дадената действителна система в икономиката и които се проявяват чрез нейните специфични зависимости. Абстрактната икономическа система е мощно средство за изследване, изучаване и управление на конкретните икономически системи.

Някои основни понятия и определения за абстрактната икономическа система

Общата теория на системите дава възможност да се определи и да се оперира с понятието икономическа система (в неговата обща форма) в термините на *теорията на множествата*. По-долу абстрактната икономическа система се определя с езика на теорията на множествата, като се използва понятието за *икономическо множество*. Предполага се, че е зададено *семейството от икономически множества* $\bar{V} = \{V_i : i \in I\}$. Тогава под абстрактна икономическа система S , която е зададена в (към, по отношение на) семейството от икономически множества \bar{V} , се разбира някакво собствено *икономическо подмножество* на декартовото произведение $\times \bar{V}$, т.е.

$$S \subset \times \bar{V}, \quad S \subset \times \{V_i : i \in I\}.$$

Всички икономически множества V_i ($i \in I$) в качеството им на елементи (по-общо – компоненти) на декартовото произведение $\times \bar{V}$ са елементи (условно наричани *икономически обекти*) на икономическата система S , а I е *индексиращо множество на икономическата система*.

Да приемем, че $I_x \subset I$ и $I_y \subset I$ образуват разложение (разбиване) на индексирещото множество I , така че

$$I_x \cap I_y = \emptyset, \quad I_x \cup I_y = I.$$

Тогава икономическото множество $X = \times \{V_i : i \in I_x\}$ е *вход на икономическата система S* (респ. *входен обект на икономическата система S*), а икономическото множество $Y = \times \{V_i : i \in I_y\}$ е *изход на икономическата система S* (респ. *изходен обект на икономическата система S*). От своя страна икономическата система S е отношението (се определя от отношението) $S = X \times Y$. Тя е икономическа система от типа “вход – изход”. Тази постановка се основава върху определението на М. Месарович за абстрактна система. То е: “Абстрактна система S се нарича отношението над абстрактните множества X и Y , означено с $S \subseteq X \times Y$. Ако S е функция, тогава $S : X \rightarrow Y$ ще наричаме функционална система. За простота ние ще пишем просто “система”... Влизащите в определението на системата множества X и Y характеризират входните и изходните обекти и се наричат съответно входове и изходи. По такъв начин представата за системата във вид на отношение е представа във вид на формата “вход – изход”. Входовете на функционалната система могат да се разглеждат като причини, а изходите – като следствия; в този случай входното и изходното множество понякога ще наричаме множества на причините и следствията. Тази терминология се отнася до моделирането на явления, съдържащи причинно-следствени връзки. Ако системата се описва от отношение, а не от еднозначна функция, за причина служи двойката “вход – начално състояние””.¹

¹ Месарович, М., Мако, Д., Такахара, И. Теория иерархических многоуровневых систем. Издательство “Мир”, М., 1973, с. 91 [оригинално издание: Mesarovic, M., Macko, D., Takahara, Y. Theory of Hierarchical Multilevel Systems. Academic Press, New York – London, 1970]. Вж. също: Месарович, М., Такахара, Я. Общая теория систем: математические основы. Издательство “Мир”, М., 1978; Портер, У. Современные основания общей теории систем. Издательство “Наука”, М., 1971.

Ако S е икономическата функция $S : X \rightarrow Y$, тогава съответстващата ѝ система S е *функционална икономическа система*. При изрично споменати

случаи може да се използва изразът $F : (X) \rightarrow Y$, който означава, че икономическата функция F не е обезателно определена за всеки елемент на икономическото множество X , т.е. F не е *глобална икономическа функция*, а е *частична икономическа функция*. Тогава дефинитивната област (областта на определенията) на икономическата функция F може да се означава с $\hat{D}(F) \subset X$, а областта от значения на функцията F (кообластта на F) – с $\hat{R}(F) \subset Y$. По подразбиране се приема, че дефинитивната област на икономическата функция (респ. на икономическата система) S е $\hat{D}(S) = X$. Ако S е **нефункционална икономическа система*** (non-functional economic system), тогава аналогичните означения са

$$\begin{aligned}\hat{D}(S) &= \{x : (\exists y) [(x, y) \in S]\}, \\ \hat{R}(S) &= \{y : (\exists x) [(x, y) \in S]\}.\end{aligned}$$

Приемаме, че C е произволно *множество* и че за икономическата система S съществува такава функция $R : (C \times X) \rightarrow Y$, за която е справедливо твърдението

$$(x, y) \in S \Leftrightarrow (\exists c), R(c, x) = y.$$

Тогава C е *множество на глобалните състояния на икономическата система* S , а неговите елементи c – самите **глобални състояния на икономическата система*** (global conditions /state/ of the economic system), където R е *глобалната реакция на икономическата система*. Може да се докаже, че на всяка икономическа система S отговаря някаква глобална реакция (т.е. която не е частична) и че следователно $R : (C \times X) \rightarrow Y$.

Абстрактни линейни икономически системи

Линейните икономически системи са изходният момент в класифицирането на икономическите системи изобщо. Върху тази основа се извършва и линеаризацията на нелинейните икономически процеси, осъществяващи се в *нелинейните икономически системи*. Различните разновидности на линейните икономически системи са частни случаи на *абстрактната линейна икономическа система* (т.е. на *пълната линейна икономическа система* или *универсалната линейна икономическа система*). За да се дефинира понятието за линейна икономическа система, нека да приемем, че в икономическото множество R е зададена непразна система от *икономически подмножества* \bar{R} . Системата \bar{R} може да се нарече *алгебра на икономическите множества*, ако са налице

следните условия: (1) $\emptyset, R \in \bar{R}$; (2) $S \in \bar{R} \Rightarrow R \setminus S \in \bar{R}$; (3) обединението на всяка крайна съвкупност от множества от системата R принадлежи на \bar{R} или, което е същото, от това, че $S_i \in \bar{R}$, следва, че $\bigcup_{i=1}^n S_i \in \bar{R}$. В случай че свойството (3) е валидно и при $n = \infty$, тогава разглежданата алгебра ще се означава като σ -алгебра на икономическите множества.¹

¹ Относно дефинирането на понятието за алгебра на множествата вж. **Колмогоров, А. Н., Фомин, С. В.** Элементы функционального анализа. Издательство “Наука”, М., 1989.

Алгебрата \bar{R} е *линейна алгебра на икономическите множества*, ако за нея е зададена една вътрешна и една външна икономическа операция, които удовлетворяват аксиомите на векторното пространство. **Вътрешна икономическа операция** (internal economic operation) може да бъде сумирането на елементи от икономическо множество, а **външна икономическа операция** (external economic operation) – умножаването на елементи от икономическо множество с елементи от **скалярно поле** (scalar field), респ. от *скалярно икономическо поле*. Да приемем, че \bar{A} е някакво скалярно икономическо поле, а X и Y са линейни алгебри на икономически множества над \bar{A} , като отношението $S \subset X \times Y$ е непразно. Тогава S е абстрактна линейна икономическа система (пълна линейна икономическа система), ако:

$$1) s \in S, s' \in S \Rightarrow s + s' \in S,$$

$$2) s \in S, \alpha \in \bar{A} \Rightarrow \alpha s \in S,$$

където $+$ е означена вътрешната икономическа операция сумиране в $X \times Y$, а αs е означена външната икономическа операция умножение със скалар, а \times е символът за декартово произведение.

От определението за линейна икономическа система следва, че ако A и B са линейни алгебри на икономически множества над едно и също скалярно поле \bar{A} , тогава икономическата система $S \subset X \times Y$ е линейна тогава и само тогава, когато съществува такава глобална реакция $R: (C \times X) \rightarrow Y$, щото (1) C е линейна алгебра на икономически множества над скалярното поле \bar{A} и (2) съществува двойка от такива *линейни икономически изображения* $R_1: C \rightarrow Y$ и $R_2: X \rightarrow Y$, щото за всички $(c, x) \in C \times X$ е валидно равенството¹

¹ Вж. **Месарович, М., Такахара, Я.** Общая теория систем: математические основы. Издательство “Мир”, М. 1978.

$$R(c, x) = R_1(c) R_2(x).$$

Друго важно положение е следното. Приемаме, че е дадена линейната икономическа система $S \subset X \times Y$. Изображението $R: C \times x \rightarrow Y$ е **линейна глобална икономическа реакция*** (linear economic global reaction) [**линейна глобална реакция на икономическата система*** (linear global reaction of the economic system)] тогава и само тогава, когато: (1) R се съгласува с S , което означава, че

$$(x, y) \in S \Leftrightarrow (\exists c) [y = R(c, x)];$$

(2) C е линейна алгебра на икономически множества над скаларното поле \bar{A} на линейните алгебри A и B ; (3) съществуват две такива линейни икономически изображения $R_1: C \rightarrow Y$ и $R_2: X \rightarrow Y$, щото за всички $(c, x) \in C$ е валидно равенството

$$R(c, x) = R_1(c) + R_2(x).$$

В този контекст C може да се разглежда като **линеен обект на глобалните състояния на икономическата система*** (global conditions linear object of the economic system), R_1 – като **глобална реакция на състоянието на икономическата система*** (global reaction of the economic system condition), и R_2 – като **глобална реакция на входа на икономическата система*** (global reaction of the economic system input). От горното определение за линейната *глобална икономическа реакция* следва, че икономическата система е линейна тогава и само тогава, когато за нея съществува линейна глобална икономическа реакция. Важно е обстоятелството, че за определянето на глобалната икономическа реакция се изисква изпълнението само на едно условие, според което R се съгласува с S , т.е., че

$$(x, y) \in S \Leftrightarrow (\exists c) [y = R(c, x)],$$

докато за определянето на линейната глобална икономическа реакция се изисква спазването още и на условия (2) и (3). Това показва, че е възможно поведението на линейната икономическа система да бъде описано и с икономическа реакция, която не е линейна. Вж. още *икономическа система*, *времева икономическа система* и *динамична икономическа система*.¹

¹ Относно дефинирането на общото понятие за абстрактна система вж. *Егоров, А. И.* Основы теории управления. Издательство “Физматлит”, М., 2004, гл. 1.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (abstract economic system)**(ки)** – във:*абстрактна икономическа система;**абстрактна ингредиентна икономическа система;**абстрактна линейна икономическа система;**верижна абстрактна ингредиентна икономическа система;**входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система) (същото като начална абстрактна ингредиентна икономическа система);***входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система** (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);*зададена абстрактна ингредиентна икономическа система;**изходно-входна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система);***изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система** (същото като **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);*инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система;***инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система** (вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);*ингредиентор на абстрактната ингредиентна икономическа система (същото като абстрактен икономически ингредиентор);**начална абстрактна ингредиентна икономическа система;***начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система** (вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).**АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИОННОСТ** (abstract economic transformationality) **(ки)** – във:*абстрактна ингредиентна икономическа трансформационност.***АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ** (abstract economic sensitivity) **(*)** – **абсолютна икономическа величина**, която показва какъв размер на даден тип *икономически ингредиент* (изходен или входен) на *абстрактната ингредиентна икономическа система* отговоря (съответствува) на единица неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен),

респ. какво е изменението на икономическия ингредиент от единия тип, което отговаря на единица изменение на икономическия ингредиент от другия тип. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *абстрактната икономическа реагируемост*, както и разновидност на *икономическата чувствителност*. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна реагируемост на абстрактната ингредиентна икономическа система. В зависимост от начина, по който чувствителността изразява реагируемостта се различават (1) **средна абстрактна икономическа чувствителност*** (average abstract economic sensitivity) [в т.ч. **средна абстрактна икономическа креативност*** (average abstract economic creativity), което е същото като **средна абстрактна креативна икономическа чувствителност*** (average abstract creative economic sensitivity), и **средна абстрактна икономическа абсорбционност*** (average abstract economic absorptivity), което е същото като **средна абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност*** (average abstract absorptive economic sensitivity)] и (2) **пределна абстрактна икономическа чувствителност*** (marginal abstract economic sensitivity) [в т.ч. **пределна абстрактна икономическа креативност*** (marginal abstract economic creativity), което е същото като **пределна абстрактна креативна икономическа чувствителност*** (marginal abstract creative economic sensitivity), и **пределна абстрактна икономическа абсорбционност*** (marginal abstract economic absorptivity), което е същото като **пределна абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност*** (marginal abstract absorptive economic sensitivity)]. Средната абстрактна икономическа чувствителност показва **средно** какъв размер на даден тип икономически ингредиент (изходен или входен) на абстрактната икономическа система отговоря (съответствува) на единица неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен). Пределната абстрактна икономическа чувствителност е нарастването на даден тип икономически ингредиент (изходен или входен) на абстрактната система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен) (респ. е съотношението между диференциалните нараствания на двата типа икономически ингредиенти).

В зависимост от посоката на системното въздействие между двата типа икономически ингредиенти (между входния и изходния) се различават (1) **абстрактна икономическа креативност** (същото като **абстрактна креативна икономическа чувствителност**) и (2) **абстрактна икономическа абсорбционност** (същото като **абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност**). Абстрактната икономическа креативност (в т.ч. средната и пределна-

та абстрактна икономическа креативност) показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* отговоря (съответствува) на единица *входен икономически ингредиент* на абстрактната ингредиентна икономическа система. Обратно на това, абстрактната икономическа абсорбционност (в т.ч. средната и пределната абстрактна икономическа абсорбционност) показва какъв размер *входен икономически ингредиент* отговоря (съответствува) на единица *изходен икономически ингредиент*.

АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (abstract economic sensitivity) (**ки**) – във:

абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *абстрактна икономическа абсорбционност*);

абстрактна икономическа чувствителност;

абстрактна креативна икономическа чувствителност (същото като *абстрактна икономическа креативност*).

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА АТРИБУТИВНОСТ* (abstract ingrediential economic attributivity) – вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*.

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИМПАКТНОСТ* (abstract ingrediential economic impactness) (*) – наличие при *абстрактната ингредиентна икономическа система* на външни икономически връзки (на *външни икономически въздействия*, в т.ч. на входни и изходни икономически въздействия); взаимозависимост на функционирането на абстрактната ингредиентна икономическа система с околната среда; една от съставките на *ингредиентната икономическа атрибутивност*, една от разновидностите на *ингредиентната икономическа импактност* и едно от проявленията на *ингредиентната икономическа абстрахируемост*. Това означава, че абстрактната ингредиентна икономическа система се характеризира с наличието и въздействието на *входни абстрактни икономически ingrediente** (input abstract economic ingredients) [представляват форма на проявление на *входното абстрактно ингредиентно икономическо богатство** (input abstract ingrediential economic wealth)] и *изходни абстрактни икономически ingrediente** (output abstract economic ingredients) [представляват форма на проявление на *изходното абстрактно ингредиентно икономическо богатство** (output abstract ingrediential economic wealth)]. В своята общност те образуват *абстрактните икономически ingrediente** (abstract economic ingredients) [представляват форма

на проявление на *абстрактното ингредиентно икономическо богатство** (abstract ingrediential economic wealth)].

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ* (abstract ingrediential economic invertibility) (*) – възможност за двояко интерпретиране и анализиране (и върху тази основа – за класифициране) на *абстрактната ингредиентна икономическа система* чрез смяна на местата на двата типа икономически ингредиенти (на *входния икономически ингредиент* и *изходния икономически ингредиент*) (вж. *икономическа ингредиентност*). Според критерия на ингредиентната икономическа обратимост разновидности на абстрактната ингредиентна икономическа система са *зададената абстрактна ингредиентна икономическа система*, *началната абстрактна ингредиентна икономическа система* и *инверсната абстрактна ингредиентна икономическа система* (вж. *ингредиентна икономическа абстрахируемост* и *ингредиентна икономическа класифицируемост*).

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ* (abstract ingrediential economic reactivity) (*) – свойство на *абстрактната ингредиентна икономическа система* да реагира по определен начин на външните икономически въздействия [на *абстрактните икономически ингредиенти** (abstract economic ingredients) – последните са форма на проявление на *абстрактното ингредиентно икономическо богатство** (abstract ingrediential economic wealth)]. Представлява една от съставките на *ингредиентната икономическа атрибутивност*, една от разновидностите на *ингредиентната икономическа реагируемост* и едно от проявленията на *ингредиентната икономическа абстрахируемост*. Тя е и още съвкупност от икономически величини (респ. от икономически показатели), чрез които се измерва реагирането на абстрактната ингредиентна икономическа система. Значими сред тях са (1) *абстрактната икономическа чувствителност* [в т.ч. *средната абстрактна икономическа чувствителност** (average abstract economic sensitivity) и *пределната абстрактна икономическа чувствителност** (marginal abstract economic sensitivity)] и (2) *абстрактната икономическа еластичност*, най-вече в условията на *линейни икономически преобразования*. Разновидности на абстрактната икономическа чувствителност са *абстрактната икономическа креативност* [в т.ч. *средната абстрактна икономическа креативност** (average abstract economic creativity) и *пределната абстрактна икономическа креативност** (marginal abstract economic creativity)] и *абстрактната иконо-*

мическа абсорбционност [в т.ч. *средната абстрактна икономическа абсорбционност** (average abstract economic absorptivity) и *пределната абстрактна икономическа абсорбционност** (marginal abstract economic absorptivity)].

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (abstract ingrediential economic system), **обща ингредиентна икономическа система, (*)** – *абстрактна икономическа система*, интерпретирана като *ингредиентна икономическа система*; ингредиентна икономическа система, по отношение на която всички останали ингредиентни икономически системи са нейни разновидности с различна степен на обобщеност. Според разглежданата посока на зависимостта между входните и изходните *икономически ингредиенти* на някаква дефинирана *икономическа система*, наричана тук *зададена абстрактна ингредиентна икономическа система* S_{gi}^{vy} , т.е. според *ингредиентната икономическа обратимост*, се разграничават *начална абстрактна ингредиентна икономическа система* (входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система) и *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система* (изходно-входна абстрактна ингредиентна икономическа система). **Входът** v е *входният икономически ингредиент* (**входното икономическо богатство**) на абстрактната ингредиентна икономическа система, а **изходът** y – нейният *изходен икономически ингредиент* (нейното **изходно икономическо богатство**). Основни разновидности на абстрактната ингредиентна икономическа система са *субстанциалната икономическа система*, *стратифицираната икономическа система* и *проективната икономическа система*. От своя страна, разновидност на субстанциалната икономическа система са *ресурсно-субстанциалната икономическа система* (в т.ч. и *възпроизводствената икономическа система*), а разновидности на стратифицираната икономическа система са *същностно-стратифицираната икономическа система*, **съдържателно-стратифицирана икономическа система*** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economic system), **качествено-стратифицирана икономическа система*** (qualitatively-stratified economic system), *общностно-стратифицирана икономическа система*, *акумулативно-стратифицирана икономическа система*. Икономическа система, която е съвместно същностно-стратифицирана и възпроизводствена е *същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*. Всички тези разновидности носят общо наименование *конкретни ингредиентни икономически системи*, чрез които се реализира абстрактната система (вж. *ингредиентна икономическа абстрахируемост*). *Зададената ингредиентна икономическа система*, *началната ингре-*

диентна икономическа система и инверсната ингредиентна икономическа система **заемат особено положение**, защото както абстрактната ингредиентна икономическа система, така и всички нейни разновидности (конкретните системи) могат да бъдат зададени, начални, така и инверсни (вж. *ингредиентна икономическа обратимост*).

Преобразованието, което абстрактната ингредиентна икономическа система извършва, е **абстрактно ингредиентно икономическо преобразование*** (abstract ingrediential economic transformation) и на него отговаря **абстрактно ингредиентно икономическо изображение*** (abstract ingrediential economic mapping). Основни съставки на абстрактното ингредиентно икономическо изображение са **абстрактното ингредиентно икономическо съответствие*** (abstract ingrediential economic correspondence) и *абстрактният икономически ингредиентор* (*абстрактният ингредиентен икономически оператор*). Икономическите ingrediente на тази система са определени в някакво **абстрактно ингредиентно икономическо пространство*** (abstract ingrediential economic space). Когато входните икономически ingrediente са значения от реалната числова ос, функционирането на абстрактната ингредиентна икономическа система представлява **абстрактен ингредиентен икономически процес*** (abstract ingrediential economic process). (Вж. *ингредиентна икономика*.)

Абстрактният икономически ингредиентор е операторът на абстрактната ингредиентна икономическа система. Представлява *икономически оператор*, който задава абстрактното ингредиентно икономическо преобразование или в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент – тогава той е *прав абстрактен икономически ингредиентор* (*прав абстрактен ингредиентен икономически оператор*), или в посока от изходния към входния икономически ингредиент – тогава той е *обратен абстрактен икономически ингредиентор* (*обратен абстрактен ингредиентен икономически оператор*). Когато не е посочено друго, под абстрактен икономически ингредиентор обикновено се подразбира *правият абстрактен икономически ингредиентор*. Важен частен случай на абстрактния икономически ингредиентор е **линейният абстрактен икономически ингредиентор*** (linear abstract economic ingredientor), чиито основни разновидности са **пропорционалният абстрактен икономически ингредиентор*** (proportional abstract economic ingredientor) и **интегралният абстрактен икономически ингредиентор*** (integral abstract economic ingredientor) ingredientor). Икономическият ингредиентор се реализира чрез *абстрактната икономическа чувствителност* (подразбира се като ингредиентна икономическа чувствителност), която в линейния стацио-

нарен случай е представена от *абстрактната ингредиентна предавателна икономическа функция*. Нейни разновидности са *средната абстрактна икономическа чувствителност** (average abstract economic sensitivity) [тя реализира пропорционалния абстрактен икономически ингредиентор и се представя от *средната абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average abstract ingrediential transfer economic function)] и *пределната абстрактна икономическа чувствителност** (marginal abstract economic sensitivity) [тя реализира интегралния абстрактен икономически ингредиентор и се представя от *пределната абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal abstract ingrediential transfer economic function)]. Икономическата чувствителност, която реализира правия абстрактен икономически ингредиентор е *абстрактната икономическа креативност* (*абстрактната креативна икономическа чувствителност*), а тази, която реализира обратния абстрактен икономически ингредиентор е *абстрактната икономическа абстрахируемост* (*абстрактната креативна икономическа чувствителност*).

Двойката, образувана от входния и изходния икономически ингредиент на дадена елементарна (без вътрешни междинни преобразования) абстрактна ингредиентна икономическа система, икономическото съответствие между които (ингредиенти) е определено чрез някакъв абстрактен икономически ингредиентор, е *абстрактният икономически ингредиентификат*. Така че абстрактната ингредиентна икономическа система е съставена от абстрактния икономически ингредиентификат и абстрактния икономически ингредиентор, който задава абстрактното ингредиентно икономическо преобразование между входа и изхода на системата. Вж. също: *абстрактна ингредиентна икономическа импактност*, *абстрактна ингредиентна икономическа трансформационност*, *абстрактна ингредиентна икономическа реагируемост*, *абстрактна икономическа чувствителност*, *абстрактна икономическа креативност*, *абстрактна икономическа абсорбционност*, *абстрактна икономическа еластичност*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен абстрактна ингредиентна икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *абстрактна ингредиентна консуматорска система** (abstract ingrediential consumptionary system), *абстрактна ингредиентна стопанска система** (abstract ingrediential protoeconomic system), *абстрактна ингредиентна пазарно-икономическа система** (abstract ingrediential marketly-economic system) и *абстрактна ингредиентна финансово-пазарно-икономическа система** (abstract ingrediential financially-marketly-

economic system). Общо за всички тях е понятието за **абстрактна ингредиентна поддържаща система*** (abstract ingrediential sustenance /sustaining/ system) (за абстрактна ингредиентна система при поддържането).

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (abstract ingrediential economic system) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа система;

верижна абстрактна ингредиентна икономическа система;

входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като начална абстрактна ингредиентна икономическа система);

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

зададена абстрактна ингредиентна икономическа система;

изходно-входна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система);

изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система;

инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

ингредиентор на абстрактната ингредиентна икономическа система (същото като абстрактен икономически ингредиентор);

начална абстрактна ингредиентна икономическа система;

начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИОННОСТ* (abstract ingrediential economic transformationality) (*) – свойство на *абстрактната ингредиентна икономическа система* да трансформира (да преобразува) **входните**

преобразува) **входните абстрактни икономически ингредиенти*** (input abstract economic ingredients) [те са форма на проявление на **входното абстрактно ингредиентно икономическо богатство*** (input abstract ingrediential economic wealth)] в **изходни абстрактни икономически ингредиенти*** (output abstract economic ingredients) [те са форма на проявление на **изходното абстрактно ингредиентно икономическо богатство*** (output abstract ingrediential economic wealth)], както и обратното – да трансформира изходните във входни икономически ингредиенти от този тип; една от съставките на **ингредиентната икономическа атрибутивност**, една от разновидностите на **ингредиентната икономическа трансформационност** и едно от проявленията на **ингредиентната икономическа абстрахируемост**. Специфично за това свойство е наличието на **абстрактно ингредиентно икономическо преобразование*** (abstract ingrediential economic transformation), **абстрактно ингредиентно икономическо изображение*** (abstract ingrediential economic mapping), **абстрактен общ ингредиентен икономически оператор*** (abstract ingrediential economic operator) и **абстрактно ингредиентно икономическо съответствие*** (abstract ingrediential economic correspondence).

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ПРЕДАВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (abstract ingrediential transfer economic function) (*) – **ингредиентна предавателна икономическа функция** на абстрактната ингредиентна икономическа система; интегрално икономическо преобразование на П. Лаплас (**преобразование на П. Лаплас в икономиката**) на реакцията (на отклика) на линейната стационарна абстрактна ингредиентна динамична икономическа система (в частност – на абстрактната ингредиентна **времево-динамична икономическа система**) към въздействието на единичната **импулсна икономическа функция** (на **икономическата делта функция**) $\delta(t)$ при нулеви условия в момент $t = 0$; отношение на **икономическо изображение** по П. Лаплас на **входното икономическо въздействие** и **изходното икономическо въздействие** на абстрактната ингредиентна икономическа система при нулеви начални условия. Може да се обобщи и за абстрактни **невремево-динамични икономически системи**, както и за абстрактни **статични икономически системи**. Тези обобщения правят възможно **абстрактната икономическа чувствителност** (абстрактната ингредиентна икономическа чувствителност) да се интерпретира като абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция и върху тази основа редица икономически величини като **икономическа производителност**, **икономическа интензивност**, **икономическа ефективност** и т.н. (в т.ч.

средни и пределни, към които се числят средната и пределната икономическа производителност, средната и пределната икономическа интензивност, средната и пределната икономическа ефективност, средната и пределната икономическа стойност, средната и пределната икономическа полезност и т.н.) да се интерпретират като разновидности също на абстрактната ингредиентна предавателна икономическа функция. В този смисъл абстрактната ингредиентна предавателна икономическа функция реализира *абстрактния икономически ингредиентор* (*абстрактния ингредиентен икономически оператор*). Затова нейните класификации са релевантни (съотносително съответстващи) на класификациите на абстрактния икономически ингредиентор и на тези на абстрактната икономическа чувствителност.

Ето защо: (1) на понятията за *пропорционален абстрактен икономически ингредиентор** (proportional abstract economic ingredientor) и *средна абстрактна икономическа чувствителност** (average abstract economic sensitivity) отговаря понятието за *средна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*; (2) на понятията за *интегрален абстрактен икономически ингредиентор** (integral abstract economic ingredientor) и *пределна абстрактна икономическа чувствителност** (marginal abstract economic sensitivity) отговаря понятието за *пределна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*; (3) на понятията за *прав абстрактен икономически ингредиентор* и *абстрактна икономическа креативност* (*абстрактна креативна икономическа чувствителност*) отговаря понятието за *абстрактна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (abstract creative ingrediential transfer economic function) [в т.ч. за *средна абстрактна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average abstract creative ingrediential transfer economic function) и за *пределна абстрактна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal abstract creative ingrediential transfer economic function)]; (4) на понятията за *обратен абстрактен икономически ингредиентор* и *абстрактна икономическа абсорбционност* (*абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност*) отговаря понятието за *абстрактна абсорбционна ингредиентна предавателна икономическа функция** (abstract absorptive ingrediential transfer economic function) [в т.ч. за *средна абстрактна абсорбционна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average abstract absorptive ingrediential transfer economic function) и за *пределна абстрактна абсорбционна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal abstract absorptive ingrediential transfer economic function)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция се конституират още и съответстващите на последната понятия за **абстрактна ингредиентна предавателна консуматорска функция*** (abstract ingrediential transfer consumptionary function), **абстрактна ингредиентна предавателна стопанска функция*** (abstract ingrediential transfer protoeconomic function), **абстрактна ингредиентна предавателна пазарно-икономическа функция*** (abstract ingrediential transfer marketly-economic function) и **абстрактна ингредиентна предавателна финансово-пазарно-икономическа функция*** (abstract ingrediential transfer financially-marketly-economic function). Общо за всички тях е понятието за **абстрактна ингредиентна предавателна поддържаща функция*** (abstract ingrediential transfer sustenance /sustaining/ function) (за абстрактна ингредиентна предавателна функция при поддържането).

АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ПРЕДАВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (abstract ingrediential transfer economic function) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция;
пределна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция;
средна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция.

АБСТРАКТНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (abstract creative economic elasticity) (*) – *относителна икономическа величина*, която при постоянни други условия показва с колко процента се променя *изходният икономически ингредиент* на *абстрактната ингредиентна икономическа система* [**изходният абстрактен икономически ингредиент*** (output abstract economic ingredient)] при един процент промяна на *входния икономически ингредиент* на същата система [на **входния абстрактен икономически ингредиент*** (input abstract economic ingredient)]; едно от проявленията и един от измерителите на *абстрактната ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност на *абстрактната икономическа еластичност*. Представлява съотношение между **пределната абстрактна икономическа креативност*** (marginal abstract economic creativity) и **средната абстрактна икономическа креативност*** (average abstract economic creativity) при разглежданата икономическа система.

АБСТРАКТНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ* (abstract creative economic sensitivity) – същото като *абстрактна икономическа креативност*.

АБСТРАКТНА ЛИНЕЙНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (abstract linear economic system), **пълна линейна икономическа система, универсална линейна икономическа система**, – непразно *икономическо отношение* $S \subset X \times Y$, за което X и Y са *линейни алгебри на икономически множества* над някакво **скалярно поле** (scalar field), респ. над някакво *скалярно икономическо поле* \bar{A} . Отношението S е абстрактна линейна икономическа система, ако

$$1) s \in S, s' \in S \Rightarrow s + s' \in S,$$

$$2) s \in S, \alpha \in \bar{A} \Rightarrow \alpha s \in S,$$

където $s +$ е означена **вътрешната икономическа операция** сумиране в $X \times Y$, а αs е означена **външната икономическа операция** (вж. *абстрактна икономическа система*) умножение със скалар, а \times е символът за декартово произведение. Вж. *линейна икономическа система*.

АБСТРАКТНА ПРЕДАВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (abstract transfer economic function) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция;

пределна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция;

средна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция.

АБСТРАКТНА ТЕОРИЯ НА СИСТЕМИТЕ (abstract theory of the systems) – по-тясна трактовка на *общата теория на системите*, която се основава върху общофилософското схващане, че по принцип реалните системи са неизчерпаеми в своите свойства и че за тяхното (макар и непълно познание) е необходимо да се формулират и приложат различни равнища на абстрахиране. От гледна точка на съвременното състояние на науката приложими са следните равнища на абстрактно описание на системите: лингвистично, теоретико-множествено, абстрактно-алгебрично, топологично, математико-логическо, теоретико-информационно, динамично и евристично, като лингвистичното равнище е ней-висшето. Всяко следващо, по-ниско равнище на абстрактно описание на системата, е частен случай на предходното (по-висшето).

АБСТРАКТНО В ИКОНОМИКАТА (abstract in economy) – една от страните (един от моментите) от *икономическата действителност*, взета извън връзката ѝ с други страни (моменти) от тази действителност. Като изучава *конкретното в икономиката*, човек създава абстрактното в нея, а впоследствие се издига от абстрактното към конкретното, обогатен със знанието за конкретното. Абстрактното в икономиката е по-бедно от конкретното, то е само страна, момент, фрагмент от конкретното в нея. Диалектиката на абстрактното и конкретното в икономиката е типичен случай на диалектическо единство и на взаимно преминаване на противоположностите в нея. Абстрактното в икономиката е резултат от *абстрахирането в икономиката*. От своя страна, резултат от абстрактното в икономиката са *икономическите понятия* и *икономическите категории*.

АБСТРАКТНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ (abstract economic mapping) (**ки**) – във:

абстрактно ингредиентно икономическо изображение (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОНЯТИЕ (abstract economic concept) – *икономическо понятие*, в което е изобразен не даденият *икономически предмет* (в т.ч. и *икономическо явление*, *икономически процес*, *икономически обект*, *икономическа система*) като такъв, а някакво свойство на икономическите предмети, мислено отвлечено от самите предмети. Негови разновидности са *абстрактното единично икономическо понятие* (abstract single economic concept) и *абстрактното общо икономическо понятие* (abstract general economic concept).

АБСТРАКТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕОБРАЗОВАНИЕ (abstract economic transformation) (**ки**) – във:

абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*) ;

инверсно абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно инверсно абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно начално абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начално абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (abstract economic space) (**ки**) – във:

абстрактно ингредиентно икономическо пространство (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*).

L-проблем на моментите в абстрактно линейно икономическо пространство (вж. *проблем на моментите в икономиката*).

АБСТРАКТНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪОТВЕТСТВИЕ (abstract economic correspondence) (**ки**) – във:

абстрактно ингредиентно икономическо съответствие (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно инверсно абстрактно ингредиентно икономическо съответствие (*инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно начално абстрактно ингредиентно икономическо съответствие (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (abstract ingrediential economic mapping) – вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*.

АБСТРАКТНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕОБРАЗОВАНИЕ* (abstract ingrediential economic transformation) – вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*.

АБСТРАКТНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕОБРАЗОВАНИЕ (abstract ingrediential economic transformation) (**ки**) – във:

абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсно абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно инверсно абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно начално абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начално абстрактно ингредиентно икономическо преобразование (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (abstract ingrediential economic space) – вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*.

АБСТРАКТНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪОТВЕТСТВИЕ* (abstract ingrediential economic correspondence) – вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*.

АБСТРАКТНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪОТВЕТСТВИЕ (abstract ingrediential economic correspondence) (**ки**) – във:

абстрактно ингредиентно икономическо съответствие (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно инверсно абстрактно ингредиентно икономическо съответствие (*инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линейно начално абстрактно ингредиентно икономическо съответствие (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*).

АБСТРАКТНО ЛИНЕЙНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (abstract linear economic space) (**ки**) – във:

L-проблем на моментите в абстрактно линейно икономическо пространство (вж. *проблем на моментите в икономиката*).

АБСТРАКТНО СИНТЕЗИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТИ (abstract synthesis of economic automats) – един от етапите на цялостното *синтезиране на икономическите автомати*. Свежда се до построяването на **абстрактен икономически автомат** (abstract economic automaton) (например на неговите таблици на *икономическите преходи* и на *изходните икономически въздействия*), като се използват някои от начините на задаване на *икономическото изображение* от типа “вход – изход”, което този автомат трябва да реализира. Например икономическото изображение φ се реализира от *икономическия автомат* по следния начин: всяко *входно икономическо въздействие* $p = x_{i_1}, x_{i_2}, \dots, x_{i_k}$ (на езика на автоматите то е някаква дума), представено чрез **икономическата азбука*** (economic alphabet) $X = (x_1, x_2, \dots, x_n)$, се подава последователно по тактове на входното устройство на икономическия автомат M , което предварително е установено в началното състояние. В съответствие

сътв. закона на функционирането на икономическия автомат последователността от входни икономически въздействия (сигнали) $x(1) = x_{i_1}$, $x(2) = x_{i_2}$, ..., $x(k) = x_{i_k}$ предизвиква еднозначно определена последователност от изходни икономически въздействия $q(1) = y_{i_1}$, $q(2) = y_{i_2}$, ..., $q(k) = y_{i_k}$. Икономическото изображение, което се създава от абстрактния икономически автомат, може да се интерпретира като **автоматно икономическо изображение*** (economic automaton mapping). Съществуват конструктивни методи, чрез които може всяко еднозначно буквено икономическо изображение да се превърне и да се представи във вид на автоматно икономическо изображение, например като се зададе във вид на *регулярни икономически събития* и изрази. В случая се има предвид, че класът на регулярните икономически събития съвпада с класа на *икономическите събития*, които могат да бъдат представени и интерпретирани на езика на *крайните икономически автомати*, т.е. на специален математически език, чрез който тези събития се задават. Резултатите от абстрактното синтезиране на икономическите автомати се използват като изходни положения при *структурното синтезиране на икономическите автомати*.

АБСТРАКЦИЯ (abstraction) (кд) – във:

абстракция на актуалната икономическа безкрайност;

абстракция на потенциалната икономическа осъществимост;

икономическа абстракция;

обектна икономическа абстракция;

предметна икономическа абстракция (същото като икономическа абстракция);

системна икономическа абстракция.

АБСТРАКЦИЯ НА АКТУАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА БЕЗКРАЙНОСТ* (abstraction of the actual economic infinity) – идеализация на схващането за *икономическа безкрайност* (economic infinity), при което при определени условия се оперира с понятието за *актуална икономическа безкрайност** (actual economic infinity). Приложима е към такива *конструктивни икономически процеси** (constructive economic processes), при които при абстрахиране от тяхната принципиална незавършеност и при равнопоставено с тяхната природа разглеждане на резултатите от въображаемото завършване на тези процеси като множество от пораждани от тях икономически обекти тези резултати започват да се възприемат като действително осъществени и готови за икономическа интерпретация. Например при построяването на кривата на

пазарното икономическо търсене, независимо от това, че то може да се е реализирало като конкретна точка (обект), показваща зависимостта между реализирано значение на търсеното количество и дадено значение на пазарната цена, към тези значения съобразно със законите на размяната се прибавят безброй много безкрайно малки техни прирасти (формират се нови точки), в резултат на което се конструира кривата на търсенето. Това обаче се извършва в границите на някаква **икономическа конфигурация** (economic configuration) (вж. *конфигурационно икономическо пространство*), която представя действителните фактори и предпоставки на търсенето. Такива положения се отнасят също към построяването на кривите на *актуалната обща икономическа ценност*, на *актуалната обща икономическа стойност*, на *актуалната обща икономическа полезност* и други. Вж. *абстрактна икономическа реализуемост*.

АБСТРАКЦИЯ НА ПОТЕНЦИАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОСЪЩЕСТВИМОСТ* (abstraction of the potential economic realizability) – идеализация на схващането за **икономическа безкрайност** (economic infinity), при което при определени условия се оперира с понятието за **потенциална икономическа безкрайност*** (potential economic infinity). Приложима е към такива **конструктивни икономически процеси*** (constructive economic processes), при което при абстрахиране от възможните ограничения и препятствия се извършва следваща стъпка на дадения конструктивен икономически процес и тази стъпка се разглежда като потенциално осъществима при положение че конструктивният *икономически обект* отговаря на някакви зададени условия. Например при построяването на кривата на *общата икономическа полезност* може се извършва прибавяне на безброй много безкрайно малки прирасти на произвеждания икономически продукт и на съответстващи им безкрайно малки прирасти на общата полезност и след положението, при което е достигнат обема на действително (фактически) произведения продукт, тъй като няма зададени принципни ограничения, които да възпрепятствуват този обем да бъде надхвърлен, макар това в действителност да не се е случило. Вж. *абстрактна икономическа реализуемост*, *потенциална обща икономическа ценност*, *потенциална обща икономическа стойност*, *потенциална обща икономическа полезност*.

АБСТРАХИРАНЕ (abstracting) (кд) – във:

икономическо абстрахиране.

АБСТРАХИРУЕМОСТ (abstractibility /abstractiveness/) (кд) – във:

зададена ингредиентна икономическа абстрахируемост;
инверсна ингредиентна икономическа абстрахируемост;
ингредиентна икономическа абстрахируемост;
начална ингредиентна икономическа абстрахируемост.

АБСЦИСА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СХОДИМОСТ* (economic convergence abscissa) – вж. *дискретно икономическо преобразование на П. Лаплас.*

АВЕЛОКАЦИЯ* (avellocation) – същото като *нефинансова алокация.*

АВЕЛОКАЦИЯ (avellocation) (кд) – във:

авелокация (същото като нефинансова алокация);
потребителна авелокация (същото като потребление);
потребителна икономическа авелокация (същото като икономическо потребление);
предипотребителна авелокация (същото като разпределение);
предипотребителна икономическа авелокация (същото като икономическо разпределение);
разпределителна авелокация (същото като разпределение);
разпределителна икономическа авелокация (същото като икономическо разпределение).

АВОАРИ НА ДЪРЖАВНАТА СЪКРОВИЩНИЦА (treasury cash holdings) (в макр.) (на САЩ) – монетите и книжните пари, съхранявани в държавната съкровищница на САЩ за осигуряване на определени финансови операции или пък току що произведени от монетния двор, но все още непуснати в обръщение.

АВТЕНТИЧНОСТ (genuineness) (кд) – във:

външна достижима икономическа автентичност (вж. *икономическа вероятностност; икономическа достоверност; икономически пробабитит; икономически релиабитит*);

външна достижима икореномическа автентичност (вж. *икореномическа вероятностност; икореномическа достоверност; икореномически пробабитит; икореномически релиабитит*);

външна достижима икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа вероятностност; икотехномически пробабитит; икотехномическа достоверност; икотехномически релиабитит*);

външна реализирана икономическа автентичност (вж. *икономическа осъщественост; икономическа тенденция; икономически реализитит; икономически тенденитит*);

външна реализирана икореномическа автентичност (вж. *икореномическа тенденция; икореномическа осъщественост; икореномически тенденитит; икореномически реализитит*);

външна реализирана икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа тенденция; икотехномическа осъщественост; икотехномически тенденитит; икотехномически реализитит*);

външна реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа закономерност; икономическа осъществимост; икономически регулатит; икономически феазитит*);

външна реализуема икореномическа автентичност (вж. *икореномическа закономерност; икореномическа осъществимост; икореномически регулатит; икореномически феазитит*);

външна реализуема икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа закономерност ; икотехномическа осъществимост; икотехномически регулатит; икотехномически феазитит*);

вътрешна достижима икономическа автентичност (вж. *икономическа вероятностност; икономическа достоверност; икономически пробабитит; икономически релиабитит*);

вътрешна достижима икореномическа автентичност (вж. *икореномическа достоверност; икореномическа вероятностност; икореномически релиабитит; икореномически пробабитит*);

вътрешна достижима икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа достоверност; икотехномическа вероятностност; икотехномически релиабитит; икотехномически пробабитит*);

вътрешна реализирана икономическа автентичност (вж. *икономическа тенденция; икономическа осъщественост; икономически тенденитит; икономически реализитит*);

вътрешна реализирана икореномическа автентичност (вж. *икореномическа тенденция; икореномическа осъщественост; икореномически тенденитит; икореномически реализитит*);

вътрешна реализирана икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа тенденция; икотехномическа осъщественост; икотехномически тенденит; икотехномически реализит*);

вътрешна реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа осъществимост; икономически феазит*);

вътрешна реализуема икореномическа автентичност (вж. *икореномическа осъществимост; икореномически феазит*);

вътрешна реализуема икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа осъществимост; икотехномически феазит*);

достижима автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически релиабит; икономически пробабит*);

достижима автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа достоверност; икономическа вероятностност*);

достижима автентичност на икореномическия ингредиент (вж. *икореномически релиабит; икореномически пробабит*);

достижима автентичност на икореномическия предмет (вж. *икореномическа достоверност; икореномическа вероятностност*);

достижима автентичност на икотехномическия ингредиент (вж. *икотехномически релиабит; икотехномически пробабит*);

достижима автентичност на икотехномическия предмет (вж. *икотехномическа достоверност; икотехномическа вероятностност*);

реализирана автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически тенденит; икономически реализит*);

реализирана автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа тенденция; икономическа осъщественост*);

реализирана автентичност на икореномическия ингредиент (вж. *икореномически тенденит; икореномически реализит*);

реализирана автентичност на икореномическия предмет (вж. *икореномическа тенденция; икореномическа осъщественост*);

реализирана автентичност на икотехномическия ингредиент (вж. *икотехномически тенденит; икотехномически реализит*);

реализирана автентичност на икотехномическия предмет (вж. *икотехномическа тенденция; икотехномическа осъщественост*);

реализуема автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически регулат; икономически феазит*);

реализуема автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа закономерност; икономическа осъществимост*);

реализуема автентичност на икореномическия ингредиент (вж. *икореномически регулатит; икореномически феазитит*);

реализуема автентичност на икореномическия предмет (вж. *икореномическа закономерност; икореномическа осъществимост*);

реализуема автентичност на икотехномическия ингредиент (вж. *икотехномически регулатит; икотехномически феазитит*);

реализуема автентичност на икотехномическия предмет (вж. *икотехномическа закономерност; икотехномическа осъществимост*);

реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа закономерност; икономически регулатит*);

реализуема икореномическа автентичност (вж. *икореномическа закономерност; икореномически регулатит*);

реализуема икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа закономерност; икотехномически регулатит*).

АВТЕНТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДИЕНТ (genuineness of the economic ingredient) (**ки**) – във:

достижима автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически релиабитит; икономически пробабитит*);

реализирана автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически тендентит; икономически реализитит*);

реализуема автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически регулатит; икономически феазитит*).

АВТЕНТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРЕДМЕТ (genuineness of the economic thing) (**ки**) – във:

достижима автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа достоверност; икономическа вероятностност*);

реализирана автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа тенденция; икономическа осъщественост*);

реализуема автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа закономерност; икономическа осъществимост*).

АВТЕНТИЧНОСТ НА ИКОРЕНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДИЕНТ (genuineness of the ecorenomic ingredient) (**ки**) – във:

достижима автентичност на икореномическия ингредиент (вж. *икореномически релиабитит; икореномически пробабитит*);

реализирана автентичност на икореномическия ингредиент (вж. *икореномически тендензит*; *икореномически реализитит*);

реализуема автентичност на икореномическия ингредиент (вж. *икореномически регулатит*; *икореномически феазитит*).

АВТЕНТИЧНОСТ НА ИКОРЕНОМИЧЕСКИЯ ПРЕДМЕТ (genuineness of the economic thing) (**ки**) – във:

достижима автентичност на икореномическия предмет (вж. *икореномическа достоверност*; *икореномическа вероятностност*);

реализирана автентичност на икореномическия предмет (вж. *икореномическа тенденция*; *икореномическа осъщественост*);

реализуема автентичност на икореномическия предмет (вж. *икореномическа закономерност*; *икореномическа осъществимост*).

АВТЕНТИЧНОСТ НА ИКОТЕХНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДИЕНТ (genuineness of the ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

достижима автентичност на икотехномическия ингредиент (вж. *икотехномически релиабитит*; *икотехномически пробабитит*);

реализирана автентичност на икотехномическия ингредиент (вж. *икотехномически тендензит*; *икотехномически реализитит*);

реализуема автентичност на икотехномическия ингредиент (вж. *икотехномически регулатит*; *икотехномически феазитит*).

АВТЕНТИЧНОСТ НА ИКОТЕХНОМИЧЕСКИЯ ПРЕДМЕТ (genuineness of the ecotechnomic thing) (**ки**) – във:

достижима автентичност на икотехномическия предмет (вж. *икотехномическа достоверност*; *икотехномическа вероятностност*);

реализирана автентичност на икотехномическия предмет (вж. *икотехномическа тенденция*; *икотехномическа осъщественост*);

реализуема автентичност на икотехномическия предмет (вж. *икотехномическа закономерност*; *икотехномическа осъществимост*).

АВТОКОВАРИАЦИЯ (autocovariance) (**кд**) – във:

автоковариация в икономиката с периодичен детерминиран компонент;

автоковариация в икономиката с постоянен детерминиран компонент;

икономическа автоковариация с периодичен детерминиран компонент (същото като **автоковариация в икономиката с периодичен детерминиран компонент**; вж. *икономически тригонометричен полином*);

икономическа автоковариация с постоянен детерминиран компонент (същото като **автоковариация в икономиката с постоянен детерминиран компонент**; вж. *икономически тригонометричен полином*);

нормирана икономическа автоковариация (вж. *коэффициент на икономическа автоковариация*).

АВТОКОВАРИАЦИЯ В ИКОНОМИКАТА С ПЕРИОДИЧЕН ДЕТЕРМИНИРАН КОМПОНЕНТ* (autocovariance with periodical determinate component in economy), **икономическа автоковариация с периодичен детерминиран компонент**, – вж. *икономически тригонометричен полином*.

АВТОКОВАРИАЦИЯ В ИКОНОМИКАТА С ПОСТОЯНЕН ДЕТЕРМИНИРАН КОМПОНЕНТ* (autocovariance with constant determinate component in economy), **икономическа автоковариация с постоянен детерминиран компонент**, – вж. *икономически тригонометричен полином*.

АВТОКОЛЕБАНИЕ (autooscillation) (**кд**) – във:

икономически автоколебания.

АВТОКОЛЕБАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (autooscillating economic system) – вж. *икономически автоколебания*.

АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (autocorrelative /autocorrelatory/ function) (**ки**) – във: *икономическа автокорелационна функция* (същото като *автокорелационна функция в икономиката*).

АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (autocorrelative /autocorrelatory/ function) (**ки**) – във:

автокорелационна функция на случайния икономически процес;

автокорелационна функция на Стилтес, Т. в икономиката (вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

дискретна автокорелационна функция на случайния икономически процес;

икономическа автокорелационна функция на Стилтес, Т. (същото като **автокорелационна функция Т. Стилтес в икономиката**; вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

непрекъснатата автокорелационна функция на случайния икономически процес (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

нормирана автокорелационна функция на случайния икономически процес (същото като коефициент на автокорелацията на случайния икономически процес);

полярна икономическа автокорелационна функция (вж. полярна икономическа корелационна функция);

релейна икономическа автокорелационна функция (вж. релейна икономическа корелационна функция).

АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ В ИКОНОМИКАТА (autocorrelative /autocorrelatory/ function in economy), **икономическа автокорелационна функция**, – математическо икономическо очакване $R_{xx}(k)$ на две значения на средната икономическа разлика в един и същ икономически ред x (които се разглеждат като състояния на случайната икономическа величина $X = x$), разграничени с лага k :

$$\begin{aligned} R_{xx}(k) &= E[x - E(x)] \cdot E[x_k - E(x_k)] = E(x - \bar{x}) \cdot E(x_k - \bar{x}_k) = \\ &= E[(x - \bar{x})(x_k - \bar{x}_k)] = \sum_{i=1}^{n-k} (x_i - \bar{x})(x_{i+k} - \bar{x}_k), \end{aligned}$$

където:

x са наблюдаваните значения на случайната икономическа величина X без лагово отместване (на изходния статистически ред с дължина $n - k$), чиито номера са от 1 до $n - k$;

x_k – наблюдаваните значения на случайната икономическа величина X с лагово отместване от k елемента (на отместения статистически ред с дължина $n - k$), чиито номера са от $k + 1$ до n ;

n – броят на елементите на пълния статистически ред;

\bar{x} – средното значение [математическото очакване $E(x)$] на наблюдаваната случайната икономическа величина X без лагово отместване, което се определя по формулата

$$\bar{x} = \frac{1}{n-k} \sum_{i=1}^{n-k} x_i;$$

\bar{x}_k – средното значение [математическото очакване $E(x_k)$] на наблюдаваната случайна икономическа величина X с лагово отместване от k елемента, което се определя по формулата

$$\bar{x}_k = \frac{1}{n-k} \sum_{i=1+k}^n x_i.$$

Същото като *икономическа ковариация*.

Вж. *автокорелация в икономиката*.

АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СЛУЧАЙНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (autocorrelative /autocorrelationary/ function of the stochastic /random/ economic process), **ковариационна функция на случайния икономически процес**, – функция, която характеризира *в абсолютно изражение* степента на зависимост (обвързаност и релевантност) между две реализации (реализации към два различни момента във времето) на даден *случаен икономически процес* $X(t) = x(t)$, независимо от това дали тя се определя от някаква причинна връзка или пък е случайно съвпадение. Тя е функцията $R_{xx}(t, s)$ на две времеви променливи (t е дефинирано в областта $-\infty < t < \infty$)

$$\begin{aligned} R_{xx}(t, s) &= \\ &= E\{[x(t) - E(x(t))][x(s) - E(x(s))]\} = \\ &= E\{[x(t) - a(t)][x(s) - a(s)]\}, \end{aligned}$$

където $a(t) = E(x(t))$ е *математическото икономическо очакване* на *икономическия процес* $x(t)$, а $a(s) = E(x(s))$ – математическото очакване на икономическия процес $x(s)$. $R_{xx}(t, s)$ характеризира в абсолютно изражение степента на връзката между значенията на случайния икономически процес към моментите във времето t и s . При *стационарните случайни икономически процеси* автокорелационната функция е $R_{xx}(\tau)$ и тя е в зависимост само от една времева променлива $\tau = t - s$.

В по-общия случай автокорелационната функция (ковариационната функция) $R_{xx}(t_1, t_2)$ на случайния икономически процес $X(t) = x(t)$ с комплексни значения и с математическо очакване (средно значение) $m_x(t)$ към моментите във времето t_1 и t_2 е

$$\begin{aligned} R_{xx}(t_1, t_2) &= E\{[x(t_1) - E(x(t_1))][\overline{x(t_2) - E(x(t_2))}]\} = \\ &= E\{[x(t_1) - m_x(t_1)][\overline{x(t_2) - m_x(t_2)}]\}. \end{aligned}$$

В този по-общ случай $x(t_2)$ е *комплексно-спрегната случайна икономическа функция* (комплексно реално-имагинерна *случайна икономическа функция*), където с чертата, поставена отгоре, е означено комплексното спрежение на съ-

ответната функция. При действителни (реални) случайни икономически функции автокорелационната функция на случайния икономически процес приема вида

$$\begin{aligned} R_{xx}(t_1, t_2) &= E\{[x(t_1) - E(x(t_1))][x(t_2) - E(x(t_2))]\} = \\ &= E\{[x(t_1) - m_x(t_1)][x(t_2) - m_x(t_2)]\}. \end{aligned}$$

Нека $p[x(t_1), x(t_2)]$ е функцията на **двумерната съвместната плътност на вероятностите на случайните икономически величини*** (two-dimensional probabilities cross-density of the stochastic /random/ economic values /quantities/) $x(t_1)$ и $x(t_2)$ в моментите на времето t_1 и t_2 . Тази функция може да се определи още като **двумерен диференциален закон на разпределението на вероятностите в икономиката*** (two-dimensional differential law of the probabilities distribution in economy). Общността $[x(t_1), x(t_2)]$ от тези две величини е **двумерна случайна икономическа величина** (two-dimensional stochastic /random/ economic value /quantity/). Тогава автокорелационната функция на случайния икономически процес $X(t) = x(t)$ се представя от израза

$$\begin{aligned} R_{xx}(t_1, t_2) &= \\ &= \int_{x(t_2)=-\infty}^{\infty} \int_{x(t_1)=-\infty}^{\infty} [x(t_1) - m_x(t_1)][x(t_2) - m_x(t_2)] p[x(t_1), x(t_2)] dx(t_1) dx(t_2). \end{aligned}$$

В общия случай автокорелационната функция на случайния икономически процес зависи от двата времеви аргумента t_1 и t_2 . Ако този процес е стационарен в широкия смисъл (вж. *стационален случаен икономически процес в широк смисъл*), тогава неговата автокорелационна функция зависи само от разликата между двата аргумента $\tau = t_1 - t_2$, т.е. $R_{xx}(t_1, t_2) = R_{xx}(\tau)$. Ако $x(t)$ освен това е и *ергодичен случаен икономически процес*, тогава неговата автокорелационна функция може да се изчисли с помощта на осредняване по време на едната реализация на този процес:

$$R_{xx}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{t=-T}^T [x(t_1) - m_x][x(t + \tau) - m_x(t + \tau)] dt.$$

Може да се изчисли и значение на автокорелационната функция с приемлива крайна продължителност T на случайния икономически процес:

$$R_{xx}(\tau) = \frac{1}{T} \int_{t=0}^T [x(t_1) - m_x(t_1)][x(t + \tau) - m_x(t + \tau)] dt.$$

Автокорелационната функция $R_{xx}(t, t)$ на случайния икономически процес $X(t) = x(t)$ се отличава с няколко свойства. **Първо**, при $t_1 = t_2 = t$ автокорелационна функция е равна на дисперсията на *случайната икономическа величина* $D_{xx}(t, t)$ и характеризира нейната средна мощност, т.е. $R_{xx}(t, t) = D_{xx}(t, t)$. **Второ**, за **комплексен случаен икономически процес*** (complex stochastic /random/ economic process), респ. за **комплексна случайна икономическа функция*** (complex stochastic /random/ economic function), $x(t)$ е валидно равенството $R_{xx}(t_1, t_2) = \overline{R_{xx}(t_2, t_1)}$, а за **стационарен комплексен случаен икономически процес*** (stationary complex stochastic /random/ economic process) – равенството $R_{xx}(\tau) = \overline{R_{xx}(-\tau)}$, където $\tau = t_1 - t_2$. При реален процес тези равенства се преобразуват съответно в $R_{xx}(t_1, t_2) = R_{xx}(t_2, t_1)$ и $R_{xx}(\tau) = R_{xx}(-\tau)$. **Трето**, автокорелационната функция е **спадяща икономическа функция*** (decreasing economic function), т.е.

$$|R_{xx}(t_1, t_2)| \leq \sqrt{R_{xx}(t_1, t_1) R_{xx}(t_2, t_2)},$$

като при стационарен случаен икономически процес $R_{xx}(0) = D_{xx}(0) \geq R_{xx}(\tau)$. **Четвърто**, при широк клас случайни икономически процеси

$$\lim_{(t_2 - t_1) \rightarrow \infty} |R_{xx}(t_1, t_2)| \rightarrow 0.$$

Разгледаните по-горе функции са **непрекъснати автокорелационни функции на случайните икономически процеси*** (continuous autocorrelative /autocorrelatory/ functions of the stochastic /random/ economic processes). От своя страна *дискретната автокорелационна функция на случайния икономически процес $x(kT)$* се определя чрез формулата

$$\begin{aligned} R_{xx}(i_1 T, i_2 T) &= \\ &= \int_{x(i_1 T)=-\infty}^{\infty} \int_{x(i_2 T)=-\infty}^{\infty} [x(i_1 T) - m_x(i_1 T)][x(i_2 T) - m_x(i_2 T)] \times \\ &\quad \times p[x(i_1 T), x(i_2 T)] dx(i_1 T) dx(i_2 T), \end{aligned}$$

където T е интервалът на *икономическата дискретизация* на случайния икономически процес, а $k = 0, 1, 2, 3, \dots$ е дискретното време. Дискретната автокорелационна функция притежава същите свойства, каквито има и непрекъснатата.

АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СЛУЧАЙНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (autocorrelative /autocorrelatory/ function of the stochastic /random/ economic process) (**ки**) – във:

автокорелационна функция на случайния икономически процес;

дискретна автокорелационна функция на случайния икономически процес;

непрекъснатата автокорелационна функция на случайния икономически процес (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

нормирана автокорелационна функция на случайния икономически процес (същото като *коэффициент на автокорелацията на случайния икономически процес*).

АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СТИЛТЕС, Т. В ИКОНОМИКАТА (Stieltjes autocorrelative /autocorrelatory/ function in economy), **икономическа автокорелационна функция на Т. Стилтес**, – вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*.

АВТОКОРЕЛАЦИЯ (autocorrelation) (**кд**) – във:

автокорелация на случайния икономически процес; коэффициент на автокорелация на случайния икономически процес;

икономическа автокорелация;

коэффициент на икономическа автокорелация.

АВТОКОРЕЛАЦИЯ НА СЛУЧАЙНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (stochastic /random/ economic processes autocorrelation) – зависимост (обвързаност и релевантност) между реализации към два различни момента във времето на даден случаен икономически процес $X(t) = x(t)$. Характеризира с *автокорелационната функция на случайния икономически процес* и с *коэффициента на автокорелация на случайния икономически процес*.

АВТОКОРЕЛАЦИЯ НА СЛУЧАЙНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (stochastic /random/ economic processes autocorrelation) (**ки**) – във:

автокорелация на случайния икономически процес

коэффициент на автокорелация на случайния икономически процес.

АВТОМАТ (automaton) (**кд**) – във

абстрактен икономически автомат (вж. *безкраен икономически автомат*);

абстрактен подход към икономическите автомати; абстрактно синтезиране на икономически автомати;

автономен икономически автомат;

алгебра на икономическите автомати;

алгоритмично описание на икономическите автомати;

анализ на икономическите автомати;

асинхронен икономически автомат;

безкраен автономен икономически автомат (вж. *автономен икономически автомат*);

безкраен икономически автомат;

вероятностен икономически автомат;

декомпозиране на икономически автомати;

детерминиран икономически автомат;

дефинитен икономически автомат;

еквивалентни икономически автомати;

изоморфизъм на икономическите автомати;

изоморфни икономически автомати (вж. *изоморфизъм на икономическите автомати*);

икономически автомат;

икономически автомат без памет;

икономически автомат на Мур, Е.;

инициален икономически автомат;

комбинационен /примитивен/ асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);

композиране на икономически автомати;

композиция от икономически автомати (вж. *композиране на икономически автомати*);

краен автономен икономически автомат (вж. *автономен икономически автомат*);

краен асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);

краен вероятностен икономически автомат (вж. *вероятностен икономически автомат*);

краен икономически автомат;

кръстосано произведение /кръстосано умножаване/ на икономически автомати;

линеен икономически автомат;

-
- матрица на преходите на икономическия автомат;*
- надеждностен синтез на икономическите автомати** (вж. *синтезиране на икономически автомати*);
- начини на задаване на икономическите автомати;*
- недетерминиран икономически автомат;*
- операционен икономически автомат** (вж. *управляващ икономически автомат*);
- полупряко произведение /полупряко умножаване/ на икономически автомати** (вж. *кръстосано произведение /пряко умножение/ на икономически автомати*);
- последователен асинхронен икономически автомат** (вж. *асинхронен икономически автомат*);
- приведен /редуциран/ икономически автомат;*
- примитивен асинхронен икономически автомат** (същото като **комбиниционен асинхронен икономически автомат**; вж. *асинхронен икономически автомат*);
- проблем за пълнотата при икономическите автомати;*
- произведение /умножаване/ на икономически автомати;*
- пряка сума /пряко сумиране/ на икономически автомати;*
- пряко произведение /пряко умножаване/ на икономически автомати;*
- пълна система от икономически автомати** (същото като *пълно множество от икономически автомати*);
- пълно множество от икономически автомати;*
- редуциран икономически автомат* (същото като *приведен икономически автомат*);
- самовъзпроизвеждащ се автомат;*
- самовъзпроизвеждащ се икономически автомат** (вж. *самовъзпроизвеждащ се автомат*);
- свободен икономически автомат;*
- силно-свързан икономически автомат** (вж. *условия за управляемост и наблюдаемост на икономическата система*);
- синтезиране на икономически автомати;*
- структурен икономически автомат** (вж. *безкраен икономически автомат*);
- структурен подход към икономическите автомати;*
- структурно описание на икономическите автомати;*
- структурно синтезиране на икономически автомати;*

суперпозиция на икономически автомати;

СЪВМЕСТИМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АВТОМАТИ (вж. *частичен икономически автомат*);

таблица на икономическия автомат;

ТЕХНИЧЕСКИ СИНТЕЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АВТОМАТИ (вж. *синтезиране на икономически автомати*);

управляващ икономически автомат;

функция на икономическия автомат;

ХОМОМОРФЕН ОБРАЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ АВТОМАТ (вж. *хомоморфизъм на икономическите автомати*);

хомоморфизъм на икономическите автомати;

частичен икономически автомат.

АВТОМАТ БЕЗ ПАМЕТ (automaton without memory) (**ки**) – вѡв:

икономически автомат без памет.

АВТОМАТ НА МУР, Е. (Moore automaton) (**ки**) – вѡв:

икономически автомат на Мур, Е.

АВТОМАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (automatonic economic operator) – вж. *функция на икономическия автомат.*

АВТОМАТИЗИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ (automated management system) (при социализма) – човеко-машинна система, предназначена за *управление* на народното стопанство на различни равнища на икономическата организация на общественото производство с елементи на оптимизация при автоматизирано обработване на информацията (в т.ч. и на *икономическата информация*). Функционирането на автоматизираните системи за управление (АСУ) се извършва върху основата на комплекс от икономически механизми, организационни форми, математически методи и модели и електронноизчислителна техника със съответстващото ѝ оборудване и програмно-математическо осигуряване. Автоматизираните системи за управление осигуряват ефективно управление на сложните производствени и *икономически процеси* в условията на съвременната научно-техническа революция. Тяхното внедряване, което в широки мащаби започва през 60-те години на XX-тия век, се обуславя от нарастването на ролята и значението на фактора управление. Значително се увеличи броят на елементите и връзките в общественото производство, нараснаха скоростта и сложността на производствените и икономи-

ческите процеси, нарасна броят на заетите в сферата на управлението, които трябваше да преработват огромна по количество и разнообразна по качество информация. Появи се противоречие между възможностите на екстензивно развиващите се управляващи системи и потребностите на интензивно развиващите се управлявани системи в народното стопанство. Многообразието от варианти на управленски решения постави въпроса за тяхната оптимизация. Практическото решаване на тези проблеми се извършва чрез автоматизирани системи за управление, чието проектиране, изграждане и експлоатиране се основава върху постиженията на *кибернетиката* (в т.ч. и на *икономическата кибернетика*).

Цел на изграждането на автоматизирани системи за управление е повишаването на ефективността на общественото производство. Разработването на автоматизирани системи за управление принципно преминава през няколко последователни етапа: системен анализ на възникналите проблеми на управлението, диагностика на тези проблеми и подбор на съответен тип система за управление, изследване на задачите на управлението, изследване и синтез на информационните потоци, моделиране на управленския процес и програмирането му, избор на технически средства, който завършва с проектиране на изчислителен център, система за свързване и терминално оборудване. Автоматизирани системи за управление се подразделят на три групи – автоматизирани системи за управление на предприятията (АСУП), отраслови автоматизирани системи за управление (ОАСУ) и специализирани автоматизирани системи за управление на функционалните органи на народното стопанство (автоматизирана система за планови разчети, автоматизирана система за финансови разчети, автоматизирана система на банката и т.н.). Най-голям опит е натрупан при разработването на автоматизирани системи за управление на предприятията. В производствените предприятия те изпълняват такива функции като: перспективно планиране, извършване на технологични, научно-технически и икономически разчети, оперативно-календарно планиране, диспечеризация на производството, управление на труда, управление на производствените запаси и капиталните вложения, счетоводно отчитане и т.н.

Моделният метод има съществено значение за ефективното използване на електронноизчислителната техника при изграждането и функционирането на автоматизирани системи за управление. “Трябва да се има предвид, че електронно изчислителната машина може да бъде използвана ефективно само при условие, че предварително се разработват модели на съвременни системи за информация. Става дума ... за системи, изградени върху основата на автома-

тично протичане на процеса на информация, на обработката на нейните данни и на вземането на решението ... Моделът на отделната система не бива да се създава самоцелно и изолирано от единната национална система на информация. Всеки модел трябва да бъде тясно свързан с общата система, да бъде част от нея.”¹

¹ **Живков, Т.** За последователно решаване проблемите на концентрацията на производството, научно-техническия прогрес и на новата система за ръководство на народното стопанство. – В: Избрани съчинения, т. 16. Партиздат, С., 1976, с. 508-509.

Автоматизираните системи за управление съдействуват за интегриране на управленските функции и на отделните звена на социалистическата икономика, за пълно взаимодействие между стопанските органи на управление и управляваните икономически процеси, за постигането на единство в информацията и методите на нейното преработване на различните равнища на управление. Икономическата ефективност от внедряването на автоматизираните системи за управление се изчислява като разлика между допълнителния ефект, който се получава от тяхното функциониране, и стойността на самите системи. Източници на този ефект са увеличаването на произведената продукция в резултат на оптималното управление, по-голямата натовареност на производствените мощности и икономичното използване на ресурсите, ускоряването на кръгооборота на производствените фондове, относителното снижаване на числеността на управленския персонал. Върху тази основа се създават условия за подобряване на социалната структура на обществото, като заетите в управлението се преразпределят в полза на производството. Автоматизираните системи за управление съдействуват за усъвършенстване на принципа на демократическия централизъм в управлението на народното стопанство, тъй като централните органи разполагат с по-достоверна и своевременна информация, а останалите икономически единици получават по-широки възможности за самостоятелно проучване на условията на производството и реализацията на продукцията.

АВТОМАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (economic self-acting controller) – *регулираща икономическа подсистема на системата на автоматично икономическо регулиране (на автоматично-регулаторната икономическа система). Чрез икономическо регулиране той осигурява постоянно (зададено или спонтанно-формирано) значение на изхода на регулируемата икономическа подсистема на системата на икономическо регулиране. Преминаването към друго постоянно значение на поведението на системата се извършва*

чрез пренастройване на регулатора. Автоматичният икономически регулатор реализира *автоматичното икономическо регулиране*, което протича в системата на автоматично икономическо регулиране, чиито компонент е той. Състои се само от **регулиращо икономическо устройство*** (regulating economic component), което посредством *обратната икономическа връзка* получава информация за действителните изходни *регулируеми икономически въздействия* от регулируемата система, сравнява действителните със зададените въздействия, непосредствено изработва регулиращите икономически въздействия и ги предава на регулируемата икономическа подсистема. В зависимост от отношението му към *икономическия хомеостазис*, се разграничават още: (1) **стабилизиращ автоматичен икономически регулатор*** (stabilizing economic self-acting controller) (хоместатично-поддържащ автоматичен икономически регулатор), който реализира **стабилизиращото автоматично икономическо регулиране*** (stabilizing automatic economic regulation) и осигурява запазването на *установения икономически хомеостазис* и на *установената икономическа система*; (2) **дестабилизиращ автоматичен икономически регулатор*** (destabilizing economic self-acting controller) (хоместатично-неподдържащ автоматичен икономически регулатор), който реализира **дестабилизиращото автоматично икономическо регулиране*** (destabilizing automatic economic regulation) и осигурява разпадането на *установения икономически хомеостазис* и на *установената икономическа система* и с това – преминаването в процеса на *икономическата еволюция* към нов, *установяващ се икономически хомеостазис* и към нова, *установяваща се икономическа система*. Според начина, по който икономическо регулиране третира нарушаващите въздействия (в т.ч. и *нарушаващите икономически въздействия*), оказвани върху системата на автоматично икономическо регулиране и нейния регулатор, се различават **статично-реагиращ автоматичен икономически регулатор*** (statically-reacting economic self-acting controller) и **астатично-реагиращ автоматичен икономически регулатор*** (astatically-reacting economic self-acting controller).

АВТОМАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (economic self-acting controller) (**ки**) – във:

автоматичен икономически регулатор;

астатично-реагиращ автоматичен икономически регулатор (същото като астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор);

астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор;

динамичен автоматичен икономически регулатор;

собствено-статичен автоматичен икономически регулатор;
статичен автоматичен икономически регулатор;
статично-реагиращ автоматичен икономически регулатор;
статично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор;
статично-реагиращ статичен автоматичен икономически регулатор.

АВТОМАТИЧНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (automatic fiscal policy) (в макр.), **пасивна бюджетна политика (в макр.)**, – *бюджетна политика (в макр.)*, която се осъществява без пряката и явна текуща намеса на правителството, а посредством действието на предварително изработени и утвърдени от законодателната или от изпълнителната власт механизми, които са насочени към компенсиране на проявленията на *бизнес цикъла (в макр.)* (респ. на *икономическия цикъл*) и към поддържане на устойчивостта на *макроикономическата система*. Тя е форма на *недискриционна бюджетна политика (в макр.)*.

АВТОМАТИЧНА ДЕВАЛВАЦИЯ (automatic devaluation) (в межд.), **неконтролирана девалвация (в межд.)**, – *девалвация (в межд.)*, осъществявана чрез текущи промени в *свободноколебаещия се валутен курс (в межд.)*, при положение че е възприет *режим на свободноколебаещия се валутен курс (в межд.)*.

АВТОМАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМИЗАЦИЯ (automatic economic optimization) (**ки**) – във:

система за автоматична икономическа оптимизация (същото като самообучаваща се икономическа система).

АВТОМАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (automatic economic system) – обобщаващо понятие за *система на автоматично икономическо регулиране (автоматично-регулаторна икономическа система)* и *саморегулираща се система на икономическо управление (система на автоматично икономическо управление).*

АВТОМАТИЧНА ПОЛИТИКА (automatic policy) (**ки**) – във:

автоматична бюджетна политика (в макр.).

АВТОМАТИЧНА РЕВАЛОРИЗАЦИЯ (automatic revaluation) (в межд.), **неконтролирана ревалоризация (в межд.)**, – *ревалоризация (в межд.)*, осъществявана чрез текущи промени в *свободноколебаещия се валутен курс (в межд.)*, при положение че е възприет *режим на свободноколебаещия се валутен курс (в межд.)*.

АВТОМАТИЧНИ СТАБИЛИЗАТОРИ (automatic stabilizers) (в макр.), **вградени стабилизатори (в макр.)**, **вграден механизъм на гъвкавост (в макр.)**, – икономически стабилизатори, чрез които колебанията в производството на *брутния вътрешен продукт (в макр.)* и в равнището на *заетостта (в макр.)* автоматично и непрекъснато се потушават или притъпяват без непосредствения контрол от страна на правителството. Към тях спадат прогресивните лични и корпоративни данъци, помощите за безработни и социални помощи, други трансферни обществени плащания.

АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (automatic economic regulation), **икономическо саморегулиране**, (*) – поддържане на постоянно значение на *изхода на икономическата система* (на *регулируемото икономическо въздействие*) чрез настройка на *икономическия регулатор* (който е *автоматичен икономически регулатор*); една от разновидностите на *икономическото регулиране* (други разновидности на последното са *програмното икономическо регулиране* и *следящото икономическо регулиране*). Протича в *система на автоматично икономическо регулиране* (в *автоматично-регулаторна икономическа система*), която от своя страна е една от разновидностите на *системата на икономическо регулиране* (на *регулаторната икономическа система*). При условията на *експлицитно-обусловено икономическо регулиране* то представлява *икономическо управление чрез саморегулиране* (*автоматично икономическо управление*), което от своя страна е една от разновидностите на *регулаторното икономическо управление*. Автоматичното икономическо управление се осъществява в *саморегулиращата се система на икономическо управление* (в *системата на автоматично икономическо управление* или накратко – в *саморегулиращата се икономическа система*, която от своя страна е една от разновидностите на *регулаторната система на икономическо управление*, т.е. на *системата на регулаторното икономическо управление*). Според степента и характера на обхващане на икономическата динамика (според икономическата ситуираност на *икономическия регулатор*) се конституират две основни вида на автоматичното икономическо регулиране – статично и динамично.

(1) *Статичното автоматично икономическо регулиране* (*статичното икономическо саморегулиране*) протича в *системата на статично автоматично икономическо регулиране* и има две разновидности – собствено-статично и статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране. (а) При *собствено-статичното автоматично икономическо регулиране*

(при *собствено-статичното икономическо саморегулиране*) (първата разновидност) регулируемото и регулиращото икономическо въздействие са статични икономически величини (не са функции на времето). То протича в *системата на собствено-статичното автоматично икономическо регулиране* и се осъществява от *собствено-статичния автоматичен икономически регулатор*. (б) При *статично-реагиращото статично автоматично икономическо регулиране* (*статично-реагиращото статично икономическо саморегулиране*) (втората разновидност) регулируемото и регулиращото икономическо въздействие в общия случай са динамични икономически величини (т.е. са функции на времето). То е автоматично икономическо регулиране, при което *установеното значение на регулируемата икономическа величина (установеното регулируемо икономическо въздействие)* зависи от *натоварването на икономическата система*. Протича в *системата на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране* и се осъществява от *статично-реагиращия статичен автоматичен икономически регулатор*. Собствено-статичният и статично-реагиращият статичен автоматичен икономически регулатор са разновидности на по-общото понятие за *статичен автоматичен икономически регулатор*, който е регулатор на системата на статично автоматичното икономическо регулиране и от своя страна е една от разновидностите на по-общото понятие за *статичен икономически регулатор* (другите разновидности на последния са *статичният програмен икономически регулатор* и *статичният следящ икономически регулатор*).

(2) *Динамичното автоматично икономическо регулиране* (*динамичното икономическо саморегулиране*) протича в *системата на динамично автоматично икономическо регулиране* и също има две разновидности – *статично-реагиращо динамично* и *астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране*. При *динамичното автоматично икономическо регулиране* регулируемото и регулиращото икономическо въздействие са динамични икономически величини (т.е. са функции на времето). Осъществява се от *динамичния автоматичен икономически регулатор*. (а) При първата му разновидност – *статично-реагиращото динамично автоматично икономическо регулиране* (*статично-реагиращото динамично икономическо саморегулиране*), *установеното значение на регулируемата икономическа величина (установеното регулируемо икономическо въздействие)* зависи от *натоварването на автоматично-регулираната икономическата система*. Протича в *системата на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране* и се осъществява от *статично-реагиращ динамичен автоматичен икономически*

регулатор. (б) При втората му разновидност – *астатично-реагиращото динамично автоматично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*) [т.е. *астатично-реагиращото динамично икономическо саморегулиране*] (същото като *астатично-реагиращо икономическо саморегулиране*)] установеното значение на регулируемата икономическа величина (установеното регулируемо икономическо въздействие) не зависи от натоварването на автоматично-регулираната икономическата система. Протича в *системата на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране* (същото като *система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*) и се осъществява от *астатично-реагиращия динамичен автоматичен икономически регулатор* (същото като *астатично-реагиращи автоматичен икономически регулатор*). Статично-реагиращият динамичен и астатично-реагиращият динамичен автоматичен икономически регулатор са разновидности на по-общото понятие за *динамичен автоматичен икономически регулатор*, който е регулатор на системата на динамично автоматично икономическо регулиране и от своя страна е една от разновидностите на по-общото понятие за *динамичен икономически регулатор* (другите разновидности на последния са *динамичният програмен икономически регулатор* и *динамичният следящ икономически регулатор*). От своя страна статичният и динамичният автоматичен икономически регулатор са разновидности на по-общото понятие за *автоматичен икономически регулатор*.

Разграничават се два частни случая на автоматичното икономическо регулиране – стабилизиращо (хомеостатично-поддържащо) и дестабилизиращо (хомеостатично-неподдържащо). **Стабилизиращото автоматично икономическо регулиране*** (*stabilizing automatic economic regulation*) (хомеостатично-поддържащото автоматично икономическо регулиране) е метод за осъществяване (прилагане) на *принципа на изходното стабилизиращо динамично икономическо регулиране* чрез поддържане на постоянно значение на *изхода на икономическата система* (разглеждана като *установена икономическа система*) чрез настройка на *стабилизиращия икономически регулатор* (на *икономическия стабилизатор*), което съответствува на (което е релевантно на) *установения икономически хомеостазис*. (Понякога неправилно се смята, че то изчерпва понятието за *икономическа стабилизация*. В действителност икономическата стабилизация може да се постига чрез стабилизиращо автоматично, стабилизиращо програмно и стабилизиращо следящо икономическо регулиране.) Целта на стабилизиращото автоматично икономическо регулиране [което е

една от разновидностите на *стабилизиращото икономическо регулиране* и което протича в *системата на стабилизиращото автоматично икономическо регулиране** (stabilizing automatic economic regulation system)] е запазването на установения икономически хомеостазис и затова регулаторът се настройва в зависимост от предвиденото (планираното или разчетеното установено) значение на регулираното *поведение на икономическата система*, в по-общия случай – в зависимост от *задаващото икономическо въздействие*. **Дестабилизиращото автоматично икономическо регулиране*** (destabilizing automatic economic regulation) (хомеостатично-неподдържащото автоматично икономическо регулиране) е метод за изходно дестабилизиращо динамично икономическо регулиране чрез поддържане на такова постоянно значение на изхода на икономическата система (разглеждана като установена икономическа система) чрез настройка на *дестабилизиращия икономически регулатор* (на *икономическия дестабилизатор*), което не съответствува на (което не е релевантно на) *установения икономически хомеостазис*. (То обаче не изчерпва понятието за *икономическа дестабилизация*. В действителност икономическата дестабилизация може да се постига чрез дестабилизиращо автоматично, дестабилизиращо програмно и дестабилизиращо следящо икономическо регулиране.) Целта на дестабилизиращото автоматично икономическо регулиране [което е една от разновидностите на *дестабилизиращото икономическо регулиране* и което протича в *системата на дестабилизиращото автоматично икономическо регулиране** (destabilizing automatic economic regulation system)] е нарушаването на установения икономически хомеостазис и възникването на нов, *установяващ се икономически хомеостазис*. Затова регулаторът се настройва в зависимост от някакво непредвидено (неустановено) значение на регулираното *поведение на икономическата система*. В този случай задачата е дадената, *установената икономическа система*, да бъде дестабилизирана и тя да се преобразува в друга, *установяваща се икономическа система*, или пък да бъде унищожена. Според начина, по който икономическо регулиране третира нарушаващите въздействия (в т.ч. и *нарушаващите икономически въздействия*), оказвани върху системата на автоматично икономическо регулиране и нейния регулатор (в зависимост от това дали то запазва или не запазва *грешката на икономическата система*), т.е. според *икономическата реактивност* на автоматичния икономически регулатор, се различават **статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*** (statically-reacting automatic economic regulation) и **астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*** (astatically-reacting automatic economic regulation).

АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (automatic economic regulation) (**ки**) – във:

автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

дестабилизиращо автоматично икономическо регулиране (вж. *автоматично икономическо регулиране*);

динамична система на автоматично икономическо регулиране;

динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

динамично автоматично икономическо регулиране;

едноконтурно автоматично икономическо регулиране (същото като едноконтурно икономическо саморегулиране);

едноконтурно автоматично икономическо управление (същото като едноконтурно икономическо управление чрез саморегулиране);

едномерна система на автоматично икономическо регулиране;

едномерна система на едноконтурно автоматично икономическо регулиране;

едномерна система на многоконтурно автоматично икономическо регулиране;

едномерно автоматично икономическо регулиране (същото като едномерно икономическо саморегулиране);

едномерно едноконтурно автоматично икономическо регулиране (същото като едномерно едноконтурно икономическо саморегулиране);

едномерно многоконтурно автоматично икономическо регулиране (същото като едномерно многоконтурно икономическо саморегулиране);

многоконтурно автоматично икономическо регулиране (същото като многоконтурно икономическо саморегулиране);

многомерна система на автоматично икономическо регулиране;

многомерна система на многоконтурно автоматично икономическо регулиране;

многомерно автоматично икономическо регулиране (същото като многомерно икономическо саморегулиране);

многомерно многоконтурно автоматично икономическо регулиране (същото като многомерно многоконтурно икономическо саморегулиране)

многомерна система на многоконтурно автоматично икономическо регулиране;

многомерно многоконтурно автоматично икономическо регулиране (същото като многомерно многоконтурно икономическо саморегулиране)система на автоматично икономическо регулиране;

регулаторна система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление;

система на автоматично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

система на динамично автоматично икономическо регулиране;

система на едноконтурно автоматично икономическо регулиране;

система на едноконтурно автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на едноконтурно икономическо управление);

система на многоконтурно автоматично икономическо регулиране;

система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

система на статично автоматично икономическо регулиране;

система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

собствено-статична система на автоматично икономическо регулиране;

собствено-статична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране (същото като собствено-статична система на автоматично икономическо регулиране);

собствено-статична система на статично автоматично икономическо регулиране (същото като собствено-статична система на автоматично икономическо регулиране);

собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

стабилизиращо автоматично икономическо регулиране (вж. *автоматично икономическо регулиране*);

статична система на автоматично-икономическо регулиране;

статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

статична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

статична система на статично автоматично икономическо регулиране;

статична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

статична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране);

статична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране;

статично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

-
- статично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);*
- статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране)*
- статично-реагираща система на динамично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща система на статично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);*
- статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на динамично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на статично автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;*
- статично-реагираща статична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;*

статично-реагираща статична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране.

АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (automatic economic management /control/) – същото като *икономическо управление чрез саморегулиране*.

АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (automatic economic management /control/) (**ки**) – във:

автоматично икономическо управление (същото като икономическо управление чрез саморегулиране);

астатично-реагираща система на автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагираща саморегулираща се система на икономическо управление);

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагираща саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление);

астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране);

едноконтурно автоматично икономическо управление (същото като едноконтурно икономическо управление чрез саморегулиране);

едномерна система на автоматично икономическо управление (същото като едномерна саморегулираща се система на икономическо управление);

едномерна система на едноконтурно автоматично икономическо управление (същото като едномерна саморегулираща се система на едноконтурно икономическо управление);

едномерна система на многоконтурно автоматично икономическо управление (същото като едномерна саморегулираща се система на многоконтурно икономическо регулиране);

едномерно автоматично икономическо управление (същото като едномерно икономическо управление чрез саморегулиране);

едномерно едноконтурно автоматично икономическо управление (същото като едномерно едноконтурно икономическо управление чрез саморегулиране);

едномерно многоконтурно автоматично икономическо управление (същото като едномерно многоконтурно икономическо управление чрез саморегулиране);

многоконтурно автоматично икономическо управление (същото като многоконтурно икономическо управление чрез саморегулиране)

многомерна система на автоматично икономическо управление (същото като многомерна саморегулираща се система на икономическо управление);

многомерна система на многоконтурно автоматично икономическо управление (същото като многомерна саморегулираща се система на многоконтурно икономическо регулиране);

многомерно автоматично икономическо управление (същото като многомерно икономическо управление чрез саморегулиране);

многомерно многоконтурно автоматично икономическо управление (същото като многомерно многоконтурно икономическо управление чрез саморегулиране);

регулаторна система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление;

система на автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на икономическо управление);

система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

система на едноконтурно автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на едноконтурно икономическо управление);

система на многоконтурно автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на многоконтурно икономическо управление);

система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление)

статично-реагираща система на автоматично икономическо управление (същото като статично-реагираща саморегулираща се система на икономическо управление)

статично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като статично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

статично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като статично-реагираща саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление);

статично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като статично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране).

АВТОМАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА
(automatic regulation on the economic system) (**ки**) – във:

статично-реагиращо динамично автоматично регулиране на икономическата система (същото като статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагиращо статично автоматично регулиране на икономическата система (същото като статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране).

АВТОМАТИЧНО УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС
(balance of payments automatic equilibration /adjustment/) (в межд.) – *уравновесяване на платежния баланс (в межд.)* в резултат на обективно осъществяващи се процеси в икономиката в резултат от неконтролирани от държавата изменения в нея. Включва *уравновесяване на платежния баланс чрез механизма на валутния курс* (balance of payments automatic equilibration /adjustment/ by exchange rate mechanism) (в межд.) [т.е. прилага се **механизъм на валутния курс за уравновесяване на платежния баланс** (exchange-rate-balance equilibration /adjustment/ mechanism) (в межд.)], *уравновесяване на платежния баланс чрез механизма на дохода* (balance of payments automatic equilibration /adjustment/ by income mechanism) (в межд.) [т.е. прилага се **механизъм на дохода за уравновесяване на платежния баланс** (income-balance equilibration /adjustment/ mechanism) (в межд.)] и *уравновесяване на платежния баланс чрез паричния механизъм (в межд.)*.

АВТОМАТИЧНО-РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА*
(automatically-regulatory economic system) (*) – същото като *система на автоматично икономическо регулиране*. Тя е една от разновидностите на *регулаторната икономическа система* (на *системата на икономическо регулиране*), като от своя страна се проявява в два частни случая – на **стабилизиращо-**

автоматично-регулаторна икономическа система (stabilizingly-automatically-regulatory economic system) и *дестабилизиращо-автоматично-регулаторна икономическа система* (destabilizingly-automatically-regulatory economic system).

АВТОМАТИЧНО-РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА
(automatically-regulatory economic system) (**ки**) – във:

автоматично-регулаторна икономическа система;

астатично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*);

динамична автоматично-регулаторна икономическа система (същото като *динамична система на автоматично икономическо регулиране*);

собствено-статична автоматично-регулаторна икономическа система (същото като *собствено-статична система на автоматично икономическо регулиране*);

статична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като *статична система на автоматично икономическо регулиране*);

статично-автоматично-регулаторна икономическа система (същото като *система на статично автоматично икономическо регулиране*);

статично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическа система (същото като *статично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*).

АВТОМАТИЧНО-РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (automatically-regulatory system of astatically-reacting economic management /control/) – същото като *саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление*.

АВТОМАТИЧНО-РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (automatically-regulatory system of economic management /control/) (**ки**) – във:

автоматично-регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление (същото като *саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление*);

автоматично-регулаторна система на статично-реагиращо икономическо управление (същото като *саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление*).

АВТОМАТИЧНО-РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (automatically-regulatory system of statically-reacting economic management /control/) – същото като *саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление*.

АВТОМАТНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (automatonic economic mapping) – вж. *алгебра на икономическите автомати, функция на икономическия автомат и начини на задаване на икономическите автомати*.

АВТОМОРФИЗЪМ (automorphism) (**кд**) – във:

външен икономически автоморфизъм (вж. *вътрешен икономически автоморфизъм*);

вътрешен икономически автоморфизъм на икономическа група;

икономически автоморфизъм;

икономически автоморфизъм на пространство с мярка (вж. *икономическа каскада*);

метричен икономически автоморфизъм (вж. *метричен икономически изоморфизъм*);

производен икономически автоморфизъм;

специален икономически автоморфизъм.

АВТОМОРФИЗЪМ НА ПРОСТРАНСТВО С МЯРКА (automorphism of spase with measure) (**ки**) – във:

икономически автоморфизъм на пространство с мярка (вж. *икономическа каскада*).

АВТОНОМЕН ВНОС (autonomous import) (в макр.) – същото като *независим внос (в макр.)*.

АВТОНОМЕН ДАНЪК (autonomous tax) (в макр.) – част от общия размер на данъка (в макр.), обобщен на макроикономическо равнище, която не зависи от величината на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [resp. на *дохода*].

АВТОНОМЕН ДЕПОЗИТ (autonomous deposit) (**ки**) – във:

автономни евровалутни депозити (в межд.);

автономни местни депозити (в межд.);

предпочитание към автономни евровалутни депозити (в межд.);

предпочитание към автономни местни депозити (в межд.).

АВТОНОМЕН ЕВРОВАЛУТЕН ДЕПОЗИТ (autonomous eurocurrency deposits) (**ки**) – във:

евровалутен мултипликатор на търсенето на автономни евравалутни депозити (в межд.).

АВТОНОМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ* (autonomous economic automaton) – *икономически автомат* (в качеството му на математически модел на динамична икономическа система), който не зависи от подаваните му входни икономически въздействия. В този смисъл той е **икономически автомат без входове*** (economic automaton without inputs). От формална (математическа) гледна точка той е четворката (Q, Y, Φ, Ψ) (вж. *алгебра на икономическите автомати*) и неговото функциониране се определя от рекурентните икономически съотношения $q(t+1) = \Psi$ и $y(t) = \Phi(q(t))$. Специфично за **безкрайния автономен икономически автомат*** (infinite autonomous economic automaton) е това, че множеството от всички негови конфигурации може да се разглежда като множество на състоянията на дадения автомат (вж. *безкраен икономически автомат*). [**Безкраен автономен автомат** (infinite autonomous automaton) (в общия случай) е например *машината на А. Тюринг.*] При **крайния автономен икономически автомат*** (finite autonomous economic automaton) изходната икономическа последователност е периодична, като нейният период не превишава броя на икономическите състояния (вж. *безкраен икономически автомат*).

АВТОНОМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ (autonomous economic automaton) (**ки**) – във:

автономен икономически автомат;

безкраен автономен икономически автомат (вж. *автономен икономически автомат*);

краен автономен икономически автомат (вж. *автономен икономически автомат*).

АВТОНОМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (autonomous economic process) – вж. *автономна икономическа система*.

АВТОНОМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (autonomous economic growth) (**ки**) – във:

автономен ползностен икономически растеж;

автономен продуктов икономически растеж;

-
- автономен стойностен икономически растеж;*
- антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);*
- антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);*
- антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);*
- екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен полезностен икономически растеж;*
- екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като неутрален автономен екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен стойностен икономически растеж);*
- интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;*
- интензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);*
- интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;*
- интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;*
- интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;*
- интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;*
- интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;*
- интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;*
- интензивностно-трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);*

интензивностно-физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

неутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като неутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс).

АВТОНОМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХИКС, ДЖ. (autonomous economic growth according to Hicks) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

неутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като неутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс).

АВТОНОМЕН КОНСУМАТИВЕН РАЗХОД (autonomous consumers expenditure) (в макр.) – същото като *автономно потребление (в макр.)*.

АВТОНОМЕН МЕСТЕН ДЕПОЗИТ (autonomous domestic deposit) (**ки**) – във:

евровалутен мултипликатор на търсенето на автономни местни депозити (в межд.).

АВТОНОМЕН НАЧИН НА ПРОИЗВОДСТВО (autonomous mode of production) (**ки**) – във:

автономни технологични начини на производство.

АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (autonomous utility economic growth) [подразбира се като **автономен продуктово-полезностен икономически растеж*** (autonomous productly-utility economic growth) в *икономическото потребление*] (*) – *продуктово-полезностен икономически растеж*, протичащ в условията на *автономен полезностен прогрес*; *продуктово-полезностен икономически растеж*, при който в *полезностното интензиониране на икономическите продукти* тяхната *обща икономическа полезност* нараства независимо от измененията в техните обеми q (в т.ч. и в обемите на *материалния икономически продукт m* и на *нематериалния икономически продукт n*). Автономното действие на полезностния икономически растеж се поражда (се причинява) от повишаването на качеството и на ефективността от използването на продуктите (в т.ч. и на материалния и не нематериалния продукт), без обаче да се разкрива механизмът, чрез който те въздействуват върху индуцираната *обща икономическа полезност* $TU(m,n)$. При автономния полезностен икономически растеж *динамичната биматимна полезностна икономическа функция* (същото като *динамична двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*) (разновидност на *динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*) приема вида

$$TU(m,n,t) = \varphi(a_u(t)m(t), b_u n(t), t),$$

където:

$TU(m,n,t)$ е функцията по отношение на времето на обема на общата полезност;

$m(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

С $a_u(t)$ и $b_u(t)$ са означени параметрите на ефективността на съответно на материалния и нематериалния продукт при тяхното полезно интензиониране. Те могат да се задават под формата на зависими от времето функции

$$a_u(t) = e^{\alpha_u t}, b_u(t) = e^{\beta_u t},$$

където α и β са статистически определяеми параметри. Този тип динамична диспозиционна функция може да се представи и във вида

$$TU(m, n, t) = g_u(t) \varphi_{g_u}(a_u(t)m(t), b_u(t)n(t), t),$$

където $g_u(t) = e^{\gamma_u t}$.

Автономният полезен икономически растеж е налице, когато съотношението между динамичния коефициент на *еластичността на икономическата полезност към материалния икономически продукт $a_u(t)$* и динамичния коефициент на *еластичността на икономическата полезност към нематериалния икономически продукт $b_u(t)$* не се променя във времето. Затова той е идентичен с понятието за *ефективно-неутрален полезен икономически растеж*.

Според *екстензивността на класификацията на полезността на прогреса* автономният полезен растеж се подразделя на *екстензивно-неутрален полезен икономически растеж*, *материално-изразходващ полезен икономически растеж* и *нематериално-изразходващ полезен икономически растеж*. Затова според същата класификация автономният полезен растеж се подразделя на ***екстензивно-неутрален автономен полезен икономически растеж**** (extensitally-neutral autonomous utility economic growth) (същото като *екстензивно-неутрален ефективно-неутрален полезен икономически растеж*), ***материално-изразходващ автономен полезен икономически растеж**** (materally-spending autonomous utility economic growth) (същото като *материално-изразходващ ефективно-неутрален полезен икономически растеж*) и ***нематериално-изразходващ автономен полезен икономически растеж**** (immaterally-spending autonomous utility economic growth) (същото като *нематериално-изразходващ ефективно-неутрален полезен икономически растеж*). Материално-изразходващият и нематериално-изразходващият полезен икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *екстензивно-антинеутрален полезен икономически растеж*. Ето защо материално-изразходващият и нематериално-изразходващият автономен полез-

ностен икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за **екстензивностно-антинеутрален автономен полезен икономически растеж*** (extensitally-antineutral autonomous utility economic growth) (същото като *екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален полезен икономически растеж*).

Според интензивността класификация на полезността прогрес автономният полезен растеж се подразделя на *интензивностно-неутрален полезен икономически растеж*, *материално-интензивен полезен икономически растеж* и *нематериално-интензивен полезен икономически растеж*. Затова според същата класификация автономният полезен растеж се подразделя на **интензивностно-неутрален автономен полезен икономически растеж*** (intensitally-neutral autonomous utility economic growth) (същото като *интензивностно-неутрален ефективно-неутрален полезен икономически растеж*), **материално-интензивен автономен полезен икономически растеж*** (materially-intensitally autonomous utility economic growth) (същото като *трудова-интензивен ефективно-неутрален полезен икономически растеж*) и **нематериално-интензивен автономен полезен икономически растеж*** (immaterially-intensitally autonomous utility economic growth) (същото като *физическо-интензивен ефективно-неутрален полезен икономически растеж*). Материално-интензивният и нематериално-интензивният полезен икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за интензивностно-антинеутрален полезен икономически растеж. Ето защо материално-интензивният и нематериално-интензивният автономен технически икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за **интензивностно-антинеутрален автономен полезен икономически растеж*** (intensitally-antineutral autonomous utility economic growth) (същото като *интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален полезен икономически растеж*).

Частен случай на интензивностно-неутралният полезен икономически растеж е *екстензивностно-неутраленият интензивностно-неутрален автономен полезен икономически растеж*. Специфичното за него е, че той едновременно е екстензивностно-неутрален, интензивностно-неутрален и ефективно-неутрален полезен икономически растеж. При него съотношението между обема на материалния продукт $m(t)$ и обема на нематериалния продукт $n(t)$ е постоянно в времето (т.е. налице е постоянна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния ико-*

номически продукт, както и постоянна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт*). Постоянно във времето е и съотношението между *пределната полезностна интензивност на материалния икономически продукт* и *пределната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт*. Неговата динамична биматимна полезностна икономическа функция е

$$TU(m, n, t) = g_u(t) \varphi_{g_u}(m, n).$$

Автономният полезностен икономически растеж се разглежда като независим фактор на полезностното интензиониране на икономическите продукти. Хипотезата за автономност на полезностния икономически растеж обаче е приемлива за достатъчно кратък период от време. При по-продължителни периоди той нереално разделя нарастването на ефективността на полезностното интензиониране от развитието на материалния и нематериалния продукт. Затова по-нататъшното усъвършенстване на динамичната биматимна полезностна икономическа функция предполага вече не само определяне на влиянието на полезностния икономически растеж върху нарастването на обема на индуцираната обща полезност, но анализиране и на причините за това нарастване. Тогава се преминава към разработването на биматимни полезностни икономически функции с *определен полезностен икономически растеж* и с *индуциран полезностен икономически растеж*.

АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (autonomous utility economic growth) (**ки**) – във:

автономен полезностен икономически растеж;

антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като *интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж*);

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж).

АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС* (autonomous utility progress) [подразбира се като **автономен продуктово-полезностен прогрес*** (autonomous productly-utility progress)] (*) – *продуктово-полезностен прогрес в икономиката, при който в полезностното интензиониране на икономическите продукти полезността на икономическите продукти [полезностната интензивност на икономическите продукти* (utility intensity of the economic products) нараства независимо от измененията в техните обеми q (в т.ч. и в обемите на материалния икономически продукт m и на нематериалния икономически продукт n). Автономното действие на полезностния прогрес се поражда (се причинява) от повишаването на качеството и на ефективността от използването на продуктите (в т.ч. и на материалния и не нематериалния продукт), без обаче да се разкрива механизмът, чрез който те въздействуват върху индуцираната обща икономическа полезност $TU(m,n)$. При автономния полезностен прогрес динамичната биматимна полезностна икономическа функция (същото като динамична двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция) (разновидност на динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция) приема вида*

$$TU(m,n,t) = \varphi(a_u(t)m(t), b_u n(t), t),$$

където:

$TU(m,n,t)$ е функцията по отношение на времето на обема на общата полезност;

$m(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

С $a_u(t)$ и $b_u(t)$ са означени параметрите на ефективността на съответно на материалния и нематериалния продукт при тяхното полезностно интензиониране. Те могат да се задават под формата на зависими от времето функции

$$a_u(t) = e^{\alpha_u t}, b_u(t) = e^{\beta_u t},$$

където α и β са статистически определяеми параметри. Този тип динамична диспозиционна функция може да се представи и във вида

$$TU(m, n, t) = g_u(t) \phi_{g_u}(a_u(t)m(t), b_u(t)n(t), t),$$

където $g_u(t) = e^{\gamma_u t}$.

Автономният полезен прогрес е налице, когато съотношението между динамичния коефициент на *еластичността на икономическата полезност към материалния икономически продукт* $a_u(t)$ и динамичния коефициент на *еластичността на икономическата полезност към нематериалния икономически продукт* $b_u(t)$ не се променя във времето. Затова той е идентичен с понятието за *ефективно-неутрален полезен прогрес*.

Според *екстензивността на класификация на полезността прогрес* последният се подразделя на *екстензивно-неутрален полезен прогрес*, *материално-изразходващ полезен прогрес* и *нематериално-изразходващ полезен прогрес*. Затова според същата класификация автономният полезен прогрес се подразделя на ***екстензивно-неутрален автономен полезен прогрес**** (extensitally-neutral autonomous utility progress) (същото като *екстензивно-неутрален ефективно-неутрален полезен прогрес*), ***материално-изразходващ автономен полезен прогрес**** (materally-spending autonomous utility progress) (същото като *материално-изразходващ ефективно-неутрален полезен прогрес*) и ***нематериално-изразходващ автономен полезен прогрес**** (immaterally-spending autonomous utility progress) (същото като *нематериално-изразходващ ефективно-неутрален полезен прогрес*). Материално-изразходващият и нематериално-изразходващият полезен прогрес са разновидности на по-общото понятие за *екстензивно-антинеутрален полезен прогрес*. Ето защо материално-изразходващият и нематериално-изразходващият автономен полезен прогрес са разновидности на по-общото понятие за ***екстензивно-антинеутрален автономен полезен прогрес**** (extensitally-antineutral autonomous utility progress) (същото като *екстензивно-антинеутрален ефективно-неутрален полезен прогрес*).

Според *интензивността на класификация на полезността прогрес* последният се подразделя на *интензивно-неутрален полезен прогрес*, *материално-интензивен полезен прогрес* и *нематериално-интензивен полезен прогрес*. Затова според същата класификация автономният полез-

ностен прогрес се подразделя на **интензивностно-неутрален автономен полезностен прогрес*** (intensitally-neutral autonomous utility progress) (същото като *интензивностно-неутрален ефективностно-неутрален полезностен прогрес*), **материално-интензивен автономен полезностен прогрес*** (materially-intensitally autonomous utility progress) (същото като *трудова-интензивен ефективностно-неутрален полезностен прогрес*) и **нематериално-интензивен автономен полезностен прогрес*** (immaterially-intensitally autonomous utility progress) (същото като *физическо-интензивен ефективностно-неутрален полезностен прогрес*). Материално-интензивният и нематериално-интензивният полезностен прогрес са разновидности на по-общото понятие за интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес. Ето защо материално-интензивният и нематериално-интензивният автономен технически прогрес са разновидности на по-общото понятие за **интензивностно-антинеутрален автономен полезностен прогрес*** (intensitally-antineutral autonomous utility progress) (същото като *интензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален полезностен прогрес*).

Частен случай на интензивностно-неутралният полезностен прогрес е *екстензивностно-неутраленият интензивностно-неутрален автономен полезностен прогрес*. Специфичното за него е, че той едновременно е екстензивностно-неутрален, интензивностно-неутрален и ефективностно-неутрален полезностен прогрес. При него съотношението между обема на материалния продукт $m(t)$ и обема на нематериалния продукт $n(t)$ е постоянно в времето (т.е. налице е постоянна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт*, както и постоянна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт*). Постоянно във времето е и съотношението между *пределната полезностна интензивност на материалния икономически продукт* и *пределната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт*. Неговата динамична биматимна полезностна икономическа функция е

$$TU(m, n, t) = g_u(t) \varphi_{g_u}(m, n).$$

Автономният полезностен прогрес се разглежда като независим фактор на полезностното интензиониране на икономическите продукти. Хипотезата за автономност на полезностния прогрес обаче е приемлива за достатъчно кратък период от време. При по-продължителни периоди той нереално разделя нарастването на ефективността на полезностното интензиониране от развитието на

материалния и нематериалния продукт. Затова по-нататъшното усъвършенстване на динамичната биматимна полезностна икономическа функция предполага вече не само определяне на влиянието на полезностния прогрес върху нарастването на обема на индуцираната обща полезност, но анализиране и на причините за това нарастване. Тогава се преминава към разработването на биматимни полезностни икономически функции с *определен полезен прогрес* и с *индуциран полезен прогрес*.

АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС (autonomous utility progress) (ки) – във:

автономен полезен прогрес;

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен полезен прогрес;

интензивностна класификация на автономния полезностния прогрес;

интензивностно-антинеутрален автономен полезен прогрес;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезен прогрес;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезен прогрес.

АВТОНОМЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (autonomous product economic growth), **неовеществен продукт икономически растеж**, **нематериализиран продукт икономически растеж**, – *продуктов икономически растеж*, извършван в условията на *автономен технически прогрес*; *продуктов икономически растеж*, при който *продуктовата производителност на икономическите фактори* на растежа в някаква *производствена икономическа система* нараства независимо от измененията в техните обеми (в обемите на *производствените икономически фактори* x , в т.ч. на *трудовия производствен икономически фактор* l и на *физическия производствен икономически фактор* h). Автономното действие на продуктовия икономически растеж се поражда (се причинява) от повишаването на ефективността от използването на *трудовия и физическия (капиталовия) производствен фактор*, без обаче да се разкрива механизмът, чрез който те въздействуват върху производствените резултати (върху обема на произведения икономически продукт q). При автономния *продуктов икономически растеж динамичната собствено-производствена икономическа функция* (в частност – *динамичната двуфак-*

торна трудово-физическа производствена икономическа функция) приема вида

$$q(t) = f(a(t)l(t), b(t)h(t)),$$

където:

$q(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на произведения продукт;

$l(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на трудовия фактор;

$h(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на физическия (капиталовия) фактор.

С $a(t)$ и $b(t)$ са означени параметрите на ефективността на съответно на трудовия и физическия фактор на растежа. Те могат да се задават под формата на зависими от времето функции

$$a(t) = e^{\alpha t}, b(t) = e^{\beta t},$$

където α и β са статистически определяеми параметри. Този тип динамична производствена функция може да се представи и във вида

$$q(t) = g(t)f_g(l(t), h(t)),$$

където $g(t) = e^{\gamma t}$.

Автономният продуктов икономически растеж е налице, когато съотношението между динамичния коефициент на *еластичността на икономическия продукт към трудовия икономически фактор* и динамичния коефициент на *еластичността на икономическия продукт към физическия икономически фактор* не се променя във времето. Затова той е идентичен с понятието за *ефективно-неутрален продуктов икономически растеж*.

Според *екстензивността класификация на продуктовия икономически растеж* последният се подразделя на *екстензивно-неутрален продуктов икономически растеж*, *трудова-изразходващ продуктов икономически растеж* и *физическо-изразходващ продуктов икономически растеж*. Затова според същата класификация автономният продуктов икономически растеж се подразделя на ***екстензивно-неутрален автономен продуктов икономически растеж**** (extensitally-neutral autonomous product economic growth) (същото като *екстензивно-неутрален ефективно-неутрален продуктов икономически растеж*), ***трудова-изразходващ автономен продуктов икономически растеж**** (labourly-spending autonomous product economic growth) (същото като *трудова-изразходващ ефективно-неутрален про-*

дуктов икономически растеж) и *физическо-изразходващ автономен продуктов икономически растеж** (physically-spending autonomous product economic growth) (същото като *физическо-изразходващ ефективностно-неутрален продуктов икономически растеж*). Трудово-изразходващият и физическо изразходващият продуктов икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за екстензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж. Ето защо трудово-изразходващият и физическо-изразходващият автономен продуктов икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *екстензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж** (extensitally-antineutral autonomous product economic growth) (същото като *екстензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален продуктов икономически растеж*).

Според интензивността класификация на техническия прогрес продуктивният икономически растеж се подразделя на *интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*, *трудова-интензивен продуктов икономически растеж* и *физическо-интензивен продуктов икономически растеж*. Затова според същата класификация автономният продуктов икономически растеж се подразделя на *интензивностно-неутрален автономен продуктов икономически растеж** (intensitally-neutral autonomous product economic growth) (същото като *интензивностно-неутрален ефективностно-неутрален продуктов икономически растеж*), *трудова-интензивен автономен продуктов икономически растеж** (labourly-intensitally autonomous product economic growth) (същото като *трудова-интензивен ефективностно-неутрален продуктов икономически растеж*) и *физическо-интензивен автономен продуктов икономически растеж** (physically-intensitally autonomous product economic growth) (същото като *физическо-интензивен ефективностно-неутрален продуктов икономически растеж*). Трудово-интензивният и физическо интензивният продуктов икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж. Ето защо трудово-интензивният и физическо-интензивният автономен продуктов икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *интензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж** (intensitally-antineutral autonomous product economic growth) (същото като *интензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален продуктов икономически растеж*).

Частен случай на интензивностно-неутралният продуктов икономически растеж е *екстензивностно-неутралният интензивностно-неутрален автономен*

мен *продуктов икономически растеж*. Същото е като *неутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*. Специфичното за него е, че той едновременно е екстензивностно-неутрален, интензивностно-неутрален и ефективностно-неиутрален *продуктов икономически растеж*. При него съотношението между обема на трудовия фактор $l(t)$ и обема на физическия фактор $h(t)$ е постоянно в времето (т.е. налице е постоянна *производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор*, както и постоянна *производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор*). Постоянно във времето е и съотношението между *пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор* и *пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор*. Производствената му икономическа функция е $q(t) = g(t)f_g(l, h)$.

Автономният технически прогрес при автономния *продуктов икономически растеж* се разглежда като независим фактор на производството. Хипотезата за автономност на *продуктовия икономически растеж* обаче е приемлива за достатъчно кратък период от време. При по-продължителни периоди автономният технически прогрес нереално разделя нарастването на ефективността на производството от развитието на трудовия и физическия фактор. Затова по-нататъшното усъвършенстване на динамичната собствено-производствена икономическа функция предполага вече не само определяне на влиянието на техническия прогрес върху нарастването на обема на произвеждания продукт, но анализиране на причините за това нарастване. Тогава се преминава към разработването на собствено-производствени икономически функции с *материализиран продуктов икономически растеж* (с *овецествен продуктов икономически растеж*) и с *индуциран продуктов икономически растеж*.

Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **автономен продуктов микроикономически растеж** (autonomous product microeconomic growth), **автономен продуктов мезоикономически растеж** (autonomous product mesoeconomic growth) и **автономен продуктов макроикономически растеж** (autonomous product macroeconomic growth). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален автономен продуктов икономически растеж** (individual autonomous product economic growth), **фирмен автономен продуктов икономически растеж** (firm autonomous product economic growth), **обществен автономен продуктов икономически растеж** (social autonomous product economic growth) и т.н. Според *ингредиентната икономическа изразимост* (както и според *ценностната икономическа ингредиентност*) се разгранича-

ват *ценностен автономен продуктов икономически растеж** (worth autonomous product economic growth), *стойностен автономен продуктов икономически растеж** (value autonomous product economic growth), *полезностен автономен продуктов икономически растеж** (utility autonomous product economic growth), *специфичен автономен продуктов икономически растеж* (specific autonomous product economic growth) и други.

АВТОНОМЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (autonomous product economic growth) (**ки**) – във:

автономен продуктов икономически растеж;

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като *неутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс* и като *неутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

интензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

интензивностно-трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като *трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

интензивностно-физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като *физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

неутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *неутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*).

АВТОНОМЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХИКС, ДЖ. (autonomous product economic growth according to Hicks) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

неутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *неутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*).

АВТОНОМЕН РАЗХОД (autonomous expenditure) (в макр.), **независим разход (в макр.)**, – разход на икономическите агенти (респ. на *икономическите единици*) за покупка на онези части от *брутния вътрешен продукт (в макр.)*, които са обект на *автономното продуктово търсене (в макр.)*. Величината на автономното продуктово търсене (в макр.) непосредствено не зависи от равнището на *дохода (в макр.)* в обществото [респ. на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*].

АВТОНОМЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (autonomous value economic growth) [подразбира се като **автономен продуктово-стойностен икономически растеж*** (autonomous productly-value economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *продуктово-стойностен икономически растеж*, протичащ в условията на *автономен стойностен прогрес*; *продуктово-стойностен икономически растеж*, при който в *стойностното интензиониране на икономическите продукти* тяхната *обща икономическа стойност* нараства независимо от измененията в техните обеми q (в т.ч. и в обемите на *материалния икономически продукт m* и на *нематериалния икономически продукт n*). Автономното действие на стойностния икономически растеж се поражда (се причинява) от промени в качеството и в начините на създаването на продуктите (в т.ч. и на материалния и на нематериалния продукт), без обаче да се разкрива механизмът, чрез който те въздействуват върху индуцираната *обща икономическа стойност* $TV(m,n)$. При автономния стойностен икономически растеж *динамичната биматимна стойностна икономическа функция* (същото като *динамична двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция*) (разновидност на *динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*) приема вида

$$TV(m,n,t) = \tau(a_v(t)m(t), b_v n(t), t),$$

където:

$TV(m,n,t)$ е функцията по отношение на времето на обема на общата стойност;

$m(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

С $a_v(t)$ и $b_v(t)$ са означени параметрите на ефективността на съответно на материалния и нематериалния продукт при тяхното стойностно интензиониране. Те могат да се задават под формата на зависими от времето функции

$$a_v(t) = e^{\alpha_v t}, \quad b_v(t) = e^{\beta_v t},$$

където α и β са статистически определяеми параметри. Този тип динамична диспозиционна функция може да се представи и във вида

$$TV(m,n,t) = g_v(t) \tau_{g_v}(a_v(t)m(t), b_v(t)n(t), t),$$

където $g_v(t) = e^{\gamma_v t}$.

Автономният стойностен икономически растеж е налице, когато съотношението между динамичния коефициент на *еластичността на икономическата стойност към материалния икономически продукт* $a_v(t)$ и динамичния коефициент на *еластичността на икономическата стойност към нематериалния икономически продукт* $b_v(t)$ не се променя във времето. Затова той е идентичен с понятието за *ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*.

Според *екстензивността на класификация на стойностния прогрес* автономният стойностен растеж се подразделя на *екстензивно-неутрален стойностен икономически растеж*, *материално-изразходващ стойностен икономически растеж* и *нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж*. Затова според същата класификация автономният стойностен растеж се подразделя на ***екстензивно-неутрален автономен стойностен икономически растеж**** (extensitally-neutral autonomous value economic growth) (същото като *екстензивно-неутрален ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*), ***материално-изразходващ автономен стойностен икономически растеж**** (materally-spending autonomous value economic growth) (същото като *материално-изразходващ ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*) и ***нематериално-***

*изразходващ автономен стойностен икономически растеж** (immaterially-spending autonomous value economic growth) (същото като *нематериално-изразходващ ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*). Материално-изразходващият и нематериално-изразходващият стойностен икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за екстензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж. Ето защо материално-изразходващият и нематериално-изразходващият автономен стойностен икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *екстензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж** (extensitally-antineutral autonomous value economic growth) (същото като *екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*).

Според интензивността класификация на стойностния прогрес автономният стойностен растеж се подразделя на *интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*, *материално-интензивен стойностен икономически растеж* и *нематериално-интензивен стойностен икономически растеж*. Затова според същата класификация автономният стойностен растеж се подразделя на *интензивностно-неутрален автономен стойностен икономически растеж** (intensitally-neutral autonomous value economic growth) (същото като *интензивностно-неутрален ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*), *материално-интензивен автономен стойностен икономически растеж** (materially-intensitally autonomous value economic growth) (същото като *трудова-интензивен ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*) и *нематериално-интензивен автономен стойностен икономически растеж** (immaterially-intensitally autonomous value economic growth) (същото като *физическо-интензивен ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*). Материално-интензивният и нематериално-интензивният стойностен икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за интензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж. Ето защо материално-интензивният и нематериално-интензивният автономен технически икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж** (intensitally-antineutral autonomous value economic growth) (същото като *интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален стойностен икономически растеж*).

Частен случай на интензивностно-неутралният стойностен икономически растеж е *екстензивностно-неутраленият интензивностно-неутрален автономен стойностен икономически растеж*. Специфичното за него е, че той едновременно е екстензивностно-неутрален, интензивностно-неутрален и ефективно-неутрален стойностен икономически растеж. При него съотношението между обема на материалния продукт $m(t)$ и обема на нематериалния продукт $n(t)$ е постоянно в времето (т.е. налице е постоянна *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт*, както и постоянна *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт*). Постоянно във времето е и съотношението между *пределната стойностна интензивност на материалния икономически продукт* и *пределната стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*. Неговата динамична биматимна стойностна икономическа функция е

$$TV(m, n, t) = g_v(t) \varphi_{g_v}(m, n).$$

Автономният стойностен икономически растеж се разглежда като независим фактор на стойностното интензиониране на икономическите продукти. Хипотезата за автономност на стойностния икономически растеж обаче е приемлива за достатъчно кратък период от време. При по-продължителни периоди той нереално разделя нарастването на ефективността на стойностното интензиониране от развитието на материалния и нематериалния продукт. Затова понататъшното усъвършенстване на динамичната биматимна стойностна икономическа функция предполага вече не само определяне на влиянието на стойностния икономически растеж върху нарастването на обема на индуцираната обща стойност, но анализиране и на причините за това нарастване. Тогава се преминава към разработването на биматимни стойностни икономически функции с *определетен стойностен икономически растеж* и с *индуциран стойностен икономически растеж*.

АВТОНОМЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (autonomous value economic growth) (**ки**) – във:

автономен стойностен икономически растеж;

антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като *интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж*);

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж).

АВТОНОМЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС* (autonomous value progress) [подразбира се като **автономен продуктово-стойностен прогрес*** (autonomous productly-value progress)] (*) – *продуктово-стойностен прогрес в икономиката, при който в стойностното интензиониране на икономическите продукти стойността на икономическите продукти [стойностната интензивност на икономическите продукти* (value intensity of the economic products) нараства независимо от измененията в техните обеми q (в т.ч. и в обемите на материалния икономически продукт m и на нематериалния икономически продукт n). Автономното действие на стойностния прогрес се поражда (се причинява) от промени в качеството и в ефективността от създаването и използването на продуктите (в т.ч. и на материалния и не нематериалния продукт), без обаче да се разкрива механизмът, чрез който те въздействуват върху индуцираната обща икономическа стойност $TV(m,n)$. При автономния стойностен прогрес динамичната биматимна стойностна икономическа функция (същото като динамична двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция) (разновидност на динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция) приема вида*

$$TV(m,n,t) = \tau(a_v(t)m(t), b_v n(t), t),$$

където:

TV(m, n, t) е функцията по отношение на времето на обема на общата стойност;

$m(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

С $a_v(t)$ и $b_v(t)$ са означени параметрите на ефективността на съответно на материалния и нематериалния продукт при тяхното стойностно интензиониране. Те могат да се задават под формата на зависими от времето функции

$$a_v(t) = e^{\alpha_v t}, \quad b_v(t) = e^{\beta_v t},$$

където α и β са статистически определяеми параметри. Този тип динамична диспозиционна функция може да се представи и във вида

$$TV(m, n, t) = g_v(t) \tau_{g_v}(a_v(t)m(t), b_v(t)n(t), t),$$

където $g_v(t) = e^{\gamma_v t}$.

Автономният стойностен прогрес е налице, когато съотношението между динамичния коефициент на *еластичността на икономическата стойност към материалния икономически продукт* $a_v(t)$ и динамичния коефициент на *еластичността на икономическата стойност към нематериалния икономически продукт* $b_v(t)$ не се променя във времето. Затова той е идентичен с понятието за *ефективно-неутрален стойностен прогрес*.

Според *екстензивността на класификация на стойностния прогрес* последният се подразделя на *екстензивно-неутрален стойностен прогрес*, *материално-изразходващ стойностен прогрес* и *нематериално-изразходващ стойностен прогрес*. Затова според същата класификация автономният стойностен прогрес се подразделя на ***екстензивно-неутрален автономен стойностен прогрес**** (extensitally-neutral autonomous value progress) (същото като *екстензивно-неутрален ефективно-неутрален стойностен прогрес*), ***материално-изразходващ автономен стойностен прогрес**** (materally-spending autonomous value progress) (същото като *материално-изразходващ ефективно-неутрален стойностен прогрес*) и ***нематериално-изразходващ автономен стойностен прогрес**** (immaterially-spending autonomous value progress) (същото като *нематериално-изразходващ ефективно-неутрален стойностен прогрес*). Материално-изразходващият и нематериално-изразходващият стойностен прогрес са разновидности на по-

общото понятие за екстензивностно-антинеутрален стойностен прогрес. Ето защо материално-изразходващият и нематериално-изразходващият автономен стойностен прогрес са разновидности на по-общото понятие за **екстензивностно-антинеутрален автономен стойностен прогрес*** (extensitally-antineutral autonomous value progress) (същото като екстензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален стойностен прогрес).

Според интензивността класификация на стойностния прогрес последният се подразделя на интензивностно-неутрален стойностен прогрес, материално-интензивен стойностен прогрес и нематериално-интензивен стойностен прогрес. Затова според същата класификация автономният стойностен прогрес се подразделя на **интензивностно-неутрален автономен стойностен прогрес*** (intensitally-neutral autonomous value progress) (същото като интензивностно-неутрален ефективностно-неутрален стойностен прогрес), **материално-интензивен автономен стойностен прогрес*** (materially-intensitally autonomous value progress) (същото като трудово-интензивен ефективностно-неутрален стойностен прогрес) и **нематериално-интензивен автономен стойностен прогрес*** (immaterially-intensitally autonomous value progress) (същото като физическо-интензивен ефективностно-неутрален стойностен прогрес). Материално-интензивният и нематериално-интензивният стойностен прогрес са разновидности на по-общото понятие за интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес. Ето защо материално-интензивният и нематериално-интензивният автономен технически прогрес са разновидности на по-общото понятие за **интензивностно-антинеутрален автономен стойностен прогрес*** (intensitally-antineutral autonomous value progress) (същото като интензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален стойностен прогрес).

Частен случай на интензивностно-неутралният стойностен прогрес е екстензивностно-неутраленият интензивностно-неутрален автономен стойностен прогрес. Специфичното за него е, че той едновременно е екстензивностно-неутрален, интензивностно-неутрален и ефективностно-неутрален стойностен прогрес. При него съотношението между обема на материалния продукт $m(t)$ и обема на нематериалния продукт $n(t)$ е постоянно в времето (т.е. налице е постоянна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт, както и постоянна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт). Постоянно във времето е и съотношението между пределната стойностна интензивност на материалния икономически

продукт и пределната стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт. Неговата динамична биматимна стойностна икономическа функция е

$$TV(m, n, t) = g_v(t) \tau_{g_v}(m, n).$$

Автономният стойностен прогрес се разглежда като независим фактор на стойностното интензиониране на икономическите продукти. Хипотезата за автономност на стойностния прогрес обаче е приемлива за достатъчно кратък период от време. При по-продължителни периоди той нереално разделя нарастването на ефективността на стойностното интензиониране от развитието на материалния и нематериалния продукт. Затова по-нататъшното усъвършенстване на динамичната биматимна стойностна икономическа функция предполага вече не само определяне на влиянието на стойностния прогрес върху нарастването на обема на индуцираната обща стойност, но анализиране и на причините за това нарастване. Тогава се преминава към разработването на биматимни стойностни икономически функции с *определен стойностен прогрес* и с *индуциран стойностен прогрес*.

АВТОНОМЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС (autonomous value progress) (**ки**)

– ВЪВ:

автономен стойностен прогрес;

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен стойностен прогрес;

интензивностна класификация на автономния стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен прогрес;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен прогрес;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен прогрес.

АВТОНОМЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС (autonomous technical progress), **неовеществен технически прогрес, нематериализиран технически прогрес**, – *технически прогрес*, при който продуктовата производителност на икономическите фактори (следователно и диспозиционната производствена икономическа ефективност) в някаква производствена икономическа система нараства независимо от измененията в обемите на производствените икономически фактори x (в т.ч. на трудовия производствен икономически фактор l

и на *физическия производствен икономически фактор h*). Автономното действие на техническия прогрес се поражда (се причинява) от повишаването на равнището на знанията в областта на техниката, технологията, организацията и управлението на производството, както и на технологичното му равнище, от прогресивните изменения в специализацията и кооперирането на производството и т.н. Това означава, че се повишава ефективността от използването на трудовия и физическия (капиталовия) производствен фактор, без обаче да се разкрива механизмът, чрез който те въздействуват върху производствените резултати (върху обема на произведения икономически продукт q). При автономния технически прогрес *динамичната собствено-производствена икономическа функция* (в частност – *динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция*) приема вида

$$q(t) = f(a(t)l(t), b(t)h(t)),$$

където:

$q(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на произведения продукт;

$l(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на трудовия фактор;

$h(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на физическия (капиталовия) фактор.

С $a(t)$ и $b(t)$ са означени параметрите на ефективността на съответно на трудовия и физическия фактор. Те могат да се задават под формата на зависими от времето функции

$$a(t) = e^{\alpha t}, b(t) = e^{\beta t},$$

където α и β са статистически определяеми параметри. Този тип динамична производствена функция може да се представи и във вида

$$q(t) = g(t)f_g(l(t), h(t)),$$

където $g(t) = e^{\gamma t}$.

Автономният технически прогрес е налице, когато съотношението между динамичния коефициент на *еластичността на икономическия продукт към трудовия икономически фактор* и динамичния коефициент на *еластичността на икономическия продукт към физическия икономически фактор* не се променя във времето. Затова той е идентичен с понятието за *ефективно-неутрален технически прогрес*.

Според *екстензивността* на класификация на *техническия прогрес* последният се подразделя на *екстензивностно-неутрален технически прогрес*, *трудова-изразходващ технически прогрес* и *физическо-изразходващ технически прогрес*. Затова според същата класификация автономният икономически растеж се подразделя на ***екстензивностно-неутрален автономен технически прогрес**** (extensitally-neutral autonomous technical progress) (същото като *екстензивностно-неутрален ефективно-неутрален технически прогрес*), ***трудова-изразходващ автономен технически прогрес**** (labourly-spending autonomous technical progress) (същото като *трудова-изразходващ ефективно-неутрален технически прогрес*) и ***физическо-изразходващ автономен технически прогрес**** (physically-spending autonomous technical progress) (същото като *физическо-изразходващ ефективно-неутрален технически прогрес*). Трудова-изразходващият и физическо изразходващият технически прогрес са разновидности на по-общото понятие за екстензивностно-антинеутрален технически прогрес. Ето защо трудова-изразходващият и физическо-изразходващият автономен технически прогрес са разновидности на по-общото понятие за ***екстензивностно-антинеутрален автономен технически прогрес**** (extensitally-antineutral autonomous technical progress) (същото като *екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален технически прогрес*).

Според *интензивността* на класификация на *техническия прогрес* последният се подразделя на *интензивностно-неутрален технически прогрес*, *трудова-интензивен технически прогрес* и *физическо-интензивен технически прогрес*. Затова според същата класификация автономният икономически растеж се подразделя на ***интензивностно-неутрален автономен технически прогрес**** (intensitally-neutral autonomous technical progress) (същото като *интензивностно-неутрален ефективно-неутрален технически прогрес*), ***трудова-интензивен автономен технически прогрес**** (labourly-intensitally autonomous technical progress) (същото като *трудова-интензивен ефективно-неутрален технически прогрес*) и ***физическо-интензивен автономен технически прогрес**** (physically-intensitally autonomous technical progress) (същото като *физическо-интензивен ефективно-неутрален технически прогрес*). Трудова-интензивният и физическо интензивният технически прогрес са разновидности на по-общото понятие за интензивностно-антинеутрален технически прогрес. Ето защо трудова-интензивният и физическо-интензивният автономен технически прогрес са разновидности на по-общото понятие за ***интензивностно-антинеутрален автономен технически прогрес****

*рес** (intensitally-antineutral autonomous technical progress) (същото като *интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален технически прогрес*).

Частен случай на интензивностно-неутралният технически прогрес е *екстензивностно-неутраленият интензивностно-неутрален автономен технически прогрес*. Известен е като *неутрален автономен технически прогрес по Дж. Хикс*. Специфичното за него е, че той едновременно е екстензивностно-неутрален, интензивностно-неутрален и ефективно-неиутрален технически прогрес. При него съотношението между обема на трудовия фактор $l(t)$ и обема на физическия фактор $h(t)$ е постоянно в времето (т.е. налице е постоянна *производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор*, както и постоянна *производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор*). Постоянно във времето е и съотношението между *пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор* и *пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор*. Производствената му икономическа функция е

$$q(t) = g(t) f_g(l, h).$$

Автономният технически прогрес се разглежда като независим фактор на производството. Хипотезата за автономност на техническия прогрес обаче е приемлива за достатъчно кратък период от време. При по-продължителни периоди той нереално разделя нарастването на ефективността на производството от развитието на трудовия и физическия фактор. Затова по-нататъшното усъвършенстване на динамичната собствено-производствена икономическа функция предполага вече не само определяне на влиянието на техническия прогрес върху нарастването на обема на произвеждания продукт, но анализиране на причините за това нарастване. Тогава се преминава към разработването на собствено-производствени икономически функции с *материализиран технически прогрес* (с *овеществен технически прогрес*) и с *индуциран технически прогрес*.

АВТОНОМЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС (autonomous technical progress)

(ки) – във:

автономен технически прогрес;

антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен технически прогрес (същото като *неутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

интензивностно-антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

интензивностно-трудова-антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *трудова-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

интензивностно-физическо-антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *физическо-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*).

АВТОНОМЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ХИКС, ДЖ. (autonomous technical progress according to Hicks) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

неутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *неутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

трудова-антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *трудова-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

физическо-антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *физическо-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*).

АВТОНОМИЯ (autonomy) (**кд**) – във:

парична автономия (в межд.).

АВТОНОМНА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (autonomous dynamic economic system) (**ки**) – във: **автономна дифференцируема динамична икономическа система** (вж. *фазово пространство на състоянията на икономическата система*).

АВТОНОМНА ДИНАМИЧНА ОПТИМАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (autonomous dynamic optimal economic system) – *динамична оптимална икономическа система, която извършва автономно икономическо движение. Специфичното в случая е, че диференциалните уравнения на икономическото движение не зависят явно от времето. Вж. обща икономическа задача на оптималното управление.*

АВТОНОМНА ДИФЕРЕНЦИРУЕМА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (autonomous differentiable dynamic economic system) – вж. *фазово пространство на състоянията на икономическата система.*

АВТОНОМНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (autonomous economic system) – динамична икономическа система с постоянни параметри (коефициенти), която е освободена от (закрита за) влиянието на външни въздействия (икономически и неикономически). В нея се извършва **автономен икономически процес** (autonomous economic process), който е напълно определен, ако са зададени началните условия на системата, т.е. нейното динамично състояние в началния момент от времето $t = t_0$. В математическа форма този процес е решение на системата от хомогенни *диференциални уравнения* (в чиято дясна част не се съдържа в явен вид независимата променлива t)

$$\frac{dx_i(t)}{dt} = f_i(x_1(t), x_1(t), \dots, x_1(t), x_i(t_0) = x_i^0, i = 1, 2, \dots, n, t \geq t_0,$$

или в матрична форма –

$$\frac{dx(t)}{dt} = f(x(t)), x(t_0) = x^0, t \geq t_0,$$

където $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ и $f = (f_1, f_2, \dots, f_n)$ са векторите на поведението на автономната икономическа система, $x^0 = (x_1^0, x_1^0, \dots, x_n^0)$ – векторът на нейните начални условия. В *икономическата кибернетика* автономната икономическа система се разглежда при изучаването на **свободното движение** на *системите на икономическо регулиране* (например при изследването на *преходните икономически процеси*, на *икономическите автоколебания* и т.н.). **В частния случай** на икономическо управление автономната икономическа система е **многосвързана система на икономическо управление*** (multi-interacting economic management /control/ system) (вж. *система на свързано /взаимодействащо/ икономическо управление*), която притежава свойството на *икономическа автономност*. Вж. *неавтономна икономическа система*.

АВТОНОМНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (autonomous economic system) (ки) – във:

автономна динамична оптимална икономическа система;

автономна консервативна икономическа система (вж. *консервативна икономическа система*);

автономна регулаторна икономическа система (същото като *система на автономно икономическо регулиране*).

АВТОНОМНА КОНСЕРВАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (autonomous conservartive economic system) – вж. *консервативна икономическа система*.

АВТОНОМНА ОПТИМАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (autonomous optimal economic system) (**ки**) – във:
автономна динамична оптимална икономическа система.

АВТОНОМНА РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (autonomous regulatory economic system) – същото като *система на автономно икономическо регулиране*.

АВТОНОМНА /ЕДНОРОДНА, ХОМОГЕННА/ СИСТЕМА ОТ ДИФЕРЕНЦИАЛНИ УРАВНЕНИЯ (autonomous /homogeneous/ system of differential equations) – вж. *диференциални уравнения*.

АВТОНОМНА СИСТЕМА ОТ ЛИНЕЙНИ ДИФЕРЕНЦИАЛНИ УРАВНЕНИЯ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ (linear differential equations autonomous system with constant coefficients) – вж. *диференциални уравнения*.

АВТОНОМНИ ЕВРОВАЛУТНИ ДЕПОЗИТИ* (autonomous eurocurrency deposits) (в межд.) (*) – независими от величината на *паричната маса (в макр.)* (респ. автономно търсене на) *евровалутни депозити (в межд.)*.

АВТОНОМНИ ЕВРОВАЛУТНИ ДЕПОЗИТИ (autonomous eurocurrency deposits) (**ки**) – във:
автономни евравалутни депозити (в межд.);
предпочитание към автономни евравалутни депозити (в межд.).

АВТОНОМНИ ИНВЕСТИЦИИ (autonomous investment) (в макр.) – същото като *независими инвестиции (в макр.)*.

АВТОНОМНИ МЕСТНИ ДЕПОЗИТИ (autonomous domestic deposits) (в межд.) – независими от величината на *паричната маса (в макр.)* (респ. автономно търсене на) *местни депозити (в межд.)*.

АВТОНОМНИ МЕСТНИ ДЕПОЗИТИ (autonomous domestic deposits) (**ки**) – във:
автономни местни депозити (в межд.);
предпочитание към автономни местни депозити (в межд.).

АВТОНОМНИ ПРОМЕНЛИВИ НА МАТЕМАТИЧЕСКИЯ МОДЕЛ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (autonomous variables of the mathematical model of economic system) – същото като *екзогенни променливи на математическия модел на икономическата система*.

АВТОНОМНИ СПЕСТЯВАНИЯ (autonomous savings) (в макр.) – частта от *спестяването (в макр.)* [от *макроикономическата функция на спестяванията* (macroeconomic savings) (в макр.)], която не зависи от измененията в *дохода (в макр.)* [в частност в *брутния вътрешен продукт (в макр.)*]. Тяхната величина е отрицателна.

АВТОНОМНИ ТЕХНОЛОГИЧНИ НАЧИНИ НА ПРОИЗВОДСТВО (autonomous technological modes of production) – различни *технологични начини на производство*, чиито коефициенти за разходи на *производствени фактори* не зависят от тези на другите. Това показва, че те са взаимноавтономни, следователно притежават свойството за автономност.

АВТОНОМНО ИКОНОМИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ* (autonomous economic motion) в динамична оптимална икономическа система – *икономическо движение в динамична оптимална икономическа система*, чиито диференциални уравнения не зависят явно от времето. Вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.

АВТОНОМНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (autonomous economic regulation) – разновидност на *свързано икономическо регулиране (взаимодействащо икономическо регулиране)* в *многомерна система на икономическо регулиране* (в *многомерна регулаторна икономическа система*) с няколко *регулируеми икономически величини* (с няколко *регулируеми икономически въздействия*), в която връзките между нейните *икономически регулатори* са такива, че изменението на коя да е от регулируемите икономически величини не предизвиква изменения в останалите регулируеми икономически величини. То се извършва в *система на автономно икономическо регулиране* (в *автономна регулаторна икономическа система*) (която от своя страна е разновидност на *системата на икономическо регулиране*). Една от неговите разновидности е *автономното икономическо саморегулиране** (autonomous economic self-regulation), наричано още *автономно автоматично икономическо регулиране** (autonomous automatic economic regulation). Според автора в *експлицитно-обусловена регулаторна икономическа система* автономното икономическо

регулиране представлява *автономно регулаторно икономическо управление* (което е частен случай на *регулаторното икономическо управление* и е една от разновидностите на *автономното икономическо управление*), а такава регулаторна система е *регулаторна система на автономно икономическо управление* (т.е. е *система на автономно регулаторно икономическо управление*) (която от своя страна е частен случай на *регулаторната система на икономическо управление* и е една от разновидностите на *системата на автономното икономическо управление*).

АВТОНОМНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (autonomous economic regulation) (**ки**) – във:

автономно икономическо регулиране;

система на автономно икономическо регулиране.

АВТОНОМНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (autonomous economic management /control/) – *автономно икономическо регулиране*, което протича в *експлицитно-обусловена регулаторна икономическа система*; автономно икономическо регулиране, което самостоятелно изпълнява функцията на *икономическо управление* или пък е елемент на по-сложни негови форми; икономическо управление, което се извършва с помощта на автономно икономическо регулиране. То е икономическо управление на повече от една управлявана икономическа величина (на повече от едно *управляемо икономическо въздействие*), при която връзките между *икономическите регулатори* са такива, че изменението на коя да е от управляемите икономически величини не предизвиква изменения в останалите управляеми икономически величини. Извършва се в *системата на автономно икономическо управление*.

АВТОНОМНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (autonomous economic management /control/) (**ки**) – във:

автономно икономическо управление;

автономно регулаторно икономическо управление;

регулаторна система на автономно икономическо управление;

система на автономно икономическо управление;

система на автономно регулаторно икономическо управление (същото като *регулаторна система на автономно икономическо управление*).

АВТОНОМНО ИНВЕСТИЦИОННО ТЪРСЕНЕ (autonomous investment demand) (в макр.) – същото като *независимо инвестиционно търсене* (в макр.).

АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (autonomous consumption) (в макр.), **автономен консумативен разход (в макр.)**, **независимо потребление (в макр.)**, – частта от *потреблението (в макр.)* [от *макроикономическата функция на потреблението* (macroeconomic consumption function) (в макр.)], която не зависи от измененията в *дохода (в макр.)* [в частност в *брутния вътрешен продукт (в макр.)*]. То задоволява жизнено важни потребности на лицата и домакинствата.

АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (autonomous consumption) (**ки**) – във:

автономно потребление (в макр.);

автономно потребление на блага от домакинствата (в макр.);

автономно потребление на производствени фактори от бизнеса (в макр.);

автономно продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

мултипликатор на автономното потребление (в макр.) (същото като инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.)).

АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА БЛАГА ОТ ДОМАКИНСТВОТА (households autonomous goods consumption) (в макр.) – частта от общото *потребление (в макр.)* на блага от домакинствата, която не е зависима от равнището на техния *доход (в макр.)*, получен от продажбата на производствени услуги (на производствени фактори).

АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ ОТ БИЗНЕСА (business autonomous production factors consumption) (в макр.) – частта от общото *потребление (в макр.)* на производствени фактори от бизнеса, която не е зависима от равнището на *дохода (в макр.)* [респ. на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*].

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (autonomous product demand) (в макр.), **независимо продуктово търсене (в макр.)**, – сума от онези елементи на *агрегатното продуктово търсене (в макр.)*, чиято величина не е в непосредствена зависимост от равнището на *дохода (в макр.)* [респ. на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*].

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (autonomous product demand)**(ки)** – ВЪВ:*автономно продуктово търсене (в макр.);**автономно продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.));**автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.);**автономно продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);**автономно продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.)**автономно продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);**инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);**инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);**инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);**инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.)**инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);**инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);**инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);**инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);**инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);**инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);**крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);**крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);**крива “номинален лихвен процент – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);*

крива “номинален лихвен процент – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и наличие на автономно потребление (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и отсъствие на автономно потребление (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като крива на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.));

крива на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.) (същото като инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.));

мултипликатор на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като инвестиционно-бюджетно-нетноекспортният мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.));

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

права “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.) (същото като функция на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.));

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.) (същото като функция на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.)).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ ПРИ ЗАТВОРЕНА ИКОНОМИКА (autonomous product demand in closed economy) (**ки**) – във:

мултипликатор на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.) (същото като инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.));

функция на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ ПРИ ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА* (autonomous product demand in open economy) (в межд.) – същото като автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ ПРИ ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА (autonomous product demand in open economy) (**ки**) – във:

функция на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.);

автономно продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.));

крива на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като крива на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.));

мултипликатор на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като инвестиционно-бюджетно-нетноекспортният мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.)).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕН ИЗНОС*
(autonomous product demand with export) (в макр.), **автономно продуктово търсене при отворена икономика (в межд.)**, – сума от автономното потребление (в макр.), независимите инвестиции (в макр.) на бизнеса, правителствените разходи (в макр.) и износа (в макр.). Същото като автономно търсене в инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен обхват (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕН ИЗНОС
(autonomous product demand with export) (**ки**) – във:

автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.);

инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива “номинален лихвен процент – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);

крива “номинален лихвен процент – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

права “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.) (същото като функция на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.)).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ* (autonomous product demand with investment) (в макр.) – сума от автономното потребление (в макр.) и независимите инвестиции (в макр.) на бизнеса. Същото като автономно търсене в инвестиционен обхват (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ (autonomous product demand with investment) (**ки**) – във:

автономно продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и наличие на автономно потребление (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и отсъствие на автономно потребление (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ И НАЛИЧИЕ НА АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (autonomous product demand with investment and autonomous consumption) (**ки**) – във:

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и наличие на автономно потребление (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ И ОТСЪСТВИЕ НА АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (autonomous product demand with investment and without autonomous consumption) (**ки**) – във:

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и отсъствие на автономно потребление (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ ПО НОМИНАЛЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (autonomous product demand with investment in nominal rate) (**ки**) – във:

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ ПО РЕАЛЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (autonomous product demand with investment in real rate) (**ки**) – във:

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ПРАВИТЕЛСТВЕНИ РАЗХОДИ* (autonomous product demand with government expenditure) (в макр.), **автономно продуктово търсене при затворена икономика (в межд.)**, – сума от автономното потребление (в макр.), независимите инвестиции (в макр.) на бизнеса и правителствените разходи (в макр.). Същото като автономно търсене в инвестиционно-бюджетен обхват (в макр.).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНИ ПРАВИТЕЛСТВЕНИ РАЗХОДИ (autonomous product demand with government expenditure) (**ки**) – във:

инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.) (същото като функция на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.)).

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНО АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ* (autonomous product demand with autonomous consumption) (в макр.) – *автономно продуктово търсене (в макр.) [същото като независимо продуктово търсене (в макр.)] [обобщено на макроикономическо равнище независимо от дохода продуктово търсене], което включва само автономното потребление (в макр.).*

АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕНО АВТОНОМНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (ки) – ВЪВ:

автономно продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.).

АВТОНОМНО РЕГУЛАТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (autonomous regulatory economic management /control/) (*) – *автономно икономическо регулиране, което протича в експлицитно-обусловена регулаторна икономическа система; автономно икономическо регулиране, което самостоятелно изпълнява функцията на икономическо управление или пък е функция на по-сложни системи на икономическо управление; икономическо управление, което се извършва с помощта на автономно икономическо регулиране; частен*

случай на *регулаторното икономическо управление*. То е икономическо управление на повече от една *управлявана икономическа величина* (на повече от едно *управлявано икономическо въздействие*), при която връзките между *икономически регулатори* (респ. между *управляващите икономически подсистеми*) са такива, че изменението на коя да е от управляемите икономически величини не предизвиква изменения в останалите управляеми икономически величини. Извършва се в *регулаторна система на автономно икономическо управление* (т.е. в *система на автономно регулаторно икономическо управление*) (която от своя страна е частен случай на *регулаторната система на икономическо управление* и е една от разновидностите на *системата на автономно икономическо управление*). Една от неговите разновидности е **автономното икономическо управление чрез саморегулиране*** (autonomous economic management /control/ through self-regulation), наричано още **автономно автоматично икономическо управление*** (autonomous automatic economic management /control/).

АВТОНОМНО РЕГУЛАТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (autonomous regulatory economic management /control/) (**ки**) – във:

автономно регулаторно икономическо управление;

система на автономно регулаторно икономическо управление (същото като *регулаторна система на автономно икономическо управление*).

АВТОНОМНО ТЪРСЕНЕ (autonomous demand) (**ки**) – във:

автономно продуктово търсене (в макр.);

автономно продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като *автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.)*);

автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.);

автономно продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

автономно продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

автономно продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

евровалутен мултипликатор на пълното автономно търсене на пари (в межд.);

евровалутни мултипликатори на автономното търсене на пари (в межд.);

инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.)

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива “номинален лихвен процент – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);

крива “номинален лихвен процент – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и наличие на автономно потребление (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени инвестиции и отсъствие на автономно потребление (в макр.);

крива IS при автономно продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като крива на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.));

крива на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

крива на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.) (същото като инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.));

мултипликатор на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.) (същото като инвестиционно-бюджетно-нетноекспортният мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.));

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени инвестиции (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

права “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);

пълно автономно търсене на пари (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.);

функция на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.) (същото като функция на автономното продуктово търсене при отворена икономика (в межд.));

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по номинален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени инвестиции по реален лихвен процент (в макр.);

функция на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.) (същото като функция на автономното продуктово търсене при затворена икономика (в межд.)).

АВТОНОМНО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ (autonomous money demand) (**ки**) – във:

евровалутен мултипликатор на пълното автономно търсене на пари (в межд.);

евровалутни мултипликатори на автономното търсене на пари (в межд.);

пълно автономно търсене на пари (в межд.).

АВТОНОМНОСТ (autonomy) (**кд**) – във:

автономност в икономическата система;

автономност към икономическата система (вж. автономност в икономическата система);

автономност на икономическата система;

външна икономическа автономност (същото като **автономност към икономическата система**; вж. автономност в икономическата система);

вътрешна икономическа автономност (същото като автономност в икономическата система);

икономическа автономност (същото като **автономност на икономическата система**; вж. автономност в икономическата система).

АВТОНОМНОСТ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (autonomy in economic system), **вътрешна икономическа автономност**, – независимост на всяка една от множеството регулируеми величини в *система на многоконтурно икономическо управление* (в *многоконтурна система на икономическо управление*) по отношение на всички останали регулируеми величини в нея или по отношение на всички външни *задаващи въздействия* (т.е. предвидени или още неотклоняващи входни въздействия) (в т.ч. и *задаващите икономически въздействия*) с изключение само на една от тях, която ѝ съответствува. Чрез постигането на автономност при проектирането и създаването на нови *динамични икономически системи* могат да се подберат такива структура и параметри, при които предизвикваните от *отклоняващите въздействия върху икономическата система* (в т.ч. и *отклоняващите икономически въздействия*) нежелани фазови икономически преходи (вж. *преходен икономически процес*)

да имат минимално отличаваща се от старото състояние крайна граница и минимална продължителност (силно бързодействие) или пък те дори изобщо да не възникват. Условието за автономност за първи път е формулирано през 1934 г. от руския учен И. Н. Вознесенски¹. Той решава задачата за автономността като изменение на една от n -те регулируеми величини в дадена система на управление, което да е независимо от изменението на всички останали $n - 1$ от тях. Понятието за автономност е въведено в употреба и от американските учени (от САЩ) А. С. Боксенбом и Р. Худ през 1950 г.

¹ **И. Н. Вознесенский.** О регулировании машин с большим числом регулируемых параметров. – В: Сп. “Автоматика и телемеханика”, 1938, № 4-5.

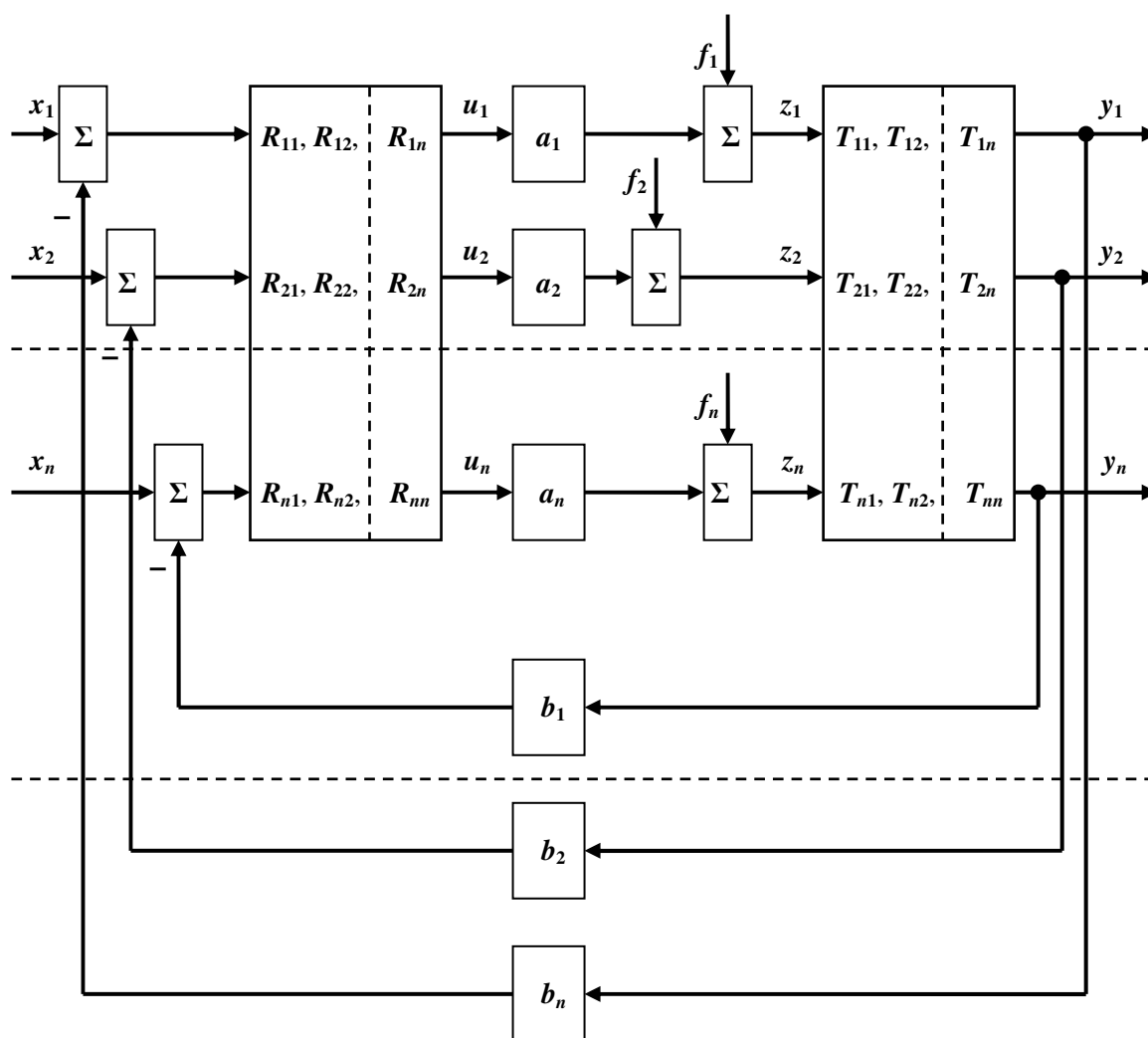
В общия случай *управляваната икономическа подсистема*, която е подсистема на *системата на икономическо управление*, може да има m входа z_i ($i = 1, 2, \dots, m$) и n изхода (n регулируеми икономически величини, в случая – управлявани икономически величини) y_j ($j = 1, 2, \dots, n$), където $m \geq n$. Последното неравенство е един от изразите на условието за необходимото многообразие в системите на *икономическото управление* (вж. *принцип на необходимото икономическо многообразие*). Входовете z_i са резултат от действието на три групи въздействия: предвидените (зададените) външни входящи въздействия, външните отклоняващи въздействия и вътрешните регулиращи въздействия в системата на икономическото управление. Входовете z_i и изходите y_j са свързани помежду в зависимост от процесите, които се извършват в *икономическата система*, така че всяко входно въздействие влияе върху няколко или върху всички регулируеми икономически величини y_j . Състоянието на икономическа автономност може да се постигне (да се реализира), ако се конструира съответстваща на тази задача система за икономическо управление, чрез която да се вградят в икономическата система определени регулиращи структурни звена.

По-долу този проблем се разглежда при предпоставката, че $m = n$. Зависимостите между изходите y_i и входовете z_i (представени на фиг. 1), са линейни:

$$y_i = \sum_{k=1}^n T_{ik} z_k, \quad i = 1, 2, \dots, n,$$

където T_{ik} е *предавателната икономическа функция*, която свързва i -тата изходна регулируема величина с k -тата входна величина на регулируемата (респ. управляемата) икономическа подсистема ($i, k = 1, 2, \dots, n$) (величините T_{ik} са *икономически оператори* на регулируемата подсистема). Във векторно-

матрична форма тези зависимости имат вида $Y = TZ$, където Y е вектор-стълбът на изходните въздействия на управляемата подсистема, съставен от елементите y_i ($i = 1, 2, \dots, n$), T – квадратната матрица на предавателните функции на управляемата подсистема, съставена от елементите T_{ik} ($i, k = 1, 2, \dots, n$), и Z – вектор-стълбът на входните въздействия на управляемата подсистема, съставен от елементите z_i ($i = 1, 2, \dots, n$).

Фиг. 1. Блок-схема на автономност в система на икономическо управление

В системите на икономическо управление регулируемата величина y_i се сравнява със съответстващото ѝ зададено външно входно въздействие x_i ($i = 1, 2, \dots, n$) и разликата (отклонението) помежду им $x_i - b_i y_i$ се предава на регулиращата (респ. управляващата) икономическа подсистема, която изработва управляващото въздействие u_i ($i = 1, 2, \dots, n$) и го преобразува във входното

въздействие z_i на регулируемата подсистема. Величините b_i са вид оператори (вид предавателни икономически функции) за *обратна икономическа връзка* ($i = 1, 2, \dots, n$). Управляващото икономическо въздействие u_i и входното въздействие z_i са линейни форми на отклоненията $x_i - b_i y_i$ чрез преобразуващата роля на предавателните икономически функции R_{ik} ($i, k = 1, 2, \dots, n$), които пък са оператори на регулиращата (респ. управляващата) икономическа подсистема. Предавателните функции R_{ik} свързват управляващите въздействия u_i с отклоненията $x_i - b_i y_i$ по силата на зависимостите

$$u_i = \sum_{k=1}^n R_{ik} (x_k - b_k y_k), \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

Във векторно-матрична форма тези зависимости имат вида $U = R(X - BY)$, където:

U е вектор-стълбът на управляващите икономически въздействия, съставен от елементите u_i ($i = 1, 2, \dots, n$);

R – квадратната матрица на предавателните икономически функции на регулиращата подсистема, съставена от елементите R_{ik} ($i, k = 1, 2, \dots, n$);

X – вектор-стълбът на зададените външни входни въздействия, съставен от елементите x_i ($i = 1, 2, \dots, n$);

B – диагоналната матрица, елементите на чийто главен диагонал са предавателните икономически функции b_i ($i = 1, 2, \dots, n$);

BY – вектор-стълбът на преобразуваните с предавателните функции b_i изходящи регулируеми въздействия на икономическата система, съставен от елементите $b_i y_i$ ($i = 1, 2, \dots, n$);

$X - BY$ – вектор-стълбът на отклоненията във функционирането на икономическата система, съставен от елементите $x_i - b_i y_i$ ($i = 1, 2, \dots, n$).

Входните икономически величини z_i на регулируемата (респ. управляваната) икономическа подсистема се определят чрез зависимостите

$$z_i = a_i u_i + f_i \quad (i = 1, 2, \dots, n),$$

чиято векторно-матрична форма е $Z = AU + F$, където A е диагоналната матрица, елементите на чийто главен диагонал са предавателните функции a_i ($i = 1, 2, \dots, n$), AU – вектор-стълбът на преобразуваните с предавателните функции a_i управляващи въздействия на икономическата система, съставен от елементите $a_i u_i$ ($i = 1, 2, \dots, n$), а F – вектор-стълбът на външните отклоняващи въздействия, съставен от елементите f_i ($i = 1, 2, \dots, n$), като на всяко отклоняващо въздействие f_i съответствува регулируемата икономическа величина y_i .

Условията за икономическата автономност могат да се получат чрез едновременната интерпретация на трите системи от уравнения $Y = TZ$, $U = R(X - BY)$ и $Z = AU + F$. Коя да е регулируема икономическа величина y_i ($i = 1, 2, \dots, n$) е автономна по отношение всички други (несъответстващи ѝ) външни зададени въздействия x_k (т.е. при $k = 1, 2, \dots, n$ и $k \neq i$) и е зависима само от съответстващото ѝ външно зададено въздействие x_i (т.е. при $k = i$), когато всяка предавателна икономическа функция y_i/x_k е тъждествено равна на нула по отношение на всички несъответстващи ѝ външни зададени въздействия k ($k = 1, 2, \dots, n$ и $k \neq i$) и не е тъждествено равна на нула само по отношение на съответстващото ѝ външно зададено въздействие k ($k = i$). Ето защо, **условията за икономическа автономност*** (economic autonomy condition) [наричани още **критерий за икономическа автономност*** (economic autonomy criterion)] са следните:

$$\frac{y_i}{x_k} = \frac{\det_k}{\det} = 0, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad k \neq i,$$

$$\frac{y_i}{x_k} = \frac{\det_k}{\det} \neq 0, \quad k = i,$$

където \det е главната детерминанта на системата от уравнения $Y = TZ$, $U = R(X - BY)$ и $Z = AU + F$, а \det_k е детерминантата, която е получена от главната детерминанта \det , като нейният i -ти стълб бъде заменен със стълба от коефициенти при x_k . Условията (критерият) за икономическа автономност се изпълняват, ако са спазени следните съотношения:

$$\frac{a_i R_{ik}}{a_k R_{kk}} = \frac{|T_{ki}|}{|T_{kk}|} = 0, \quad i, k = 1, 2, \dots, n,$$

където $|T_{ki}|$ и $|T_{kk}|$ са алгебричните допълнения на елементите T_{ki} и T_{kk} на главната детерминанта $|T|$ на матрицата T . Като цяло решението на системата от уравнения $Y = TZ$, $U = R(X - BY)$ и $Z = AU + F$ е следното:

$$Y = TZ,$$

$$Y = T(AU + F),$$

$$Y = T[AR(X - BY) + F],$$

$$Y = TARX - TARBY + TF,$$

$$Y + TARBY = TARX + TF,$$

$$(E + TARB)Y = T(ARX + F),$$

$$Y = T(ARX + F)/(E + TARB),$$

където $Z = AR(X - BY) + F$. При положение че едновременно с управляващите икономически въздействия върху регулируемата (респ. управляваната) икономическа подсистема действуват и външните отклоняващи въздействия f_i ($i = 1, 2, \dots, n$), тогава посочените по-горе условия за икономическа автономност са недостатъчни да осигурят независимо и качествено управление. За тази цел е необходимо да бъде постигната и *инвариантност на икономическата система*.

Задаващите икономически въздействия (по отношение на което се установява автономността) са **външни** по отношение на управляемата икономическа система (на *обекта на икономическото управление*), но са **вътрешни** по отношение на системата на икономическо управление в нейната цялост. Именно затова понятието за **автономност в икономическата система** е идентично с това за **вътрешна икономическа автономност**. По-общо е понятието за **автономност на икономическата система** (autonomy of economic system), което е идентично с по-общото понятие за **икономическа автономност** (economic autonomy) въобще и която е някаква независимост на нейното икономическо поведение от икономически или неикономически въздействия (вътрешни или външни). Автономността на икономическата система има най-малко две разновидности (1) **автономност в икономическата система**, която е **вътрешна икономическа автономност**, и (2) **автономност към икономическата система*** (autonomy to economic system), която е **външна икономическа автономност*** (external economic autonomy). Автономността към икономическата система (външната икономическа автономност) е независимост на икономическата система от отклоняващите (нарушаващите) външни въздействия (икономически и неикономически). Очевидно е, че вътрешната и външната икономическа автономност са разновидности на икономическата автономност въобще.

АВТОНОМНОСТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (autonomy to economic system) – вж. *автономност в икономическата система*.

АВТОНОМНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (autonomy of the economic system) – свойство на *динамичната икономическа система* с постоянни параметри (коефициенти) да бъде освободена от (закрита за) влиянието на външни въздействия (икономически и неикономически). В нея се извършва

автономен икономически процес (autonomous economic process), който е напълно определен, ако са зададени началните условия на системата. Вж. *автономна икономическа система* и *автономност в икономическата система*.

АВТОРЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНФЛАЦИОННИТЕ ОЧАКВАНИЯ (inflationary expectations autorealization) (в макр.) – самоподдържане на *инфлацията* (в макр.) от наличието на *инфлационни очаквания* (в макр.) без въздействието на допълнителни външни причини.

АГАНБЕГЯН, АБЕЛ ГЕЗЕВИЧ (Aganbegyan, Abel Gesevich) (1932) – руски икономист, един от изтъкнатите представители на математико-икономическото направление в бившия Съветски съюз. Завършва Отделението по политическа икономия на Московския държавен икономически институт. Доктор на икономическите науки от 1963 г., професор от 1964, академик. От 1961 г. завежда лабораторията по математико-икономически изследвания на института при Новосибирското отделение на Академията на науките на СССР, а от 1963 г. е директор на този институт. Основните му изследвания са в областта на производителността на труда, работната заплата, отрасловите и районните модели на оптималното перспективно планиране. По-важни негови трудове са: “Работната заплата в СССР” (1959) (съвместно с В. Ф. Майер), “Приложението на математиката и електронната техника в планирането” (1961) (в съавторство), “Икономико-математически анализ на междуотрасловия баланс на СССР” (1968) (съвместно с А. Г. Гранберг), “Проблеми на народностопанския оптимум” (1969) (в колективно издание), “Система от модели на народностопанското планиране” (1972) (в колективно издание).

АГРАРНА ПОЛИТИКА (agricultural policy) (**ки**) – във:

обща аграрна политика (в межд.) (вж. също *Европейска икономическа общност - ЕИО (в межд.)*);

АГРЕГАТ (aggregate) (**кд**) – във:

агрегат (в макр.);

паричен агрегат L (в макр.);

паричен агрегат $M0$ (в макр.);

паричен агрегат $M1$ (в макр.);

паричен агрегат $M2$ (в макр.);

паричен агрегат $M3$ (в макр.);

мултипликатор на паричния агрегат $M1$ (в макр.).

АГРЕГАТЕН ВАЛУТНОКУРСОВ ИНДЕКС (aggregate exchange-rate index) (в межд.) – *валутнокурсов индекс (в межд.)*, при който динамиката на *валутния курс (в межд.)* на местната валута (в межд.) се изчислява по отношение на множество от чуждестранни валути.

АГРЕГАТЕН ИНДЕКС (aggregate index) (**ки**) – във:

агрегатен валутнокурсов индекс (в межд.);

агрегатен индекс на цените (в макр.).

АГРЕГАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (aggregate economic product) – вж. *икономически продукт*.

АГРЕГАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (aggregate economic factor) (**ки**) – във:

агрегатен производствен икономически фактор (вж. производствен икономически фактор).

АГРЕГАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (aggregate economic labour) – вж. *икономически труд*.

АГРЕГАТЕН ИНДЕКС НА ЦЕНИТЕ (aggregate price index) (в макр.) – изразен в процент среден индекс на цените на *народностопанския макроикономически продукт (в макр.)*. Той е цената на *агрегатния народностопански макроикономически продукт (в макр.)*. Същото е като *абсолютно равнище на цените (в макр.)* и като *дефлатор (в макр.)*.

АГРЕГАТЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (aggregate macroeconomic product) (**ки**) – във:

агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. и икономически продукт);

агрегатен пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.);

агрегатен частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД (aggregate macroeconomic labour) (**ки**) – във:

агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.);

агрегатен пълен народностопански макроикономически труд (в макр.);

агрегатен частичен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТЕН МОНОПСОНЕН ПРЕДЕЛЕН ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА ТРУДОВ ФАКТОР* (aggregate monopsony marginal purchase cost for labour factor) (в микр.) – *пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.) на монопсона (в микр.)* като цяло, когато той осъществява обикновена монопсонна ценова дискриминация на трудовия фактор (в микр.) [същото като монопсонна ценова дискриминация трудовия фактор от трета степен (в микр.)] чрез трудовопазарно сегментиране (в микр.).

АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (aggregate all-macroeconomic product) (в макр.) (*) – *народностопански макроикономически продукт (в макр.)*, който е и **агрегатен икономически продукт** (вж. *икономически продукт*), т.е. е **агрегатен всеобщ съвкупен обществен макроикономически продукт*** (aggregate general joint social macroeconomic product) (в макр.) [или същото като **агрегатен съвкупен всеобхватен макроикономически продукт*** (aggregate joint comprehensive macroeconomic product) (в макр.)]; парично изражение на народностопански макроикономически продукт, равен на претеглената сума на разноименните (нееднородните) икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици (на всички икономически единици, участващи във формирането на народностопански макроикономически продукт). Неговата величина е измерител на **макроикономическата активност** (macroeconomic activity) на тази страна. Негови разновидности са *агрегатният пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.)* и *агрегатният частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.)*. Вж. *икономически продукт*. Ако не е посочено друго, *под агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.)* обикновено се подразбира агрегатният частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (aggregate all-macroeconomic product) (**ки**) – **във:**

агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.);

граница на потенциалния агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

кинетичен агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

потенциален агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

равновесен агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (aggregate all-macroeconomic labour) (в макр.) (*) – *народностопански макроикономически труд (в макр.)*, който е и **агрегатен икономически труд** (вж. *икономически труд*), т.е. е **агрегатен всеобщ съвкупен обществен макроикономически труд*** (aggregate general joint social macroeconomic labour) (в макр.) [или същото като **агрегатен съвкупен всеобхватен макроикономически труд*** (aggregate joint comprehensive macroeconomic labour) (в макр.)]; изразен в работно време народностопански макроикономически труд, равен на претеглената сума на разноименните (нееднородните) вековеп икономически труд на различните субстанциално-дефинирани икономически единици (на всички икономически единици, участващи във формирането на народностопански макроикономически труд). Негови разновидности са *агрегатният пълен народностопански макроикономически труд (в макр.)* и *агрегатният частичен народностопански макроикономически труд (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.)* обикновено се подразбира *агрегатният частичен народностопански макроикономически труд (в макр.)*.

АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД (aggregate all-macroeconomic labour) (**ки**) – във:

агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.);

равновесен агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.) (същото като *равновесна заетост (в макр.)*).

АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ ПРОДУКТ (aggregate all-macroeconomic product) (**ки**) – във:

агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.);

граница на потенциалния агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

кинетичен агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

потенциален агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

равновесен агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ ТРУД (aggregate all-macroeconomic labour) (**ки**) – ВЪВ:

агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.) (същото като *заетост (в макр.)*);

агрегатен пълен народностопански макроикономически труд (в макр.);

агрегатен частичен народностопански макроикономически труд (в макр.);

равновесен агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.) (същото като *равновесна заетост (в макр.)*).

АГРЕГАТЕН ОБЩ ПРИХОД (aggregate total revenue) (**ки**) – ВЪВ:

агрегатен продуктов общ приход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ приход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ОБЩ ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (aggregate total production cost) (в микр.) – същото като *агрегатен продуктов общ производствен разход (в микр.)*.

АГРЕГАТЕН ОБЩ ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (aggregate total production cost) (**ки**) – ВЪВ:

агрегатен общ производствен разход (в микр.) (същото като *агрегатен продуктов общ производствен разход (в микр.)*);

агрегатен продуктов общ производствен разход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ производствен разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ОБЩ РАЗХОД (aggregate total cost) (**ки**) – ВЪВ:

агрегатен продуктов общ разход (в микр.);

фирмен продуктов общ разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПОКУПЕН РАЗХОД (aggregate purchase cost) (**ки**) – ВЪВ:

агрегатен факторов пределен покупен разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗЛИШЪК (aggregate consumer's surplus) **(ки)** – във:

агрегатен съвкупен потребителски излишък (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРЕДЕЛЕН ПОКУПЕН РАЗХОД (aggregate marginal purchase cost) **(ки)** – във:

агрегатен монопсонен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);

агрегатен факторов пределен покупен разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРЕДЕЛЕН ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА ТРУДОВ ФАКТОР (aggregate marginal purchase cost for labour factor) **(ки)** – във:

агрегатен монопсонен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРЕДЕЛЕН ПРОДУКТ (aggregate marginal product) (в макр.) – същото като *макроикономическа пределна производителност (в макр.).*

АГРЕГАТЕН НЕТЕН ПРИРАСТ НА ПАРИ (money agregate net growth) (в межд.) – сумата от нетният прираст (нетното търсене или нетното придобиване) на пари от частния, правителствения и международния сектор на макроикономическо равнище.

АГРЕГАТЕН НЕТЕН ПРИРАСТ НА ЦЕННИ КНИГИ (securities agregate net growth) (в межд.) – сумата от нетният прираст (нетното търсене или нетното придобиване) на *ценни книги (в макр.)* от частния, правителствения и международния сектор на макроикономическо равнище.

АГРЕГАТЕН ПРИРАСТ НА ПАРИ (money agregate growth) **(ки)** – във:

агрегатен нетен прираст на пари (в межд.).

АГРЕГАТЕН ПРИРАСТ НА ЦЕННИ КНИГИ (securities agregate growth) **(ки)** – във:

агрегатен нетен прираст на ценни книги (в межд.).

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТ (aggregate product) **(ки)** – във:

агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.);

агрегатен пределен продукт (в макр.) (същото като макроикономическа пределна производителност (в макр.)).

агрегатен пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.);

агрегатен частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.);

граница на потенциалния агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

кинетичен агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

потенциален агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

равновесен агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ ПРИХОД (aggrege product total revenue) (в микр.) – *продуктов общ производствен приход (в микр.) на икономическата единица, получен от производството и реализацията на няколко вида икономически продукти, взети заедно.*

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ ПРИХОД (aggrege product total revenue) (**ки**) – **ВЪВ:**

агрегатен продуктов общ приход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ приход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (aggregate product total production cost) (в микр.), **агрегатен общ производствен разход (в микр.)**, – *продуктов общ производствен разход (в микр.)*, направен за производството на общите обеми на няколко вида *икономически продукти [общии продукти (в микр.)]* в икономическата единица, взети заедно.

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (aggregate product total production cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

агрегатен продуктов общ производствен разход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ производствен разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ РАЗХОД (aggrege product total cost) (в микр.) – *продуктов общ производствен разход (в микр.) на икономическата*

единица, направен за производството на няколко вида *икономически продукти*, взети заедно.

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ПРИХОД (aggrepte product revenue) (**ки**) – във:

агрегатен продуктов общ приход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ приход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (aggregate product production cost) (**ки**) – във:

агрегатен продуктов общ производствен разход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ производствен разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРОДУКТОВ РАЗХОД (aggrepte product cost) (**ки**) – във:

агрегатен продуктов общ разход (в микр.);

агрегатен фирмен продуктов общ разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (aggregate production economic factor) – вж. *производствен икономически фактор*.

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (aggregate full macroeconomic product) (**ки**) – във:

агрегатен пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД (aggregate full macroeconomic labour) (**ки**) – във:

агрегатен пълен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (aggregate full all-macroeconomic product) (в макр.) (*) – *агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.), който е и пълен икономически продукт (вж. икономически продукт);* парично изражение на народностопански макроикономически продукт, равен на претеглената сума на разноименните (нееднородните) икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици (на всички икономически единици, участващи във формирането на народностопански макроикономически продукт), които (продукти) според някакъв функционален признак съдържат всички свои части. Същото е като **съвкупен обществен продукт** (съ-

що), който като термин обичайно се използва в марксистката политическа икономия.

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (aggregate full all-macroeconomic labour) (в макр.) (*) – *агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.)*, който е и **пълен икономически труд** (вж. *икономически труд*); парично изражение на народностопански макроикономически труд, равен на претеглената сума на разнoименните (нееднородните) видове икономически труди на различните субстанциално-дефинирани икономически единици (на всички икономически единици, участващи във формирането на народностопански макроикономически труд), които (видове труд) според някакъв функционален признак съдържат всички свои части.

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ ПРОДУКТ (aggregate full all-macroeconomic product) (**ки**) – във:

агрегатен пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ ТРУД (aggregate full all-macroeconomic labour) (**ки**) – във:

агрегатен пълен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН ПРОДУКТ (aggregate full product) (**ки**) – във:

агрегатен пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН ПЪЛЕН ТРУД (aggregate full labour) (**ки**) – във:

агрегатен пълен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТЕН ТРУД (aggregate labour) (**ки**) – във:

агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.) (същото като *заетост (в макр.)*).

агрегатен пълен народностопански макроикономически труд (в макр.);

агрегатен частичен народностопански макроикономически труд (в макр.);

равновесен агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.) (същото като *равновесна заетост (в макр.)*).

АГРЕГАТЕН СЪВКУПЕН ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗЛИШЪК (aggregate joint consumer's surplus) (в микр.) – *потребителски излишък (в микр.)*, получен в цялото народно стопанство.

АГРЕГАТЕН ФАКТОРОВ ПОКУПЕН РАЗХОД (aggregate factor purchase cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

агрегатен факторов пределен покупен разход (в микр.).

АГРЕГАТЕН ФАКТОРОВ ПРЕДЕЛЕН ПОКУПЕН РАЗХОД (aggregate factor marginal purchase cost) (в микр.) – *факторов пределен покупен разход (в микр.) на монопсона (в микр.) като цяло, когато той осъществява обикновена ценова дискриминация (в микр.) [същото като монопсонна ценова дискриминация от трета степен (в микр.)] чрез факторно-пазарно сегментиране (в микр.).*

АГРЕГАТЕН ФИРМЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ ПРИХОД (aggregate firm product total revenue) (в микр.) – *фирмен продуктов общ производствен приход (в микр.)*, получен от производството и реализацията на няколко вида икономически продукти, взети заедно. Вж. *неокласическа задача на фирмата (в микр.).*

АГРЕГАТЕН ФИРМЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (aggregate firm product total production cost) (в микр.) – *фирмен продуктов общ производствен разход (в микр.)*, направен за производството на общите обеми на няколко вида икономически продукти във фирмата [*фирмени общи продукти (в микр.)*], взети заедно.

АГРЕГАТЕН ФИРМЕН ПРОДУКТОВ ОБЩ РАЗХОД (aggregate firm product total cost) (в микр.) – *фирмен продуктов общ производствен разход (в микр.)*, направен за производството на няколко вида икономически продукти, взети заедно. Вж. *неокласическа задача на фирмата (в микр.).*

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (aggregate partial macroeconomic product) (**ки**) – **ВЪВ:**

агрегатен частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД (aggregate partial macroeconomic labour) (**ки**) – **ВЪВ:**

агрегатен частичен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (aggregate partial all-macroeconomic product) (в макр.) (*) – *агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.), който е и частичен икономически продукт (вж. икономически продукт);* парично изражение на народностопански макроикономически продукт, равен на претеглената сума на разноименните (нееднородните) икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици (на всички икономически единици, участващи във формирането на народностопански макроикономически продукт), които (продукти) според някакъв функционален признак не съдържат всички свои части.

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (aggregate partial all-macroeconomic labour) (в макр.) (*) – *агрегатен народностопански макроикономически труд (в макр.), който е и частичен икономически труд (вж. икономически труд);* парично изражение на народностопански макроикономически труд, равен на претеглената сума на разноименните (нееднородните) видове икономически труд на различните субстанциално-дефинирани икономически единици (на всички икономически единици, участващи във формирането на народностопански макроикономически труд), които (видове труд) според някакъв функционален признак не съдържат всички свои части.

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ ПРОДУКТ (aggregate partial all-macroeconomic product) (**ки**) – *във:*

агрегатен частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ ТРУД (aggregate partial all-macroeconomic labour) (**ки**) – *във:*

агрегатен частичен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН ПРОДУКТ (aggregate partial product) (**ки**) – *във:*

агрегатен частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.).

АГРЕГАТЕН ЧАСТИЧЕН ТРУД (aggregate partial labour) (**ки**) – във:

агрегатен частичен народностопански макроикономически труд (в макр.).

АГРЕГАТНА НАРОДНОСТОПАНСКА ТРУДОВА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СИЛА* (aggregate all-economic labour macroeconomic force) (в макр.)

(*) – *народностопанска макроикономическа трудова сила (в макр.)*, която е и **агрегатна трудова икономическа сила** (вж. *трудова икономическа сила*), т.е. е **агрегатна всеобща съвкупностна обществена макроикономическа трудова сила*** (aggregate general joint social macroeconomic labour force) (в макр.) [или същото като **агрегатна съвкупностна всеобхватна макроикономическа трудова сила*** (aggregate joint comprehensive macroeconomic labour force) (в макр.)]; изразен в брой работници народностопанска макроикономическа трудова сила, равна на претеглената сума на разноименните (нееднородните) ведове икономическа трудова сила на различните субстанциално-дефинирани икономическа единици (на всички икономическа единици, участващи във формирането на народностопанска макроикономическа трудова сила).

АГРЕГАТНА НАРОДНОСТОПАНСКА ТРУДОВА СИЛА (aggregate all-macroeconomic labour force) (**ки**) – във:

агрегатна народностопанска трудова макроикономическа сила (в макр.).

АГРЕГАТНА ОБЩА ПЕЧАЛБА (aggregate total profit) (в микр.) – *обща печалба (в микр.) на икономическата единица*, реализирана от продажбата на няколко вида икономически продукти, взети заедно.

АГРЕГАТНА ОБЩА ПЕЧАЛБА (aggregate total profit) (в микр.) – *обща печалба (в микр.)*, реализирана (получена от дейността) на няколко икономически единици взети заедно за определено време (обикновено за една година), групирани по силата на определен критерий в **агрегатна икономическа единица** (вж. *икономическа единица*). Равна е на сумата от *общите печалби (в микр.)* на отделните икономически единици. Същото е като **агрегатна обща печалба** (aggregate total profit) (в микр.).

АГРЕГАТНА ОБЩА ПЕЧАЛБА (aggregate total profit) (**ки**) – във:

агрегатна обща печалба (в микр.);

агрегатна фирмена обща печалба (в микр.);

дуополна симетрична максимизация на агрегатната обща печалба (в микр.);

дуополна точка на симетрична максимизация на агрегатната обща печалба (в микр.);

картел, максимизиращ агрегатната обща печалба (в микр.);

крива на постоянната агрегатна обща печалба на фирмата (в микр.).

АГРЕГАТНА ОБЩА ПЕЧАЛБА НА ФИРМАТА (firm aggregate total profit) **(ки)** – във:

крива на постоянната агрегатна обща печалба на фирмата (в микр.).

АГРЕГАТНА ПЕЧАЛБА (aggregate profit) **(ки)** – във:

агрегатна обща печалба (в микр.);

агрегатна фирмена обща печалба (в микр.);

дуополна симетрична максимизация на агрегатната обща печалба (в микр.);

дуополна точка на симетрична максимизация на агрегатната обща печалба (в микр.);

картел, максимизиращ агрегатната обща печалба (в микр.);

крива на постоянната агрегатна обща печалба на фирмата (в микр.).

АГРЕГАТНА ПРЕДЕЛНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ (aggregate marginal productivity) (в макр.) – същото като *макроикономическа пределна производителност (в макр.).*

АГРЕГАТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ФУНКЦИЯ (aggregate production function) (в макр.) – същото като *макроикономическа производствена функция (в макр.).*

АГРЕГАТНА РАБОТНА СИЛА (aggregate labour force) **(ки)** – във:

агрегатна народностопанска макроикономическа трудова сила (в макр.).

АГРЕГАТНА ТРУДОВА ИКОНОМИЧЕСКА СИЛА* (aggregate labour economic force) – вж. *трудова икономическа сила.*

АГРЕГАТНА ТРУДОВА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СИЛА (aggregate labour macroeconomic force) **(ки)** – във:

агрегатна народностопанска трудова макроикономическа сила (в макр.).

АГРЕГАТНА ФИРМЕНА ОБЩА ПЕЧАЛБА (aggrete firm total profit) (в микр.) – *фирмена обща печалба (в микр.)*, реализирана от продажбата на няколко вида икономически продукти, взети заедно. Вж. *неокласическа задача на фирмата (в микр.)*.

АГРЕГАТНИ ИНЖЕКЦИИ (aggregate injection) (**ки**) – във: *агрегатни нетни инжекции (в межд.)*;

АГРЕГАТНИ НЕТНИ ИНЖЕКЦИИ (aggregate net injection) (в межд.) – сума от *нетните инжекции на частния сектор (в макр.)*, *нетните инжекции на правителствения сектор (в макр.)* и *нетните инжекции на международния сектор (в макр.)* на макроикономическо равнище.

АГРЕГАТНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate macroeconomic product supply) (в макр.) – същото като *агрегатно продуктово предлагане (в макр.)*.

АГРЕГАТНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate macroeconomic product demand) (в макр.) – същото като *агрегатно продуктово търсене (в макр.)*.

АГРЕГАТНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ТРУДОВО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate macroeconomic labour supply) (в макр.) – същото като *агрегатно трудово предлагане (в макр.)*.

АГРЕГАТНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ТРУДОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate macroeconomic labour demand) (в макр.) – същото като *агрегатно трудово търсене (в макр.)*.

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate supply) (в макр.) – ценови израз на общия обем на *предлагане* на определен *макроикономически пазар (в макр.)*. Някои от неговите разновидности са *агрегатното продуктово предлагане (в макр.)*, *агрегатното трудово предлагане* (joint labour supply) (в макр.), *агрегатното парично предлагане* (joint money supply) (в макр.), *агрегатното капиталово предлагане* (joint capital supply) (в макр.) и т.н. Ако не е посочено друго, под агрегатно предлагане (в макр.) обикновено се подразбира *агрегатното продуктово предлагане (в макр.)*.

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate supply) (**ки**) – във:

агрегатно макроикономическо продуктово предлагане (в макр.) (същото като агрегатно продуктово предлагане (в макр.));

агрегатно предлагане (в макр.);

агрегатно предлагане на пари (в макр.);

агрегатно продуктово предлагане (в макр.);

агрегатно продуктово предлагане в дълъг срок (в макр.);

агрегатно трудово предлагане (в макр.);

вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

дефлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

дефлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

излишък в агрегатното предлагане на пари (в макр.);

инфлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

инфлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

кейнсианска крива на агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

класическа крива на агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

крива на агрегатното предлагане (в макр.);

крива на агрегатното предлагане на заемните фондове (в макр.);

крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

крива на агрегатното предлагане на ценни книги (в макр.);

крива на агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

крива на агрегатното трудово предлагане (в макр.);

крива на ефективното агрегатно трудово предлагане (в макр.);

крива на потенциалното агрегатно трудово предлагане (в макр.) (същото като крива на ефективно то агрегатно трудово предлагане (в макр.));

наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

преместване на кривата на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

равновесно агрегатно предлагане (в макр.);

равновесно агрегатно продуктово предлагане (в макр.);

равновесно агрегатно трудово предлагане (в макр.);

тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

тактическа цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

функция на агрегатното предлагане (в макр.);

функция на агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

функция на агрегатното трудово предлагане (в макр.);

хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ В ДЪЛЪГ СРОК (long-run aggregate supply) (**ки**) – във:

агрегатно продуктово предлагане в дълъг срок (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЗАЕМНИ ФОНДОВЕ (aggregate supply for loanable funds) (**ки**) – във:

крива на агрегатното предлагане на заемните фондове (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (aggregate money supply) (в макр.) (същото като *агрегатно парично предлагане*) – предлагане от банковата система на високоликвидния паричен агрегат *M1* (в макр.) на вътрешния паричен пазар (в макр.) в дадена страна, обобщено на макроикономическо равнище. Според пълния модел на паричното предлагане (в макр.) то е равно на производението на мултипликатора на паричния агрегат *M1* (в макр.) с паричната база (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (aggregate money supply) (**ки**) – във:

агрегатно предлагане на пари (в макр.);

вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

излишък в агрегатното предлагане на пари (в макр.);

крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

преместване на кривата на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

тактическа цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);

хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИГИ (aggregate supply for securities /bonds/) (**ки**) – във:

крива на агрегатното предлагане на ценни книги (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРОДУКТОВО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate product supply) (в макр.) (*) – съкратено наименование на **агрегатно народностопанско макроикономическо продуктово предлагане*** (aggregate all-macroeconomic product supply) (в макр.) [последното същото като **агрегатно всеобщо съвкупно обществено макроикономическо продуктово предлагане*** (aggregate general joint social macroeconomic product supply) (в макр.) и същото като **агрегатно съвкупно всеобхватно макроикономическо продуктово предлагане*** (aggregate joint comprehensive macroeconomic product supply) (в макр.)]. Обект на предлагането при него е *агрегатният народностопански макроикономически продукт (в макр.)*. Понятието *агрегатно продуктово предлагане (в макр.) обаче* се използва не като съкратен символ на така посоченото негово цялостно съдържание, **а обикновено се използва като съкратено наименование** на общо понятие за *предлагане на съвкупния брутен вътрешен продукт (в макр.)* и *предлагане на съвкупния брутен национален продукт (в макр.)* [защото съвкупният брутен вътрешен продукт (в макр.) и съвкупният брутен национален продукт (в макр.) са само едни от разновидностите на *агрегатния частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.)*]. Вижда се, че в действителност понятието агрегатно продуктово предлагане (в макр.) има много по-широк състав от посочения тесен състав, но неговата краткост го прави по-употребимо в тесната му интерпретация. Ако не е посочено друго, под агрегатно продуктово предлагане (в макр.) обикновено се подразбира предлагането на съвкупния брутен вътрешен продукт (в макр.). В този смисъл то е общото количество на предлагането на крайни блага от страна на сектори на икономиката на дадена страна (бизнес, домакинства и институции, правителствен сектор и външен сектор), които те желаят да продадат при даден *дефлатор (в макр.)* [същото като *средно абсолютно равнище на цените (в макр.)* и като *агрегатен индекс на цените (в макр.)*] [в частност при даден *дефлатор на brutния вътрешен продукт (в макр.)*, респ. при даден *дефлатор на brutния национален продукт (в макр.)*]. Вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

АГРЕГАТНО ПРОДУКТОВО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate product supply) **(ки)** – **ВЪВ:**

агрегатно макроикономическо продуктово предлагане (в макр.) (същото като агрегатно продуктово предлагане (в макр.));

агрегатно продуктово предлагане (в макр.);

агрегатно продуктово предлагане в дълъг срок (в макр.);

дефлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

дефлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

експанзионистичен ефект на пределната данъчна ставка върху агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

инфлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

инфлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.);

кейнсианска крива на агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

класическа крива на агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

крива на агрегатното продуктово предлагане (в макр.)

равновесно агрегатно продуктово предлагане (в макр.);

рестриктивен ефект на пределната данъчна ставка върху агрегатното продуктово предлагане (в макр.);

функция на агрегатното продуктово предлагане (в макр.).

АГРЕГАТНО ПРОДУКТОВО ПРЕДЛАГАНЕ В ДЪЛЪГ СРОК (long-run aggregate product supply) (в макр.) – *агрегатно продуктово предлагане (в макр.), което се определя от движението на реалния потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.), т.е. от изменението в производствените ресурси на страната и на тяхната производителност, извършващо се предимно под въздействие на техническия прогрес.*

АГРЕГАТНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate product demand) (в макр.) (*) – съкратено наименование на *агрегатно народностопанско макроикономическо продуктово търсене** (aggregate all-macroeconomic product demand) (в макр.) [последното същото като *агрегатно всеобщо съвкупно обществено макроикономическо продуктово търсене** (aggregate general joint social macroeconomic product demand) (в макр.) и същото като *агрегатно съв-*

купно всеобхватно макроикономическо продуктово търсене* (aggregate joint comprehensive macroeconomic product demand) (в макр.). Обект на търсенето при него е *агрегатният народностопански макроикономически продукт (в макр.)*. Понятието *агрегатно продуктово търсене (в макр.)* **обаче обикновено** се използва не като съкратен символ на така посоченото негово цялостно съдържание, **а се използва като съкратено наименование** на общо понятие за *търсене на съвкупния брутен вътрешен продукт (в макр.)* и *търсене на съвкупния брутен национален продукт (в макр.)* [защото *съвкупният брутен вътрешен продукт (в макр.)* и *съвкупният брутен национален продукт (в макр.)* са само едни от разновидностите на *агрегатния частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.)*]. Вижда се, че в действителност понятието агрегатно продуктово търсене (в макр.) има много по-широк състав от посочения тесен състав, но неговата краткост го прави по-употребимо в тесната му интерпретация. Ако не е посочено друго, под агрегатно продуктово търсене (в макр.) обикновено се подразбира търсенето на съвкупния брутен вътрешен продукт (в макр.). В този смисъл то е общото количество на търсенето на крайни блага от страна на сектори на икономиката на дадена страна (бизнес, домакинства и институции, правителствен сектор и външен сектор), които те желаят да закупят при даден *дефлатор (в макр.)* [същото като *средно абсолютно равнище на цените (в макр.)* и като *агрегатен индекс на цените (в макр.)*] [в частност при даден *дефлатор на брутния вътрешен продукт (в макр.)*, респ. при даден *дефлатор на брутния национален продукт (в макр.)*]. Вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

АГРЕГАТНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate product demand) (**ки**) – **ВЪВ:**

абсолютно еластична крива на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

агрегатно макроикономическо продуктово търсене (в макр.) (същото като *агрегатно продуктово търсене (в макр.)*);

агрегатно продуктово търсене (в макр.);

дефлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане търсене (в межд.) (вж. *дефлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

дефлационно увеличаване на агрегатното продуктово търсене (в межд.) (вж. *дефлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

експанзионистичен ефект на бюджетният дефицит върху агрегатното продуктово търсене (в макр.);

елементи на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

инфлационно намаляване на агрегатното продуктово търсене (в межд.) (вж. *инфлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

инфлационно увеличаване на агрегатното продуктово търсене (в межд.) (вж. *инфлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

крива на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

равновесно агрегатно продуктово търсене (в макр.);

рестриктивен ефект на бюджетният дефицит върху агрегатното продуктово търсене (в макр.);

функция на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

хипотетическа функция на агрегатното трудово търсене (в макр.).

АГРЕГАТНО СВРЪХПРЕДЛАГАНЕ НА ТРУД (aggregate labour overdemand) (в макр.) – макроикономическо положение, при което на *макроикономическия трудов пазар (в макр.)* обемът на *агрегатното трудово предлагане (в макр.)* е по-голям от обема на *агрегатното трудово търсене (в макр.)*.

АГРЕГАТНО СВРЪХТЪРСЕНЕ НА ТРУД (aggregate labour overdemand) (в макр.) – макроикономическо положение, при което на *макроикономическия трудов пазар (в макр.)* обемът на *агрегатното трудово предлагане (в макр.)* е по-малък от обема на *агрегатното трудово търсене (в макр.)*. Същото е като *свръхпълна заетост (в макр.)*.

АГРЕГАТНО ТРУДОВО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate labour supply) (в макр.) (*) – съкратено наименование на *агрегатно народностопанско макроикономическо трудово предлагане** (aggregate all-macroeconomic labour supply) (в макр.) [последното същото като *агрегатно всеобщо съвкупно обществено макроикономическо трудово предлагане** (aggregate general joint social macroeconomic labour supply) (в макр.) и същото като *агрегатно съвкупно всеобхватно макроикономическо трудово предлагане** (aggregate joint comprehensive macroeconomic labour supply) (в макр.)]. Обект на предлагането при него е *агрегатният народностопански макроикономически труд (в макр.)*. В този смисъл то е общото количество на предлагането на труд от страна на сектори на икономиката на дадена страна, които те желаят да продадат при дадена

средна цена на труда (в макр.). Вж. макроикономическо трудовопазарно равновесие (в макр.).

АГРЕГАТНО ТРУДОВО ПРЕДЛАГАНЕ (aggregate labour supply) (**ки**) – във:

агрегатно трудово предлагане (в макр.);

крива на агрегатното трудово предлагане (в макр.);

крива на ефективното агрегатно трудово предлагане (в макр.);

крива на потенциалното агрегатно трудово предлагане (в макр.) (същото като крива на ефективно то агрегатно трудово предлагане (в макр.));

равновесно агрегатно трудово предлагане (в макр.);

функция на агрегатното трудово предлагане (в макр.).

АГРЕГАТНО ТРУДОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate labour demand) (в макр.) (*) –

съкратено наименование на *агрегатно народностопанско макроикономическо трудово търсене** (aggregate all-macroeconomic labour demand) (в макр.)

[последното същото като *агрегатно всеобщо съвкупно обществено макроикономическо трудово търсене** (aggregate general joint social macroeconomic labour demand) (в макр.) и същото като *агрегатно съвкупно всеобхватно макроикономическо трудово търсене** (aggregate joint comprehensive macroeconomic labour demand) (в макр.)].

Обект на търсенето при него е *агрегатният народностопански макроикономически труд (в макр.)*. В този смисъл то е общото количество на търсенето на труд от страна на сектори на икономиката на дадена страна, които те желаят да закупят при дадена *средна цена на труда (в макр.)*. Вж. *макроикономическо трудовопазарно равновесие (в макр.)*.

АГРЕГАТНО ТРУДОВО ТЪРСЕНЕ (aggregate labour demand) (**ки**) – във:

агрегатно трудово търсене (в макр.);

ефективна по Клауър, Р., функция на агрегатното трудово търсене (Clower-effective function of aggregate demand for labour) (в макр.);

крива на агрегатното трудово търсене (в макр.);

крива на ефективното агрегатно трудово търсене (в макр.);

крива на потенциалното агрегатно трудово търсене (в макр.) (същото като крива на ефективно то агрегатно трудово търсене (в макр.));

равновесно агрегатно трудово търсене (в макр.);

функция на агрегатното трудово търсене (в макр.).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ (aggregate demand) (в макр.) – ценови израз на общия обем на *търсене* на определен *макроикономически пазар (в макр.)*. Някои

от неговите разновидности са *агрегатното продуктово търсене (в макр.)*, *агрегатното трудово търсене* (aggregate labour demand) (в макр.), *агрегатното парично търсене* (aggregate money demand) (в макр.), *агрегатното капиталово търсене* (aggregate capital demand) (в макр.) и т.н. Ако не е посочено друго, под агрегатно търсене (в макр.) обикновено се подразбира *агрегатното продуктово търсене (в макр.)*.

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ (aggregate demand) (**ки**) – във:

абсолютно еластична крива на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

агрегатно макроикономическо продуктово търсене (в макр.) (същото като *агрегатно продуктово търсене (в макр.)*);

агрегатно продуктово търсене (в макр.);

агрегатно трудово търсене (в макр.);

агрегатно търсене на пари (в макр.);

дефлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане търсене (в межд.) (вж. *дефлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

дефлационно увеличаване на агрегатното продуктово търсене (в межд.) (вж. *дефлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

елементи на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

ефективна по Клауър, Р., функция на агрегатното трудово търсене (в макр.);

излишък в агрегатното търсене на пари (в макр.);

инфлационно намаляване на агрегатното продуктово търсене (в межд.) (вж. *инфлационно намаляване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

инфлационно увеличаване на агрегатното продуктово търсене (в межд.) (вж. *инфлационно увеличаване на агрегатното продуктово предлагане (в межд.)*);

крива на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

крива на агрегатното трудово търсене (в макр.);

крива на агрегатното търсене (в макр.);

крива на агрегатното търсене на заемни фондове (в макр.);

крива на агрегатното търсене на пари (в макр.);

крива на агрегатното търсене на пари по номинален лихвен процент (в макр.);

крива на агрегатното търсене на пари по реален лихвен процент (в макр.);

крива на агрегатното търсене на ценни книги (в макр.);

крива на ефективното агрегатно трудово търсене (в макр.);

крива на потенциалното агрегатно трудово търсене (в макр.) (същото като крива на ефективно то агрегатно трудово търсене (в макр.));

преместване на кривата на агрегатното търсене на пари (в макр.);

равновесно агрегатно продуктово търсене (в макр.);

равновесно агрегатно трудово търсене (в макр.);

равновесно агрегатно търсене (в макр.);

функция на агрегатното продуктово търсене (в макр.);

функция на агрегатното трудово търсене (в макр.);

функция на агрегатното търсене (в макр.);

функция на агрегатното търсене на пари (в макр.) (същото като функция на предпочитанието към ликвидност (в макр.)).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ НА ЗАЕМНИ ФОНДОВЕ (aggregate demand for loanable funds) (**ки**) – във:

крива на агрегатното търсене на заемни фондове (в макр.).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ (aggregate money demand) (в макр.) (същото като **агрегатно парично търсене**) – желанието на всички икономически агенти (икономически единици) на вътрешния паричен пазар в дадена страна (взети заедно) да притежават определено количество от високоликвидния паричен агрегат $M1$ (в макр.). Състои се от трансакционно търсене на пари (в макр.), предпазно търсене на пари (в макр.) и спекулативно търсене на пари (в макр.).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ (aggregate money demand) (**ки**) – във:

агрегатно търсене на пари (в макр.);

излишък в агрегатното търсене на пари (в макр.);

крива на агрегатното търсене на пари (в макр.);

крива на агрегатното търсене на пари по номинален лихвен процент (в макр.);

крива на агрегатното търсене на пари по реален лихвен процент (в макр.);

преместване на кривата на агрегатното търсене на пари (в макр.);
функция на агрегатното търсене на пари (в макр.) (същото като функция
на предпочитанието към ликвидност (в макр.)).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ ПО НОМИНАЛЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (aggregate money demand in nominal interest rate) (**ки**) – във:

крива на агрегатното търсене на пари по номинален лихвен процент (в макр.).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ ПО РЕАЛЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (aggregate money demand in real interest rate) (**ки**) – във:

крива на агрегатното търсене на пари по реален лихвен процент (в макр.).

АГРЕГАТНО ТЪРСЕНЕ НА ЦЕННИ КНИГИ (aggregate demand for securities /bonds/) (**ки**) – във:

крива на агрегатното търсене на ценни книги (в макр.).

АГРЕГИРАНЕ (aggregation) (**ки**) – във:

закон на Енгел, Е., за агрегирането (в микр.);

агрегиране на ценовата еластичност на продуктовото търсене (в микр.).

АГРЕГИРАНЕ НА ЦЕНОВАТА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ (aggregating of price product-demand elasticity) (в микр.) – извеждане на еластичността на *пазарното продуктово търсене (в микр.)* към *продуктовата цена* чрез агрегиране на еластичностите на *отделното продуктово търсене (в микр.)* към цената на отделните потребители. При него коефициентът на еластичността на *пазарното продуктово търсене* към цената се определя като средно притеглена величина от коефициентите на еластичност на *индивидуалното продуктово търсене* към цената. Вж. *еластичност на продуктовото търсене към цената, индивидуално продуктово търсене, пазарно продуктово търсене*.

АГРЕСИВНА РЕКЛАМА (combative advertisement) (в микр.) (при монополистичната конкуренция), **отбранителна реклама (в микр.)**, – *реклама (в микр.)*, която се използва при *монополистичната конкуренция (в микр.)* между *диференцираните продукти (в микр.)* вътре в *продуктовата група (в микр.)* с цел фирмата да завоюва по-голям пазарен дял.

АДАПТАЦИОННА ДИНАМИЧНА УСТОЙЧИВОСТ (adaptation /adaptationary/ dynamic steadiness) (**ки**) – във:

*адаптациянна динамична устойчивост на икономическата система;
икономическа система с адаптациянна динамична устойчивост.*

АДАПТАЦИОННА ДИНАМИЧНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (adaptationary dynamic steadiness of the economic system) – *динамична устойчивост на икономическата система* (в частност – на системата на икономическо управление), която се установява и поддържа чрез адаптиране (приспособяване) на системата към измененията на околната среда и към вътрешните изменения; *динамична икономическа устойчивост* (*динамична икономическа стабилност*), постигана чрез *адаптиране на икономическата система* (чрез *икономическо адаптиране*). Има четири степени на постигане на адаптациянна динамична устойчивост на икономическата система: *динамична устойчивост при икономическо саморегулиране, динамична устойчивост при икономическо самообучение, динамична устойчивост при икономическо самоорганизиране и динамична устойчивост при икономическо самоусъвършенствуване*. Предполага се, че всяка следваща степен на постигане на адаптацияната динамична устойчивост включва и съответните ѝ предходните степени. В този смисъл *икономическото самообучение* включва и *икономическото саморегулиране*; *икономическото самоорганизиране* включва и *икономическото самообучение*, а чрез него – и *икономическото саморегулиране*; *икономическото самоусъвършенствуване* включва и *икономическото самоорганизиране*, а чрез него – и *икономическото самообучение* и *икономическото саморегулиране*.

АДАПТАЦИОННА УСТОЙЧИВОСТ (adaptation /adaptationary/ steadiness) (**ки**) – във:

*адаптациянна динамична устойчивост на икономическата система;
икономическа система с адаптациянна динамична устойчивост.*

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (adaptive economic system) – същото като *система на адаптивно икономическо управление, самоприспособяваща се икономическа система и икономическа система с адаптациянна икономическа устойчивост*.

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (adaptive economic system) (**ки**) – във:

адаптивна икономическа система (същото като система на адаптивно икономическо управление и самоприспособяваща се икономическа система);

адаптивна икономическа система с определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема ; самоприспособяваща се икономическа система**);

адаптивна икономическа система с определяне характеристиката на цялата система (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиката на цялата система**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с определяне характеристиките на части от системата (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с пряко измерване на външните въздействия (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с триравнищна йерархия (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление с триравнищна йерархия**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна разпознаваща икономическа система (вж. *разпознаваща икономическа система*).

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА УПРАВЛЯЕМАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (adapting economic system in dirigible /controllable/ economic subsystem characterstics determination) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема** (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКАТА НА ЦЯЛАТА СИСТЕМА* (adapting economic system in total economic system characterstic determination) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне харак-**

теристиката на цялата система (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ЧАСТИ ОТ СИСТЕМАТА* (adapting economic management system in partial economic system characteristics determination) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата** (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПРЯКО ИЗМЕРВАНЕ НА ВЪНШНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ* (adapting economic system in external impacts /actions/ direct measuring) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия** (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ТРИРАВНИЩНА ЙЕРАРХИЯ* (adapting economic system with three-level hierarchy) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление с триравнищна йерархия**. Вж. *самоприспособяваща се икономическа система*.

АДАПТИВНА РАЗПОЗНАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (adaptive economic system recognition), **самоприспособяваща се разпознаваща икономическа система**, – вж. *разпознаваща икономическа система*.

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (adaptive system of the economic regulation) – вж. *самоприспособяваща се икономическа система*.

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (adapting economic management system) (**ки**) – във:

адаптивна система на икономическо управление при определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна система на икономическо управление при определяне характеристиката на цялата система (същото като **самоприспособяваща се**

система на икономическо управление при определяне характеристиката на цялата система; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата (същото като *самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата*; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия (същото като *самоприспособяваща се система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия*; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна система на икономическо управление с триравнищна йерархия (същото като *самоприспособяваща се система на икономическо управление с триравнищна йерархия*; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА УПРАВЛЯЕМАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (adapting economic management system in dirigible /controlling/ economic subsystem characteristics determination) – същото като *самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема* (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКАТА НА ЦЯЛАТА СИСТЕМА* (adapting economic management /control/ system in total economic system characteristic determination) – същото като *самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиката на цялата система* (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ЧАСТИ ОТ СИСТЕМАТА* (adapting economic management /control/ system in partial economic system characteristics determination) – същото като *самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата* (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ПРЯКО ИЗМЕРВАНЕ НА ВЪНШНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ* (adapting economic management /control/ system in external impacts /actions/ direct measuring) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия** (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ С ТРИПРАВНИЩНА ЙЕРАРХИЯ* (adapting economic management /control/ system with three-level hierarchy) – същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление с триплавнищна йерархия** (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

АДАПТИВНИ ВАЛУТНОКУРСОВИ ОЧАКВАНИЯ (adaptive exchange-rate expectations) (в межд.) – вид *нестатични валутнокурсoви очаквания* (в межд.), при които очакваният бъдещ *валутен курс* (в межд.) е среднопретеглената величина от действителния настоящ валутен курс и очакванията за последния, формирани през предходния период.

АДАПТИВНИ ОЧАКВАНИЯ (adaptive expectations) (**ки**) – във:

адаптивни валутнокурсoви очаквания (в межд.);

теория за адаптивните очаквания (в макр.);

хипотеза за адаптивните очаквания (в макр.) (същото като *теория за адаптивните очаквания* (в макр.)).

АДАПТИВНО ВАЛУТНОКУРСОВО ОЧАКВАНЕ (adaptive exchange-rate expectation) (в межд.) – вж. *адаптивни валутнокурсoви очаквания* (в межд.).

АДАПТИВНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (adapting economic management /control/) – *икономическо управление*, при което чрез приспособяване към измененията във външната и вътрешната среда точно или в определени граници се поддържа *икономическият екстремум* на *системата на икономическо управление*, определен по силата на някакъв *критерий за икономическа оптималност*. Протича в *система на адаптивно икономическо управление* (в *самоприспособяваща се икономическа система*) (вж. и *адаптиране на икономическата система*). То е управление в икономическа система с непълна априорна информация за *управляемия икономически процес*, което се променя със степента на натрупването на информацията за този процес и се прилага с

цел да се подобрява качеството на функционирането на системата. В дискретно време $i = t/\Delta t$, където Δt е интервалът на квантуване на времето, е възможно адаптивното икономическо управление да бъде представено по следния начин. Предполагаме, че управляемият икономически процес е марковски икономически процес и се описва чрез някаква характеристика на *икономическата информация* P . Приемаме, че в момента i са зададени състоянието на *икономическия процес* x_i и състоянието на икономическата информация за този процес P_i , които образуват точката (x_i, P_i) в някакво *фазово пространство на икономическата система*. Преходът към ново състояние на икономическата система преминава под въздействието на икономическото управление u_i и на смущаващото (нарушаващото, отклоняващото) въздействие (обикновено икономическо) z_i (вж. *нарушаващо въздействие върху икономическата система*), което е *случайна величина* (обикновено икономическа) (вж. *случайна икономическа величина*) с вероятностно разпределение $dG(x_i, P_i; u_i, z_i)$, което от своя страна може и да е някаква част от характеристиката на икономическата информация. Преходът към новото състояние може да бъде определен със *случайните икономически преобразования* (stochastic economic transformations) T_1 и T_2 по такъв начин, щото $x_{i+1} = T_1(x_i, P_i; u_i, z_i)$ и $P_{i+1} = T_2(x_i, P_i; u_i, z_i)$. Адаптивното икономическо управление u , като променя състоянието на управляемия икономически процес x , въздейства и върху характеристиката на икономическата информация P .

Ако преобразованията T_1 и T_2 са зададени, тогава адаптивното икономическо управление получава вида $u_i = u_i(x_i, P_i)$. Икономическото управление $u_i = u_i(x_i, P_i)$ притежава свойството на адаптация в смисъл, че то зависи от цялата достъпна в момента i информация P_i за управляемия икономически процес. Но T_1 и T_2 обикновено не са зададени и тогава тяхното определяне, както и определянето на характеристиката на информацията, е задача на самото адаптивно икономическо управление. За да може информацията за управляемия икономически процес да се натрупва с течение на времето, е необходимо T_2 да се избере по такъв начин, щото описанието на процеса P_{i+1} да бъде по-пълно от това на P_i . Изменението в насоката на подобряване на характеристиките на икономическата информация представлява същността на *икономическото адаптиране*, осъществявано чрез управлението. При това последователността от икономическите преобразования $(T_1, T_2)_i$, $i = 0, 1, 2, \dots$, формира процеса на адаптивното икономическо управление. Теориите за адаптивното икономическо управление се развиват най-вече върху основата на статистиката на случайните икономически величини и на *случайните икономически процеси*, къ-

дето в качеството на характеристики на информацията се използват функциите на разпределението на икономическите вероятности (вж. *функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини*), а в качеството на *икономическо преобразование* T_2 понякога се използва формулата на Т. Бейес за апостериорните вероятности. Една такава теория е тази за *дуалното икономическо управление*, която решава задачата за **оптимално адаптивно икономическо управление*** (optimal adapting economic management /control/) при крайни интервали на функциониране на самоприспособяващата се икономическата система.

АДАПТИВНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (adapting economic management /control/) (**ки**) – във:

адаптивно икономическо управление;
нетърсеща система на адаптивно икономическо управление;
система на адаптивно икономическо управление;
търсеща система на адаптивно икономическо управление.

АДАПТИВНОСТ (adaptability) (**кд**) – във:

адаптивност на икономическата система (същото като икономическа адаптивност);
икономическа адаптивност.

АДАПТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (adaptability of the economic system) – същото като *икономическа адаптивност*. Вж. и *адаптиране на икономическата система*.

АДАПТИРАНЕ (adapting /adaptation/) (**кд**) – във:

адаптиране на икономическата система;
гъвкаво икономическо адаптиране (същото като **регулируемо икономическо адаптиране**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);
икономическо адаптиране (същото като адаптиране на икономическата система);
нетърсеща система на икономическо адаптиране (същото като нетърсеща система на адаптивно икономическо управление);
регулируемо (гъвкаво) икономическо адаптиране (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

система на икономическо адаптиране (същото като система на адаптивно икономическо управление и като самоприспособяваща се икономическа система);

твърдо икономическо адаптиране (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

търсеща система на икономическо адаптиране (същото като търсеща система на адаптивно икономическо управление).

АДАПТИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (adapting /adaptation/ of the economic system), **икономическо адаптиране**, – метод за установяване и поддържане на *динамична устойчивост на икономическата система* (в частност – на *системата на икономическо управление*), при който системата допуска негативните входни и вътрешни въздействия (които могат да я отклонят от предвиденото, в частност – от *програмираното икономическо поведение*) да бъдат преработени от нейната *управлявана икономическа подсистема*, респ. от *регулируемата икономическа подсистема* [налице са *адаптация динамична устойчивост на икономическата система* (*динамична икономическа устойчивост*, установявана чрез адаптиране) и *икономическа система с адаптация динамична устойчивост*]. При икономическото адаптиране системата извършва такива вътрешни промени (в т.ч. и промени в неаната структура), с които се приспособява към измененията на външните и вътрешните условия, като запазва своите основни функции и като продължава да реализира главните си цели. Чрез икономическото адаптиране системата запазва и поддържа своя *установен икономически хомеостазис*. Способността (свойството) на икономическата система да постига динамична устойчивост (динамична стабилност) чрез адаптиране се определя като *икономическа адаптивност*. Вътрешните адаптационни промени се свеждат обикновено до: (а) стабилизиращо регулиране на поведението на икономическата система при твърдо регламентирани програмиращ и регулиращ блок, (б) изменение в програмирация и регулиращия блок (изменение на структурата на *управляващата икономическа подсистема*, респ. на *регулиращата икономическа подсистема*) с помощта на наличните *икономически елементи*, (в) изменение и на структурата на *управляваната икономическа подсистема*, респ. на *регулируемата икономическа подсистема* също с помощта на наличните икономически елементи, (г) изменение на цялостната структура на икономическата система при разширяване на множеството от съставлящите я подсистеми и елементи, което обикновено е свързано трансформации в локалните критерии на нейното ико-

номическо поведение. В зависимост от това, кое от тези четири вида изменения се извършва при постигането на *динамичната икономическа устойчивост*, се различават съответно четири степени на икономическо адаптиране (на адаптационна динамична икономическа устойчивост): (а) чрез *саморегулиране* (self-regulation), (б) чрез *самообучение* (self-teaching), (в) чрез *самоорганизиране* (self-organization) и (г) чрез *самоусъвършенствуване* (self-perfecting /self-restructurization, self-improvement/) на *икономическата система*. Предполага се, че всяка следваща степен на икономическо адаптиране включва и предходните степени.¹ Затова разновидности на икономическото адаптиране са *икономическото саморегулиране* (икономическо управление чрез саморегулиране), *икономическото самообучение* (икономическо управление чрез самообучение), *икономическото самоорганизиране* (икономическо управление чрез самоорганизиране) и *икономическото самоусъвършенствуване* (икономическо управление чрез самоусъвършенствуване).

¹ Относно степените на адапционната динамична устойчивост вж: *Кобринский, Н. Е., Майминас, Е. З., Смирнов, А. Д.* Экономическая кибернетика. Издательство “Экономика”, М., 1982, с. 44.

Адаптирането на икономическата система е процес на поддържането на (и резултат от) нейното равновесно състояние по отношение на външната и вътрешната среда, при което се запазва *икономическият хомеостазис* и се постигат обективно обусловените цели на система. То е свързано със съответствието между *икономическата структура* и *икономическото поведение* и с уравняването на зависимостите на системата с външните и вътрешните въздействия. Включва взаимодействието на икономическата система със средата и е диалектическо единство между вътрешното състояние (анатомията и физиологията на системата) и външното състояние (средата) с присъщите му противоречиви моменти. Като процес адаптирането на икономическата система намира израз предимно в нейното саморегулиране и самоорганизиране с оглед на нормалното ѝ функциониране при конкретните общественно-икономически условия, а като резултат – в постоянното изменение, усъвършенствуване и еволюционно приспособяване на икономическата система към заобикалящите я условия, в постигането на равновесие в нея върху основата на хомеостатичния механизъм. Адаптирането на икономическата система се характеризира с няколко аспекта. **Първо**, то е процес на приспособяване на икономическата система към условията, при които функционира, в частност – към изискванията на обективните *икономически закони* (в т.ч. и условията на пазарна икономика). В

този смисъл връзката между субективното и обективното в икономическия живот заема важно място в процесите на адаптирането. От една страна, то е определяща връзка и се характеризира с отражението, което обективното извежда в субективния фактор, и, от друга, е решаваща връзка и се характеризира с обратното влияние на субективния фактор върху измененията на обективната действителност. Колкото обратната връзка е по-адекватна на обективно-необходимата и детерминирана от **икономическата необходимост** връзка, толкова и процесът на приспособяването на икономическата система ще бъде по-безконфликтен. **Второ**, адаптирането на икономическата система означава равновесие между нея и външната среда. **Трето**, адаптирането на икономическата система е резултат от процеса на приспособяването. **Четвърто**, то е свързано със системата от цели, които определят поведението на икономическата система и в този смисъл се детерминира от господстващата обществена система. **Пето**, при приспособяването на икономическата система понякога се изменят структурата и програмата ѝ за регулиране (налице е самообучение), а при други случаи икономическата структура се изменя не само в рамките на съществуващите елементи, но се появяват и нови елементи (налице е самоусъвършенствуване). **Шесто**, адаптирането на икономическата система е свързано със запазването на нейната устойчивост и цялостност. **Седмо**, процесът на адаптирането на икономическата система се реализира посредством нейното управление, което може да се дефинира и като вид адаптивно поведение.^{1,2}

¹ Този абзац е по текст от: *Миркович, К., П. Лулански, С. Ракарова*. Речник-справочник по моделиране на икономическите процеси. Издание на Висшия икономически институт "Карл Маркс", С., 1984, с. 22-24.

² Относно адаптирането на икономическата система вж.: *Ешби, Р. У.* Конструкция мозг. Издателство "Мир", М., 1964; *Цыпкин, Е. Э.* Адаптация и обучение на автоматических системах. Издателство "Наука", М., 1968; *Майминас, Е. Э.* Процессы планирования в экономике: информационный аспект. Издателство "Экономика", М., 1971; *Николов, Ив.* Кибернетика и икономика. Държавно издателство "Наука и изкуство", С., 1971; *Гутшейн, А. И.* Кибернетика в экономическом регулировании производства. Издателство "Экономика", М., 1972, с. 132-204; *Акофф, А. Ф., Эмери, Ф.* О целеустремленных систем. Издателство "Мысль", М., 1974; *Акофф, А. Ф., Эмери, Ф.* Философские проблемы теории адаптации. Издателство "Мысль", М., 1975; *Кобринский, Н. Е., Майминас, Е. З., Смирнов, А. Д.* Экономическая кибернетика. Издателство "Экономика", М., 1982; *Миркович, К.* Моделиране на икономическите процеси. Издателство "Наука и изкуство", С., 1984, с. 40; *Миркович, К.* Моделиране на икономическите процеси. Издание на Висшия икономически институт "Карл Маркс", С., 1985, с. 113-114; *Миркович, К.* Математически методи и модели в политическата икономия. Издание на Висшия икономически институт "Карл Маркс", С., 1989, с. 120-121; *Миркович, К.* Математическа икономия. Първа част. Университетско издателство "Стопанство", С., 1991, с. 78-79.

АДАПТИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (adapting economic subsystem) (**ки**) – във:

адаптираща управляваща икономическа подсистема (вж. система на адаптивно икономическо управление и самоприспособяваща се икономическа система).

АДАПТИРАЩА УПРАВЛЯВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (adapting managing economic subsystem) – вж. *система на адаптивно икономическо управление и самоприспособяваща се икономическа система.*

АДАПТИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (adapting economic impact /action/) (**ки**) – във:

адаптиращо управляващо икономическо въздействие.

АДАПТИРАЩО УПРАВЛЯВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (adapting managing /controlling/ economic impact /action/) – *управляващо икономическо въздействие, изработвано от адаптиращата икономическа подсистема на системата на икономическо управление. Вж. система на адаптивно икономическо управление.*

АДВАЛОРНО МИТО (ad valorem tariff) (в межд.) – *мито (в межд.)*, което се определя като фиксиран процент върху цената (или стойността) на внасяния *продукт*, напр. 10 % от неговата стойност. Определянето на стойността на *вноса (в макр.)* се намира в зависимост от базата (начина), по която е формирана цената на продукта.

АДЕЛМАН, ИРМА (Adelman, Irma) (1930) – американска икономистка, един от големите изследователи в областта на *икономическия растеж*. Родена е в Румъния. В университета “Бъркли” получава бакалавърска степен през 1949 г., магистърска степен през 1950 г. и докторска степен през 1955 г. Тя е “детето-чудо”. Преподава в университета “Бъркли” от 1952 г. От 1961 г. работи в Станфърдския университет, а по-късно – в университета “Джон Хопкинс”. От 1966 г. работи в Северозападния университет, където става професор. През 1972 г. е и професор по икономика в Мерилендския университет. През 1979 г. се връща в университета “Бъркли”, където става професор по селскостопански ресурси. През 1979 г. е вицепрезидент на Американската икономическа асоциация. И. Аделман има приноси в разработването на изчислителни методи на *общото икономическо равновесие*. Използува многомерен анализ в изследва-

нето на зависимостите между икономическите, социалните и политическите фактори. В книгата си “Теории на икономическия растеж и развитието” (*Adelman, I. Theories of Economic Growth and Development. Stanford University Press, 1961*) тя прави опит да представи идеите на Адам Смит, Дейвид Рикардо, Карл Маркс и Йосиф Шумпетер във вид на подробни едномерни модели. В книгата си “Общество, политика и икономическо развитие: количествен подход” (*Adelman, I. Society, Politics and Economic Development: A Quantitative Approach. Johns Hopkins University Press, 1966*) (в съавторство със Синтия Т. Морис) И. Аделман разработва нов количествен анализ на причините и процеса на социално-икономическото развитие. Чрез използване на високоефективния многофакторен анализ в тази книга са изследвани и анализирани многокомпонентни зависимости в 43 развиващи се страни. По-късно в книгата “Икономически растеж и социално равенство в развиващите се страни” (*Adelman, I. Economic Growth and Social Equity in Developing Countries. Stanford University Press, 1973*) разкрива, че *икономическият растеж* в развиващите се страни сам по себе си не обуславя автоматично нарастване на доходите на бедните. Тя оборва **теоремата за обратната U-зависимост** (theorem of the inverse U-dependent) на Саймън Кузнец, според която с нарастването на дохода на обществото неравенството намалява. Други по-важни трудове на И. Аделман са “Теорията и целите на икономическото развитие” (*Adelman, I. The Theory and Design of Economic Development. Johns Hopkins University Press, 1966*) и “Икономика на развитието: преоценка на целите” (*Adelman, I. Development Economics: A Reassessment of Goals. American Economic Review, May, 1975*).

АДИАБАТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (adiabatic economic system) – *икономическа система*, която не обменя *ценностни икономически ингерденти* (полезност и стойност) с външната среда, чиито предметни носители са *парични икономически ингерденти* (финансови активи). Икономическа система, която едновременно е *затворена икономическа система* и *адиабатна икономическа система*, е *изолирана икономическа система*. Неин частен случай е *адиабатната ценностнодинамична икономическа система*.

АДИАБАТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (adiabatic economic system) (**ки**) – ВЪВ:

адиабатна икономическа система;

адиабатна ценностнодинамична икономическа система.

АДИАБАТНА ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (adiabatic worth-dynamic economic system) – *ценностнодинамична икономическа система*, която не обменя *ценностни икономически ingrediente* (*ползност* и *стойност*) с външната среда, чиито предметни носители са *парични икономически ingrediente* (финансови активи). Всяка *изолирана ценностнодинамична икономическа система* е и адиабатна. Частен случай на *адиабатна икономическа система*.

АДИАТИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiative economic growth) [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)], – обобщаващо понятие за *положителен икономически растеж* (*възходящ икономически растеж*) и *нулев икономически растеж* (*безналичен икономически растеж*); *икономически растеж*, интерпретиран като *икономически процес* в *икономическа система*, *икономическият ингредиент* на когото или се увеличава, или остава постоянен по отношение определена независима променлива, към която се идентифицира този процес. При него *темпът на икономическия растеж* е или по-голям от, или равен на нула. В случай че независимата променлива е времето, е налице **адиативен времеви икономически растеж*** (adiative temporal economic growth). Ако тя не е времето, тогава е налице **адиативен невремеви икономически растеж*** (adiative non-temporal economic growth). Ако не е посочено друго, под адиативен икономически растеж обикновено се подразбира адиативният времеви икономически растеж. Когато адиативният икономически растеж е съставен от растежи на повече от един икономически ингредиент, т.е. когато той е **адиативен двуингредиентен икономически растеж*** (adiative two-ingrediential economic growth), **адиативен триингредиентен икономически растеж*** (adiative tri-ingrediential economic growth) и т.н., неговата адиативна динамика се идентифицира чрез адитивната динамика на някаква *икономическа оценка* на всички тези *икономически ingrediente* (ингредиенти) взети заедно, например като икономическа ползност, икономическа стойност, парично изражение и т.н. Адиативният икономически растеж е **стационарен адиативен икономически растеж** (вж. *стационарен икономически растеж*). Вж. *деативен икономически растеж*.

АДИБИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adibitensive economic growth) (*) – общо понятие (според *аналитичната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) *адифитензивен икономически растеж* (тогава *зададената фитензивност на икономическия растеж GFI* е равна или по-

голяма от нула и тя е *адифитензивността на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща котензивност на икономическия растеж* ACO (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната котензивност на икономическия растеж*, където $GFI + ACO = 1$, или (б) *адикотензивен икономически растеж* (тогава зададената котензивност на икономическия растеж GCO е равна или по-голяма от нула и тя е *адикотензивността на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща фитензивност на икономическия растеж* AFI (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната фитензивност на икономическия растеж*, където $GCO + AFI = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук зададената битензивност на икономическия растеж GBI (равна или по-голяма от нула и тя е *адибитензивността на икономическия растеж*) е общо понятие за адифитензивност (която е зададената фитензивност GFI) и адикотензивност (която е зададената котензивност GCO) на растежа. Нейната *прилежаща битензивност на икономическия растеж* ABI (равна или по-малка от единица и тя е *субхипергенната битензивност на икономическия растеж*) е общо понятие за субхипергенна котензивност (която е прилежаща котензивност ACO на адифитензивността) и субхипергенна фитензивност (която е прилежаща фитензивност AFI на адикотензивността), където $GBI + ABI = 1$ (в относително изразение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж* y). Тук зададената битензивност някакъв неотрицателен принос във формирането на темпа на адибитензивния растеж, докато прилежащата битензивност може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа.

Инбитензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *инбитензивният икономически растеж*, *безналично-битензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-битензивният икономически растеж*, *предимно-битензивният икономически растеж*, *изцяло-битензивният икономически растеж*, *изотропно-битензивният икономически растеж*, *анизотропно-битензивният икономически растеж*, *изохипогенно-битензивният икономически растеж*, *нормално-битензивният икономически растеж*, *хипергенно-битензивният икономически растеж*, *хетерогенно-битензивният икономически растеж*, *хомогенно-битензивният икономически растеж*, *деботензивният икономически растеж*, *изцяло-инбитензивният икономически растеж* и *преобладаващо-инбитензивният икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Форми на проявление на адибитензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *адихомеотензивният икономически растеж*, *адикреатензивният икономически растеж*, *адиретензивният икономически растеж*, *адибитертензивният икономически растеж*. Разновидности на адибитензивния растеж са *адибитензивният продуктов икономически растеж** (adibitensive product economic growth), *адибитензивният факторов икономически растеж** (adibitensive factor economic growth), *адибитензивният полезностен икономически растеж** (adibitensive utility economic growth), *адибитензивният стойностен икономически растеж** (adibitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *адибитензивният стационарен икономически растеж** (adibitensive stationary economic growth) и *адибитензивният нестационарен икономически растеж** (adibitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИБИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitensivition of the economic growth) (*) – общо понятие за *адифитензивирание на икономическия растеж* и *адикотензивирание на икономическия растеж*; по-качване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адибитензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адибитензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адибитензификация на икономическия растеж* (покачване на *адибитензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адибитензитета в темпа на растежа), а когато адибитензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадибитензификация на икономическия растеж* (спадане на адибитензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адибитензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИБИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитензивирание на икономическия растеж;

недостатъчно адибитензивирание на икономическия растеж;

непреобладаващо адибитензивирание на икономическия растеж.

АДИБИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitensity of the economic growth) (*) – *битензивност на икономическия растеж* $BI \geq 0$, която е общо понятие за *адифитензивност на икономическия растеж* и *адикотензивност на икономическия растеж*. Тя (а) е относително изразено неотрицателно участие $FI \geq 0$ на някакъв фиксиран (зададен, посочен, определен) *фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж*, или (б) е относително изразено относително изразено неотрицателно участие $CO \geq 0$ на някакъв някакъв допълващ (към това на *фитензивността на икономическия растеж*) фактор на растежа в неговия темп y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на допълващия фактор при осъществяването на растежа [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адибитензивността е разновидност на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адибитензитетата на икономическия растеж* $bi \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адибитензивността са *суперцялостната битензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната битензивност на икономическия растеж*, *предимствена-та битензивност на икономическия растеж*, *балансираната битензивност на икономическия растеж*, *миноритарната битензивност на икономическия растеж*, *безналичната битензивност на икономическия растеж*.

Форми на проявление на адибитензивността (вж. *икономическа форма*) са *адихомеотензивността на икономическия растеж*, *адикреатензивността на икономическия растеж*, *адиретензивността на икономическия растеж*, *адибитертензивността на икономическия растеж*. Разновидности на адибитензивността са още *адибитензивността на продуктивния икономически растеж** (adibitensity of the product economic growth), *адибитензивността на факторовия икономически растеж** (adibitensity of the factor economic growth), *адибитензивността на полезностния икономически растеж** (adibitensity of the utility economic growth), *адибитензивността на стойностния икономически растеж** (adibitensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адибитензивност на икономическия растеж*** (constant adibitensity of the economic growth) (която е общо понятие за постоянната адифитензивност и постоянната адикотензивност на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променливата адибитензивност на икономическия растеж*** (variable adibitensity of the economic growth) (която е общо понятие за променливата адифитензивност и променливата адикотензивност на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адибитензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adibitensity of the economic growth) и **невремево-променлива адибитензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adibitensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адибитензивност са (а) **покачващата се адибитензивност на икономическия растеж*** (raising adibitensity of the economic growth) (общо понятие за покачваща се адифитензивност и покачваща се адикотензивност на растежа), което е *адибитензификация на икономическия растеж*, и (б) **спадващата адибитензивност на икономическия растеж*** (subsiding adibitensity of the economic growth) (общо понятие за спадваща адифитензивност и спадваща адикотензивност на растежа), което е *субадибитензификация на икономическия растеж*. В своята общност постоянната и покачващата се адибитензивност образуват понятието за **неспадаща адибитензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adibitensity of the economic growth) [което е *несубадибитензификация на икономическия растеж** (unsubadibitensification of the economic growth)], а постоянната и спадващата адикотензивност образуват понятието за **непокачваща се адибитензивност на икономическия растеж*** (unraising adibitensity of the economic growth) [което е *неадибитензификация на икономическия растеж** (unadibitensification of the economic growth)].

АДИБИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адибитензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адибитензивност на икономическия растеж.

АДИБИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adibitensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **аналитичната бинарна типоло-**

гия на битензивностния икономически растеж (вж. *аналитична бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адибитензивността на икономическия растеж* (вж. и *адибитензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адибитензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа). Негови разновидности са *адифитензивностния икономически растеж* и *адикотензивностния икономически растеж*.

АДИБИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adibitensitial economic growth) (**ки**) – във:

- адибитензивностен икономическия растеж;*
- недостатъчно-адибитензивностен икономическия растеж;*
- непреобладаващо-адибитензивностен икономическия растеж.*

АДИБИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitensivity of the economic growth) (*) – *битензитет на икономическия растеж* $bi \geq 0$, който е общо понятие за *адифитензитет на икономическия растеж* и *адикотензитет на икономическия растеж*. Той (а) е абсолютно изразено неотрицателно участие $fi \geq 0$ на някакъв фиксиран (зададен, посочен, определен) *фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж*, или (б) е абсолютно изразено неотрицателно участие $so \geq 0$ на някакъв някакъв допълващ (към това на *фитензитета на икономическия растеж*) фактор на растежа в неговия темп y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на допълващия фактор при осъществяването на растежа [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адибитензитетът е разновидност на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адибитензитета и темпа на растежа е *адибитензивността на икономическия растеж* $BI \geq 0$. Съставки на адибитензитета са *суперцялостният битензитет на икономическия растеж*,

достатъчно-цялостният битензитет на икономическия растеж, предимственият битензитет на икономическия растеж, балансираният битензитет на икономическия растеж, миноритарният битензитет на икономическия растеж, безналичният битензитет на икономическия растеж.

Форми на проявление на адибитензитета (вж. *икономическа форма*) са адихомеотензитетът на икономическия растеж, адикреатензитетът на икономическия растеж, адиретензитетът на икономическия растеж, адибитертензитетът на икономическия растеж. Разновидности на адибитензитета са още **адибитензитетът на продуктивния икономически растеж*** (adibitensivity of the product economic growth), **адибитензитетът на факторния икономически растеж*** (adibitensivity of the factor economic growth), **адибитензитетът на полезностния икономически растеж*** (adibitensivity of the utility economic growth), **адибитензитетът на стойностния икономически растеж*** (adibitensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянен адибитензитет на икономическия растеж*** (constant adibitensivity of the economic growth) (който е общо понятие за постоянния адифитензитет и постоянния адикотензитет на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлив адибитензитет на икономическия растеж*** (variable adibitensivity of the economic growth) (който е общо понятие за променливия адифитензитет и променливия адикотензитет на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлив адибитензитет на икономическия растеж*** (temporally-variable adibitensivity of the economic growth) и **невремево-променлив адибитензитет на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adibitensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адибитензитет са (а) **покачващият се адибитензитет на икономическия растеж*** (raising adibitensivity of the economic growth) (общо понятие за покачващ се адифитензитет и покачващ се адикотензитет на растежа), което е *адибитензивирание на икономическия растеж*, и (б) **спаданият адибитензитет на икономическия растеж*** (subsiding adibitensivity of the economic growth), което е *субадибитензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адибитензитет образуват понятието за **неспадащ адибитензитет на икономическия растеж*** (unsubsiding adibitensivity of the economic growth) [което е *несубадибитензивирание на икономическия растеж** (unsubadibitensivition of the economic growth)],

а постоянният и спадащият адикотензитет образуват понятието за *непокачващ се адибитензитет на икономическия растеж** (unraising adibibitensivity of the economic growth) [което е *неадибитензивирание на икономическия растеж** (unadibitensivition of the economic growth)].

АДИБИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитензитет на икономическия растеж;
недостатъчен адибитензитет на икономическия растеж;
непреобладаващ адибитензитет на икономическия растеж.

АДИБИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitensification of the economic growth) (*) – общо понятие за *адифитензификация на икономическия растеж* и *адикотензификация на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адибитензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от побързото увеличаване на *адибитензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адибитензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адибитензисуфикация на икономическия растеж** (adibitensisufication of the economic growth) [което е същото като *адибитензифициране на икономическия растеж** (adibitensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адибитензидефикация на икономическия растеж** (adibitensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИБИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитензификация на икономическия растеж;
недостатъчна адибитензификация на икономическия растеж;
непреобладаваща адибитензификация на икономическия растеж.

АДИБИТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adibitertensive economic growth) (*) – общо понятие (според *битерналната типология на икономическия растеж*) за (а) *адиинтертензивен икономически растеж* (тогава *зададената интертензивност на икономическия растеж GM* е равна или по-голяма от нула и тя е *адиинтертензивността на икономическия растеж*), а

нейната *прилежаща екстертензивност* на икономическия растеж AN (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната екстертензивност* на икономическия растеж, където $GM + AN = 1$, или (б) *адиекстертензивен икономически растеж* (тогава зададената *екстертензивност* на икономическия растеж GN е равна или по-голяма от нула и тя е *адиекстертензивността* на икономическия растеж), а нейната *прилежаща интертензивност* на икономическия растеж AM (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната интертензивност* на икономическия растеж, където $GN + AM = 1$ (вж. *тензивност* на икономическия растеж и *типология* на икономическия растеж). Тук зададената *битертензивност* на икономическия растеж GK (равна или по-голяма от нула и тя е *адибитертензивността* на икономическия растеж) е общо понятие за *адиинтертензивност* (която е зададената *интертензивност* GM) и *адиекстертензивност* (която е зададената *екстертензивност* GN) на растежа. Нейната *прилежаща битертензивност* на икономическия растеж AK (равна или по-малка от единица и тя е *субхипергенната битертензивност* на икономическия растеж) е общо понятие за *субхипергенна екстертензивност* (която е *прилежаща екстертензивност* AN на *адиинтертензивността*) и *субхипергенна интертензивност* (която е *прилежаща интертензивност* AM на *адиекстертензивността*), където $GK + AK = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът* на икономическия растеж y). Тук зададената *битертензивност* някакъв неотрицателен принос във формирането на темпа на *адибитертензивния* растеж, докато *прилежащата битертензивност* може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа.

Инбитертензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция* в *темпове* на *прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *инбитертензивният икономически растеж*, *безналично-битертензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-битертензивният икономически растеж*, *предимно-битертензивният икономически растеж*, *изцяло-битертензивният икономически растеж*, *изотропно-битертензивният икономически растеж*, *анизотропно-битертензивният икономически растеж*, *изохипогенно-битертензивният икономически растеж*, *нормално-битертензивният икономически растеж*, *хипергенно-битертензивният икономически растеж*, *хетерогенно-битертензивният икономически растеж*, *хомогенно-битертензивният икономически растеж*, *деботензивният икономически растеж*, *изцяло-инбитертензивният икономи-*

.....

чески растеж и преобладаващо-инбитертензивният икономически растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адибитертензивния растеж са **адибитертензивният продуктов икономически растеж*** (adibitertensive product economic growth), **адибитертензивният факторов икономически растеж*** (adibitertensive factor economic growth), **адибитертензивният полезностен икономически растеж*** (adibitertensive utility economic growth), **адибитертензивният стойностен икономически растеж*** (adibitertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **адибитертензивният стационарен икономически растеж*** (adibitertensive stationary economic growth) и **адибитертензивният нестационарен икономически растеж*** (adibitertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИБИТЕРТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitertensivition of the economic growth) (*) – общо понятие за *адиинтертензивирание на икономическия растеж* и *адиекстертензивирание на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адибитертензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адибитертензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адибитертензификация на икономическия растеж* (покачване на *адибитертензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адибитертензитета в темпа на растежа), а когато адибитертензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадибитертензификация на икономическия растеж* (спадане на адибитертензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адибитертензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИБИТЕРТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitertensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

- адибитертензивирание на икономическия растеж;*
- недостатъчно адибитертензивирание на икономическия растеж;*
- непреобладаващо адибитертензивирание на икономическия растеж.*

АДИБИТЕРТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitertensity of the economic growth) (*) – *битертензивност на икономическия растеж* $K \geq 0$, която е общо понятие за *адиинтертензивност на икономическия растеж* и *адиекстертензивност на икономическия растеж*. Тя (а) е относително изразено неотрицателно участие $M \geq 0$ на някакъв вътрешен фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на икономическия растеж, или (б) е относително изразено относително изразено неотрицателно участие $N \geq 0$ на някакъв външен фактор на икономическия растеж в неговия темп y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на растежа [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адибитертензивността е разновидност на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **битерналната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингрдиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адибитертензитетата на икономическия растеж* $k \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адибитертензивността са *суперцялостната битертензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната битертензивност на икономическия растеж*, *предимствената битертензивност на икономическия растеж*, *балансираната битертензивност на икономическия растеж*, *миноритарната битертензивност на икономическия растеж*, *безналичната битертензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адибитертензивността са ***адибитертензивността на продуктивния икономически растеж**** (adibitertensity of the product economic growth), ***адибитертензивността на факторовия икономически растеж**** (adibitertensity of the factor economic growth), ***адибитертензивността на полезностния икономически растеж**** (adibitertensity of the utility economic growth), ***адибитертензивността на стойностния икономически растеж**** (adibitertensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават ***постоянна адибитертензивност на икономическия растеж**** (constant adibitertensity of the economic growth) (която е общо понятие за постоянната адиинтертензивност и

постоянната адиекстертензивност на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променливата адибитертензивност на икономическия растеж** (variable adibitertensity of the economic growth) (която е общо понятие за променливата адиинтертензивност и променливата адиекстертензивност на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлива адибитертензивност на икономическия растеж** (temporally-variable adibitertensity of the economic growth) и *невремево-променлива адибитертензивност на икономическия растеж** (non-temporally-variable adibitertensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адибитертензивност са (а) *покачващата се адибитертензивност на икономическия растеж** (raising adibitertensity of the economic growth) (общо понятие за покачваща се адиинтертензивност и покачваща се адиекстертензивност на растежа), което е *адибитертензификация на икономическия растеж*, и (б) *спадващата адибитертензивност на икономическия растеж** (subsiding adibitertensity of the economic growth) (общо понятие за спадваща адиинтертензивност и спадваща се адиекстертензивност на растежа), което е *субадибитертензификация на икономическия растеж*. В своята общност постоянната и покачващата се адибитертензивност образуват понятието за *неспадаща адибитертензивност на икономическия растеж** (unsubsiding adibitertensity of the economic growth) [което е *несубадибитертензификация на икономическия растеж** (unsubadibitertensification of the economic growth)], а постоянната и спадващата адиекстертензивност образуват понятието за *непокачваща се адибитертензивност на икономическия растеж** (unraising adibitertensity of the economic growth) [което е *неадибитертензификация на икономическия растеж** (unadibitertensification of the economic growth)]].

АДИБИТЕРТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitertensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитертензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адибитертензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адибитертензивност на икономическия растеж.

АДИБИТЕРТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adibitertensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **битерналната типология на битертензивността на икономическия растеж** (вж. *битернална типология на*

икономическия растеж) определено участие има адибитертензивността на икономическия растеж (вж. и адибитертензитет на икономическия растеж). То се придружава от участията в темпа и на други видове тензивност на икономическия растеж (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адибитертензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа). Негови разновидности са адиинтертензивностният икономически растеж и адиекстертензивностният икономически растеж.

АДИБИТЕРТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adibitertensit al economic growth) (**ки**) – във:

адибитертензивностен икономически растеж;

недостатъчно-адибитертензивностен икономически растеж;

непреобладаващо-адибитертензивностен икономически растеж.

АДИБИТЕРТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitertensivity of the economic growth) (*) – *битертензитет на икономическия растеж* $k \geq 0$, който е общо понятие за *адиинтертензитет на икономическия растеж* и *адиекстертензитет на икономическия растеж*. Той (а) е абсолютно изразено неотрицателно участие $m \geq 0$ на някакъв *вътрешен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* u , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж*, или (б) е абсолютно изразено неотрицателно участие $n \geq 0$ на някакъв *външен фактор на икономическия растеж* в неговия темп u , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на външния фактор при осъществяването на растежа [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адибитертензитетът е разновидност на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **битерналната типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адибитертензитета и темпа на растежа е *адибитертензивността на икономическия растеж* $K \geq 0$. Съставки на адибитертензитета са *суперцялостният битертензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният битертензитет на икономическия растеж*, *предимственият битертензитет на икономическия*

растеж, балансираният битертензитет на икономическия растеж, миноритарният битертензитет на икономическия растеж, безличният битертензитет на икономическия растеж.

Разновидности на адибитертензитета са **адибитертензитетът на продуктивния икономически растеж*** (adibitertensivity of the product economic growth), **адибитертензитетът на факторния икономически растеж*** (adibitertensivity of the factor economic growth), **адибитертензитетът на полезностния икономически растеж*** (adibitertensivity of the utility economic growth), **адибитертензитетът на стойностния икономически растеж*** (adibitertensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянен адибитертензитет на икономическия растеж*** (constant adibitertensivity of the economic growth) (който е общо понятие за постоянния адиинтертензитет и постоянния адиекстертензитет на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлив адибитертензитет на икономическия растеж*** (variable adibitertensivity of the economic growth) (който е общо понятие за променливия адиинтертензитет и променливия адиекстертензитет на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлив адибитертензитет на икономическия растеж*** (temporally-variable adibitertensivity of the economic growth) и **невремево-променлив адибитертензитет на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adibitertensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адибитертензитет са (а) **покачващият се адибитертензитет на икономическия растеж*** (raising adibitertensivity of the economic growth) (общо понятие за покачващ се адиинтертензитет и покачващ се адиекстертензитет на растежа), което е *адибитертензивирание на икономическия растеж*, и (б) **спаданият адибитертензитет на икономическия растеж*** (subsiding adibitertensivity of the economic growth), което е *субадибитертензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адибитертензитет образуват понятието за **неспадащ адибитертензитет на икономическия растеж*** (unsubsiding adibitertensivity of the economic growth) [което е *несубадибитертензивирание на икономическия растеж** (unsubadibitertensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиекстертензитет образуват понятието за **непокачващ се адибитертензитет на икономическия растеж*** (unraising adibitertensivity of the economic growth) [което е *неадибитертензивирание на икономическия растеж** (unadibitertensivition of the economic growth)].

*тертензивирание на икономическия растеж** (unadibitertensivition of the economic growth)].

АДИБИТЕРТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitertensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитертензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адибитертензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адибитертензитет на икономическия растеж.

АДИБИТЕРТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adibitertensification of the economic growth) (*) – общо понятие за *адиинтертензификация на икономическия растеж* и *адиекстертензификация на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адибитертензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адибитертензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адибитертензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адибитертензисуфикация на икономическия растеж** (adibitertensisufication of the economic growth) [което е същото като *адибитертензифициране на икономическия растеж** (adibitertensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адибитертензидефикация на икономическия растеж** (adibitertensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИБИТЕРТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adibitertensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адибитертензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адибитертензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адибитертензификация на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiextensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена екстензивност на икономическия растеж* *GE* равна или по-голяма от нула (това е *адиекстензивността на икономическия растеж*) и *прилежаща екстратензивност на икономическия растеж* *АН* равна или по-малка от единица (това е *субхипергенната екстратен-*

зивност на икономическия растеж) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от екстензивния фактор на икономическия растеж) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента $GE \geq 0$), като дори може да има и свръхпринос във формирането на *темпа на икономическия растеж* y (относително представен с единица), докато *прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от екстратензивния фактор на икономическия растеж) (относително изразен чрез коефициента $AN \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GE + AN = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на *прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *инекстензивният икономически растеж*, *безналично-екстензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-екстензивният икономически растеж*, *предимно-екстензивният икономически растеж*, *изцяло-екстензивният икономически растеж*, *изотропно-екстензивният икономически растеж*, *анизотропно-екстензивният икономически растеж*, *изохипогенно-екстензивният икономически растеж*, *изохипогенно-екстратензивният икономически растеж*, *нормално-екстензивният икономически растеж*, *хипергенно-екстензивният икономически растеж*, *хетерогенно-екстензивният икономически растеж*, *хетерогенно-екстратензивният икономически растеж*, *хомогенно-екстензивният икономически растеж*, *де-екстратензивният икономически растеж*, *изцяло-инекстензивният икономически растеж* и *преобладаващо-инекстензивният икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адиекстензивния растеж са *адиекстензивният продуктов икономически растеж** (adiextensive product economic growth), *адиекстензивният факторов икономически растеж** (adiextensive factor economic growth), *адиекстензивният полезностен икономически растеж** (adiextensive utility economic growth), *адиекстензивният стойностен икономически растеж** (adiextensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *адиекстензивният стационарен икономически растеж** (adiextensive stationary economic growth) и *адиекстензивният нестационарен икономически*

*растеж** (adiextensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИЕКСТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиекстензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиекстензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиекстензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиекстензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиекстензитета в темпа на растежа), а когато адиекстензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиекстензификация на икономическия растеж* (спадане на адиекстензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адиекстензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИЕКСТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстензивиране на икономическия растеж;

недостатъчно адиекстензивиране на икономическия растеж;

непреобладаващо адиекстензивиране на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextensity of the economic growth) (*) – *екстензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $E \geq 0$ на някакъв *екстензивен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Екстратензивността на икономическия растеж*, която допълва адиекстензивността до единица, е *субхипергенната екстратензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **креативната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адиекстензитета на икономическия растеж* $e \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиекстензивността са су-

перцялоостната екстензивност на икономическия растеж, достатъчно-цялоостната екстензивност на икономическия растеж, предимствената екстензивност на икономическия растеж, балансираната екстензивност на икономическия растеж, миноритарната екстензивност на икономическия растеж, безналичната екстензивност на икономическия растеж.

Разновидности на адиекстензивността са **адиекстензивността на продуктовия икономически растеж*** (adiextensity of the product economic growth), **адиекстензивността на факторовия икономически растеж*** (adiextensity of the factor economic growth), **адиекстензивността на полезностния икономически растеж*** (adiextensity of the utility economic growth), **адиекстензивността на стойностния икономически растеж*** (adiextensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адиекстензивност на икономическия растеж*** (constant adiextensity of the economic growth) (къйто е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлива адиекстензивност на икономическия растеж*** (variable adiextensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адиекстензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adiextensity of the economic growth) и **невремево-променлива адиекстензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adiextensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиекстензивност са (а) **покачващата се адиекстензивност на икономическия растеж*** (raising adiextensity of the economic growth), което е адиекстензификация на икономическия растеж, и (б) **спадащата адиекстензивност на икономическия растеж*** (subsiding adiextensity of the economic growth), което е субадиекстензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адиекстензивност образуват понятието за **неспадаща адиекстензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adiextensity of the economic growth) [което е **несубадиекстензификация на икономическия растеж*** (unsubadiextensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адиекстензивност образуват понятието за **непокачващата се адиекстензивност на икономическия растеж*** (unraising adiextensity of the economic growth) [което е **неадиекстензификация на икономическия растеж*** (unadiextensification of the economic growth)].

АДИЕКСТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адиекстензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адиекстензивност на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiextensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **креативната бинарна типология на екстензивността на икономическия растеж** (вж. *креативна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиекстензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиекстензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиекстензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИЕКСТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiextensitial economic growth) (**ки**) – във:

адиекстензивностен икономическия растеж;

недостатъчно-адиекстензивностен икономическия растеж;

непреобладаващо-адиекстензивностен икономическия растеж.

АДИЕКСТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextensivity of the economic growth) (*) – *екстензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $e \geq 0$ на някакъв *екстензивен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Екстра-тензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиекстензитета до темпа на растежа у, е *субхипергенният екстра-тензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **креативната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адиекстензитета и темпа на растежа е

адиекстензивността на икономическия растеж $E \geq 0$. Съставки на адиекстензивитета са суперцялостният екстензитет на икономическия растеж, точно-цялостният екстензитет на икономическия растеж, предимственият екстензитет на икономическия растеж, балансираният екстензитет на икономическия растеж, миноритарният екстензитет на икономическия растеж, безналичният екстензитет на икономическия растеж.

Разновидности на адиекстензивитета са **адиекстензивитетът на продукто-вия икономически растеж*** (adiextensivity of the product economic growth), **адиекстензивитетът на факторовия икономически растеж*** (adiextensivity of the factor economic growth), **адиекстензивитетът на полезностния икономически растеж*** (adiextensivity of the utility economic growth), **адиекстензивитетът на стойностния икономически растеж*** (adiextensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянен адиекстензивитет на икономическия растеж*** (constant adiextensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлив адиекстензивитет на икономическия растеж*** (variable adiextensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлив адиекстензивитет на икономическия растеж*** (temporally-variable adiextensivity of the economic growth) и **невремево-променлив адиекстензивитет на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adiextensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиекстензивитет са (а) **покачващият се адиекстензивитет на икономическия растеж*** (raising adiextensivity of the economic growth), което е *адиекстензивирание на икономическия растеж*, и (б) **спаданият адиекстензивитет на икономическия растеж*** (subsiding adiextensivity of the economic growth), което е *субадиекстензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиекстензивитет образуват понятието за **неспадащ адиекстензивитет на икономическия растеж*** (unsubsiding adiextensivity of the economic growth) [което е *несубадиекстензивирание на икономическия растеж** (unsubadiextensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиекстензивитет образуват понятието за **непокачващ се адиекстензивитет на икономическия растеж*** (unraising adiextensivity of the economic growth) [което е *неадиекстензивирание на икономическия растеж** (unadiextensivition of the economic growth)].

АДИЕКСТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстензитет на икономическия растеж;
недостатъчен адиекстензитет на икономическия растеж;
непреобладаващ адиекстензитет на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиекстензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиекстензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиекстензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва **адиекстензисуфикация на икономическия растеж*** (adiextensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиекстензифициране на икономическия растеж** (adiextensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва **адиекстензидефикация на икономическия растеж*** (adiextensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИЕКСТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстензификация на икономическия растеж;
недостатъчна адиекстензификация на икономическия растеж;
непреобладаваща адиекстензификация на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiextertensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *битерналната типология на икономическия растеж*), който има *зададена екстертензивност на икономическия растеж* GN равна или по-голяма от нула (това е *адиекстертензивността на икономическия растеж*) и *прилежаща интертензивност на икономическия растеж* AM равна или по-малка от единица (това е *субхипергенната интертензивност на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от *външния фактор на икономическия растеж*) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефици-

ента ($GN \geq 0$), като дори може да има и свръхпринос във формирането на *темпа на икономическия растеж* y (относително представен с единица), докато *прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *вътрешния фактор на икономическия растеж*) (относително изразен чрез коефициента $AM \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GN + AM = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *инекстертензивният икономически растеж*, *безналично-екстертензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-екстертензивният икономически растеж*, *предимно-екстертензивният икономически растеж*, *изцяло-екстертензивният икономически растеж*, *изотропно-екстертензивният икономически растеж*, *анизотропно-екстертензивният икономически растеж*, *изохипогенно-интертензивният икономически растеж*, *изохипогенно-екстертензивният икономически растеж*, *нормално-екстертензивният икономически растеж*, *хипергенно-екстертензивният икономически растеж*, *хетерогенно-интертензивният икономически растеж*, *хетерогенно-екстертензивният икономически растеж*, *хомогенно-екстертензивният икономически растеж*, *деинтертензивният икономически растеж*, *изцяло-инекстертензивният икономически растеж* и *преобладаващо-инекстертензивният икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адиекстертензивния растеж са *адиекстертензивният продуктов икономически растеж** (adiextertensive product economic growth), *адиекстертензивният факторов икономически растеж** (adiextertensive factor economic growth), *адиекстертензивният полезен икономически растеж** (adiextertensive utility economic growth), *адиекстертензивният стойностен икономически растеж** (adiextertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *адиекстертензивният стационарен икономически растеж** (adiextertensive stationary economic growth) и *адиекстертензивният нестационарен икономически растеж** (adiextertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextertensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиекстертензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиекстертензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиекстертензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиекстертензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиекстертензитета в темпа на растежа), а когато адиекстертензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиекстертензификация на икономическия растеж* (спадане на адиекстертензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адиекстертензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextertensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстертензивиране на икономическия растеж;

недостатъчно адиекстертензивиране на икономическия растеж;

непреобладаващо адиекстертензивиране на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextertensity of the economic growth) (*) – *екстертензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $N \geq 0$ на някакъв някакъв *вътрешен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Интертензивността на икономическия растеж*, която допълва адиекстертензивността до единица, е *субхипергенната интертензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **битерналната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адиекстертензитета на икономическия растеж* $n \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиекстертензивността са *суперцялостната екстертензивност на иконо-*

мическия растеж, достатъчно-цялостната екстертензивност на икономическия растеж, предимствената екстертензивност на икономическия растеж, балансираната екстертензивност на икономическия растеж, миноритарната екстертензивност на икономическия растеж, безличната екстертензивност на икономическия растеж.

Разновидности на адиекстертензивността са **адиекстертензивността на продуктивния икономически растеж*** (adiextertensity of the product economic growth), **адиекстертензивността на факторния икономически растеж*** (adiextertensity of the factor economic growth), **адиекстертензивността на полезността икономически растеж*** (adiextertensity of the utility economic growth), **адиекстертензивността на стойностния икономически растеж*** (adiextertensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезен икономически растеж, стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адиекстертензивност на икономическия растеж*** (constant adiextertensity of the economic growth) (която е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлива адиекстертензивност на икономическия растеж*** (variable adiextertensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адиекстертензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adiextertensity of the economic growth) и **невремево-променлива адиекстертензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adiextertensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиекстертензивност са (а) **покачващата се адиекстертензивност на икономическия растеж*** (raising adiextertensity of the economic growth), което е **адиекстертензификация на икономическия растеж**, и (б) **спадващата адиекстертензивност на икономическия растеж*** (subsiding adiextertensity of the economic growth), което е **субадиекстертензификация на икономическия растеж**. В своята общност постоянната и покачващата се адиекстертензивност образуват понятието за **неспадаща адиекстертензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adiextertensity of the economic growth) [което е **несубадиекстертензификация на икономическия растеж*** (unsubadiextertensification of the economic growth)], а постоянната и спадващата адиекстертензивност образуват понятието за **непокачваща се адиекстертензивност на икономическия растеж*** (unraising adiextertensity of the economic growth) [което е **неадиекстертензификация на икономическия растеж*** (unadiextertensification of the economic growth)].

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextertensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстертензивност на икономическия растеж;
недостатъчна адиекстертензивност на икономическия растеж;
непреобладаваща адиекстертензивност на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiextertensital economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **битерналната типология на екстертензивността на икономическия растеж** (вж. *битернална типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиекстертензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиекстертензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиекстертензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИЕКСТЕРТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiextertensital economic growth) (**ки**) – във:

адиекстертензивностен икономическия растеж;
недостатъчно-адиекстертензивностен икономическия растеж;
непреобладаващо-адиекстертензивностен икономическия растеж.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextertensivity of the economic growth) (*) – *екстертензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $n \geq 0$ на някакъв някакъв *външен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на външния фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от **безналичие** (anarchy) и **разширяване** (dilation)]. *Интертензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиекстертензитета до темпа на растежа y , е *субхипергенният интертензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **битерналната типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адиекстертензитета и темпа

на растежа е *адиекстертензивността на икономическия растеж* $N \geq 0$. Съставки на адиекстертензитета са *суперцялостният екстертензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният екстертензитет на икономическия растеж*, *предимственият екстертензитет на икономическия растеж*, *балансираният екстертензитет на икономическия растеж*, *миноритарният екстертензитет на икономическия растеж*, *безналичният екстертензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адиекстертензитета са *адиекстертензитетът на продуктовия икономически растеж** (adiextertensivity of the product economic growth), *адиекстертензитетът на факторовия икономически растеж** (adiextertensivity of the factor economic growth), *адиекстертензитетът на полезностния икономически растеж** (adiextertensivity of the utility economic growth), *адиекстертензитетът на стойностния икономически растеж** (adiextertensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянен адиекстертензитет на икономическия растеж** (constant adiextertensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адиекстертензитет на икономическия растеж** (variable adiextertensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адиекстертензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adiextertensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиекстертензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adiextertensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиекстертензитет са (а) *покачващият се адиекстертензитет на икономическия растеж** (raising adiextertensivity of the economic growth), което е *адиекстертензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спадащият адиекстертензитет на икономическия растеж** (subsiding adiextertensivity of the economic growth), което е *субадиекстертензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиекстертензитет образуват понятието за *неспадащ адиекстертензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adiextertensivity of the economic growth) [което е *несубадиекстертензивирание на икономическия растеж** (unsubadiextertensivition of the economic growth)], а постоянният и спадащият адиекстертензитет образуват понятието за *непокачващ се адиекстертензитет на икономическия растеж** (unraising adiextertensivity of the

economic growth) [което е *неадиекстертензивизиране на икономическия растеж** (unadiextertensivition of the economic growth)].

АДИЕКСТЕРТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextertensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстертензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адиекстертензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адиекстертензитет на икономическия растеж.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextertensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиекстертензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиекстертензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиекстертензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиекстертензисуфикация на икономическия растеж** (adiextertensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиекстертензифициране на икономическия растеж** (adiextertensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиекстертензиодефикация на икономическия растеж** (adiextertensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИЕКСТЕРТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextertensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстертензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адиекстертензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адиекстертензификация на икономическия растеж.

АДИЕКСТРАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiextratensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена екстратензивност на икономическия растеж* GH равна или по-голяма от нула (това е *адиекстратензивността на икономическия растеж*) и *прилежаща екстензивност на икономическия растеж* AE равна или по-малка от единица (това е *субхипергенната екстензивност на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия*

растеж и типология на икономическия растеж). При него ролята на зададения допълващ фактор на икономическия растеж (представляван от екстратензивния фактор на икономическия растеж) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента $GH \geq 0$), като дори може да има и свръхпринос във формирането на темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от екстензивния фактор на икономическия растеж) (относително изразен чрез коефициента $AE \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GH + AE = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инекстратензивният икономически растеж, безналично-екстратензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-екстратензивният икономически растеж, предимно-екстратензивният икономически растеж, изцяло-екстратензивният икономически растеж, изотропно-екстратензивният икономически растеж, анизотропно-екстратензивният икономически растеж, изохипогенно-екстензивният икономически растеж, изохипогенно-екстратензивният икономически растеж, нормално-екстратензивният икономически растеж, хипергенно-екстратензивният икономически растеж, хетерогенно-екстензивният икономически растеж, хетерогенно-екстратензивният икономически растеж, хомогенно-екстратензивният икономически растеж, деекстензивният икономически растеж, изцяло-инекстратензивният икономически растеж и преобладаващо-инекстратензивният икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на адиекстратензивния растеж са **адиекстратензивният продуктов икономически растеж*** (adiextratensive product economic growth), **адиекстратензивният факторов икономически растеж*** (adiextratensive factor economic growth), **адиекстратензивният ползностен икономически растеж*** (adiextratensive utility economic growth), **адиекстратензивният стойностен икономически растеж*** (adiextratensive value economic growth) (вж. продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, ползностен икономически растеж, стойностен икономически растеж). Негови разновидности са също **адиекстратензивният стационарен икономически растеж*** (adiextratensive stationary economic growth) и **адиекстратензивният**

*нестационарен икономически растеж** (adiextratensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИЕКСТРАТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextratensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиекстратензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиекстратензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиекстратензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиекстратензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиекстратензитета в темпа на растежа), а когато адиекстратензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиекстратензификация на икономическия растеж* (спадане на адиекстратензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адиекстратензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИЕКСТРАТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextratensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстратензивиране на икономическия растеж;

недостатъчно адиекстратензивиране на икономическия растеж;

непреобладаващо адиекстратензивиране на икономическия растеж.

АДИЕКСТРАТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextratensity of the economic growth) (*) – *екстратензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $H \geq 0$ на някакъв някакъв *екстензивен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* u , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Екстензивността на икономическия растеж*, която допълва адиекстратензивността до единица, е *субхипергенната екстензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **креативната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа*

функция в темпове на прираста. Тя е частното между адиекстратензивитета на икономическия растеж $h \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиекстратензивността са суперцялостната екстратензивност на икономическия растеж, достатъчно-цялостната екстратензивност на икономическия растеж, предимствената екстратензивност на икономическия растеж, балансираната екстратензивност на икономическия растеж, миноритарната екстратензивност на икономическия растеж, безналичната екстратензивност на икономическия растеж.

Разновидности на адиекстратензивността са **адиекстратензивността на продуктивния икономически растеж*** (adiextratensity of the product economic growth), **адиекстратензивността на факторния икономически растеж*** (adiextratensity of the factor economic growth), **адиекстратензивността на полезностния икономически растеж*** (adiextratensity of the utility economic growth), **адиекстратензивността на стойностния икономически растеж*** (adiextratensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезен икономически растеж, стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адиекстратензивност на икономическия растеж*** (constant adiextratensity of the economic growth) (която е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлива адиекстратензивност на икономическия растеж*** (variable adiextratensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адиекстратензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adiextratensity of the economic growth) и **невремево-променлива адиекстратензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adiextratensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиекстратензивност са (а) **покачващата се адиекстратензивност на икономическия растеж*** (raising adiextratensity of the economic growth), което е адиекстратензификация на икономическия растеж, и (б) **спадващата адиекстратензивност на икономическия растеж*** (subsiding adiextratensity of the economic growth), което е субадиекстратензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адиекстратензивност образуват понятието за **неспадаща адиекстратензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adiextratensity of the economic growth) [което е несубадиекстратензификация на икономическия растеж* (unsubadiextratensification of the economic growth)], а постоянната и спадващата адиекстратензивност образуват понятието за **непокачваща се адиекстратен-**

живност на икономическия растеж* (unraising adixtratensity of the economic growth) [което е *неадиекстратензификация на икономическия растеж** (unadiextratensification of the economic growth)].

АДИЕКСТРАТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextratensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстратензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адиекстратензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адиекстратензивност на икономическия растеж.

АДИЕКСТРАТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiextratensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **креативната бинарна типология на екстратензивността на икономическия растеж** (вж. *креативна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиекстратензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиекстратензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиекстратензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИЕКСТРАТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiextratensitial economic growth) (**ки**) – във:

адиекстратензивностен икономическия растеж;

недостатъчно-адиекстратензивностен икономическия растеж;

непреобладаващо-адиекстратензивностен икономическия растеж.

АДИЕКСТРАТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextratensivity of the economic growth) (*) – *екстратензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $h \geq 0$ на някакъв някакъв *екстратензивен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на екстратензивения фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Екстензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиекстратензитета до темпа на растежа у, е *субхипергенният екстензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на*

икономическия растеж съобразно с креативната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция, в частност – на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста. Частното между адиекстратензитета и темпа на растежа е *адиекстратензивността на икономическия растеж* $H \geq 0$. Съставки на адиекстратензитета са суперцялостният екстратензитет на икономическия растеж, достатъчно-цялостният екстратензитет на икономическия растеж, предимственият екстратензитет на икономическия растеж, балансираният екстратензитет на икономическия растеж, миноритарният екстратензитет на икономическия растеж, безналичният екстратензитет на икономическия растеж.

Разновидности на адиекстратензитета са *адиекстратензитетът на продуктивния икономически растеж** (adiextratensivity of the product economic growth), *адиекстратензитетът на факторовия икономически растеж** (adiextratensivity of the factor economic growth), *адиекстратензитетът на полезностния икономически растеж** (adiextratensivity of the utility economic growth), *адиекстратензитетът на стойностния икономически растеж** (adiextratensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянен адиекстратензитет на икономическия растеж** (constant adiextratensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адиекстратензитет на икономическия растеж** (variable adiextratensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адиекстратензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adiextratensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиекстратензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adiextratensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиекстратензитет са (а) *покачващият се адиекстратензитет на икономическия растеж** (raising adiextratensivity of the economic growth), което е *адиекстратензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адиекстратензитет на икономическия растеж** (subsiding adiextratensivity of the economic growth), което е *субадиекстратензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиекстратензитет образуват понятието за *неспадащ адиекстратен-*

зитет на икономическия растеж* (unsubsiding adiectratensivity of the economic growth) [което е *несубадиекстратензивирание на икономическия растеж** (unsubadiextratensivition of the economic growth)], а постоянният и спадащият адиекстратензитет образуват понятието за *непокачващ се адиекстратензитет на икономическия растеж** (unraising adiectratensivity of the economic growth) [което е *неадиекстратензивирание на икономическия растеж** (unadiextratensivition of the economic growth)].

АДИЕКСТРАТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextratensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстратензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адиекстратензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адиекстратензитет на икономическия растеж.

АДИЕКСТРАТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiextratensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиекстратензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиекстратензитетата на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиекстратензитетата в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиекстратензисуфикация на икономическия растеж** (adiextratensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиекстратензифициране на икономическия растеж** (adiextratensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиекстратензидефикация на икономическия растеж** (adiextratensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИЕКСТРАТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiextratensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиекстратензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адиекстратензификация на икономическия растеж; недостатъчна адиекстратензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адиекстратензификация на икономическия растеж.

АДИИНТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiintertensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разно-

видност на *икономическия растеж* (според *битерналната типология на икономическия растеж*), който има *зададена интертензивност на икономическия растеж* GM равна или по-голяма от нула (това е *адиинтертензивността на икономическия растеж*) и *прилежаща екстертензивност на икономическия растеж* AN равна или по-малка от единица (това е *субхипергенната екстертензивност на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *вътрешния фактор на икономическия растеж*) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента ($GM \geq 0$)), като дори може да има и свръхпринос във формирането на *темпа на икономическия растеж* y (относително представен с единица), докато *прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от *външния фактор на икономическия растеж*) (относително изразен чрез коефициента $AN \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GM + AN = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *реинтертензивният икономически растеж*, *безналично-интертензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-интертензивният икономически растеж*, *предимно-интертензивният икономически растеж*, *изцяло-интертензивният икономически растеж*, *изотропно-интертензивният икономически растеж*, *анизотропно-интертензивният икономически растеж*, *изохипогенно-интертензивният икономически растеж*, *изохипогенно-екстертензивният икономически растеж*, *нормално-интертензивният икономически растеж*, *хипергенно-интертензивният икономически растеж*, *хетерогенно-интертензивният икономически растеж*, *хетерогенно-екстертензивният икономически растеж*, *хомогенно-интертензивният икономически растеж*, *деекстертензивният икономически растеж*, *изцяло-реинтертензивният икономически растеж* и *преобладаващо-реинтертензивният икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адиинтертензивния растеж са ***адиинтертензивният продуктов икономически растеж**** (adiintertensive product economic growth), ***адиинтертензивният факторов икономически растеж**** (adiintertensive factor economic growth), ***адиинтертензивният ползностен икономически***

*растеж** (adiintertensive utility economic growth), *адиинтертензивният стойностен икономически растеж** (adiintertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *адиинтертензивният стационарен икономически растеж** (adiintertensive stationary economic growth) и *адиинтертензивният нестационарен икономически растеж** (adiintertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИИНТЕРТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiintertensivisation of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиинтертензивитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиинтертензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиинтертензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиинтертензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиинтертензивитета в темпа на растежа), а когато адиинтертензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиинтертензификация на икономическия растеж* (спадане на адиинтертензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адиинтертензивитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИИНТЕРТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiintertensivisation of the economic growth) (**ки**) – във:

- адиинтертензивиране на икономическия растеж*;
- недостатъчно адиинтертензивиране на икономическия растеж*;
- непреобладаващо адиинтертензивиране на икономическия растеж*.

АДИИНТЕРТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiintensity of the economic growth) (*) – *интертензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $M \geq 0$ на някакъв *вътрешен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* u , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Екстертензивността на икономическия растеж*, която допълва адиинтертензив-

ността до единица, е *субхипергенната екстензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **битерналната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адиинтертензитетата на икономическия растеж* $t \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиинтертензивността са *суперцялостната интертензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната интертензивност на икономическия растеж*, *предимствената интертензивност на икономическия растеж*, *балансираната интертензивност на икономическия растеж*, *миноритарната интертензивност на икономическия растеж*, *безналичната интертензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адиинтертензивността са ***адиинтертензивността на продуктовия икономически растеж**** (adiintertensity of the product economic growth), ***адиинтертензивността на факторовия икономически растеж**** (adiintertensity of the factor economic growth), ***адиинтертензивността на полезностния икономически растеж**** (adiintertensity of the utility economic growth), ***адиинтертензивността на стойностния икономически растеж**** (adiintertensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според *икономическата подвижност* се разграничават ***постоянна адиинтертензивност на икономическия растеж**** (constant adiintertensity of the economic growth) (къйто е понятие на *стационарния икономически растеж*) и ***променлива адиинтертензивност на икономическия растеж**** (variable adiintertensity of the economic growth) (която е понятие на *несстационарния икономически растеж*) [в т.ч. ***времево-променлива адиинтертензивност на икономическия растеж**** (temporally-variable adiintertensity of the economic growth) и ***невремево-променлива адиинтертензивност на икономическия растеж**** (non-temporally-variable adiintertensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиинтертензивност са (а) ***покачващата се адиинтертензивност на икономическия растеж**** (raising adiintertensity of the economic growth), което е *адиинтертензификация на икономическия растеж*, и (б) ***спадващата адиинтертензивност на икономическия растеж**** (subsiding adiintertensity of the economic growth), което е *субадиинтертензификация*

на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адиинтертензивност образуват понятието за **неспадаща адиинтертензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adiintertensity of the economic growth) [което е **несубадиинтертензификация на икономическия растеж*** (unsubadiintertensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адиинтертензивност образуват понятието за **непокачваща се адиинтертензивност на икономическия растеж*** (unraising adiintertensity of the economic growth) [което е **неадиинтертензификация на икономическия растеж*** (unadiintertensification of the economic growth)].

АДИИНТЕРТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiintertensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиинтертензивност на икономическия растеж;
недостатъчна адиинтертензивност на икономическия растеж;
непреобладаваща адиинтертензивност на икономическия растеж.

АДИИНТЕРТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiintertensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **битерналната типология на интертензивностния икономически растеж** (вж. *битернална типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиинтертензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиинтертензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиинтертензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИИНТЕРТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiintertensitial economic growth) (**ки**) – във:

адиинтертензивностен икономическия растеж;
недостатъчно-адиинтертензивностен икономическия растеж;
непреобладаващо-адиинтертензивностен икономическия растеж.

АДИИНТЕРТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiintertensivity of the economic growth) (*) – *интертензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $m \geq 0$ на някакъв *вътрешен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегатив-

ната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Екстертензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиинтертензитета до темпа на растежа u , е *субхипергенният екстертензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **битерналната типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адиинтертензитета и темпа на растежа е *адиинтертензивността на икономическия растеж* $M \geq 0$. Съставки на адиинтертензитета са *суперцялостният интертензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният интертензитет на икономическия растеж*, *предимственият интертензитет на икономическия растеж*, *балансиращият интертензитет на икономическия растеж*, *миноритарният интертензитет на икономическия растеж*, *безналичният интертензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адиинтертензитета са *адиинтертензитетът на продуктивния икономически растеж** (adiintertensivity of the product economic growth), *адиинтертензитетът на факторния икономически растеж** (adiintertensivity of the factor economic growth), *адиинтертензитетът на полезностния икономически растеж** (adiintertensivity of the utility economic growth), *адиинтертензитетът на стойностния икономически растеж** (adiintertensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според *икономическата подвижност* се разграничават *постоянен адиинтертензитет на икономическия растеж** (constant adiintertensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адиинтертензитет на икономическия растеж** (variable adiintertensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адиинтертензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adiintertensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиинтертензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adiintertensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиинтертензитет са (а) *покачващият се адиинтертензитет на икономическия растеж** (raising adiintertensivity of the

economic growth), което е *адиинтертензивизиране на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адиинтертензитет на икономическия растеж** (subsiding adiintertensivity of the economic growth), което е *субадиинтертензивизиране на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиинтертензитет образуват понятието за *неспадащ адиинтертензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adiintertensivity of the economic growth) [което е *несубадиинтертензивизиране на икономическия растеж** (unsubadiintertensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиинтертензитет образуват понятието за *непокачващ се адиинтертензитет на икономическия растеж** (unraising adiintertensivity of the economic growth) [което е *неадиинтертензивизиране на икономическия растеж** (unadiintertensivition of the economic growth)].

АДИИНТЕРТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiintertensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиинтертензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адиинтертензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адиинтертензитет на икономическия растеж.

АДИИНТЕРТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiintertensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиинтертензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиинтертензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиинтертензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиинтертензисуфикация на икономическия растеж** (adiintertensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиинтертензифициране на икономическия растеж** (adiintertensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиинтертензидефикация на икономическия растеж** (adiintertensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИИНТЕРТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiintertensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиинтертензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адиинтертензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адиинтертензификация на икономическия растеж.

АДИКАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adicatensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на икономическия растеж (според релейната бинарна типология на икономическия растеж), който има зададена катензивност на икономическия растеж GI равна или по-голяма от нула (това е адикатензивността на икономическия растеж) и прилежаща оптензивност на икономическия растеж AA равна или по-малка от единица (това е субхипергенната оптензивност на икономическия растеж) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от идентифицирания фактор на икономическия растеж) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента ($GI \geq 0$)), като дори може да има и свръхпринос във формирането на темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж (представляван от неидентифицирания фактор на икономическия растеж) (относително изразен чрез коефициента $AA \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GI + AA = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инкатензивният икономически растеж, безналично-катензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-катензивният икономически растеж, предимно-катензивният икономически растеж, изцяло-катензивният икономически растеж, изотропно-катензивният икономически растеж, анизотропно-катензивният икономически растеж, изохипогенно-катензивният икономически растеж, изохипогенно-оптензивният икономически растеж, нормално-катензивният икономически растеж, хипергенно-катензивният икономически растеж, хетерогенно-катензивният икономически растеж, хетерогенно-оптензивният икономически растеж, хомогенно-катензивният икономически растеж, деоптензивният икономически растеж, изцяло-инкатензивният икономически растеж и преобладаващо-инкатензивният икономически растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адикатензивния растеж са **адикатензивният продуктов икономически растеж*** (adicatensive product economic growth), **адикатензивният факторов икономически растеж*** (adicatensive factor economic growth).

growth), *адикатензивният полезен икономически растеж** (adicatensive utility economic growth), *адикатензивният стойностен икономически растеж** (adicatensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *адикатензивният стационарен икономически растеж** (adicatensive stationary economic growth) и *адикатензивният нестационарен икономически растеж** (adicatensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИКАТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicatensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адикатензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адикатензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адикатензификация на икономическия растеж* (покачване на *адикатензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адикатензитета в темпа на растежа), а когато адикатензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадикатензификация на икономическия растеж* (спадане на адикатензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адикатензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИКАТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicatensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адикатензивиране на икономическия растеж;

недостатъчно адикатензивиране на икономическия растеж;

непреобладаващо адикатензивиране на икономическия растеж.

АДИКАТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicatensity of the economic growth) (*) – *катензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $I \geq 0$ на някакъв идентифициран *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Оптензивността на икономическия растеж*, която допълва адикатензивността до единица, е *субхипергенната оптензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на

тензивността на икономическия растеж съобразно с **релейната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства*. Тя е частното между *адикатензитетата на икономическия растеж* $i \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адикатензивността са *суперцялостната катензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната катензивност на икономическия растеж*, *предимствената катензивност на икономическия растеж*, *балансираната катензивност на икономическия растеж*, *миноритарната катензивност на икономическия растеж*, *безналичната катензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адикатензивността са **адикатензивността на продуктовия икономически растеж*** (adicatensity of the product economic growth), **адикатензивността на факторовия икономически растеж*** (adicatensity of the factor economic growth), **адикатензивността на полезностния икономически растеж*** (adicatensity of the utility economic growth), **адикатензивността на стойностния икономически растеж*** (adicatensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адикатензивност на икономическия растеж*** (constant adicatensity of the economic growth) (къйто е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлива адикатензивност на икономическия растеж*** (variable adicatensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адикатензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adicatensity of the economic growth) и **невремево-променлива адикатензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adicatensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адикатензивност са (а) **покачващата се адикатензивност на икономическия растеж*** (raising adicatensity of the economic growth), което е адикатензификация на икономическия растеж, и (б) **спадващата адикатензивност на икономическия растеж*** (subsiding adicatensity of the economic growth), което е субадикатензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адикатензивност образуват понятието за **неспадаща адикатензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding

adicatensity of the economic growth) [което е *несубадикатензификация на икономическия растеж** (unsubadicatensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адикатензивност образуват понятието за *непокачваща се адикатензивност на икономическия растеж** (unraising adicatensity of the economic growth) [което е *неадикатензификация на икономическия растеж** (unadicatensification of the economic growth)].

АДИКАТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicatensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адикатензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адикатензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адикатензивност на икономическия растеж.

АДИКАТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adicatensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **релейната бинарна типология на катензивностния икономически растеж** (вж. *релейна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адикатензивността на икономическия растеж* (вж. и *адикатензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адикатензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИКАТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adicatensitial economic growth) (**ки**) – във:

адикатензивностен икономическия растеж;

недостатъчно-адикатензивностен икономическия растеж;

непреобладаващо-адикатензивностен икономическия растеж.

АДИКАТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicatensivity of the economic growth) (*) – *катензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $i \geq 0$ на някакъв идентифициран фактор на *икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Оптензитетът на икономическия растеж*, който допълва адикатензитета до темпа на

растежа u , е *субхипергенният оптензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **релейната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адикатензитета и темпа на растежа е *адикатензивността на икономическия растеж* $I \geq 0$. Съставки на адикатензитета са *суперцялостният катензитет на икономическия растеж*, *достатъчноцялостният катензитет на икономическия растеж*, *предимственият катензитет на икономическия растеж*, *балансираният катензитет на икономическия растеж*, *миноритарният катензитет на икономическия растеж*, *безналичният катензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адикатензитета са ***адикатензитетът на продуктивния икономически растеж**** (adicatensivity of the product economic growth), ***адикатензитетът на факторовия икономически растеж**** (adicatensivity of the factor economic growth), ***адикатензитетът на полезностния икономически растеж**** (adicatensivity of the utility economic growth), ***адикатензитетът на стойностния икономически растеж**** (adicatensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават ***постоянен адикатензитет на икономическия растеж**** (constant adicatensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и ***променлив адикатензитет на икономическия растеж**** (variable adicatensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. ***времево-променлив адикатензитет на икономическия растеж**** (temporally-variable adicatensivity of the economic growth) и ***невремево-променлив адикатензитет на икономическия растеж**** (non-temporally-variable adicatensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адикатензитет са (а) ***покачващият се адикатензитет на икономическия растеж**** (raising adicatensivity of the economic growth), което е *адикатензивране на икономическия растеж*, и (б) ***спаданият адикатензитет на икономическия растеж**** (subsiding adicatensivity of the economic growth), което е *субадикатензивране на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адикатензитет образуват понятието за ***неспадащ адикатензитет на икономическия растеж**** (unsubsiding adicat-

катензитет на икономическия растеж* (unsubsiding adicatensivity of the economic growth) [което е *несубадикатензивирание на икономическия растеж** (unsubadicatensivition of the economic growth)], а постоянният и спадащият адикатензитет образуват понятието за *непокачващ се адикатензитет на икономическия растеж** (unraising adicatensivity of the economic growth) [което е *неадикатензивирание на икономическия растеж** (unadicatensivition of the economic growth)].

АДИКАТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicatensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адикатензитет на икономическия растеж;
недостатъчен адикатензитет на икономическия растеж;
непреобладаващ адикатензитет на икономическия растеж.

АДИКАТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicatensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адикатензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адикатензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адикатензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адикатензисуфикация на икономическия растеж** (adicatensisufication of the economic growth) [което е същото като *адикатензифициране на икономическия растеж** (adicatensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адикатензидефикация на икономическия растеж** (adicatensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИКАТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicatensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адикатензификация на икономическия растеж;
недостатъчна адикатензификация на икономическия растеж;
непреобладаваща адикатензификация на икономическия растеж.

АДИКВАЛИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiqualitensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *хомеостазисната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена квалитензивност на*

икономическия растеж GR равна или по-голяма от нула (това е адиквалитензивността на икономическия растеж) и прилежаща квантитензивност на икономическия растеж AQ равна или по-малка от единица (това е субхипергенната квантитензивност на икономическия растеж) (вж. тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж). При него ролята на зададения допълващ фактор на икономическия растеж (представляван от качествения фактор на икономическия растеж) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента ($GR \geq 0$)), като дори може да има и свръхпринос във формирането на темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от количествения фактор на икономическия растеж) (относително изразен чрез коефициента $AQ \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GR + AQ = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инквалитензивният икономически растеж, безналично-квалитензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-квалитензивният икономически растеж, предимно-квалитензивният икономически растеж, изцяло-квалитензивният икономически растеж, изотропно-квалитензивният икономически растеж, анизотропно-квалитензивният икономически растеж, изохипогенно-квантитензивният икономически растеж, изохипогенно-квалитензивният икономически растеж, нормално-квалитензивният икономически растеж, хипергенно-квалитензивният икономически растеж, хетерогенно-квантитензивният икономически растеж, хетерогенно-квалитензивният икономически растеж, хомогенно-квалитензивният икономически растеж, деквантитензивният икономически растеж, изцяло-инквалитензивният икономически растеж и преобладаващо-инквалитензивният икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на адиквалитензивния растеж са **адиквалитензивният продуктов икономически растеж*** (adigualitensive product economic growth), **адиквалитензивният факторов икономически растеж*** (adigualitensive factor economic growth), **адиквалитензивният полезностен икономически растеж*** (adigualitensive utility economic growth), **адиквалитензивният стойностен икономически растеж*** (adigualitensive value economic growth)

(вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **адиквалитензивният стационарен икономически растеж*** (adigualitensive stationary economic growth) и **адиквалитензивният нестационарен икономически растеж*** (adigualitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИКВАЛИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adigualitensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиквалитензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиквалитензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиквалитензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиквалитензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиквалитензитета в темпа на растежа), а когато адиквалитензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиквалитензификация на икономическия растеж* (спадане на адиквалитензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адиквалитензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИКВАЛИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adigualitensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквалитензивирание на икономическия растеж;

недостатъчно адиквалитензивирание на икономическия растеж;

непреобладаващо адиквалитензивирание на икономическия растеж.

АДИКВАЛИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adigualitensity of the economic growth) (*) – *квалитензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $R \geq 0$ на някакъв някакъв количествен *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Квантитензивността на икономическия растеж*, която допълва адиквалитензивността до единица, е *субхипергенната квантитензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия рас-*

теж съобразно с хомеостазисната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция, в частност – на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста. Тя е частното между адиквалитензивитета на икономическия растеж $r \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиквалитензивността са суперцялостната квалитензивност на икономическия растеж, достатъчно-цялостната квалитензивност на икономическия растеж, предимствената квалитензивност на икономическия растеж, балансираната квалитензивност на икономическия растеж, миноритарната квалитензивност на икономическия растеж, безналичната квалитензивност на икономическия растеж.

Разновидности на адиквалитензивността са *адиквалитензивността на продуктивния икономически растеж** (adigualitensity of the product economic growth), *адиквалитензивността на факторния икономически растеж** (adigualitensity of the factor economic growth), *адиквалитензивността на полезностния икономически растеж** (adigualitensity of the utility economic growth), *адиквалитензивността на стойностния икономически растеж** (adigualitensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянна адиквалитензивност на икономическия растеж** (constant adigualitensity of the economic growth) (която е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлива адиквалитензивност на икономическия растеж** (variable adigualitensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлива адиквалитензивност на икономическия растеж** (temporally-variable adigualitensity of the economic growth) и *невремево-променлива адиквалитензивност на икономическия растеж** (non-temporally-variable adigualitensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиквалитензивност са (а) *покачващата се адиквалитензивност на икономическия растеж** (raising adigualitensity of the economic growth), което е адиквалитензификация на икономическия растеж, и (б) *спадващата адиквалитензивност на икономическия растеж** (subsiding adigualitensity of the economic growth), което е субадиквалитензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адиквалитензивност образуват понятието за *неспадаща адиквалитен-*

живност на икономическия растеж* (unsubsiding adiquality of the economic growth) [което е *несубадиквалитензификация на икономическия растеж** (unsubadiquality of the economic growth)], а постоянната и спадащата адиквалитензивност образуват понятието за *непокачващ се адиквалитензивност на икономическия растеж** (unraising adiquality of the economic growth) [което е *неадиквалитензификация на икономическия растеж** (unadiquality of the economic growth)].

АДИКВАЛИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiquality of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквалитензивност на икономическия растеж;
недостатъчна адиквалитензивност на икономическия растеж;
непреобладаваща адиквалитензивност на икономическия растеж.

АДИКВАЛИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiquality of economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* y според **хомеостазисната бинарна типология на квалитензивностния икономически растеж** (вж. *хомеостазисна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиквалитензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиквалитензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиквалитензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИКВАЛИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiquality of economic growth) (**ки**) – във:

адиквалитензивностен икономическия растеж;
недостатъчно-адиквалитензивностен икономическия растеж;
непреобладаващо-адиквалитензивностен икономическия растеж.

АДИКВАЛИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiquality of the economic growth) (*) – *квалитензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $r \geq 0$ на някакъв някакъв *качествен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва анти-негативната (адитивната) роля на качествения фактор при осъществяването на

икономическия растеж [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Квантитензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиквалитензитетата до темпа на растежа u , е *субхипергенният квантитензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с *хомеостазисната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж* (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адиквалитензитетата и темпа на растежа е *адиквалитензивността на икономическия растеж* $R \geq 0$. Съставки на адиквалитензитетата са *суперцялостният квалитензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният квалитензитет на икономическия растеж*, *предимственият квалитензитет на икономическия растеж*, *балансираният квалитензитет на икономическия растеж*, *миноритарният квалитензитет на икономическия растеж*, *безналичният квалитензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адиквалитензитетата са *адиквалитензитетът на продуктивния икономически растеж** (adigualitensivity of the product economic growth), *адиквалитензитетът на факторния икономически растеж** (adigualitensivity of the factor economic growth), *адиквалитензитетът на полезностния икономически растеж** (adigualitensivity of the utility economic growth), *адиквалитензитетът на стойностния икономически растеж** (adigualitensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянен адиквалитензитет на икономическия растеж** (constant adigualitensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адиквалитензитет на икономическия растеж** (variable adigualitensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адиквалитензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adigualitensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиквалитензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adigualitensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиквалитензитет са (а) *покачващият се адиквалитензитет на икономическия растеж** (raising adigualitensivity of the economic growth), което е *адиквалитензиване на икономическия растеж*, и

(б) *спаданият адиквалитензитет на икономическия растеж** (subsiding adiqualitensivity of the economic growth), което е *субадиквалитензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиквалитензитет образуват понятието за *неспадащ адиквалитензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adiqualitensivity of the economic growth) [което е *несубадиквалитензивирание на икономическия растеж** (unsubadiqualitensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиквалитензитет образуват понятието за *непокачващ се адиквалитензитет на икономическия растеж** (unraising adiqualitensivity of the economic growth) [което е *неадиквалитензивирание на икономическия растеж** (unadiqualitensivition of the economic growth)].

АДИКВАЛИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiqualitensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквалитензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адиквалитензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адиквалитензитет на икономическия растеж.

АДИКВАЛИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiqualitensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиквалитензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиквалитензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиквалитензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиквалитензисуфикация на икономическия растеж** (adiqualitensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиквалитензифициране на икономическия растеж** (adiqualitensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиквалитензиодефикация на икономическия растеж** (adiqualitensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИКВАЛИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiqualitensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквалитензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адиквалитензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адиквалитензификация на икономическия растеж.

АДИКВАНТИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiquantitensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на икономическия растеж (според хомеостазисната бинарна типология на икономическия растеж), който има зададена квантитензивност на икономическия растеж GQ равна или по-голяма от нула (това е адиквантитензивността на икономическия растеж) и прилежаща квалитензивност на икономическия растеж AR равна или по-малка от единица (това е субхипергенната квалитензивност на икономическия растеж) (вж. тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж). При него ролята на зададения фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от количествения фактор на икономическия растеж) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента $GQ \geq 0$), като дори може да има и свръхпринос във формирането на темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж (представляван от качествения фактор на икономическия растеж) (относително изразен чрез коефициента $AR \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GQ + AR = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инквантитензивният икономически растеж, безналично-квантитензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-квантитензивният икономически растеж, предимно-квантитензивният икономически растеж, изцяло-квантитензивният икономически растеж, изотропно-квантитензивният икономически растеж, анизотропно-квантитензивният икономически растеж, изохипогенно-квантитензивният икономически растеж, изохипогенно-квалитензивният икономически растеж, нормално-квантитензивният икономически растеж, хипергенно-квантитензивният икономически растеж, хетерогенно-квантитензивният икономически растеж, хетерогенно-квалитензивният икономически растеж, хомогенно-квантитензивният икономически растеж, деквалитензивният икономически растеж, изцяло-инквантитензивният икономически растеж и преобладаващо-инквантитензивният икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на адиквантитензивния растеж са **адиквантитензивният продуктов икономически растеж*** (adiquantitensive product economic growth),

адиквантитензивният факторов икономически растеж* (adiquantitensive factor economic growth), **адиквантитензивният полезностен икономически растеж*** (adiquantitensive utility economic growth), **адиквантитензивният стойностен икономически растеж*** (adiquantitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **адиквантитензивният стационарен икономически растеж*** (adiquantitensive stationary economic growth) и **адиквантитензивният нестационарен икономически растеж*** (adiquantitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИКВАНТИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiquantitensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиквантитензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиквантитензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиквантитензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиквантитензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиквантитензитета в темпа на растежа), а когато адиквантитензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиквантитензификация на икономическия растеж* (спадане на адиквантитензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адиквантитензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИКВАНТИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiquantitensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

- адиквантитензивиране на икономическия растеж;*
- недостатъчно адиквантитензивиране на икономическия растеж;*
- непреобладаващо адиквантитензивиране на икономическия растеж.*

АДИКВАНТИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiquantitensity of the economic growth) (*) – *квантитензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $Q \geq 0$ на някакъв *количествен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на

икономическия растеж [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Квалитензивността на икономическия растеж, която допълва адиквантитензивността до единица, е *субхипергенната* квалитензивност на икономическия растеж. Разновидност е на *тензивността* на икономическия растеж съобразно с **хомеостазисната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адиквантитензивитета* на икономическия растеж $q \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиквантитензивността са *суперцялостната квантитензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната квантитензивност на икономическия растеж*, *предимствената квантитензивност на икономическия растеж*, *балансираната квантитензивност на икономическия растеж*, *миноритарната квантитензивност на икономическия растеж*, *безналичната квантитензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адиквантитензивността са ***адиквантитензивността на продуктивния икономически растеж**** (adiquantitensity of the product economic growth), ***адиквантитензивността на факторния икономически растеж**** (adiquantitensity of the factor economic growth), ***адиквантитензивността на полезностния икономически растеж**** (adiquantitensity of the utility economic growth), ***адиквантитензивността на стойностния икономически растеж**** (adiquantitensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават ***постоянна адиквантитензивност на икономическия растеж**** (constant adiquantitensity of the economic growth) (където е понятие на *стационарния икономически растеж*) и ***променлива адиквантитензивност на икономическия растеж**** (variable adiquantitensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. ***времево-променлива адиквантитензивност на икономическия растеж**** (temporally-variable adiquantitensity of the economic growth) и ***невремево-променлива адиквантитензивност на икономическия растеж**** (non-temporally-variable adiquantitensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиквантитензивност са (а) ***покачващата се адиквантитензивност на икономическия растеж**** (raising adiquantitensity of the economic growth), което е *адиквантитензификация на*

икономическия растеж, и (б) *спадащата адиквантитензивност на икономическия растеж** (subsiding adiquantitensity of the economic growth), което е субадиквантитензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адиквантитензивност образуват понятието за *неспадаща адиквантитензивност на икономическия растеж** (unsubsiding adiquantitensity of the economic growth) [което е *несубадиквантитензификация на икономическия растеж** (unsubadiquantitensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адиквантитензивност образуват понятието за *непокачваща се адиквантитензивност на икономическия растеж** (unraising adiquantitensity of the economic growth) [което е *неадиквантитензификация на икономическия растеж** (unadiquantitensification of the economic growth)].

АДИКВАНТИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiquantitensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквантитензивност на икономическия растеж;
недостатъчна адиквантитензивност на икономическия растеж;
непреобладаваща адиквантитензивност на икономическия растеж.

АДИКВАНТИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiquantitensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **хомеостазисната бинарна типология на квантитензивностния икономически растеж** (вж. *хомеостазисна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиквантитензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиквантитензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиквантитензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИКВАНТИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiquantitensitial economic growth) (**ки**) – във:

адиквантитензивностен икономическия растеж;
недостатъчно-адиквантитензивностен икономическия растеж;
непреобладаващо-адиквантитензивностен икономическия растеж.

АДИКВАНТИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiquantitensivity of the economic growth) (*) – *квантитензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $q \geq 0$ на някакъв количествен фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва анти-негативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на икономическия растеж [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Квалитензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиквантитензитета до темпа на растежа y , е *субхипергенният квалитензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **хомеостазисната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адиквантитензитета и темпа на растежа е *адиквантитензивността на икономическия растеж* $Q \geq 0$. Съставки на адиквантитензитета са *суперцялостният квантитензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният квантитензитет на икономическия растеж*, *предимственият квантитензитет на икономическия растеж*, *балансиращият квантитензитет на икономическия растеж*, *миноритарният квантитензитет на икономическия растеж*, *безналичният квантитензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адиквантитензитета са ***адиквантитензитетът на продуктовия икономически растеж**** (adiquantitensivity of the product economic growth), ***адиквантитензитетът на факторовия икономически растеж**** (adiquantitensivity of the factor economic growth), ***адиквантитензитетът на полезностния икономически растеж**** (adiquantitensivity of the utility economic growth), ***адиквантитензитетът на стойностния икономически растеж**** (adiquantitensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според *икономическата подвижност* се разграничават ***постоянен адиквантитензитет на икономическия растеж**** (constant adiquantitensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и ***променлив адиквантитензитет на икономическия растеж**** (variable adiquantitensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. ***времево-променлив адиквантитензи-***

*тет на икономическия растеж** (temporally-variable adiquantitensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиквантитензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adiquantitensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиквантитензитет са (а) *покачващият се адиквантитензитет на икономическия растеж** (raising adiquantitensivity of the economic growth), което е *адиквантитензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адиквантитензитет на икономическия растеж** (subsiding adiquantitensivity of the economic growth), което е *субадиквантитензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиквантитензитет образуват понятието за *неспадащ адиквантитензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adiquantitensivity of the economic growth) [което е *несубадиквантитензивирание на икономическия растеж** (unsubadiquantitensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиквантитензитет образуват понятието за *непокачващ се адиквантитензитет на икономическия растеж** (unraising adiquantitensivity of the economic growth) [което е *неадиквантитензивирание на икономическия растеж** (unadiquantitensivition of the economic growth)].

АДИКВАНТИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiquantitensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквантитензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адиквантитензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адиквантитензитет на икономическия растеж.

АДИКВАНТИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiquantitensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиквантитензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиквантитензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиквантитензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиквантитензисуфикация на икономическия растеж** (adiquantitensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиквантитензифициране на икономическия растеж** (adiquantitensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиквантитензиодефикация на иконо-*

мическия растеж* (adiquantitensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИКВАНТИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiquantitensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиквантитензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адиквантитензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адиквантитензификация на икономическия растеж.

АДИКОТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adicotensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на икономическия растеж (според аналитичната бинарна типология на икономическия растеж), който има зададена котензивност на икономическия растеж GCO равна или по-голяма от нула (това е адикотензивността на икономическия растеж) и прилежаща фитензивност на икономическия растеж AFI равна или по-малка от единица (това е субхипергенната фитензивност на икономическия растеж) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения допълващ фактор на икономическия растеж е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента ($GCO \geq 0$), като дори може да има и свръхпринос във формирането на темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж (относително изразен чрез коефициента $AFI \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GCO + AFI = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инкотензивният икономически растеж, безналично-котензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-котензивният икономически растеж, предимно-котензивният икономически растеж, изцяло-котензивният икономически растеж, изотропно-котензивният икономически растеж, анизотропно-котензивният икономически растеж, изохипогенно-фитензивният икономически растеж, изохипогенно-котензивният икономически растеж, нормално-котензивният икономически растеж, хипергенно-котензивният икономически растеж, хетерогенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-котензивният икономически растеж, хомогенно-

котензивният икономически растеж, дефитензивният икономически растеж, изцяло-инкотензивният икономически растеж и преобладаващо-инкотензивният икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Форми на проявление на адикотензивния икономически растеж (вж. икономическа форма) са адиквалитензивният икономически растеж, адиекстратензивният икономически растеж, адиоптензивният икономически растеж, адиекстертензивният икономически растеж. Разновидности на адикотензивния растеж са **адикотензивният продуктов икономически растеж*** (adicotensive product economic growth), **адикотензивният факторов икономически растеж*** (adicotensive factor economic growth), **адикотензивният полезностен икономически растеж*** (adicotensive utility economic growth), **адикотензивният стойностен икономически растеж*** (adicotensive value economic growth) (вж. продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж). Негови разновидности са също **адикотензивният стационарен икономически растеж*** (adicotensive stationary economic growth) и **адикотензивният нестационарен икономически растеж*** (adicotensive non-stationary economic growth) (вж. стационарен икономически растеж и нестационарен икономически растеж).

АДИКОТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicotensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на **адикотензивитета на икономическия растеж**, който е абсолютно изразена част от **темпа на икономическия растеж**. Когато адикотензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е **адикотензификация на икономическия растеж** (покачване на **адикотензивността на икономическия растеж**, т.е. нарастване на относителния дял на адикотензивитета в темпа на растежа), а когато адикотензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е **субадикотензификация на икономическия растеж** (спадане на адикотензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адикотензивитета в темпа на растежа). Вж. **тензитет на икономическия растеж**.

АДИКОТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicotensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адикотензивиране на икономическия растеж;

недостатъчно адикотензивиране на икономическия растеж;

непреобладаващо адикотензивизиране на икономическия растеж.

АДИКОТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicotensity of the economic growth) (*) – *котензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $CO \geq 0$ на някакъв някакъв допълващ (към това на *фитензивността на икономическия растеж*) *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на допълващия фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Фитензивността на икономическия растеж*, която допълва адикотензивността до единица, е *субхипергенната фитензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адикотензивитета на икономическия растеж* $co \geq 0$ и *темпа на растежа*. Съставки на адикотензивността са *суперцялостната котензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната котензивност на икономическия растеж*, *предимствената котензивност на икономическия растеж*, *балансираната котензивност на икономическия растеж*, *миноритарната котензивност на икономическия растеж*, *безналичната котензивност на икономическия растеж*.

Форми на проявление на адикотензивността (вж. *икономическа форма*) са *адиквалитензивността на икономическия растеж*, *адиекстратензивността на икономическия растеж*, *адиоптензивността на икономическия растеж*, *адиекстертензивността на икономическия растеж*. Разновидности на адикотензивността са още ***адикотензивността на продуктивния икономически растеж**** (adicotensity of the product economic growth), ***адикотензивността на факторния икономически растеж**** (adicotensity of the factor economic growth), ***адикотензивността на полезностния икономически растеж**** (adicotensity of the utility economic growth), ***адикотензивността на стойностния икономически растеж**** (adicotensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адикотензивност на икономическия растеж*** (constant adicotensity of the economic growth) (която е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлива адикотензивност на икономическия растеж*** (variable adicotensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адикотензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adicotensity of the economic growth) и **невремево-променлива адикотензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adicotensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адикотензивност са (а) **покачващата се адикотензивност на икономическия растеж*** (raising adicotensity of the economic growth), което е адикотензификация на икономическия растеж, и (б) **спадящата адикотензивност на икономическия растеж*** (subsiding adicotensity of the economic growth), което е субадикотензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адикотензивност образуват понятието за **неспадаща адикотензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adicotensity of the economic growth) [което е **несубадикотензификация на икономическия растеж*** (unsubadicotensification of the economic growth)], а постоянната и спадящата адикотензивност образуват понятието за **непокачваща се адикотензивност на икономическия растеж*** (unraising adicotensity of the economic growth) [което е **неадикотензификация на икономическия растеж*** (unadicotensification of the economic growth)].

АДИКОТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicotensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адикотензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адикотензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адикотензивност на икономическия растеж.

АДИКОТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adicotensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **аналитичната бинарна типология на котензивностния икономически растеж** (вж. *аналитична бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адикотензивността на икономическия растеж* (вж. и *адикотензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че

общата им сума (заедно с това на адикотензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИКОТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adicotensitial economic growth) (**ки**) – във:

адикотензивностен икономическия растеж;
недостатъчно-адикотензивностен икономическия растеж;
непреобладаващо-адикотензивностен икономическия растеж.

АДИКОТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicotensivity of the economic growth) (*) – *котензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $co \geq 0$ на някакъв някакъв допълващ (към това на *фитензитета на икономическия растеж*) *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на допълващия фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Фитензитетът на икономическия растеж*, който допълва адикотензитета до темпа на растежа y , е *субхипергенният фитензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адикотензитета и темпа на растежа е *адикотензивността на икономическия растеж* $CO \geq 0$. Съставки на адикотензитета са *суперцялостният котензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният котензитет на икономическия растеж*, *предимственият котензитет на икономическия растеж*, *балансираният котензитет на икономическия растеж*, *миноритарният котензитет на икономическия растеж*, *безналичният котензитет на икономическия растеж*.

Форми на проявление на адикотензитета (вж. *икономическа форма*) са *адиквалитензитетът на икономическия растеж*, *адиекстратензитетът на икономическия растеж*, *адиоптензитетът на икономическия растеж*, *адиекстертензитетът на икономическия растеж*. Разновидности на адикотензитета са още ***адикотензитетът на продуктовия икономически растеж**** (adicotensivity of the product economic growth), ***адикотензитетът на факторовия***

*икономически растеж** (adicotensivity of the factor economic growth), *адикотензитетът на полезностния икономически растеж** (adicotensivity of the utility economic growth), *адикотензитетът на стойностния икономически растеж** (adicotensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянен адикотензитет на икономическия растеж** (constant adicotensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адикотензитет на икономическия растеж** (variable adicotensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адикотензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adicotensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адикотензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adicotensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адикотензитет са (а) *покачващият се адикотензитет на икономическия растеж** (raising adicotensivity of the economic growth), което е *адикотензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адикотензитет на икономическия растеж** (subsiding adicotensivity of the economic growth), което е *субадикотензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адикотензитет образуват понятието за *неспадащ адикотензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adicotensivity of the economic growth) [което е *несубадикотензивирание на икономическия растеж** (unsubadicotensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адикотензитет образуват понятието за *непокачващ се адикотензитет на икономическия растеж** (unraising adicotensivity of the economic growth) [което е *неадикотензивирание на икономическия растеж** (unadicotensivition of the economic growth)].

АДИКОТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicotensivity of the economic growth) (**ки**) – ВЪВ:

адикотензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адикотензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адикотензитет на икономическия растеж.

АДИКОТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicotensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква не-

зависима променлива (обикновено на времето) на *адикотензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адикотензитетата на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адикотензитетата в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва **адикотензисуфикация на икономическия растеж*** (adicotensisufication of the economic growth) [кое-то е същото като *адикотензифициране на икономическия растеж** (adicotensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва **адикотензидефикация на икономическия растеж*** (adicotensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИКОТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicotensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адикотензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адикотензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адикотензификация на икономическия растеж.

АДИКРЕАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adicreatensive economic growth) (*) – общо понятие (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) *адиекстензивен икономически растеж* (тогава зададената *екстензивност на икономическия растеж* GE е равна или по-голяма от нула и тя е *адиекстензивността на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща екстратензивност на икономическия растеж* AN (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната екстратензивност на икономическия растеж*, където $GE + AN = 1$, или (б) *адиекстратензивен икономически растеж* (тогава зададената *екстратензивност на икономическия растеж* GN е равна или по-голяма от нула и тя е *адиекстратензивността на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща екстензивност на икономическия растеж* AE (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната екстензивност на икономическия растеж*, където $GN + AE = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук зададената *креатензивност на икономическия растеж* GD (равна или по-голяма от нула и тя е *адикреатензивността на икономическия растеж*) е общо понятие за адиекстензивност (която е зададената екстензивност GE) и адиекстратензивност (която е зададената екстратензивност GN) на растежа. Нейната *прилежаща креатензивност на икономическия растеж* AD (равна или по-малка от единица и

.....

тя е *субхипергенната креатензивност на икономическия растеж*) е общо понятие за субхипергенна екстратензивност (която е прилежаща екстратензивност $АН$ на адиекстензивността) и субхипергенна екстензивност (която е прилежаща екстензивност $АЕ$ на адиекстратензивността), където $GD + AD = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж* y). Тук зададената креатензивност някакъв неотрицателен принос във формирането на темпа на адикреатензивния растежа, докато прилежащата креатензивност може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа.

Инкреатензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *инкреатензивният икономически растеж*, *безналично-креатензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-креатензивният икономически растеж*, *предимно-креатензивният икономически растеж*, *изцяло-креатензивният икономически растеж*, *изотропно-креатензивният икономически растеж*, *анизотропно-креатензивният икономически растеж*, *изохипогенно-креатензивният икономически растеж*, *нормално-креатензивният икономически растеж*, *хипергенно-креатензивният икономически растеж*, *хетерогенно-креатензивният икономически растеж*, *хомогенно-креатензивният икономически растеж*, *деботензивният икономически растеж*, *изцяло-инкреатензивният икономически растеж* и *преобладаващо-инкреатензивният икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адикреатензивния растеж са *адикреатензивният продуктов икономически растеж** (adicreatensive product economic growth), *адикреатензивният факторов икономически растеж** (adicreatensive factor economic growth), *адикреатензивният ползностен икономически растеж** (adicreatensive utility economic growth), *адикреатензивният стойностен икономически растеж** (adicreatensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *адикреатензивният стационарен икономически растеж** (adicreatensive stationary economic growth) и *адикреатензивният нестационарен икономически растеж** (adicreatensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИКРЕАТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicreat-ensivition of the economic growth) (*) – общо понятие за *адиекстензивирание на икономическия растеж* и *адиекстратензивирание на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адикреатензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адикреатензивиранието става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адикреатензификация на икономическия растеж* (покачване на *адикреатензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адикреатензитета в темпа на растежа), а когато адикреатензивиранието става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадикреатензификация на икономическия растеж* (спадане на адикреатензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адикреатензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИКРЕАТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicreat-ensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адикреатензивирание на икономическия растеж;

недостатъчно адикреатензивирание на икономическия растеж;

непреобладаващо адикреатензивирание на икономическия растеж.

АДИКРЕАТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicreat-ensity of the economic growth) (*) – *креатензивност на икономическия растеж* $D \geq 0$, която е общо понятие за *адиекстензивност на икономическия растеж* и *адиекстратензивност на икономическия растеж*. Тя (а) е относително изразено неотрицателно участие $E \geq 0$ на някакъв *екстензивен фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж*, или (б) е относително изразено относително изразено неотрицателно участие $H \geq 0$ на някакъв *екстратензивен фактор на икономическия растеж* в неговия темп y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *растежа* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адикреатензивността е разновидност на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **креативната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна*

икономическа функция, в частност – на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста. Тя е частното между адикреатензитета на икономическия растеж $d \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адикреатензивността са суперцялостната креатензивност на икономическия растеж, достатъчно-цялостната креатензивност на икономическия растеж, предимствената креатензивност на икономическия растеж, балансираната креатензивност на икономическия растеж, миноритарната креатензивност на икономическия растеж, безналичната креатензивност на икономическия растеж.

Разновидности на адикреатензивността са **адикреатензивността на продуктовия икономически растеж*** (adicreatensity of the product economic growth), **адикреатензивността на факторовия икономически растеж*** (adicreatensity of the factor economic growth), **адикреатензивността на полезностния икономически растеж*** (adicreatensity of the utility economic growth), **адикреатензивността на стойностния икономически растеж*** (adicreatensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адикреатензивност на икономическия растеж*** (constant adicreatensity of the economic growth) (която е общо понятие за постоянната адиекстензивност и постоянната адиекстратензивност на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променливата адикреатензивност на икономическия растеж*** (variable adicreatensity of the economic growth) (която е общо понятие за променливата адиекстензивност и променливата адиекстратензивност на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлива адикреатензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adicreatensity of the economic growth) и **невремево-променлива адикреатензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adicreatensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адикреатензивност са (а) **покачващата се адикреатензивност на икономическия растеж*** (raising adicreatensity of the economic growth) (общо понятие за покачваща се адиекстензивност и покачваща се адиекстратензивност на растежа), което е **адикреатензификация на икономическия растеж**, и (б) **спадващата адикреатензивност на икономическия растеж*** (subsiding adicreatensity of the economic growth) (общо понятие за спадваща адиекстензивност и спадваща се адиекстратензивност на растежа), което е **субадикреатензификация на иконо-**

мическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адикреатензивност образуват понятието за **неспадаща адикреатензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adicreatensity of the economic growth) [което е **несубадикреатензификация на икономическия растеж*** (unsubadicreatensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адиекстратензивност образуват понятието за **непокачваща се адикреатензивност на икономическия растеж*** (unraising adibicreatensity of the economic growth) [което е **неадикреатензификация на икономическия растеж*** (unadicreatensification of the economic growth)].

АДИКРЕАТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicreatensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адикреатензивност на икономическия растеж;
недостатъчна адикреатензивност на икономическия растеж;
непреобладаваща адикреатензивност на икономическия растеж.

АДИКРЕАТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adicreatensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **креативната бинарна типология на креатензивностния икономически растеж** (вж. *креативна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адикреатензивността на икономическия растеж* (вж. и *адикреатензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адикреатензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа). Негови разновидности са *адиекстензивностния икономически растеж* и *адиекстратензивностния икономически растеж*.

АДИКРЕАТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adicreatensitial economic growth) (**ки**) – във:

адикреатензивностен икономически растеж;
недостатъчно-адикреатензивностен икономически растеж;
непреобладаващо-адикреатензивностен икономически растеж.

АДИКРЕАТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicreatensivity of the economic growth) (*) – *креатензитет на икономическия растеж* $d \geq 0$, който е общо понятие за *адиекстензитет на икономическия растеж* и *ади-*

екстратензитет на икономическия растеж. Той (а) е абсолютно изразено неотрицателно участие $e \geq 0$ на някакъв екстензивен фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж u , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на икономическия растеж, или (б) е абсолютно изразено абсолютно изразено неотрицателно участие $h \geq 0$ на някакъв екстратензивен фактор на икономическия растеж в неговия темп u , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на екстратензивния фактор при осъществяването на растежа [съкратено от **безналичие** (anarchy) и **разширяване** (dilation)]. Адикреатензитетът е разновидност на **тензитета на икономическия растеж** съобразно с **креативната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. **тензитет на икономическия растеж**). Установява се и се изследва с помощта на **степенната динамична ингредиентна икономическа функция**, в частност – на **степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста**. Частното между адикреатензитета и темпа на растежа е **адикреатензивността на икономическия растеж** $D \geq 0$. Съставки на адикреатензитета са **суперцялостният креатензитет на икономическия растеж**, **достатъчно-цялостният креатензитет на икономическия растеж**, **предимственият креатензитет на икономическия растеж**, **балансираният креатензитет на икономическия растеж**, **миноритарният креатензитет на икономическия растеж**, **безналичният креатензитет на икономическия растеж**.

Разновидности на адикреатензитета са **адикреатензитетът на продуктивния икономически растеж*** (adicreatensivity of the product economic growth), **адикреатензитетът на факторовия икономически растеж*** (adicreatensivity of the factor economic growth), **адикреатензитетът на полезностния икономически растеж*** (adicreatensivity of the utility economic growth), **адикреатензитетът на стойностния икономически растеж*** (adicreatensivity of the value economic growth) (вж. **продуктов икономически растеж**, **факторов икономически растеж**, **полезностен икономически растеж**, **стойностен икономически растеж**).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянен адикреатензитет на икономическия растеж*** (constant adicreatensivity of the economic growth) (който е общо понятие за постоянния адиекстензитет и постоянния адиекстратензитет на растежа и е понятие на **стационарния икономически растеж**) и **променлив адикреатензитет на икономическия растеж*** (variable adicreatensivity of the economic growth) (който е общо понятие за про-

менливия адиекстензитет и променливия адиекстратензитет на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлив адикреатензитет на икономическия растеж*** (temporally-variable adicreatensivity of the economic growth) и **невремево-променлив адикреатензитет на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adicreatensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адикреатензитет са (а) **покачващият се адикреатензитет на икономическия растеж*** (raising adicreatensivity of the economic growth) (общо понятие за покачващ се адиекстензитет и покачващ се адиекстратензитет на растежа), което е *адикреатензивирание на икономическия растеж*, и (б) **спаданият адикреатензитет на икономическия растеж*** (subsiding adicreatensivity of the economic growth), което е *субадикреатензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адикреатензитет образуват понятието за **неспадащ адикреатензитет на икономическия растеж*** (unsubsiding adicreatensivity of the economic growth) [което е *несубадикреатензивирание на икономическия растеж** (unsubadicreatensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиекстратензитет образуват понятието за **непокачващ се адикреатензитет на икономическия растеж*** (unraising adibicreatensivity of the economic growth) [което е *неадикреатензивирание на икономическия растеж** (unadicreatensivition of the economic growth)].

АДИКРЕАТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicreatensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адикреатензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адикреатензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адикреатензитет на икономическия растеж.

АДИКРЕАТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adicreatensification of the economic growth) (*) – общо понятие за *адиекстензификация на икономическия растеж* и *адиекстратензификация на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адикреатензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адикреатензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адикреатензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва **адикреатензисуфикация на икономическия**

*растеж** (adicreatensification of the economic growth) [което е същото като *адикреатензифициране на икономическия растеж** (adicreatensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адикреатензидефикация на икономическия растеж** (adicreatensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИКРЕАТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adicreatensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адикреатензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адикреатензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адикреатензификация на икономическия растеж.

АДИОПТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adioptensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – ненамаляващ) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена оптензивност на икономическия растеж* GA равна или по-голяма от нула (това е *адиооптензивността на икономическия растеж*) и *прилежаща катензивност на икономическия растеж* AI равна или по-малка от единица (това е *субхипергенната катензивност на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от *неидентифицирания фактор на икономическия растеж*) е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента ($GA \geq 0$)), като дори може да има и свръхпринос във формирането на *темпа на икономическия растеж* y (относително представен с единица), докато *прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *идентифицирания фактор на икономическия растеж*) (относително изразен чрез коефициента $AI \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GA + AI = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Негови разновидности са *иноптензивният икономически растеж*, *безналично-оптензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-оптензивният икономически растеж*, *предимно-оптензивният икономически растеж*, *изцяло-оптензивният икономически растеж*, *изотропно-оптензивният икономически растеж*, *анизот-*

ропно-оптензивният икономически растеж, изохипогенно-катензивният икономически растеж, изохипогенно-оптензивният икономически растеж, нормално-оптензивният икономически растеж, хипергенно-оптензивният икономически растеж, хетерогенно-катензивният икономически растеж, хетерогенно-оптензивният икономически растеж, хомогенно-оптензивният икономически растеж, декатензивният икономически растеж, изцяло-иноптензивният икономически растеж и преобладаващо-иноптензивният икономически растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адиооптензивния растеж са **адиооптензивният продуктов икономически растеж*** (adioptensive product economic growth), **адиооптензивният факторов икономически растеж*** (adioptensive factor economic growth), **адиооптензивният полезен икономически растеж*** (adioptensive utility economic growth), **адиооптензивният стойностен икономически растеж*** (adioptensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **адиооптензивният стационарен икономически растеж*** (adioptensive stationary economic growth) и **адиооптензивният нестационарен икономически растеж*** (adioptensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИОПТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adioptensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиооптензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиооптензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиооптензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиооптензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиооптензитета в темпа на растежа), а когато адиооптензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиооптензификация на икономическия растеж* (спадане на *адиооптензивността на икономическия растеж*, т.е. намаляване на относителния дял на адиооптензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИОПТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adioptensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адиооптензивиране на икономическия растеж;

*недостатъчно адиооптензивирание на икономическия растеж;
непреобладаващо адиооптензивирание на икономическия растеж.*

АДИОПТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adioptensity of the economic growth) (*) – *оптензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $A \geq 0$ на някакъв някакъв идентифициран фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж u , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на икономическия растеж [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Катензивността на икономическия растеж*, която допълва адиооптензивността до единица, е *субхипергенната катензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **релейната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адиооптензивитета на икономическия растеж* $a \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиооптензивността са *суперцялостната оптензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната оптензивност на икономическия растеж*, *предимствената оптензивност на икономическия растеж*, *балансираната оптензивност на икономическия растеж*, *миноритарната оптензивност на икономическия растеж*, *безналичната оптензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адиооптензивността са ***адиооптензивността на продуктовия икономически растеж**** (adioptensity of the product economic growth), ***адиооптензивността на факторовия икономически растеж**** (adioptensity of the factor economic growth), ***адиооптензивността на полезностния икономически растеж**** (adioptensity of the utility economic growth), ***адиооптензивността на стойностния икономически растеж**** (adioptensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават ***постоянна адиооптензивност на икономическия растеж**** (constant adioptensity of the economic growth) (която е понятие на *стационарния икономически растеж*) и ***променлива адиооптензивност на икономическия растеж**** (variable adioptensity of the economic growth).

tensity of the economic growth) (която е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлива адиооптензивност на икономическия растеж** (temporally-variable adioptensity of the economic growth) и *невремево-променлива адиооптензивност на икономическия растеж** (non-temporally-variable adioptensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиооптензивност са (а) *покачващата се адиооптензивност на икономическия растеж** (raising adioptensity of the economic growth), което е адиооптензификация на икономическия растеж, и (б) *спадващата адиооптензивност на икономическия растеж** (subsiding adioptensity of the economic growth), което е субадиооптензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адиооптензивност образуват понятието за *неспадаща адиооптензивност на икономическия растеж** (unsubsiding adioptensity of the economic growth) [което е *несубадиооптензификация на икономическия растеж** (unsubadioptensification of the economic growth)], а постоянната и спадващата адиооптензивност образуват понятието за *непокачваща се адиооптензивност на икономическия растеж** (unraising adioptensity of the economic growth) [което е *неадиооптензификация на икономическия растеж** (unadioptensification of the economic growth)].

АДИОПТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adioptensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиооптензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адиооптензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адиооптензивност на икономическия растеж.

АДИОПТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adioptensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **релейната бинарна типология на оптензивностния икономически растеж** (вж. *релейна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиооптензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиооптензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиооптензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИОПТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adioptensitial economic growth) (**ки**) – във:

адиооптензивностен икономическия растеж;
недостатъчно-адиооптензивностен икономическия растеж;
непреобладаващо-адиооптензивностен икономическия растеж.

АДИОПТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adioptensivity of the economic growth) (*) – *оптензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $a \geq 0$ на някакъв някакъв *неидентифициран фактор на икономическия растеж* в темпа на *икономическия растеж* y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва анти-негативната (адитивната) роля на неидентифицирания фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Катензитетът на икономическия растеж*, който допълва адиооптензитета до темпа на растежа y , е *субхипергенният катензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **релейната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредидентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адиооптензитета и темпа на растежа е *адиооптензивността на икономическия растеж* $A \geq 0$. Съставки на адиооптензитета са *суперцялостният оптензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният оптензитет на икономическия растеж*, *предимственият оптензитет на икономическия растеж*, *балансиращият оптензитет на икономическия растеж*, *миноритарният оптензитет на икономическия растеж*, *безналичният оптензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адиооптензитета са ***адиооптензитетът на продуктовия икономически растеж**** (adioptensivity of the product economic growth), ***адиооптензитетът на факторовия икономически растеж**** (adioptensivity of the factor economic growth), ***адиооптензитетът на полезностния икономически растеж**** (adioptensivity of the utility economic growth), ***адиооптензитетът на стойностния икономически растеж**** (adioptensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според *икономическата подвижност* се разграничават ***постоянен адиооптензитет на икономическия растеж**** (constant adioptensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и

променлив адиооптензитет на икономическия растеж* (variable adioptensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адиооптензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adioptensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиооптензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adioptensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиооптензитет са (а) *покачващият се адиооптензитет на икономическия растеж** (raising adioptensivity of the economic growth), което е *адиооптензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адиооптензитет на икономическия растеж** (subsiding adioptensivity of the economic growth), което е *субадиооптензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиооптензитет образуват понятието за *неспадащ адиооптензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adioptensivity of the economic growth) [което е *несубадиооптензивирание на икономическия растеж** (unsubadioptensivition of the economic growth)], а постоянният и спаданият адиооптензитет образуват понятието за *непокачващ се адиооптензитет на икономическия растеж** (unraising adioptensivity of the economic growth) [което е *неадиооптензивирание на икономическия растеж** (unadioptensivition of the economic growth)].

АДИОПТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adioptensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиооптензитет на икономическия растеж;
недостатъчен адиооптензитет на икономическия растеж;
непреобладаващ адиооптензитет на икономическия растеж.

АДИОПТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adioptensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиооптензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиооптензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиооптензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиооптензисуфикация на икономическия растеж** (adioptensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиооптензифициране на икономическия растеж** (adiop-tensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиооптензи-*

дефикация на икономическия растеж* (adioptensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИОПТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adioptensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиооптензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адиооптензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адиооптензификация на икономическия растеж.

АДИРЕТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiretensive economic growth) (*) – общо понятие (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) *адикатензивен икономически растеж* (тогава *зададената катензивност на икономическия растеж GI* е равна или по-голяма от нула и тя е *адикатензивността на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща оптензивност на икономическия растеж AA* (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната оптензивност на икономическия растеж*, където $GI + AA = 1$, или (б) *адиооптензивен икономически растеж* (тогава *зададената оптензивност на икономическия растеж GA* е равна или по-голяма от нула и тя е *адиооптензивността на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща катензивност на икономическия растеж AI* (равна или по-малка от единица) е *субхипергенната катензивност на икономическия растеж*, където $GA + AI = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук *зададената ретензивност на икономическия растеж GJ* (равна или по-голяма от нула и тя е *адиретензивността на икономическия растеж*) е общо понятие за адикатензивност (която е зададената катензивност GI) и адиооптензивност (която е зададената оптензивност GA) на растежа. Нейната *прилежаща ретензивност на икономическия растеж AJ* (равна или по-малка от единица и тя е *субхипергенната ретензивност на икономическия растеж*) е общо понятие за субхипергенна оптензивност (която е прилежаща оптензивност AA на адикатензивността) и субхипергенна катензивност (която е прилежаща катензивност AI на адиооптензивността), където $GJ + AJ = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж y*). Тук зададената ретензивност някакъв неотрицателен принос във формирането на темпа на адиретензивния растеж, докато прилежащата ретензивност може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа.

Иретензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на при-*

раста и на нейните различни формати. Негови разновидности са *инретензивният икономически растеж*, *безналично-ретензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *преобладаващо-ретензивният икономически растеж*, *предимно-ретензивният икономически растеж*, *изцяло-ретензивният икономически растеж*, *изотропно-ретензивният икономически растеж*, *анизотропно-ретензивният икономически растеж*, *изохипогенно-ретензивният икономически растеж*, *нормално-ретензивният икономически растеж*, *хипергенно-ретензивният икономически растеж*, *хетерогенно-ретензивният икономически растеж*, *хомогенно-ретензивният икономически растеж*, *деботензивният икономически растеж*, *изцяло-инретензивният икономически растеж* и *преобладаващо-инретензивният икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адиретензивния растеж са ***адиретензивният продукт икономически растеж**** (adiretensive product economic growth), ***адиретензивният факторов икономически растеж**** (adiretensive factor economic growth), ***адиретензивният полезностен икономически растеж**** (adiretensive utility economic growth), ***адиретензивният стойностен икономически растеж**** (adiretensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***адиретензивният стационарен икономически растеж**** (adiretensive stationary economic growth) и ***адиретензивният нестационарен икономически растеж**** (adiretensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИРЕТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiretensivition of the economic growth) (*) – общо понятие за *адикатензивирание на икономическия растеж* и *адиоптензивирание на икономическия растеж*; по-качване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиретензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адиретензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адиретензификация на икономическия растеж* (покачване на *адиретензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адиретензитета в темпа на растежа), а когато адиретензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадиретензификация на икономическия растеж* (спадане на адиретензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на

относителния дял на адиретензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИРЕТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiretensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адиретензивирание на икономическия растеж;

недостатъчно адиретензивирание на икономическия растеж;

непреобладаващо адиретензивирание на икономическия растеж.

АДИРЕТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiretensity of the economic growth) (*) – *ретензивност на икономическия растеж* $I \geq 0$, която е общо понятие за *адикатензивност на икономическия растеж* и *адиоптензивност на икономическия растеж*. Тя (а) е относително изразено неотрицателно участие $I \geq 0$ на някакъв идентифициран фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на икономическия растеж, или (б) е относително изразено относително изразено неотрицателно участие $A \geq 0$ на някакъв някакъв *неидентифициран фактор на икономическия растеж* в неговия темп y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на растежа [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адиретензивността е разновидност на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **релейната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адиретензитета на икономическия растеж* $j \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адиретензивността са *суперцялостната ретензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната ретензивност на икономическия растеж*, *предимствена-та ретензивност на икономическия растеж*, *балансираната ретензивност на икономическия растеж*, *миноритарната ретензивност на икономическия растеж*, *безналичната ретензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адиретензивността са *адиретензивността на продуктивния икономически растеж** (adiretensity of the product economic growth), *адиретензивността на факторовия икономически растеж** (adiretensity of the factor economic growth), *адиретензивността на полезностния икономи-*

чески *растеж** (adiretensity of the utility economic growth), *адиретензивността на стойностния икономически растеж** (adiretensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянна адиретензивност на икономическия растеж** (constant adiretensity of the economic growth) (която е общо понятие за постоянната адикатензивност и постоянната адиооптензивност на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променливата адиретензивност на икономическия растеж** (variable adiretensity of the economic growth) (която е общо понятие за променливата адикатензивност и променливата адиооптензивност на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлива адиретензивност на икономическия растеж** (temporally-variable adiretensity of the economic growth) и *невремево-променлива адиретензивност на икономическия растеж** (non-temporally-variable adiretensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адиретензивност са (а) *покачващата се адиретензивност на икономическия растеж** (raising adiretensity of the economic growth) (общо понятие за покачваща се адикатензивност и покачваща се адиооптензивност на растежа), което е *адиретензификация на икономическия растеж*, и (б) *спадващата адиретензивност на икономическия растеж** (subsiding adiretensity of the economic growth) (общо понятие за спадваща адикатензивност и спадваща се адиооптензивност на растежа), което е *субадиретензификация на икономическия растеж*. В своята общност постоянната и покачващата се адиретензивност образуват понятието за *неспадаща адиретензивност на икономическия растеж** (unsubsiding adiretensity of the economic growth) [което е *несубадиретензификация на икономическия растеж** (unsubadiretensification of the economic growth)], а постоянната и спадващата адиооптензивност образуват понятието за *непокачваща се адиретензивност на икономическия растеж** (unraising adiretensity of the economic growth) [което е *неадиретензификация на икономическия растеж** (unadiretensification of the economic growth)].

АДИРЕТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiretensity of the economic growth) (**ки**) – ВЪВ:

адиретензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адиретензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адиретензивност на икономическия растеж.

АДИРЕТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adiretensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **релейната бинарна типология на ретензивностния икономически растеж** (вж. *релейна бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адиретензивността на икономическия растеж* (вж. и *адиретензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адиретензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа). Негови разновидности са *адикатензивностния икономически растеж* и *адиоптензивностния икономически растеж*.

АДИРЕТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adiretensitial economic growth) (**ки**) – във:

адиретензивностен икономически растеж;
недостатъчно-адиретензивностен икономически растеж;
непреобладаващо-адиретензивностен икономически растеж.

АДИРЕТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiretensivity of the economic growth) (*) – *ретензитет на икономическия растеж* $j \geq 0$, който е общо понятие за *адикатензитет на икономическия растеж* и *адиоптензитет на икономическия растеж*. Той (а) е абсолютно изразено неотрицателно участие $i \geq 0$ на някакъв *идентифициран фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж*, или (б) е абсолютно изразено абсолютно изразено неотрицателно участие $a \geq 0$ на някакъв *неидентифициран фактор на икономическия растеж* в неговия темп у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на неидентифицирания фактор при осъществяването на растежа [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адиретензитетът е разновидност на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **релейната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж** (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна*

икономическа функция в темпове на прираста. Частното между адиретензитетата и темпа на растежа е *адиретензивността на икономическия растеж* $J \geq 0$. Съставки на адиретензитетата са *суперцялостният ретензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният ретензитет на икономическия растеж*, *предимственият ретензитет на икономическия растеж*, *балансираният ретензитет на икономическия растеж*, *миноритарният ретензитет на икономическия растеж*, *безналичният ретензитет на икономическия растеж*.

Разновидности на адиретензитетата са *адиретензитетът на продуктивния икономически растеж** (adiretensivity of the product economic growth), *адиретензитетът на факторния икономически растеж** (adiretensivity of the factor economic growth), *адиретензитетът на полезностния икономически растеж** (adiretensivity of the utility economic growth), *адиретензитетът на стойностния икономически растеж** (adiretensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянен адиретензитет на икономическия растеж** (constant adiretensivity of the economic growth) (който е общо понятие за постоянния адикатензитет и постоянния адиоптензитет на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адиретензитет на икономическия растеж** (variable adiretensivity of the economic growth) (който е общо понятие за променливия адикатензитет и променливия адиоптензитет на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адиретензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adiretensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адиретензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adiretensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адиретензитет са (а) *покачващият се адиретензитет на икономическия растеж** (raising adiretensivity of the economic growth) (общо понятие за покачващ се адикатензитет и покачващ се адиоптензитет на растежа), което е *адиретензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адиретензитет на икономическия растеж** (subsiding adiretensivity of the economic growth), което е *субадиретензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адиретензитет образуват понятието за *неспадащ адиретензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adiretensivity of the economic growth) [което е *несубадиретензивирание на ико-*

.....

*номическия растеж** (unsubadiretensivition of the economic growth)], а постоянният и спадащият адиоптензитет образуват понятието за *непокачващ се адиретензитет на икономическия растеж** (unraising adibiretensivity of the economic growth) [което е *неадиретензивирание на икономическия растеж** (unadiretensivition of the economic growth)].

АДИРЕТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiretensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адиретензитет на икономическия растеж;
недостатъчен адиретензитет на икономическия растеж;
непреобладаващ адиретензитет на икономическия растеж.

АДИРЕТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adiretensification of the economic growth) (*) – общо понятие за *адикатензификация на икономическия растеж* и *адиоптензификация на икономическия растеж*; по-качване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адиретензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адиретензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адиретензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адиретензисуфикация на икономическия растеж** (adiretensisufication of the economic growth) [което е същото като *адиретензифициране на икономическия растеж** (adiretensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адиретензидефикация на икономическия растеж** (adiretensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИРЕТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adiretensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адиретензификация на икономическия растеж;
недостатъчна адиретензификация на икономическия растеж;
непреобладаваща адиретензификация на икономическия растеж.

АДИТИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (additive economic operator) – оператор на икономическата система T , при който за всички x_1 и x_2 от областта на неговото определение $D(T)$ е валидно равенството $T(x_1 + x_2) = Tx_1 + Tx_2$.

АДИТИВЕН НАЧИН НА ПРОИЗВОДСТВО (additive mode of production) – (ки) – във:

адитивни технологични начини на производство.

АДИТИВЕН ШУМ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (additive noise in the economic system) – такъв шум в икономическата система, при който изкривеното резултативно икономическо въздействие върху системата е сума от предвиденото, респ. от зададеното икономическо въздействие и самия шум.

АДИТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (additive economic system) – икономическа система, при която операторът на икономическата система, отнесен към сумата от два (или повече от два) входа на системата, предизвиква същия резултат, каквато е сумата от резултатите на отнасянето този оператор към двата (или към повечето от два) входа поотделно.

АДИТИВНА ФУНКЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО* (additive function of the economic set) – неотрицателна икономическа функция γ (която може и да не е крайна) на някакъв клас E от икономически подмножества на икономическото множество X , която е определена в E , а именно

$$\lambda\left(\bigcup_{i=1}^n E_i\right) = \sum_{i=1}^n \lambda(E_i),$$

където

$$E_i \in E, \bigcup_{i=1}^n E_i \in E, E_i \cap E_j, i \neq j,$$

където $n = 2$. Вж. икономическа мярка.

АДИТИВНИ ТЕХНОЛОГИЧНИ НАЧИНИ НА ПРОИЗВОДСТВО (additive technological mode of production) – различни технологични начини на производство, които могат едновременно да бъдат приложени в комбинация (при различни количествени съчетания) при производството на определена комбинация (набор) от продукти. Това показва че те са взаимноадитивни, т.е. че заедно притежават свойството за адитивност.

АДИТИВНОСТ (additivity) (в икономиката) – свойство на величината, характеризираща даден икономически предмет (в т.ч. икономически обект, икономическа система и т.н.) в неговата цялост, при което тя е равна на сумата от

значенията на величините, които характеризират поотделно частите от този предмет при всякакво разделяне на предмета на части. Вж. *част и цяло в икономиката*, *принцип на адитивността на общата икономическа стойност*, *принцип на адитивността на общата икономическа полезност*.

АДИТИВНОСТ (additivity) (**кд**) – във:

адитивност;

адитивност на икономическата ентропия (вж. *информационна икономическа ентропия*);

аксиома за адитивност на вероятността;

принцип на адитивността на общата икономическа полезност;

принцип на адитивността на общата икономическа стойност;

принцип на адитивността на общата икономическа ценност.

АДИТИВНОСТ НА ВЕРОЯТНОСТТА (probability additivity) (**ки**) – във:

аксиома за адитивност на вероятността.

АДИТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЕНТРОПИЯ* (economic entropy additivity) – вж. *информационна икономическа ентропия*.

АДИТИВНОСТ НА ОБЩАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ* (additivity of the total economic utility) (**ки**) – във:

принцип на адитивността на общата икономическа полезност.

АДИТИВНОСТ НА ОБЩАТА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ* (additivity of the total economic value) (**ки**) – във:

принцип на адитивността на общата икономическа стойност.

АДИТИВНОСТ НА ОБЩАТА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (additivity of the total economic worth) (**ки**) – във:

принцип на адитивността на общата икономическа ценност.

АДИФИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adifitensive economic growth) (съкратено от *adiminishing* – намаляващ) (*) – разновидност на икономическия растеж (според аналитичната бинарна типология на икономическия растеж), който има зададена фитензивност на икономическия растеж *GFI* равна или по-голяма от нула (това е адифитензивността на икономическия растеж) и прилежаща котензивност на икономическия растеж *ACO* равна или по-малка от единица (това е субхипергенната котензивност на

икономическия растеж) (вж. *тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения фиксиран фактор на икономическия растеж е в това, че в различните си варианти винаги има някакъв неотрицателен принос (относително изразен чрез коефициента ($GFI \geq 0$), като дори може да има и свръхпринос във формирането на темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж (относително изразен чрез коефициента $ACO \leq 1$) в различните си варианти може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа, където $GFI + ACO = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инфитензивният икономически растеж, безналично-фитензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-фитензивният икономически растеж, предимно-фитензивният икономически растеж, изцяло-фитензивният икономически растеж, изотропно-фитензивният икономически растеж, анизотропно-фитензивният икономически растеж, изохипогенно-фитензивният икономически растеж, изохипогенно-котензивният икономически растеж, нормално-фитензивният икономически растеж, хипергенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-котензивният икономически растеж, хомогенно-фитензивният икономически растеж, декотензивният икономически растеж, изцяло-инфитензивният икономически растеж и преобладаващо-инфитензивният икономически растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Форми на проявление на адифитензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са адиквантитензивният икономически растеж, адиекстензивният икономически растеж, адикатензивният икономически растеж, адинтертензивният икономически растеж. Разновидности на адифитензивния растеж са **адифитензивният продуктов икономически растеж*** (adifitensive product economic growth), **адифитензивният факторов икономически растеж*** (adifitensive factor economic growth), **адифитензивният ползностен икономически растеж*** (adifitensive utility economic growth), **адифитензивният стойностен икономически растеж*** (adifitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **адифитензивният стационарен икономически растеж*** (adifitensive stationary economic growth) и **адифитензив-**

ния *нестационарен икономически растеж** (adifitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИФИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adifitensivition of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адифитензитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адифитензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адифитензификация на икономическия растеж* (покачване на *адифитензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адифитензитета в темпа на растежа), а когато адифитензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадифитензификация на икономическия растеж* (спадане на адифитензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адифитензитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИФИТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adifitensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адифитензивирање на икономическия растеж;

недостатъчно адифитензивирање на икономическия растеж;

непреобладаващо адифитензивирање на икономическия растеж.

АДИФИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adifitensity of the economic growth) (*) – *фитензивност на икономическия растеж*, която е не по-малка от нула; относително изразено неотрицателно участие $FI \geq 0$ на някакъв фиксиран (зададен, посочен, определен) *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* u , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Котензивността на икономическия растеж*, която допълва адифитензивността до единица, е *субхипергенната котензивност на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адифитензитета на*

икономическия растеж $f_i \geq 0$ и темпа на растежа. Съставки на адифитензивността са суперцялостната фитензивност на икономическия растеж, точно-цялостната фитензивност на икономическия растеж, предимствената фитензивност на икономическия растеж, балансираната фитензивност на икономическия растеж, миноритарната фитензивност на икономическия растеж, безналичната фитензивност на икономическия растеж.

Форми на проявление на адифитензивността (вж. икономическа форма) са адиквантитензивността на икономическия растеж, адиекстензивността на икономическия растеж, адикатензивността на икономическия растеж, адинтертензивността на икономическия растеж. Разновидности на адифитензивността са още **адифитензивността на продуктивния икономически растеж*** (adifitensity of the product economic growth), **адифитензивността на факторния икономически растеж*** (adifitensity of the factor economic growth), **адифитензивността на полезностния икономически растеж*** (adifitensity of the utility economic growth), **адифитензивността на стойностния икономически растеж*** (adifitensity of the value economic growth) (вж. продуктив икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянна адифитензивност на икономическия растеж*** (constant adifitensity of the economic growth) (къйто е понятие на стационарния икономически растеж) и **променлива адифитензивност на икономическия растеж*** (variable adifitensity of the economic growth) (която е понятие на нестационарния икономически растеж) [в т.ч. **времево-променлива адифитензивност на икономическия растеж*** (temporally-variable adifitensity of the economic growth) и **невремево-променлива адифитензивност на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adifitensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адифитензивност са (а) **покачващата се адифитензивност на икономическия растеж*** (raising adifitensity of the economic growth), което е адифитензификация на икономическия растеж, и (б) **спадащата адифитензивност на икономическия растеж*** (subsiding adifitensity of the economic growth), което е субадифитензификация на икономическия растеж. В своята общност постоянната и покачващата се адифитензивност образуват понятието за **неспадаща адифитензивност на икономическия растеж*** (unsubsiding adifitensity of the economic growth) [което е **несубадифитензификация на икономическия растеж*** (unsubadifitensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адифитензивност образуват понятието за **непокачваща се**

*адифитензивност на икономическия растеж** (unraising adifitensity of the economic growth) [което е *неадифитензификация на икономическия растеж** (unadifitensification of the economic growth)].

АДИФИТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adifitensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адифитензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адифитензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адифитензивност на икономическия растеж.

АДИФИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adifitensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според **аналитичната бинарна типология на фитензивностния икономически растеж** (вж. *аналитична бинарна типология на икономическия растеж*) определено участие има *адифитензивността на икономическия растеж* (вж. и *адифитензитет на икономическия растеж*). То се придружава от участията в темпа и на други видове *тензивност на икономическия растеж* (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адифитензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа).

АДИФИТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adifitensitial economic growth) (**ки**) – във:

адифитензивностен икономическия растеж;

недостатъчно-адифитензивностен икономическия растеж;

непреобладаващо-адифитензивностен икономическия растеж.

АДИФИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adifitensivity of the economic growth) (*) – *фитензитет на икономическия растеж*, който не е по-малък от нула; абсолютно изразено неотрицателно участие $f_i \geq 0$ на някакъв фиксиран (зададен, посочен, определен) *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* у, чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. *Котензитетът на икономическия растеж*, който допълва адифитензитета до темпа на растежа у, е *субхипергенният котензитет на икономическия растеж*. Разновидност е на *тензитета на икономическия растеж* съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензитета на икономичес-**

.....

ния растеж (вж. *тензитет на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредидентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста*. Частното между адифитензитета и темпа на растежа е *адифитензивността на икономическия растеж* $FI \geq 0$. Съставки на адифитензитета са *суперцялостният фитензитет на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостният фитензитет на икономическия растеж*, *предимственият фитензитет на икономическия растеж*, *балансиращият фитензитет на икономическия растеж*, *миноритарният фитензитет на икономическия растеж*, *безналичният фитензитет на икономическия растеж*.

Форми на проявление на адифитензитета (вж. *икономическа форма*) са *адиквантитензитетът на икономическия растеж*, *адиекстензитетът на икономическия растеж*, *адикатензитетът на икономическия растеж*, *адинтертензитетът на икономическия растеж*. Разновидности на адифитензитета са още *адифитензитетът на продуктивния икономически растеж** (adifitensivity of the product economic growth), *адифитензитетът на факторния икономически растеж** (adifitensivity of the factor economic growth), *адифитензитетът на полезностния икономически растеж** (adifitensivity of the utility economic growth), *адифитензитетът на стойностния икономически растеж** (adifitensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават *постоянен адифитензитет на икономическия растеж** (constant adifitensivity of the economic growth) (който е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променлив адифитензитет на икономическия растеж** (variable adifitensivity of the economic growth) (който е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлив адифитензитет на икономическия растеж** (temporally-variable adifitensivity of the economic growth) и *невремево-променлив адифитензитет на икономическия растеж** (non-temporally-variable adifitensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адифитензитет са (а) *покачващият се адифитензитет на икономическия растеж** (raising adifitensivity of the economic growth), което е *адифитензивирание на икономическия растеж*, и (б) *спаданият адифитензитет на икономическия растеж** (subsiding adifitensivity of the economic growth), което е *субадифитензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адифитензитет образуват понятието за *неспадащ адифитензитет*.

*фитензитет на икономическия растеж** (unsubsiding adifitensivity of the economic growth) [което е *несубадифитензивирание на икономическия растеж** (unsubadifitensivition of the economic growth)], а постоянният и спадащият адифитензитет образуват понятието за *непокачващ се адифитензитет на икономическия растеж** (unraising adifitensivity of the economic growth) [което е *неадифитензивирание на икономическия растеж** (unadifitensivition of the economic growth)].

АДИФИТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adifitensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адифитензитет на икономическия растеж;
недостатъчен адифитензитет на икономическия растеж;
непреобладаващ адифитензитет на икономическия растеж.

АДИФИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adifitensification of the economic growth) (*) – покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адифитензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адифитензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адифитензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адифитензисуфикация на икономическия растеж** (adifitensisufication of the economic growth) [което е същото като *адифитензифициране на икономическия растеж** (adifitensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адифитензидефикация на икономическия растеж** (adifitensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИФИТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adifitensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адифитензификация на икономическия растеж;
недостатъчна адифитензификация на икономическия растеж;
непреобладаваща адифитензификация на икономическия растеж.

АДИХОМЕОТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adihomeotensive economic growth) (*) – общо понятие (според *хомеостазисната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) *адиквантитензивен икономически растеж* (тогава *зададената квантитензивност на икономическия растеж*

GQ е равна или по-голяма от нула и тя е адиквантитензивността на икономическия растеж), а нейната прилежаща квалитензивност на икономическия растеж AR (равна или по-малка от единица) е субхипергенната квалитензивност на икономическия растеж, където $GQ + AR = 1$, или (б) адиквалитензивен икономически растеж (тогава зададената квалитензивност на икономическия растеж GR е равна или по-голяма от нула и тя е адиквалитензивността на икономическия растеж), а нейната прилежаща квантитензивност на икономическия растеж AQ (равна или по-малка от единица) е субхипергенната квантитензивност на икономическия растеж, където $GR + AQ = 1$ (вж. тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж). Тук зададената хомеотензивност на икономическия растеж GO (равна или по-голяма от нула и тя е адихомеотензивността на икономическия растеж) е общо понятие за адиквантитензивност (която е зададената квантитензивност GQ) и адиквалитензивност (която е зададената квалитензивност GR) на растежа. Нейната прилежаща хомеотензивност на икономическия растеж AO (равна или по-малка от единица и тя е субхипергенната хомеотензивност на икономическия растеж) е общо понятие за субхипергенна квалитензивност (която е прилежаща квалитензивност AR на адиквантитензивността) и субхипергенна квантитензивност (която е прилежаща квантитензивност AQ на адиквалитензивността), където $GO + AO = 1$ (в относително изразение чрез единица е представен темпът на икономическия растеж y). Тук зададената хомеотензивност някакъв неотрицателен принос във формирането на темпа на адихомеотензивния растеж, докато прилежащата хомеотензивност може да има само такъв принос, който е не по-голям от темпа на растежа.

Инхомеотензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Негови разновидности са инхомеотензивният икономически растеж, безналично-хомеотензивният икономически растеж, преходният икономически растеж, преобладаващо-хомеотензивният икономически растеж, предимно-хомеотензивният икономически растеж, изцяло-хомеотензивният икономически растеж, изотропно-хомеотензивният икономически растеж, анизотропно-хомеотензивният икономически растеж, изохипогенно-хомеотензивният икономически растеж, нормално-хомеотензивният икономически растеж, хипергенно-хомеотензивният икономически растеж, хетерогенно-хомеотензивният икономически растеж, хомогенно-хомеотензивният икономически растеж, деботензивният икономически растеж, изцяло-инхомеотензивният икономи-

.....

чески растеж и преобладаващо-инхемеотензивният икономически растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на адихомеотензивния растеж са **адихомеотензивният продуктов икономически растеж*** (adihomeotensive product economic growth), **адихомеотензивният факторов икономически растеж*** (adihomeotensive factor economic growth), **адихомеотензивният полезностен икономически растеж*** (adihomeotensive utility economic growth), **адихомеотензивният стойностен икономически растеж*** (adihomeotensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **адихомеотензивният стационарен икономически растеж*** (adihomeotensive stationary economic growth) и **адихомеотензивният нестационарен икономически растеж*** (adihomeotensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АДИХОМЕОТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adihomeotensivition of the economic growth) (*) – общо понятие за *адиквантитензивирание на икономическия растеж* и *адиквалитензивирание на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адихомеотензивитета на икономическия растеж*, който е абсолютно изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Когато адихомеотензивирането става по-бързо от нарастването на темпа на растежа, това е *адихомеотензификация на икономическия растеж* (покачване на *адихомеотензивността на икономическия растеж*, т.е. нарастване на относителния дял на адихомеотензивитета в темпа на растежа), а когато адихомеотензивирането става по-бавно от нарастването на темпа на растежа, това е *субадихомеотензификация на икономическия растеж* (спадане на адихомеотензивността на икономическия растеж, т.е. намаляване на относителния дял на адихомеотензивитета в темпа на растежа). Вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АДИХОМЕОТЕНЗИВИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adihomeotensivition of the economic growth) (**ки**) – във:

адихомеотензивирание на икономическия растеж;

недостатъчно адихомеотензивирание на икономическия растеж;

непреобладаващо адихомеотензивирание на икономическия растеж.

АДИХОМЕОТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adihomeotensity of the economic growth) (*) – *хомеотензивност на икономическия растеж* $O \geq 0$, която е общо понятие за *адиквантитензивност на икономическия растеж* и *адиквалитензивност на икономическия растеж*. Тя (а) е относително изразено неотрицателно участие $Q \geq 0$ на някакъв количествен *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *икономическия растеж*, или (б) е относително изразено неотрицателно участие $R \geq 0$ на някакъв *качествен фактор на икономическия растеж* в неговия темп y , чрез което (в проценти) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на *растежа* [съкратено от *безналичие* (anarchy) и *разширяване* (dilation)]. Адихомеотензивността е разновидност на *тензивността на икономическия растеж* съобразно с *хомеостазисната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж* (вж. *тензивност на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция*, в частност – на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста*. Тя е частното между *адихомеотензитетата на икономическия растеж* $o \geq 0$ и *темпа на растежа*. Съставки на адихомеотензивността са *суперцялостната хомеотензивност на икономическия растеж*, *достатъчно-цялостната хомеотензивност на икономическия растеж*, *предимствената хомеотензивност на икономическия растеж*, *балансираната хомеотензивност на икономическия растеж*, *миноритарната хомеотензивност на икономическия растеж*, *безналичната хомеотензивност на икономическия растеж*.

Разновидности на адихомеотензивността са *адихомеотензивността на продуктивния икономически растеж** (adihomeotensity of the product economic growth), *адихомеотензивността на факторовия икономически растеж** (adihomeotensity of the factor economic growth), *адихомеотензивността на полезностния икономически растеж** (adihomeotensity of the utility economic growth), *адихомеотензивността на стойностния икономически растеж** (adihomeotensity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*).

Според *икономическата подвижност* се разграничават *постоянна адихомеотензивност на икономическия растеж** (constant adihomeotensity of the economic growth) (която е общо понятие за *постоянната адиквантитензив-*

ност и постоянната адиквалитензивност на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и *променливата адихомеотензивност на икономическия растеж** (variable adihomeotensity of the economic growth) (която е общо понятие за променливата адиквантитензивност и променливата адиквалитензивност на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. *времево-променлива адихомеотензивност на икономическия растеж** (temporally-variable adihomeotensity of the economic growth) и *невремево-променлива адихомеотензивност на икономическия растеж** (non-temporally-variable adihomeotensity of the economic growth)]. Разновидности на променливата адихомеотензивност са (а) *покачващата се адихомеотензивност на икономическия растеж** (raising adihomeotensity of the economic growth) (общо понятие за покачваща се адиквантитензивност и покачваща се адиквалитензивност на растежа), което е *адихомеотензификация на икономическия растеж*, и (б) *спадащата адихомеотензивност на икономическия растеж** (subsiding adihomeotensity of the economic growth) (общо понятие за спадаща адиквантитензивност и спадаща се адиквалитензивност на растежа), което е *субадихомеотензификация на икономическия растеж*. В своята общност постоянната и покачващата се адихомеотензивност образуват понятието за *неспадаща адихомеотензивност на икономическия растеж** (unsubsiding adihomeotensity of the economic growth) [което е *несубадихомеотензификация на икономическия растеж** (unsubadihomeotensification of the economic growth)], а постоянната и спадащата адиквалитензивност образуват понятието за *непокачваща се адихомеотензивност на икономическия растеж** (unraising adihomeotensity of the economic growth) [което е *неадихомеотензификация на икономическия растеж** (unadihomeotensification of the economic growth)].

АДИХОМЕОТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adihomeotensity of the economic growth) (**ки**) – във:

адихомеотензивност на икономическия растеж;

недостатъчна адихомеотензивност на икономическия растеж;

непреобладаваща адихомеотензивност на икономическия растеж.

АДИХОМЕОТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (adihomeotensitial economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж*, при която в *темпа на икономическия растеж* у според *хомеостазисната бинарна типология на хомеотензивността на икономическия растеж* (вж. *хомеоста-*

зисна бинарна типология на икономическия растеж) определено участие има адихомеотензивността на икономическия растеж (вж. и адихомеотензитет на икономическия растеж). То се придружава от участията в темпа и на други видове тензивност на икономическия растеж (положителни или отрицателни), но така че общата им сума (заедно с това на адихомеотензивността) е равна на единица (тук единицата в относителна форма изразява целия размер на темпа на растежа). Негови разновидности са адиквантитензивностният икономически растеж и адиквалитензивностният икономически растеж.

АДИХОМЕОТЕНЗИВНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (adihomeo-tensitital economic growth) (**ки**) – във:

адихомеотензивностен икономическия растеж;

недостатъчно-адихомеотензивностен икономическия растеж;

непреобладаващо-адихомеотензивностен икономическия растеж.

АДИХОМЕОТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adihomeo-tensivity of the economic growth) (*) – хомеотензитет на икономическия растеж $o \geq 0$, който е общо понятие за адиквантитензитет на икономическия растеж и адиквалитензитет на икономическия растеж. Той (а) е абсолютно изразено неотрицателно участие $q \geq 0$ на някакъв количествен фактор на икономическия растеж в темпа на икономическия растеж y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на този фактор при осъществяването на икономическия растеж, или (б) е абсолютно изразено неотрицателно участие $r \geq 0$ на някакъв някакъв качествен фактор на икономическия растеж в неговия темп y , чрез което (в процентни пунктове) се измерва антинегативната (адитивната) роля на качествения фактор при осъществяването на растежа [съкратено от **безналичие** (anarchy) и **разширяване** (dilation)]. Адихомеотензитетът е разновидност на тензитета на икономическия растеж съобразно с хомеостазисната бинарна типология на тензитета на икономическия растеж (вж. тензитет на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция, в частност – на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста. Частното между адихомеотензитета и темпа на растежа е адихомеотензивността на икономическия растеж $O \geq 0$. Съставки на адихомеотензитета са суперцялостният хомеотензитет на икономическия растеж, достатъчноцялостният хомеотензитет на икономическия растеж, предимственият хо-

меотензитет на икономическия растеж, балансиращият хомеотензитет на икономическия растеж, миноритарният хомеотензитет на икономическия растеж, безналичният хомеотензитет на икономическия растеж.

Разновидности на адихомеотензитетата са **адихомеотензитетът на продуктивния икономически растеж*** (adihomeotensivity of the product economic growth), **адихомеотензитетът на факторния икономически растеж*** (adihomeotensivity of the factor economic growth), **адихомеотензитетът на полезността икономически растеж*** (adihomeotensivity of the utility economic growth), **адихомеотензитетът на стойностния икономически растеж*** (adihomeotensivity of the value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж*).

Според икономическата подвижност се разграничават **постоянен адихомеотензитет на икономическия растеж*** (constant adihomeotensivity of the economic growth) (който е общо понятие за постоянния адиквантитензитет и постоянния адиквалитензитет на растежа и е понятие на *стационарния икономически растеж*) и **променлив адихомеотензитет на икономическия растеж*** (variable adihomeotensivity of the economic growth) (който е общо понятие за променливия адиквантитензитет и променливия адиквалитензитет на растежа и е понятие на *нестационарния икономически растеж*) [в т.ч. **времево-променлив адихомеотензитет на икономическия растеж*** (temporally-variable adihomeotensivity of the economic growth) и **невремево-променлив адихомеотензитет на икономическия растеж*** (non-temporally-variable adihomeotensivity of the economic growth)]. Разновидности на променливия адихомеотензитет са (а) **покачващият се адихомеотензитет на икономическия растеж*** (raising adihomeotensivity of the economic growth) (общо понятие за покачващ се адиквантитензитет и покачващ се адиквалитензитет на растежа), което е *адихомеотензивирание на икономическия растеж*, и (б) **спадащият адихомеотензитет на икономическия растеж*** (subsiding adihomeotensivity of the economic growth), което е *субадихомеотензивирание на икономическия растеж*. В своята общност постоянният и покачващият се адихомеотензитет образуват понятието за **неспадащ адихомеотензитет на икономическия растеж*** (unsubsiding adihomeotensivity of the economic growth) [което е *несубадихомеотензивирание на икономическия растеж** (unsubadihomeotensivition of the economic growth)], а постоянният и спадащият адиквалитензитет образуват понятието за **непокачващ се адихомеотензитет на икономическия растеж*** (unraising adibihomeotensivity of the economic growth) [което е

*неадихомеотензивирание на икономическия растеж** (unadihomeotensivition of the economic growth)].

АДИХОМЕОТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adihomeotensivity of the economic growth) (**ки**) – във:

адихомеотензитет на икономическия растеж;

недостатъчен адихомеотензитет на икономическия растеж;

непреобладаващ адихомеотензитет на икономическия растеж.

АДИХОМЕОТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (adihomeotensification of the economic growth) (*) – общо понятие за *адиквантитензификация на икономическия растеж* и *адиквалитензификация на икономическия растеж*; покачване по отношение на някаква независима променлива (обикновено на времето) на *адихомеотензивността на икономическия растеж*, която е относително изразена част от *темпа на икономическия растеж*. Резултат е (а) от по-бързото увеличаване на *адихомеотензитета на икономическия растеж* в сравнение с увеличаването на темпа на растежа, респ. (б) от по-бавното намаляване на адихомеотензитета в сравнение с намаляването на темпа на растежа. При случай (а) се извършва *адихомеотензисуфикация на икономическия растеж** (adihomeotensisufication of the economic growth) [което е същото като *адихомеотензифициране на икономическия растеж** (adihomeotensifying of the economic growth)], а при случай (б) се извършва *адихомеотензидефикация на икономическия растеж** (adihomeotensidefication of the economic growth). Вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АДИХОМЕОТЕНЗИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (adihomeotensification of the economic growth) (**ки**) – във:

адихомеотензификация на икономическия растеж;

недостатъчна адихомеотензификация на икономическия растеж;

непреобладаваща адихомеотензификация на икономическия растеж.

АДМИНИСТРАТИВЕН ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ (administrative exchange-rate regimes) (в межд.) – тип *валутнокурсов режим (в межд.)*, който е характерен за централизирано-управляваните *икономики* при затворен *валутен пазар (в межд.)*. При него има административен тип организация на валутния пазар, а държавата определя непосредствено *валутните курсове (в межд.)* на чуждестранните парични единици. Вж. *паралелен валутен пазар (в межд.)*.

АИЗОТРОПЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropic economic growth) (съкратено от *anisotropic* и *isotropic*) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според аналитичната бинарна типология на *икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропния икономически растеж* и *изотропния икономически растеж*, които са негови разновидности. Форми на проявление на аизотропния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *хомеостазисно-аизотропния икономически растеж*, *креативно-аизотропния икономически растеж*, *релейно-аизотропния икономически растеж*, *битернално-аизотропния икономически растеж*. Разновидности на аизотропния растеж са *аизотропният продуктов икономически растеж** (aisotropic product economic growth), *аизотропният факторов икономически растеж** (aisotropic factor economic growth), *аизотропният полезностен икономически растеж** (aisotropic utility economic growth), *аизотропният стойностен икономически растеж** (aisotropic value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *аизотропният стационарен икономически растеж** (aisotropic stationary economic growth) и *аизотропният нестационарен икономически растеж** (aisotropic non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (aisotropic economic growth) (**ки**) – ВЪВ:

аизотропен икономическия растеж;
битернално-аизотропен икономическия растеж;
креативно-аизотропен икономическия растеж;
релейно-аизотропен икономическия растеж;
хомеостазисно-аизотропен икономическия растеж.

АИЗОТРОПНО-БИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-bitensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според аналитичната бинарна типология на *икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-битензивния икономически растеж* и *изотропно-битензивния икономически растеж*, които са негови разновидности, както и за *аизотропно-фитензивния икономически растеж* и *аизотропно-котензивния икономически растеж*, които също са негови разновидности.

Форми на проявление на аизотропно-битензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *аизотропно-хомеотензивният икономически растеж*, *аизотропно-креатензивният икономически растеж*, *аизотропно-ретензивният икономически растеж*, *аизотропно-битертензивният икономически растеж*. Разновидности на аизотропно-битензивния растеж са *аизотропно-битензивният продуктов икономически растеж** (isotropically-bitensive product economic growth), *аизотропно-битензивният факторов икономически растеж** (isotropically-bitensive factor economic growth), *аизотропно-битензивният полезностен икономически растеж** (isotropically-bitensive utility economic growth), *аизотропно-битензивният стойностен икономически растеж** (isotropically-bitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *аизотропно-битензивният стационарен икономически растеж** (isotropically-bitensive stationary economic growth) и *аизотропно-битензивният нестационарен икономически растеж** (isotropically-bitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-БИТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (isotropically-bitertensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *битерналната типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-битертензивния икономически растеж* и *изотропно-битертензивния икономически растеж*, които са негови разновидности, както и за *аизотропно-интертензивния икономически растеж* и *аизотропно-екстертензивния икономически растеж*, които също са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-битертензивния растеж са *аизотропно-битертензивният продуктов икономически растеж** (isotropically-bitertensive product economic growth), *аизотропно-битертензивният факторов икономически растеж** (isotropically-bitertensive factor economic growth), *аизотропно-битертензивният полезностен икономически растеж** (isotropically-bitertensive utility economic growth), *аизотропно-битертензивният стойностен икономически растеж** (isotropically-bitertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *аизот-*

ропно-битертензивният стационарен икономически растеж* (isotropically-bitertensive stationary economic growth) и *аизотропно-битертензивният нестационарен икономически растеж** (isotropically-bitertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ЕКСТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (isotropically-extensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-екстензивния икономически растеж* и *изотропно-екстензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-екстензивния растеж са *аизотропно-екстензивният продуктов икономически растеж** (isotropically-extensive product economic growth), *аизотропно-екстензивният факторов икономически растеж** (isotropically-extensive factor economic growth), *аизотропно-екстензивният полезностен икономически растеж** (isotropically-extensive utility economic growth), *аизотропно-екстензивният стойностен икономически растеж** (isotropically-extensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също *аизотропно-екстензивният стационарен икономически растеж** (isotropically-extensive stationary economic growth) и *аизотропно-екстензивният нестационарен икономически растеж** (isotropically-extensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ЕКСТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (isotropically-extertensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *битерналната типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-екстертензивния икономически растеж* и *изотропно-екстертензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-екстертензивния растеж са *аизотропно-екстертензивният продуктов икономически растеж** (isotropically-extertensive product economic growth), *аизотропно-екстертензивният факторов икономически растеж** (isotropically-extertensive factor economic growth), *аизотропно-екстертензивният полезностен икономически рас-*

теж* (anisotropically-extertensive utility economic growth), **аизотропно-екстертензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-екстертензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive stationary economic growth) и **аизотропно-екстертензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ЕКСТРАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-extratensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-екстратензивния икономически растеж* и *изотропно-екстратензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-екстратензивния растеж са **аизотропно-екстратензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-extratensive product economic growth), **аизотропно-екстратензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-extratensive factor economic growth), **аизотропно-екстратензивният ползностен икономически растеж*** (anisotropically-extratensive utility economic growth), **аизотропно-екстратензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-extratensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-екстратензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-extratensive stationary economic growth) и **аизотропно-екстратензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-extratensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ИНТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-intertensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *битерналната типология на икономическия растеж*), който

е общо понятие за *анизотропно-интертензивния икономически растеж* и *изотропно-интертензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-интертензивния растеж са ***аизотропно-интертензивният продуктов икономически растеж**** (aisotropically-intertensive product economic growth), ***аизотропно-интертензивният факторов икономически растеж**** (aisotropically-intertensive factor economic growth), ***аизотропно-интертензивният ползностен икономически растеж**** (aisotropically-intertensive utility economic growth), ***аизотропно-интертензивният стойностен икономически растеж**** (aisotropically-intertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***аизотропно-интертензивният стационарен икономически растеж**** (aisotropically-intertensive stationary economic growth) и ***аизотропно-интертензивният нестационарен икономически растеж**** (aisotropically-intertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-КАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-catensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-катензивния икономически растеж* и *изотропно-катензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-катензивния растеж са ***аизотропно-катензивният продуктов икономически растеж**** (aisotropically-catensive product economic growth), ***аизотропно-катензивният факторов икономически растеж**** (aisotropically-catensive factor economic growth), ***аизотропно-катензивният ползностен икономически растеж**** (aisotropically-catensive utility economic growth), ***аизотропно-катензивният стойностен икономически растеж**** (aisotropically-catensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***аизотропно-катензивният стационарен икономически растеж**** (aisotropically-catensive stationary economic growth) и ***аизотропно-катензивният нестационарен икономически растеж**** (aisotropically-catensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-КВАЛИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-qualitensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според хомеостазисната бинарна типология на *икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-квалитензивния икономически растеж* и *изотропно-квалитензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-квалитензивния растеж са **аизотропно-квалитензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-qualitensive product economic growth), **аизотропно-квалитензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-qualitensive factor economic growth), **аизотропно-квалитензивният полезностен икономически растеж*** (aisotropically-qualitensive utility economic growth), **аизотропно-квалитензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-qualitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-квалитензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-qualitensive stationary economic growth) и **аизотропно-квалитензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-qualitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-КВАНТИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-quantitensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според хомеостазисната бинарна типология на *икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-квантитензивния икономически растеж* и *изотропно-квантитензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-квантитензивния растеж са **аизотропно-квантитензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-quantitensive product economic growth), **аизотропно-квантитензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-quantitensive factor economic growth), **аизотропно-квантитензивният полезностен икономически растеж*** (aisotropically-quantitensive utility economic growth), **аизотропно-квантитензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-quantitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-квантитензивният стационарен икономически рас-**

теж* (aisotropically-quantitensive stationary economic growth) и **аизотропно-квантитензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-quantitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-КОТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-cotensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *аналитичната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-котензивния икономически растеж* и *изотропно-котензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Форми на проявление на аизотропно-котензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *аизотропно-квалитензивният икономически растеж*, *аизотропно-екстертензивният икономически растеж*, *аизотропно-оптензивният икономически растеж*, *аизотропно-екстертензивният икономически растеж*. Разновидности на аизотропно-котензивния растеж са **аизотропно-котензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-cotensive product economic growth), **аизотропно-котензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-cotensive factor economic growth), **аизотропно-котензивният ползностен икономически растеж*** (aisotropically-cotensive utility economic growth), **аизотропно-котензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-cotensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-котензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-cotensive stationary economic growth) и **аизотропно-котензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-cotensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-КРЕАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-creatensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-креатензивния икономически растеж* и *изотропно-креатензивния икономически растеж*, които са негови разновидности, както и за *аизотропно-екстензивния икономически растеж* и *аи-*

зотропно-екстратензивния икономически растеж, които също са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-креатензивния растеж са **аизотропно-креатензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-creatensive product economic growth), **аизотропно-креатензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-creatensive factor economic growth), **аизотропно-креатензивният полезностен икономически растеж*** (aisotropically-creatensive utility economic growth), **аизотропно-креатензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-creatensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-креатензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-creatensive stationary economic growth) и **аизотропно-креатензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-creatensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ОПТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-optensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-оптензивния икономически растеж* и *изотропно-оптензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-оптензивния растеж са **аизотропно-оптензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-optensive product economic growth), **аизотропно-оптензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-optensive factor economic growth), **аизотропно-оптензивният полезностен икономически растеж*** (aisotropically-optensive utility economic growth), **аизотропно-оптензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-optensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-оптензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-optensive stationary economic growth) и **аизотропно-оптензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-optensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-РЕТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-retensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-ретензивния икономически растеж* и *изотропно-ретензивния икономически растеж*, които са негови разновидности, както и за *аизотропно-катензивния икономически растеж* и *аизотропно-оптензивния икономически растеж*, които също са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-ретензивния растеж са **аизотропно-ретензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-retensive product economic growth), **аизотропно-ретензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-retensive factor economic growth), **аизотропно-ретензивният ползностен икономически растеж*** (aisotropically-retensive utility economic growth), **аизотропно-ретензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-retensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-ретензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-retensive stationary economic growth) и **аизотропно-ретензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-retensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ФИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-fitensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *аналитичната бинарна типология на икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-фитензивния икономически растеж* и *изотропно-фитензивния икономически растеж*, които са негови разновидности. Форми на проявление на аизотропно-фитензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *аизотропно-квантитензивният икономически растеж*, *аизотропно-екстензивният икономически растеж*, *аизотропно-катензивният икономически растеж*, *аизотропно-интертензивният икономически растеж*. Разновидности на аизотропно-фитензивния растеж са **аизотропно-фитензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-fitensive product economic growth), **аизотропно-фитензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-fitensive factor economic growth), **аизотропно-фитензивният ползностен икономически растеж*** (aisotropically-

cally-fitensive utility economic growth), **аизотропно-фитензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-fitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-фитензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-fitensive stationary economic growth) и **аизотропно-фитензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-fitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АИЗОТРОПНО-ХОМЕОТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (aisotropically-homeotensive economic growth) (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според хомеостазисната бинарна типология на *икономическия растеж*), който е общо понятие за *анизотропно-хемеотензивния икономически растеж* и *изотропно-хемеотензивния икономически растеж*, които са негови разновидности, както и за *аизотропно-квантитензивния икономически растеж* и *аизотропно-квалитензивния икономически растеж*, които също са негови разновидности. Разновидности на аизотропно-хемеотензивния растеж са **аизотропно-хемеотензивният продуктов икономически растеж*** (aisotropically-homeotensive product economic growth), **аизотропно-хемеотензивният факторов икономически растеж*** (aisotropically-homeotensive factor economic growth), **аизотропно-хемеотензивният полезностен икономически растеж*** (aisotropically-homeotensive utility economic growth), **аизотропно-хемеотензивният стойностен икономически растеж*** (aisotropically-homeotensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **аизотропно-хемеотензивният стационарен икономически растеж*** (aisotropically-homeotensive stationary economic growth) и **аизотропно-хемеотензивният нестационарен икономически растеж*** (aisotropically-homeotensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*). Вж. *тензивен икономически растеж*.

АЙТО, К. (Ito, K.) (кд) – във:

стохастично диференциално уравнение на Айто, К. (вж. *икономическа дифузия*).

АКАТАСТРОФИЧНА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА БИ-ФУРКАЦИЯ* (non-catastrophical realization of the economic bifurcation) (*) – избягване от *катастрофа на икономическата система след момента на икономическа бифуркация* в резултат на *обратимото действие на механизма на динамичната икономическа неустойчивост*. Една от двете възможни реализации (акатастрофичната и катастрофичната) на развитието на дадена *икономическа система* при наличието на *разходящо-действащи /дивергентно-действащи/ обратни икономически връзки*. Избягването на катастрофата се дължи на своевременното противодействие на *сходящо /конвергентно/ икономическо регулиране* в икономическата система.

АКСЕЛЕРАТОР (accelerator) (в макр.) – икономически ускорител, който изразява зависимостта на *индуцираните инвестиции (в макр.)* от прираста на производството на продукта [на *брутният вътрешен продукт (в макр.)*] и на *дохода (в макр.)*.

АКСЕЛЕРАТОР (accelerator) (кд) – във:

акселератор (в макр.);

взаимодействие между мултипликатора и акселератора (в макр.);

дискретен модел на акселератора без закъсняваща реакция (в макр.);

дискретен модел на акселератора със закъсняваща реакция (в макр.);

модели на мултипликатор-акселератора (в макр.);

модифицирана мощност на акселератора (в макр.);

мощност на акселератора (в макр.);

непрекъснат модел на акселератора без закъсняваща реакция (в макр.);

непрекъснат модел на акселератора със закъсняваща реакция (в макр.);

свърхкумулативен процес на мултипликатора и акселератора (в макр.) (вж. *взаимодействие между мултипликатора и акселератора (в макр.)*);

теория за съвместното действие на мултипликатора и акселератора (в макр.).

АКСЕЛЕРАТОР БЕЗ ЗАКЪСНЯВАЩА РЕАКЦИЯ (lagged accelerator) (ки) – във:

*дискретен модел на акселератора без закъсняваща реакция (в макр.);
непрекъснат модел на акселератора без закъсняваща реакция (в макр.).*

АКСЕЛЕРАТОР СЪС ЗАКЪСНЯВАЩА РЕАКЦИЯ (lagged accelerator)
(ки) – във:

*дискретен модел на акселератора със закъсняваща реакция (в макр.);
непрекъснат модел на акселератора със закъсняваща реакция (в макр.).*

АКСЕЛЕРАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТАНТА* (acceleration /accelerationary/ economic constant) – същото като *доброкачественост на системата на икономическо регулиране.*

АКСЕЛЕРАЦИЯ (acceleration) (ки) – във:

*коефициент на акселерацията (в макр.) (същото като мощност на акселератора (в макр.));
принцип на акселерацията (в макр.).*

АКСИОМА (axiom) (кд) – във:

*аксиома за адитивност на вероятността;
аксиома за икономическата монотонност;
аксиома за икономическата непрекъснатост;
аксиома за икономическата отделимост;
аксиома за икономическата полупореденост;
аксиома за икономическата последователност (същото като аксиома за икономическата транзитивност);
аксиома за икономическата пълнота;
аксиома за икономическата рефлексивност;
аксиома за икономическата симетрия;
аксиома за икономическата съвместимост;
аксиома за икономическата свършеност (същото като аксиома за икономическата пълнота);
аксиома за икономическата транзитивност;
аксиома за икономическия триъгълник;
аксиома за икономическото ненасищане (същото като аксиома за икономическата монотонност);
аксиома за икономическото тъждество;
аксиома за неотрицателност на вероятността;
аксиома за нормираност на вероятността;*

аксиома за потребителската икономическа монотонност;
 аксиома за производителската икономическа монотонност;
 аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.);
 аксиома за строгата икономическа изпъкналост;
 аксиома за свършената икономическа полупореденост;
 икономическа аксиома;
 независимост на икономическата аксиома;
 непротиворечивост на системата от икономически аксиоми;
 пълнота на системата от икономически аксиоми.
 силна аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.);
 слаба аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.).

АКСИОМА ЗА АДТИВНОСТ НА ВЕРОЯТНОСТТА (probability additivity axiom) – една от аксиомите на А. Н. Колмогоров в теорията на вероятностите, според която (ако бъде приложена в икономиката), ако

$$A_i \in U \ (A_i \cap A_j = \emptyset, i \neq j),$$

то

$$p\left(\sum_{i=1}^k A_i\right) = \sum_{i=1}^k p(A_i)$$

за всяко крайно или безкрайно k , т.е. вероятността на сумата от несъвместими по двойки случайни икономически събития е равна на сумата от техните икономически вероятности. Вж. вероятностно икономическо пространство.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА МОНОТОННОСТ* (economic monotony axiom), **аксиома за икономическото ненасищане**, – общо понятие за аксиомата за производителската икономическа монотонност и аксиомата за потребителската икономическа монотонност. Ако не е посочено друго, под аксиома за икономическата монотонност обикновено се подразбира аксиомата за потребителската икономическа монотонност.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА МОНОТОННОСТ (economic monotony axiom) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата монотонност;
 аксиома за потребителската икономическа монотонност;
 аксиома за производителската икономическа монотонност.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА НЕПРЕКЪСНАТОСТ* (economic continuity axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на **аксиомата за непрекъснатостта** (continuity axiom) и според която, ако по отношение на комбинацията от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) $q(1)$ има за *възпроизводствената икономическа единица* (в т.ч. и за производителя и за потребителя) *предпочитани икономически множества* от блага, всеки елемент на които се предпочита пред комбинацията q или ѝ е безразличен, и (2) има *непредпочитани икономически множества* от блага, по отношение на всеки елемент от които комбинацията q е предпочитана или безразлична, то тези две подмножества (предпочитаните и непредпочитаните) са *затворени икономически множества* на *пространството на икономическите блага* (в т.ч. и за *пространството на икономическите продукти*). Аксиомата за непрекъснатостта изключва резки промени в *рационалния икономически избор* (в т.ч. в *рационалния производителски икономически избор* и в *рационалния потребителския икономически избор*). Това означава, че, ако *икономическата единица* (производителят или потребителят) предпочита комбинацията q пред комбинацията u , тя ще предпочита и близки до q комбинации пред комбинацията u , т.е. че е налице **отношение на непрекъснато икономическо предпочитание*** (continuous economic preference relation). Обикновено се подразбира като **аксиома за индивидуалната икономическа непрекъснатост*** (individual economic continuity axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената икономическа непрекъснатост*** (firm economic continuity axiom), като **аксиома за обществената икономическа непрекъснатост*** (social economic continuity axiom) и т.н.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА ОТДЕЛИМОСТ* (economic separability axiom) – *икономическа аксиома*, която се отнася за *топологичното икономическо пространство* и според която *дизюнктивните икономически множества* са в някакъв смисъл *топологически отделени* едно от друго. По специално най-слабите аксиоми за *икономическата отделимост* (същото като *отделимост в икономиката*), означавани с T_0 и T_1 се отнасят за *едноточковите икономически множества* (т.е. за *пространствата на икономическите точки*). По-силните от тях са: аксиома T_2 , която изисква кои да е различни икономически точки да са *отделими икономически околности*, т.е. да се съдържат в *дизюнктивните отворени икономически множества* на *даденото икономическо пространство*. аксиома T_3 , според която всяка икономическа точка и всяко не съдържащо я *затворено икономическо множество* да са *отделни икономичес-*

ки околности, и аксиома T_4 , според която всеки две дизюнктивни затворени икономически множества да са отделни икономически околности. С T_2 се означава *хаусдорфовото икономическо пространство* (същото като *отделимо тополгично икономическо пространство*), с T_3 – **регулярното икономическо пространство*** (regular economic space) и с T_4 – *нормалното икономическо пространство*.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛУПОДРЕДЕНОСТ* (economic semi-orderliness axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на **аксиомата за полупоредеността** (semi-orderliness axiom) и според която отношението на *слабо икономическо предпочитание* (в т.ч. на *слабото производителско икономическо предпочитание* и на *слабото потребителско икономическо предпочитание*) едновременно (съвместно) е (1) транзитивно (вж. аксиома за икономическата транзитивност) и (2) рефлексивно (вж. аксиома за икономическата рефлексивност). Обикновено се подразбира като **аксиома за индивидуалната икономическа полупореденост*** (individual economic semi-orderliness axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената икономическа полупореденост*** (firm economic semi-orderliness axiom), като **аксиома за обществената икономическа полупореденост*** (social economic semi-orderliness axiom) и т.н. Аксиомата е валидна за възпроизводствените *икономически единици*, в т.ч. и за производителите и потребителите. **Икономическата полупореденост*** (economic semi-orderedness) е единият от съставните моменти на **съвършена икономическа полупореденост** (вж. аксиома за съвършената икономическа полупореденост).

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ* (economic consecutiveness axiom) – същото като аксиома за икономическата транзитивност.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПЪЛНОТА* (economic completeness axiom), **аксиома за икономическата съвършеност**, – *икономическа аксиома*, която е частен случай на **аксиомата за пълнотата** (completeness axiom) и според която между два вектора (комбинации) от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) q и y (в *пространството на икономическите блага*, в т.ч. и в *пространството на икономическите продукти*) има **съвършено икономическо отношение*** (perfect economic relation) [същото като **отношение на икономическа пълнота*** (economic completeness relation)], ако е в сила поне една от трите зависимости (като *включваща икономическа дизюнкция*): (1)

комбинацията от икономически блага q е слабо предпочитана пред комбинацията y (т.е. $q \succeq y$) (вж. *слабо икономическо предпочитание*); (2) или комбинацията y е слабо предпочитана пред комбинацията q (т.е. $y \succeq q$); (3) или комбинацията q е безразлична на комбинацията y (т.е. $q \approx y$) (вж. *равноценно икономическо предпочитание*). Обикновено се подразбира като **аксиома за индивидуалната икономическа пълнота*** (individual economic completeness axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената икономическа пълнота*** (firm economic completeness axiom), като **аксиома за обществената икономическа пълнота*** (social economic completeness axiom) и т.н.. Аксиомата е валидна за възпроизводствените *икономически единици*, в т.ч. и за производителите и потребителите. Съвършеността е единият от съставните моменти на **съвършената икономическа полупореденост** (вж. *аксиома за съвършената полупореденост*). Съвършеността на пространството на икономическите блага означава, че в него няма луфтове, при които да не съществуват отношения на *икономически предпочитания*. Тази структура на *икономическото пространство* (т.е. че винаги е в сила поне една от горепосочените зависимости между комбинациите от блага) означава, че тя (съвършеността на пространството на благата) удовлетворява аксиомата за икономическата пълнота (аксиомата за икономическата съвършеност). Аксиомата за икономическата пълнота **изключва невъзможността** за икономически избор от страна на икономическата единица. Тя изключва и възможността от едновременно избор на взаимно противоречиви варианти от отношения между комбинации от икономически блага, например като тази, че икономическата единица едновременно строго предпочита комбинацията y пред комбинацията q и строго предпочита комбинацията y пред комбинацията q .

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА РЕФЛЕКСИВНОСТ* (economic reflexivity axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на **аксиомата за рефлексивността** (reflexivity axiom) и която се свежда до наличието **отношение на рефлексивно икономическо предпочитание*** (reflexive economic preference relation) при *рационалния икономически избор* (в т.ч. при *рационалния производителски икономически избор* и при *рационалния потребителски икономически избор*). Отношение на рефлексивно икономическо предпочитание има тогава, когато за всяка точка от *пространството на икономическите блага* (в т.ч. и от *пространството на икономическите просуки*) е валидно отношението, че комбинацията от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) към тази точка е безразлична на самата себе си. Подраз-

бира се като **аксиома за индивидуалната икономическа рефлексивност*** (individual economic reflexivity axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената икономическа рефлексивност*** (firm economic reflexivity axiom), като **аксиома за обществената икономическа рефлексивност*** (social economic reflexivity axiom) и т.н. Валидна е за възпроизводствените *икономически единици*, в т.ч. и за производителите и потребителите.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИМЕТРИЯ* (economic symmetry axiom) – според нея, ако x и y са коя да е двойка елементи (респ. точки) на метричното икономическо пространство, то $\rho(x, y) = \mu(y, x)$, където $\rho(x, y)$ се дефинира като *разстояние между икономическите елементи x и y* . Едно от необходимите условия за наличието на разстояние в метричното икономическо пространство.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА СЪВМЕСТИМОСТ* (economic compatibility axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на **аксиомата за съвместимостта** (compatibility axiom) и според която транзитивността на *икономическите предпочитания* (в т.ч. на *производителските икономически предпочитания* и на *потребителските икономически предпочитания*) се подчинява на изискването те да бъдат последователно подредени. Това означава, че е валидна само една от трите зависимости (като *изключваща икономическа дизюнкция*): (1) или комбинацията от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) q е силно предпочитана пред комбинацията y ($q \succ y$) (вж. *силно икономическо предпочитание*), (2) или комбинацията y е силно предпочитана пред комбинацията q ($y \succ q$), (3) или комбинацията q е безразлична на комбинацията y ($q \approx y$) (вж. *равноценно икономическо предпочитание*). Обикновено се подразбира като **аксиома за индивидуалната икономическата съвместимост*** (individual economic compatibility axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената икономическата съвместимост*** (firm economic compatibility axiom), като **аксиома за обществената икономическата съвместимост*** (social economic compatibility axiom) и т.н. Аксиомата е валидна за възпроизводствените *икономически единици*, в т.ч. и за производителите и потребителите.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА СЪВЪРШЕНОСТ* (economic perfection axiom) – същото като *аксиома за икономическата пълнота*.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА ТРАНЗИТИВНОСТ* (economic transitivity axiom), **аксиома за икономическата последователност**, – *икономическа аксиома*, която е частен случай на **аксиомата за транзитивността** (transitivity axiom) и според която съществува **транзитивно отношение на икономическо предпочитание*** (transitive relation of economic preference), което е свойство на *рационалния икономически избор* (в т.ч. на *рационалния производителски икономически избор* и на *рационалния потребителски икономически избор*). Обикновено се подразбира като **аксиома за индивидуалната икономическа транзитивност*** (individual economic transitivity axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената икономическа транзитивност*** (firm economic transitivity axiom), като **аксиома за обществената икономическа транзитивност*** (social economic transitivity axiom) и т.н. Аксиомата е валидна за възпроизводствените *икономически единици*, в т.ч. и за производители и потребители. Транзитивно отношение на предпочитание между три комбинации от точки в *пространството на икономическите блага* (в т.ч. и в *пространството на икономическите продукти*) има тогава, когато, ако са валидни релациите “комбинацията от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) q е строго предпочитана пред комбинацията y ” ($q \succ y$) и “комбинацията y е строга предпочитана пред комбинацията z ” ($y \succ z$), е валидна и релацията “комбинацията q е строго предпочитана пред z ” ($q \succ z$). При икономическата транзитивност са налице (1) икономическа пълнота (спазена е *аксиомата за икономическата пълнота*) и (2) икономическа съвместимост на предпочитанията (спазена е *аксиомата за икономическата съвместимост*).

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ТРИЪГЪЛНИК* (economic triangle axiom) – според нея, ако x и y са коя да е двойка елементи (респ. точки) на *метричното икономическо пространство*, то $\rho(x, y) + \mu(y, z) \geq \rho(x, z)$, където $\rho(x, y)$ се дефинира като *разстояние между икономическите елементи x и y* . Едно от необходимите условия за наличието на разстояние в метричното икономическо пространство.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО НЕНАСИЩАНЕ* (economic unsaturation axiom) – същото като *аксиома за икономическата монотонност*.

АКСИОМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО ТЪЖДЕСТВО* (economic identity axiom) – според нея, ако x и y са коя да е двойка елементи (респ. точки) на *метричното икономическо пространство*, то $\rho(x, y) = 0$ тогава и само тогава,

когато $x = y$, където $\rho(x, y)$ се дефинира като *разстояние между икономическите елементи x и y* . Едно от необходимите условия за наличието на разстояние в метричното икономическо пространство.

АКСИОМА ЗА НЕОТРИЦАТЕЛНОСТ НА ВЕРОЯТНОСТТА (probability non-negativity axiom) – една от аксиомите на А. Н. Колмогоров в *теорията на вероятностите*, според която (ако бъде приложена в икономиката) на всяко *случайно икономическо събитие A* съответствува определено число $p(A)$, което удовлетворява условието $p(A) \geq 0$, (т.е. *икономическата вероятност е неотрицателно число*). Вж. *вероятностно икономическо пространство*.

АКСИОМА ЗА НОРМИРАНОСТ НА ВЕРОЯТНОСТТА (probability normalizability axiom) – една от аксиомите на А. Н. Колмогоров в *теорията на вероятностите*, според която (ако бъде приложена в икономиката), *случайното икономическо събитие E* (т.е. *множеството на елементарните икономически събития*) е сигурно (достоверно), т.е. $p(E) = 1$ (вероятността на достоверното, т.е. на сигурното, икономическо събитие е равна на единица). Вж. *вероятностно икономическо пространство*.

АКСИОМА ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА МОНОТОННОСТ* (consumer's economic monotony axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на *аксиомата за потребителската монотонност* (consumer's monotony axiom) и според която, ако комбинацията от *потребителни икономически блага* (в т.ч. и от *потребителни икономически продукти*) q съдържа такива количества от определени видове блага, каквато съдържа и комбинацията от същите видове блага y , но така че поне едно от благата в комбинацията q е в по-голямо количество от същия вид благо в комбинацията y , като всички останали видове блага в комбинациите q и y са в по равни количества, то комбинацията q е предпочитана от потребителя като *икономическа единица* пред комбинацията y (вж. *потребителско икономическо предпочитание*) *при постоянни други условия* (напимер при постоянен паричен разход за придобиването на тази комбинация). Разглежданата комбинация се разполага в *пространството на потребителните икономически блага* (в т.ч. и в *пространството на потребителните икономически продукти*). Нейна разновидност е *аксиомата за продуктовата потребителска икономическа монотонност** (product consumer's economic monotony axiom). Обикновено се подразбира като *аксиома за индивидуалната потребителска икономическа монотонност** (individual consumer's economic monotony axiom), но се проявява и

като **аксиома за фирмената потребителска икономическа монотонност*** (firm consumer's economic monotony axiom), като **аксиома за обществената потребителска икономическа монотонност*** (social consumer's economic monotony axiom) и т.н.

Същата аксиома може да се формулира и по следния начин: зависимостта $q \geq u$ обуславя отношението $q \succeq u$, а зависимостите $q \geq u$ и $q \neq u$ обуславят отношението $q \succ u$. От това следва съответно, че (1) $TU(q) \geq TU(u)$ или че (2) $TU(q) > TU(u)$, т.е., че (1) **общата икономическа полезност** на комбинацията q е по-голяма или равна на общата икономическа полезност на комбинацията u , или че (2) общата икономическа полезност на комбинацията q е строго по-голяма от общата икономическа полезност на комбинацията u . Това означава, **първо**, че ако наборът q съдържа не по-малко количество от всяко благо, отколкото u , тогава q е предпочитан пред u от потребителя, или му е безразличен (налице е отношение на **слабо потребителско икономическо предпочитание**) при постоянни други условия, и, **второ**, ако наред с това поне едно благо от q е в по-голямо количество, отколкото при u , тогава q е определено предпочитан пред u (налице е отношение на **силно потребителско икономическо предпочитание**) също при постоянни други условия. Аксиомата за монотонността (за ненасищането) показва, че в този случай **функцията на общата икономическа полезност** (в рамките на **теорията за ординалната /порядковата/ полезност**) може да претърпява определени преобразувания или да бъде трансформирана в определени граници, но пак да продължава да изразява същата подреденост на потребителските икономически предпочитания, т.е. без техният ред да се променя. Ето защо такова преобразуване се означава като **монотонна трансформация на функцията на общата икономическа полезност**. Монотонната трансформация на функцията на общата икономическа полезност $TU(q)$ (която приемаме за положителна) е такава функция $R(TU) = R[TU(q)]$, която представя същите предпочитания, каквито представя функцията $TU(q)$. Тогава умножаването на функцията на общата полезност с положително число, прибавянето към нея на число, нейното степенуване, както и извеждането на първа производна от нея, представляват съответни нейни монотонни трансформации.

АКСИОМА ЗА ПРОИЗВОДИТЕЛСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА МОНОТОННОСТ* (producer's economic monotony axiom) (*) – **икономическа аксиома**, която е частен случай на **аксиомата за производителската монотонност** (consumer's monotony axiom) и според която, ако комбинацията от **икономически блага** (в т.ч. и от **икономически продукти**) q съдържа такива коли-

чества от определени видове блага, каквато съдържа и комбинацията от същите видове блага y , но така че поне едно от благата в комбинацията q е в по-голямо количество от същия вид благо в комбинацията y , като всички останали видове блага в комбинациите q и y са в по равни количества, то комбинацията y е предпочитана от производителя като *икономическа единица* пред комбинацията q (вж. *производителско икономическо предпочитание*) **при постоянни други условия** (например при постоянен паричен приход от реализацията на тази комбинация). Разглежданата комбинация се разполага в *пространството на икономическите блага* (в т.ч. и в *пространството на икономическите продукти*). Нейна разновидност е **аксиомата за продуктовата производителска икономическа монотонност*** (product producer's economic monotony axiom). Обикновено се подразбира като **аксиома за индивидуалната производителска икономическа монотонност*** (individual producer's economic monotony axiom), но се проявява и като **аксиома за фирмената производителска икономическа монотонност*** (firm producer's economic monotony axiom), като **аксиома за обществената производителска икономическа монотонност*** (social producer's economic monotony axiom) и т.н.

Същата аксиома може да се формулира и по следния начин: зависимостта $q \geq y$ обуславя отношението $y \succeq q$, а зависимостите $q \geq y$ и $q \neq y$ обуславят отношението $y \succ q$. От това следва съответно, че (1) $TV(q) \geq TV(y)$ или че (2) $TV(q) > TV(y)$, т.е., че (1) *общата икономическа стойност* на комбинацията q е по-голяма или равна на общата икономическа стойност на комбинацията y , или че (2) общата икономическа стойност на комбинацията q е строго по-голяма от общата икономическа стойност на комбинацията y . Това означава, **първо**, че ако наборът q съдържа не по-малко количество от всяко благо, отколкото y , тогава y е предпочитан пред q от производителя, или му е безразличен (налице е отношение на *слабо производителско икономическо предпочитание*) при постоянни други условия, и, **второ**, ако наред с това поне едно благо от q е в по-голямо количество, отколкото при y , тогава y е определено предпочитан пред q (налице е отношение на *силно производителско икономическо предпочитание*) също при постоянни други условия. Аксиомата за монотонността (за ненасищането) показва, че в този случай *функцията на общата икономическа стойност* (в рамките на *теорията за ординалната /порядковата/ стойност*) може да претърпява определени преобразувания или да бъде трансформирана в определени граници, но пак да продължава да изразява същата подреденост на производителските икономически предпочитания, т.е. без техният ред да се променя. Ето защо такава преобразуване се означава

като *монотонна трансформация на функцията на общата икономическа стойност*. Монотонната трансформация на функцията на общата икономическа стойност $TV(q)$ (която приемаме за положителна) е такава функция $R(TV) = R[TV(q)]$, която представя същите предпочитания, каквито представя функцията $TV(q)$. Тогава умножаването на функцията на общата стойност с положително число, прибавянето към нея на число, нейното степенуване, както и извеждането на първа производна от нея, представляват съответни нейни монотонни трансформации.

АКСИОМА ЗА ПРОЯВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДПОЧИТАНИЯ (revealed economic preferences axiom) (в микр.) – според тази *икономическа аксиома* потребителят проявява предпочитанията си чрез избора на блага при определено *бюджетно ограничение* (вж. *икономическо предпочитание* и *икономически блага*). Смята се, че избраната комбинация е предпочетена пред всички други (при определено бюджетно ограничение), до които потребителят има достъп, и че тази комбинация максимизира неговата *общата икономическа полезност*. Тоест, аксиоматично се предполага, че проявеното предпочитание (избраната комбинация) максимизира общата полезност.

Според аксиомата за проявените предпочитания например, ако комбинацията от блага $q^* = (q_1^*, q_2^*)$ е избрана при наличието на друга достъпна комбинация $q' = (q'_1, q'_2)$, то комбинацията $q^* = (q_1^*, q_2^*)$ е проявена като предпочетена пред комбинацията $q' = (q'_1, q'_2)$ и следователно се приема, че е потребителски предпочетена пред нея. Затова пък, ако комбинацията $q' = (q'_1, q'_2)$ не е достъпна за потребителя, от избора му на комбинацията $q^* = (q_1^*, q_2^*)$ не може да се твърди, че тя е проявена като предпочетена пред $q' = (q'_1, q'_2)$.

Съществува алтернативен начин за формулиране на аксиомата за проявените предпочитания. Предполага се, че е направен потребителски избор $q^* = (q_1^*, q_2^*)$ при цени P_1 и P_2 и че наред с това има и друга (алтернативна, но не и избрана) комбинация $q' = (q'_1, q'_2)$. Зависимостта между двете комбинации е такава, че

$$P_1 q_1^* + P_2 q_2^* \geq P_1 q'_1 + P_2 q'_2,$$

т.е., че неизбраната (непредпочетената) комбинация q' е не по-скъпа от избраната. Тогава според аксиомата за проявените предпочитания, ако потребителят е избрал по-предпочитаната комбинация, която може да си позволи, макар другата комбинация да не е по-скъпа, тогава комбинацията q^* трябва да бъде

предпочетена пред комбинацията q' . Има се предвид обстоятелството, че потребителят не само избира едната комбинация от блага пред другата, но и ги подрежда едната пред другата. Това означава, че ако потребителят е избрал q^* пред q' (която е бюджетно достъпна) при положение че q^* е най-малко скъпа толкова, колкото q' , то той наистина предпочита (трябва да предпочита) избраната комбинация q^* .

Аксиомата за проявените предпочитания дава възможност процесът на избирането на комбинациите от блага да бъде разглеждан като максимизиране на общата полезност на потребителя т.е. да се извърши оптимален потребителски избор (вж. *оптимален производителски икономически избор [индивидуален]*). Такава възможност се реализира, защото процесът на потребителския избор удовлетворява две подразновидности на аксиомата за проявените предпочитания: *слабата аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.)* и *силната аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.)*.

АКСИОМА ЗА ПРОЯВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДПОЧИТАНИЯ (revealed economic preferences axiom) (**ки**) – във:

аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.);

силна аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.);

слаба аксиома за проявените икономически предпочитания (в микр.).

АКСИОМА ЗА СТРОГАТА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПЪКНАЛОСТ* (economic strict-protuberance axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на *аксиомата за строгата изпъкналост* (strict-protuberance axiom) и според която, ако $q \geq y$ (където y и q са две равноразмерни комбинации от *икономически блага*, в т.ч. и от *икономически продукти*), то $ay + (1 - a)q \geq y$ за всяко $0 < a < 1$, където a и $1 - a$ са скаларни множители. Обикновено се подразбира като *аксиома за строгата индивидуална икономическа изпъкналост** (individual economic strict-protuberance axiom), но се проявява и като *аксиома за строгата фирмена икономическа изпъкналост** (firm economic strict-protuberance axiom), като *аксиома за строгата обществена икономическа изпъкналост** (social economic strict-protuberance axiom) и т.н. Тази аксиома е валидна за *множеството на икономическите предпочитания* (economic preferences set) в *пространството на икономическите блага* и стои в основата на извеждането на *кривите на икономическото безразличие* (вж. и *предпочитано икономическо множество*).

АКСИОМА ЗА СЪВЪРШЕНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛУПОДРЕДЕНОСТ* (perfect economic semi-orderedness axiom) – *икономическа аксиома*, която е частен случай на *аксиомата за съвършената полупореденост* (perfect semi-orderedness axiom) и според която отношението на *слабо икономическо предпочитание* (на едно икономическо благо към друго, в т.ч. и на един икономически продукт към друг) (в т.ч. на *слабото производителско икономическо предпочитание* и на *слабото потребителско икономическо предпочитание*) е израз на *съвършената икономическа полупореденост*, съществуваща в *пространството на икономическите блага* (в т.ч. и на *пространството на икономическите продукти*). Обикновено се подразбира като *аксиома за съвършената индивидуална икономическа полупореденост** (perfect individual economic semi-orderedness axiom), но се проявява и като *аксиома за съвършената фирмена икономическа полупореденост** (perfect firm economic semi-orderedness axiom), като *аксиома за съвършената обществена икономическа полупореденост** (perfect social economic semi-orderedness axiom) и т.н. Аксиомата е валидна за възпроизводствените *икономически единици*, в т.ч. и за производителите и потребителите. Отношението на слабо икономическо предпочитание отговаря на аксиомата за съвършената икономическа полупореденост, т.е. *пространството на благата е съвършено полупоредено* [налице е **съвършена икономическа полупореденост*** (perfect economic semi-orderedness)], когато то (*слабото икономическо предпочитание*, респ. *пространството на икономическите блага*) едновременно е и *съвършено*, и *полупоредено*. Това означава, че между двата вектора (набора) от икономически блага, например q и y , има едновременно (*съвместно*) и **съвършено икономическо отношение*** (perfect economic relation) (вж. *аксиома за икономическата пълнота*), и **икономическо отношение на полупореденост*** (semi-orderedness economic relation).

АКСИОМАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МЕТОД (axiomatical economic method) – метод на построяване на съдържателна икономическа теория, при който в нея се въвежда без определения дадена съвкупност от първични *икономически понятия*, която съответства на някаква съвкупност от изходни *икономически обекти*. Посочената съвкупност от понятия е **аксиоматична икономическа теория** (axiomatical economic theory). Посредством *икономически аксиоми* се установяват определени отношения (в т.ч. и *икономически отношения*) между обектите. По отношение на изходните обекти аксиомите могат да се разглеждат като неявни определения (вж. *икономическо определение*); те

ги определят с точност до изоморфизъм (вж. *икономически изоморфизъм*). С помощта на явни определения върху основата на изходните икономически обекти в икономическата теория се въвеждат по-сложни икономически обекти. Аксиоматичната икономическа теория се построява по такъв начин, щото описанията на свойствата на сложните обекти (вж. *сложна икономическа система*) и на съотношенията помежду им да са изведени от аксиомите по правилата на логиката. Важни качества на аксиоматичния икономически метод са непротиворечивостта, независимостта и пълнотата на системата от икономически аксиоми (вж. *непротиворечивост на системата от икономически аксиоми*, *независимост на икономическата аксиома* и *пълнота на системата от икономически аксиоми*).

АКСИОМАТИЧЕН ПОДХОД КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИЗБОР (axiomatic approach to economic choice) (в теорията за *икономическия избор* при *икономическото възпроизводство*) – прилагане от теорията на *икономическата ценност* (в т.ч. на *икономическата стойност* и *икономическата полезност*) на строго избран ред от *икономически аксиоми*, дефиниращи мястото на различните видове *икономически предпочитания* при формирането и обосноваването на *рационалния икономически избор*. Представлява частен случай на **аксиоматичния подход към поддържащия избор*** (axiomatic approach to sustaining choice). Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* негови разновидности са *аксиоматичният подход към производителския икономически избор* и *аксиоматичният подход към потребителския икономически избор*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **аксиоматичен подход към индивидуалния икономически избор** (axiomatic approach to individual economic choice), **аксиоматичен подход към фирмения икономически избор*** (axiomatic approach to firm economic choice), **аксиоматичен подход към обществения икономически избор*** (axiomatic approach to social economic choice) и т.н. Когато те е посочено друго, под аксиоматичен подход към икономическия избор обикновено се подразбира аксиоматичният подход към индивидуалния икономически избор. Вж. *аксиома за свършената икономическа полупореденост*, *аксиома за икономическата пълнота*, *аксиома за икономическата полупореденост*, *аксиома за икономическата транзитивност*, *аксиома за икономическата съвместимост*, *аксиома за икономическата рефлексивност*, *аксиома за икономическата непрекъснатост*, *аксиома за икономическата монотонност*.

АКСИОМАТИЧЕН ПОДХОД КЪМ ПОТРЕБИТЕЛСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (axiomatic approach to consumer's economic choice) (в теорията за *потребителския икономически избор* при *икономическото потребление*) – прилагане от теорията на *икономическата полезност* на строго избран ред от *икономически аксиоми*, дефиниращи мястото на различните видове *потребителски икономически предпочитания* при формирането и обосноваването на *рационалния потребителски икономически избор*. Представява частен случай на **аксиоматичния подход към потребителския избор** (axiomatic approach to consumer's choice) и е разновидност на **аксиоматичния подход към икономическия избор**. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **аксиоматичен подход към индивидуалния потребителски икономически избор** (axiomatic approach to individual consumer's economic choice), **аксиоматичен подход към фирмения потребителски икономически избор*** (axiomatic approach to firm consumer's economic choice), **аксиоматичен подход към обществения потребителски икономически избор*** (axiomatic approach to social consumer's economic choice) и т.н. Когато те е посочено друго, под аксиоматичен подход към потребителския икономически избор обикновено се подразбира аксиоматичният подход към индивидуалния потребителски производителския икономически избор. Вж. *аксиома за свършената икономическа полупореденост, аксиома за икономическата пълнота, аксиома за икономическата полупореденост, аксиома за икономическата транзитивност, аксиома за икономическата съвместимост, аксиома за икономическата рефлексивност, аксиома за икономическата непрекъснатост, аксиома за икономическата монотонност*.

АКСИОМАТИЧЕН ПОДХОД КЪМ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР* (axiomatic approach to producer's economic choice) (в теорията за *производителския икономически избор* при *икономическото производство*) – прилагане от теорията на *икономическата стойност* на строго избран ред от *икономически аксиоми*, дефиниращи мястото на различните видове *производителски икономически предпочитания* при формирането и обосноваването на *рационалния производителски икономически избор*. Представява частен случай на **аксиоматичния подход към производителския избор*** (axiomatic approach to producer's choice) и е разновидност на **аксиоматичния подход към икономическия избор**. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **аксиоматичен подход към индивидуалния производителски икономически избор*** (axiomatic approach to

individual producer's economic choice), **аксиоматичен подход към фирмения производителски икономически избор*** (axiomatic approach to firm producer's economic choice), **аксиоматичен подход към обществения производителски икономически избор*** (axiomatic approach to social producer's economic choice) и т.н. Когато те е посочено друго, под аксиоматичен подход към производителския икономически избор обикновено се подразбира аксиоматичният подход към индивидуалния производителски икономически избор. Вж. **аксиома за свършената икономическа полупореденост**, **аксиома за икономическата пълнота**, **аксиома за икономическата полупореденост**, **аксиома за икономическата транзитивност**, **аксиома за икономическата съвместимост**, **аксиома за икономическата рефлексивност**, **аксиома за икономическата непрекъснатост**, **аксиома за икономическата монотонност**.

АКСИОМАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ (axiomatical economic theory) – вж. **аксиоматичен икономически метод**.

АКТЗАПАС (asstock) (кд) – във:

икокореномически актзапас (същото като **запасов икокореномически актив**; вж. **икокореномически ексосубстрат** и **икокореномически ексосуперстрат**);

икономически актзапас (същото като **запасов икономически актив**; вж. **икономически ексосубстрат** и **икономически ексосуперстрат**);

икореномически актзапас (същото като **запасов икореномически актив**; вж. **икореномически ексосубстрат** и **икореномически ексосуперстрат**);

икотехномически актзапас (същото като **запасов икотехномически актив**; вж. **икотехномически ексосубстрат** и **икотехномически ексосуперстрат**);

икоуниреномически актзапас (същото като **запасов икоуниреномически актив**; вж. **икоуниреномически ексосубстрат** и **икоуниреномически ексосуперстрат**).

АКТИВ (asset) (кд) – във:

активи на търговската банка (в макр.);

запасов икокореномически актив (вж. **икокореномически ексосубстрат** и **икокореномически ексосуперстрат**);

запасов икономически актив (вж. **икономически ексосубстрат** и **икономически ексосуперстрат**);

запасов икореномически актив (вж. *икореномически ексосубстрат и икореномически ексосуперстрат*);

запасов икотехномически актив (вж. *икотехномически ексосубстрат и икотехномически ексосуперстрат*);

запасов икоуниреномически актив (вж. *икоуниреномически ексосубстрат и икоуниреномически ексосуперстрат*);

инокореномически актив;

икономически актив;

икореномически актив;

икотехномически актив;

икоуниреномически актив;

ненапълно ликвидни активи (в макр.);

реален актив (в микр.);

риск на финансовите активи (в макр.);

рисков актив (в макр.);

системен риск на финансовите активи (в макр.);

субстатен инокореномически актив (вж. *инокореномически ексосубстрат и инокореномически ексосуперстрат*);

субстатен икономически актив (вж. *икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат*);

субстатен икореномически актив (вж. *икореномически ексосубстрат и икореномически ексосуперстрат*);

субстатен икотехномически актив (вж. *икотехномически ексосубстрат и икотехномически ексосуперстрат*);

субстатен икоуниреномически актив (вж. *икоуниреномически ексосубстрат и икоуниреномически ексосуперстрат*);

усърдностен икотехномически актив (вж. *икотехномическа ексосъщина и икотехномическо ексопроявление*);

феностен инокореномически актив (вж. *инокореномическа ексосъщина и инокореномическо ексопроявление*);

феностен икономически актив (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*);

феностен икореномически актив (вж. *икореномическа ексосъщина и икореномическо ексопроявление*);

феностен икотехномически актив (вж. *икотехномическа ексосъщина и икотехномическо ексопроявление*);

феностен икоуниреномически актив (вж. *икоуниреномическа ексосъщина и икоуниреномическо ексопроявление*);

финансов актив (в макр.);

функции на постоянните равновесни маси на частните финансови активи (в межд.);

функции на равновесията на пазарите на частните финансови активи (в межд.) (същото като функции на постоянните равновесни маси на частните финансови активи (в межд.));

функции на равновесното търсене на частните финансови активи (в межд.);

ценностностен икокореномически актив (вж. *икокореномическа ексосъщина и икокореномическо ексопроявление*);

ценностностен икореномически актив (вж. *икореномическа ексосъщина и икореномическо ексопроявление*);

ценностностен икоуниреномически актив (вж. *икоуниреномическа ексосъщина и икоуниреномическо ексопроявление*).

АКТИВЕН БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ (active budget deficit) (в макр.) – друго наименование на *структурния бюджетен дефицит (в макр.)*, с което се акцентира върху положението, че последният активно [чрез *бюджетната политика (в макр.)*] въздейства върху *макроикономическата активност (в макр.)*.

АКТИВЕН ДЕФИЦИТ (active deficit) (**ки**) – във:

активен бюджетен дефицит (в макр.);

финансов актив (в микр.);

ценностен икономически актив (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*).

АКТИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СМИСЪЛ* (active economic sense /meaning/) – вж. *икономически смисъл*.

АКТИВЕН ОБЩ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (general balance-of-payments surplus) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при активен общ платежен баланс (в межд.).

АКТИВЕН ТЕКУЩ БАЛАНС (positive current balance) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при активен текущ баланс (в межд.).

АКТИВЕН ШУМ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (active noise in the economic system) – шум в икономическата система, чието възникване е свързано с характера на преработваната икономическа информация и на преминаващите икономически въздействия.

АКТИВИ НА ТЪРГОВСКАТА БАНКА (assets of commercial bank) (в макр.) – в тях се включват позициите: касова наличност; остатък по сметките на *търговската банка (в макр.)* в съответната федерална резервна банка; чекове в процес на инкасиране (придвижващи се към съответната **федерална резервна банка** (federal reserve bank) (в макр.), но все още намиращи се на разположение на търговската банка); остатъци по сметките в *банките кореспонденти (в макр.)*; заемите, предоставени на други банки (включително и съответстващите на тях депозити на тези банки във федералната резервна банка); *депозитни сертификати (в макр.)*; *средносрочни съкровищни полици (в макр.)*; ценни книги на федералните агенции; *муниципални облигации (в макр.)*; ценни книги, емитирани срещу залог от недвижими вещи и имоти; корпоративни полици, *облигации (в макр.)* и *акции (в макр.)*; заеми; други активи.

АКТИВНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (active fiscal policy) (в макр.) – също-то като *дискреционна бюджетна политика (в макр.)*.

АКТИВНА ОПЕРАЦИЯ ПО БАЛАНСА НА ДЪЛГОСРОЧНИТЕ КАПИТАЛОВИ ОПЕРАЦИИ* (balance-of-payments long-run capital asset transaction) (в межд.) – записване по сметките на *баланса на дългосрочните капиталови операции* [като подсистема на *баланса на капиталовите операции (в межд.)*, а оттам и на *платежния баланс (в межд.)*] [като подсистема на *платежния баланс (в межд.)*], отразяваща сделка, при която икономически агенти (респ. икономически единици) от местната страна продават *ценни книги (в макр.)* на икономически агенти (респ. икономически единици) от чужди страни (за сметка на чужди авоари в местната страна).

АКТИВНА ОПЕРАЦИЯ ПО БАЛАНСА НА КРАТКОСРОЧНИТЕ КАПИТАЛОВИ ОПЕРАЦИИ* (balance-of-payments short-run capital asset transaction) (в межд.) – записване по сметките на *баланса на краткосрочните капиталови операции* [като подсистема на *баланса на капиталовите операции*

(в межд.), а оттам и на *платежния баланс (в межд.)*], отразяваща сделка, при която икономически агенти (респ. *икономически единици*) от местната страна продават *ценни книги (в макр.)* или продукция и услуги на икономически агенти (респ. *икономически единици*) от чужди страни (за сметка на чужди авоари в местната страна).

АКТИВНА ПОЛИТИКА (active policy) (**ки**) – във:

активна бюджетна политика (в макр.) (същото като *дискреционна бюджетна политика (в макр.)*).

АКТИВНА РАБОТНА СИЛА (labour force participation) (в макр.), **ангажирана работна сила (в макр.)**, – към нея се числят всички лица (над определена минимална възраст, например над 16 години), които могат и активно желаят да работят (т.е. които могат и активно желаят да бъдат заети с производството на *продукт*). Обичайно се означава само като *работна сила (в макр.)*. Активната работна сила е тази, която формира *трудовия пазар (в макр.)*, т.е. е ангажирана в него. Подразделя се на *заети (в макр.)* и *безработни (в макр.)*. Процентното отношение на активната работна сила към трудоспособното население представлява *нормата на активната работна сила (в макр.)*. При постоянни други условия нарастването на *средната ставка на работната заплата (в макр.)* предизвиква нарастване на броя на лицата, които са включени в активната работна сила, тъй като нараства тяхното желание да се включат в трудовия процес. Този процес обаче се придружава с намаляване на търсенето на работна сила от страна на предприемачите (а от там и на броя на заетите), тъй като по-високата работна заплата [*по-високата цена на труда (в макр.)*] е приемлива от тях при по-висока *пределна производителност на труда*, която отговоря на по-малък обем на труда и на по-малък брой работни места. Ето защо повишаването на работната заплата ще доведе до нарастване на броя на безработните.

АКТИВНА РАБОТНА СИЛА (labor force participation) (**ки**) – във:

активна работна сила (в макр.);

норма на активната работна сила (в макр.).

АКТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (active economic prognosis /forecaste, prediction/), **условна икономическа прогноза**, – *икономическа прогноза*, прилагана, когато обществото може да осъществи мерки за въздействие върху прогнозираните показатели. Тя показва какво точно въздействие върху прогнозирания обект трябва да се очаква от прилагането на съответните

мерки. Значителна част от активните прогнози се разработват под формата на *вариантни икономически прогнози*. Вж. *пасивна икономическа прогноза*.

АКТИВНИ ОПЕРАЦИИ ПО ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС* (balance-of-payments asset transactions) (в межд.) (*) – *операции по платежния баланс* (в межд.) на дадена местна страна, които **предизвикват намаляване на външната задлъжнялост** (external exposure) (в межд.) на местната страна към чуждите страни или увеличаване на задлъжнялостта на чуждите страни към местната. В зависимост от статута на съответния раздел (подсистеми или отделни баланси) на платежния баланс, за който те се отнасят, активните операции се намират в различно отношение към активите и пасивите на платежния баланс и към дебитните и кредитните записвания по неговите сметки. (1) Активните операции **чрез кредитиране на сметките** предизвикват увеличаване на активите (респ. намаляване на пасивите) на онези раздели (подсистеми или отделни баланси) на платежния баланс, които непосредствено изразяват промените във взаимната задлъжнялост между местната и чуждите страни; това са *балансът на текущите операции* (в межд.) и *балансът на дългосрочните капиталови операции* (в межд.). (2) Активните операции **чрез дебитиране на сметките** предизвикват увеличаване на пасивите (респ. намаляване на активите) на останалите раздели (подсистеми или отделни баланси) на платежния баланс; това са *балансът на краткосрочните капиталови операции* (в межд.) и *балансът на операциите по официалните резерви* (в межд.).

АКТИВНО НАТРУПВАЩА СЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА УПРАВЛЯЕМАТА ПОДСИСТЕМА (active accumulating information for dirigible subsystem) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с активно натрупваща се информация за управляемата подсистема.

АКТИВНО САЛДО НА БАЛАНСА НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ* (counterweight transactions balance surplus) (в межд.) – същото като *положително салдо на баланса на балансиращите операции* (в межд.).

АКТИВНО САЛДО НА БАЛАНСА НА КАПИТАЛОВИТЕ ОПЕРАЦИИ (balance of payments on capital transactions surplus) (в межд.) – същото като *положително салдо на баланса на капиталовите операции* (в межд.).

АКТИВНО САЛДО НА БАЛАНСА НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ (balance-of-payments surplus on current transactions; current transactions balance surplus) (в межд.) – същото като *положително салдо на баланса на текущите операции (в межд.)*.

АКТИВНО САЛДО НА БАЛАНСА ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ (surplus of the balance in basic transactions) (**ки**) – във:

активно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.).

АКТИВНО САЛДО НА БАЛАНСА ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (surplus of the balance in current transactions) (**ки**) – във:

активно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.).

АКТИВНО САЛДО НА БАЛАНСА ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ (surplus of the balance in trade transactions) (**ки**) – във:

активно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.).

АКТИВНО САЛДО НА ОБЩИЯ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (general balance of payments surplus) (в межд.) – същото като *положително салдо на общия платежен баланс (в межд.)*.

АКТИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (balance-of-payments surplus) (в межд.) – същото като *положително салдо на платежния баланс (в межд.)*.

АКТИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (net general balance surplus) (**ки**) – във:

активно салдо на общия платежен баланс (в межд.) (същото като *положително салдо на общия платежен баланс (в межд.)*);

активно салдо на платежния баланс (в межд.) (същото като *положително салдо на платежния баланс (в межд.)*);

активно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.);

активно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

активно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.).

АКТИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ* (surplus of the balance of payments in basic transactions) (в межд.), **суфицит на платежния баланс по основни операции (в межд.)**, – наличие на *положително салдо на общия платежен баланс (в межд.)*, разглеждано (при

постоянни други условия) като критерий за оценка на състоянието на *платежния баланс (в межд.)* като цяло.

АКТИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ* (surplus of the balance of payments in current transactions) (в межд.), **суфицит на платежния баланс по текущи операции (в межд.)**, – наличие на *положително салдо на баланса на текущите операции (в межд.)*, разглеждано (при постоянни други условия) като критерий за оценка на състоянието на *платежния баланс (в межд.)* като цяло.

АКТИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ* (surplus of the balance of payments in trade transactions) (в межд.), **суфицит на платежния баланс по търговски операции (в межд.)**, – наличие на *положително салдо на търговския баланс (в межд.)*, разглеждано (при постоянни други условия) като критерий за оценка на състоянието на *платежния баланс (в межд.)* като цяло.

АКТИВНО САЛДО НА ТЪРГОВСКИЯ БАЛАНС (merchandise balance-of-trade surplus) (в межд.) – същото като *положително салдо на търговския баланс (в межд.)*.

АКТИВНООРИЕНТИРАНА ИНТЕРВЕНЦИЯ (assets-side intervention) (**ки**) – ВЪВ:

активноориентирана нестерилизираща интервенция (в межд.) (същото като *активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.)*);

активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

активноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.).

АКТИВНООРИЕНТИРАНА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ВАЛУТНИЯ ПАЗАР (assets-side intervention in the foreign exchange market) (**ки**) – ВЪВ:

активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

активноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.).

АКТИВНООРИЕНТИРАНА НЕСТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ* (assets-side non-sterilised intervention) (в межд.) – същото като *активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.)*.

АКТИВНООРИЕНТИРАНА НЕСТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ (assets-side non-sterilised intervention) (**ки**) – във:

активноориентирана нестерилизираща интервенция (в межд.) (същото като *активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.)*);

активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.).

АКТИВНООРИЕНТИРАНА НЕСТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ВАЛУТНИЯ ПАЗАР* (assets-side non-sterilised intervention in the foreign exchange market) (в межд.), **активноориентирана нестерилизираща интервенция (в межд.)**, – извършвана от *централната банка (в макр.) нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в макр.)*, която при постоянни други условия предизвиква намаляване на пасива (респ. нарастване на актива) на *общия платежен баланс (в межд.)* като подсистема на *платежния баланс (в межд.)* изобщо.

АКТИВНООРИЕНТИРАНА СТЕРИЛИЗАЦИЯ* (assets-oriented sterilization) (в межд.) – *стерилизация (в межд.)* [същото като *стерилизираща интервенция (в межд.)*], при която *официалните валутни резерви (в межд.)* нарастват (при противоположно спадане на вътрешния кредит) и с това се съдействува за увеличаване на актива (респ. за намаляване на пасива) на *платежния баланс по основни операции (в межд.)*. Същото е като *активноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.)*.

АКТИВНООРИЕНТИРАНА СТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ВАЛУТНИЯ ПАЗАР* (assets-side sterilised intervention in the foreign exchange market) (в межд.), **активноориентирана стерилизация (в межд.)**, – извършвана от *централната банка (в макр.) стерилизираща интервенция на валутния пазар (в макр.)*, която при постоянни други условия предизвиква намаляване на пасива (респ. нарастване на актива) на *общия платежен баланс (в межд.)* като подсистема на *платежния баланс (в межд.)* изобщо.

АКТИВНОСТ (activity) (**ки**) – ВЪВ:

икокореномическа активност (вж. и *икокореномическа дейност*);

икономическа активност (вж. и *икономическа дейност*);

икореномическа активност (вж. и *икореномическа дейност*);

икотехномическа активност (вж. и *икотехномическа дейност*);

икоуниреномическа активност (вж. и *икоуниреномическа дейност*);

обтиикокореномическа активност (вж. и *обтиикокореномическа дейност*);

обтиикономическа активност (вж. и *обтиикономическа дейност*);

обтиикореномическа активност (вж. и *обтиикореномическа дейност*);

обтиикотехномическа активност (вж. и *обтиикотехномическа дейност*);

обтиикоуниреномическа активност (вж. и *обтиикоуниреномическа дейност*);

субтиикокореномическа активност (вж. и *субтиикокореномическа дейност*);

субтиикономическа активност (вж. и *субтиикономическа дейност*);

субтиикореномическа активност (вж. и *субтиикореномическа дейност*);

субтиикотехномическа активност (вж. и *субтиикотехномическа дейност*);

субтиикоуниреномическа активност (вж. и *субтиикоуниреномическа дейност*);

създаваща икокореномическа активност (вж. *икокореномическа активност*);

създаваща икономическа активност (вж. *икономическа активност*);

създаваща икореномическа активност (вж. *икореномическа активност*);

създаваща икотехномическа активност (вж. *икотехномическа активност*);

създаваща икоуниреномическа активност (вж. *икоуниреномическа активност*);

създаваща обтиикокореномическа активност (вж. *обтиикокореномическа активност*);

създаваща обтиикономическа активност (вж. *обтиикономическа активност*);

създаваща обтиикореномическа активност (вж. *обтиикореномическа активност*);

създаваща обтиикотехномическа активност (вж. *обтиикотехномическа активност*);

създаваща обтиикоуниреномическа активност (вж. *обтиикоуниреномическа активност*);

създаваща субтиикокореномическа активност (вж. *субтиикокореномическа активност*);

създаваща субтиикономическа активност (вж. *субтиикономическа активност*);

създаваща субтиикореномическа активност (вж. *субтиикореномическа активност*);

създаваща субтиикотехномическа активност (вж. *субтиикотехномическа активност*);

създаваща субтиикоуниреномическа активност (вж. *субтиикоуниреномическа активност*);

усвояваща икокореномическа активност (вж. *икокореномическа активност*);

усвояваща икономическа активност (вж. *икономическа активност*);

усвояваща икореномическа активност (вж. *икореномическа активност*);

усвояваща икотехномическа активност (вж. *икотехномическа активност*);

усвояваща икоуниреномическа активност (вж. *икоуниреномическа активност*);

усвояваща обтиикокореномическа активност (вж. *обтиикокореномическа активност*);

усвояваща обтиикономическа активност (вж. *обтиикономическа активност*);

усвояваща обтиикореномическа активност (вж. *обтиикореномическа активност*);

усвояваща обтиикотехномическа активност (вж. *обтиикотехномическа активност*);

усвояваща обтиикоуниреномическа активност (вж. *обтиикоуниреномическа активност*);

усвояваща субтиикокореномическа активност (вж. *субтиикокореномическа активност*);

усвояваща субтиикономическа активност (вж. *субтиикономическа активност*);

усвояваща субтиикореномическа активност (вж. *субтиикореномическа активност*);

усвояваща субтиикотехномическа активност (вж. *субтиикотехномическа активност*);

усвояваща субтиикоуниреномическа активност (вж. *субтиикоуниреномическа активност*).

макроикономическа активност (в макр.);

АКТСУБСТАТ (assubstatum) (**кд**) – ВЪВ:

икокореномически актсубстат (същото като **субстатен иокореномически актив**; вж. *икокореномически ексосубстрат* и *икокореномически ексосуперстрат*);

икономически актсубстат (същото като **субстатен икономически актив**; вж. *икономически ексосубстрат* и *икономически ексосуперстрат*);

икореномически актсубстат (същото като **субстатен икореномически актив**; вж. *икореномически ексосубстрат* и *икореномически ексосуперстрат*);

икотехномически актсубстат (същото като **субстатен икотехномически актив**; вж. *икотехномически ексосубстрат* и *икотехномически ексосуперстрат*);

икоуниреномически актсубстат (същото като **субстатен икоуниреномически актив**; вж. *икоуниреномически ексосубстрат* и *икоуниреномически ексосуперстрат*).

АКТУАЛЕН МОДЕЛ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (actual model of the economic system) – *икономически модел*, който отразява настоящото състояние и поведение на *икономическата система*. Вж. *прогнозиране на икономическата динамика*.

АКТУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА БЕЗКРАЙНОСТ (actual economic infinity) (**ки**) – ВЪВ:

абстракция на актуалната икономическа безкрайност.

АКТУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ (actual economic utility) (**ки**) – ВЪВ:

актуална обща икономическа полезност.

АКТУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (actual economic value) (**ки**) – ВЪВ:

актуална обща икономическа стойност.

АКТУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (actual economic worth) (**ки**) –
ВЪВ:

актуална обща икономическа ценност.

АКТУАЛНА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ* (actual total economic utility) (*) – завършен образ (вж. *икономически образ*) на *общата икономическа полезност*, чийто процес на формиране [интерпретиран като **конструктивен икономически процес*** (constructive economic process)] още не е приключен, но който въображаемо е продължен до зъвршването му при съоб-
разяване със закономерностите на неговото протичане. Такива са например инеративният процес на образуването на общата пълна икономическа полезност като сума от общата пряка и общата косвена икономическа полезност, възникването на принадлежно-индуцираната обща *предавана икономическа полезност* като сума от собствената обща *приемана икономическа полезност* на даден *производствен икономически фактор* и възникналата при нейното производствено функциониране обща *принадена полезност*. Разновидност е на *актуалната обща икономическа ценност*. Вж. *абстракция на актуалната икономическа безкрайност*.

АКТУАЛНА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ* (actual total economic value) (*) – завършен образ (вж. *икономически образ*) на *общата икономическа стойност*, чийто процес на формиране [интерпретиран като **конструктивен икономически процес*** (constructive economic process)] още не е приключен, но който въображаемо е продължен до зъвршването му при съоб-
разяване със закономерностите на неговото протичане. Такива са например инеративният процес на образуването на общата пълна икономическа стойност като сума от общата пряка и общата косвена икономическа стойност, възникването на принадлежно-индуцираната обща *предавана икономическа стойност* като сума от собствената обща *приемана икономическа стойност* на даден *производствен икономически фактор* и възникналата при нейното производствено функциониране обща *принадена стойност*. Разновидност е на *актуалната обща икономическа ценност*. Вж. *абстракция на актуалната икономическа безкрайност*.

АКТУАЛНА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (actual total economic worth) (*) – завършен образ (вж. *икономически образ*) на *общата икономичес-*

ка ценност, чийто процес на формиране [интерпретиран като **конструктивен икономически процес*** (constructive economic process)] още не е приключен, но който въображаемо е продължен до зъвршването му при съобразяване със закономерностите на неговото протичане. Такива са например инеративният процес на образуването на общата пълна икономическа ценност като сума от общата пряка и общата косвена икономическа ценност, възникването на принадлежно-индуцираната обща *предавана икономическа ценност* като сума от собствената обща *приемана икономическа ценност* на даден *производствен икономически фактор* и възникналата при нейното производствено функциониране обща принадлежна ценност. Нейни разновидности са *актуалната обща икономическа стойност* и *аактуалната обща икономическа полезност*. Вж. *абстракция на актуалната икономическа безкрайност*.

АКТУАЛНО МОДЕЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СИСТЕМИ* (actual modelling on the economic systems) – процес на създаване и анализиране на *актуални модели на икономическата система*. Вж. *прогнозиране на икономическата динамика*.

АКТУСЪРДИЕ (asdiligence) (кд) – във:

икотехномическо актусърдие (същото като **усърдностен икотехномически актив**; вж. *икотехномическа ексосъщина* и *икотехномическо експоявление*).

АКТФЕНОСТ (aspheness) (кд) – във:

икокореномическа актфеност (същото като **феностен иkokореномически актив**; вж. *икокореномическа ексосъщина* и *икокореномическо експоявление*);

икономическа актфеност (същото като **феностен икономически актив**; вж. *икономическа ексосъщина* и *икономическо експоявление*).

икореномическа актфеност (същото като **феностен икореномически актив**; вж. *икореномическа ексосъщина* и *икореномическо експоявление*);

икотехномическа актфеност (същото като **феностен икотехномически актив**; вж. *икотехномическа ексосъщина* и *икотехномическо експоявление*);

икоуниреномическа актфеност (същото като **феностен икоуниреномически актив**; вж. *икоуниреномическа ексосъщина* и *икоуниреномическо експоявление*).

АКТЦЕННОСТ (asworth) (кд) – във:

икономическа актценност (същото като **ценностен икономически актив**; вж. *икономическа ексосъщина и икономическо експоявление*).

АКТЦЕННОСТНОСТ (asworthness) (кд) – във:

икокореномическо актценностност (същото като **ценностностен иккореномически актив**; вж. *икокореномическа ексосъщина и иккореномическо експоявление*);

икореномическо актценностност (същото като **ценностностен икореномически актив**; вж. *икореномическа ексосъщина и икореномическо експоявление*);

икоуниреномическо актценностност (същото като **ценностностен икоуниреномически актив**; вж. *икоуниреномическа ексосъщина и икоуниреномическо експоявление*).

АКУМУЛАТИВНОСТ (accumulativity) (кд) – във:

ингредиентна икономическа акумулативност.

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИКА* (accumulatively-stratified economy) (*) – *стратифицирана икономика*, която с времето акумулира (натрупва) и деакумулира (разтоварва) *икономическо богатство*. Когато акумулира икономическо богатство, тя го черпи от входен текущ (протичащ) икономически поток от това богатство, а когато го деакумулира тя захранва изходен текущ (протичащ) икономически поток от него. Обикновено се състои от два *икономически страта* (стратификационни равнища, елементи) (в общия случай те може да са и повече от два), индуцирани от прилагането на критерия на *ингредиентната икономическа акумулативност*. Второто (по-ниското) равнище е **текущата икономика** (flowing economy), през която протича икономическото богатство под формата на протичащи *икономически запаси*, които могат да бъдат наречени **текущи икономически запаси** (flowing economic stocks) [последните са съставени от *текущи икономически блага*, вж. и *икономически блага*]. Първото (по-високото) равнище е **интегралната икономика** (integral economy) [наричана **фондова икономика** (fund economy) при *ресурсно-субстанциалната икономика* (респ. при *субстанциалната икономическа система*) или **капиталова икономика** (capital economy) при *възпроизводствената икономика* (респ. при *възпроизводствената икономическа система*)], която непосредствено акумулира и деакумулира икономическото богатство под формата на натрупващи се икономически запаси, които могат да

бъдат наречени **интегрални икономически запаси** (integral economic stocks) [последните са съставени от **интегрални икономически блага**]. Връзката между двете равнища се осъществява чрез канали за хранване на интегралната икономика за сметка на текущата икономика (определяване на текущата в интегралната икономика) и за хранване на текущата икономика за сметка на интегралната икономика (разпределяване на интегралната в текущата икономика). Именно тези зависимости между двете качествено различни равнища ги свързват в общото понятие за акумулативно-стратифицирана икономика. Вж. *ингредиентна икономическа акумулативност*.

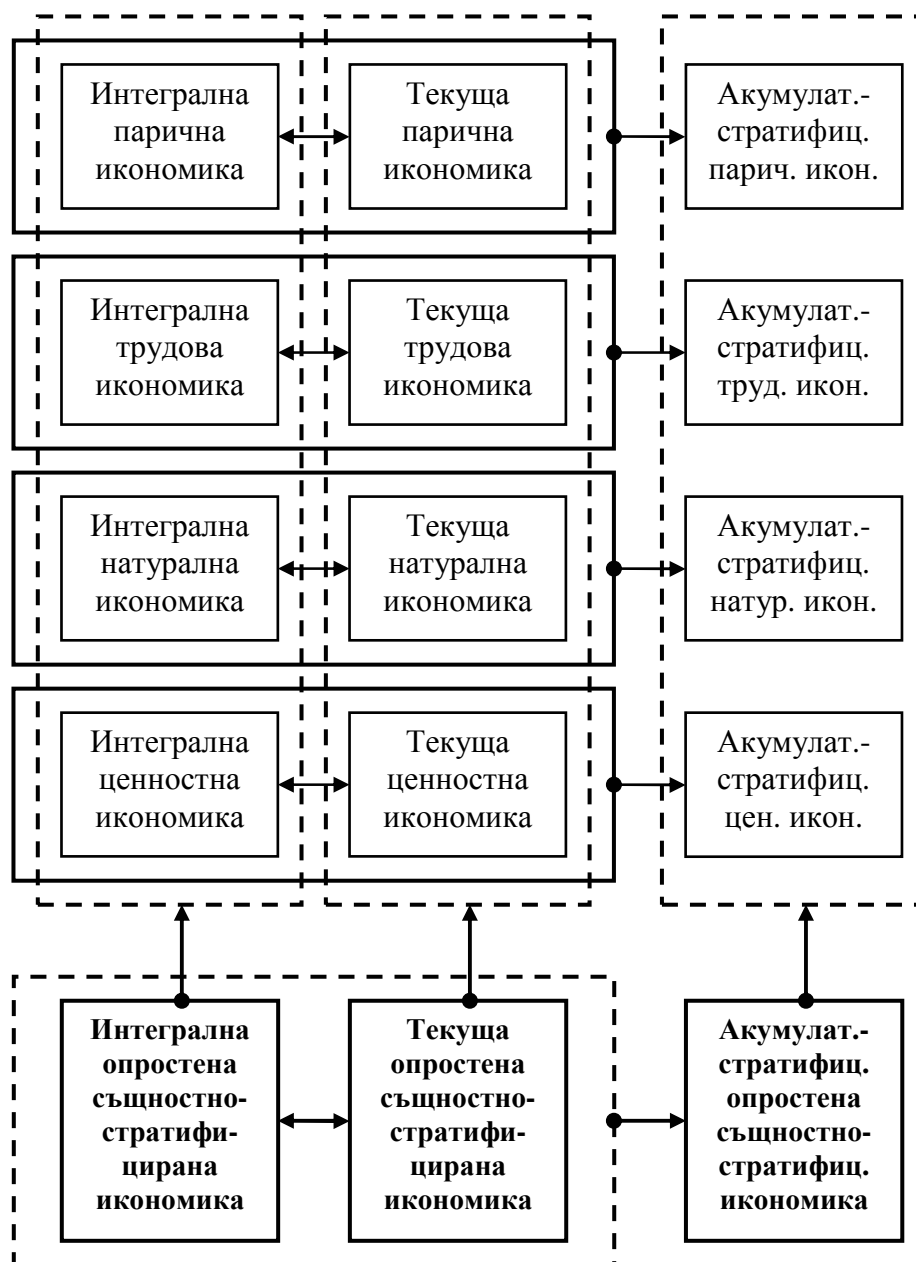
От съпоставянето на **общностно-стратифицираната икономика** с акумулативно-стратифицираната икономика се поражда структурата “**обществена акумулативно-стратифицирана икономика*** (social accumulatively-stratified economy) – **фирмена акумулативно-стратифицирана икономика*** (firm accumulatively-stratified economy) – **индивидуална акумулативно-стратифицирана икономика*** (individual accumulatively-stratified economy)”. Тя може да се нарече **обществено-стратифицирана акумулативно-стратифицирана икономика*** (communally-stratified accumulatively-stratified economy). Оттук следва, че съпоставянето на общностно-стратифицираната икономика с текущата икономика поражда стратифицираната структура “**обществена текуща икономика*** (social flowing economy) – **фирмена текуща икономика*** (firm flowing economy) – **индивидуална текуща икономика*** (individual flowing economy)” [тя е **общностно-стратифицирана текуща икономика*** (communally-stratified flowing economy)], а съпоставянето ѝ с интегралната икономика поражда стратифицираната структура “**обществена интегрална икономика*** (social integral economy) – **фирмена интегрална икономика*** (firm integral economy) – **индивидуална интегрална икономика*** (individual integral economy)” [тя е **общностно-стратифицирана интегрална икономика*** (communally-stratified integral economy)]. От своя страна: зависимостите между обществената интегрална и обществената текуща икономика формират **обществената акумулативно-стратифицирана икономика*** (social accumulatively-stratified economy); зависимостите между фирмената интегрална и фирмената текуща икономика формират **фирмената акумулативно-стратифицирана икономика*** (firm accumulatively-stratified economy); зависимостите между индивидуалната интегрална и индивидуалната текуща икономика формират **индивидуалната акумулативно-стратифицирана икономика*** (individual accumulatively-stratified economy). Тези зависимости са илюстрирани във фиг. 1.

Фиг. 1. Общностно-стратифицирана акумулативно-стратифицирана икономика

От съпоставянето на *същностно-стратифицираната икономика* с акумулативно-стратифицираната икономика се поражда структурата **акумулативно-стратифицирана същностно-стратифицирана икономика*** (accumulatively-stratified essentially-stratified economy), изразяваща зависимостите между *интегралната същностно-стратифицирана икономика** (integral essentially-stratified economy) и *текущата същностно-стратифицирана икономика** (flowing essentially-stratified economy). Поспециално от съпоставянето на *опростената същностно-стратифицирана икономика* с акумулативно-стратифицираната икономика се поражда структурата **акумулативно-стратифицирана опростена същностно-стратифицирана икономика*** (accumulatively-stratified simple essentially-stratified economy), изразяваща зависимостите между *интегралната опростена същностно-стратифицирана икономика** (integral simple essentially-

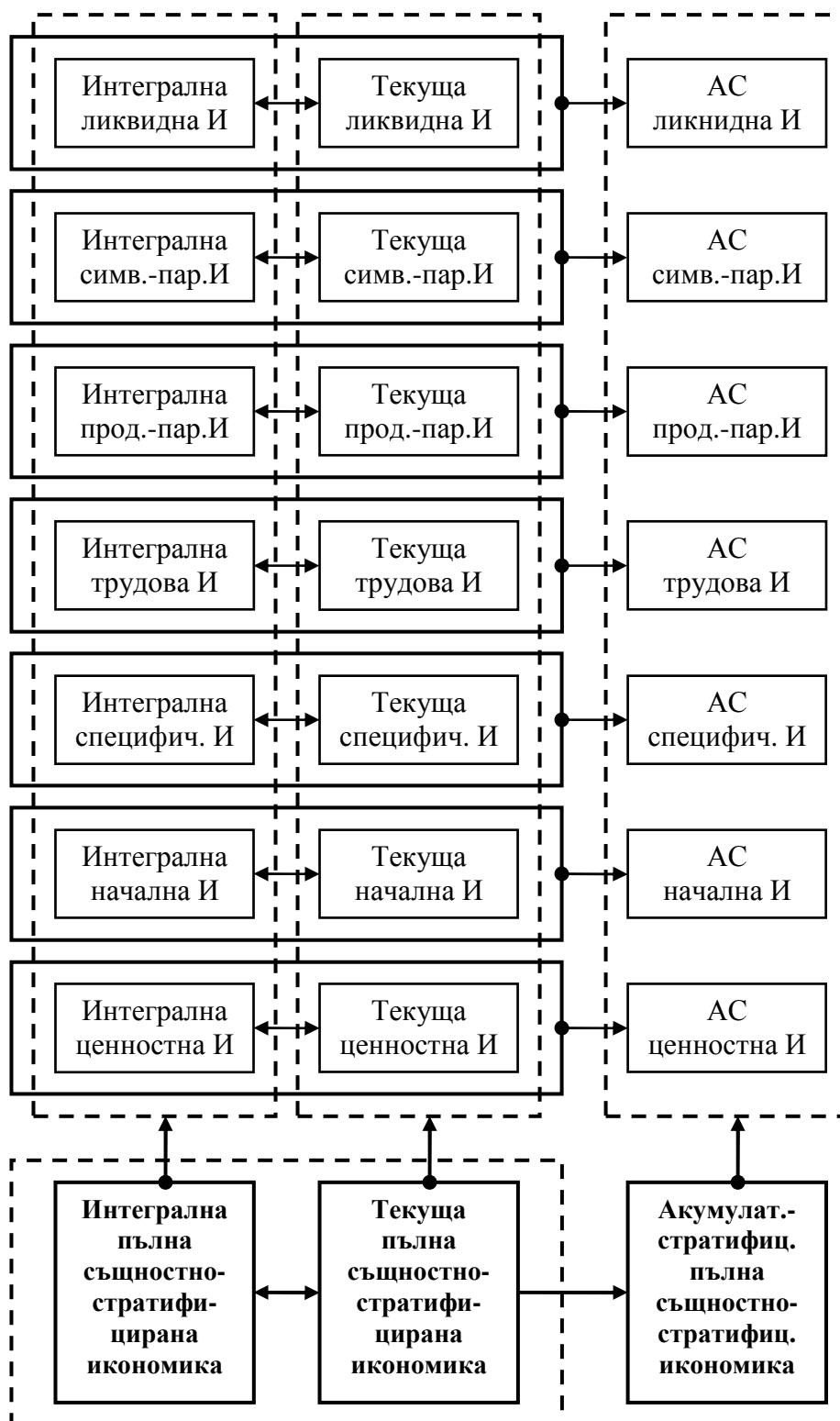
stratified economy) и *текущата опростена същностно-стратифицирана икономика** (flowing simple essentially-stratified economy) (фиг. 2). В този обхват: (1) интегралната опростена същностно-стратифицирана икономика е изградена от *интегралната ценностна икономика** (integral worthy economy), *интегралната натурална икономика** (integral natural economy), *интегралната трудова икономика** (integral labour economy) и *интегралната парична икономика** (integral monetary economy); (2) текущата опростена същностно-стратифицирана икономика е изградена от *текущата ценностна икономика** (flowing worthy economy), *текущата натурална икономика** (flowing natural economy), *текущата трудова икономика** (flowing labour economy) и *текущата парична икономика** (flowing monetary economy); (3) акумулативно-стратифицираната опростена същностно-стратифицирана икономика е изградена от *акумулативно-стратифицираната ценностна икономика** (accumulatively-stratified worthy economy), *акумулативно-стратифицираната натурална икономика** (accumulatively-stratified natural economy), *акумулативно-стратифицираната трудова икономика** (accumulatively-stratified labour economy) и *акумулативно-стратифицираната парична икономика** (accumulatively-stratified monetary economy).

Фиг. 2. Акумулативно-стратифицирана опростена същностно-стратифицирана икономика

От своя страна от съпоставянето на *пълната същностно-стратифицирана икономика* с акумулативно-стратифицираната икономика се поражда структурата *акумулативно-стратифицирана пълна същностно-стратифицирана икономика** (accumulatively-stratified full essentially-stratified economy), изразяваща зависимостите между *интегралната пълна същностно-стратифицирана икономика** (integral full essentially-stratified economy) и *текущата пълна същностно-стратифицирана икономика** (flowing full essentially-stratified economy) (фиг. 3). В този обхват: (1) интеграл-

ната пълна същностно-стратифицирана икономика е изградена от **интегралната ценностна икономика*** (integral worthy economy), **интегралната начална икономика*** (integral initial economy), **интегралната специфична икономика*** (integral specific economy), **интегралната трудова икономика*** (integral labour economy), **интегралната продуктово-парична икономика*** (integral product-monetary economy), **интегралната символно-парична икономика*** (integral symbolically-monetary economy) и **интегралната ликвидна икономика*** (integral liquid economy); (2) текущата пълна същностно-стратифицирана икономика е изградена от **текущата ценностна икономика*** (flowing worthy economy), **текущата начална икономика*** (flowing initial economy), **текущата специфична икономика*** (flowing specific economy), **текущата трудова икономика*** (flowing labour economy), **текущата продуктово-парична икономика*** (flowing product-monetary economy), **текущата символно-парична икономика*** (flowing symbolically-monetary economy) и **текущата ликвидна икономика*** (flowing liquid economy); (3) акумулативно-стратифицираната пълна същностно-стратифицирана икономика е изградена от **акумулативно-стратифицираната ценностна икономика*** (accumulatively-stratified worthy economy), **акумулативно-стратифицираната начална икономика*** (accumulatively-stratified initial economy), **акумулативно-стратифицираната специфична икономика*** (accumulatively-stratified specific economy), **акумулативно-стратифицираната трудова икономика*** (accumulatively-stratified labour economy), **акумулативно-стратифицираната продуктово-парична икономика*** (accumulatively-stratified product-monetary economy), **акумулативно-стратифицираната символно-парична икономика*** (accumulatively-stratified symbolically-monetary economy) и **акумулативно-стратифицираната ликвидна икономика*** (accumulatively-stratified liquid economy).

Фиг. 3. Акумулативно-стратифицирана пълна същностно-стратифицирана икономика

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (accumulatively-stratified economic system) (*) – системно отражение на обективната *акумулативно-стратифицирана икономика*; *стратифицирана икономическа система*, която с времето акумулира (натрупва) и деакумулира (разтоварва) *икономическо богатство*. Когато акумулира икономическо богатство, тя го черпи от входящ текущ (протичащ) икономически поток от това богатство, а когато го деакумулира тя захранва изходящ текущ (протичащ) икономически поток от него. Обикновено се състои от два системни *икономически страта* (системни стратификационни равнища, елементи) (в общия случай те може да са и повече от два). Второто (по-ниското) равнище е **текущата икономика** (flowing economy), през която протича икономическото богатство под формата на протичащи *икономически запаси*. Първото (по-високото) равнище е **интегралната икономика** (integral economy) [наричана още **фондова икономика** (fund economy) или **капиталова икономика** (capital economy)], която непосредствено акумулира и деакумулира икономическото богатство под формата на натрупващи се *икономически запаси*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен акумулативно-стратифицирана икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за **акумулативно-стратифицирана консуматорска система*** (accumulatively-stratified consumptionary system), **акумулативно-стратифицирана стопанска система*** (accumulatively-stratified protoeconomic system), **акумулативно-стратифицирана пазарно-икономическа система*** (accumulatively-stratified marketly-economic system) и **акумулативно-стратифицирана финансово-пазарно-икономическа система*** (accumulatively-stratified financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за **акумулативно-стратифицирана поддържаща система*** (accumulatively-stratified sustenance /sustaining/ system) (за акумулативно-стратифицирана система при поддържането).

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНО-ТРУДОВО-ФАКТОРНА ИМПЛИЦИТНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (accumulatively-stratified poroduction-labourly-factor implicitly-defined dispositional economic system) (**ки**) – ВЪВ:

предметно-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

.....

предметно-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ползностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система.

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНО-ТРУДОВО-ФАКТОРНА ИМПЛИЦИТНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (accumulatively-stratified poroduction-labourly-factor implicitly-defined dispositional ecotechnomic system) (ки) – ВЪВ:

предметно-умелостна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-усилностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-усърдностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-умелостна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-усилностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-усърдна акумулативно-стратифицирана производствено-трудово-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система.

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНО-ФАКТОРНА ИМПЛИЦИТНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (accumulatively-stratified poroduction-factor implicitly-defined dispositional economic system) (**ки**) – във:

предметно-ползностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ползностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система.

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНО-ФАКТОРНА ИМПЛИЦИТНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (accumulatively-stratified poroduction-factor implicitly-defined dispositional ecotechnomic system) (**ки**) – във:

предметно-умелостна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-усилностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-усърдна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-умелостна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-усилностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-усърдностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система.

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНО-ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРНА ИМПЛИЦИТНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (accumulatively-stratified poroduction-physically-factor implicitly-defined dispositional economic system) **(ки)** – ВЪВ:

предметно-ползностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ползностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система.

АКУМУЛАТИВНО-СТРАТИФИЦИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНО-ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРНА ИМПЛИЦИТНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (accumulatively-stratified poroduction-physically-factor implicitly-defined dispositional ecotechnomic system) **(ки)** – ВЪВ:

акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-умелостна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-усилностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

предметно-усърдностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-умелостна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система;

специфично-усилностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икотехномическа система.

АКЦЕПТОР /ПРИЕМНИК/ (acceptor) (кд) – във:

икономически акцептор /приемник/ (вж. *алгебра на икономическите автомати*).

АКЦИДЕНЦИЯ (accidence) (кд) – във:

икономическа акциденция.

АКЦИЯ (share; stock) (в макр.) – вид финансова ценна книга (в макр.), която се емитира от акционерно дружество (акционерна компания) с цел да се привлече дългосрочен капитал. Купувачът на акцията получава сертификат за нея, който потвърждава правому на собственост върху съответна част от *капитала* на дружеството. Акционерите са собственици на дружеството (компанията), на които се полага част от нейния доход във вид на дивиденди. Ако не е посочено друго, под акция (в макр.) обикновено се подразбира *корпоративната акция (в макр.)*. Вж. също *обикновена акция (в макр.)*, *привилегирована акция (в макр.)* и *конвертируема акция (в макр.)*.

АКЦИЯ (share) (кд) – във:

акция (в макр.);

акция с право на глас (в макр.) (същото като обикновена акция (в макр.));

конвертируема акция (в макр.);
корпоративна акция (в макр.);
кумулятивна привилегирована акция (в макр.);
непривилегирована акция (в макр.) (същото като обикновена акция (в макр.));
обикновена акция (в макр.);
привилегирована акция (в макр.);
привилегирована акция с участие (в макр.).

АКЦИЯ С ПРАВО НА ГЛАС (voting share) (в макр.) – същото като *обикновена акция (в макр.)*.

АЛГЕБРА (algebra) (кд) – във:

алгебра на икономическите автомати;
алгебра на икономическите множества;
 σ -алгебра на икономическите множества;
алгебра на икономическите събития;
алгебра на случайните икономически събития;
 σ -алгебра на случайните икономически събития (вж. *случайна икономическа величина*);
икономическа алгебра;
комплексна икономическа алгебра (вж. *икономическа алгебра*);
комутативна икономическа алгебра (вж. *икономическа алгебра*);
операции на универсалната икономическа алгебра (същото като **основни алгебрични икономически операции**; вж. *универсална икономическа алгебра*);
операционна икономическа алгебра (същото като *универсална икономическа алгебра*);
реална икономическа алгебра (вж. *икономическа алгебра*);
релационна икономическа алгебра (вж. *алгебрична икономическа система*);
принцип на двойственост в алгебрата на икономическите множества;
сигнатура на универсалната икономическа алгебра (вж. *универсална икономическа алгебра*);
симетрия в алгебрата на икономическите множества;
универсална икономическа алгебра.

АЛГЕБРА НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АВТОМАТИ* (economic automata algebra) – раздел от *икономическата кибернетика*, който изучава дискретните *икономически автомати* от абстрактно-алгебрична гледна точка. В алгебрата на икономическите автомати последните се разглеждат като абстрактни *икономически модели* на *икономически обекти* или устройства (респ. на икономически схеми), които функционират в дискретно (наричано още автоматно) време и които преработват последователности от *входни икономически въздействия* (разглеждани като входни сигнали, интерпретирани като стимули) в последователности от *изходни икономически въздействия* (разглеждани като изходни сигнали, интерпретирани като реакции). В процеса на функционирането вътрешните икономически състояния на автоматите се променят. Състоянието, в което икономическият автомат се намира в даден момент от времето, еднозначно определя съответствието между неговите входни и изходни икономически въздействия (сигнали). Такъв род обекти или устройства представляват основа на редица *системи на икономическо управление*.

Алгебрично определение на икономическия автомат

Икономическият автомат (като математически модел на определен икономически обект) е петорката $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$, която се задава, **първо**, от три основни *непразни икономически множества* X , Y и Q [където X е множеството на входните икономически въздействия [представено от входната **икономическа азбука*** (economic alphabet), състояща се от символи], Y е множеството на изходните икономически въздействия (представено от изходната икономическа азбука, също състояща се от символи) и Q е множеството на *икономическите състояния* на автомата] и, **второ**, от две *икономически функции* – **функцията на икономическите преходи*** (economic transients function) $\delta: Q \times X \rightarrow Q$ и **функцията на изходните икономически въздействия*** (output economic impacts /actions/ function) $\lambda: Q \times X \rightarrow Y$. Когато X , Y и Q са **крайни икономически множества*** (finite economic sets), икономическият автомат $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$ също е краен. От гледна точка на общата алгебра икономическият автомат е **триосновна универсална икономическа алгебра** с две операции δ и λ . В съответствие с това се определят присъщите за общата алгебра понятия (приложени към икономическите автомати) като *изоморфизъм на икономическия автомат*, *хомоморфизъм на икономическия автомат*, *икономически подавтомат* и т.н. Често се разглеждат икономически автомати с фиксирани икономически азбуки X и Y [обикновено наричани икономически

($X - Y$)-автомати] и *икономическите хомоморфизми*, които действуват върху тези азбуки по тъждествен начин.

Всеки символ (респ. икономически сигнал) $x \in X$ на входната икономическа азбука на автомата (представяща неговите входни икономически въздействия) задава върху множеството Q на неговите *икономически състояния* монарната операция $q \rightarrow \delta(q, x) = qx$, поради което **икономическият ($X - Y$)-автомат*** [economic ($X - Y$)-automaton] може да се разглежда като алгебра с множество от X монарни икономически операции и функция на изходните икономически въздействия λ . От това следва, че е удобно икономическият автомат $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$ да се отъждествява с множеството Q на неговите състояния, разглеждайки това множество като алгебра със зададена система от операции върху X , представена чрез функциите на изходните икономически въздействия λ . Такъв подход е особено необходим при разглеждането на икономически автомати без изходи (т.е. когато те се задават само чрез множеството на входните икономически въздействия, множеството на икономическите състояния и функциите на икономическите преходи). **Икономическите автомати без изходи*** (economic automata without outputs) [означавани като **икономически X -автомати** (economic X -automata)] се наричат още **икономически акцептори /приемници/*** (economic acceptors) [за разлика от общото понятие за икономически автомати, означавани като **икономически трансдюсери /преобразуватели/*** (economic transducers)].

Икономически изображения в икономическия автомат

Преобразуването на *икономическата информация*, което се извършва от икономическия автомат, може да се дефинира чрез определението за *икономическо изображение*, осъществявано от този автомат. За тази цел се разглеждат *свободните икономически полугрупи* $F(X)$ и $F(Y)$, които са породени от *икономическите множества* X и Y (т.е. от множествата от думи в икономическите азбуки X и Y). $F(X)$ и $F(Y)$ са съответно входна и изходна полугрупа на икономическия автомат. Нека да разпространим функцията на икономическите преходи и функцията на изходните икономически въздействия върху свободните полугрупи $F(X)$ и $F(Y)$ на икономическия автомат. За целта полагаме $qe = q$ (където e е “празна” дума) и $\delta(q, px) = \delta(\delta(q, p), x)$. Следователно

$$a(qx) = (qp)x, \lambda(q, e) = e \text{ и } \lambda(q, px) = \lambda(q, p)\lambda(qp, x),$$

където $p \in F(X)$, $q \in Q$. Икономическото изображение $\varphi_q : F(X) \rightarrow F(Y)$, което е определено от равенството $\varphi_q(p) = \lambda(q, p)$, е индуцирано от състоянието q

на икономическия автомат Q ($Q \equiv M$). То е икономическо изображение φ_q , представено в автомата Q от икономическото състояние q . Когато в автомата е фиксирано началното икономическо състояние, той е *инициален икономически автомат*. Икономическото изображение, представено в инициалния автомат [*инициалното автоматно икономическо изображение** (initial automaton economic mapping))] има вида на изображението, представено от неговото начално икономическо състояние.

В общия случай **автоматните икономически изображения*** (automaton economic mapping) (т.е. изображенията, представени в икономическите автомати) запазват дължината на икономическите сигнали (респ. думи). Това означава, че икономическото изображение $\varphi: F(X) \rightarrow F(Y)$ е автоматно тогава и само тогава, когато дължината на икономическата дума $\varphi(p)$ е равна на дължината на думата p и $\varphi(p)$ е начален отрязък на думата $\varphi(pq)$ за всички $p, q \in F(X)$. Състоянията a и b на един и същ икономически автомат или на различни икономически автомати, но с еднакви входни и изходни икономически въздействия, са *еквивалентни икономически състояния*, ако $\varphi_a = \varphi_b$. Два автомата са *еквивалентни икономически автомати*, ако всяко икономическо състояние на единия от тях е еквивалентно на някакво икономическо състояние на другия от тях. Налице е *приведен /приведен/ икономически автомат*, ако всички негови икономически състояния, взети по двойки, не са еквивалентни помежду си.

Икономическите изображения $q \rightarrow \varphi_q$, индуцирани от различните състояния Q на икономическия автомат $(X, Y, Q, \delta, \lambda)$, са свързани със съотношението

$$\varphi_q(x) \varphi_{qx}(p) = \varphi_q(xp), x \in X, p \in F(X),$$

което еднозначно определя икономическото изображение φ_{ax} чрез икономическото изображение φ_q . Множеството от икономически изображения $\{\varphi_q\}_{q \in Q}$ може да се превърне в икономически автомат, като се определят в това множество функциите на икономическите преходи и функциите на изходните икономически въздействия с помощта на съотношенията $\varphi_q x = \varphi_{qx}$ и $\lambda(\varphi_q, x) = \varphi_q(x)$. Този икономически автомат е *приведен*, тъй като икономическото изображение, индуцирано от състоянието φ_q , съвпада с икономическото изображение φ_q . Изображението $q \rightarrow \varphi_q$ е икономически хомоморфизъм, а новопостроеният икономически автомат е **изоморфен икономически фактор-автомат*** (isomorphic economic factor-automaton) на икономическия автомат Q по отношение на конгруентностите (сравнимостите), които съвпадат с отно-

шенията на еквивалентност на икономическите състояния (вж. *отношение на икономическа еквивалентност*). Върху тази основа може да се направи следното твърдение: в класа на всички еквивалентни помежду си $(X - Y)$ -икономически автомати съществува един и с точност до изоморфизъм само един приведен икономически автомат, върху който хомоморфно се отразява всеки автомат от този клас.

Икономически събития в икономическия автомат

Близо до въпроса за представянето на изображенията в икономическите автомати стои понятието за представянето на *икономическите събития*. Събитие в икономическата азбука X е произволно множество от думи на икономическата полугрупа $F(X)$. Икономическото събитие S е представено в $(X - Y)$ -икономическия автомат чрез изходния сигнал (респ. изходното икономическо въздействие) $y \in Y$ (множеството на изходните сигнали е $Y^* \subset Y$) при началното състояние q , ако $\varphi_q(p) = ry$ [като $\varphi_q(p) = ry^*$, $y^* \in Y^*$] тогава и само тогава, когато $p \in S$. Системата от икономически събития $(S_y)_{y \in Y}$, състоящи се от такива p , щото $\varphi(p) = ry$, еднозначно определят икономическото изображение φ . Ако $\varphi = \varphi_q$, тогава икономическите събития S_y са представени от входните икономически сигнали (респ. от входните икономически въздействия) $y \in Y$ на икономическия автомат Q при начално състояние q . Затова често вместо представянето [формата или начина на представяне; презентацията] на икономическите изображения се разглежда представянето на икономическите събития. В *икономическите автомати на Е. Мур* представянето на икономическите събития чрез множествата от входните икономически сигнали (въздействия) се свежда до представянето на множествата на техните състояния. Смята се, че икономическото събитие S е представено в икономическия автомат M чрез множеството на икономическите състояния $Q^* \subset Q$ при начално състояние $q \in Q$, ако $qr \in Q^*$ тогава и само тогава, когато $p \in S$. Една от важните задачи на **алгебричната теория за икономическите автомати*** (economic automata algebraic theory) е изучаването на икономическите изображения и събития, представими в едни или в други класове икономически автомати. От гледна точка на тази задача най-пълно е изучен класа на *крайните икономически автомати*. Класът на икономическите събития, представими в крайните икономически автомати, съвпада с класа на *регулярните икономически събития*. Това твърдение е една от важните теореми, касаещи крайните автомати в общия случай. Нейното доказателство дава решение на въпроса за абстрактно-

то анализиране и синтезиране на крайните икономически автомати, чието практическо значение е значително (вж. *абстрактно синтезиране на икономическите автомати и анализ на икономическите автомати*).

Икономически полугрупи в икономическия автомат

Важна роля в алгебрата на икономическите автомати играе връзката на икономическите автомати с *икономическите полугрупи*. Всеки входен икономически сигнал (респ. *икономическо въздействие*) $x \in X$ определя трансформацията $f_x : q \rightarrow qx$ на множеството на състоянията на икономическия автомат Q . Икономическата полугрупа G_Q , която е породена от всички такива преобразувания, се определя като полугрупа на автомата Q . Обикновено в полугрупата G_Q се добавя единица, която представя *тържественото икономическо преобразувание* ε . За всяка дума $p \in F(X)$ може да се определи преобразуването $f_p : q \rightarrow qp$. Съотношението $f_{pr} = f_p \cdot f_r$ показва, че икономическото изображение $\gamma : p \rightarrow f_p$ е хомоморфизъм на *свободната икономическа полугрупа* $F(X)$ към икономическата полугрупа G_Q . Икономическата полугрупа G_Q на икономическия автомат Q може да се разглежда като икономически X -автомат, ако се вземе под внимание зависимостта $f_p x = f_{px}$. Икономическото изображение $\xi_q : G_Q \rightarrow Q$, определено от равенството $\xi_q(p) = f_p(q) = qp$, е хомоморфизъм на икономическия автомат G_Q в икономическия автомат Q . Освен това $F(X)$ също може да се разглежда като икономически X -автомат с функции на икономическите преходи $\delta(p, x) = px$. Тогава γ е хомоморфизъм на икономическия автомат $F(X)$ в икономическия автомат Q . Икономическите хомоморфизми γ и $\gamma'_q = \gamma \xi_q$ индуцират разбиванията R и R'_q на икономическата полугрупа $F(X)$ на класове от думи, имащи еднакви *икономически образи* съответно при хомоморфизмите γ и γ'_q . Разбиването R'_q е икономически автоматно, което означава, че за всеки клас S на това разбиване и за всяко $x \in X$ се намира такъв клас S' , щото $S_x \subset S'$. Това разбиване определя отношението на *икономическа конгруентност* на автомата $F(X)$, икономическият фактор-автомат към който е изоморфен на подавтомата $Q(q)$ на икономическия автомат Q (който подавтомат $Q(q)$ е породен от икономическото състояние q и който се състои от всички икономически състояния qp , където $p \in F(X)$). Разбиването R е полугрупово, тъй като за всяка двойка S' и S'' от неговите класове ще се намери такъв клас S , щото $S'S'' \subset S$. Това разбиване определя отношението на конгруентност на икономическата полугрупа $F(X)$ и

икономическата фактор-полугрупа* (economic factor-semi-group) по това отношение е изоморфна на икономическата полугрупа G_Q . Ако икономическият автомат Q се поражда от икономическото състояние q , т.е. ако $Q(q) = Q$, тогава R е максимално полугрупово разбиване, вписано в разбиването R'_q . В общия случай R е максимално полугрупово разбиване, вписано във всички разбивания R'_q ($q \in Q$). Понятието за полугрупа на икономическия автомат може да се използва за класифициране на икономическите автомати по свойствата на техните полугрупи. Освен това разгледаната по-горе конструкция позволява полугруповата класификация на икономическите автомати да се разпространява и върху създаването на полугрупова класификация на икономическите събития.

АЛГЕБРА НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ МНОЖЕСТВА* (algebra of the economic sets) – раздел на теорията на *икономическите системи* (респ. на *икономическата кибернетика*), в който се изследват и изучават закономерностите и спецификата на операциите над подмножествата на дадено *икономическо множество* и на поведението на тези операции при изобразяването на икономическите множества. Основава се върху закономерностите, изследвани и изучавани от по-общата **алгебра на множествата** (algebra of sets) в качеството ѝ на раздел на *теорията на множествата*. При построяването на алгебрата на икономическите множества се фиксира дадено *универсално икономическо множество* E . Алгебрата оперира с всички възможни подмножества (части) на икономическото множество E : A, B, C, \dots , в т.ч. и самото E и празното множество \emptyset (всичките наричани *икономически подмножества*). Ако E е *крайно универсално икономическо множество*, то се състои от n елемента и броят на всички негови подмножества е 2^n , като множеството от всички тези подмножества се означава с 2^E (вж. също *безкрайно икономическо множество*). За икономическите подмножества се въвеждат операциите (релациите) *обединяване на икономически множества* $A \cup B$, *пресичане на икономически множества* $A \cap B$ и *допълване на икономическо множество* $C_s A = E \setminus A$ (където C_s е символът за допълване). С това множеството 2^E (съставено от всички подмножества на универсалното икономическо множество E) се превръща в *алгебрична икономическа система*, т.е. на E е присвоена **икономическа алгебра*** (economic algebra). Нека се приеме, че E и F са две универсални икономически множества и че $\varphi: E \rightarrow F$ е *икономическо изображение*. Тогава за кои да е икономически множества $A, B \subset F$ (които са подмножества на универсалното

икономическо множество F с присвоена в тях алгебра) са валидни зависимости

$$\begin{aligned}\varphi^{-1}(A \cup B) &= \varphi^{-1}(A) \cup \varphi^{-1}(B), \\ \varphi^{-1}(A \cap B) &= \varphi^{-1}(A) \cap \varphi^{-1}(B), \\ \varphi^{-1}(C_s A) &= C_s \varphi^{-1}(A).\end{aligned}$$

В този смисъл всяко икономическо изображение φ запазва (запаметява) структурата на алгебрата на икономическите множества. Зависимостта

$$\varphi(A \cup B) = \varphi(A) \cup \varphi(B)$$

е валидна за всички $A, B \subset E$, но в общия случай само

$$\varphi(A \cap B) \subset \varphi(A) \cap \varphi(B).$$

В случай че φ е *инективно икономическо изображение*, тогава

$$\varphi(A \cap B) = \varphi(A) \cap \varphi(B).$$

Ако φ е *биективно икономическо изображение*, тогава

$$\varphi(C_s A) = C_s \varphi(A) \quad (A \subset E).$$

За всяко семейство от икономически множества A_i ($i \in I$) са валидни зависимости

$$\begin{aligned}\varphi^{-1}\left(\bigcup_{i \in I} A_i\right) &= \bigcup_{i \in I} \varphi^{-1}(A_i), \\ \varphi^{-1}\left(\bigcap_{i \in I} A_i\right) &= \bigcap_{i \in I} \varphi^{-1}(A_i),\end{aligned}$$

като в случай на биективност на φ са справедливи и съответстващите съотношения за φ . Разгледаните зависимости се отнасят само до крайно множество I , защото операциите над безкрайно число икономически множества (подмножества) не са предмет на обсъжданата тук алгебра (а на σ -алгебрата на икономическите множества). Въведените досега операции притежават следните свойства:

$$\begin{aligned}A \cup (B \cap C) &= (A \cup B) \cap C, \quad A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup C, \\ A \cup B &= B \cup A, \quad A \cap B = B \cap A,\end{aligned}$$

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C), \quad A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C),$$

$$A \cup \emptyset = A, \quad A \cap E = A, \quad A \cup C_s A = E, \quad A \cap C_s A = \emptyset.$$

Асоциативни, комутативни и дистрибутивни закони според алгебрата на икономическите множества

Съществува определена аналогия между свойствата на алгебричните операции над икономическите множества и тези на аритметичните операции с числа. Операциите обединяване и пресичане са аналогични на операциите събиране и умножение. Операциите

$$A \cup (B \cup C) = (A \cup B) \cup C, \quad A \cap (B \cap C) = (A \cap B) \cap C$$

са аналог на *асоциативните закони в икономиката* при събирането и умножаването на икономическите величини, операциите

$$A \cup B = B \cup A, \quad A \cap B = B \cap A$$

– аналог на *комутативните закони в икономиката* при събирането и умножаването на икономическите величини, а операциите

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C),$$

$$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$$

– аналог на *дистрибутивните закони в икономиката*.

В алгебрата на икономическите множества операциите обединяване и пресичане са напълно равноправни. Тук страните на обединяването и пресичането на икономическите множества са бинарни операции над множеството 2^E от всички подмножествата на универсалното икономическо множество E . Нека $a(E)$ и $a(F)$ са алгебри над универсалните икономически множества E и F . Тогава всяко икономическо изображение $\varphi: E \rightarrow F$ определя *обратен икономически хомоморфизъм* $\varphi^{-1}: a(F) \rightarrow a(E)$, който на всяко икономическо подмножество $A \subset F$, разглеждано като елемент на $a(F)$, съпоставя икономическото подмножество $\varphi^{-1}(A) \subset E$, разглеждано като елемент на $a(E)$. Освен това, за *тъждественото икономическо изображение* $e_E: E \rightarrow E$ съществуват зависимости

$$e_E^{-1} = e_{e(E)} \quad \text{и} \quad (\psi \circ \varphi)^{-1} = \varphi^{-1} \circ \psi^{-1}$$

[последното означава, че ако са в сила икономическите зависимости $\varphi: E \rightarrow F$, $\psi: F \rightarrow G$, $\chi: E \rightarrow G$ и $\chi = \psi \circ \varphi$, тогава от $\psi^{-1}(A) = B$, $\varphi^{-1}(B) = C$ следва, че $\chi^{-1}(A) = C$].

Асоциативните закони в икономиката могат да бъдат обобщени и за произволен брой икономически множества в *общ асоциативен закон в икономиката* за тяхното обединяване

$$A_1 \cup (A_2 \cup A_3 \cup \dots \cup A_n) = (A_1 \cup A_2) \cup (A_3 \cup \dots \cup A_n) = \\ = (A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_{n-1}) \cup A_n$$

и в такъв за тяхното пресичане

$$A_1 \cap (A_2 \cap A_3 \cap \dots \cap A_n) = (A_1 \cap A_2) \cap (A_3 \cap \dots \cap A_n) = \\ = (A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_{n-1}) \cap A_n.$$

От своя страна комутативните закони в икономиката могат да бъдат обобщени и за произволен брой икономически множества в *общ комутативен закон в икономиката* за тяхното обединяване

$$A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_n = A_{k_1} \cup A_{k_2} \cup \dots \cup A_{k_n}$$

и в такъв за тяхното пресичане

$$A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_n = A_{k_1} \cap A_{k_2} \cap \dots \cap A_{k_n}$$

за всяко разместване (k_1, k_2, \dots, k_n) на числата $1, 2, \dots, n$. И накрая, дистрибутивните закони в икономиката могат да бъдат обобщени и за произволен брой икономически множества в *общ дистрибутивен закон в икономиката* за тяхното обединяване

$$A \cap (B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_n) = (A \cap B_1) \cup (A \cap B_2) \cup \dots \cup (A \cap B_n)$$

и в такъв за тяхното пресичане

$$A \cup (B_1 \cap B_2 \cap \dots \cap B_n) = (A \cup B_1) \cap (A \cup B_2) \cap \dots \cap (A \cup B_n).$$

Симетрия в алгебрата на икономическите множества

В алгебричните операции с икономически множества се наблюдава определена симетрия. Тя е *симетрия в алгебрата на икономическите множества* и може да бъде разглеждана като проявление на *принципа на двойственост в*

алгебрата на икономическите множества. Според този принцип, ако някакво съотношение между икономически подмножества, представено от зависимостите $\cup, \cap, C_s, \subset, \supset$ и $=$, е справедливо, тогава е справедливо и съотношението между същите икономическите подмножества, представено от зависимостите $\cap, \cup, C_s, \supset, \subset$ и $=$ (наречено двойствено по отношение на изходното съотношение). Справедлива е и зависимостта, получена от изходната чрез замяна на празното множество \emptyset с универсалното икономическо множество E , както и зависимостта, получена от изходната чрез замяна на универсалното икономическо множество E с празното множество \emptyset . Примери за действие на принципа на двойственост в алгебрата на икономическите множества са:

(1) симетрията между асоциативните закони в икономиката

$$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap C, \quad A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup C;$$

(2) симетрията между комутативните закони в икономиката

$$A \cup B = B \cup A, \quad A \cap B = B \cap A;$$

(3) симетрията между дистрибутивните закони в икономиката

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C), \\ A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C);$$

(4) симетрията между теоретико-множествените зависимости в икономиката

$$A \cup \emptyset = A \text{ и } A \cap E = A, \\ A \cap \emptyset = \emptyset \text{ и } A \cup E = E, \\ A \cup C_s A = E \text{ и } A \cap C_s A = \emptyset, \\ C_s \emptyset = E \text{ и } C_s E = \emptyset, \\ \text{ако за всички } A \text{ е вярно } A \cup B = A, \text{ то } B = \emptyset \text{ и} \\ \text{ако за всички } A \text{ е вярно } A \cap B = A, \text{ то } B = \emptyset;$$

(5) симетрията между законите на идемпотентността в икономиката

$$A \cup A = A \text{ и } A \cap A = A;$$

(6) симетрията между законите на поглъщането в икономиката

$$A \cup (A \cap B) = A \text{ и } A \cap (A \cup B) = A;$$

(7) симетрията между законите на де Морган в икономиката* (според които допълнението на икономическото обединение е равно на пресичането на икономическите допълнения и обратно)

$$C_s(A \cup B) = C_s A \cap C_s B \text{ и } C_s(A \cap B) = C_s A \cup C_s B,$$

като последните се обобщават и за произволен брой подмножества

$$C_s\left(\bigcup_{i \in I} A_i\right) = \bigcap_{i \in I} C_s A_i \text{ и } C_s\left(\bigcap_{i \in I} A_i\right) = \bigcup_{i \in I} C_s A_i;$$

(8) симетрията, съдържаща се в самодвойствеността, при която зависимости между икономическите множества преминават сами в себе си според принципа на двойствеността, т.е.

$$\text{ако } A \cup B = E \text{ и } A \cap B = \emptyset, \text{ то } B = C_s A;$$

(9) симетрията, съдържаща се в **закона за двойното отрицание в икономиката** (double negation law in economy), според който $C_s C_s A = A$. Освен това при $A, B \subset E$ зависимостите

$$A \subset B, A \cap B = A, A \cup B = B$$

са равносилни помежду си.

Може да се отбележи и положението, че операцията за разлика (изваждане) в алгебрата на икономическите множества се свежда до зависимостта $A \setminus B = A \cap C_s B$.

{Алгебрата на икономическите множества може да бъде определена като такава система от *икономически подмножества* \bar{R} , зададена в *икономическото множество* R , при която са налице следните условия: (1) $\emptyset, R \in \bar{R}$; (2) $S \in \bar{R} \Rightarrow R \setminus S \in \bar{R}$, където S е *икономическа система*; (3) обединението на всяка крайна съвкупност от множества от системата R принадлежи на \bar{R} или, което е същото, от това, че $S_i \in \bar{R}$, следва, че $\bigcup_{i=1}^n S_i \in \bar{R}$. В случай че свойството (3)

е валидно и при $n = \infty$, тогава разглежданата алгебра се означава като *σ-алгебра на икономическите множества*. Вж. *линейна икономическа система*.}

АЛГЕБРА НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ МНОЖЕСТВА (algebra of the economic sets) (**ки**) – във:

алгебра на икономическите множества;

σ-алгебра на икономическите множества;
линейна алгебра на икономическите множества;
принцип на двойственост в алгебрата на икономическите множества;
симетрия в алгебрата на икономическите множества.

Σ-АЛГЕБРА НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ МНОЖЕСТВА* (σ-algebra of the economic sets) – *алгебра на икономическите множества*, чиито брой n е безкраен. Вж. *линейна икономическа система*.

АЛГЕБРА НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪБИТИЯ* (economic events algebra) в теорията на икономическите автомати – *универсална икономическа алгебра*, чиито елементи са множество от *икономически събития*, представени чрез думи на някаква **икономическа азбука*** (economic alphabet). Към основните операции на алгебрата на икономическите събития се отнасят обединението, умножението и итерацията. При изследването на различните класове икономически събития, които са представими в *икономически автомати* от един или друг вид, е важно да се изясни въпросът, дали определен клас икономически събития е алгебра, която притежава едни или други добре описани свойства. Ето защо за **теорията на икономическите автомати*** (economic automata theory) са специфични ред теореми, които установяват затвореността или незатвореността на класовете икономически събития по отношение на операциите над икономическите събития. Една от най-добре изучените алгебри на икономическите събития е **алгебрата на регулярните икономически събития*** (regular economic events algebra) (вж. *регулярни икономически събития*).

АЛГЕБРА НА СЛУЧАЙНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ (stochastic /random/ economic events algebra) – *икономическа система U от подмножества на пространството на елементарните икономически събития E* , което е затворено в (по отношение на) алгебричните операции събиране, умножение, изваждане и отрицание (взети в крайно или изброимо число). По принцип множеството от всички подмножества на някакво множество представлява алгебра. В разглеждания тук случай алгебрата на *случайните икономически събития* се конституира за крайните и за изброимите (бройните, сметните) пространства E на елементарните икономически събития. В тези рамки обаче се налагат някои разумни ограничения. Ако пространството E на елементарните икономически събития е например k -мерно евклидово икономическо пространство (или k -мерна област от него), то алгебрата над него е изключително обширна област, което не позволява за нея да се формулира *икономическа вероятност*

по един разумен начин. Затова на практика при моделирането на поведението на *стохастичните икономически системи* (респ. на *икономическата стохастичност*) може да се използва **борелевата алгебра** (Borel algebra). Тогава алгебрата U на случайните икономически събития се състои от всички *изброими икономически подмножества*.

За построяването на стохастичен модел на *случайно икономическо явление*, не е необходимо всички подмножества на пространството на елементарните икономически събития E да бъдат случайни икономически събития. За да бъде едно подмножество $A \subset E$ случайно икономическо събитие, е необходимо алгебричните операции, които се извършват над икономическите събития (в крайно или в изброимо икономическо пространство), да водят отново до икономически събития (които са по-сложни от изходните). Да означим с $U = \{A : A \subset E\}$ подмножествата на E , които удовлетворяват следните две условия: (1) ако $A \in U$, то $\bar{A} \in U$; (2) ако $A_i \in U, i = 1, 2, \dots, n$, то

$$(A_1 + A_2 + \dots + A_n) \in U$$

за всички n , в т.ч. и при $n = \infty$. Такава система U от *икономически подмножества* на E е именно алгебра на случайните икономически събития. Само нейните елементи (само елементите на U), са случайни икономически събития. Свойства на алгебрата на случайните икономически събития U са:

(1) ако $A_1, A_2, \dots, A_n \in U$, то

$$A_1 \cdot A_2 \dots A_n = A_1 \cdot A_2 \dots A_n = \overline{A_1 + A_2 + \dots + A_n} \in U \quad (\forall n);$$

(2) ако $A, B \in U$, то $A \setminus B = A \cdot \bar{B} \in U$;

(3) $E = (A + \bar{A}) \in U$;

(4) $\emptyset = \bar{E} \in U$.

Най-малката система от икономически подмножества, която е алгебра на случайните икономически събития, е системата $U = \{\emptyset, E\}$. За всяко $A \subset E$ системата $U = \{\emptyset, E, A, \bar{A}\}$ е алгебра на случайни икономически събития. Изобщо съвкупността (E, U) е пространство на елементарните икономически събития с определена на него алгебра на тези събития.

Едни от основните за алгебрата на случайните икономически събития действия са обединението (събирането) и пресичането (умножението) на икономическите събития. *Обединение на икономическите събития*, наричано още *сума от икономически събития*, A_1 и A_2 е икономическото събитие

$A = A_1 \cup A_2$, което се състои в настъпването поне на едно от двете събития A_1 и A_2 . Обединението A на произволен брой икономически събития се означава с

$$A = \bigcup_{k=1}^m A_k,$$

където m е броят на икономическите събития. То съответствува на *успореден синтез на стохастични икономически системи*, изходът на който има вероятностен характер (той изразява случайното икономическо събитие A) и представлява реализацията поне на едно от двете случайни икономически събития A_1 и A_2 (респ. от всичките m събития). С обединението на икономическите събития са свързани понятията за **сума на икономически вероятности** (economic probability sum) (произтичащо от теоремата за събиране на вероятности в *теорията на вероятностите*) и съвместимост на икономическите събития. Това се заключава в следното. Ако всеки две икономически събития от множеството от икономически събития A_1, A_2, \dots, A_m са несъвместими помежду си, то вероятността на тяхното обединение е равна на сумата на вероятностите на всички тези събития, т.е.

$$p\left(\bigcup_{k=1}^m A_k\right) = \sum_{k=1}^m p(A_k).$$

Несъвместими икономически събития са тези, които не могат да се осъществят заедно (едновременно, съвместно). При тях настъпването на едното икономическо събитие изключва настъпването на другото. В противен случай са налице *съвместими икономически събития*. Икономическо събитие, което се състои (се заключава) в ненастъпването на икономическото събитие A , може да се определи като *противоположно икономическо събитие* на събитието A . То се означава с \bar{A} .

От своя страна под *сечение на икономическите събития*, наричано още *произведение от икономически събития* (произтичащо от теоремата за умножаване на вероятности в теорията на вероятностите) A_1 и A_2 трябва да се разбира икономическото събитие $A = A_1 \cap A_2 = A_1 A_2$, което се състои в съвместното настъпване и на двете икономически събития A_1 и A_2 . Сечението A на произволен брой икономически събития се означава с

$$A = \bigcap_{k=1}^m A_k = A_1 A_2 \dots A_m.$$

Сечението на икономически събития съответствува на *последователен синтез на стохастични икономически системи*, изходът на който има вероятностен характер (той изразява случайното икономическо събитие A) и представлява реализацията едновременно на двете случайни икономически събития A_1 и A_2 (респ. на всичките m събития). Със сечението на икономическите събития са свързани понятията за *условна икономическа вероятност*, *зависимост на икономическите събития* и *произведение на икономически вероятности*.

Съответствия между операциите със случайни икономически събития, операциите с икономически множества и операциите с икономически съждения

Операциите (действията) със случайни икономически събития могат да се интерпретират като операции (действия) с *икономически множества* (респ. като логически операции с *икономически съждения* от алгебрата на логиката). Има съпоставимост (съответствие) между езика на *теорията на множества* и езика на *теорията на вероятностите*. По-долу разглеждаме някои зависимости в светлината на тази съпоставимост.

Първо. На понятието “*икономически елемент (икономическа точка)*” (респ. икономическо съждение) ε съответствува понятието “*елементарно икономическо събитие (икономически изход)*” ε .

Второ. На понятието “*икономическо множество (множество от икономически елементи или точки)*” E съответствува понятието “*пространство на елементарните икономически събития, респективно достоверно икономическо събитие*” E .

Трето. На понятието “*празно множество*” \emptyset , съответствува понятието “*невъзможно икономическо събитие*” \emptyset .

Четвърто. На понятието “*подмножество A на икономическото множество E* ”, т.е. $A \subset E$, съответствува понятието “*случайно икономическо събитие A* ”, т.е. $A \subset E$.

Пето. На израза “*икономическият елемент ε принадлежи на икономическото подмножество A* ”, т.е. $\varepsilon \in A$, съответствува изразът “*елементарното икономическо събитие ε благоприятства икономическото събитие A* ”, т.е. $\varepsilon \in A$.

Шесто. На израза “*икономическото множество A е подмножество на икономическото множество B* ” (респ. на понятието “*включване на икономическо множество*” или още: A е включено в B) (респ. на импликация от икономически съждения, *икономическа импликация*), т.е. на $A \subset B$, съответствува изра-

зът “от случайното икономическо събитие A следва случайното икономическо събитие B ”, т.е. $A \subset B$, или, с други думи, ако случайното икономическо събитие A се осъществи, то и случайното икономическо събитие B се осъществява.

Седмо. На израза “*обединение на икономическите множества A и B* ”, респ. “сума от икономическите множества A и B ” (респ. дизюнкция от икономически съждения, *икономическа дизюнкция*), т.е. на $A \cup B$, респ. на $A + B$, съответствува изразът “случайно икономическо събитие, състоящо с в това, че се е състояло случайното икономическо събитие A или случайното икономическо събитие B ”, респ. “обединение на случайните икономически събития A и B ” и “сума от случайните икономически събития A и B ”, т.е. $A \cup B$, респ. $A + B$. За обединението на случайни икономически събития са в сила зависимостите:

$$\begin{aligned} A + \emptyset &= A, \quad A + E = E, \quad A + A = A, \\ A &\subset A + B, \quad B \subset A + B, \\ \text{ако } A &\subset C \text{ и } A \subset B, \text{ то } A + B \subset C. \end{aligned}$$

Осмо. На израза “*сечение на икономическите множества A и B* ”, респ. “произведение от икономическите множества A и B ” (респ. конюнкция от икономически съждения, *икономическа конюнкция*), т.е. на $A \cap B$, респ. на AB , съответствува изразът “случайно икономическо събитие, състоящо с в това, че са се състояли случайното икономическо събитие A и случайното икономическо събитие B ”, респ. “сечение на случайните икономически събития A и B ” и “произведение от случайните икономически събития A и B ”, т.е. $A \cap B$, респ. AB . За сечението от случайни икономически събития са в сила зависимостите:

$$\begin{aligned} A \cdot \emptyset &= \emptyset, \quad A \cdot E = A, \quad A \cdot A = A, \quad A \cdot B \subset A, \quad A \cdot B \subset B, \\ \text{ако } C &\subset A \cdot B, \text{ то } C \subset A \text{ и } C \subset B. \end{aligned}$$

Несъвместими случайни икономически събития A и B са тези, чието произведение е *невъзможно случайно икономическо събитие*, т.е. ако $A \cdot B = \emptyset$ (ако е празно множество).

Девето. На израза “*разлика между икономическите множества A и B* ” (респ. на антиконюнкция между икономически съждения, *икономическа антиконюнкция*), т.е. на $A \setminus B$, съответствува изразът “случайно икономическо събитие, което се състои в това, че се е състояло случайното икономическо събитие A , но не се е състояло случайното икономическо събитие B ”, т.е. $A \setminus B$. Ако $A \cdot B = \emptyset$, тогава $A \setminus B = A$ и $B \setminus A = B$.

Десето. На израза “допълнение на икономическото множество A ”, т.е. $\bar{A} = E \setminus A$ (допълнението \bar{A} съдържа тези и само тези икономически елементи, които не се съдържат в A), съответствува изразът “*противоположно случайно икономическо събитие* на случайното икономическо събитие A (отрицание на случайното икономическо събитие A), респ. “случайно икономическо събитие, състоящо се в ненастъпването на случайното икономическо събитие A ”, т.е. противоположно случайно икономическо събитие $\bar{A} = E \setminus A$. За противоположното случайно икономическо събитие са в сила зависимостите:

$$\begin{aligned} A \cup \bar{A} &= E, \quad A \cap \bar{A} = \emptyset, \quad A.(\bar{A}.B) = \emptyset, \\ \bar{\bar{A}} &= A, \quad \bar{\emptyset} = E, \quad A \setminus B = A.\bar{B}, \\ A \subset B &\Leftrightarrow \bar{B} \subset \bar{A}, \quad A = B \Leftrightarrow \bar{A} = \bar{B}. \end{aligned}$$

Единадесето. На израза “разлагане на икономическото множество E (наричано още разбиване, *декомпозиране на икономическото множество*) на подмножества A_1, A_2, \dots, A_l ”, където A_1, A_2, \dots, A_l е *разложението от икономически множества* (наричано още *декомпозиция от икономически множества*) при $A_i.A_j = \emptyset$ ($i \neq j$) и $E = \bigcup_{i=1}^l A_i$, съответствува изразът “*разлагане на пространството на елементарните икономически събития* (наричано още *декомпозиране на пространството на елементарните икономически събития на пълна група от икономически събития*)” A_1, A_2, \dots, A_l [отделните елементи A_1, A_2, \dots, A_l на която се наричат още **хипотези** (hypothesis)], която отговаря на същите условия (пълната група се състои от несъвместими по двойки икономически събития). Множеството A_1, A_2, \dots, A_l се нарича *разложение от икономически събития* (или още *декомпозиция от икономически събития*).

За алгебрата на случайните икономически събития са валидни **теоретико-множествените закони на де Морган** (De Morgan sets laws)

$$\overline{A + B} = \bar{A}.\bar{B}, \quad \overline{A.B} = \bar{A} + \bar{B}$$

и теоретико-множествените закони за дистрибутивността

$$\begin{aligned} (A + B).C &= A.C + B.C, \quad A.B + C = (A + C)(B + C), \\ (A \setminus B).C &= (A.C) \setminus (B.C). \end{aligned}$$

Σ-АЛГЕБРА НА СЛУЧАЙНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ (σ-algebra of the stochastic /random/ economic events) – вж. *случайна икономическа величина*.

АЛГЕБРИЧЕН БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ (algebraic budget deficit) (в макр.) – алгебрична разлика между бюджетните разходи и бюджетните приходи на *държавния бюджет (в макр.)*. Може да бъде както положителна величина [тогава той представлява *абсолютен бюджетен дефицит (в макр.)*, т.е. е налице *същински бюджетен дефицит (в макр.)*], така и отрицателна величина [тогава е налице *бюджетен суфицит (в макр.)*].

АЛГЕБРИЧЕН БЮДЖЕТЕН СУФИЦИТ (algebraic budget sufficit) (в макр.) – алгебрична разлика между бюджетните приходи и бюджетните разходи на *държавния бюджет (в макр.)*. Може да бъде както положителна величина [тогава той представлява *абсолютен бюджетен суфицит (в макр.)*, т.е. е налице *същински бюджетен суфицит (в макр.)*], така и отрицателна величина [тогава е налице *бюджетен дефицит (в макр.)*].

АЛГЕБРИЧЕН ДЕФИЦИТ (algebraic deficit) (**ки**) – във:
алгебричен бюджетен дефицит (в макр.).

АЛГЕБРИЧЕН КРИТЕРИЙ ЗА ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ* (algebraic economic stability criterion) – същото като **алгебричен критерий за устойчивост на икономическата система** (вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*).

АЛГЕБРИЧЕН КРИТЕРИЙ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (stability algebraic criterion of the economic system), **алгебричен критерий за икономическа устойчивост**, – вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*.

АЛГЕБРИЧЕН СУФИЦИТ (algebraic sufficit) (**ки**) – във:
алгебричен бюджетен суфицит (в макр.).

АЛГЕБРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПЕРАЦИЯ* (algebraic economic operation) – *икономическото изображение* $\omega: A^n \rightarrow A$ от n -та декартова степен на *икономическото множество* A в същото това множество A . Вж. *алгебрична икономическа система*.

АЛГЕБРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПЕРАЦИЯ (algebraic economic operation) (**ки**) – във:

алгебрична икономическа операция;

основни алгебрични икономически операции (вж. *универсална икономическа алгебра*).

АЛГЕБРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (algebraic economic system) – *икономическа система*, интерпретирана с понятията на теорията на алгебричните системи. Тя е *икономическо множество* 2^E , съставено от всички *икономически подмножества* на *универсалното икономическо множество* E , за които са въведени операциите (релациите) *обединяване на икономически множества* $A \cup B$, *пресичане на икономически множества* $A \cap B$ и *допълване на икономическо множество* $C_s A = E \setminus A$ (където C_s е символът за допълване). Това означава, че на универсалното икономическо множество E е присвоена **икономическа алгебра*** (economic algebra). Представява алгебрично *икономическо множество* с определени в него (по отношение на него) *икономически операции* и *икономически отношения*, респ. е **алгебрична система** (algebraic system), конституирана от *икономически компоненти*. Алгебричната икономическа система е икономическа система (респ. *икономически обект*)

$$A = \langle A, \Omega, R \rangle,$$

която се състои от (1) *непразното икономическо множество* A , (2) семейството Ω от *алгебрични икономически операции* (*икономическите изображения*)

$$\omega_i : A^{n_i} \rightarrow A, \quad i \in I,$$

и (3) семейството R от *икономически отношения*

$$r_j \subseteq A^{m_j}, \quad j \in J,$$

зададени в множеството A . Показателите n_i и m_j са цели неотрицателни числа и се наричат **арности** (arities) на съответните операции и икономически отношения. Икономическото множество A е **основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система*** (basic set /support/ of algebraic economic system) A , а елементите на A са елементи на A . Мощността $|A|$ на икономическото множество A е **мощност /порядък/ на алгебричната икономическа система*** (power /index/ of algebraic economic system) A . *Икономическият образ* $\omega_i(a_1, a_2, \dots, a_{n_i})$ на елемента (точката)

$$(a_1, a_2, \dots, a_{n_i}) \in A^{n_i}$$

при икономическото изображение $\omega_i : A^{n_i} \rightarrow A$ е значение на алгебричната икономическа операция ω_i в точката $(a_1, a_2, \dots, a_{n_i})$. Аналогично на това, ако $(a_1, a_2, \dots, a_{m_j}) \in R_j$, това означава, че елементите $(a_1, a_2, \dots, a_{m_j})$ на множеството A се намират (помежду си) в икономическото отношение r_j и това се означава като $r_j(a_1, a_2, \dots, a_{m_j})$. За разлика от други икономически операции и икономически отношения, които могат да бъдат определени в множеството A , алгебричните икономически операции ω_i , $i \in I$, и икономическите отношения r_j , $j \in J$, се наричат съответно **основни /главни/ операции на алгебричната икономическа система*** (basic /principal/ operations of algebraic economic system) и **основни /главни/ отношения на алгебричната икономическа система*** (basic /principal/ relations of algebraic economic system).

Двойката от семейства

$$\langle \{n_i : i \in I\}; \{m_j : j \in J\} \rangle$$

е **тип на алгебричната икономическа система*** (type of algebraic economic system) **A**. Две системи **A** и **A'** са **еднотипови алгебрични икономически системи*** (one-type algebraic economic systems), ако $I = I'$ и $J = J'$ и $n_i = n'_i$ и $m_j = m'_j$ за всички $i \in I$, $j \in J$. Основните алгебрични икономически операции $\omega_i = \omega'_i$ и основните икономически отношения $r_j = r'_j$ на еднотипните алгебрични икономически системи **A** и **A'**, които имат еднакви индекси в I и J , съответно са **едноименни основни /главни/ операции на алгебричните икономически системи*** (homonymous basic /principal/ operations of algebraic economic systems) и **едноименни основни /главни/ отношения на алгебричните икономически системи*** (homonymous basic /principal/ relations of algebraic economic systems). Системата **A** е **крайна алгебрична икономическа система*** (finite algebraic economic system), ако икономическото множество A е крайно, и е **алгебрична икономическа система от краен тип*** (finitely-typic algebraic economic system), ако икономическото множество $I \cup J$ е крайно. Алгебричната икономическа система от краен тип **A** се записва във вида

$$\mathbf{A} = \langle A, \omega_1, \omega_2, \dots, \omega_s, r_1, r_2, \dots, r_t \rangle.$$

Алгебричната икономическа система $\mathbf{A} = \langle A, \Omega, R \rangle$ е **универсална икономическа алгебра*** (universal economic algebra) [може да се нарече още **операци-**

онна икономическа алгебра* (operational economic algebra)] $A = \langle A, \Omega \rangle$, ако множеството R на основните икономически отношения е празно, и е **икономически модел** (economic model) [може да се нарече още **релационна икономическа алгебра*** (relational economic algebra)] $A = \langle A, R \rangle$, ако множеството Ω на основните алгебрични икономически операции е празно. Непразното подмножество B на основното множество A на алгебричната икономическа система $A = \langle A, \Omega, R \rangle$ е затворено основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система* (closed basic set /support/ of algebraic economic system), ако за кои да е елементи b_1, b_2, \dots, b_{n_i} на B значението $\omega_i(b_1, b_2, \dots, b_{n_i})$ на всяка основна алгебрична икономическа операция $\omega_i \in \Omega$ също принадлежи на икономическото множество B . Съвкупността от затвореното икономическото подмножество B , основните алгебрични икономически операции Ω и основните икономически отношения R на затвореното икономическо подмножество B образува алгебричната икономическа система $B = \langle B, \Omega', R' \rangle$, която е еднотипна на дадената A и е **подсистема на алгебричната икономическа система*** (subsystem of algebraic economic system) A . Вж. *алгебра на икономическите множества*.

АЛГЕБРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (algebraic economic system) (ки) – във:

алгебрична икономическа система;

алгебрична икономическа система от краен тип (вж. *алгебрична икономическа система*);

главни операции на алгебричната икономическа система (същото като **основни операции на алгебричната икономическа система**; вж. *алгебрична икономическа система*);

главни отношения на алгебричната икономическа система (същото като **основни отношения на алгебричната икономическа система**; вж. *алгебрична икономическа система*);

едноименни основни /главни/ операции на алгебричните икономически системи (вж. *алгебрична икономическа система*);

едноименни основни /главни/ отношения на алгебричните икономически системи (вж. *алгебрична икономическа система*);

еднотипни алгебрични икономически системи (вж. *алгебрична икономическа система*);

затворено основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

крайна алгебрична икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

мощност /порядък/ на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

носител на алгебричната икономическа система (същото като **основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система**; вж. *алгебрична икономическа система*);

основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

основни /главни/ операции на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

основни /главни/ отношения на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

тип на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*).

АЛГЕБРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ОТ КРАЕН ТИП* (finitely-typic algebraic economic system) – вж. *алгебрична икономическа система*.

АЛГЕБРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (algebraic economic function) – *икономическа функция* $y = f(x_1, x_2, \dots, x_n)$, която удовлетворява уравнението $F(y, x_1, x_2, \dots, x_n) = 0$, където F е **неразложим икономически многочлен*** (indecomposable economic multinomial) от x_1, x_2, \dots, x_n с коефициенти над някакво икономическо поле K , обикновено означаващо като **поле на икономическите константи*** (economic constants field). Алгебричната икономическа функция y се означава като **икономическа функция над полето K** .

АЛГЕБРИЧНА СУМА (algebraic sum) (**ки**) – вжв:

алгебрична сума от размити икономически множества (вж. *множество от размити икономически множества*);

алгебрична сума от размити икономически отношения.

АЛГЕБРИЧНА СУМА ОТ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА (algebraic sum from economic sets) (**ки**) – вжв:

алгебрична сума от размити икономически множества (вж. *множество от размити икономически множества*).

АЛГЕБРИЧНА СУМА ОТ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ (algebraic sum from economic relations) (**ки**) – във:

алгебрична сума от размити икономически отношения.

АЛГЕБРИЧНА СУМА ОТ РАЗМИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА* (algebraic sum from fuzzy economic sets) – вж. *множество от размити икономически множества*.

АЛГЕБРИЧНА СУМА ОТ РАЗМИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ* (algebraic sum from fuzzy economic relations). Нека $E_1 \times E_2$ е *пряко произведение* от икономическите множества E_1 и E_2 , чиито елементи са съответно x и y . Размитото икономическо отношение е такова *размито икономическо множество* $\tilde{\mathfrak{K}}$ от подредени двойки от икономически елементи (x, y) [наречено **бинарно размито икономическо отношение** $x\tilde{\mathfrak{K}}y$ (вж. *размито икономическо отношение*)] в качеството му на подмножество на прякото произведение $E_1 \times E_2$, щото

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(x, y),$$

така че $\tilde{\mathfrak{K}} \in E_1 \times E_2$. От своя страна $\tilde{\mathfrak{K}}$ е друго размито икономическо отношение, състоящо се от такива подредени двойки (x, y) , също в качеството му на подмножество на прякото произведение $E_1 \times E_2$, щото

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(x, y),$$

така че $\tilde{\mathfrak{K}} \in E_1 \times E_2$. Алгебричната сума на размитите икономически отношения $\tilde{\mathfrak{K}}$ и $\tilde{\mathfrak{K}}$ се означава с $\tilde{\mathfrak{K}} \hat{+} \tilde{\mathfrak{K}}$ и се определя със зависимостта

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{\mathfrak{K}} \hat{+} \tilde{\mathfrak{K}}}(x, y) = \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(x, y) + \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(x, y) - \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(x) \cdot \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(y).$$

АЛГЕБРИЧНО ДОПЪЛНЕНИЕ (signed minor) – вж. *матрица*.

АЛГЕБРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОГООБРАЗИЕ* (algebraic economic manifold) – *алгебрично многообразие* (algebraic manifold) в *икономическа среда*; редуцирана икономическа схема над икономическо поле k . То се разглежда като *пръстенизирано икономическо пространство*, което е локално

изоморфно (вж. *икономически изоморфизъм*) на *афинното алгебрично икономическо множество* над икономическо поле k с *икономическа топология* и *икономически сноп* от регулярни икономически функции.

АЛГЕБРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (algebraic economic set) (**ки**) – във:

афинно алгебрично икономическо множество;

АЛГЕБРИЧНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ МНОЖЕСТВА (algebraic product set from economic sets) (**ки**) – във:

алгебрично произведение на размитите икономически множества (вж. множество от размити икономически множества).

АЛГЕБРИЧНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ (algebraic product from economic relations) (**ки**) – във:

алгебрично произведение на размитите икономически отношения.

АЛГЕБРИЧНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА РАЗМИТИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА* (algebraic product set from fuzzy economic sets) – вж. *множество от размити икономически множества.*

АЛГЕБРИЧНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА РАЗМИТИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ* (algebraic product from fuzzy economic relations). Нека $E_1 \times E_2$ е *пряко произведение* от икономическите множества E_1 и E_2 , чиито елементи са съответно x и y . *Размитото икономическо отношение* е такова *размито икономическо множество* $\tilde{\mathfrak{R}}$ от подредени двойки от икономически елементи (x, y) [наречено **бинарно размито икономическо отношение** $x\tilde{\mathfrak{R}}y$ (вж. *размито икономическо отношение*)] в качеството му на подмножество на *прякото произведение* $E_1 \times E_2$, щото

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y),$$

така че $\tilde{\mathfrak{R}} \in E_1 \times E_2$. От своя страна $\tilde{\mathfrak{K}}$ е друго *размито икономическо отношение*, състоящо се от такива *подредени двойки* (x, y) , също в качеството му на подмножество на *прякото произведение* $E_1 \times E_2$, щото

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{\mathfrak{K}}}(x, y),$$

така че $\tilde{x} \in E_1 \times E_2$. Алгебричното произведение на размитите икономически отношения \tilde{X} и \tilde{Y} се означава с $\tilde{X} \cdot \tilde{Y}$ и се определя със зависимостта

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{X} \cdot \tilde{Y}}(x, y) = \mu_{\tilde{X}}(x) \cdot \mu_{\tilde{Y}}(y).$$

АЛГОРИТМИЧНО ОПИСАНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АВТОМАТИ (algorithmical description of economic automatons) – начин на задаване на икономически автомати чрез **автоматно икономическо изображение*** (automatonic economic mapping), т.е. чрез съответствието между последователностите на *входните икономически въздействия* и *изходните икономически въздействия* (респ. сигналите) на *икономическия автомат* или чрез алгоритъма за изчисляване на **функциите на икономическите преходи** и на **функциите на изходните икономически въздействия** на автомата.

АЛГОРИТЪМ (algorithm) – точно предписание за последователността на действия (или на система от операции), чрез изпълнението на които се постига някакъв търсен резултат (решение на определена задача). Основно понятие на *теорията на алгоритмите*. Представлява система от формални правила за точно и еднозначно описание на изчислителния процес. Прилагането на веригата от предписани действия се нарича **алгоритмичен процес** (algorithmical process), а действието – **стъпка** (step) в процеса. Алгоритми, които са изразени така, че да могат да се изпълняват от изчислителна машина, се наричат **програма** (programme). Алгоритъмът притежава две обобщаващи свойства: (1) дискретен характер и (2) определеност, универсалност и резултатност.

АЛГОРИТЪМ (algorithm) (кд) – във:

алгоритъм;

алгоритъм на икономическото разпознаване (вж. *решаващо икономическо правило*);

алгоритъм на Форд, Л., и Фалкерсон, Д. (вж. *транспортна икономическа мрежа*);

теория на алгоритмите.

АЛГОРИТЪМ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗПОЗНАВАНЕ* (economic recognition algorithm) – вж. *решаващо икономическо правило*.

АЛГОРИТЪМ НА ФОРД, Л., И ФАЛКЕРСОН, Д. (Ford – Fulkerson algorithm) – вж. *транспортна икономическа мрежа*.

АЛЕТИЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА МОДАЛНОСТ* (aletical economic modality) – характеристика на *икономически съждения*, които включват такива *модални икономически оператори* (modal economic operators) като *икономически необходимо*, *икономически възможно*, *икономически невъзможно* (вж. *модална логика*).

АЛОКАТИВНА ЕФЕКТИВНОСТ (allocative efficiency) – същото като **разпределителна ефективност** (вж. *пазарно равновесие*).

АЛОКАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (allocative economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *икономическа афикасност*.

АЛОКАТИВНО БЛАГО (allocative good) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

АЛОКАТИВНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (allocative economic good) – същото като *афикасно икономическо благо*.

АЛОКАТИВНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (allocative economic wealth) – същото като **афикасно икономическо богатство** (вж. *афикасно икономическо благо*).

АЛОКАЦИЯ (allocation), **нестоково следпроизводство**, (*) – вид *възпроизводствена конфигурация*, която за даден възпроизводствен цикъл (вж. *възпроизводствена икономическа система*) е съставена от логически последователно свързани фази на *възпроизводството*, при които дейността на участниците (единиците, агентите) във възпроизводствения процес е **насочено разполагане** (разпределение) на тяхното *възпроизводствено богатство* (постановка, която се различава значимо от общовъзприетата); употребява се още и като общо понятие за коя да е възпроизводствена фаза (вж. *възпроизводствени фази*), при която се извършва посочената дейност. (1) В *стопанството* тя е **стопанска алокация** (protoeconomic allocation) (вид *възпроизводствена стопанска конфигурация*) и се състои **поне** от **стопанското потребление*** (protoeconomic consumption); (2) в *неикономическото стопанство* тя е **неикономическа алокация*** (non-economic protoeconomic allocation) и се състои **само** от **неикономическото стопанско потребление*** (non-economic protoeconomic consumption); (3) в *икономиката* (същото като *икономическо стопанство*) тя е **икономическа алокация** (вид *възпроизводствена икономическа конфигурация*) и се състои

поне от икономическото потребление; (4) в непазарната икономика (същото като непазарно икономическо стопанство) тя е **непазарно-икономическа алокация*** (non-marketly-economic allocation) и се състои **само** от **непазарно-икономическото потребление*** (non-marketly-economic consumption); (5) в пазарната икономика (същото като пазарно икономическо стопанство) тя е **пазарно-икономическа алокация*** (marketly-economic allocation) (вид възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация) и се състои **поне** от **пазарно-икономическото разпределение*** (marketly-economic distributioun) и **непазарно-икономическото потребление*** (non-marketly-economic consumption) и; (6) в нефинансовата пазарна икономика тя е **нефинансово-пазарно-икономическа алокация*** (non-financially-marketly-economic allocation) и се състои **само** от **пазарно-икономическото разпределение*** (marketly-economic distributioun) и **непазарно-икономическото потребление*** (non-marketly-economic consumption); (7) във финансовата пазарна икономика тя е **финансово-пазарно-икономическа алокация*** (financially-marketly-economic allocation) (вид възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация) и се състои от финансовата размяна и **пазарно-икономическото разпределение*** (marketly-economic distributioun) и **непазарно-икономическото потребление*** (non-marketly-economic consumption).

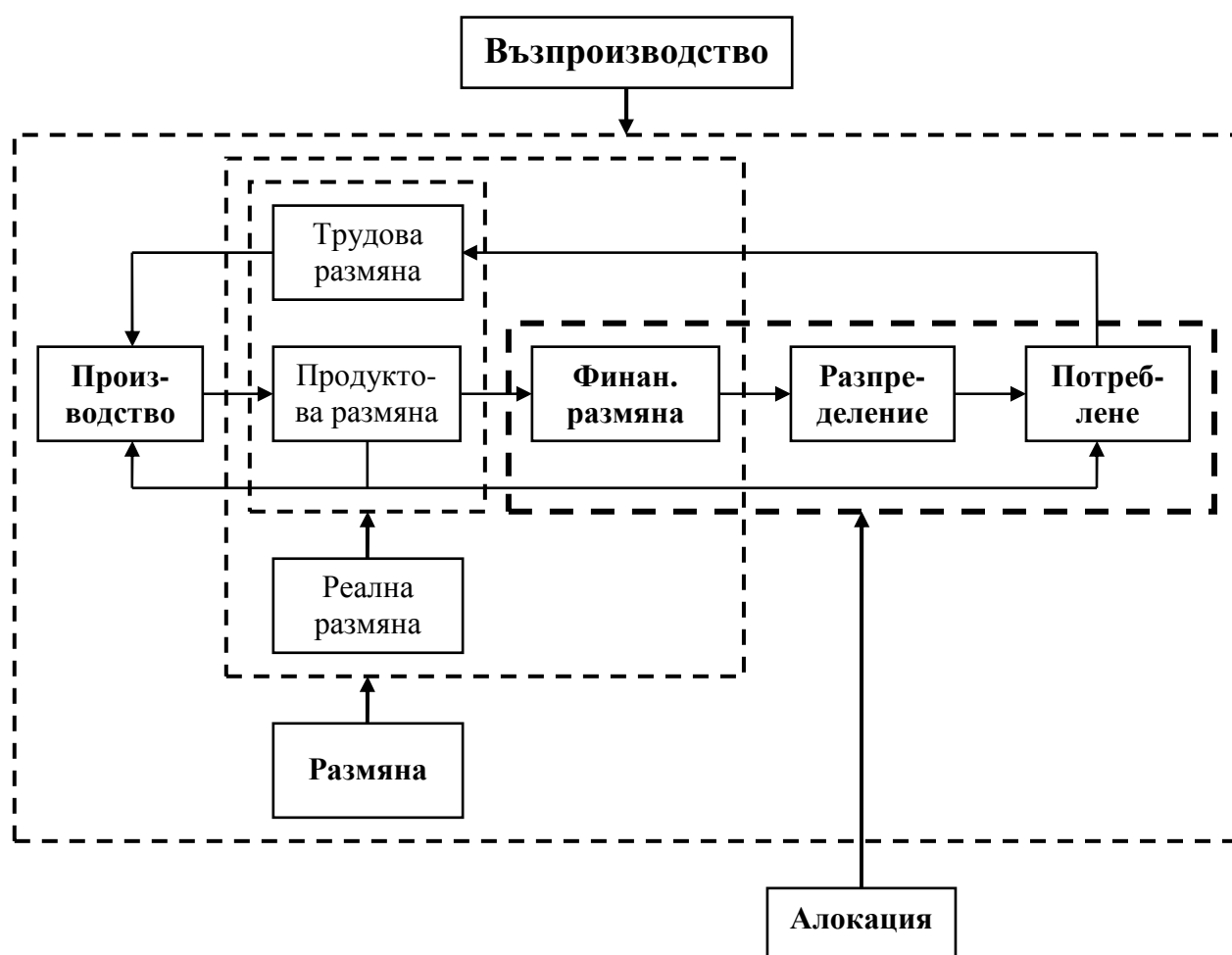
В общия случай (фиг. 1) алокацията включва финансовата размяна, разпределението и потреблението и **едновременно** е:

(1) обединение (вж. икономическо обединение и икономическо сечение) на непотребителна алокация и потребление, където, от своя страна, непотребителната (същото като посредническа алокация) е обединение на (α) финансова размяна и (β) разпределение,

(2) обединение на (α) финансова размяна и (б) нефинансова алокация (същото като авелокация), от своя страна, нефинансовата алокация е обединение на (α) разпределение и (β) потребление,

(3) обединение на финансова размяна, разпределение и потребление {където, от своя страна: (α) финансовата размяна е същото като финансово посредничество, като финансова алокация, като финансов бизнес, като финансово предипотребление и като финансово следпроизводство; (б) разпределението е същото като разпределително посредничество, като разпределителна алокация, като разпределително предипотребление и като разпределително следпроизводство; (в) потреблението **едновременно** е (α) потребителна алокация, (β) непосредническо следпроизводство, (γ) продуктова алокация (същото като непосредническа алокация), (δ) потребително следпроизводство и (ε) еднов-

ременно е [1] сечение на стопанисване и следпроизводство; [2] сечение на стопанисване и алокация [3] сечение на стопанисване и нефинансова алокация, където стопанисването е обединение на производство и потребление; (г) производството **едновременно** е (α) производствен бизнес, (β) непосредническо предипотребление, (γ) непазарен бизнес, (δ) производствено предипотребление и (ε) едновременно е [1] сечение на стопанисване и предипотребление, [2] сечение на стопанисване и бизнес, [3] сечение на стопанисване и нефинансов бизнес}.

Фиг. 1. Алокация в общия й случай (включва финансова размяна, разпределение и потребление)

АЛОКАЦИЯ (allocation) (кд) – във:

алокация;

икономическа алокация;

непазарна алокация (същото като нефинансова алокация);

непазарна икономическа алокация (същото като нефинансова икономическа алокация);
непосредническа алокация (същото като потребление);
непосредническа икономическа алокация (същото като икономическо потребление);
непотребителна алокация;
непотребителна икономическа алокация (non-consumptionary economic allocation);
непредприемаческа алокация (същото като нефинансова алокация);
непредприемаческа икономическа алокация (същото като нефинансова икономическа алокация);
неразпределителна алокация;
неразпределителна икономическа алокация;
нефинансова алокация;
нефинансова икономическа алокация;
посредническа алокация (същото като непотребителна алокация);
посредническа икономическа алокация (същото като непотребителна икономическа алокация);
потребителна алокация (същото като потребление);
потребителна икономическа алокация (същото като икономическо потребление);
предипотребителна алокация (същото като непотребителна алокация);
предипотребителна икономическа алокация (същото като непотребителна икономическа алокация);
продуктова алокация (същото като потребление);
продуктова икономическа алокация (същото като икономическо потребление);
разпределителна алокация (същото като разпределение);
разпределителна икономическа алокация (същото като икономическо разпределение);
финансова алокация (същото като финансова размяна);
финансова икономическа алокация (същото като финансова размяна).

АЛОТРОПНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (allotropic fiscal policy) (в макр.)
(*) – *бюджетна политика (в макр.)*, определено свойство на която може да съществува или да се проявява и осъществява в различни форми [под формата на *данъчна политика (в макр.)* и на *политика на правителствените разходи (в*

макр.)). Форми на нейното проявление са *алотропноеднотипната едностранна бюджетна политика (в макр.)* и *алотропноориентираната разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.)*.

АЛОТРОПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (allotropic macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *макроикономическа политика (в макр.)*, определено свойство на която може да съществува или да се проявява и осъществява в различни форми [под формата на *бюджетна политика (в макр.)*, *парична политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в межд.)*]. Форми на нейното проявление са *алотропноеднотипната едностранна макроикономическа политика (в межд.)* и *алотропноориентираната разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*.

АЛОТРОПНА ПОЛИТИКА (allotropic policy) (**ки**) – във:

алотропна бюджетна политика (в макр.);
алотропна макроикономическа политика (в межд.);
алотропноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);
алотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.);
алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.).

АЛОТРОПНОЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (allotropically-monotype fiscal policy) (**ки**) – във:

алотропноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.).

АЛОТРОПНОЕДНОТИПНА ЕДНОСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (allotropically-monotype one-sided fiscal policy) (в макр.) (*) – *икономическо понятие* за означаване на положението, че *еднотипната едностранна бюджетна политика (в макр.)* е винаги *алотропна бюджетна политика (в макр.)*.

АЛОТРОПНОЕДНОТИПНА ЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (allotropically-monotype one-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *икономическо понятие* за означаване на положението, че *еднотипната едностранна макроикономическа политика (в макр.)* е винаги *алотропна макроикономическа политика (в межд.)*.

АЛОТРОПНОЕДНОТИПНА ЕДНОСТРАННА ПОЛИТИКА (allotropically-monotype one-sided policy) (**ки**) – във:

.....

алотропноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);
алотропноеднотипна едностранна макроикономическа политика (в
межд.).

АЛОТРОПНОЕДНОТИПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (allotropically-monotype macroeconomic policy) (**ки**) – във:

алотропноеднотипна едностранна макроикономическа политика (в
межд.).

АЛОТРОПНОЕДНОТИПНА ПОЛИТИКА (allotropically-monotype policy) (**ки**) – във:

алотропноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);
алотропноеднотипна едностранна макроикономическа политика (в
межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (allotropically-directed fiscal policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (allotropically-directed combined fiscal policy) (в макр.) (*) – комбинирана бюджетна политика (в макр.), която едновременно е алотропна бюджетна политика (в макр.) и ориентирана бюджетна политика (в макр.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (allotropically-directed combined macroeconomic policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (allotropically-directed combined policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.);
алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в
макр.);
алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (allotropically-directed macroeconomic policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

алотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (allotropically-directed multiform macroeconomic policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА ПОЛИТИКА (allotropically-directed policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.);

алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

алотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (allotropically-directed polytype fiscal policy) (**ки**) – във:

алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (allotropically-directed polytype combined fiscal policy) (в макр.) (*) – *икономическо понятие, което показва, че разнотипната комбинирана бюджетна политика (в макр.) е алотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.), тъй като дадено конкретно свойство на нейната ориентация (експанзионистична, рестриктивна или неутрална) може да се реализира при различни комбинации от форми на проявление и типове на осъществяване.*

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (allotropically-directed polytype combined macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *икономически понятие* за означаване на положението, че *разнотипната комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* е алотропноориентирана, тъй като дадено конкретно свойство на нейната ориентация (експанзионистична, рестриктивна или неутрална) може да се реализира при различни комбинации от форми на проявление и типове на осъществяване.

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (allotropically-directed polytype combined policy) (**ки**) – *във:*

алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (allotropically-directed polytype macroeconomic policy) (**ки**) – *във:*

алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

алотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (allotropically-directed polytype multiform macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *икономически понятие* за означаване на положението, че *разнотипната многостранна макроикономическа политика (в межд.)* е алотропноориентирана, тъй като дадено конкретно свойство на нейната ориентация (експанзионистична, рестриктивна или неутрална) може да се реализира при различни комбинации от повече от две форми на проявление и типове на осъществяване.

АЛОТРОПНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА ПОЛИТИКА (allotropically-directed polytype policy) (**ки**) – *във:*

алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

алотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АЛОТРОПНОСТ (allotropy; allotropidity) (кд) – във:

алотропност на бюджетната политика (в макр.);

алотропност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

алотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

алотропност на макроикономическата политика (в межд.);

алотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.).

АЛОТРОПНОСТ НА БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА* (allotropidity of the fiscal policy) (в макр.) (*) – икономическа характеристика на случаите, при които определено свойство на *бюджетната политика (в макр.)* не се променя с подмяната на една нейна форма с друга [например при наличието на *еднотипна едностранност на бюджетната политика (в макр.)* експанзионистичната *насоченост на бюджетната политика (в макр.)* не се променя с подмяната помежду им на прилаганите поединично нейни форми: *данъчната политика (в макр.)* и *политиката на правителствените разходи (в макр.)*].

АЛОТРОПНОСТ НА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВАТА ПОЛИТИКА* (allotropidity of the fiscal-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *бюджетно-валутнокурсната политика (в макр.)*, при които определено свойство на *бюджетно-валутнокурсната политика* не се променя с подмяната на една нейна форма с друга [например при наличието на *еднотипна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в макр.)* експанзионистичната *насоченост на бюджетно-валутнокурсната политика* не се променя с подмяната помежду им на прилаганите поединично нейни форми: *бюджетна политика (в макр.)* и *валутнокурсната политика (в макр.)*]. Вж. *форми на макроикономическата политика (в макр.)*.

АЛОТРОПНОСТ НА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА* (allotropidity of the fiscal-monetary policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *бюджетно-паричната политика (в макр.)*, при които определено свойство на *бюджетно-паричната политика* не се променя с подмяната на една нейна форма с друга [например при наличието на *еднотипна едностранност на бюджетно-паричната политика (в макр.)* експанзионистичната *насоченост на бюджетно-паричната политика* не се променя с подмяната помежду им на

прилаганите поединично нейни форми: *бюджетна политика (в макр.)* и *парична политика (в макр.)*]. Вж. *форми на макроикономическата политика (в макр.)*.

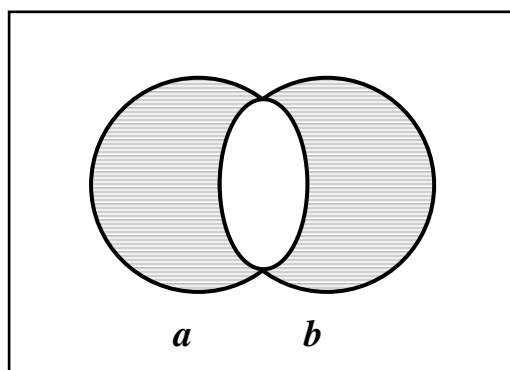
АЛОТРОПНОСТ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА* (allotropy of the macroeconomic policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *макроикономическата политика (в макр.)*, при които определено свойство на макроикономическата политика не се променя с подмяната на една нейна форма с друга [например при наличието на *еднотипна едностранност на макроикономическата политика (в макр.)* експанзионистичната насоченост на макроикономическа политика не се променя с подмяната помежду им на прилаганите поединично нейни форми: *бюджетна политика (в макр.)*, *парична политика (в макр.)* или *валутнокурсва политика (в межд.)*]. Вж. *форми на макроикономическата политика (в макр.)*.

АЛОТРОПНОСТ НА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВАТА ПОЛИТИКА* (allotropy of the monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *парично-валутнокурсва политика (в макр.)*, при които определено свойство на парично-валутнокурсва политика не се променя с подмяната на една нейна форма с друга [например при наличието на *еднотипна едностранност на парично-валутнокурсва политика (в макр.)* експанзионистичната насоченост на парично-валутнокурсва политика не се променя с подмяната помежду им на прилаганите поединично нейни форми: *парична политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в макр.)*]. Вж. *форми на макроикономическата политика (в макр.)*.

АЛОТРОПНОСТ НА ПОЛИТИКАТА (allotropy of the policy) (**ки**) – във:
алотропност на бюджетната политика (в макр.);
алотропност на бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);
алотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
алотропност на макроикономическата политика (в межд.);
алотропност на парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АЛТЕРНАТИВА (alternative), **изключваща дизюнкция, строга дизюнкция, антиеквиваленция, разделителна дизюнкция, функция на неравнозначността**, – такава *съждителна функция* *s*, която е истинна тогава, когато или е истинно съждението *a*, или е истинно съждението *b*, т.е. “или *a*, или *b*” (фиг. 1). (На фигурата с левия кръг е означено съждението *a*, а с десния – съждение-

то b ; заштрихованата площ съответствува на истинно съждение, а незаштрихованата – на неистинно съждение; пространството извън кръговете е допълващо.) Алтернативата се означава с израза $a \underline{\vee} b$, т.е. $c \equiv (a \underline{\vee} b)$. Съждителната функция c е ново, по-сложно съждение, образувано от алтернативата между съжденията a и b . Алтернативата е понятие на *математическата логика*. Алгебрата на логиката разглежда алтернативата като логическа операция. Вж. *икономическа алтернатива* и *алтернативна икономическа система*.

Фиг. 1. Съотношения при логическа алтернатива и при алтернативна икономическа система

АЛТЕРНАТИВА (alternative) (кд) – във:

алтернатива;

ефективна икономическа алтернатива (вж. *многокритериална оптимизационна икономическа задача*);

икономическа алтернатива;

независимост на несвързаните икономически алтернативи (вж. *метод на арбитражните икономически решения*).

АЛТЕРНАТИВЕН НА ПАРИТЕ АКТИВ (alternative asset to money) (в макр.) – съставлящ богатството на икономическия агент (респ. на *икономическата единица*) непаричен актив. В сравнение с *парите* (в макр.) алтернативните на парите активи са доходоносни, но имат по-ниска ликвидност.

АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД (opportunity cost) (в микр.) (*), **ингредиентно-алтернативен разход**, – норма на взаимозаменяемост ОС на създаването на една специфична единица от някакъв вид *икономически ингредиент* от **даден тип** (като *производствен икономически фактор*, *икономически продукт*, *икономическа ползност* и т.н.), например от вида “W” (чиято обща величина е

W), срещу определено количество (в специфични единици) от друг вид икономически ингредиент от същия тип (като производствен фактор, продукт, полезност и т.н.), например от вида “Z” (чиято обща величина е Z), при пълно и ефективно използване на ограничените *икономически ресурси*, представени от друг (не дадения) тип икономически ингредиент (като производствени фактори, продукти, полезности и т.н.) в определена *икономическа система* в *микроикономиката* (обикновено в целия обхват на обществото). Алтернативният разход има отрицателна алгебрична стойност и показва с колко специфични единици ще се намали (респ. ще се увеличи) създаването на икономическия ингредиент от вида “Z” при увеличаване (респ. при намаляване) допълнително с една специфична единица на създаването на икономическия ингредиент от вида “W”. Това показва, че като *икономическа величина* алтернативният разход се покрива с понятието за *пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация (в микр.)*. Тъй като алтернативният разход се отнася до отказа на обществото от определен количество ингредиент от един вид при създаването допълнително на единица ингредиент от друг вид, това е ингредиентно-алтернативни разход.

Според **типа на дадения** икономически ингредиент се разграничават (1) *продуктово-алтернативен разход (в микр.)*, (2) *полезностно-алтернативен разход (в микр.)*, (3) *факторово-алтернативен разход (в микр.)* и т.н. Обичайно под наименованието **алтернативен разход** в литературата се подразбира продуктово-алтернативният разход. Алтернативният разход се разкрива при анализа на *границата на съзидателните възможности (в микр.)* [на *границата на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)*], в т.ч. (1) *продуктово-алтернативният разход – при границата на производствените възможности (в микр.)* [при *границата на продуктово-производствените възможности (в микр.)*], (2) *полезностно-алтернативният разход – при границата на потребителните възможности (в микр.)* [при *границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*], (3) *факторово-алтернативният разход – при границата на творческите възможности (в микр.)* [при *границата на факторно-производствените възможности (в микр.)*] и т.н.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават най-вече два вида алтернативен разход – *среден* и *пределен*. *Средният алтернативен разход (в микр.)* [*средният ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] $АОС = \Delta Z / \Delta W < 0$ е изведен като съотношение между два абсолютни прираства (отрицателен и положителен) на двата създавани (индуцирани) икономически ингредиенти от зададен сегмент (дъга, сектор) от границата на съзидателните

възможности, където ΔZ е отрицателният абсолютен прираст на ингредиента от вида “Z”, а ΔW е положителният абсолютен прираст на ингредиента от вида “W”. Затова се нарича още *дъгов алтернативен разход (в микр.)* [*дъгов ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*]. *Пределният алтернативен разход (в микр.)* [*пределният ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] $MOC = dZ/dW < 0$ е изведен като съотношение между два безкрайно малки прираста (два диференциални прираста) (отрицателен и положителен) на двата създавани (индуцирани) икономически ингредиенти в дадена точка от границата на съзидателните възможности, където dZ е отрицателният диференциален прираст на ингредиента от вида “Z”, а dW е положителният диференциален прираст на ингредиента от вида “W”. Затова се нарича още *точков алтернативен разход (в микр.)* [*точков ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*].

Според формата на границата на съзидателите възможности (т.е. според характера на взаимнозаместването на създаваните ингредиенти) се разграничават постоянен и променлив алтернативен разход. *Постоянен алтернативен разход (в микр.)* [*постоянен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] възниква при *линейна граница на съзидателните възможности (в микр.)* [*при линейна граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)*]. Тогава с противоположната промяна на обемите на създаваните ингредиенти алтернативният разход остава непроменен, т.е. налице е *постоянна пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация (в микр.)*. При нея средният и пределният алтернативен разход са винаги равни помежду си. *Променлив алтернативен разход (в микр.)* [*променлив ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] възниква при *нелинейна граница на съзидателните възможности (в микр.)* [*при нелинейна граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)*]. Нелинейни са границите на съзидателните възможности, които са вдлъбнати или в посока към координатното начало, или в противоположната посока. Тогава с противоположната промяна на обемите на създаваните ингредиенти алтернативният разход се изменя, т.е. налице е *променлива пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация (в микр.)*. Върху тази основа се разграничават *променлив среден алтернативен разход (в микр.)* [респ. *променлив среден ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] и *променлив пределен алтернативен разход (в микр.)* [респ. *променлив пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*]. Според посоката на изменението си се разграничават *нарастващ пределен алтернативен разход (в микр.)* [респ. *нарастващ пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] и *намаляващ пределен алтернативен разход (в микр.)* [респ. *намаляващ пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*].

ход (в микр.) [респ. намаляващ пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)].

АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД (opportunity cost) (в микр.) (на продукта) – норма на взаимозаменяемост на производството на единица от даден вид *продукт* (например от вида “X”) срещу определено количество от друг вид продукт (например от вида “Y”) при пълно използване на ограничените производствени ресурси (фактори). Показват с колко специфични единици ще се намали (респ. ще се увеличи) производството на продукта от вида “Y” при увеличаване (респ. при намаляване) допълнително с една специфична единица на производството на продукта от вида “X”. Алтернативните разходи се разкриват при анализа на *границата на производствените възможности* (в микр.). Същото е като *продуктово-алтернативен разход* (в микр.).

АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД (opportunity cost) (**ки**) – във:

алтернативен разход (в макр.);

дъгов алтернативен разход (в микр.) (същото като *среден алтернативен разход* (в микр.));

дъгов ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като *среден алтернативен разход* (в микр.));

дъгов полезностно-алтернативен разход (в микр.) (същото като *среден полезностно-алтернативен разход* (в микр.));

дъгов продуктово-алтернативен разход (в микр.) (същото като *среден продуктово-алтернативен разход* (в микр.));

дъгов факторно-алтернативен разход (в микр.) (същото като *среден факторно-алтернативен разход* (в микр.));

ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като *алтернативен разход* (в микр.));

намаляващ пределен алтернативен разход (в микр.);

намаляващ пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като *намаляващ пределен алтернативен разход* (в микр.));

намаляващ пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);

намаляващ пределен продуктово-алтернативен разход (в микр.);

намаляващ пределен факторно-алтернативен разход (в микр.);

нарастващ пределен алтернативен разход (в микр.);

нарастващ пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като *нарастващ пределен алтернативен разход* (в микр.));

нарастващ пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);
нарастващ пределен продуктово-алтернативен разход (в микр.);
нарастващ пределен факторно-алтернативен разход (в микр.);
полезностно-алтернативен разход (в микр.);
постоянен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като
постоянен алтернативен разход (в микр.));
постоянен алтернативен разход (в межд.);
постоянен алтернативен разход (в микр.);
постоянен полезностно-алтернативен разход (в микр.);
постоянен продуктово-алтернативен разход (в микр.);
постоянен факторно-алтернативен разход (в микр.);
пределен алтернативен разход (в межд.);
пределен алтернативен разход (в микр.);
пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като пре-
делен алтернативен разход (в микр.));
пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);
пределен продуктово-алтернативен разход (в микр.);
пределен факторно-алтернативен разход (в микр.);
продуктово-алтернативен разход (в микр.);
променлив алтернативен разход (в межд.);
променлив алтернативен разход (в микр.);
променлив ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като
променлив алтернативен разход (в микр.));
променлив полезностно-алтернативен разход (в микр.);
променлив пределен алтернативен разход (в межд.);
променлив пределен алтернативен разход (в микр.);
променлив пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото
като променлив пределен алтернативен разход (в микр.));
променлив пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);
променлив пределен продуктово-алтернативен разход (в микр.);
променлив пределен факторно-алтернативен разход (в микр.);
променлив продуктово-алтернативен разход (в микр.);
променлив среден алтернативен разход (в межд.);
променлив среден алтернативен разход (в микр.);
променлив среден ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото
като променлив среден алтернативен разход (в микр.));
променлив среден полезностно-алтернативен разход (в микр.);

променлив среден продуктово-алтернативен разход (в микр.);
променлив среден факторно-алтернативен разход (в микр.);
променлив факторно-алтернативен разход (в микр.);
среден алтернативен разход (в микр.);
среден ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като среден алтернативен разход (в микр.));
среден полезностно-алтернативен разход (в микр.);
среден продуктово-алтернативен разход (в микр.);
среден факторно-алтернативен разход (в микр.);
точков алтернативен разход (в микр.) (същото като пределен алтернативен разход (в микр.));
точков ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като пределен алтернативен разход (в микр.));
точков полезностно-алтернативен разход (в микр.) (същото като пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.));
точков продуктово-алтернативен разход (в микр.) (същото като пределен алтернативен разход (в микр.));
точков факторно-алтернативен разход (в микр.) (същото като пределен факторно-алтернативен разход (в микр.));
факторно-алтернативен разход (в микр.).

АЛТЕРНАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (alternative economic system) – такъв икономически синтез **С**, съставен от икономическите системи (респ. подсистеми) **А** и **В**, при който икономическият елемент c_k принадлежи и на системата **С**, ако той или принадлежи на системата **А**, или принадлежи на системата **В**. Или, което е същото, ако или $c_k \in \mathbf{A}$, или $c_k \in \mathbf{B}$, то $c_k \in \mathbf{C}$. Вж. *икономическа алтернатива*.

АЛТЕРНАТИВНА СТОЙНОСТ (opportunity value) (в микр.) – възприет в литературата израз за означаване на *алтернативния разход (в микр.)* [когато той е *продуктово-алтернативният разход (в микр.)*].

АЛТЕРНАТИВНА СТОЙНОСТ (opportunity value) (**ки**) – във:

алтернативна стойност (в микр.);
пределна алтернативна стойност (в межд.) (същото като пределен алтернативен разход (в межд.));
пределна алтернативна стойност (в микр.).

АЛТЕРНАТИВНА ТРАЕКТОРИЯ (alternative trajectory) (в макр.) – права линия, изразяваща допустимите комбинации между очакваната доходност на активите и техния *риск* (в макр.) (и стандартното отклонение на доходността), върху която притежаващият ги икономически агент (*икономическа единица*) прави избор на оптимален портфейл. Въведена е от Джеймс Тобин.

АЛТЕРНАТИВНА ЦЕНА (opportunity price) (в микр.) – възприет в литературата израз за означаване на *алтернативния разход* (в микр.) [когато той е *продуктово-алтернативният разход* (в микр.)].

АЛТЕРНАТИВНА ЦЕНА (opportunity price) (**ки**) – във:

алтернативна цена (в микр.);

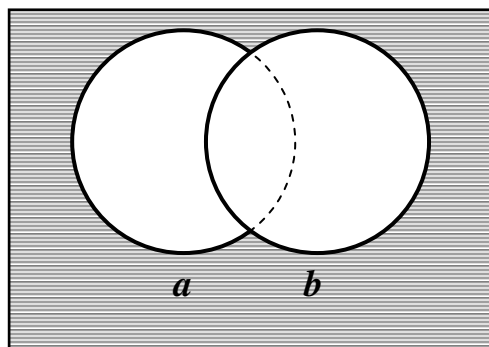
пределна алтернативна цена (в межд.) (същото като *пределен алтернативен разход* (в межд.));

пределна алтернативна цена (в микр.).

АЛТЕРНАТИВНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТРИЦАНИЕ* (alternative economic negation), **отрицание на икономическата дизюнкция, икономическа антидизюнкция**, – такава *икономическа съждителна функция* *c*, която е истинна тогава, когато не е истинно икономическото съждение *a* и не е истинно икономическото съждение *b* (когато не са истинни и двете икономически съждения *a* и *b*), т.е. “*нито a, нито b*”. Алтернативното икономическо отрицание се означава с израза $a \neg b$, т.е. $c \equiv (a \neg b)$, или с израза $a \downarrow b$, където свързващият знак помежду им е известен като стрелка на Пирс. Икономическата съждителна функция *c* е ново, по-сложно *икономическо съждение* (economic sentence /proposition/), образувано от алтернативното отрицание на икономическите съждения *a* и *b*. Вж. *алтернативно отрицание*.

АЛТЕРНАТИВНО ОТРИЦАНИЕ (alternative negation), **отрицание на дизюнкцията, антидизюнкция, функция на Уеб**, – такава *съждителна функция* *c*, която е истинна тогава, когато не е истинно съждението *a* и не е истинно съждението *b* (когато не са истинни и двете съждения *a* и *b*), т.е. “*нито a, нито b*” (фиг. 1). (На фигурата с левия кръг е означено съждението *a*, а с десния – съждението *b*; заштрихованата площ съответствува на истинно съждение, а незаштрихованата – на неистинно съждение; пространството извън кръговете е допълващо.) Алтернативното отрицание се означава с израза $a \neg b$, т.е. $c \equiv (a \neg b)$, или с израза $a \downarrow b$, където свързващият знак помежду им е известен като стрелка на Пирс. Съждителната функция *c* е ново, по-сложно съждение, обра-

зувано от алтернативното отрицание на съжденията a и b . Алтернативата е понятие на *математическата логика*. Алгебрата на логиката я разглежда като логическа операция. Вж. *алтернативно икономическо отрицание*.

Фиг. 1. Съотношения при логическо алтернативно отрицание

АМБИВАЛЕНТНОСТ (ambivalence) (кд) – във:

икономическа амбивалентност.

АМЕРИКАНСКА КОТИРОВКА (American quotation) (в межд.) – *валутни курсове (в межд.)* на щатския долар, изразени в други валути.

АМЕРИКАНСКА ПРОДАЖНА ЦЕНА (American selling price) (ки) – във:

система на американската продажна цена (в межд.).

АМОРТИЗАЦИОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (depreciationary /amortizationary/ economic factor) (ки) – във:

амортизационен текущо-безналичен производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-безналичен трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-безналичен физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*).

АМОРТИЗАЦИОНЕН ПРИХОД (depreciation revenue) (в макр.) – част от обобщения на макроикономическо равнище приход от продажбата на продукта, равен на паричното изражение на *амортизацията (в макр.)*, т.е. на *обезценката (в макр.)* на *основния капитал (в макр.)*. Образува финансов ресурс във вид на *амортизационен фонд (в макр.)*, който (ресурс) се натрупва с цел след определено време да бъде използван като източник за закупуване на нови *основни капиталови блага за възстановяване (в макр.)* (машини, съоръжения, сгради и др.), които да заместят в същия размер напълно изхабения основен капитал.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (depreciationary /amortizationary/ production economic factor) (**ки**) – във:

амортизационен текущо-безналичен производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-безналичен трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-безналичен физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов производствен икономически фактор (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*).

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-БЕЗНАЛИЧЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-unavailable production economic factor) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-БЕЗНАЛИЧЕН ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-unavailable labour production economic factor) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-БЕЗНАЛИЧЕН ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-unavailable physical production economic factor) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-ИНТЕГРАЛЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-integral production economic factor) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-ИНТЕГРАЛЕН ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-integral labour production economic factor) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-ИНТЕГРАЛЕН ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-integral physical production economic factor) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-КАПИТАЛОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-capital production economic factor) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-КАПИТАЛОВ ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-capital labour production economic factor) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-КАПИТАЛОВ ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-capital physical production economic factor) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НАЛИЧЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-available production economic factor) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НАЛИЧЕН ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-available labour production economic factor) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НАЛИЧЕН ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-available physical production economic factor) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НЕИНТЕГРАЛЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-non-integral production economic factor) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НЕИНТЕГРАЛЕН ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-non-integral labour production economic factor) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НЕИНТЕГРАЛЕН ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-non-integral physical production economic factor) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НЕКАПИТАЛОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-non-capital production economic factor) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НЕКАПИТАЛОВ ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-non-capital labour production economic factor) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТЕКУЩО-НЕКАПИТАЛОВ ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (depreciationary /amortizationary/ flowingly-non-capital physical production economic factor) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОНЕН ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (depreciationary /amortizationary/ labour production economic factor) (**ки**) – **ВЪВ:**

амортизационен текущо-безналичен трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов трудов производствен икономически фактор (вж. *трудови производствени икономически фактори*).

АМОРТИЗАЦИОНЕН ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (depreciationary /amortizationary/ physical production economic factor) (**ки**) – **ВЪВ:**

амортизационен текущо-безналичен физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-интегрален физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-капиталов физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-наличен физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-неинтегрален физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационен текущо-некапиталов физически производствен икономически фактор (вж. *физически производствени икономически фактори*).

АМОРТИЗАЦИОНЕН ФОНД (depreciation fund) (в макр.) – натрупани към даден момент амортизационни отчисления (обобщени на макроикономическо равнище) за сметка на приходите от реализацията на продукта. Форма на финансов ресурс, който се използва за закупуването на *капитали блага за възстановяване* в размери, заместващи напълно изхабените.

АМОРТИЗАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА (depreciationary /amortizationary/ economic service) (**ки**) – във:

амортизационна факторна икономическа услуга (вж. *производствени икономически фактори*).

АМОРТИЗАЦИОННА ТРУДОВА ФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА* (depreciationary /amortizationary/ labour factor economic service) – вж. *трудови производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОННА ФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА* (depreciationary /amortizationary/ factor economic service) – вж. *производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИОННА ФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА (depreciationary /amortizationary/ factor economic service) (**ки**) – във:

амортизационна факторна икономическа услуга (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационна физическа факторна икономическа услуга (вж. *физически производствени икономически фактори*);

амортизационна трудова факторна икономическа услуга (вж. *трудови производствени икономически фактори*).

АМОРТИЗАЦИОННА ФИЗИЧЕСКА ФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА* (depreciationary /amortizationary/ physical factor economic service) – вж. *физически производствени икономически фактори*.

АМОРТИЗАЦИЯ (depreciation) (в макр.) – паричен израз на изхабяването на *основния капитал* (в макр.), участващ в производството на продукта.

амортизационен приход (в макр.).

АМОРТИЗАЦИЯ НА КАПИТАЛА (capital allowances) (в макр.) – сума от *амортизацията на корпоративния капитал* (corporate capital consumption allowances) (в макр.) и *амортизацията на некорпоративния капитал* (noncorporate capital consumption allowances) (в макр.).

АМПЛИТУДА (amplitude) (кд) – във:

амплитуда във формулата на Ж. Фурие (вж. *трансформации на Ж. Фурие*);

амплитуда на икономическия цикъл;

икономическа амплитуда (същото като амплитуда на икономическия цикъл).

АМПЛИТУДА ВЪВ ФОРМУЛАТА НА ФУРИЕ, Ж. (amplitude in Fourier formula) – вж. *трансформации на Ж. Фурие*.

АМПЛИТУДА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЦИКЪЛ (economic cycle amplitude), **икономическа амплитуда**, – разлика между максималното и минималното значение на изходната, респ. на вътрешна, *икономическа величина* (изходния, респ. вътрешен, *икономически ингредиент*) на *цикличната икономическа система* измежду всички нейни (негови) значения в границите на отделния *икономически цикъл*.

АМПЛИТУДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СПЕКТЪР (amplitude economic spectrum) (ки) – във:

амплитуден честотен икономически спектър (същото като **амплитуден честотен спектър на икономическата система**; вж. *честотен спектър на икономическата система*);

дискретен амплитуден честотен икономически спектър (вж. *честотен спектър на икономическата система*);

непрекъснат амплитуден честотен икономически спектър (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

АМПЛИТУДЕН СПЕКТЪР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (amplitude spectrum of the economic system) (ки) – във:

амплитуден честотен спектър на икономическата система (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

АМПЛИТУДЕН ЧЕСТОТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СПЕКТЪР* (gain-frequency /amplitude-frequency/ economic spectrum) – същото като **амплитуден честотен спектър на икономическата система**. Вж. *честотен спектър на икономическата система*.

АМПЛИТУДЕН ЧЕСТОТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СПЕКТЪР (gain-frequency /amplitude-frequency/ economic spectrum) (**ки**) – във:

амплитуден честотен икономически спектър (същото като **амплитуден честотен спектър на икономическата система**; вж. *честотен спектър на икономическата система*);

дискретен амплитуден честотен икономически спектър (вж. *честотен спектър на икономическата система*);

непрекъснат амплитуден честотен икономически спектър (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

АМПЛИТУДЕН ЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (gain-frequency /amplitude-frequency/ spectrum of the economic system), **амплитуден честотен икономически спектър**, – вж. *честотен спектър на икономическата система*.

АМПЛИТУДНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (gain economic characteristic /response/) (**ки**) – във:

амплитудна честотна икономическа характеристика (същото като **амплитудна честотна характеристика на икономическата система**; и вж. *честотна икономическа характеристика*);

логаритмична амплитудна честотна икономическа характеристика (същото като **логаритмична амплитудна честотна характеристика на икономическата система**).

АМПЛИТУДНА СПЕКТРАЛНА ПЛЪТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС (amplitude spectral density of the economic process) (**ки**) – във:

амплитудна честотна спектрална плътност на икономическия процес (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

АМПЛИТУДНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (gain characteristic of the economic system) (**ки**) – във:

амплитудна честотна характеристика на икономическата система.

АМПЛИТУДНА ЧЕСТОТНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА*

(gain-frequency economic characteristic /response/) – същото като *амплитудна честотна характеристика на икономическата система*. Вж. и *честотна икономическа характеристика*.

АМПЛИТУДНА ЧЕСТОТНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

(gain-frequency economic characteristic /response/) (**ки**) – във:

амплитудна честотна икономическа характеристика (същото като *амплитудна честотна характеристика на икономическата система*);

логаритмична амплитудна честотна икономическа характеристика (същото като *логаритмична амплитудна честотна характеристика на икономическата система*).

АМПЛИТУДНА ЧЕСТОТНА СПЕКТРАЛНА ПЛЪТНОСТ НА ИКОНО-

МИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС* (gain-frequency /amplitude-frequency/ spectral density of the economic process) – вж. *честотен спектър на икономическата система*.

АМПЛИТУДНА ЧЕСТОТНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИКОНОМИ-

ЧЕСКАТА СИСТЕМА* (gain-frequency characteristic of the economic system),

амплитудна честотна икономическа характеристика – зависимост $A(\omega)$ на съотношението между амплитудата на изходното (респ. на вътрешно) колебание и амплитудата на входното хармонично въздействие върху **линейна стационарна динамична икономическа система** (функционираща като *циклическа икономическа система*) от честотата на входното хармонично колебание. Равна е на модула на комплексния предавателен коефициент на *икономическата система*, която може да бъде построена, ако той е известен. Необходимо и достатъчно условие за осъществимост на *икономическа система* с амплитудна честотна характеристика $A(\omega)$ е изпълнението на условието

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{|\ln A(\omega)|}{1 + \omega^2} d\omega < \infty.$$

АМПЛИТУДНА ЧЕСТОТНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИКОНОМИ-

ЧЕСКАТА СИСТЕМА (gain-frequency characteristic of the economic system)

(**ки**) – във:

амплитудна честотна характеристика на икономическата система;

логаритмична амплитудна честотна характеристика на икономическата система.

АМПЛИТУДНО ИЗКРИВЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА*

(economic system amplitude distorsion) – нарушение на изискваната или на необходимата зависимост (съотношение) между амплитудите на *изходните икономически въздействия* (респ. на *вътрешни икономически въздействия*) и тези на *входните икономически въздействия* на динамичната икономическа система (функционираща като *циклична икономическа система*). Отклонението на амплитудата на изходното въздействие (изходната характеристика) на *икономическата система* обикновено се причинява от вътрешните ѝ нелинейни свойства, върху които въздействува входната величина и които зависят от нейната честота. Минималното и максималното значение на *входното икономическо въздействие* (входа) характеризират *динамичния диапазон на икономическата система*.

АМПЛИТУДНО-ИМПУЛСНО ИКОНОМИЧЕСКО ДЕМОДУЛИРАНЕ

(amplitudinal-pulsively economic demodulation – AIED) – вж. *импулсно демодулиране на икономическия процес* и *амплитудно-импулсно икономическо модулиране*.

АМПЛИТУДНО-ИМПУЛСНО ИКОНОМИЧЕСКО МОДУЛИРАНЕ

(amplitudinal-pulsively economic modulation – AIEM) – разновидност на *импулсното модулиране на икономическия процес* $y(t)$, при която на модулиране е подложена неговата амплитуда. Може да се осъществява в две разновидности: **амплитудно-импулсно икономическо модулиране от първи род** (amplitudinal-pulsively economic modulation first – AIEM-1) и **амплитудно-импулсно икономическо модулиране от втори род** (amplitudinal-pulsively economic modulation second – AIEM-2). Икономическите колебания при амплитудно-импулсното модулиране от първи род имат вида

$$u'_{\text{AIEM}}(t) = \sum_{n=0}^{\infty} y(t)[i(t - nT) - i(t - nT - \tau)],$$

$$T \geq \tau,$$

където T е интервалът между икономическите импулси, a – амплитудата на икономическия импулс, τ – неговата продължителност, n – поредният номер на импулса, а

$$i(t) = \begin{cases} 0 & \text{при } t < 0, \\ 1 & \text{при } t \geq 0, \end{cases}$$

е *единична стъпаловидна функция*. При тази разновидност модулиращите импулси не са правоъгълни, а повтарят формата на модулиращата функция в интервалите $(nT, nT + \tau)$. От своя страна икономическите колебания при амплитудно-импулсното модулиране от втори род имат вида

$$u''_{\text{АИЕМ}}(t) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n [i(t - nT) - i(t - nT - \tau)], \quad T \geq \tau,$$

където функцията $a_n = a[y(nT)]$ [т.е. функцията $a(y)$] може да се разглежда като **закон на амплитудно-импулсното икономическо модулиране** (law of amplitudinal-pulsively economic modulation). Той определя зависимостта на амплитудата a_n от мигновеното значение $y(nT)$ на предавания икономически сигнал (икономически процес) $y(t)$.

АМПЛИТУДНО-ИМПУЛСНО ИКОНОМИЧЕСКО МОДУЛИРАНЕ (amplitudinal-pulsively economic modulation – АИЕМ) (**ки**) – във:

амплитудно-импулсно икономическо модулиране;

амплитудно-импулсно икономическо модулиране от втори род (вж. *амплитудно-импулсно модулиране на икономическия процес*);

амплитудно-импулсно икономическо модулиране от първи род (вж. *амплитудно-импулсно модулиране на икономическия процес*).

АМПЛИТУДНО-ИМПУЛСНО ИКОНОМИЧЕСКО МОДУЛИРАНЕ ОТ ВТОРИ РОД (amplitudinal-pulsively economic modulation second – АИЕМ-2) – вж. *амплитудно-импулсно модулиране на икономическия процес*.

АМПЛИТУДНО-ИМПУЛСНО ИКОНОМИЧЕСКО МОДУЛИРАНЕ ОТ ПЪРВИ РОД (amplitudinal-pulsively economic modulation first – АИЕМ-1) – вж. *амплитудно-импулсно модулиране на икономическия процес*.

АМПЛИТУДНО-ФАЗОВА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА* (gain-phase economic characteristic) – същото като *амплитудно-фазова характеристика на икономическата система*.

АМПЛИТУДНО-ФАЗОВА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (gain-phase economic characteristic) (**ки**) – във:

амплитудно-фазова икономическа характеристика (същото като амплитудно-фазова характеристика на икономическата система);

амплитудно-фазова честотна икономическа характеристика (същото като честотна характеристика на икономическата система);

логаритмична амплитудно-фазова икономическа характеристика (същото като логаритмична амплитудно-фазова характеристика на икономическата система).

АМПЛИТУДНО-ФАЗОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (gain-phase characteristic of the economic system), **амплитудно-фазова икономическа характеристика**, – множество от точки на краищата на вектора $k(i\omega)$ на комплексния коефициент на предаване на въздействию в *линейна стационарна динамична икономическа система** (linear stationary dynamic economic system) (функционираща като *циклична икономическа система*) при изменение на *кръговата икономическа честота* ω в интервала $0 \leq \omega < \infty$. Ако върху входа на такава *икономическа система* се подаде хармонично колебание, векторът на което е $e^{i\omega t}$, тогава нейната изходна реакция ще бъде също хармонично колебание с вектор $A(\omega)e^{i\varphi(\omega)}e^{i\omega t}$. Отношението между този изходен вектор към входния вектор $e^{i\omega t}$ е $A(\omega)e^{i\varphi(\omega)} = k(i\omega)$, т.е. е амплитудната фазова икономическа характеристика. С $A(\omega)$ е означена *амплитудната честотна характеристика на икономическата система*, а с $\varphi(\omega)$ – *фазовата честотна характеристика на икономическата система*. При *минимално-фазова икономическа система* между величините $\ln A(\omega)$ и $\varphi(\omega)$ има еднозначна зависимост, която се свежда до *преобразуванията на Д. Хилберт в икономиката*

$$\ln A(\omega) = -\frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\varphi(u)}{u - \omega} du, \quad \varphi(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\ln A(u)}{u - \omega} du,$$

където u е променлива от интегрирането.

АМПЛИТУДНО-ФАЗОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (gain-phase characteristic of the economic system) (**ки**) – във:

амплитудно-фазова характеристика на икономическата система;

логаритмична амплитудно-фазова характеристика на икономическата система.

АМПЛИТУДНО-ФАЗОВА ЧЕСТОТНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА* (gain-phase frequency economic characteristic) – същото като *честотна характеристика на икономическата система*.

АМПЛИТУДНО-ХАРМОНИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ДЕМОДУЛИРАНЕ (amplitudinal-harmonious economic demodulation – AHED) – вж. *хармонично демодулиране на икономическия процес и амплитудно-хармонично икономическо модулиране*.

АМПЛИТУДНО-ХАРМОНИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО МОДУЛИРАНЕ (amplitudinal-harmonious economic modulation – AHEM) – разновидност на *хармоничното модулиране на икономическия процес $y(t)$* , при която на модулиране е подложена неговата амплитуда. Функцията на амплитудно-хармонично модулирания икономически процес $u_{\text{AHEM}}(t)$ (представена под формата на амплитудно-хармонично модулирани икономически колебания) има вида

$$\begin{aligned} u_{\text{AHEM}}(t) &= c_0[1 + my(t)]\sin(\omega_0 t + \varphi_0) = \\ &= c_0 \sin(\omega_0 t + \varphi_0) + c_0 m \sin \Omega t \sin(\omega_0 t + \varphi_0) = \\ &= c_0 \sin(\omega_0 t + \varphi_0) + \frac{c_0 m}{2} \cos[(\omega_0 - \Omega)t + \varphi_0] - \frac{c_0 m}{2} \cos[(\omega_0 + \Omega)t + \varphi_0]. \end{aligned}$$

Хармоничната носеща икономическа функция има вида $f = c_0 \sin(\omega_0 t + \varphi_0)$, където c_0 е икономическата амплитуда, ω_0 – кръговата икономическа честота, и φ_0 – началната фаза на икономическия цикъл. Модулируемият икономически процес (предаваният икономически сигнал) е $y(t) = \sin \Omega t$, където $\Omega \ll \omega_0$. Освен носещата честота ω_0 амплитудно-хармонично модулираният икономически процес (амплитудно-хармонично модулирането икономическо колебание) $u_{\text{AHEM}}(t)$ има още две странични икономически честоти: $\omega_0 - \Omega$ и $\omega_0 + \Omega$. При по-общия случай, когато *колебателният икономически процес $y(t)$* има непрекъснат спектър $\Phi_x(\omega)$, който е разположен в честотния пояс от 0 до Ω , спектрът $\Phi_{\text{AHEM}}(\omega)$ на амплитудно-хармонично модулираното икономическо колебание е разположен в честотния пояс от $\omega_0 - \Omega$ до $\omega_0 + \Omega$ и освен носещата честота ω_0 включва още два странични честотни пояса: десен – $\frac{c_0 m}{2}(\omega - \omega_0)$, и ляв – $\frac{c_0 m}{2}(\omega_0 - \omega)$. Забелязва се, че спектрът на десния страничен честотен пояс напълно възпроизвежда спектъра $\Phi_x(\omega)$ на предавания икономически сиг-

на, но изместен надясно с величината ω_0 , т.е. че се извършва пренасяне или още *транспозиция на честотния икономически спектър* с величината на носещата икономическа честота. От своя страна спектърът на десния страничен честотен пояс е огледално отражение на спектъра на левия пояс, също изместен надясно от величината ω_0 .

АМФИБОЛИЯ (amphibolism) (кд) – във:

икономическа амфиболия.

АНАЛИЗ (analysis) (кд) – във:

AD-AS-анализ (в межд.);

EYPrpf-EYMrf-анализ (в межд.);

ISf-LM-анализ (в межд.);

IS-LM-BP-анализ (в межд.);

IS-LM-анализ (в макр.);

анализ на дискретните системи на икономическо управление (вж. *дискретна система на икономическо управление*);

анализ на икономическите автомати;

анализ на линейните системи на икономическо управление (вж. *линейна система на икономическо управление*);

анализ на многомерните системи на икономическо управление (вж. *система на многомерно икономическо управление*);

анализ на нелинейните системи на икономическо управление (вж. *нелинейна система на икономическо управление*);

анализ на системите на икономическо управление;

двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

дискриминантен икономически анализ;

изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл;
икономически анализ;

икономически крос-спектрален анализ (същото като крос-спектрален анализ в икономиката);

интегрални методи за икономически анализ на качеството (вж. *линейна система на икономическо управление*);

крос-спектрален анализ в икономиката;

макроскопичен анализ на икономическата система;

-
- макроскопичен анализ на макроикономическата система** (вж. *макроскопично равнище на макроикономическата система*);
- макроскопичен анализ на мезоикономическата система** (вж. *макроскопично равнище на мезоикономическата система*);
- макроскопичен анализ на микроикономическата система** (вж. *макроскопично равнище на микроикономическата система*);
- мезоскопичен анализ на икономическата система*;
- мезоскопичен анализ на макроикономическата система** (вж. *мезоскопично равнище на макроикономическата система*);
- мезоскопичен анализ на мезоикономическата система** (вж. *мезоскопично равнище на мезоикономическата система*);
- мезоскопичен анализ на микроикономическата система** (вж. *мезоскопично равнище на микроикономическата система*);
- микроскопичен анализ на икономическата система*;
- микроскопичен анализ на макроикономическата система** (вж. *микроскопично равнище на макроикономическата система*);
- микроскопичен анализ на мезоикономическата система** (вж. *микроскопично равнище на мезоикономическата система*);
- микроскопичен анализ на микроикономическата система** (вж. *микроскопично равнище на микроикономическата система*);
- морфологичен анализ*;
- обектен икономически анализ*;
- основна теорема за последователния анализ** (вж. *тъждество на А. Валд*);
- пазарен анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност*;
- последователен анализ на икономически варианти*;
- последователен анализ* (вж. и *тъждество на А. Валд*);
- предметен икономически анализ* (същото като *икономически анализ*);
- равновесен анализ на въздействието на вносните мита (в межд.)*;
- регресионен анализ*;
- систематизационност на икономическия анализ* (същото като *систематизираност на икономическия анализ*);
- систематизираност /систематизационност/ на икономическия анализ*;
- систематичен анализ на икономиката*;
- систематичност на икономическия анализ*;
- систематичностен анализ на икономиката*;
- системен анализ в икономиката*;

системен икономически анализ;
спектрален анализ на икономическия цикъл;
спектрален анализ;
спектрален икономически анализ (същото като спектрален анализ на икономическия цикъл);
спектрален икономически анализ (същото като спектрален анализ на икономическия цикъл);
статистически анализ на динамичните икономически системи;
статистически анализ на линейните динамични икономически системи;
статистически анализ на нелинейните динамични икономически системи;
факторен анализ;
хармоничен икономически анализ.

AD-AS-АНАЛИЗ* (AD-AS-analysis) (в межд.) – едновременно опериране с кривата на агрегатното продуктово търсене (в макр.) AD и кривата на агрегатното продуктово предлагане (в макр.) AS с цел изучаването на макроикономическите зависимости в отворена икономика (в межд.) при наличието на относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.).

EYRpf-EYMf-АНАЛИЗ* (EYRpf-EYMf-analysis) (в межд.) (*) – едновременно опериране с кривата “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на продуктовия пазар и при относителен комплексен паритет” (в межд.) EYRpf и кривата “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на паричния пазар и относителен финансов паритет” (в межд.) EYMf с цел изучаването на макроикономическите зависимости в отворена икономика (в межд.) при наличието на относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.).

IS-LM-АНАЛИЗ (IS-LM-analysis) (в макр.) – анализ на комплексното (съвместното) макроикономическо равновесие на продуктовия пазар (в макр.) и паричния пазар (в макр.) [вж. комплексно макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие (в макр.)], извършван с помощта на IS-LM-модела (в макр.).

ISf-LM-АНАЛИЗ* (ISf-LM-analysis) (в межд.) (*) – едновременно опериране с кривата “инвестиции – спестявания при относителен комплексен паритет” (в межд.) ISpf и кривата “ликвидност на парите” (в макр.) LM [същото като

крива LM (в макр.)] с цел изучаването на макроикономическите зависимости в *отворена икономика (в межд.)* при наличието на *относителен комплексен на-
ритет на покупателните сили (в межд.)*.

IS-LM-BP-АНАЛИЗ (IS-LM-BP-analysis) (в межд.) – същото като *модел на Мундейл, Р. и Флеминг, Дж. (в межд.)*.

АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ВНОСНИТЕ МИТА (import tariffs impact equiaxial analysis) (**ки**) – във:

равновесен анализ на въздействието на вносните мита (в межд.).

АНАЛИЗ НА ДИНАМИЧНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СИСТЕМИ (analysis of the dynamic economic systems) (**ки**) – във:

статистически анализ на динамични икономически системи;

статистически анализ на линейни динамични икономически системи;

статистически анализ на нелинейни динамични икономически системи.

АНАЛИЗ НА ДИСКРЕТНИТЕ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (discrete systems of the economic management /control/ analysis) – вж. *дискретна система на икономическо управление.*

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИКАТА (analysis of the economy) (**ки**) – във:

систематичен анализ на икономиката;

систематичностен анализ на икономиката.

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (analysis of the economic system) (**ки**) – във

макроскопичен анализ на икономическата система;

мезоскопичен анализ на икономическата система;

микроскопичен анализ на икономическата система.

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АВТОМАТИ* (economic automaton analysis) – намиране (разкриване) по зададен *икономически автомат* от някакъв вид на *икономическото изображение* от типа “вход – изход” [на **автоматното икономическо изображение** (вж. *алгебра на икономическите автомати и функция на икономическия автомат*)] извършвано от същия този автомат. Такова икономическо изображение може да се интерпретира като изчисление на *икономически предикат* и тъй като всеки предикат изцяло се дефинира със свое множество от истинности, задачата за анализиране на икономическия ав-

томат се свежда до намирането на това множество. Смята се, че това множество се разпознава от икономическия автомат. Невинаги обаче по даден икономически автомат и дадено множество от истинности може да се прецени, дали автоматът с необходимата точност може да разпознава това множество. В общия случай за произволен клас от икономически автомати и даже за произволен конкретен икономически автомат тази задача се оказва алгоритмично неразрешима. Ако се наложат обаче определени ограничения върху начините на задаването на икономическия автомат и върху начините на задаването на свързаните с него *икономически множества*, тогава в много от случаите посочената задача става разрешима. Например, ако *регулярни икономически събития* се задават чрез регулярни изрази, а *крайните икономически автомати* – чрез *матрици на икономическите преходи* и на *изходните икономически въздействия* (респ. сигнали), тогава съществува общ конструктивен начин (свеждащ се до алгоритъм за анализ на крайните икономически автомати), който позволява да се намерят регулярните изрази на събитията, представими в произволен краен автомат.

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЦИКЪЛ (analysis of the economic cycle) (**ки**) – във:

изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл; спектрален анализ на икономическия цикъл.

АНАЛИЗ НА ИНДИВИДУАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ И СТОЙНОСТ (analysis of the individual economic utility and value) (**ки**) – във:

двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

пазарен анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност.

АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО (quality analysis) (**ки**) – във:

*интегрални методи за икономически анализ на качеството (вж. *линейна система на икономическо управление*).*

АНАЛИЗ НА ЛИНЕЙНИТЕ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (analysis of the linear system of economic management /control/) – вж. *линейна система на икономическо управление.*

АНАЛИЗ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (analysis of the macroeconomic system) (**ки**) – във:

макроскопичен анализ на макроикономическата система (вж. *макроскопично равнище на макроикономическата система*);

мезоскопичен анализ на макроикономическата система (вж. *мезоскопично равнище на макроикономическата система*);

микроскопичен анализ на макроикономическата система (вж. *микроскопично равнище на макроикономическата система*).

АНАЛИЗ НА МЕЗОИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (analysis of the mesoeconomic system) (**ки**) – вжв:

макроскопичен анализ на мезоикономическата система (вж. *макроскопично равнище на мезоикономическата система*);

мезоскопичен анализ на мезоикономическата система (вж. *мезоскопично равнище на мезоикономическата система*);

микроскопичен анализ на мезоикономическата система (вж. *микроскопично равнище на мезоикономическата система*).

АНАЛИЗ НА МИКРОИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (analysis of the microeconomic system) (**ки**) – вжв:

макроскопичен анализ на микроикономическата система (вж. *макроскопично равнище на микроикономическата система*);

мезоскопичен анализ на микроикономическата система (вж. *мезоскопично равнище на микроикономическата система*);

микроскопичен анализ на микроикономическата система (вж. *микроскопично равнище на микроикономическата система*).

АНАЛИЗ НА МНОГОМЕРНИТЕ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (analysis of the multidimensional economic management /control/ systems) – вж. *система на многомерно икономическо управление*.

АНАЛИЗ НА НЕЛИНЕЙНИТЕ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (analysis of the nonlinear economic management /control/ systems – вж. *нелинейна система на икономическо управление*).

АНАЛИЗ НА СИСТЕМИТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (economic management /control/ systems analysis) – определяне на показателите на *системите на икономическо управление* по зададена структура и известни параметри. Такива показатели са динамичните свойства, точността, устойчивостта и т.н. на системите на икономическо управление. При детерминирани

външни въздействия точността на системата на икономическо управление се определя при установен икономически режим и при *преходен икономически процес*. При постъпване в *икономическата система* на случайни икономически въздействия се определят статистическите характеристики на нейните *изходни икономически въздействия* и на нейната грешка въз основа на известните статистически характеристики на случайните въздействия (вж. *статистическа динамика на системите на икономическо управление*). При анализа на системите на икономическото управление могат да бъдат решавани още такива задачи като: анализ на зададената икономическа система, изследване на влиянието на структурата и параметрите на системата върху устойчивостта и характеристиките на нейната точност, определяне на областта на допустимите значения на параметрите, при които системата запазва своята устойчивост при зададена структура и т.н. Въз основа на анализа се изработват варианти за избор на структури на системата на икономическо управление и на оптимални значения на нейните параметри. В тези рамки като по-значими се открояват анализите на непрекъснатите, дискретните, линейните и нелинейните системи на икономическо управление, както и на системите на икономическо управление с разпределени параметри.

АНАЛИЗ НА СИСТЕМИТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (analysis of the economic management /control/ systems) (**ки**) – ВЪВ:

анализ на дискретните системи на икономическо управление (вж. *дискретна система на икономическо управление*);

анализ на линейните системи на икономическо управление (вж. *линейна система на икономическо управление*);

анализ на многомерните системи на икономическо управление (вж. *система на многомерно икономическо управление*);

анализ на нелинейните системи на икономическо управление (вж. *нелинейна система на икономическо управление*);

анализ на системите на икономическо управление.

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ВАРИАНТИ (analysis of economic variants) (**ки**) – ВЪВ:

последователен анализ на икономически варианти.

АНАЛИЗИРАНЕ НА ИКОНОМИКАТА (analysing of the economy) (**ки**) – ВЪВ:

систематизационно анализиране на икономиката;

систематично анализиране на икономиката.

АНАЛИТИЧЕН МЕТОД НА СИНТЕЗИРАНЕ НА СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (analytical method of economic management /control/ systems synthesis) – метод на *синтезиране на системи на икономическо управление*, при който критерият за **качество на икономическото управление** (economic management quality) се представя във вид на функционал, който се оптимизира чрез метода на **вариационното смятане** (calculus of variations). В резултат на това се извежда *предавателната икономическа функция на управляващата икономическа подсистема* или нейният алгоритъм на управление. Или пък при вече избрана структура на тези подсистема се разкриват значенията на нейните параметри, реализиращи екстремума на критерия за качество на икономическото управление. Вж. *теория на икономическото управление*.

АНАЛИТИЧЕН ПОДХОД НА ОПТИМАЛНО СЪГЛАСУВАНЕ ИНТЕРЕСИТЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (analytical approach to optimal concordance of economic agents interest in economic system) (в *математическата икономика*), **конструктивен подход на оптималното съгласуване интересите на участниците в икономическата система**, – подход, при който като изходен критерий за оптимално съгласуване на интересите на икономическите агенти в дадена *икономическа система* се възприема *глобалният критерий за оптималност*, т.е. общите интереси на системата, а *локалните критерии за оптималност* се извеждат от него. Вж. *оптимално съгласуване на интересите на участниците в икономическата система*.

АНАЛИТИЧНА БИНАРНА ТИПОЛОГИЯ НА БИТЕНЗИВНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (analytical binary typology of the bitensitial economic growth) – вж. *аналитична бинарна типология на икономическия растеж*.

АНАЛИТИЧНА БИНАРНА ТИПОЛОГИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (analytical binary typology of the economic growth) (*) – *типология на икономическия растеж*, построена съобразно с **аналитичната бинарна типология на тензивността на икономическия растеж** (вж. *тензивност на икономическия растеж*), класификационен критерий на която е видът на задаването на *икономическия анализ*. Тензивността на икономическия растеж е от-

носително изразеното участие G на даден *фактор на икономическия растеж* в *темпа на икономическия растеж* y , чрез което в относителни единици (в коефициент или в процент) се измерва ролята на този фактор при осъществяването на растежа и представлява съотношение g/y между *тензитетът на икономическия растеж* g и темпа на растежа. Сумата

$$\sum_{k=1}^K G_k = \sum_{k=1}^K \frac{g_k}{y} = 1$$

от тензивностите G_k ($k = 1, 2, \dots, K$) на растежа, конституирани по даден признак, е равна на единица (с G_k е означена тензивността, произтичаща от k -тият вид фактор, т.е. е относително изразеното участие на този фактор в темпа на растежа, а с K – броят на видовете фактори, конституирани по този признак). В разглеждания контекст единицата представлява цялостната тензивност на икономическия растеж.

При *аналитичната бинарна топология* (според заданието на икономическия анализ) се разграничават фиксирана (зададена) и кофиксирана (допълваща) тензивност на икономическия растеж. Според този критерий *фиксираната тензивност на икономическия растеж* (или още *фитензивността на икономическия растеж*) FI е тензивността, формирана от действието на някакъв фиксиран (зададен, посочен, определен) фактор на икономическия растеж. *Кокфиксираната тензивност на икономическия растеж* (или още *котензивността на икономическия растеж*) CO е тензивността, формирана от действието на останалия (извън фиксирания) фактор на икономическия растеж. Тя е допълващата (над фиксираната) до единица тензивност. Затова формулата

$$\sum_{k=1}^K G_k = 1$$

тук е представена като равенство между единица (представяща в от-

носителна форма темпа растежа y), от една страна, и сумата $FI + CO = 1$ от фитензивността и котензивността на растежа, от друга. Котензивността на растежа има двояко проявление. Когато е положителна величина и следователно съдейства за увеличаване на *икономическия ингредер* (респ. на темпа на растежа), тя е *инкотензивност на икономическия растеж* $CO^+ \equiv CO > 0$. Когато е отрицателна величина и следователно съдейства за намаляване на икономическия ингредер (респ. на темпа на растежа), тя е *декотензивност на икономическия растеж* $CO^- \equiv CO < 0$. Фитензивността на растежа също има двояко проявление. Когато е положителна величина и следователно съдейства за увеличаване на икономическия ингредер (респ. на темпа на растежа), тя е *инфи-*

.....

тензивност на икономическия растеж $FI^+ \equiv FI > 0$. Когато е отрицателна величина и следователно съдейства за намаляване на икономическия ингредер (респ. на темпа на растежа), тя е *дефитензивност на икономическия растеж* $FI^- \equiv FI < 0$.

Основните позиции на аналитичната бинарна типология на икономическия растеж [на примера на *положителния икономически растеж* ($y > 0$)] са показани в табл. 1. Неговите разновидности са конституирани според съчетанието между различните значения (изразени в коефициенти) на фитензивностите FI и котензивностите CO на растежа, като винаги $FI + CO = 1$. Тези значения показват относителните дялове на *фитензитетите на икономическия растеж* f_i и *котензитетите на икономическия растеж* co в неговия темп y . По-долу са дадени кратки определения на разновидностите на растежа според неговата аналитична бинарна типология (вж. *тензивен икономически растеж*). Всички позиции, включени в табл. 1-4, са препратки към основни термини в енциклопедията.

Табл. 1. Аналитична бинарна типология на положителния икономически растеж

$FI > 1$ $CO < 0$	$FI = 1$ $CO = 0$	$1 > FI > 0,5$ $0 < CO < 0,5$	$FI = 0,5$ $CO = 0,5$	$0,5 > FI > 0$ $0,5 < CO < 1$	$FI = 0$ $CO = 1$	$FI < 0$ $CO > 1$
Преобладаващо-фитензивен			Преходен	Преобладаващо-котензивен		
Изцяло-фитензивен		Предимно-фитен-зивен	Преходен	Предимно-котен-зивен	Изцяло-котензивен	
Анизо-тропен	Изотропен					Анизо-тропен
Хипер-генен	Нормален	Изохипогенен			Нормален	Хипер-генен
Хомогенен		Хетерогенен			Хомогенен	
Анизо-тропно-фитен-зивен	Изотропно-фитензивен		Преходен	Изотропно-котензивен		Анизо-тропно-котен-зивен
Хипер-генно-фитен-зивен	Нормално-фитен-зивен	Изохипо-генно-фитен-зивен	Преходен	Изохипо-генно-котен-зивен	Нормално-котен-зивен	Хипер-генно-котен-зивен
Хомогенно-фитензивен		Хетеро-генно-фи-тензивен	Преходен	Хетеро-генно-ко-тензивен	Хомогенно-котензивен	
Деко-тензивен	Безналич-но-котен-зивен	Инкотензивен				

Инфитензивен				Безналич- но-фитен- зивен	Дефи- тензивен
Изцяло-инфитензивен	Предим- но-инфи- тензивен	Преходен	Предим- но-инко- тензивен	Изцяло-инкотензивен	
Преобладаващо-инфитензивен		Преходен	Преобладаващо-инкотензивен		
Инфитензивен				Деафитензивен	
Адифитензивен					Дефи- тензивен
Деакотензивен		Инкотензивен			
Деко- тензивен	Адикотензивен				
Хипер- генно- фитен- зивен	Нормално- фитен- зивен	Хипогенно-фитензивен			
Хипогенно-котензивен				Нормално- котен- зивен	Хипер- генно- котен- зивен

1. *Преобладаващо-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от 0,5 ($FI > 0,5$) и котензивността на растежа е по-малка от 0,5 ($CO < 0,5$). Разновидност е на *инфитензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *изцяло-фитензивният икономически растеж* и *предимно-фитензивният икономически растеж*, *хипергенно-фитензивният икономически растеж*, *нормално-фитензивният икономически растеж* и *изохипогенно-фитензивният икономически растеж*, *хомогенно-фитензивният икономически растеж* и *хетерогенно-фитензивният икономи-*

чески растеж изцяло-инфитензивният икономически растеж и предимно-инфитензивният икономически растеж. Същото е като преобладаващо-инфитензивен икономически растеж.

2. Преходен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е равна на 0,5 ($FI = 0,5$) и котензивността на растежа е равна на 0,5 ($CO = 0,5$). Разновидност е на изотропния икономически растеж, изохипогенния икономически растеж, хетерогенния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж и инкотензивния икономически растеж.

3. Преобладаващо-котензивен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е по-малка от 0,5 ($FI < 0,5$) и котензивността на растежа е по-голяма от 0,5 ($CO > 0,5$). Разновидност е на инкотензивния икономически растеж. Негови разновидности са изцяло-котензивният икономически растеж и предимно-котензивният икономически растеж, хипергенно-котензивният икономически растеж, нормално-котензивният икономически растеж и изохипогенно-котензивният икономически растеж, хомогенно-котензивният икономически растеж и хетерогенно-котензивният икономически растеж, изцяло-инкотензивният икономически растеж и предимно-инкотензивният икономически растеж. Същото е като преобладаващо-инкотензивен икономически растеж.

4. Изцяло-фитензивен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е не по-малка от единица ($FI \geq 1$) и котензивността на растежа е не по-голяма от нула ($CO \leq 0$). Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Негови разновидности са анизотропно-фитензивният икономически растеж, нормално-фитензивният икономически растеж, хипергенно-фитензивният икономически растеж и декотензивният икономически растеж. Същото е като хомогенно-фитензивен икономически растеж и изцяло-инфитензивен икономически растеж.

5. Предимно-фитензивен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица и по-голяма от 0,5 ($1 > FI > 0,5$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула по-малка от 0,5 ($0 < CO < 0,5$). Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, изотропния икономически растеж, изохипогенния икономически растеж, хетерогенния икономически растеж, изотропно-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Същото е като изохипогенно-фитензивен икономически растеж.

погенно-фитензивен икономически растеж, хетерогенно-фитензивен икономически растеж и предимно инфитензивен икономически растеж.

6. *Предимно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от 0,5 и по-голяма от нула ($0,5 > FI > 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от 0,5 и по-малка от единица ($0,5 < CO < 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *изохипогенния икономически растеж*, *хетерогенния икономически растеж*, *изтропно-котензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инкотензивния икономически растеж*. Същото е като *изохипогенно-котензивен икономически растеж*, *хетерогенно-котензивен икономически растеж*, *предимно инкотензивен икономически растеж*.

7. *Изцяло-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е не по-голяма от нула ($FI \leq 0$) и котензивността на растежа е не по-малка от единица ($CO \geq 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инкотензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *анизотропно-котензивният икономически растеж*, *нормално-котензивният икономически растеж*, *хипергенно-котензивният икономически растеж* и *дефитензивният икономически растеж*. Същото е като *хомогенно-котензивен икономически растеж*, и *изцяло-инкотензивен икономически растеж*.

8. *Анизотропен икономически растеж* – когато (а) фитензивността на растежа е по-голяма от единица ($FI > 1$) и котензивността на растежа е по-малка от нула ($CO < 0$) или (б) фитензивността на растежа е по-малка от нула ($FI < 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от единица ($CO > 1$). Разновидност е на *хомогенния икономически растеж*. Същото е като *хипергенен икономически растеж*.

9. *Изотропен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е не по-голяма от единица и не по-малка от нула ($1 \geq FI \geq 0$) и котензивността на растежа е не по-малка от нула и не по-голяма от единица ($0 \leq CO \leq 1$). Негови разновидности са *предимно-фитензивният икономически растеж*, *предимно-котензивният икономически растеж*, *нормалният икономически растеж*, *изохипогенният икономически растеж*, *хетерогенният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *изотропно-фитензивният икономически растеж*, *изотропно-котензивният икономически растеж*, *нормално-фитензивният икономически растеж*, *нормално-котензивният икономически растеж*, *изохипогенно-фитензивният икономически растеж*, *изохипо-*

генно-котензивният икономически растеж, хетерогенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-котензивният икономически растеж, предимно-инфитензивният икономически растеж и предимно-инкотензивният икономически растеж.

10. *Хипергенен икономически растеж* – когато (а) фитензивността на растежа е по-голяма от единица ($FI > 1$) и котензивността на растежа е по-малка от нула ($CO < 0$) или (б) фитензивността на растежа е по-малка от нула ($FI < 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от единица ($CO > 1$). Разновидност е на *хомогенния икономически растеж*. Същото е като *анизотропен икономически растеж*.

11. *Нормален икономически растеж* – когато (а) фитензивността на растежа е равна на единица ($FI = 1$) и котензивността на растежа е равна на нула ($CO = 0$) или (б) фитензивността на растежа е равна на нула ($FI = 0$) и котензивността на растежа е равна на единица ($CO = 1$). Разновидност е на *изотропния икономически растеж* и *хомогенния икономически растеж*.

12. *Изохипогенен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица и по-голяма от нула ($1 > FI > 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула и по-малка от единица ($0 < CO < 1$). Разновидност е на *изотропния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж* и *инкотензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *предимно-фитензивният икономически растеж*, *предимно-котензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *изотропно-фитензивният икономически растеж*, *изотропно-котензивният икономически растеж*, *изохипогенно-фитензивният икономически растеж*, *изохипогенно-котензивният икономически растеж*, *хетерогенно-фитензивният икономически растеж*, *хетерогенно-котензивният икономически растеж*, *предимно-инфитензивният икономически растеж* и *предимно-инкотензивният икономически растеж*. Същото е като *хетерогенен икономически растеж*.

13. *Хомогенен икономически растеж* – когато (а) фитензивността на растежа е не по-малка от единица ($FI \geq 1$) и котензивността на растежа е не по-голяма от нула ($CO \leq 0$) или (б) фитензивността на растежа е не по-голяма от нула ($FI \leq 0$) и котензивността на растежа е не по-малка от единица ($CO \geq 1$). Негови разновидности са *изцяло-фитензивният икономически растеж*, *изцяло-котензивният икономически растеж*, *анизотропният икономически растеж*, *изохипогенният икономически растеж*, *нормалният икономически растеж*, *анизотропно-фитензивният икономически растеж*, *анизотропно-котензивният икономически растеж*, *хипергенно-фитензивният икономичес-*

ки растеж, хипергенно-котензивният икономически растеж, нормално-фитензивният икономически растеж, нормално-котензивният икономически растеж, хомогенно-фитензивният икономически растеж, хомогенно-котензивният икономически растеж, дефитензивният икономически растеж, декоитензивният икономически растеж, изцяло-фитензивният икономически растеж и изцяло-котензивният икономически растеж.

14. *Хетерогенен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица и по-голяма от нула ($1 > FI > 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула и по-малка от единица ($0 < CO < 1$). Разновидност е на *изотропния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж* и *инкотензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *предимно-фитензивният икономически растеж*, *предимно-котензивният икономически растеж*, *преходният икономически растеж*, *изотропно-фитензивният икономически растеж*, *изотропно-котензивният икономически растеж*, *изохипогенно-фитензивният икономически растеж*, *изохипогенно-котензивният икономически растеж*, *хетерогенно-фитензивният икономически растеж*, *хетерогенно-котензивният икономически растеж*, *предимно-инфитензивният икономически растеж* и *предимно-инкотензивният икономически растеж*. Същото е като *изохипогенен икономически растеж*.

15. *Анизотропно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от единица ($FI > 1$) и котензивността на растежа е по-малка от нула ($CO < 0$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изцяло-фитензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *изцяло-инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*. Същото е като *хипергенно-фитензивен икономически растеж* и *декотензивен икономически растеж*.

16. *Анизотропно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от нула ($FI < 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от единица ($CO > 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изцяло-котензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-котензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж*, *хомогенно-котензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж*, *изцяло-кофитензивния икономически растеж* и *преоб-*

ладаващо-кофитензивния икономически растеж. Същото е като хипергенно-котензивен икономически растеж и дефитензивен икономически растеж.

17. *Изотропно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е не по-голяма от единица и по-голяма от 0,5 ($1 \geq FI > 0,5$) и котензивността на растежа е не по-малка от нула и по-малка от 0,5 ($0 \leq CO < 0,5$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *предимно-фитензивния икономически растеж*, *нормално-фитензивния икономически растеж*, *изохипогенно-фитензивния икономически растеж*, *хетерогенно-фитензивния икономически растеж* и *предимно-инфитензивния икономически растеж*.

18. *Изотропно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е не по-малка от нула и по-малка от 0,5 ($0,5 \geq FI > 0$) и котензивността на растежа е не по-голяма от единица и по-голяма от 0,5 ($0,5 \leq CO < 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инкотензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *предимно-котензивния икономически растеж*, *нормално-котензивния икономически растеж*, *изохипогенно-отензивния икономически растеж*, *хетерогенно-котензивния икономически растеж* и *предимно-инкотензивния икономически растеж*.

19. *Хипергенно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от единица ($FI > 1$) и котензивността на растежа е по-малка от нула ($CO < 0$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изцяло-фитензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *изцяло-инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*. Същото е като *анизотропно-фитензивен икономически растеж* и *декотензивен икономически растеж*.

20. *Хипергенно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от нула ($FI < 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от единица ($CO > 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изцяло-котензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-*

котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж, хомогенно-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж, изцяло-кофитензивния икономически растеж и преобладаващо-кофитензивния икономически растеж. Същото е като анизотропно-котензивен икономически растеж и дефитензивен икономически растеж.

21. *Нормално-фитензивен икономически растеж* (същото като *фитензивен икономически растеж*) – когато фитензивността на растежа е равна на единица ($FI = 1$) и котензивността на растежа е равна на нула ($CO = 0$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изцяло-фитензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *изотропно-фитензивния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *изцяло-инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*.

22. *Нормално-котензивен икономически растеж* (същото като *котензивен икономически растеж*) – когато фитензивността на растежа е равна на нула ($FI = 0$) и котензивността на растежа е равна на единица ($CO = 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изцяло-котензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *изотропно-котензивния икономически растеж*, *хомогенно-котензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж*, *изцяло-инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инкофитензивния икономически растеж*.

23. *Изохипогенно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица и по-голяма от 0,5 ($1 > FI > 0,5$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула и по-малка от 0,5 ($0 < CO < 0,5$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *изохипогенния икономически растеж*, *хетерогенния икономически растеж*, *изотропно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*. Същото е като *предимно-фитензивен икономически растеж*, *хетерогенно-фитензивен икономически растеж* и *предимно-инфитензивен икономически растеж*.

24. *Изохипогенно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от 0,5 и по-голяма от 0 ($0,5 > FI > 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от 0,5 и по-малка от единица ($0,5 < CO < 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изот-*

ропния икономически растеж, изохипогенния икономически растеж, хетерогенния икономически растеж, изотропно-котензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инкотензивния икономически растеж. Същото е като предимно-котензивен икономически растеж, хетерогенно-котензивен икономически растеж и предимно-инкотензивен икономически растеж.

25. *Хомогенно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е не по-малка от единица ($FI \geq 1$) и котензивността на растежа е не по-голяма от нула ($CO \leq 0$). Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Негови разновидности са анизотропно-фитензивният икономически растеж, нормално-фитензивният икономически растеж, хипергенно-фитензивният икономически растеж и декотензивният икономически растеж. Същото е като изцяло-фитензивен икономически растеж и изцяло-инфитензивен икономически растеж.

26. *Хомогенно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е не по-голяма от нула ($FI \leq 0$) и котензивността на растежа е не по-малка от единица ($CO \geq 1$). Разновидност е на преобладаващо-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инкотензивния икономически растеж. Негови разновидности са анизотропно-котензивният икономически растеж, нормално-котензивният икономически растеж, хипергенно-котензивният икономически растеж и дефитензивният икономически растеж. Същото е като изцяло-котензивен икономически растеж, и изцяло-инкотензивен икономически растеж.

27. *Хетерогенно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица и по-голяма от 0,5 ($1 > FI > 0,5$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула и по-малка от 0,5 ($0 < CO < 0,5$). Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, изотропния икономически растеж, изохипогенния икономически растеж, хетерогенния икономически растеж, изотропно-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Същото е като предимно-фитензивен икономически растеж, изохипогенно-фитензивен икономически растеж и предимно-инфитензивен икономически растеж.

28. *Хетерогенно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от 0,5 и по-голяма от 0 ($0,5 > FI > 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от 0,5 и по-малка от единица ($0,5 < CO < 1$).

Разновидност е на преобладаващо-котензивния икономически растеж, изотропния икономически растеж, изохипогенния икономически растеж, хетерогенния икономически растеж, изотропно-котензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инкотензивния икономически растеж. Същото е като предимно-котензивен икономически растеж, изохипогенно-котензивен икономически растеж и предимно-инкотензивен икономически растеж.

29. *Декотензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от единица ($FI > 1$) и котензивността на растежа е по-малка от нула ($CO < 0$). Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, изцяло-фитензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, хомогенно-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, изцяло-инфитензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Същото е като анизотропно-фитензивен икономически растеж и хипергенно-фитензивен икономически растеж.

30. *Инкотензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица ($FI < 1$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула ($CO > 0$). Негови разновидности са преходният икономически растеж, преобладаващо-котензивният икономически растеж, предимно-котензивният икономически растеж, изцяло-котензивният икономически растеж, изотропно-котензивният икономически растеж, анизотропно-котензивният икономически растеж, изохипогенно-фитензивният икономически растеж, изохипогенно-котензивният икономически растеж, нормално-котензивният икономически растеж, хипергенно-котензивният икономически растеж, хетерогенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-котензивният икономически растеж, хомогенно-котензивният икономически растеж, дефитензивният икономически растеж, изцяло-инкотензивният икономически растеж и преобладаващо-инкотензивният икономически растеж.

31. *Инфитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от нула ($FI > 0$) и котензивността на растежа е по-малка от единица ($CO < 1$). Негови разновидности са преходният икономически растеж, преобладаващо-фитензивният икономически растеж, предимно-фитензивният икономически растеж, изцяло-фитензивният икономически

растеж, изотропно-фитензивният икономически растеж, анизотропно-фитензивният икономически растеж, изохипогенно-фитензивният икономически растеж, изохипогенно-котензивният икономически растеж, нормално-фитензивният икономически растеж, хипергенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-фитензивният икономически растеж, хетерогенно-котензивният икономически растеж, хомогенно-фитензивният икономически растеж, декотензивният икономически растеж, изцяло-инфитензивният икономически растеж и преобладаващо-инфитензивният икономически растеж.

32. Дефитензивен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е по-малка от нула ($FI < 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от единица ($CO > 1$). Разновидност е на преобладаващо-котензивния икономически растеж, изцяло-котензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж, хомогенно-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж, изцяло-инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инкотензивния икономически растеж. Същото е като анизотропно-котензивен икономически растеж и хипергенно-котензивен икономически растеж.

33. Изцяло-инфитензивен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е не по-малка от единица ($FI \geq 1$) и котензивността на растежа е не по-голяма от нула ($CO \leq 0$). Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Негови разновидности са анизотропно-фитензивният икономически растеж, нормално-фитензивният икономически растеж, хипергенно-фитензивният икономически растеж и декотензивният икономически растеж. Същото е като хомогенно-фитензивен икономически растеж и изцяло-фитензивен икономически растеж.

34. Изцяло-инкотензивен икономически растеж – когато фитензивността на растежа е не по-голяма от нула ($FI \leq 0$) и котензивността на растежа е не по-малка от единица ($CO \geq 1$). Разновидност е на преобладаващо-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж и преобладаващо-инкотензивния икономически растеж. Негови разновидности са анизотропно-котензивният икономически растеж, нормално-котензивният икономически растеж, хипергенно-котензивният икономически растеж и дефитензивният икономически растеж. Същото е като хомогенно-котензивен икономически растеж, и изцяло-котензивен икономически растеж.

35. *Предимно-инфитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица и по-голяма от 0,5 ($1 > FI > 0,5$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула по-малка от 0,5 ($0 < CO < 0,5$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *изохипогенния икономически растеж*, *хетерогенния икономически растеж*, *изтропно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*. Същото е като *изохипогенно-фитензивен икономически растеж*, *хетерогенно-фитензивен икономически растеж* и *предимно фитензивен икономически растеж*.

36. *Предимно-инкотензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от 0,5 и по-голяма от нула ($0,5 > FI > 0$) и котензивността на растежа е по-голяма от 0,5 и по-малка от единица ($0,5 < CO < 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *изохипогенния икономически растеж*, *хетерогенния икономически растеж*, *изтропно-котензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инкотензивния икономически растеж*. Същото е като *изохипогенно-котензивен икономически растеж*, *хетерогенно-котензивен икономически растеж*, *предимно котензивен икономически растеж*.

37. *Преобладаващо-инфитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от 0,5 ($FI > 0,5$) и котензивността на растежа е по-малка от 0,5 ($CO < 0,5$). Разновидност е на *инфитензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *изцяло-фитензивният икономически растеж* и *предимно-фитензивният икономически растеж*, *хипергенно-фитензивният икономически растеж*, *нормално-фитензивният икономически растеж* и *изохипогенно-фитензивният икономически растеж*, *хомогенно-фитензивният икономически растеж* и *хетерогенно-фитензивният икономически растеж* *изцяло-инфитензивният икономически растеж* и *предимно-инфитензивният икономически растеж*. Същото е като *преобладаващо-фитензивен икономически растеж*.

38. *Преобладаващо-инкотензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от 0,5 ($FI < 0,5$) и котензивността на растежа е по-голяма от 0,5 ($CO > 0,5$). Разновидност е на *инкотензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *изцяло-котензивният икономически растеж* и *предимно-котензивният икономически растеж*, *хипергенно-котензивният икономически растеж*, *нормално-котензивният икономически*

растеж и изохипогенно-котензивният икономически растеж, хомогенно-котензивният икономически растеж и хетерогенно-котензивният икономически растеж, изцяло-инкотензивният икономически растеж и предимно-инкотензивният икономически растеж. Същото е като преобладаващо-котензивен икономически растеж.

39. *Безналично-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е равна на нула ($FI = 0$) и котензивността на растежа е равна на единица ($CO = 1$). Разновидност е на *преобладаващо-котензивния икономически растеж*, *изцяло-котензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *изотропно-котензивния икономически растеж*, *хомогенно-котензивния икономически растеж*, *инкотензивния икономически растеж*, *изцяло-инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инкотензивния икономически растеж*. Същото е като *нормално-котензивен икономически растеж*.

40. *Безналично-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е равна на единица ($FI = 1$) и котензивността на растежа е равна на нула ($CO = 0$). Разновидност е на *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*, *изцяло-фитензивния икономически растеж*, *изотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *изотропно-фитензивния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивния икономически растеж*, *инфитензивния икономически растеж*, *изцяло-инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инфитензивния икономически растеж*. Същото е като *нормално-фитензивен икономически растеж*.

41. *Деафитензивен икономически растеж* (съкратено от **deascending** – нерарастващ) – когато фитензивността на растежа е равна или по-малка от нула ($FI \leq 0$) и котензивността на растежа е равна или по-голяма от единица ($CO \geq 1$). Разновидност е на *инкотензивния икономически растеж* и *преобладаващо-котензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *анизотропно-котензивния икономически растеж*, *нормално-котензивния икономически растеж*, *хипергенно-котензивния икономически растеж*, *безналично-фитензивния икономически растеж*, *дефитензивния икономически растеж*. Същото е като *изцяло-котензивния икономически растеж*, *хомогенно-котензивния икономически растеж* и *изцяло-инкотензивния икономически растеж*.

42. *Адифитензивен икономически растеж* (съкратено от **adiminishing** – ненамаляващ) – когато фитензивността на растежа е равна или по-голяма от нула ($FI \geq 0$) и котензивността на растежа е равна или по-малка от единица

($CO \leq 1$). Негови разновидности са *инфитензивният икономически растеж* и *безналично-фитензивният икономически растеж*, както и разновидностите, които са разновидности на инфитензивния растеж.

43. *Деакотензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е равна или по-голяма от единица ($FI \geq 1$) и котензивността на растежа е равна или по-малка от нула ($CO \leq 0$). Разновидност е на *инфитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-фитензивния икономически растеж*. Негови разновидности са *анизотропно-фитензивният икономически растеж*, *нормално-фитензивният икономически растеж*, *хипергенно-фитензивният икономически растеж*, *безналично-котензивният икономически растеж*, *декотензивният икономически растеж*. Същото е като *изцяло-фитензивния икономически растеж*, *хомогенно-фитензивни икономически растеж* и *изцяло-инфитензивният икономически растеж*.

44. *Адикотензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е равна или по-малка от единица ($FI \leq 1$) и котензивността на растежа е равна или по-голяма от нула ($CO \geq 0$). Негови разновидности са *инкотензивният икономически растеж* и *безналично-котензивният икономически растеж*, както и разновидностите, които са разновидности на инкотензивния растеж.

45. *Хипогенно-фитензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-малка от единица ($FI < 1$) и котензивността на растежа е по-голяма от нула ($CO > 0$). Същото е като *инкотензивен икономически растеж* и затова има неговите разновидности.

46. *Хипогенно-котензивен икономически растеж* – когато фитензивността на растежа е по-голяма от нула ($FI > 0$) и котензивността на растежа е по-малка от единица ($CO < 1$). Същото е като *инфитензивен икономически растеж* и затова има неговите разновидности.

От тези разновидности се извеждат различни обобщения на понятието за икономически растеж при аналитичната бинарна типология, някои от които са посочени по-долу.

1. *Преобладаващо-битензивен икономически растеж* с разновидности *преобладаващо-фитензивният* и *преобладаващо-котензивният икономически растеж*.

2. *Изцяло-битензивен икономически растеж* с разновидности *изцяло-фитензивният* и *изцяло-котензивният икономически растеж*.

3. *Предимно-битензивен икономически растеж* с разновидности *предимно-фитензивният* и *предимно-котензивният икономически растеж*.

4. *Аизотропен икономически растеж* с разновидности анизотропният и изотропният икономически растеж.

5. *Хигенен икономически растеж* с разновидности хипергенният и хипогенният икономически растеж.

6. *Хеогенен икономически растеж* с разновидности хетерогенният и хомогенният икономически растеж.

7. *Анизотропно-битензивен икономически растеж* с разновидности анизотропно-фитензивният и анизотропно-котензивният икономически растеж.

8. *Изотропно-битензивен икономически растеж* с разновидности изотропно-фитензивният и изотропно-котензивният икономически растеж.

9. *Аизотропно-фитензивен икономически растеж* с разновидности анизотропно-фитензивният и изотропно-фитензивният икономически растеж.

10. *Аизотропно-котензивен икономически растеж* с разновидности анизотропно-котензивният и изотропно-котензивният икономически растеж.

11. *Аизотропно-битензивен икономически растеж* с разновидности анизотропно-битензивният и изотропно-битензивният икономически растеж, респ. с разновидности аизотропно-фитензивният и аизотропно-котензивният икономически растеж.

12. *Хипергенно-битензивен икономически растеж* с разновидности хипергенно-фитензивният и хипергенно-котензивният икономически растеж.

13. *Нормално-битензивен икономически растеж* с разновидности нормално-фитензивният и нормално-котензивният икономически растеж.

14. *Хипогенно-битензивен икономически растеж* с разновидности хипогенно-фитензивният и хипогено-котензивният икономически растеж.

15. *Изохипогенно-битензивен икономически растеж* с разновидности изохипогенно-фитензивният и изохипогено-котензивният икономически растеж.

16. *Хигенно-фитензивен икономически растеж* с разновидности хипергенно-фитензивният и хипогенно-фитензивният икономически растеж.

17. *Хигенно-котензивен икономически растеж* с разновидности хипергенно-котензивният и хипогенно-котензивният икономически растеж.

18. *Хигенно-битензивен икономически растеж* с разновидности хипергенно-битензивният и хипогенно-битензивният икономически растеж, респ. с разновидности хигенно-фитензивният и хигенно-котензивният икономически растеж.

19. *Хетерогенно-битензивен икономически растеж* с разновидности хетерогенно-фитензивният и хетерогенно-котензивният икономически растеж.

20. *Хомогенно-битензивен икономически растеж* с разновидности хомогенно-фитензивният и хомогенно-котензивният икономически растеж.

21. *Хеогенно-фитензивен икономически растеж* с разновидности хетерогенно-фитензивният и хомогенно-фитензивният икономически растеж.

22. *Хеогенно-котензивен икономически растеж* с разновидности хетерогенно-котензивният и хомогенно-котензивният икономически растеж.

23. *Хеогенно-битензивен икономически растеж* с разновидности хетерогенно-битензивният и хомогенно-битензивният икономически растеж, респ. с разновидности хеогенно-фитензивният и хеогенно-котензивният икономически растеж.

24. *Инбитензивен икономически растеж* с разновидности инфитензивен и инкотензивен икономически растеж, респ. с разновидности изцяло-инбитензивният, предимно-инбитензивният и преходният икономически растеж.

25. *Дебитензивен икономически растеж* с разновидности дефитензивният и декотензивният икономически растеж.

26. *Налично-фитензивен икономически растеж* с разновидности инфитензивният и дефитензивният икономически растеж.

27. *Налично-котензивен икономически растеж* с разновидности инкотензивният и декотензивният икономически растеж.

28. *Налично-битензивен икономически растеж* с разновидности налично-фитензивният и налично-котензивният икономически растеж, респ. с разновидности инбитензивният и дебитензивният икономически растеж.

29. *Безналично-битензивен икономически растеж* с разновидности безналично-фитензивният и безналично-котензивният икономически растеж.

30. *Изцяло-инбитензивен икономически растеж* с разновидности изцяло-инфитензивният и изцяло-инкотензивният икономически растеж, респ. с разновидности дебитензивният и нормално-битензивният икономически растеж.

31. *Предимно-инбитензивен икономически растеж* с разновидности предимно-инфитензивният и предимно-инкотензивният икономически растеж.

32. *Преобладаващо-инбитензивен икономически растеж* с разновидности преобладаващо-инфитензивният и преобладаващо-инкотензивният икономически растеж.

33. *Деабитензивен икономически растеж* с разновидности деафитензивният и деакотензивният икономически растеж.

34. *Адибитензивен икономически растеж* с разновидности адифитензивният и адикотензивният икономически растеж.

Когато се маркира участието на даден тип тензивност, без то пряко да се съпоставя с участието на другия тип тензивност, тогава се построяват аналитични бинарни типологии на икономическия растеж според даденото участие, като се въвежда определението за *тензивностен икономически растеж*. Разграничават се **аналитична бинарна типология на фитензивностния икономическия растеж*** (analytical binary typology of the fitensitial economic growth) (табл. 2), **аналитична бинарна типология на котензивностния икономическия растеж*** (analytical binary typology of the cotensitial economic growth) (табл. 3) и **аналитична бинарна типология на битензивностния икономическия растеж*** (analytical binary typology of the bitensitial economic growth) (табл. 4).

Табл. 2. Аналитичена бинарна типология на фитензивността положителен икономически растеж

$FI > 1$	$FI = 1$	$1 > FI > 0,5$	$FI = 0,5$	$0,5 > FI > 0$	$FI = 0$	$FI < 0$
Адифитензивностен						Дефи- тензив- ностен
Инфитензивностен					Деафитензивностен (субинфитен- зивностен)	
					Безналич- но-фитен- зивностен	Дефи- тензив- ностен
Утвърдено-фитензивностен				Субутвърдено-фитензивностен		
				Минори- тарно- фитен- зивностен	Деафитензивностен	
Преобладаващо-фитензивностен			Субпреобладаващо-фитензивностен			
			Непреобладаващо- фитензивностен		Деафитензивностен	
			Балансира- но-фитен- зивностен	Минори- тарно- фитен- зивностен	Безналич- но-фитен- зивностен	Дефи- тензив- ностен
Цялостно-		Субцялостно-фитензивностен				

фитензивностен		Частично-фитензивностен			Деафитензивностен	
Супер-цялостно-фитензивностен	Достатъчно-цялостно-фитензивностен	Частично-утвърдено-фитензивностен		Миноритарно-фитензивностен	Безналично-фитензивностен	Дефитензивностен
		Предимно-фитензивностен	Балансирано-фитензивностен			
Хипергенно-фитензивностен	Субхипергенно-фитензивностен					
	Нормално-фитензивностен	Хипогенно-фитензивностен				
Хипердостатъчно-фитензивностен	Достатъчно-фитензивностен			Субдостатъчна фитензивност		
	Достатъчно-преобладаващо-фитензивностен		Непреобладаващо-адифитензивностен			Субадифитензивностен
Утвърденао-инфитензивностен				Недостатъчно-адифитензивностен		

Табл. 3. Аналитичена бинарна типология на котензивността на положителен икономически растеж

$CO > 1$	$CO = 1$	$1 > CO > 0,5$	$CO = 0,5$	$0,5 > CO > 0$	$CO = 0$	$CO < 0$
Адикотензивностен						Деко-тензив-ностен
Инкотензивностен					Деакотензивностен (субинкотен-зивностен)	
					Безналич-но-котен-зивностен	Деко-тензив-ностен
Утвърдено-котензивностен				Субутвърдена котензивност		
				Минори-тарно-котен-зивностен	Деакотензивностен	
Преобладаващо-котензивностен			Субпреобладаващо-котензивностен			
			Непреобладаващо-котензивност		Деакотензивностен	
			Балансиран-но-котен-зивностен	Минори-тарно-котен-зивностен	Безналич-но-котен-зивностен	Деко-тензив-ностен
Цялостно-котензивностен		Субцялостно- котензивностен				
		Частично-котензивностен			Деакотензивностен	

Супер-цялостно-котензивностен	Достатъчно-цялостно-котензивностен	Частично-утвърдено-котензивностен		Миноритарно-котензивностен	Безналично-котензивностен	Деко-тензивностен
		Предимно-котензивностен	Балансирано-котензивностен			
Хипергенно-котензивностен	Субхипергенно- котензивностен					
	Нормално-котензивностен	Хипогенно-котензивностен				
Хипердостатъчно-котензивностен	Достатъчно-котензивностен			Субдостатъчно-котензивностен		
	Достатъчно-преобладаващо-котензивностен		Непреобладаващо-адикотензивностен		Субади-котензивностен	
Утвърдено-котензивностен				Недостатъчно-адикотензивностен		

Табл. 4. Аналитичена бинарна типология на битензивността на положителен икономически растеж

$BI > 1$	$BI = 1$	$1 > BI > 0,5$	$BI = 0,5$	$0,5 > BI > 0$	$BI = 0$	$BI < 0$
Адибитензивностен						Деби-тензив-ностен
Инбитензивност					Деабитензивностен (субинбитен-зивностен)	
					Безналич-но-битен-зивностен	Деби-тензив-ностен
Утвърдено-битензивностен				Субутвърдено-битензивностен		
				Минори-тарно-битен-зивностен	Деабитензивностен	
Преобладаващо-битензивностен			Субпреобладаващо-битензивностен			
			Непреобладаващо-битензивностен		Деабитензивностен	
			Балансира-но-битен-зивностен	Минори-тарно-битен-зивностен	Безналич-но-битен-зивностен	Деби-тензив-ностен
Цялостно-битензивностен		Субцялостно-битензивностен				
		Частично-битензивностен			Деабитензивностен	
Супер-цялостно-	Доста-тъчно-	Частично-утвърдено-битензивностен		Минори-тарно-	Безналич-Н о-битен-	Деби-тензив-

битен- зивностен	цялостно- битен- зивностен	Предимно- битен- зивностен	Балансира- но-битен- зивностен	битен- зивностен	зивностен	ностен
Хипер- генно- битен- зивностен	Субхипергенно-битензивностен					
	Нормално- битен- зивностен	Хипогенно-битензивностен				
Хипердос- татъчно- битен- зивностен	Достатъчно-битензивностен			Субдостатъчно-битензивностен		
	Достатъчно- преобладаващо- битензивностен		Непреобладаващо-адибитензивностен			Субади- битен- зивнос- тен
Утвърдено-инбитензивностен				Недостатъчно- адибитензивностен		

Нулево-фитензивностният икономически растеж ($FI = 0$) се определя като *безналично-фитензивностен икономически растеж*, а нулево-котензивностният ($CO = 0$) – като *безналично-котензивностен икономически растеж*. Те са разновидности на по-общото понятие за *безналично-битензивностен икономически растеж*. Инфитензивностният и дефитензивностният икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *налично-фитензивностен икономически растеж*, инкотензивностният и деко-тензивностният икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *налично-котензивностен икономически растеж*, и инбитензивностният и дебитензивностният икономически растеж са разновидности на по-общото понятие за *налично-битензивностен икономически растеж*.

АНАЛИТИЧНА БИНАРНА ТИПОЛОГИЯ НА КОТЕНЗИВНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (analytical binary typology of the cotensitial economic growth) – вж. *аналитична бинарна типология на икономическия растеж*.

АНАЛИТИЧНА БИНАРНА ТИПОЛОГИЯ НА ТЕНЗИВНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (analytical binary typology of the tensivity of economic growth) – вж. *тензивност на икономическия растеж*.

АНАЛИТИЧНА БИНАРНА ТИПОЛОГИЯ НА ТЕНЗИТЕТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (analytical binary typology of the tensivity of economic growth) – вж. *тензитет на икономическия растеж*.

АНАЛИТИЧНА БИНАРНА ТИПОЛОГИЯ НА ФИТЕНЗИВНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (analytical binary typology of the fitensitial economic growth) – вж. *аналитична бинарна типология на икономическия растеж*.

АНАЛИТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА* (analytical economic structure) – вж. *диференцируемо икономическо многообразие*.

АНАЛИТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (analytic economic function) – *икономическа функция*, която може да бъде представена в степенен *икономически ред*. Важни качества на аналитичните икономически функции са: (1) те са достатъчно широк клас икономически функции, които обхващат преобладаващата част от функционалните зависимости (изображенията, в т.ч. и отношенията на съответствие) в икономиката; (2) те са затворен клас по отношение на основните операции в аритметиката, алгебрата и анализа, които се прилагат като инструменти в икономическите изследвания; (3) имат свойството на единственост, тъй като всяка аналитична икономическа функция образува относително цяло – тя е единна функция в икономическата област на своето съществуване.

АНАЛИТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (analytic economic function) (**ки**) – във:

аналитична икономическа функция;

нормално семейство от аналитични икономически функции.

АНАЛИТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ХИПЕРПОВЪРХНИНА* (analytic economic hypersurface) – такова *икономическо множество* S в комплексното евклидово пространство C^n , което в околностите на всяка своя точка $\eta \in S$ се задава с уравнението $f_\eta(z, t) = 0$, където функцията $f_\eta(z, t)$ е непрекъсната по отношение на $t \in (-\varepsilon, \varepsilon)$, $\varepsilon > 0$, и при всяко фиксирано t е холоморфна по отношение на z в независещата от t околност $R_\eta \in \eta$, като при това $\sum |\partial f / \partial z_j| \neq 0$ за всички $(z, t) \in R_\eta \times (-\varepsilon, \varepsilon)$. Така че аналитичната икономическа хиперповърхнина е локално обединение на непрекъснатото еднопараметрично семейство от комплексно-аналитични икономически повърхнини с комплексна коразмер-

ност, равна на единица. Вж. *икономическа хиперповърхнина* и *икономическа хиперравнина*.

АНАЛИТИЧНО КОНСТРУИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОРИ (analytical constructing on economic regulators) (**ки**) – във:

задача за аналитично конструиране на икономически регулатори;

уравнение на Белман, Р., в задача за аналитично конструиране на икономически регулатори (вж. *задача за аналитично конструиране на икономически регулатори*).

АНАЛИТИЧНО КОНСТРУИРАНЕ НА РЕГУЛАТОРИ (regulators analitic constructing) (**ки**) – във:

задача за аналитично конструиране на икономически регулатори;

метод на аналитичното конструиране на регулатори (вж. *непрекъснатата система на икономическо управление*);

уравнение на Белман, Р., в задача за аналитично конструиране на икономически регулатори (вж. *задача за аналитично конструиране на икономически регулатори*).

АНАЛОГИЯ (analogy) (**кд**) – във:

икономическа аналогия по константи (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

икономическа аналогия по отношения;

икономическа аналогия по променливи (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

икономическа аналогия по свойства;

икономическа аналогия;

негативна икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

нестрога икономическа аналогия;

позитивна икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

проста икономическа аналогия;

размита икономическа аналогия (същото като *размито икономическо отношение на аналогия*);

размито икономическо отношение на аналогия;

строга икономическа аналогия;

структурна икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по отношения*);

функционална икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по отношения*).

АНАЛОГОВ ИКОНОМИЧЕСКИ КОРЕЛАТОР (analogic economic correlator) – *корелаторна икономическа система*, при която икономическата информация, необходима за изчисляването на *икономическата корелационната функция*, се представя и протича непрекъснато (при него изчислителната процедура е опростена и се постига удовлетворителна точност на корелационните функции).

АНАЛОГОВА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (analogical economic fuzziness) – *икономическа размитост на размитото икономическо отношение на аналогия* (на *размитата икономическа аналогия*); състояние на размитост на икономическото отношение на аналогия. Вж. *размито бинарно икономическо отношение*.

АНГАЖИРАНА РАБОТНА СИЛА (labour force participation) (в макр.) – същото като *активна работна сила* (в макр.).

АНГАЖИРАНОСТ (economic engageness) (кд) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;

диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

икономическа ангажираност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

интегрална специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*)

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;

пределна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна икономическа ангажираност;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна стратисубстанциална икономическа ангажираност (същото като пределна икономическа ангажираност) предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;

средна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна икономическа ангажираност;

средна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна стратисубстанциална икономическа ангажираност (същото като средна икономическа ангажираност);

стратисубстанциална икономическа ангажираност (същото като икономическа ангажираност);

текуща диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

текуща специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*).

АНГАЖИРАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (engaging economic growth) **(ки)** – във:

материално-ангажиращ ползностен икономически растеж (същото като нематериално-спестяващ ползностен икономически растеж);

материално-ангажиращ стойностен икономически растеж (същото като нематериално-спестяващ стойностен икономически растеж);

нематериално-ангажиращ ползностен икономически растеж (същото като материално-спестяващ ползностен икономически растеж);

нематериално-ангажиращ стойностен икономически растеж (същото като материално-спестяващ стойностен икономически растеж);

продуктово-ангажиращ ползностен икономически растеж;

продуктово-ангажиращ стойностен икономически растеж.

АНГАЖИРАЩ ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (engaging utility economic growth) **(ки)** – във:

материално-ангажиращ полезен икономически растеж (същото като нематериално-спестяващ полезен икономически растеж);

нематериално-ангажиращ полезен икономически растеж (същото като материално-спестяващ полезен икономически растеж);

продуктово-ангажиращ полезен икономически растеж.

АНГАЖИРАЩ ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС (engaging utility progress) (**ки**) – ВЪВ:

продуктово-ангажиращ полезен прогрес.

АНГАЖИРАЩ СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (engaging value economic growth) (**ки**) – ВЪВ:

материално-ангажиращ стойностен икономически растеж (същото като нематериално-спестяващ стойностен икономически растеж);

нематериално-ангажиращ стойностен икономически растеж (същото като материално-спестяващ стойностен икономически растеж);

продуктово-ангажиращ стойностен икономически растеж.

АНГАЖИРАЩ СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС (engaging value progress) (**ки**) – ВЪВ:

продуктово-ангажиращ стойностен прогрес.

АНДРОНОВ, А. (Andronov, A.) (**кд**) – ВЪВ:

теорема на Андронов, А., и Уит, А.

АНИЗОТРОПЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropic economic growth), **хипергенен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според аналитичната бинарна типология на *икономическия растеж*), който има (а) *фитензивност на икономическия растеж* по-голяма от единица ($FI > 1$) и *котензивност на икономическия растеж* по-малка от нула ($CO < 0$) (това е *анизотропно-фитензивният икономически растеж*) или (б) *фитензивност на икономическия растеж* по-малка от нула ($FI < 0$) и *котензивност на икономическия растеж* по-голяма от единица ($CO > 1$) (това е *анизотропно-котензивният икономически растеж*), където $FI + CO = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Специфичното за него е, че при смяна на посоката на изменение на тензивността на икономическия растеж (от намаляване към увеличаване или обратното) свойството му на фитензивен растеж се сменя със свойството му на

котензивен растеж или обратното (вж. *икономическа анизотропност*). Затова анизотропният растеж е общо понятие за анизотропно-фитензивен и анизотропно-котензивен икономически растеж. Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *хомогения икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Форми на проявление на анизотропния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *хомеостазисно-анизотропният икономически растеж*, *креативно-анизотропният икономически растеж*, *релейно-анизотропният икономически растеж*, *битернално-анизотропният икономически растеж*. Разновидности на анизотропния растеж са ***анизотропният продуктов икономически растеж**** (anisotropic product economic growth), ***анизотропният факторов икономически растеж**** (anisotropic factor economic growth), ***анизотропният полезностен икономически растеж**** (anisotropic utility economic growth), ***анизотропният стойностен икономически растеж**** (anisotropic value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропният стационарен икономически растеж**** (anisotropic stationary economic growth) и ***анизотропният нестационарен икономически растеж**** (anisotropic non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (anisotropic economic growth) (**ки**) – във:

битернално-анизотропен икономическия растеж;

креативно-анизотропен икономическия растеж;

анизотропен икономическия растеж;

релейно-анизотропен икономическия растеж;

хомеостазисно-анизотропен икономическия растеж.

АНИЗОТРОПНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (anisotropic fiscal policy) (в макр.) (*) – *комбинирана бюджетна политика*, характерът на чието свойство да въздейства върху *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. върху обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* се променя със смяната на формата на *макроикономическата политика (в макр.)* [*данъчната политика (в макр.)* или *политиката на правителствените разходи (в макр.)*].

АНИЗОТРОПНА ВИСКОЗНА ОЛИГОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ* (anisotropic viscous oligopolistic competition) (в микр.) (*) – олигополистична конкуренция (в микр.), при която олигополните фирми (в микр.) реагират по различен начин на различните посоки на изменение на *продуктовата цена* на своите конкуренти. При *пречупена крива на продуктовото търсене* (в микр.) те реагират само на една от посоките на изменение на конкурентната цена: когато *представителната олигополна фирма* (в микр.) намалява цената, другите конкурентни олигополни фирми също я намаляват; когато *представителната олигополна фирма* увеличава цената, другите конкурентни олигополни фирми не я увеличават. Свойство на анизотропната вискозна олигополистична конкуренция е наличието на *отрицателна едноточна кръстосана еластичност на продуктовата цена при продуктова диференциация* (в микр.).

АНИЗОТРОПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (anisotropic macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *многостранна макроикономическа политика* (в межд.), характерът на чието свойство да въздействува върху *макроикономическата активност* (в макр.) се променя със смяната на формата на *макроикономическата политика* (в макр.) [*бюджетна политика* (в макр.), *парична политика* (в макр.) или *валутнокурсва политика* (в межд.)].

АНИЗОТРОПНА ПОЛИТИКА (anisotropic policy) (**ки**) – във:

анизотропна бюджетна политика (в макр.);

анизотропна макроикономическа политика (в межд.);

анизотропно-разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.).

АНИЗОТРОПНО-БИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-bitensive economic growth), **хипергенно-битензивен икономически растеж**, **дебитензивен икономически растеж**, (*) – общо понятие (според *аналитичната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) *анизотропно-фитензивен икономически растеж* (тогава *зададената фитензивност на икономическия растеж* GFI е по-голяма от единица и тя е *суперцялостната фитензивност на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща котензивност на икономическия растеж* ACO (по-малка от нула) е *декотензивността на икономическия растеж*, където $GFI + ACO = 1$, или (б) *анизотропно-котензивен икономически растеж* (тогава *зададената котензивност на икономическия растеж* GCO е по-голяма от единица и тя е *суперцялостната котензивност на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща фитензивност на икономическия растеж* AFI (по-малка от нула) е *дефитензивността*

на икономическия растеж, където $GCO + AFI = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук зададената битензивност на икономическия растеж GBI (по-голяма от единица и тя е суперцялостната битензивност на икономическия растеж) е общо понятие за суперцялостна фитензивност (която е зададената фитензивност GFI) и суперцялостна котензивност (която е зададената котензивност GCO) на растежа. Нейната прилежаща битензивност на икономическия растеж ABI (по-малка от нула и тя е дебитензивността на икономическия растеж) е общо понятие за декотензивност (която е прилежаща котензивност ACO на суперцялостната фитензивност) и дефитензивност (която е прилежаща фитензивност AFI на суперцялостната котензивност), където $GBI + ABI = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж* y). Тук зададената битензивност не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на суперцялостно-битензивния растеж, докато прилежащата битензивност не само изобщо няма принос, но дори има и негативен принос при формирането на темпа на този растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Анизотропно-битензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-битензивния икономически растеж*, *изцяло-битензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-битензивния икономически растеж*, *инбитензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Форми на проявление на анизотропно-битензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са *анизотропно-хомеотензивният икономически растеж*, *анизотропно-креатензивният икономически растеж*, *анизотропно-ретензивният икономически растеж*, *анизотропно-битертензивният икономически растеж*. Разновидности на анизотропно-битензивния растеж са ***анизотропно-битензивният продуктов икономически растеж**** (anisotropically-bitensive product economic growth), ***анизотропно-битензивният факторов икономически растеж**** (anisotropically-bitensive factor economic growth), ***анизотропно-битензивният полезностен икономически растеж**** (anisotropically-bitensive utility economic growth), ***анизотропно-битензивният стойностен икономически растеж**** (anisotropically-bitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропно-***

*битензивният стационарен икономически растеж** (anisotropically-bitensive stationary economic growth) и *анизотропно-битензивният нестационарен икономически растеж** (anisotropically-bitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-БИТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ*

(anisotropically-bitertensive economic growth), **хипергенно-битертензивен икономически растеж**, **дебитертензивен икономически растеж**, (*) – общо понятие (според *битерналната типология на икономическия растеж*) за (а) *анизотропно-интертензивен икономически растеж* (тогава зададената *интертензивност на икономическия растеж* GM е по-голяма от единица и тя е *суперцялостната интертензивност на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща екстертензивност на икономическия растеж* AN (по-малка от нула) е *деекстертензивността на икономическия растеж*, където $GM + AN = 1$, или (б) *анизотропно-екстертензивен икономически растеж* (тогава зададената *екстертензивност на икономическия растеж* GN е по-голяма от единица и тя е *суперцялостната екстертензивност на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща интертензивност на икономическия растеж* AM (по-малка от нула) е *деинтертензивността на икономическия растеж*, където $GN + AM = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук зададената *битертензивност на икономическия растеж* GK (по-голяма от единица и тя е *суперцялостната битертензивност на икономическия растеж*) е общо понятие за суперцялостна интертензивност (която е зададената интертензивност GM) и суперцялостна екстертензивност (която е зададената екстертензивност GN) на растежа. Нейната *прилежаща битертензивност на икономическия растеж* AK (по-малка от нула и тя е *дебитертензивността на икономическия растеж*) е общо понятие за деекстертензивност (която е прилежаща екстертензивност AN на суперцялостната интертензивност) и деинтертензивност (която е прилежаща интертензивност AM на суперцялостната екстертензивност), където $GK + AK = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж* y). Тук зададената битертензивност не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на суперцялостно-битертензивния растеж, докато прилежащата битертензивност не само изобщо няма принос, но дори има и негативен принос при формирането на темпа на този растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Анизотропно-битертензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-битертензивния икономически растеж*, *изцяло-битертензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-битертензивния икономически растеж*, *инбитертензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на анизотропно-битертензивния растеж са **анизотропно-битертензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-bitertensive product economic growth), **анизотропно-битертензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-bitertensive factor economic growth), **анизотропно-битертензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-bitertensive utility economic growth), **анизотропно-битертензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-bitertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **анизотропно-битертензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-bitertensive stationary economic growth) и **анизотропно-битертензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-bitertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-ЕКСТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-extensive economic growth), **хипергенно-екстензивен икономически растеж**, **деекстратензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена екстензивност на икономическия растеж* GE по-голяма от единица (това е *суперцялостната екстензивност на икономическия растеж*), и *прилежаща екстратензивност на икономическия растеж* $АН$ по-малка от нула (това е *деекстратензивността на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *екстензивния фактор на икономическия растеж*) (относително изразена чрез коефициента $GE > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, *формира темпа на икономическия растеж* у (относително представен с единица), докато *прилежащият допълващ*

фактор на икономическия растеж (представляван от екстратензивния фактор на икономическия растеж) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AN < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GE + AN = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни форми. Разновидност е на преобладаващо-екстензивния икономически растеж, изцяло-екстензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-екстензивния икономически растеж, инекстензивния икономически растеж, хомогенно-екстензивния икономически растеж, инекстензивния икономически растеж, изцяло-инекстензивния икономически растеж и преобладаващо-инекстензивния икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на анизотропно-екстензивния растеж са **анизотропно-екстензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-extensive product economic growth), **анизотропно-екстензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-extensive factor economic growth), **анизотропно-екстензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-extensive utility economic growth), **анизотропно-екстензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-extensive value economic growth) (вж. продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж). Негови разновидности са също **анизотропно-екстензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-extensive stationary economic growth) и **анизотропно-екстензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-extensive non-stationary economic growth) (вж. стационарен икономически растеж и нестационарен икономически растеж).

АНИЗОТРОПНО-ЕКСТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-extertensive economic growth), **хипергенно-екстертензивен икономически растеж**, **деинтертензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на икономическия растеж (според битерналната типология на икономическия растеж), който има зададена екстертензивност на икономическия растеж GN по-голяма от единица (това е суперцялостната екстертензивност на икономическия растеж), и прилежаща интертензивност на икономическия растеж AM по-малка от нула (това е деинтертензивността на икономическия растеж) (вж. тензивност на икономическия растеж и типо-

логия на икономическия растеж). При него ролята на зададения допълващ фактор на икономическия растеж (представляван от външния фактор на икономическия растеж) (относително изразена чрез коефициента $GN > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на икономическия растеж у (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от вътрешния фактор на икономическия растеж) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AM < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GN + AM = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Разновидност е на преобладаващо-екстертензивния икономически растеж, изцяло-екстертензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-екстертензивния икономически растеж, инекстертензивния икономически растеж, хомогенно-екстертензивния икономически растеж, инекстертензивния икономически растеж, изцяло-коинтертензивния икономически растеж и преобладаващо-коинтертензивния икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на анизотропно-екстертензивния растеж са **анизотропно-екстертензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-extertensive product economic growth), **анизотропно-екстертензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-extertensive factor economic growth), **анизотропно-екстертензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive utility economic growth), **анизотропно-екстертензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive value economic growth) (вж. продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж). Негови разновидности са също **анизотропно-екстертензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive stationary economic growth) и **анизотропно-екстертензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-extertensive non-stationary economic growth) (вж. стационарен икономически растеж и нестационарен икономически растеж).

АНИЗОТРОПНО-ЕКСТРАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-extratensive economic growth), **хипергенно-екстратензивен**

икономически растеж, **деекстензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена екстратензивност на икономическия растеж* GH по-голяма от единица (това е *суперцялостната екстратензивност на икономическия растеж*), и *прилежаща екстензивност на икономическия растеж* AE по-малка от нула (това е *деекстензивността на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от *екстратензивния фактор на икономическия растеж*) (относително изразена чрез коефициента $GH > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, *формира темпа на икономическия растеж* u (относително представен с единица), докато *прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *екстензивния фактор на икономическия растеж*) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AE < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GH + AE = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-екстратензивния икономически растеж*, *изцяло-екстратензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-екстратензивния икономически растеж*, *инекстратензивния икономически растеж*, *хомогенно-екстратензивния икономически растеж*, *инекстратензивния икономически растеж*, *изцяло-коекстензивния икономически растеж* и *преобладаващо-коекстензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на *анизотропно-екстратензивния растеж* са ***анизотропно-екстратензивният продуктов икономически растеж**** (anisotropically-extratensive product economic growth), ***анизотропно-екстратензивният факторов икономически растеж**** (anisotropically-extratensive factor economic growth), ***анизотропно-екстратензивният полезностен икономически растеж**** (anisotropically-extratensive utility economic growth), ***анизотропно-екстратензивният стойностен икономически растеж**** (anisotropically-extratensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропно-екстратензивният стационарен икономически растеж**** (anisotropically-extratensive stationary economic growth) и ***анизотропно-***

*екстратензивният нестационарен икономически растеж** (anisotropically-extratensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-ИНТЕРТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-intertensive economic growth), **хипергенно-интертензивен икономически растеж**, **деекстертензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според битерналната типология на *икономическия растеж*), който има зададена интертензивност на *икономическия растеж* GM по-голяма от единица (това е суперцялостната интертензивност на *икономическия растеж*), и прилежаща екстертензивност на *икономическия растеж* AN по-малка от нула (това е деекстертензивността на *икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения фиксиран фактор на *икономическия растеж* (представляван от вътрешния фактор на *икономическия растеж*) (относително изразена чрез коефициента $GM > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, формира *темпа на икономическия растеж* y (относително представен с единица), докато прилежащият допълващ фактор на *икономическия растеж* (представляван от външния фактор на *икономическия растеж*) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AN < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GM + AN = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-интертензивния икономически растеж*, *изцяло-интертензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-интертензивния икономически растеж*, *реинтертензивния икономически растеж*, *хомогенно-интертензивния икономически растеж*, *реинтертензивния икономически растеж*, *изцяло-реинтертензивния икономически растеж* и *преобладаващо-реинтертензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на анизотропно-интертензивния растеж са **анизотропно-интертензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-intertensive product economic growth), **анизотропно-интертензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-intertensive factor economic growth), **анизотропно-интертензивният ползностен икономически рас-**

теж* (anisotropically-intertensive utility economic growth), **анизотропно-интертензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-intertensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **анизотропно-интертензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-intertensive stationary economic growth) и **анизотропно-интертензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-intertensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-КАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-catensive economic growth), **хипергенно-катензивен икономически растеж**, **деоптензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена катензивност на икономическия растеж GI* по-голяма от единица (това е *суперцялоствната катензивност на икономическия растеж*), и *прилежаща оптензивност на икономическия растеж AA* по-малка от нула (това е *деоптензивността на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *идентифицирания фактор на икономическия растеж*) (относително изразена чрез коефициента $GI > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, *формира темпа на икономическия растеж y* (относително представен с единица), докато *прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от *неидентифицирания фактор на икономическия растеж*) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AA < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GI + AA = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-катензивния икономически растеж*, *изцяло-катензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-катензивния икономически растеж*, *инкатензивния икономически растеж*, *хомогенно-катензивния икономически растеж*, *инкатензивния икономически растеж*, *изцяло-инкатензивния икономически растеж*.

теж и преобладаващо-инкатензивния икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на анизотропно-катензивния растеж са **анизотропно-катензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-catensive product economic growth), **анизотропно-катензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-catensive factor economic growth), **анизотропно-катензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-catensive utility economic growth), **анизотропно-катензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-catensive value economic growth) (вж. продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж). Негови разновидности са също **анизотропно-катензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-catensive stationary economic growth) и **анизотропно-катензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-catensive non-stationary economic growth) (вж. стационарен икономически растеж и нестационарен икономически растеж).

АНИЗОТРОПНО-КВАЛИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-qualitensive economic growth), **хипергенно-квалитензивен икономически растеж**, **деквантитензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на икономическия растеж (според хомеостазисната бинарна типология на икономическия растеж), който има зададена квалитензивност на икономическия растеж GR по-голяма от единица (това е суперцялостната квалитензивност на икономическия растеж), и прилежаща квантитензивност на икономическия растеж AQ по-малка от нула (това е деквантитензивността на икономическия растеж) (вж. тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж). При него ролята на зададения допълващ фактор на икономическия растеж (представляван от качествения фактор на икономическия растеж) (относително изразена чрез коефициента $GR > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж (представляван от количествения фактор на икономическия растеж) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента $AQ < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GR + AQ = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните раз-

лични формати. Разновидност е на *преобладаващо-квалитензивния икономически растеж*, *изцяло-квалитензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-квалитензивния икономически растеж*, *инквалитензивния икономически растеж*, *хомогенно-квалитензивния икономически растеж*, *инквалитензивния икономически растеж*, *изцяло-коксантитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-коксантитензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на анизотропно-квалитензивния растеж са ***анизотропно-квалитензивният продуктов икономически растеж**** (anisotropically-qualitative product economic growth), ***анизотропно-квалитензивният факторов икономически растеж**** (anisotropically-qualitative factor economic growth), ***анизотропно-квалитензивният ползностен икономически растеж**** (anisotropically-qualitative utility economic growth), ***анизотропно-квалитензивният стойностен икономически растеж**** (anisotropically-qualitative value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *ползностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропно-квалитензивният стационарен икономически растеж**** (anisotropically-qualitative stationary economic growth) и ***анизотропно-квалитензивният нестационарен икономически растеж**** (anisotropically-qualitative non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-КВАНТИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-quantitative economic growth), **хипергенно-квантитензивен икономически растеж**, **деквалитензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *хомеостазисната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена квантитензивност на икономическия растеж* GQ по-голяма от единица (това е *суперцялостната квантитензивност на икономическия растеж*), и *прилежаща квалитензивност на икономическия растеж* AR по-малка от нула (това е *деквалитензивността на икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на *зададения фиксиран фактор на икономическия растеж* (представляван от *количествения фактор на икономическия растеж*) (относително изразена чрез коефициента $GQ > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, *формира темпа на иконо-*

мическия растеж y (относително представен с единица), докато *прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж* (представляван от качествения фактор на икономическия растеж) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AR < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GQ + AR = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-квантитензивния икономически растеж*, *изцяло-квантитензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-квантитензивния икономически растеж*, *инквантитензивния икономически растеж*, *хомогенно-квантитензивния икономически растеж*, *инквантитензивния икономически растеж*, *изцяло-инквантитензивния икономически растеж* и *преобладаващо-инквантитензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на анизотропно-квантитензивния растеж са ***анизотропно-квантитензивният продуктов икономически растеж**** (anisotropically-quantitative product economic growth), ***анизотропно-квантитензивният факторов икономически растеж**** (anisotropically-quantitative factor economic growth), ***анизотропно-квантитензивният полезностен икономически растеж**** (anisotropically-quantitative utility economic growth), ***анизотропно-квантитензивният стойностен икономически растеж**** (anisotropically-quantitative value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропно-квантитензивният стационарен икономически растеж**** (anisotropically-quantitative stationary economic growth) и ***анизотропно-квантитензивният нестационарен икономически растеж**** (anisotropically-quantitative non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-КОТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-cotensive economic growth), **хипергенно-котензивен икономически растеж**, **дефитензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според *аналитичната бинарна типология на икономическия растеж*), който има *зададена котензивност на икономическия растеж* GCO по-голяма от единица (това е *суперцялостната котензивност на*

икономическия растеж), и прилежаща фитензивност на икономическия растеж AFI по-малка от нула (това е дефитензивността на икономическия растеж) (вж. тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж). При него ролята на зададения допълващ фактор на икономическия растеж (относително изразена чрез коефициента $GCO > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на икономическия растеж u (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на икономическия растеж не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента ($AFI < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GCO + AFI = 1$ (вж. фактори на икономическия растеж). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни форми. Разновидност е на преобладаващо-котензивния икономически растеж, изцяло-котензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж, хомогенно-котензивния икономически растеж, инкотензивния икономически растеж, изцяло-кофитензивния икономически растеж и преобладаващо-кофитензивния икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Форми на проявление на анизотропно-котензивния икономически растеж (вж. икономическа форма) са анизотропно-квалитензивният икономически растеж, анизотропно-екстратензивният икономически растеж, анизотропно-оптензивният икономически растеж, анизотропно-екстертензивният икономически растеж. Разновидности на анизотропно-котензивния растеж са **анизотропно-котензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-cotensive product economic growth), **анизотропно-котензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-cotensive factor economic growth), **анизотропно-котензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-cotensive utility economic growth), **анизотропно-котензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-cotensive value economic growth) (вж. продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, полезностен икономически растеж, стойностен икономически растеж). Негови разновидности са също **анизотропно-котензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-cotensive stationary economic growth) и **анизотропно-котензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-cotensive non-stationary economic growth).

economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-КРЕАТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-creatensive economic growth), **хипергенно-креатензивен икономически растеж**, **декреатензивен икономически растеж**, (*) – общо понятие (според *креативната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) *анизотропно-екстензивен икономически растеж* (тогава зададената *екстензивност на икономическия растеж* GE е по-голяма от единица и тя е *суперцялостната екстензивност на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща екстратензивност на икономическия растеж* AN (по-малка от нула) е *деекстратензивността на икономическия растеж*, където $GE + AN = 1$, или (б) *анизотропно-екстратензивен икономически растеж* (тогава зададената *екстратензивност на икономическия растеж* GN е по-голяма от единица и тя е *суперцялостната екстратензивност на икономическия растеж*), а нейната *прилежаща екстензивност на икономическия растеж* AE (по-малка от нула) е *деекстензивността на икономическия растеж*, където $GN + AE = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук зададената *креатензивност на икономическия растеж* GD (по-голяма от единица и тя е *суперцялостната креатензивност на икономическия растеж*) е общо понятие за *суперцялостна екстензивност* (която е зададената *екстензивност* GE) и *суперцялостна екстратензивност* (която е зададената *екстратензивност* GN) на растежа. Нейната *прилежаща креатензивност на икономическия растеж* AD (по-малка от нула и тя е *декреатензивността на икономическия растеж*) е общо понятие за *деекстратензивност* (която е *прилежаща екстратензивност* AR на *суперцялостната екстензивност*) и *деекстензивност* (която е *прилежаща екстензивност* AE на *суперцялостната екстратензивност*), където $GD + AD = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж* y). Тук зададената *креатензивност* не само изцяло, но дори и повече това, *формира темпа на суперцялостно-креатензивния растеж*, докато *прилежащата креатензивност* не само изобщо няма принос, но дори има и негативен принос при формирането на темпа на този растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Анизотропно-креатензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингрдиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-креатензивния икономически растеж*, *изцяло-креатензивния иконо-*

мически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-креатензивния икономически растеж, инкреатензивния икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на анизотропно-креатензивния растеж са **анизотропно-креатензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-creatensive product economic growth), **анизотропно-креатензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-creatensive factor economic growth), **анизотропно-креатензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-creatensive utility economic growth), **анизотропно-креатензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-creatensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **анизотропно-креатензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-creatensive stationary economic growth) и **анизотропно-креатензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-creatensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-ОПТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-optensive economic growth), **хипергенно-оптензивен икономически растеж**, **декатензивен икономически растеж**, (*) – разновидност на *икономическия растеж* (според релейната бинарна типология на *икономическия растеж*), който има зададена оптензивност на *икономическия растеж* GA по-голяма от единица (това е суперцялостната оптензивност на *икономическия растеж*), и прилежаща катензивност на *икономическия растеж* AI по-малка от нула (това е декатензивността на *икономическия растеж*) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения допълващ фактор на *икономическия растеж* (представляван от неидентифицирания фактор на *икономическия растеж*) (относително изразена чрез коефициента $GA > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, формира *темпа на икономическия растеж* y (относително представен с единица), докато прилежащият фиксиран фактор на *икономическия растеж* (представляван от идентифицирания фактор на *икономическия растеж*) не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента $AI < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GA + AI = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се из-

ледва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-оптензивния икономически растеж*, *изцяло-оптензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-оптензивния икономически растеж*, *иноптензивния икономически растеж*, *хомогенно-оптензивния икономически растеж*, *иноптензивния икономически растеж*, *изцяло-кокатензивния икономически растеж* и *преобладаващо-кокатензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на *анизотропно-оптензивния растеж* са ***анизотропно-оптензивният продуктов икономически растеж**** (anisotropically-optensive product economic growth), ***анизотропно-оптензивният факторов икономически растеж**** (anisotropically-optensive factor economic growth), ***анизотропно-оптензивният полезностен икономически растеж**** (anisotropically-optensive utility economic growth), ***анизотропно-оптензивният стойностен икономически растеж**** (anisotropically-optensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропно-оптензивният стационарен икономически растеж**** (anisotropically-optensive stationary economic growth) и ***анизотропно-оптензивният нестационарен икономически растеж**** (anisotropically-optensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (anisotropically-polytype fiscal policy) (**ки**) – във:

анизотропноразнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.).

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (anisotropically-polytype combined fiscal policy) (в макр.) (*) – *икономическо понятие за означаване на положението, че разнотипната комбинирана бюджетна политика (в макр.) е винаги анизотропна бюджетна политика (в макр.).*

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (anisotropically-polytype combined macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *икономическо понятие за означаване на положението, че*

разнотипната комбинирана макроикономическа политика (в межд.) е винаги анизотропна макроикономическа политика (в межд.).

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (anisotropically-polytype combined policy) (**ки**) – във:

анизотропноразнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
анизотропноразнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.).

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (anisotropically-polytype macroeconomic policy) (**ки**) – във:

анизотропноразнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
анизотропноразнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (anisotropically-polytype multiform macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *икономическо понятие за означаване на положението, че разнотипната многостранна макроикономическа политика (в межд.) е винаги анизотропна макроикономическа политика (в межд.).*

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА МНОГОСТРАННА ПОЛИТИКА (anisotropically-polytype multiform policy) (**ки**) – във:

анизотропноразнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНИЗОТРОПНОРАЗНОТИПНА ПОЛИТИКА (anisotropically-polytype policy) (**ки**) – във:

анизотропноразнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
анизотропноразнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
анизотропноразнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНИЗОТРОПНО-РЕТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-retensive economic growth), **хипергенно-ретензивен икономически растеж**, **деретензивен икономически растеж**, (*) – общо понятие (според *релейната бинарна типология на икономическия растеж*) за (а) анизот-

ропно-катензивен икономически растеж (тогава зададената катензивност на икономическия растеж GI е по-голяма от единица и тя е суперцялостната катензивност на икономическия растеж), а нейната прилежаща оптензивност на икономическия растеж AA (по-малка от нула) е деоптензивността на икономическия растеж, където $GI + AA = 1$, или (б) анизотропно-оптензивен икономически растеж (тогава зададената оптензивност на икономическия растеж GA е по-голяма от единица и тя е суперцялостната оптензивност на икономическия растеж), а нейната прилежаща катензивност на икономическия растеж AI (по-малка от нула) е декатензивността на икономическия растеж, където $GA + AI = 1$ (вж. тензивност на икономическия растеж и типология на икономическия растеж). Тук зададената ретензивност на икономическия растеж GJ (по-голяма от единица и тя е суперцялостната ретензивност на икономическия растеж) е общо понятие за суперцялостна катензивност (която е зададената катензивност GI) и суперцялостна оптензивност (която е зададената оптензивност GA) на растежа. Нейната прилежаща ретензивност на икономическия растеж AJ (по-малка от нула и тя е деретензивността на икономическия растеж) е общо понятие за деоптензивност (която е прилежаща оптензивност AA на суперцялостната катензивност) и декатензивност (която е прилежаща катензивност AI на суперцялостната оптензивност), където $GJ + AJ = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен темпът на икономическия растеж y). Тук зададената ретензивност не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на суперцялостно-ретензивния растеж, докато прилежащата ретензивност не само изобщо няма принос, но дори има и негативен принос при формирането на темпа на този растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Анизотропно-ретензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Разновидност е на преобладаващо-ретензивния икономически растеж, изцяло-ретензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-ретензивния икономически растеж, инретензивния икономически растеж. Вж. тензивен икономически растеж.

Разновидности на анизотропно-ретензивния растеж са **анизотропно-ретензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-retensive product economic growth), **анизотропно-ретензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-retensive factor economic growth), **анизотропно-ретензивният ползностен икономически растеж*** (anisotropically-

retensive utility economic growth), **анизотропно-ретензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-retensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж, факторов икономически растеж, ползностен икономически растеж, стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **анизотропно-ретензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-retensive stationary economic growth) и **анизотропно-ретензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-retensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНОСТ (anisotropy; anisotropy) (кд) – във:

анизотропност на бюджетната политика (в макр.);
анизотропност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
анизотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
анизотропност на макроикономическата политика (в межд.);
анизотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
икономическа анизотропност.

АНИЗОТРОПНОСТ НА БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА* (anisotropy of the fiscal policy) (в макр.) (*) – *икономическа характеристика* на случаите, при които определено свойство на *бюджетната политика (в макр.)* се променя с промяната на посоката на движение в системата [например при наличието на *разнотипна многостранност на бюджетната политика (в макр.)* експанзионистичната *насоченост на бюджетната политика (в макр.)* не се запазва с преминаването от една към друга форма в кръга на едновременно прилаганите *данъчна политика (в макр.)* и *политика на правителствените разходи (в макр.)*].

АНИЗОТРОПНОСТ НА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВАТА ПОЛИТИКА* (anisotropy of the fiscal-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *бюджетно-валутнокурсната политика (в макр.)*, при които определено свойство на бюджетно-валутнокурсната политика се променя с промяната на посоката на движение в *макроикономическата система* [например при наличието на *разнотипна двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в макр.)* експанзионистичната *насоченост на бюджетно-валутнокурсната политика* не се запазва с преминаването от една към друга *форма на бюджетно-валутнокурсната политика (в макр.)* в кръга

на едновременно прилаганите *бюджетна политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в макр.)*].

АНИЗОТРОПНОСТ НА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА* (anisotropidity of the fiscal-monetary policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *бюджетно-паричната политика (в макр.)*, при които определено свойство на бюджетно-паричната политика се променя с промяната на посоката на движение в *макроикономическата система* [например при наличието на *разнотипна двустранност на бюджетно-паричната политика (в макр.)* експанзионистичната насоченост на бюджетно-паричната политика не се запазва с преминаването от една към друга *формѝ на бюджетно-паричната политика (в макр.)* в кръга на едновременно прилаганите *бюджетна политика (в макр.)* и *парична политика (в макр.)*].

АНИЗОТРОПНОСТ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА* (anisotropidity of the macroeconomic policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *макроикономическата политика (в макр.)*, при които определено свойство на макроикономическата политика се променя с промяната на посоката на движение в *макроикономическата система* [например при наличието на *разнотипна многостранност на макроикономическата политика (в макр.)* експанзионистичната насоченост на макроикономическата политика не се запазва с преминаването от една към друга *формѝ на макроикономическата политика (в макр.)* в кръга на едновременно прилаганите *бюджетна политика (в макр.)*, *парична политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в межд.)*].

АНИЗОТРОПНОСТ НА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВАТА ПОЛИТИКА* (anisotropidity of the monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *парично-валутнокурсва политика (в макр.)*, при които определено свойство на парично-валутнокурсва политика се променя с промяната на посоката на движение в *макроикономическата система* [например при наличието на *разнотипна двустранност на парично-валутнокурсва политика (в макр.)* експанзионистичната насоченост на парично-валутнокурсва политика не се запазва с преминаването от една към друга *форма на парично-валутнокурсва политика (в макр.)* в кръга на едновременно прилаганите *парична политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в макр.)*].

АНИЗОТРОПНОСТ НА ПОЛИТИКАТА (anisotropidity of the policy) (**ки**) –

ВЪВ:

*анизотропност на бюджетната политика (в макр.);**анизотропност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);**анизотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);**анизотропност на макроикономическата политика (в межд.);**анизотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.).*

АНИЗОТРОПНО-ФИТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-fitensive economic growth), **хипергенно-фитензивен икономически растеж**, **декотензивен икономически растеж**, **(*)** – разновидност на икономическия растеж (според аналитичната бинарна типология на икономическия растеж), който има зададена фитензивност на икономическия растеж GFI по-голяма от единица (това е суперцялостната фитензивност на икономическия растеж), и прилежаща котензивност на икономическия растеж ACO по-малка от нула (това е декотензивността на икономическия растеж) (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). При него ролята на зададения фиксиран фактор на икономическия растеж (относително изразена чрез коефициента $GFI > 1$) е че не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на икономическия растеж y (относително представен с единица), докато прилежащият допълващ фактор на икономическия растеж не само че изобщо няма принос (относително изразен чрез коефициента $ACO < 0$) в темпа на растежа, но дори има и негативен принос, където $GFI + ACO = 1$ (вж. *фактори на икономическия растеж*). Установява се и се изследва с помощта на степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста и на нейните различни формати. Разновидност е на преобладаващо-фитензивния икономически растеж, изцяло-фитензивния икономически растеж, анизотропния икономически растеж, хомогенния икономически растеж, хомогенно-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, хомогенно-фитензивния икономически растеж, инфитензивния икономически растеж, изцяло-инфитензивния икономически растеж и преобладаващо-инфитензивния икономически растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Форми на проявление на анизотропно-фитензивния икономически растеж (вж. *икономическа форма*) са анизотропно-квантитензивният икономически растеж, анизотропно-екстензивният икономически растеж, анизотропно-катензивният икономически растеж, анизотропно-интертензивният иконо-

мически растеж. Разновидности на анизотропно-фитензивния растеж са **анизотропно-фитензивният продуктов икономически растеж*** (anisotropically-fitensive product economic growth), **анизотропно-фитензивният факторов икономически растеж*** (anisotropically-fitensive factor economic growth), **анизотропно-фитензивният полезностен икономически растеж*** (anisotropically-fitensive utility economic growth), **анизотропно-фитензивният стойностен икономически растеж*** (anisotropically-fitensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също **анизотропно-фитензивният стационарен икономически растеж*** (anisotropically-fitensive stationary economic growth) и **анизотропно-фитензивният нестационарен икономически растеж*** (anisotropically-fitensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНИЗОТРОПНО-ХОМЕОТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (anisotropically-homeotensive economic growth), **хипергенно-хемеотензивен икономически растеж**, **дехомеотензивен икономически растеж**, (*) – общо понятие (според хомеостазисната бинарна типология на икономическия растеж) за (а) **анизотропно-квантитензивен икономически растеж** (тогава зададената квантитензивност на икономическия растеж GQ е по-голяма от единица и тя е суперцялостната квантитензивност на икономическия растеж), а нейната прилежаща квалитензивност на икономическия растеж AR (по-малка от нула) е деквалитензивността на икономическия растеж, където $GQ + AR = 1$, или (б) **анизотропно-квалитензивен икономически растеж** (тогава зададената квалитензивност на икономическия растеж GR е по-голяма от единица и тя е суперцялостната квалитензивност на икономическия растеж), а нейната прилежаща квантитензивност на икономическия растеж AQ (по-малка от нула) е деквантитензивността на икономическия растеж, където $GR + AQ = 1$ (вж. *тензивност на икономическия растеж* и *типология на икономическия растеж*). Тук зададената хомеотензивност на икономическия растеж GO (по-голяма от единица и тя е суперцялостната хомеотензивност на икономическия растеж) е общо понятие за суперцялостна квантитензивност (която е зададената квантитензивност GQ) и суперцялостна квалитензивност (която е зададената квалитензивност GR) на растежа. Нейната прилежаща хомеотензивност на икономическия растеж AO (по-малка от нула и

тя е *дехомеотензивността на икономическия растеж*) е общо понятие за деквалитензивност (която е прилежаща квалитензивност AR на суперцялостната квантитензивност) и деквантитензивност (която е прилежаща квантитензивност AQ на суперцялостната квалитензивност), където $GO + AO = 1$ (в относително изражение чрез единица е представен *темът на икономическия растеж* у). Тук зададената хомеотензивност не само изцяло, но дори и повече това, формира темпа на суперцялостно-хомеотензивния растеж, докато прилежащата хомеотензивност не само изобщо няма принос, но дори има и негативен принос при формирането на темпа на този растеж. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Анизотропно-хомеотензивният растеж се установява се и се изследва с помощта на *степенната динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста* и на нейните различни формати. Разновидност е на *преобладаващо-хомеотензивния икономически растеж*, *изцяло-хомеотензивния икономически растеж*, *анизотропния икономически растеж*, *хомогенния икономически растеж*, *хомогенно-хомеотензивния икономически растеж*, *инхомеотензивния икономически растеж*. Вж. *тензивен икономически растеж*.

Разновидности на анизотропно-хомеотензивния растеж са ***анизотропно-хомеотензивният продуктов икономически растеж**** (anisotropically-homeotensive product economic growth), ***анизотропно-хомеотензивният факторов икономически растеж**** (anisotropically-homeotensive factor economic growth), ***анизотропно-хомеотензивният полезностен икономически растеж**** (anisotropically-homeotensive utility economic growth), ***анизотропно-хомеотензивният стойностен икономически растеж**** (anisotropically-homeotensive value economic growth) (вж. *продуктов икономически растеж*, *факторов икономически растеж*, *полезностен икономически растеж*, *стойностен икономически растеж*). Негови разновидности са също ***анизотропно-хомеотензивният стационарен икономически растеж**** (anisotropically-homeotensive stationary economic growth) и ***анизотропно-хомеотензивният нестационарен икономически растеж**** (anisotropically-homeotensive non-stationary economic growth) (вж. *стационарен икономически растеж* и *нестационарен икономически растеж*).

АНТАГОНИСТИЧНА ИЗПЪКНАЛА ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (antagonistic convex economic game) (**ки**) – във:

антагонистична крайна изпъкнала икономическа игра (вж. *изпъкнала икономическа игра*).

АНТАГОНИСТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (antagonistic economic game) – *икономическа игра на двама участника* (икономически играчи) с пряко противоположни икономически интереси. Формално противоположността (т.е. антагонистичността) на тези интереси се изразява в положението, че с прехода от една към друга икономическа ситуация увеличаването (респ. намаляването) на печалбата на единия от играчите води след себе си числено равно на това намаляване (респ. увеличаване) на печалбата на другия от играчите. Затова сумата на печалбите на играчите при всякаква икономическа ситуация е постоянна (когато тази сума е равна на нула, тогава е налице *икономическа игра с двама участника с нулева сума*, която е частен случай на антагонистичната икономическа игра). Същността на това отношение е непримиримостта на икономическото противоречие между играчите, както е при много случаи в *пазарната конкуренция*. При антагонистичните икономически игри преговорите са невъзможни. В нормална форма антагонистичната икономическа игра се представя от системата $\Gamma = \langle A, B, H \rangle$, където A и B са множествата от *икономически стратегии* съответно на първия и втория участник (играч), а H е реалната икономическа *функция на печалбата* на първия участник, която е определена в множеството на всички икономически ситуации на играта $A \times B$ (функцията на печалбата на втория участник е равна на $-H$). Разумното поведение на играчите в антагонистичната икономическа игра е да се придържат към **принципа на максимина**. Ако

$$\max_{a \in A} \inf_{b \in B} H(a, b) = \min_{b \in B} \sup_{a \in A} H(a, b),$$

тогава у всеки играч съществуват *оптимални икономически стратегии*, при които се достига външния *икономически екстремум*. За да се осигури реализируемостта на принципа на максимина, множеството от икономически стратегии на участниците може да се разшири със *смесени икономически стратегии*. Ако множествата A и B са крайни, тогава е налице **матрична икономическа игра** (matrix economic game). За нея винаги съществуват оптимални смесени стратегии на двамата играчи. Ако едно от множествата A или B е безкрайно, тогава е налице **безкрайна антагонистична икономическа игра** (infinite

antagonistic economic game). За тях принципът на максимина може да се осъществи във вид на равенството

$$\sup_{a \in A} \inf_{b \in B} H(a, b) = \inf_{b \in B} \sup_{a \in A} H(a, b).$$

В този случай не съществуват оптимални икономически стратегии на играчите, обаче за всяко $\varepsilon > 0$ съществува ε -оптимална икономическа стратегия (това е икономическа стратегия, която осигурява достигането на *значението на икономическата игра* с точност ε) и при двамата играчи. Ако и двете множества A и B са безкрайни, тогава оптимални смесени икономически стратегии не винаги съществуват. Разновидност на антагонистичната икономическа игра е **изродената икономическа игра** (degenerate economic game). Тя има изродена икономическа функция на печалбата във вида

$$H(x, y) = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n a_{ij} f_i(x) g_j(y),$$

където $f_i(x)$ и $g_j(y)$ са *икономически функции*, които са зададени съответно в множествата на *чистите икономически стратегии* A и B . Вж. *теория на игрите в икономиката*.

АНТАГОНИСТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (antagonistic economic game) (**ки**) – във:

антагонистична икономическа игра;

антагонистична крайна изпъкнала икономическа игра (вж. *изпъкнала икономическа игра*);

безкрайна антагонистична икономическа игра (вж. *антагонистична икономическа игра*).

АНТАГОНИСТИЧНА КРАЙНА ИЗПЪКНАЛА ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (antagonistic finite convex economic game) – вж. *изпъкнала икономическа игра*.

АНТЕЦЕДЕНТ (antecedent) (**кд**) – във:

субстанциален икономически антецедент.

АНТЕЦЕДЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (antecedental economic system) (*) – *икономическа система*, която изпълнява ролята на *субстанциален икономически антецедент* на *субстанциалната икономическа система*, при положение че последната е *субстанциална метаикономическа система**

(substantial metaeconomic system) (вж. *метаикономическа система*). Антецедентната икономическа система е *входен икономически ингредиент* на субстанциалната икономическа система, когато тя е *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система* [в случая, когато е *насочено-дефинирана метаикономическа система** (purposely-defined metaeconomic system)], респ. е неин *изходен икономически ингредиент*, когато тя е *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система* [в случая, когато е *противонасочено-дефинирана метаикономическа система** (counterposely-defined metaeconomic system)]. Същото е като *антецедентен субстанциален икономически метаингредиент** (antecedental substantial economic metaingredient) или още като *антецедентен икономически метасубстанциент** (antecedental economic metasubstantient) (вж. *икономически субстанциенти*). Разновидност е на *определящата икономическа система*. Разновидности на антецедентната икономическа система са *сметната антецедентна икономическа система** (account antecedental economic system) и *възпроизводственият антецедентна икономическа система** (reproductional antecedental economic system). Вж. *консеквентна икономическа система*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен антецедентна икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *антецедентна консуматорска система** (antecedental consumptionary system), *антецедентна стопанска система** (antecedental protoeconomic system), *антецедентна пазарно-икономическа система** (antecedental marketly-economic system) и *антецедентна финансово-пазарно-икономическа система** (antecedental financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за *антецедентна поддържаща система** (antecedental sustenance /sustaining/ system) (за антецедентна система при поддържането).

АНТИДЕФИЦИТНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antideficiency fiscal policy) (**ки**) – вжв:

антидефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като *суфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)*).

АНТИДЕФИЦИТНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antideficiency combined fiscal policy) (в макр.) – същото като *суфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)*.

АНТИДЕФИЦИТНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (antideficiency combined policy) (**ки**) – във:

антидефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като суфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)).

АНТИДЕФИЦИТНА ПОЛИТИКА (antideficiency policy) (**ки**) – във:

антидефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като суфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)).

АНТИДИЗЮНКЦИЯ (antidisjunction) – същото като *алтернативно отрицание*.

АНТИЕКВИВАЛЕНЦИЯ (antiequivalency) – същото като *алтернатива*.

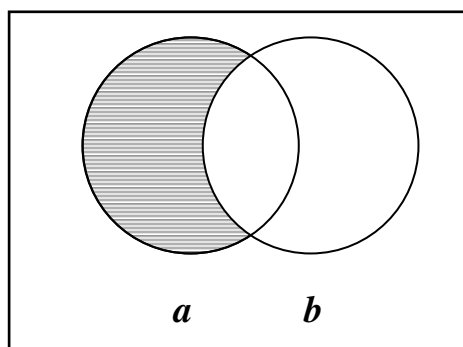
АНТИДЪМПИНГОВ АРГУМЕНТ (anti-dumping argument) (в межд.) – аргумент, обосноваващ *защитната функция на митата (в межд.)*, които противодействуват срещу чуждестранния дъмпинг чрез увеличаване на цените на вносните продукти.

АНТИДЪМПИНГОВА ПОЛИТИКА (anti-dumping policy) (в межд.) – използване от държавата-носителка на *антидъмпингови мита (в межд.)*, за да се противодействува на дъмпинговата политика на страните-износителки. Тя е форма на *ответна търговска политика (в межд.)*. Вж. *дъмпинг (в межд.)* и *хищнически дъмпинг (в межд.)*.

АНТИДЪМПИНГОВО МИТО (anti-dumping tariff) (в межд.) – налагано от държавата-носителка мито с цел да се противодействува на дъмпинговата политика на страните-износителки. Вж. *дъмпинг (в межд.)* и *хищнически дъмпинг (в межд.)*.

АНТИИМПЛИКАЦИЯ (antiimplication), **отрицание на импликацията**, – такава *съждителна функция* s , която е истинна тогава и само тогава, когато не е истинно съждението, че ако съждението a е истинно, то съждението b е истинно, т.е. не е истина, че “ако a , то b ” (a не влече b). Антиимпликацията като съждителна функция се означава с израза $a \nrightarrow b$, т.е. $s \equiv a \nrightarrow b$, където s е съждителната функция, a е съждение-предпоставка, а b е съждение-следствие. Тук съждителната функция s е ново, по-сложно съждение, образувано от антиимпликацията между съжденията a и b . Антиимпликацията е понятие на *математическата логика*. Алгебрата на логиката я разглежда като логическа

операция. Съотношенията при антиимпликацията са изобразени на фиг. 1. (На фигурата с левия кръг е означено съждението *a*, а с десния – съждението *b*; заштрихованата площ съответствува на истинно съждение, а незаштрихованата – на неистинно съждение; пространството извън кръговете е допълващо.) Вж. *икономическа антиимпликация*.

Фиг. 1. Съотношения при логическа антиимпликация

АНТИИМПЛИКАЦИЯ (antiimplication) (**кд**) – във:

антиимпликация;

икономическа антиимпликация.

АНТИИМПОРТЕН ПРОДУКТ (anti-import product) (в межд.) – национално произвеждан *продукт*, заместващ вносният продукт във вътрешното *потребление*.

АНТИИМПОРТНО ПРОИЗВОДСТВО (anti-import production) (в межд.) – *производство*, което създава *антиимпортен продукт* (в межд.). При постоянни други условия неговото нарастване съкращава *вноса* (в макр.).

АНТИИНФЛАЦИОННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antiinflationary fiscal policy) (в макр.), **дефлационна бюджетна политика (в макр.)**, – политика на *бюджетна рестрикция* (в макр.), чиято цел е да се намали инфлационният потенциал, да се охладят икономиката даже и с цената на известно повишаване на *нормата на безработицата* (в макр.) и да се излезе от състоянието на *бум* (в макр.) и *пълна заетост* (в макр.).

АНТИИНФЛАЦИОННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antiinflationary fiscal policy) (**ки**) – във:

антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);

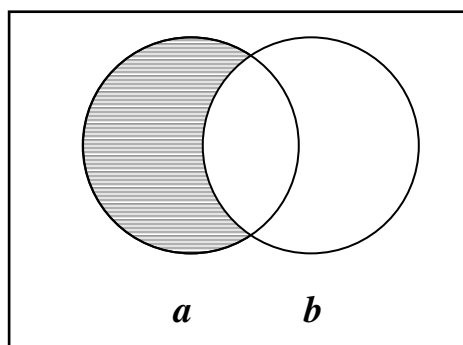
превантивна антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);
непревантивна антиинфлационна бюджетна политика (в макр.).

АНТИИНФЛАЦИОННА ПОЛИТИКА (antiinflationary policy) (**ки**) – във:

антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);
превантивна антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);
непревантивна антиинфлационна бюджетна политика (в макр.).

АНТИИНФЛАЦИОННА ХИПОТЕЗА ЗА ЕВРОПЕЙСКАТА ВАЛУТНА СИСТЕМА (anti-inflation hypothesis of the European Monetary System) (в межд.) – *икономическа хипотеза*, според която *Европейската валутна система - ЕВС (в межд.)* насърчава националните администрации на страните членки с висока *инфлация (в макр.)* да я държат под контрол, тъй като те трябва да привързват своите *валутни курсове (в межд.)* към *валутите (в межд.)* на страните от ЕВС с ниска инфлация.

АНТИКОНЮНКЦИЯ (anticonjunction), **отрицание на конюнкцията**, – такава *съждителна функция c* , която е истинна тогава и само тогава, когато не е истинно съждението, че едновременно е истинно съждението a и е истинно съждението b , т.е. не е истина, че “ a и b ”. Антикюнкцията се означава с израза $a \setminus b$, т.е. $c \equiv (a \setminus b)$, където знакът \setminus е **щрихът на Шефер** (Shaffer stroke; stroke function). Тук съждителната функция c е ново, по-сложно съждение, образувано от антиконюнкцията между съжденията a и b . Антикюнкцията е понятие на *математическата логика*. Алгебрата на логиката я разглежда като логическа операция. Съотношенията при антиконюнкцията са изобразени на фиг. 1. (На фигурата с левия кръг е означено съждението a , а с десния – съждението b ; защрихованата площ съответствува на истинно съждение, а незащрихованата – на неистинно съждение; пространството извън кръговете е допълващо.) Вж. *икономическа антиконюнкция*.

Фиг. 1. Съотношения при логическа антиимпликация

АНТИКОНЮНКЦИЯ (anticonjunction) (**кд**) – във:

антиконюнкция;

икономическа антиконюнкция.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (anti-neutral autonomous economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен ползностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен ползностен икономически растеж);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

интензивностно-антинеутрален автономен ползностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен ползностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен ползностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж).

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (antineutral autonomous utility economic growth) – същото като интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (antineutral autonomous utility economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж).

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС* (antineutral autonomous utility progress) (**ки**) – във:

интензивностно-антинеутрален автономен полезностен прогрес;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен прогрес;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (antineutral autonomous product economic growth) – същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (antineutral autonomous product economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс).

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХИКС, ДЖ. (antineutral autonomous product economic growth according to Hicks) – същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (antineutral autonomous value economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като *интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж*);

нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като *интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж*).

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС (antineutral autonomous value progress) (**ки**) – във:

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен прогрес;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен прогрес;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС* (antineutral autonomous technical progress) – същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*.

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС (antineutral autonomous technical progress) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*).

АНТИНЕУТРАЛЕН АВТОНОМЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ХИКС, ДЖ. (antineutral autonomous technical progress according to Hicks) – същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*.

АНТИНЕУТРАЛЕН БАЛАНС (antineutral balance) (**ки**) – във:

антинеутрален баланс на балансиращите операции (в межд.);

антинеутрален баланс на капиталовите операции (в межд.);

антинеутрален баланс на текущите операции (в межд.);

антинеутрален общ платежен баланс (в межд.);

антинеутрален търговски баланс (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛЕН БАЛАНС НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ* (antineutral counterweight transactions balance) (в межд.) (*) – *баланс на балан-*

сирещите операции (в межд.), който има ненулево салдо (в межд.) [вж. ненулево салдо на баланса на балансиращите операции (в межд.)]. Негови разновидности са положителният баланс на балансиращите операции (в межд.) и отрицателният баланс на балансиращите операции (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛЕН БАЛАНС НА КАПИТАЛОВИТЕ ОПЕРАЦИИ* (anti-neutral balance of payments on capital transactions; capital transactions neutral balance) (в межд.) – баланс на капиталовите операции (в межд.), който има ненулево салдо (в межд.) [вж. ненулево салдо на баланса на капиталовите операции (в межд.)]. Негови разновидности са положителният баланс на капиталовите операции (в межд.) и отрицателният баланс на капиталовите операции (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛЕН БАЛАНС НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ* (antineutral balance of payments on current transactions; current transactions neutral balance) (в межд.) – баланс на текущите операции (в межд.), който има ненулево салдо (в межд.) [вж. ненулево салдо на баланса на текущите операции (в межд.)]. Негови разновидности са положителният баланс на текущите операции (в межд.) и отрицателният баланс на текущите операции (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (antineutral economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

антинеутрален полезностен икономически растеж;

антинеутрален продуктов икономически растеж;

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на еластичността на заместването на икономическите фактори (същото като субституционално-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на еластичността на продукта към икономическия фактор (същото като еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на пределната норма на факторното заместване (същото като интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на средната факторна икономическа осигуреност (същото като екстензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на съотношението между еластичностите на продукта към икономическите фактори (същото като ефективно-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Солоу, Р. (същото като трудово-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Харод, Р. (същото като физическо-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

антинеутрален стойностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален ефективно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж

екстензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален трудово-интензивен продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален трудово-увеличаван продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален физическо-интензивен продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален физическо-увеличаван продуктов икономически растеж;

екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

ефективностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

ефективностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

ефективностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален трудово-увеличаван продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален физическо-увеличаван продуктов икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

интензивностно-физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

материално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

материално-антинеутрален стойностен икономически растеж;

материално-еластичностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

материално-еластичностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

нематериално-антинеутрален стойностен икономически растеж;

субституционално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

субституционално-антинеутрален продуктов икономически растеж;

субституционално-антинеутрален стойностен икономически растеж;

трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс) ;

трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж;

трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

трудова-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

трудова-изразходващ интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж;

физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

физическо-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

физическо-изразходващ интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО СОЛОУ, Р.
(antineutral economic growth according to Solow) (**ки**) – във:

антинеутрален продуктов икономически растеж по Солоу, Р. (същото като трудово-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж).

АНТИНЕУТРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХАРОД, Р.
(antineutral product economic growth according to Harrod) (**ки**) – във:

антинеутрален продуктов икономически растеж по Харод, Р. (същото като физическо-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж).

АНТИНЕУТРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХИКС, ДЖ.
(antineutral economic growth according to Hicks) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс (същото като трудово-антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като физическо-антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.

АНТИНЕУТРАЛЕН НЕБАЛАНСИРАН ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (anti-neutral disbalanced two-product economic growth) (в макр.) – същото като *еднофакторнообусловен небалансиран двупродуктов икономически растеж (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ОБЩ БАЛАНС (antineutral general balance) (**ки**) – във:
антинеутрален общ платежен баланс (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛЕН ОБЩ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (antineutral general balance of payments) (в межд.) (*) – *общ платежен баланс (в межд.)*, който има *ненулево салдо (в межд.)* [вж. *ненулево салдо на общия платежен баланс (в межд.)*]. Негови разновидности са *положителният общ платежен баланс (в межд.)* и *отрицателният общ платежен баланс (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (antineutral balance of payments) (**ки**) – във:
антинеутрален общ платежен баланс (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (antineutral utility economic growth) [подразбира се като *антинеутрален продуктово-полезностен икономически растеж** (antineutral productly-utility economic growth) в *икономическото потребление*] (*) – *продуктово-полезностен икономически растеж*, протичащ в условията на *антинеутрален полезностен прогрес*; общо понятие за антинеутралност на *продуктово-полезностния икономически растеж* по отношение на различни показатели в *динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*

$$TU(q,t) = \psi(q(t),t)$$

в някаква *продуктово-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* и *същностно-стратифицирана икономическа система*), която е *имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като *имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингрдиентна икономическа система*), където $q(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на икономическите продукти, съставена от елементите $q_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, m$, m –

броят на видовете интензионирани *икономически продукти*, а $TU(q, t)$ – функцията по отношение на времето на *общата икономическа полезност* (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*). При формирането и протичането на антинеутралния полезностен икономически растеж тежестта (респ. ролята) на даден икономически продукт (в контекста на съответния показател за антинеутралност) е различна от тази на друг продукт [в частност тежестта (респ. ролята) на *материалния икономически продукт* е различна от тази на *нематериалния икономически продукт*]. Такива показатели са: *пределната полезностна интензивност на икономическия продукт*, *еластичността на икономическата полезност към икономическия продукт* (съотношението между пределната полезностна интензивност на икономическия продукт и *средната полезностна интензивност на икономическия продукт*), *полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между *средните полезностни интензивности на икономическите продукти*), *пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти* (съотношението между пределните полезностни интензивности на икономическите продукти), съотношението между еластичностите на икономическата полезност към икономическите продукти, *еластичността на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*.

При протичането му във времето полезностният икономически растеж се възприема като антинеутрален по отношение на съответния показател, когато този показател се променя във времето. Това показва, че по подобие на неутралния полезностен икономически растеж има различни разновидности на антинеутралния полезностен икономически растеж, които се конституират според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността. Тъй като тези показатели могат да се променят нееднозначно във времето (в т.ч. и противоположно), не може да се постулира някакъв антинеутрален полезностен икономически растеж изобщо, по отношение на който всички други разновидности да са негови частни случаи. Това обаче не пречи, щото някои от разновидностите на антинеутралния полезностен икономически растеж да са частни случаи по отношение на други негови разновидности. Нещо повече, по отношение на един показател полезностният икономически растеж може да бъде антинеутрален, но по отношение на друг той да е неутрален (последното означава, че неутралността по отношение на даден показател може да се получи в резултат на взаимното компенсиране на противоположни антинеутралности по отношение на други показатели). (При протичането му във времето полезностният икономически растеж се възприема

като неутрален по отношение на съответния показател, когато този показател остава постоянен във времето; вж. *неутрален полезностен икономически растеж*.)

Според вида на показателя, по отношение на който се дефинира атинейтралността, се разграничават такива разновидности на атинейтралния полезностен икономически растеж като: (1) *еластичностно-атинейтрален полезностен икономически растеж* (същото като *атинейтрален полезностен икономически растеж по отношение на еластичността на икономическата полезност към икономическия продукт*) – когато динамичната еластичност на икономическата полезност към икономическия продукт (съотношението между динамичната пределна и динамичната средна полезностна интензивност на икономическия продукт) се променя във времето; (2) *екстензивностно-атинейтрален полезностен икономически растеж* (същото като *атинейтрален полезностен икономически растеж по отношение на полезностно-интензионалната средна продуктова икономическа осигуреност*) – когато динамичната средна полезностно-интензионална средна продуктова икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни полезностни интензивности на икономическите продукти или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на икономическите продукти) се променя във времето; (3) *интензивностно-атинейтрален полезностен икономически растеж* (същото като *атинейтрален полезностен икономически растеж по отношение на пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти (съотношението между динамичните динамичните средни полезностни интензивности на икономическите продукти) се променя във времето; (4) *ефективностно-атинейтрален полезностен икономически растеж* (същото като *атинейтрален полезностен икономически растеж по отношение на съотношението между еластичностите на икономическата полезност към икономическите продукти*) – когато съотношението между динамичните еластичности на икономическата полезност към икономическите продукти се променя във времето; (5) *субституционално-атинейтрален полезностен икономически растеж* (същото като *атинейтрален полезностен икономически растеж по отношение на еластичността на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната еластичност на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти се променя във времето.

Разновидност на разглежданото явление на антинеутралност на полезността икономически растеж е, когато автономният полезен икономически растеж се интерпретира в контекста на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция

$$TU(m, n, t) = \varphi(m(t), n(t), t),$$

където:

$m(t)$ е функцията по отношение на времето на *материалния икономически продукт*;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на *нематериалния икономически продукт*;

$TU(m, n, t)$ – функцията по отношение на времето на общата икономическа полезност.

Двата основни продукта (продуктови ингреденти) (материалният и нематериалният) са разположени в двумерно *пространство на икономическите продукти*. Тук антинеутралният полезен икономически растеж е налице, когато при неговото протичане във времето различни показатели в динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция се променят във времето.

Антинеутралният полезен икономически растеж има две основни разновидности: – материално-антинеутрален и нематериално-антинеутрален.

Материално-антинеутралният полезен икономически растеж е такъв антинеутрален полезен икономически растеж, при който оценяваното чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция интензивното въздействие върху него на материалния икономически продукт превишава интензивното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на материално-антинеутралния полезен икономически растеж са: (1) материално-индуциращият полезен икономически растеж, в т.ч. материално-спестяващият (нематериално-ангажиращият) и материално-освобождаващият (нематериално-поглъщащият) полезен икономически растеж; (2) материално-изразходващият (материално-екстензивният, нематериално-неизразходващият) полезен икономически растеж; (3) материално-интензивният (нематериално-неинтензивният) полезен икономически растеж; (4) материално-увеличаваният (материално-ефективният, нематериално-неефективният) полезен икономически растеж; (5) материално-

ускоряваният (нематериално-неускоряваният) полезен икономически растеж.

Нематериално-антинеутралният полезен икономически растеж е такъв антинеутрален полезен икономически растеж, при който оценяването чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на нематериално-антинеутралния полезен икономически растеж са: (1) нематериално-индуциращият полезен икономически растеж, в т.ч. нематериално-спестяващият (материално-ангажиращият) и нематериално-освобождаващият (материално-поглъщащият) полезен икономически растеж; (2) нематериално-изразходващият (нематериално-екстензивният, материално-неизразходващият) полезен икономически растеж; (3) нематериално-интензивният (материално-неинтензивният) полезен икономически растеж; (4) нематериално-увеличаваният (нематериално-ефективният, материално-неефективният) полезен икономически растеж; (5) нематериално-ускоряваният (материално-неускоряваният) полезен икономически растеж.

Когато двете тежести (на материалния и нематериалния продукт) се изравняват, антинеутралният полезен икономически растеж преминава в неутрален. Това показва, че неутралният полезен икономически растеж е преходно състояние между материално-антинеутралния и нематериално-антинеутралния технически икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (antineutral utility economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен полезен икономически растеж (същото като *интензивностно-антинеутрален автономен полезен икономически растеж*);

антинеутрален полезен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален полезен икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален полезен икономически растеж;

ефективностно-антинеутрален полезен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален полезен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

материално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

материално-еластичностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

субституционално-антинеутрален полезностен икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral utility economic growth to economic product substitution elasticity) – същото като субституционално-антинеутрален полезностен икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛЕЗНОСТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (antineutral utility economic growth to economic utility elasticity to economic product) – същото като еластичностно-антинеутрален полезностен икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНАТА СРЕДНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНOST* (antineutral utility economic growth to utility-intensional average product economic provideness) – същото като екстензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА НОРМА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНОТО ПРОДУКТОВО ЗАМЕСТВАНЕ* (antineutral utility

economic growth to utility-equivalent product substitution marginal rate) – същото като *интензивностно-антинеутрален полезен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ПОЛЕЗНОСТТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral utility economic growth to ratio between utility elasticity to economic products) – същото като *ефективно-антинеутрален полезен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС* (antineutral utility progress) [подразбира се като *антинеутрален продуктово-полезностен прогрес** (antineutral productly-utility progress)] (*) – общо понятие за антинеутралност на *продуктово-полезностния прогрес* в икономиката по отношение на различни показатели в динамичната *продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*

$$TU(q, t) = \psi(q(t), t)$$

в някаква *продуктово-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* и *същностно-стратифицирана икономическа система*), която е *имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като *имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*), където $q(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на икономическите продукти, съставена от елементите $q_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, m$, m – броят на видовете интензионирани *икономически продукти*, а $TU(q, t)$ – функцията по отношение на времето на *общата икономическа полезност* (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*). При формирането и протичането на антинеутралния полезен прогрес тежестта (респ. ролята) на даден икономически продукт (в контекста на съответния показател за антинеутралност) е различна от тази на друг продукт [в частност тежестта (респ. ролята) на *материалния икономически продукт* е различна от тази на *нематериалния икономически продукт*]. Такива показатели са: *пределната полезностна интензивност на икономическия продукт*, *еластичността на икономи-*

ческата полезност към икономическия продукт (съотношението между пределната полезностна интензивност на икономическия продукт и *средната полезностна интензивност на икономическия продукт*), *полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между *средните полезностни интензивности на икономическите продукти*), *пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти* (съотношението между пределните полезностни интензивности на икономическите продукти), съотношението между еластичностите на икономическата полезност към икономическите продукти, *еластичността на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*.

При протичането му във времето полезностният прогрес се възприема като антинеутрален по отношение на съответния показател, когато този показател се променя във времето. Това показва, че по подобие на неутралния полезен прогрес има различни разновидности на антинеутралния полезен прогрес, които се конституират според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността. Тъй като тези показатели могат да се променят нееднозначно във времето (в т.ч. и противоположно), не може да се постулира някакъв антинеутрален полезен прогрес изобщо, по отношение на който всички други разновидности да са негови частни случаи. Това обаче не пречи, щото някои от разновидностите на антинеутралния полезен прогрес да са частни случаи по отношение на други негови разновидности. Нещо повече, по отношение на един показател полезностният прогрес може да бъде антинеутрален, но по отношение на друг той да е неутрален (последното означава, че неутралността по отношение на даден показател може да се получи в резултат на взаимното компенсиране на противоположни антинеутралности по отношение на други показатели). (При протичането му във времето полезностният прогрес се възприема като неутрален по отношение на съответния показател, когато този показател остава остоянен във времето; вж. *неутрален технически прогрес*.)

Според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността, се разграничават такива разновидности на антинеутралния полезен прогрес като: (1) *еластичностно-антинеутрален полезен прогрес* (същото като *антинеутрален полезен прогрес по отношение на еластичността на икономическата полезност към икономическия продукт*) – когато динамичната еластичност на икономическата полезност към икономическия продукт (съотношението между динамичната пределна и динамичната средна полезностна интензивност на икономическия продукт) се променя във време-

то; (2) *екстензивностно-антинеутрален полезностен прогрес* (същото като *антинеутрален полезностен прогрес по отношение на полезностно-интензионалната средна продуктова икономическа осигуреност*) – когато динамичната средна *полезностно-интензионална средна продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между динамичните средни полезностни интензивности на икономическите продукти или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на икономическите продукти) се променя във времето; (3) *интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес* (същото като *антинеутрален полезностен прогрес по отношение на пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти (съотношението между динамичните динамичните средни полезностни интензивности на икономическите продукти) се променя във времето; (4) *ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес* (същото като *антинеутрален полезностен прогрес по отношение на съотношението между еластичностите на икономическата полезност към икономическите продукти*) – когато съотношението между динамичните еластичности на икономическата полезност към икономическите продукти се променя във времето; (5) *субституционално-антинеутрален полезностен прогрес* (същото като *антинеутрален полезностен прогрес по отношение на еластичността на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната еластичност на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти се променя във времето.

Разновидност на разглежданото явление на антинеутралност на полезностния прогрес е, когато автономният полезностен прогрес се интерпретира в контекста на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция

$$TU(m, n, t) = \varphi(m(t), n(t), t),$$

където:

$m(t)$ е функцията по отношение на времето на *материалния икономически продукт*;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на *нематериалния икономически продукт*;

$TU(m, n, t)$ – функцията по отношение на времето на *общата икономическа полезност*.

Двата основни продукта (продуктови ингредори) (материалният и нематериалният) са разположени в двумерно *пространство на икономическите продукти*. Тук антинеутралният полезностен прогрес е налице, когато при неговото протичане във времето различни показатели в динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция се променят във времето.

Антинеутралният полезностен прогрес има две основни разновидности: – материално-антинеутрален и нематериално-антинеутрален.

Материално-антинеутралният полезностен прогрес е такъв антинеутрален полезностен прогрес, при който оценяването чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на материално-антинеутралния полезностен прогрес са: (1) материално-индуциращият полезностен прогрес, в т.ч. материално-спестяващият (нематериално-ангажиращият) и материално-освобождаващият (нематериално-поглъщащият) полезностен прогрес; (2) материално-изразходващият (материално-екстензивният, нематериално-неизразходващият) полезностен прогрес; (3) материално-интензивният (нематериално-неинтензивният) полезностен прогрес; (4) материално-увеличаваният (материално-ефективният, нематериално-неефективният) полезностен прогрес; (5) материално-ускоряваният (нематериално-неускоряваният) полезностен прогрес.

Нематериално-антинеутралният полезностен прогрес е такъв антинеутрален полезностен прогрес, при който оценяването чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на нематериално-антинеутралния полезностен прогрес са: (1) нематериално-индуциращият полезностен прогрес, в т.ч. нематериално-спестяващият (материално-ангажиращият) и нематериално-освобождаващият (материално-поглъщащият) полезностен прогрес; (2) нематериално-изразходващият (нематериално-екстензивният, материално-неизразходващият) полезностен прогрес; (3) нематериално-интензивният (материално-неинтензивният) полезностен прогрес;

(4) нематериално-увеличаваният (нематериално-ефективният, материално-неефективният) полезен прогрес; (5) нематериално-ускоряваният (материално-неускоряваният) полезен прогрес.

Когато двете тежести (на материалния и нематериалния продукт) се изравняват, антинеутралният полезен прогрес преминава в неутрален. Това показва, че неутралният полезен прогрес е преходно състояние между материално-антинеутралния и нематериално-антинеутралния технически прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС (antineutral utility progress)

(ки) – във:

антинеутрален полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален ефективностно-антинеутрален полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-антинеутрален полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален материално-интензивен полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален материално-увеличаван полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален нематериално-интензивен полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван полезен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален полезен прогрес;

екстензивностно-неутрален ефективностно-антинеутрален полезен прогрес;

екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален полезен прогрес;

еластичностно-антинеутрален полезен прогрес;

ефективностно-антинеутрален полезен прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективностно-антинеутрален полезен прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален полезностен прогрес;
интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес;
интензивностно-антинеутрален автономен полезностен прогрес;
интензивностно-антинеутрален материално-увеличаван полезностен прогрес;
интензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван полезностен прогрес;
интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен прогрес;
интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен прогрес;
интензивностно-неутрален ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-еластичностно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-интензивен ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес;
нематериално-антинеутрален полезностен прогрес;
нематериално-изразходващ ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес;
нематериално-изразходващ интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес;
нематериално-интензивен ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес;
субституционално-антинеутрален полезностен прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral utility progress to economic product substitution elasticity) – същото като *субституционално-антинеутрален полезностен прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛЕЗНОСТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (antineutral utility progress to economic utility elasticity to economic product) – същото като *еластичностно-антинеутрален полезен прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНАТА СРЕДНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ* (antineutral utility progress to utility-intensional average product economic provideness) – същото като *екстензивностно-антинеутрален полезен прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА НОРМА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНОТО ПРОДУКТОВО ЗАМЕСТВАНЕ* (antineutral utility progress to utility-equivalent product substitution marginal rate) – същото като *интензивностно-антинеутрален полезен прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ПОЛЕЗНОСТТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral utility progress to ratio between utility elasticity to economic products) – същото като *ефективно-антинеутрален полезен прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (antineutral product economic growth) (*) – *продуктов икономически растеж*, извършван в условията на *антинеутрален технически прогрес*; общо понятие за антинеутралност на продуктовия икономически растеж по отношение на различни показатели в моделиращата го *динамична собствено-производствена икономическа функция* $q(t) = f(x(t), t)$ в някаква *производствена икономическа система*, където $x(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на *производствените икономически фактори* на растежа (вж. *динамична векторна икономическа функция*), съставена от елементите $x_j(t), j = 1, 2, \dots, m$, [всяко $x_j(t)$ е функцията по отношение на времето на j -тия вид производствен икономически фактор, като m е броят на видовете икономически фактори, т.е. размерността на *пространството на производствените икономически фактори*], а $q(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на *икономическите продукти*, съставена от елементите $q_i(t), i = 1, 2, \dots, n$, [всяко $q_i(t)$ е функцията по от-

ношение на времето на i -тия вид икономически продукт, като n е броят на видовете икономически продукти]. При формирането и протичането на антинеутралния продуктов икономически растеж тежестта (респ. ролята) на даден производствен икономически фактор на растежа (в контекста на съответния показател за антинеутралност) е различна от тази на друг негов фактор [в частност тежестта (респ. ролята) на *трудовия производствен икономически фактор* на растежа е различна от тази на *физическия производствен икономически фактор* на растежа]. Такива показатели са: *пределната продуктова производителност на икономическия фактор*, *еластичността на икономическия продукт към икономическия фактор* (съотношението между пределната продуктова производителност на икономическия фактор и *средната продуктова производителност на икономическия фактор*), *производствената факторна икономическа осигуреност* (съотношението между *средните продуктови производителности на икономическите фактори*), *пределната норма на продуктово-еквивалентното заместване на производствените икономически фактори* (съотношението между пределните продуктови производителности на икономическите фактори), съотношението между еластичностите на икономическия продукт към икономическите фактори, *еластичността на заместването на производствените икономически фактори*.

При протичането му във времето продуктивият икономически растеж се възприема като антинеутрален по отношение на съответния показател, когато този показател се променя във времето. Това показва, че има различни разновидности на антинеутралния продуктов икономически растеж, които се конституират според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността. Тъй като тези показатели могат да се променят нееднозначно във времето (в т.ч. и противоположно), не може да се постулира някакъв антинеутрален продуктов икономически растеж изобщо, по отношение на който всички други разновидности да са негови частни случаи. Това обаче не пречи, щото някои от разновидностите на антинеутралния продуктов икономически растеж да са частни случаи по отношение на други негови разновидности. Нещо повече, по отношение на един показател продуктивият икономически растеж може да бъде антинеутрален, но по отношение на друг той да е неутрален (последното означава, че неутралността по отношение на даден показател може да се получи в резултат на взаимното компенсиране на противоположни антинеутралности по отношение на други показатели) (При протичането му във времето продуктивият икономически растеж се възприема като неутрален по отношение на съответния показател, когато този по-

казател остава остоянен във времето; вж. *неутрален продуктов икономически растеж*.)

Според вида на показателя, по отношение на който се дефинира атинейутралността, се разграничават такива разновидности на атинейутралния продуктов икономически растеж като: (1) *еластичностно-атинейутрален продуктов икономически растеж* (същото като *атинейутрален продуктов икономически растеж по отношение на еластичността на продукта към икономическия фактор*) – когато динамичната еластичност на икономическия продукт към икономическия фактор (съотношението между динамичната пределна и динамичната средна продуктова производителност на икономическия фактор) се променя във времето; (2) *екстензивностно-атинейутрален продуктов икономически растеж* (същото като *атинейутрален продуктов икономически растеж по отношение на средната факторна икономическа осигуреност*) – когато динамичната средна производствена факторна икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни продуктови производителности на икономическите фактори или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на производствените икономически фактори) се променя във времето; (3) *интензивностно-атинейутрален продуктов икономически растеж* (същото като *атинейутрален продуктов икономически растеж по отношение на пределната норма на факторното заместване*) – когато динамичната пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на производствените икономически фактори (съотношението между динамичните пределни продуктови производителности на икономическите фактори) се променя във времето; (4) *ефективностно-атинейутрален продуктов икономически растеж* (същото като *атинейутрален продуктов икономически растеж по отношение на съотношението между еластичностите на продукта към икономическите фактори*) – когато съотношението между динамичните еластичности на икономическия продукт към икономическите фактори се променя във времето; (5) *субституционално-атинейутрален продуктов икономически растеж* (същото като *атинейутрален продуктов икономически растеж по отношение на еластичността на заместването на икономическите фактори*) – когато динамичната еластичност на заместването на производствените икономически фактори се променя във времето.

Разновидност на разглежданото явление на атинейутралност на продуктовия икономически растеж е, когато автономният продуктов икономически растеж се интерпретира в контекста на моделиращата го *динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция* $q(t) = f(l(t),$

 $h(t)$, t), където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на *трудовия производствен икономически фактор*, $h(t)$ – функцията по отношение на времето на *физическия производствен икономически фактор*, $q(t)$ – функцията по отношение на времето на икономическия продукт в качеството му на *икономически резултат*. Двата основни фактора на растежа (трудовият и физическият) са разположени в двумерно *пространство на производствените икономически еактри*. Тук антинеутралният продуктов икономически растеж е налице, когато при неговото протичане във времето различни показатели в динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция се променят във времето.

Антинеутралният продуктов икономически растеж се подразделя на два основни типа – трудово-антинеутрален и физическо-антинеутрален.

(1) *Трудово-антинеутрален продуктов икономически растеж* е налице, когато при формирането и протичането на продуктовия икономически растеж тежестта (респ. ролята) на трудовия производствен икономически фактор на растежа (в контекста на съответния показател) е по-голяма от тази на физическия производствен икономически фактор на растежа. Според характера на този показател разновидности на трудово-антинеутралния продуктов икономически растеж са: (1) *трудово-индуциращият продуктов икономически растеж*, в т.ч. *трудово-спестяващият продуктов икономически растеж* (физическо-ангажиращият продуктов икономически растеж) и *трудово-освобождаващият продуктов икономически растеж* (физическо-поглъщащият продуктов икономически растеж); (2) *трудово-изразходващият продуктов икономически растеж* (трудово-екстензивният продуктов икономически растеж, физическо-неизразходващият продуктов икономически растеж); (3) *трудово-интензивният продуктов икономически растеж* (физическо-неинтензивният продуктов икономически растеж); (4) *трудово-увеличаваният продуктов икономически растеж* (трудово-ефективният продуктов икономически растеж, физическо-неефективният продуктов икономически растеж); (5) *трудово-ускоряваният продуктов икономически растеж* (физическо-неускоряваният продуктов икономически растеж).

(2) *Физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж* (капиталово-антинеутралният продуктов икономически растеж) е налице, когато при формирането и протичането на продуктовия икономически растеж тежестта (респ. ролята) на физическия производствен икономически фактор на растежа (също в контекста на съответния показател) е по-голяма от тази на трудовия

производствен икономически фактор на растежа. Според характера на този показател разновидности на физическо-антинеутралния продуктов икономически растеж са: (1) *физическо-индуциращият продуктов икономически растеж*, в т.ч. *физическо-спестяващият продуктов икономически растеж* (трудо-дово-ангажиращият продуктов икономически растеж) и *физическо-освобождаващият продуктов икономически растеж* (трудо-дово-поглъщащият продуктов икономически растеж); (2) *физическо-изразходващият продуктов икономически растеж* (*физическо-екстензивният продуктов икономически растеж*, *трудо-дово-неизразходващият продуктов икономически растеж*); (3) *физическо-интензивният продуктов икономически растеж* (*трудо-дово-неинтензивният продуктов икономически растеж*); (4) *физическо-увеличаваният продуктов икономически растеж* (*физическо-ефективният продуктов икономически растеж*, *трудо-дово-неефективният продуктов икономически растеж*); (5) *физическо-ускоряваният продуктов икономически растеж* (*трудо-дово-неускоряваният продуктов икономически растеж*).

Когато двете тежести (на трудовия и физическия фактор) се изравняват, антинеутралният продуктов икономически растеж преминава в неутрален. Това показва, че неутралният продуктов икономически растеж е преходно състояние между трудо-дово-антинеутралния и физическо-антинеутралния продуктов икономически растеж. Вж. *неутрален продуктов икономически растеж*.

Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават ***антинеутрален продуктов микроикономически растеж**** (antineutral product microeconomic growth), ***антинеутрален продуктов мезоикономически растеж**** (antineutral product mesoeconomic growth) и ***антинеутрален продуктов макроикономически растеж**** (antineutral product macroeconomic growth). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават ***индивидуален антинеутрален продуктов икономически растеж**** (individual antineutral product economic growth), ***фирмен антинеутрален продуктов икономически растеж**** (firm antineutral product economic growth), ***обществен антинеутрален продуктов икономически растеж**** (social antineutral product economic growth) и т.н. Според *ингредиентната икономическа изразимост* (както и според *ценностната икономическа ингредиентност*) се разграничават ***ценностен антинеутрален продуктов икономически растеж**** (worth antineutral product economic growth), ***стойностен антинеутрален продуктов икономически растеж**** (value antineutral product economic growth), ***полезностен антинеутрален продуктов икономически растеж**** (utility antineutral product economic growth), ***специфичен антинеутрален про-***

дуктов икономически растеж икономически растеж* (specific antineutral product economic growth) и други.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (antineutral product economic growth) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

антинеутрален продуктов икономически растеж;

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на еластичността на заместването на икономическите фактори (същото като *субституционално-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на еластичността на продукта към икономическия фактор (същото като *еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на пределната норма на факторното заместване (същото като *интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на средната факторна икономическа осигуреност (същото като *екстензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по отношение на съотношението между еластичностите на продукта към икономическите фактори (същото като *ефективно-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Солоу, Р. (същото като *трудова-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Харод, Р. (същото като *физическо-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*);

антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж

екстензивностно-антинеутрален ефективно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален трудово-интензивен продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален трудово-увеличаван продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален физическо-интензивен продуктов икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален физическо-увеличаван продуктов икономически растеж;

екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

ефективно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс)

интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален трудово-увеличаван продуктов икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален физическо-увеличаван продуктов икономически растеж;

интензивностно-трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като трудово-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

интензивностно-физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж (същото като физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

субституционално-антинеутрален продуктов икономически растеж;

трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (същото като трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж;

трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

трудова-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

трудова-изразходващ интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Хикс, Дж. (физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс);

физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж

физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

физическо-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж;

физическо-изразходващ интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ (antineutral product economic growth to economic factor substitution elasticity) – същото като *субституционално-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ПРОДУКТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (antineutral product economic growth to product elasticity to economic factor) – същото като *еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА НОРМА НА ФАКТОРНОТО ЗАМЕСТВАНЕ (antineutral product economic growth to factor substitution marginal rate) – същото като *интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СРЕДНАТА ФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ (antineutral product economic growth to average factor economic ratio) – същото като *екстензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ЕЛАСТИЧНОСТИТЕ НА ПРОДУКТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ (antineutral product economic growth to ratio between product elasticities to economic factors) – същото като *ефективностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО СОЛОУ, Р.* (antineutral product economic growth according to Solow) – същото като *трудова-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХАРОД, Р.* (antineutral product economic growth according to Harrod) – същото като *физическо-еластичностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХИКС, ДЖ.* (antineutral product economic growth according to Hicks), **антинеутрален автономен продуктов икономически растеж, интензивностно-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж, антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс**, – *продуктов икономически растеж*, извършван в условията на *антинеутрален продуктов технически прогрес по Дж. Хикс*; *интензивностно-антинеутрален продуктов икономически растеж*, при който *производствената трудова-факторна осигуреност на физическия икономически фактор* на растежа $l(t)/h(t)$ [респ. *производствената физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* на растежа $h(t)/l(t)$] остава постоянна във времето, където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*. Специфично за интензивностно-антинеутралния продуктов икономически растеж е, че съотношението меж-

ду пределните продуктови производителности на икономическите фактори се променя във времето, а антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс е негов частен случай. Конституира се при динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция. Той има две разновидности: (1) *трудова-антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс* (същото като интензивностно-трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж и като *трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*) – когато пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор расте по-бързо от пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор (като факторната икономическа осигуреност остава постоянна във времето), и (2) *физическо-антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс* (същото като интензивностно-физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж и като *физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*) – когато пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор расте по-бързо от пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор (като факторната икономическа осигуреност отново остава постоянна във времето).

АНТИНЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХИКС, ДЖ.* (antineutral product economic growth according to Hicks) (**ки**) – **ВЪВ:**

антинеутрален продуктов икономически растеж по Хикс, Дж.;

трудова-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс (същото като *трудова-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

трудова-антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс;

физическо-антинеутрален автономен продуктов икономически растеж по Дж. Хикс (същото като *физическо-антинеутрален продуктов икономически растеж по Дж. Хикс*);

физическо-антинеутралният продуктов икономически растеж по Дж. Хикс.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (antineutral value economic growth) [подразбира се като *антинеутрален про-*

продуктово-стойностен икономически растеж* (antineutral productly-value economic growth) в икономическото производство] (*) – *продуктово-стойностен икономически растеж*, протичащ в условията на *антинеутрален стойностен прогрес*; общо понятие за антинеутралност на *продуктово-стойностния икономически растеж* по отношение на различни показатели в динамичната *продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*

$$TV(q,t) = \omega(q(t),t)$$

в някаква **продуктово-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система*** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* и *същностно-стратифицирана икономическа система*), която е **имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система*** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система*** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*), където $q(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на икономическите продукти, съставена от елементите $q_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, m$, m – броят на видовете интензионирани *икономически продукти*, а $TV(q, t)$ – функцията по отношение на времето на *общата икономическа стойност* (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*). При формирането и протичането на антинеутралния стойностен икономически растеж тежестта (респ. ролята) на даден икономически продукт (в контекста на съответния показател за антинеутралност) е различна от тази на друг продукт [в частност тежестта (респ. ролята) на *материалния икономически продукт* е различна от тази на *нематериалния икономически продукт*]. Такива показатели са: *пределната стойностна интензивност на икономическия продукт*, *еластичността на икономическата стойност към икономическия продукт* (съотношението между пределната стойностна интензивност на икономическия продукт и *средната стойностна интензивност на икономическия продукт*), *стойностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между *средните стойностни интензивности на икономическите продукти*), *пределната норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти* (съотношението между пределните стойностни интензивности на икономическите продукти), съотношението между еластичностите на икономическата стойност към икономическите продукти, *еластичността на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*.

При протичането му във времето стойностният икономически растеж се възприема като *антинеутрален по отношение на съответния показател, когато този показател се променя във времето*. Това показва, че по подобие на неутралния стойностен икономически растеж има различни разновидности на антинеутралния стойностен икономически растеж, които се конституират според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността. Тъй като тези показатели могат да се променят нееднозначно във времето (в т.ч. и противоположно), не може да се постулира някакъв антинеутрален ползостен икономически растеж изобщо, по отношение на който всички други разновидности да са негови частни случаи. Това обаче не пречи, щото някои от разновидностите на антинеутралния стойностен икономически растеж да са частни случаи по отношение на други негови разновидности. Нещо повече, по отношение на един показател стойностният икономически растеж може да бъде антинеутрален, но по отношение на друг той да е неутрален (последното означава, че неутралността по отношение на даден показател може да се получи в резултат на взаимното компенсиране на противоположни антинеутралности по отношение на други показатели). (При протичането му във времето стойностният икономически растеж се възприема като неутрален по отношение на съответния показател, когато този показател остава постоянен във времето; вж. *неутрален стойностен икономически растеж*.)

Според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността, се разграничават такива разновидности на антинеутралния стойностен икономически растеж като: (1) *еластичностно-антинеутрален стойностен икономически растеж* (същото като *антинеутрален стойностен икономически растеж по отношение на еластичността на икономическата стойност към икономическия продукт*) – когато динамичната еластичност на икономическата стойност към икономическия продукт (съотношението между динамичната пределна и динамичната средна стойностна интензивност на икономическия продукт) се променя във времето; (2) *екстензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж* (същото като *антинеутрален стойностен икономически растеж по отношение на стойностно-интензионалната средна продуктова икономическа осигуреност*) – когато динамичната средна *стойностно-интензионална средна продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между динамичните средни стойностни интензивности на икономическите продукти или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на икономическите продукти) се променя

във времето; (3) *интензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж* (същото като *антинеутрален стойностен икономически растеж по отношение на пределната норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти (съотношението между динамичните динамичните средни стойностни интензивности на икономическите продукти) се променя във времето; (4) *ефективностно-антинеутрален стойностен икономически растеж* (същото като *антинеутрален стойностен икономически растеж по отношение на съотношението между еластичностите на икономическата стойност към икономическите продукти*) – когато съотношението между динамичните еластичности на икономическата стойност към икономическите продукти се променя във времето; (5) *субституционално-антинеутрален стойностен икономически растеж* (същото като *антинеутрален стойностен икономически растеж по отношение на еластичността на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната еластичност на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти се променя във времето.

Разновидност на разглежданото явление на антинеутралност на стойностния икономически растеж е, когато автономният стойностен икономически растеж се интерпретира в контекста на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция

$$TV(m,n,t) = \tau(m(t),n(t),t),$$

където:

$m(t)$ е функцията по отношение на времето на *материалния икономически продукт*;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на *нематериалния икономически продукт*;

$TV(m,n,t)$ – функцията по отношение на времето на *общата икономическа стойност*.

Двата основни продукта (продуктови ингредори) (материалният и нематериалният) са разположени в двумерно *пространство на икономическите продукти*. Тук антинеутралният стойностен икономически растеж е налице, когато при неговото протичане във времето различни показатели в динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция се променят във времето.

Антинеутралният стойностен икономически растеж има две основни разновидности: – материално-антинеутрален и нематериално-антинеутрален.

Материално-антинеутралният стойностен икономически растеж е такъв антинеутрален стойностен икономически растеж, при който оценяването чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на материално-антинеутралния стойностен икономически растеж са: (1) материално-индуциращият стойностен икономически растеж, в т.ч. материално-спестяващият (нематериално-ангажиращият) и материално-освобождаващият (нематериално-поглъщащият) стойностен икономически растеж; (2) материално-изразходващият (материално-екстензивният, нематериално-неизразходващият) стойностен икономически растеж; (3) материално-интензивният (нематериално-неинтензивният) стойностен икономически растеж; (4) материално-увеличаваният (материално-ефективният, нематериално-неефективният) стойностен икономически растеж; (5) материално-ускоряваният (нематериално-неускоряваният) стойностен икономически растеж.

Нематериално-антинеутралният стойностен икономически растеж е такъв антинеутрален стойностен икономически растеж, при който оценяването чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на нематериално-антинеутралния стойностен икономически растеж са: (1) нематериално-индуциращият стойностен икономически растеж, в т.ч. нематериално-спестяващият (материално-ангажиращият) и нематериално-освобождаващият (материално-поглъщащият) стойностен икономически растеж; (2) нематериално-изразходващият (нематериално-екстензивният, материално-неизразходващият) стойностен икономически растеж; (3) нематериално-интензивният (материално-неинтензивният) стойностен икономически растеж; (4) нематериално-увеличаваният (нематериално-ефективният, материално-неефективният) стойностен икономически растеж;

(5) нематериално-ускоряваният (материално-неускоряваният) стойностен икономически растеж.

Когато двете тежести (на материалния и нематериалния продукт) се изравняват, антинеутралният стойностен икономически растеж преминава в неутрален. Това показва, че неутралният стойностен икономически растеж е преходно състояние между материално-антинеутралния и нематериално-антинеутралния технически икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (anti-neutral value economic growth) (**ки**) – във:

екстензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

ефективностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж;

материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

материално-антинеутрален стойностен икономически растеж;

материално-еластичностно-антинеутрален стойностен икономически растеж;

нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен стойностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален стойностен икономически растеж.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral value economic growth to economic product substitution elasticity) – същото като *субституционално-антинеутрален стойностен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (antineutral value economic growth to economic value elasticity to economic product) – същото като *еластичностно-антинеутрален стойностен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА НОРМА НА СТОЙНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНОТО ПРОДУКТОВО ЗАМЕСТВАНЕ* (antineutral value economic growth to value-equivalent product substitution marginal rate) – същото като *интензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СТОЙНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНАТА СРЕДНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ* (antineutral value economic growth to value-intensional average product economic provideness) – същото като *екстензивностно-антинеутрален стойностен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ЕЛАСТИЧНОСТТА НА СТОЙНОСТТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral value economic growth to ratio between value elasticity to economic products) – същото като *ефективно-антинеутрален стойностен икономически растеж*.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС* (antineutral value progress) [подразбира се като *антинеутрален продуктово-стойностен прогрес** (antineutral productly-value progress)] (*) – общо понятие за антинеутралност на *продуктово-стойностния прогрес* в икономиката по отношение на различни показатели в динамичната *продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*

$$TV(q,t) = \omega(q(t),t)$$

В някаква *продуктово-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система** (product-value essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* и *същностно-стратифицирана икономическа система*), която е *имплицитно-дефинирана*

диспозиционна икономическа система* (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система*** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*), където $q(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на икономическите продукти, съставена от елементите $q_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, m$, m – броят на видовете интензионирани *икономически продукти*, а $TV(q, t)$ – функцията по отношение на времето на *общата икономическа стойност* (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*). При формирането и протичането на антинеутралния стойностен прогрес тежестта (респ. ролята) на даден икономически продукт (в контекста на съответния показател за антинеутралност) е различна от тази на друг продукт [в частност тежестта (респ. ролята) на *материалния икономически продукт* е различна от тази на *нематериалния икономически продукт*]. Такива показатели са: *пределната стойностна интензивност на икономическия продукт*, *еластичността на икономическата стойност към икономическия продукт* (съотношението между пределната стойностна интензивност на икономическия продукт и *средната стойностна интензивност на икономическия продукт*), *стойностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между *средните стойностни интензивности на икономическите продукти*), *пределната норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти* (съотношението между пределните стойностни интензивности на икономическите продукти), съотношението между еластичностите на икономическата стойност към икономическите продукти, *еластичността на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*.

При протичането му във времето стойностният прогрес се възприема като антинеутрален по отношение на съответния показател, когато този показател се променя във времето. Това показва, че по подобие на неутралния стойностен прогрес има различни разновидности на антинеутралния стойностен прогрес, които се конституират според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността. Тъй като тези показатели могат да се променят нееднозначно във времето (в т.ч. и противоположно), не може да се постулира някакъв антинеутрален стойностен прогрес изобщо, по отношение на който всички други разновидности да са негови частни случаи. Това обаче не пречи, щото някои от разновидностите на антинеутралния стойностен прогрес да са частни случаи по отношение на други негови разновидности. Нещо повече, по отношение на един показател стойностният прогрес

рес може да бъде антинеутрален, но по отношение на друг той да е неутрален (последното означава, че неутралността по отношение на даден показател може да се получи в резултат на взаимното компенсиране на противоположни антинеутралности по отношение на други показатели). (При протичането му във времето стойностният прогрес се възприема като неутрален по отношение на съответния показател, когато този показател остава остоянен във времето; вж. *неутрален технически прогрес*.)

Според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността, се разграничават такива разновидности на антинеутралния стойностен прогрес като: (1) *еластичностно-антинеутрален стойностен прогрес* (същото като *антинеутрален стойностен прогрес по отношение на еластичността на икономическата стойност към икономическия продукт*) – когато динамичната еластичност на икономическата стойност към икономическия продукт (съотношението между динамичната пределна и динамичната средна стойностна интензивност на икономическия продукт) се променя във времето; (2) *екстензивностно-антинеутрален стойностен прогрес* (същото като *антинеутрален стойностен прогрес по отношение на стойностно-интензионалната средна продуктова икономическа осигуреност*) – когато динамичната средна стойностно-интензионална средна продуктова икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни стойностни интензивности на икономическите продукти или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на икономическите продукти) се променя във времето; (3) *интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес* (същото като *антинеутрален стойностен прогрес по отношение на пределната норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти*) – когато динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти (съотношението между динамичните средни стойностни интензивности на икономическите продукти) се променя във времето; (4) *ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес* (същото като *антинеутрален стойностен прогрес по отношение на съотношението между еластичностите на икономическата стойност към икономическите продукти*) – когато съотношението между динамичните еластичности на икономическата стойност към икономическите продукти се променя във времето; (5) *субституционално-антинеутрален стойностен прогрес* (същото като *антинеутрален стойностен прогрес по отношение на еластичността на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите про-*

дукти) – когато динамичната еластичност на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти се променя във времето.

Разновидност на разглежданото явление на антинеутралност на стойностния прогрес е, когато автономният стойностен прогрес се интерпретира в контекста на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция

$$TV(m, n, t) = \tau(m(t), n(t), t),$$

където:

$m(t)$ е функцията по отношение на времето на *материалния икономически продукт*;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на *нематериалния икономически продукт*;

$TV(m, n, t)$ – функцията по отношение на времето на общата икономическа стойност.

Двата основни продукта (продуктови ингреденти) (материалният и нематериалният) са разположени в двумерно *пространство на икономическите продукти*. Тук антинеутралният стойностен прогрес е налице, когато при неговото протичане във времето различни показатели в динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция се променят във времето.

Антинеутралният стойностен прогрес има две основни разновидности: – материално-антинеутрален и нематериално-антинеутрален.

Материално-антинеутралният стойностен прогрес е такъв антинеутрален стойностен прогрес, при който оценяваното чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на материално-антинеутралния стойностен прогрес са: (1) материално-индуциращият стойностен прогрес, в т.ч. материално-спестяващият (нематериално-ангажиращият) и материално-освобождаващият (нематериално-поглъщащият) стойностен прогрес; (2) материално-изразходващият (материално-екстензивният, нематериално-неизразходващият) стойностен прогрес; (3) материално-интензивният (нематериално-неинтензивният) стойностен прогрес; (4) материално-увеличаваният (материално-ефективният, нематериално-

неефективният) стойностен прогрес; (5) материално-ускоряваният (нематериално-неускоряваният) стойностен прогрес.

Нематериално-антинеутралният стойностен прогрес е такъв антинеутрален стойностен прогрес, при който оценяването чрез някакъв показател на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция интензионалното въздействие върху него на нематериалния икономически продукт превишава интензионалното въздействие върху него на материалния икономически продукт, оценено чрез същия показател. Според характера на този показател разновидности на нематериално-антинеутралния стойностен прогрес са: (1) нематериално-индуциращият стойностен прогрес, в т.ч. нематериално-спестяващият (материално-ангажиращият) и нематериално-освобождаващият (материално-поглъщащият) стойностен прогрес; (2) нематериално-изразходващият (нематериално-екстензивният, материално-неизразходващият) стойностен прогрес; (3) нематериално-интензивният (материално-неинтензивният) стойностен прогрес; (4) нематериално-увеличаваният (нематериално-ефективният, материално-неефективният) стойностен прогрес; (5) нематериално-ускоряваният (материално-неускоряваният) стойностен прогрес.

Когато двете тежести (на материалния и нематериалния продукт) се изравняват, антинеутралният стойностен прогрес преминава в неутрален. Това показва, че неутралният стойностен прогрес е преходно състояние между материално-антинеутралния и нематериално-антинеутралния технически прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС (antineutral value progress) (ки) – във:

антинеутрален стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

ефективно-антинеутрален

екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален материално-интензивен стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален материално-увеличаван стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален нематериално-интензивен стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван стойностен прогрес;

екстензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

екстензивностно-неутрален ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

еластичностно-антинеутрален стойностен прогрес;

ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален материално-увеличаван стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван стойностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

интензивностно-неутрален ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

материално-антинеутрален стойностен прогрес;

материално-еластичностно-антинеутрален стойностен прогрес;

материално-изразходващ ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

материално-изразходващ интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

материално-интензивен ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

нематериално-антинеутрален стойностен прогрес;

нематериално-изразходващ ефективностно-антинеутрален стойностен прогрес;

нематериално-изразходващ интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес;

нематериално-интензивен ефективно-антинеутрален стойностен прогрес;

субституционално-антинеутрален стойностен прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral value progress to economic product substitution elasticity) – същото като *субституционално-антинеутрален стойностен прогрес.*

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (antineutral value progress to economic value elasticity to economic product) – същото като *еластичностно-антинеутрален стойностен прогрес.*

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА НОРМА НА СТОЙНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНОТО ПРОДУКТОВО ЗАМЕСТВАНЕ* (antineutral value progress to value-equivalent product substitution marginal rate) – същото като *интензивностно-антинеутрален стойностен прогрес.*

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА СТОЙНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНАТА СРЕДНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ* (antineutral value progress to value-intensional average product economic provideness) – същото като *екстензивностно-антинеутрален стойностен прогрес.*

АНТИНЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ЕЛАСТИЧНОСТТА НА СТОЙНОСТТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (antineutral value progress to ratio between value elasticity to economic products) – същото като *ефективно-антинеутрален стойностен прогрес.*

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС (antineutral technical progress) (*) – общо понятие за антинеутралност на *техническия прогрес* по отношение на различни показатели в *динамичната собствено-производствена икономическа функция* $q(t) = f(x(t), t)$ в някаква *производствена икономическа система*, където $x(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на *произ-*

водствените икономически фактори (вж. динамична векторна икономическа функция), съставена от елементите $x_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, m$, [всяко $x_j(t)$ е функцията по отношение на времето на j -тия вид производствен икономически фактор, като m е броят на видовете икономически фактори, т.е. размерността на *пространството на производствените икономически фактори*], а $q(t)$ е вектор-функцията по отношение на времето на *икономическите продукти*, съставена от елементите $q_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, [всяко $q_i(t)$ е функцията по отношение на времето на i -тия вид икономически продукт, като n е броят на видовете икономически продукти]. При формирането и протичането на антинеутралния технически прогрес тежестта (респ. ролята) на даден производствен икономически фактор (в контекста на съответния показател за антинеутралност) е различна от тази на друг фактор [в частност тежестта (респ. ролята) на *трудовия производствен икономически фактор* е различна от тази на *физическия производствен икономически фактор*]. Такива показатели са: *пределната продуктова производителност на икономическия фактор*, *еластичността на икономическия продукт към икономическия фактор* (съотношението между пределната продуктова производителност на икономическия фактор и *средната продуктова производителност на икономическия фактор*), *производствената факторна икономическа осигуреност* (съотношението между *средните продуктови производителности на икономическите фактори*), *пределната норма на продуктово-еквивалентното заместване на производствените икономически фактори* (съотношението между пределните продуктови производителности на икономическите фактори), съотношението между еластичностите на икономическия продукт към икономическите фактори, *еластичността на заместването на производствените икономически фактори*. В по-широк контекст може да се разглежда в рамките на *производствената икономическа функция* в някаква *ресурсно-субстанциална икономическа система*.

При протичането му във времето техническият прогрес се възприема като антинеутрален по отношение на съответния показател, когато този показател се променя във времето. Това показва, че има различни разновидности на антинеутралния технически прогрес, които се конституират според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността. Тъй като тези показатели могат да се променят нееднозначно във времето (в т.ч. и противоположно), не може да се постулира някакъв антинеутрален технически прогрес изобщо, по отношение на който всички други разновидности да са негови частни случаи. Това обаче не пречи, щото някои от разновидностите на антинеутралния технически прогрес да са частни случаи по

отношение на други негови разновидности. Нещо повече, по отношение на един показател техническият прогрес може да бъде антинеутрален, но по отношение на друг той да е неутрален (последното означава, че неутралността по отношение на даден показател може да се получи в резултат на взаимното компенсиране на противоположни антинеутралности по отношение на други показатели) (При протичането му във времето техническият прогрес се възприема като неутрален по отношение на съответния показател, когато този показател остава остоянен във времето; вж. *неутрален технически прогрес*.)

Според вида на показателя, по отношение на който се дефинира антинеутралността, се разграничават такива разновидности на антинеутралния технически прогрес като: (1) *еластичностно-антинеутрален технически прогрес* (същото като *антинеутрален технически прогрес по отношение на еластичността на продукта към икономическия фактор*) – когато динамичната еластичност на икономическия продукт към икономическия фактор (съотношението между динамичната пределна и динамичната средна продуктова производителност на икономическия фактор) се променя във времето; (2) *екстензивностно-антинеутрален технически прогрес* (същото като *антинеутрален технически прогрес по отношение на средната факторна икономическа осигуреност*) – когато динамичната средна производствена факторна икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни продуктови производителности на икономическите фактори или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на производствените икономически фактори) се променя във времето; (3) *интензивностно-антинеутрален технически прогрес* (същото като *антинеутрален технически прогрес по отношение на пределната норма на факторното заместване*) – когато динамичната пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на производствените икономически фактори (съотношението между динамичните пределни продуктови производителности на икономическите фактори) се променя във времето; (4) *ефективностно-антинеутрален технически прогрес* (същото като *антинеутрален технически прогрес по отношение на съотношението между еластичностите на продукта към икономическите фактори*) – когато съотношението между динамичните еластичности на икономическия продукт към икономическите фактори се променя във времето; (5) *субституционално-антинеутрален технически прогрес* (същото като *антинеутрален технически прогрес по отношение на еластичността на заместването на икономическите фактори*) – когато динамичната еластичност на заместването на производствените икономически фактори се променя във времето.

Разновидност на разглежданото явление на антинеутралност на техническия прогрес е, когато автономният технически прогрес се интерпретира в контекста на динамичната *двухфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция* $q(t) = f(l(t), h(t), t)$, където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на *трудовия производствен икономически фактор*, $h(t)$ – функцията по отношение на времето на *физическия производствен икономически фактор*, $q(t)$ – функцията по отношение на времето на икономическия продукт в качеството му на *икономически резултат*. Двата основни фактора (трудовият и физическият) са разположени в двумерно *пространство на производствените икономически еактри*. Тук антинеутралният технически прогрес е налице, когато при неговото протичане във времето различни показатели в динамичната *двухфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция* се променят във времето.

Антинеутралният технически прогрес се подразделя на два основни типа – *трудова-антинеутрален* и *физическо-антинеутрален*.

(1) *Трудова-антинеутрален технически прогрес* е налице, когато при формирането и протичането на техническия прогрес тежестта (респ. ролята) на *трудовия производствен икономически фактор* (в контекста на съответния показател) е по-голяма от тази на *физическия производствен икономически фактор*. Според характера на този показател разновидности на *трудова-антинеутралния технически прогрес* са: (1) *трудова-индуциращият технически прогрес*, в т.ч. *трудова-спестяващият технически прогрес* (*физическо-ангажиращият технически прогрес*) и *трудова-освобождаващият технически прогрес* (*физическо-поглъщащият технически прогрес*); (2) *трудова-изразходващият технически прогрес* (*трудова-екстензивният технически прогрес*, *физическо-неизразходващият технически прогрес*); (3) *трудова-интензивният технически прогрес* (*физическо-неинтензивният технически прогрес*); (4) *трудова-увеличаваният технически прогрес* (*трудова-ефективният технически прогрес*, *физическо-неефективният технически прогрес*); (5) *трудова-ускоряваният технически прогрес* (*физическо-неускоряваният технически прогрес*).

(2) *Физическо-антинеутрален технически прогрес* (*капиталово-антинеутралният технически прогрес*) е налице, когато при формирането и протичането на техническия прогрес тежестта (респ. ролята) на *физическия производствен икономически фактор* (също в контекста на съответния показател) е по-голяма от тази на *трудовия производствен икономически фактор*. Според характера на този показател разновидности на *физическо-*

антинеутралния технически прогрес са: (1) *физическо-индуциращият технически прогрес*, в т.ч. *физическо-спестяващият технически прогрес* (*трудова-ангажиращият технически прогрес*) и *физическо-освобождаващият технически прогрес* (*трудова-поглъщащият технически прогрес*); (2) *физическо-изразходващият технически прогрес* (*физическо-екстензивният технически прогрес*, *трудова-неизразходващият технически прогрес*); (3) *физическо-интензивният технически прогрес* (*трудова-неинтензивният технически прогрес*); (4) *физическо-увеличаваният технически прогрес* (*физическо-ефективният технически прогрес*, *трудова-неефективният технически прогрес*); (5) *физическо-ускоряваният технически прогрес* (*трудова-неускоряваният технически прогрес*).

Когато двете тежести (на трудовия и физическия фактор) се изравняват, антинеутралният технически прогрес преминава в неутрален. Това показва, че неутралният технически прогрес е преходно състояние между трудово-антинеутралния и физическо-антинеутралния технически прогрес. Вж. *неутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС (antineutral technical progress) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);

антинеутрален технически прогрес;

антинеутрален технически прогрес по отношение на еластичността на заместването на икономическите фактори (същото като *субституционално-антинеутрален технически прогрес*);

антинеутрален технически прогрес по отношение на еластичността на продукта към икономическия фактор (същото като *еластичностно-антинеутрален технически прогрес*);

антинеутрален технически прогрес по отношение на пределната норма на факторното заместване (същото като *интензивностно-антинеутрален технически прогрес*);

антинеутрален технически прогрес по отношение на средната факторна икономическа осигуреност (същото като *екстензивностно-антинеутрален технически прогрес*);

антинеутрален технически прогрес по отношение на съотношението между еластичностите на продукта към икономическите фактори (същото като ефективно-антинеутрален технически прогрес);

антинеутрален технически прогрес по Солоу, Р. (същото като трудово-еластичностно-антинеутрален технически прогрес);

антинеутрален технически прогрес по Харод, Р. (същото като физическо-еластичностно-антинеутрален технически прогрес);

антинеутрален технически прогрес по Хикс, Дж.;

интензивностно-антинеутрален автономен технически прогрес (същото като антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс);

еластичностно-антинеутрален технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален ефективно-антинеутрален технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-антинеутрален технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален технически прогрес

екстензивностно-антинеутрален трудово-интензивен технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален трудово-увеличаван технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален физическо-интензивен технически прогрес;

екстензивностно-антинеутрален физическо-увеличаван технически прогрес;

екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален технически прогрес;

ефективно-антинеутрален технически прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален технически прогрес;

интензивностно-антинеутрален технически прогрес;

интензивностно-антинеутрален трудово-увеличаван технически прогрес;

интензивностно-антинеутрален физическо-увеличаван технически прогрес;

интензивностно-трудова-антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *трудова-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);
интензивностно-физическо-антинеутрален автономен технически прогрес (същото като *физическо-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);
субституционално-антинеутрален технически прогрес;
трудова-антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *трудова-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);
трудова-антинеутрален технически прогрес;
трудова-антинеутрален технически прогрес по Хикс, Дж.;
трудова-еластичностно-антинеутрален технически прогрес;
трудова-изразходващ интензивностно-антинеутрален технически прогрес;
физическо-антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *физическо-антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс*);
физическо-антинеутрален технически прогрес;
физическо-антинеутрален технически прогрес по Хикс, Дж.
физическо-еластичностно-антинеутрален технически прогрес;
физическо-изразходващ интензивностно-антинеутрален технически прогрес.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ (antineutral technical progress to economic factor substitution elasticity) – същото като *субституционално-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ПРОДУКТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (antineutral technical progress to product elasticity to economic factor) – същото като *еластичностно-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА НОРМА НА ФАКТОРНОТО ЗАМЕСТВАНЕ (antineutral technical progress to factor substitution marginal rate) – същото като *интензивностно-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА СРЕДНАТА ФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ

(antineutral technical progress to average factor economic ratio) – същото като *екстензивностно-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ЕЛАСТИЧНОСТИТЕ НА ПРОДУКТА КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ (antineutral technical progress to ratio between product elasticities to economic factors) – същото като *ефективно-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО СОЛОУ, Р.* (antineutral technical progress according to Solow) – същото като *трудова-еластичностно-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ХАРОД, Р.* (antineutral technical progress according to Harrod) – същото като *физическо-еластичностно-антинеутрален технически прогрес*.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ХИКС, ДЖ.* (antineutral technical progress according to Hicks), **антинеутрален автономен технически прогрес, интензивностно-антинеутрален автономен технически прогрес, антинеутрален автономен технически прогрес по Дж. Хикс**, – *интензивностно-антинеутрален технически прогрес*, при който *производствената трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор $l(t)/h(t)$ [респ. производствената физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор $h(t)/l(t)$] остава постоянна във времето, където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*. Специфично за интензивностно-антинеутралния технически прогрес е, че съотношението между *пределните продуктови производителности на икономическите фактори* се променя във времето, а антинеутралният технически прогрес по Дж. Хикс е негов частен случай. Конституира се при *динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция*. Той има две разновидности: (1) *трудова-антинеутралният технически прогрес по Дж. Хикс* (същото като *интензивностно-трудова-антинеутрален автономен технически прогрес* и като *трудова-антинеутрален автономен технически прогрес по Дж. Хикс*) – когато *пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор* расте по-бързо от *пределната продуктова производителност на фи-**

зически икономически фактор (като факторната икономическа осигуреност остава постоянна във времето), и (2) *физическо-антинеутралният технически прогрес по Дж. Хикс* (същото като *интензивностно-физическо-антинеутрален автономен технически прогрес* и като *физическо-антинеутрален автономен технически прогрес по Дж. Хикс*) – когато *пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор* расте по-бързо от *пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор* (като факторната икономическа осигуреност отново остава постоянна във времето).

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ХИКС, ДЖ.* (antineutral technical progress according to Hicks) (**ки**) – във:

антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *антинеутрален технически прогрес по Дж. Хикс.*);

антинеутрален технически прогрес по Хикс, Дж.;

трудова-антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *трудова-антинеутралният технически прогрес по Дж. Хикс.*);

трудова-антинеутрален технически прогрес по Хикс, Дж.;

физическо-антинеутрален автономен технически прогрес по Хикс, Дж. (същото като *физическо-антинеутралният технически прогрес по Дж. Хикс.*);

физическо-антинеутралният технически прогрес по Хикс, Дж.

АНТИНЕУТРАЛЕН ТЪРГОВСКИ БАЛАНС* (antineutral merchandise balance of trade) (в межд.) – *търговски баланс (в межд.)*, който има *ненулево салдо (в межд.)* [вж. *ненулево салдо на търговския баланс (в межд.)*]. Негови разновидности са *положителният търговски баланс (в межд.)* и *отрицателният търговски баланс (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antineutral fiscal policy) (в макр.) – макроикономическо положение, при което комплексно действие на мерките и лостовете на *бюджетната политика (в макр.)* предизвикват при постоянни други условия промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. водят до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния реален обем на *производството* [на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. на *реалния брутен национален продукт (в макр.)*] [на *дохода (в макр.)*]. Тя е един от типове *бюджетна политика (в макр.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичната бюджетна политика (в макр.)* [в т.ч. *експанзионистичната данъчна политика (в макр.)* и *експанзионистич-*

ната политика на правителствените разходи (в макр.)) и рестриктивната бюджетна политика (в макр.) [в т.ч. рестриктивната данъчна политика (в макр.) и рестриктивната политика на правителствените разходи (в макр.)]. Нейни разновидности са *антинеутралната данъчна политика (в макр.)* и *антинеутралната политика на правителствените разходи (в макр.)*, както и *антинеутралната едностранна бюджетна политика (в макр.)* и *антинеутралната комбинирана бюджетна политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antineutral fiscal policy) **(ки)** – ВЪВ:

антинеутрална бюджетна политика (в макр.);
антинеутрална двустранна бюджетна политика (в макр.);
антинеутрална едностранна бюджетна политика (в макр.);
антинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.);
продуктовоантинеутрална бюджетнонеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като *некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.)*);
продуктовоантинеутрална комбинирана бюджетна политика (същото като *некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.)*).

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutral fiscal-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – *бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутният доход (в макр.)*]. Тя е един от типове *бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивната бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*. Проявява се в два основни вида: като *антинеутралноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)* [същото като *антинеутралноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*] и като *антинеутралноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral fiscal-one-sided macroeconomic policy)

(в межд.) (*) – *антинеутрална бюджетна политика (в макр.)*, която се осъществява при отсъствие на други *макроикономически политики (в макр.)* [при отсъствие на *парична политика (в макр.)* и на *валутнокурсова политика (в межд.)*]. Специфично за нея е, че при постоянни други условия предизвиква промяна (или увеличение, или намаление) на *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*. Тя е една от формите *антинеутралната едностранна макроикономическа политика (в межд.)*. Нейни типове са *експанзионистичната бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивната бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНОНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antineutral fiscally-neutral combined fiscal policy) (**ки**) – **ВЪВ:**

продуктовоантинеутрална бюджетноедностранна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като *некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.)*).

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНА ПОЛИТИКА* (antineutral fiscal-monetary policy) (в макр.) (*) – *бюджетно-парична политика (в макр.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутния доход (в макр.)*]. Тя е един от типовете *бюджетно-парична политика (в макр.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната бюджетно-парична политика (в макр.)* и *рестриктивната бюджетно-парична политика (в макр.)*. Проявява се в два основни вида: като *антинеутралноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.)* [същото като *антинеутралноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.)*] и като *антинеутралноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutral fiscal-monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – *бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност (в*

макр.), т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутния доход (в макр.)*]. Тя е един от типовете *бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивната бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*. Проявява се в два основни вида: като *антинеутралноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* [същото като *антинеутралноориентирана однотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*] и като *антинеутралноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (anti-neutral exchange-rate policy) (в межд.) (*) – абсолютно (положително или отрицателно) изменение на въздействието на лостовете на *валутнокурсвата политика (в макр.)* [чрез избор на *валутнокурсва режим (в межд.)*] върху макроикономическата среда, за което се предполага, че при постоянни други условия предизвиква абсолютно (положително или отрицателно) изменение на равнището на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ на *реалния брутен национален продукт (в макр.)* [на *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. на *дохода (в макр.)*]. Нейни типове са *експанзионистичната валутнокурсва политика (в макр.)* [същото като *валутнокурсва експанзия (в макр.)*] (когато предизвиква покачване на *макроикономическата активност*) и *рестриктивната валутнокурсва политика (в макр.)* [същото като *валутнокурсва рестрикция (в макр.)*] (когато предизвиква спадане на *макроикономическата активност*). Антинеутралната валутнокурсва политика е тип *валутнокурсва политика (в макр.)* и е една от формите на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА ВАЛУТНОКУРСОВОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral exchange-rate-one-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *антинеутрална валутнокурсва политика (в макр.)*, която се осъществява при отсъствие на други *макроикономически политики (в макр.)* [при отсъствие на *бюджетна политика (в макр.)* и на *парична политика (в межд.)*]. Специфично за нея е, че при постоянни други условия предизвиква промяна (или увеличение, или намаление) на *макроиконо-*

мическата активност (в макр.), т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт* (в макр.). Тя е една от формите на *антинеутралната едностранна макроикономическа политика* (в межд.). Нейни типове са *експанзионистичната валутнокурсоедностранна макроикономическа политика* (в межд.) и *рестриктивната валутнокурсоедностранна макроикономическа политика* (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА* (antineutral tax policy) (в макр.) – макроикономическо положение, при което комплексно действие на мерките и лостовете на *данъчната политика* (в макр.) предизвикват при постоянни други условия промяна в *макроикономическата активност* (в макр.), т.е. водят до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния реален обем на *производството* [на *реалния брутен вътрешен продукт* (в макр.), респ. на *реалния брутният национален продукт* (в макр.)] [на *дохода* (в макр.)]. Тя е един от типовете *данъчна политика* (в макр.) и е форма на проявление на *антинеутралната бюджетна политика* (в макр.). Нейни типове са *експанзионистичната данъчна политика* (в макр.) и *рестриктивната данъчна политика* (в макр.). Нейни разновидности са *антинеутралната едностранна данъчна политика* (в макр.) [в т.ч. *експанзионистичната едностранна данъчна политика* (в макр.) и *рестриктивната едностранна данъчна политика* (в макр.)] и *антинеутралната комбинирана данъчна политика* (в макр.) [в т.ч. *експанзионистичната комбинирана данъчна политика* (в макр.) и *рестриктивната комбинирана данъчна политика* (в макр.)].

АНТИНЕУТРАЛНА ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА (antineutral tax policy) (**ки**) –
ВЪВ:

- антинеутрална данъчна политика* (в макр.);
- антинеутрална едностранна данъчна политика* (в макр.);
- антинеутрална комбинирана данъчна политика* (в макр.).

АНТИНЕУТРАЛНА ДВУСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antineutral two-sided fiscal policy) (в макр.) (*) – *двустранна бюджетна политика* (в макр.), която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност* (в макр.), т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт* (в макр.) [на *брутният доход* (в макр.)] и на автономните разходи [на *автономното продуктово търсене* (в макр.)]. Същото е като *антинеутрална*

комбинирана бюджетна политика (в макр.). Тя е един от типове двустранна бюджетна политика (в макр.) и е форма на проявление на антинеутралната макроикономическа политика (в макр.) изобщо. Нейни типове са експанзионистичната двустранна бюджетна политика (в макр.) и рестриктивната двустранна бюджетна политика (в макр.). Проявява се в два основни вида: като антинеутралноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.) [същото като антинеутралноориентирана однотипна двустранна бюджетна политика (в макр.)] и като антинеутралноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.).

АНТИНЕУТРАЛНА ДВУСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral two-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – двустранна макроикономическа политика (в межд.), която при постоянни други условия предизвиква промяна в макроикономическата активност (в макр.), т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.) [на брутния доход (в макр.)]. Тя е един от типове двустранна макроикономическа политика (в межд.) и е форма на проявление на антинеутралната макроикономическа политика (в макр.) изобщо. Нейни типове са експанзионистичната двустранна макроикономическа политика (в межд.) и рестриктивната двустранна макроикономическа политика (в межд.). Проявява се в два основни вида: като антинеутралноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) [същото като антинеутралноориентирана однотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)] и като антинеутралноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.). Форми на антинеутралната двустранна макроикономическа политика са (1) антинеутралната бюджетно-парична политика (в макр.), (2) антинеутралната бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) и (3) антинеутралната парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ДВУСТРАННА ПОЛИТИКА (antineutral two-sided policy) (**ки**) – във:

антинеутрална двустранна бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална двустранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ЕДНОСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antineutral one-sided budget policy) (в макр.) (*) – едностранна бюджетна политика (в макр.), която при постоянни други условия предизвиква промяна в мак-

роикономическата активност (в макр.), т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутния доход (в макр.)*] и на автономните разходи [на *автономното продуктово търсене (в макр.)*]. Тя е един от типове *едностранна бюджетна политика (в макр.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната едностранна бюджетна политика (в макр.)* [в т.ч. *експанзионистичната едностранна данъчна политика (в макр.)* и *експанзионистичната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)*] и *рестриktivната едностранна бюджетна политика (в макр.)* [в т.ч. *рестриktivната едностранна данъчна политика (в макр.)* и *рестриktivната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)*]. Нейни разновидности са *антинеутралната едностранна данъчна политика (в макр.)* и *антинеутралната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА ЕДНОСТРАННА ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА* (antineutral one-sided tax policy) (в макр.) – *едностранна данъчна политика (в макр.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутния доход (в макр.)*] и на автономните разходи [на *автономното продуктово търсене (в макр.)*]; промяна на размера на *данъците (в макр.)* без промяна във *величината правителствените разходи (в макр.)*. Тя е общо понятие за *експанзионистичната едностранна данъчна политика (в макр.)* и *рестриktivната едностранна данъчна политика (в макр.)*, които са нейни типове.

АНТИНЕУТРАЛНА ЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral one-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *макроикономическа политика (в макр.)*, която едновременно е *едностранна макроикономическа политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*; *макроикономическа политика (в макр.)*, която се осъществява само при провеждането на една от нейните форми – или само на *бюджетна политика (в макр.)* [тогава тя е *антинеутрална бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*], или само на *парична политика (в макр.)* [тогава тя е *антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*], или само на *валутноурсова политика (в межд.)* [тогава тя е *антинеутрална валутноурсовоедностранна макроикономическа политика (в межд.)*], като, наред с това, при постоянни други условия предизвиква промяна

на (или увеличение, или намаление) на *макроикономическата активност* (в макр.), т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт* (в макр.). Нейни типове са *експанзионистичната едностранна макроикономическа политика* (в межд.) и *рестриктивната едностранна макроикономическа политика* (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutral one-sided macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеутрална бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална валутнокурсоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална едностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ЕДНОСТРАННА ПОЛИТИКА (antineutral one-sided policy) (**ки**) – във:

антинеутрална бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална валутнокурсоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална едностранна бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална едностранна данъчна политика (в макр.);

антинеутрална едностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ЕДНОСТРАННА ПОЛИТИКА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ* (antineutral one-sided government-expenditure policy) (в макр.) (*) – *едностранна политика на правителствените разходи* (в макр.), която при постоянни други условия предизвиква промяна на *реалния брутен вътрешен продукт* (в макр.) [на *брутния доход* (в макр.)] и на автономните разходи [на *автономното продуктово търсене* (в макр.)]; промяна на размера на *данъците* (в макр.) без промяна във величината *правителствените разходи*

(в макр.). Тя е общо понятие за *експанзионистичната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)* и *рестриктивната едностранна на правителствените разходи (в макр.)*, които са нейни типове.

АНТИНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (anti-neutral combined fiscal policy) (в макр.), **некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.)**, (*) – тип *комбинирана бюджетна политика (в макр.)*, която чрез едновременна (съвместна) промяна на *дънъците (в макр.)* и *правителствените разходи (в макр.)* и при постоянни други условия съдействува за промяна на *макроикономическата активност (в макр.)* [за промяна на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. на *дохода (в макр.)*]. При нея изменението на макроикономическата активност може да се дължи алтернативно на едновременно (1) промяна на *правителствените разходи (в макр.)* и запазване на равнището на *данъците (в макр.)*, (2) запазване на равнището на правителствените разходи и промяна на данъците, (3) промяна на правителствените разходи и промяна на данъците [необходимото съотношение между скоростите на изменение на данъците и правителствените разходи в (1), (2) и (3) е в зависимост от съотношението между *данъчния мултипликатор (в макр.)* и *мултипликатора на автономното продуктово търсене (в макр.)*, т.е. от *пределната склонност към потребление (в макр.)*]. Антинеутралната комбинирана бюджетна политика е разновидност на *антинеутралната бюджетна политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичната комбинирана бюджетна политика (в макр.)* [в т.ч. *експанзионистичната комбинирана данъчна политика (в макр.)* и *експанзионистичната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)*] и *рестриктивната комбинирана бюджетна на правителствените разходи (в макр.)* [в т.ч. *рестриктивната комбинирана данъчна политика (в макр.)* и *рестриктивната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)*]. Нейни разновидности са *антинеутралната комбинирана данъчна политика (в макр.)* и *антинеутралната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antineutral combined fiscal policy) (**ки**) – във:

антинеутрална комбинирана бюджетна политика;

продуктовоантинеутрална бюджетнонеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като *некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.)*);

продуктовоантинеутрална комбинирана бюджетна политика (същото като некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.)).

АНТИНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА* (antineutral combined tax policy) (в макр.) (*) – тип *комбинирана данъчна политика (в макр.)* [тип *данъчна политика (в макр.)*, която е съставна част на *комбинирана бюджетна политика (в макр.)*], която чрез промяна на размера на *данъците (в макр.)* и при постоянни други условия съдействува за промяна на *макроикономическата активност (в макр.)* [за изменение на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. на *дохода (в макр.)*], независимо от това дали съвместното ѝ осъществяване със съпътстващата я *комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)* [т.е. независимо от това дали *комбинираната бюджетна политика (в макр.)* като цяло] постига или не постига антинеутрален ефект [независимо от това дали е налице или не е налице *антинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.)*]. Тя е разновидност на *антинеутралната данъчна политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичната комбинирана данъчна политика (в макр.)* и *рестриктивната комбинирана данъчна политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral combined macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутния доход (в макр.)*]. Тя е един от типовете *комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивната комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*. Проявява се в два основни вида: като *антинеутралноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* [същото като *антинеутралноориентирана однотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*] и като *антинеутралноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (antineutral combined policy) (**ки**) – ВЪВ:

антинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална комбинирана данъчна политика (в макр.);
антинеутрална комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
антинеутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);
продуктовоантинеутрална бюджетнонеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.));
продуктовоантинеутрална комбинирана бюджетна политика (същото като некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.)).

АНТИНЕУТРАЛНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ* (antineutral combined government-expenditure policy) (в макр.) (*) – тип комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.) [тип политика на правителствените разходи (в макр.), която е съставна част на комбинирана бюджетна политика (в макр.)], която чрез промяна на размера на правителствените разходи (в макр.) и при постоянни други условия съдействува за промяна на макроикономическата активност (в макр.) [за изменение на обема на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.), респ. на дохода (в макр.)], независимо от това дали съвместното ѝ осъществяване със съпътстващата я комбинирана данъчна политика (в макр.) [т.е. независимо от това дали комбинираната бюджетна политика (в макр.) като цяло] постига или не постига антинеутрален ефект [независимо от това дали е налице или не е налице антинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.)]. Тя е разновидност на антинеутралната политика на правителствените разходи (в макр.). Нейни типове са експанзионистичната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.) и рестриктивната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.).

АНТИНЕУТРАЛНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral macroeconomic policy) (в макр.) – макроикономическо положение, при което комплексното действие на мерките и лостовете на макроикономическата политика (в макр.) предизвикват при постоянни други условия промяна в макроикономическата активност (в макр.), т.е. водят до изменение в съвкупния реален обем на производството [на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.), респ. на реалния брутен национален продукт (в макр.)] [на дохода (в макр.)]. Нейни типове са експанзионистичната макроикономическа политика (в макр.) и рестриктивната макроикономическа политика (в макр.). Форми на

нейното проявление са *антинеутралната бюджетна политика (в макр.)* [в т.ч. *антинеутралната данъчна политика (в макр.)* и *антинеутралната политика на правителствените разходи (в макр.)*], *антинеутралната парична политика (в макр.)* и *антинеутралната валутноурсова политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutral macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеутрална бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална валутноурсовоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална едностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална макроикономическа политика (в макр.);

антинеутрална многостранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral multiform macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *многостранна макроикономическа политика (в межд.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутния доход (в макр.)*]. Тя е един от типове *многостранна макроикономическа политика (в межд.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната многостранна макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивната многостранна макроикономическа политика (в межд.)*. Проявява се в два основни вида: като *антинеутралноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)* [същото като *антинеутралноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)*] и като *антинеутралноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА МНОГОСТРАННА ПОЛИТИКА (antineutral multiform policy) (**ки**) – във:

антинеутрална многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНА ПАРИЧНА ПОЛИТИКА* (antineutral monetary policy) (в макр.) – абсолютно (положително или отрицателно) изменение на въздействието на лостовете на *паричната политика (в макр.)* [чрез изменение на размера на *паричната маса (в макр.)* в обръщение] върху макроикономическата среда, за което се предполага, че при постоянни други условия предизвиква абсолютно (положително или отрицателно) изменение на равнището на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. на *реалния брутен национален продукт (в макр.)* [на *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. на *дохода (в макр.)*]. Нейни типове са *експанзионистичната парична политика (в макр.)* [същото като *парична експанзия (в макр.)*] (когато предизвиква покачване на *макроикономическата активност*) и *рестриктивната парична политика (в макр.)* [същото като *парична рестрикция (в макр.)*] (когато предизвиква спадане на *макроикономическата активност*). Антинеутралната парична политика е тип *парична политика (в макр.)* и е една от формите на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutral monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – *парично-валутнокурсва политика (в межд.)*, която при постоянни други условия предизвиква промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [на *брутният доход (в макр.)*]. Тя е един от типовете *парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и е форма на проявление на *антинеутралната макроикономическа политика (в макр.)* изобщо. Нейни типове са *експанзионистичната парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивната парично-валутнокурсва политика (в межд.)*. Проявява се в два основни вида: като *антинеутралноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)* [същото като *антинеутралноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)*] и като *антинеутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА ПАРИЧНОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutral monetary-one-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *антинеутрална парична политика (в макр.)*, която се осъществява при отсъствие на други *макроикономически политики (в макр.)* [при от-

съствие на *бюджетна политика (в макр.)* и на *валутноурсова политика (в межд.)*]. Специфично за нея е, че при постоянни други условия предизвиква промяна (или увеличение, или намаление) на *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. води до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*. Тя е една от формите *антинеутралната едностранна макроикономическа политика (в межд.)*. Нейни типове са *експанзионистичната паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивната паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНА ПОЛИТИКА (antineutral policy) (**ки**) – във:

- антинеутрална бюджетна политика (в макр.);*
- антинеутрална бюджетно-валутноурсова политика (в межд.);*
- антинеутрална бюджетно-парична политика (в макр.);*
- антинеутрална бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);*
- антинеутрална валутноурсова политика (в межд.);*
- антинеутрална данъчна политика (в макр.);*
- антинеутрална двустранна макроикономическа политика (в межд.);*
- антинеутрална едностранна бюджетна политика (в макр.);*
- антинеутрална едностранна данъчна политика (в макр.);*
- антинеутрална едностранна данъчна политика (в макр.);*
- антинеутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);*
- антинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- антинеутрална комбинирана данъчна политика (в макр.);*
- антинеутрална комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- антинеутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);*
- антинеутрална макроикономическа политика (в макр.);*
- антинеутрална многостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- антинеутрална парична политика (в макр.);*
- антинеутрална парично-валутноурсова политика (в межд.);*
- антинеутрална политика на правителствените разходи (в макр.);*
- продуктовоантинеутрална бюджетнонеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.));*

продуктовоантинеутрална комбинирана бюджетна политика (същото като некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.)).

АНТИНЕУТРАЛНА ПОЛИТИКА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ* (antineutral government-expenditure policy) (в макр.) – макроикономическо положение, при което комплексно действие на мерките и лостовете на *политиката на правителствените разходи (в макр.)* предизвикват при постоянни други условия промяна в *макроикономическата активност (в макр.)*, т.е. водят до абсолютно (положително или отрицателно) изменение в съвкупния реален обем на *производството* [на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. на *реалния брутен национален продукт (в макр.)*] [на *дохода (в макр.)*]. Тя е един от типове *политика на правителствените разходи (в макр.)* и е форма на проявление на *антинеутралната бюджетна политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичната политика на правителствените разходи (в макр.)* и *рестриктивната политика на правителствените разходи (в макр.)*. Нейни разновидности са *антинеутралната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)* [в т.ч. *експанзионистичната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)* и *рестриктивната едностранна политика на правителствените разходи (в макр.)*] и *антинеутралната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)* [в т.ч. *експанзионистичната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)* и *рестриктивната комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.)*].

АНТИНЕУТРАЛНА ПОЛИТИКА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ (antineutral government-expenditure policy) (**ки**) – във:

антинеутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална политика на правителствените разходи (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antineutrally-monotype two-sided policy) (**ки**) – във:

антинеуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype fiscal-exchange-rate policy) (в межд.),

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.), (*) – *бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на двете включени в нея макроикономически политики [на *бюджетната политика (в макр.)* и *валутнокурсвата политика (в межд.)*] върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на макроикономическата активност (в макр.), респ. на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивноеднотипната бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype fiscal-monetary policy) (в макр.), **антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.)**, (*) – *бюджетно-парична политика (в макр.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на двете включени в нея макроикономически политики [на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)*] върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на макроикономическата активност (в макр.), респ. на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната бюджетно-парична политика (в макр.)* и *рестриктивноеднотипната бюджетно-парична политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНО-ВАЛУТНО-КУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype fiscal-monetary-exchange-rate policy) (в межд.), **антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)**, (*) – *бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на включените в нея макроикономически политики [на *бюджетната политика (в макр.)*, *паричната политика (в макр.)* и *валутнокурсвата политика (в межд.)*] върху макроикономическата активност (в макр.)

в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивноеднотипната бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА ДВУСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype two-sided fiscal policy) (в макр.), **антинеуталноориентирана еднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.)**, (*) – *двустранна бюджетна политика (в макр.)*, самостоятелното и едновременно въздействие на чиито различни форми [на *данъчната политика (в макр.)* и на *политиката на правителствените разходи (в макр.)*] върху *макроикономическата активност (в макр.)* в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *еднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.)* и *антинеутрална бюджетна политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната двустранна бюджетна политика (в макр.)* и *рестриктивноеднотипната двустранна бюджетна политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА ДВУСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype two-sided macroeconomic policy) (в межд.), **антинеуталноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)**, (*) – *двустранна макроикономическа политика (в межд.)*, самостоятелното и едновременно въздействие на чиито различни форми (на двете включени в нея макроикономически политики) върху *макроикономическата активност (в макр.)* в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната двустранна макроикономическа политика (в*

межд.) и рестриктивноеднотипната двустранна макроикономическа политика (в межд.). Форми на антинеутралноеднотипната двустранна макроикономическа политика са (1) антинеутралноеднотипната бюджетно-парична политика (в макр.), (2) антинеутралноеднотипната бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.) и (3) антинеутралноеднотипната парично-валутнокурсова политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА ДВУСТРАННА ПОЛИТИКА (antineutrally-monotype two-sided policy) (**ки**) – във:

антинеуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype combined macroeconomic policy) (в межд.), **антинеуталноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.),** (*) – комбинирана макроикономическа политика (в межд.), самостоятелното и едновременно въздействие на чиито различни форми (на всички включени в нея макроикономически политики) върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на макроикономическата активност (в макр.), респ. на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивноеднотипната комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (antineutrally-monotype combined policy) (**ки**) – във:

антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-monotype macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype multiform macroeconomic policy) (в межд.), **антинеуталноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.), (*)** – *многостранна макроикономическа политика (в межд.), самостоятелното и едновременно въздействие на чиито различни форми (на включените в нея макроикономически политики) върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на макроикономическата активност (в макр.), респ. на обема на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.); макроикономическо положение, при което едновременно са налице еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) и антинеутрална макроикономическа политика (в макр.).* Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната многостранна макроикономическа политика (в межд.) и рестриктивноеднотипната многостранна макроикономическа политика (в межд.).*

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА МНОГОСТРАННА ПОЛИТИКА (antineutrally-monotype multiform policy) (**ки**) – **във:**

антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-monotype monetary-exchange-rate policy) (в межд.), **антинеуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.), (*)** – *парично-валутнокурсва политика (в межд.), при която самостоятелното и едновременно въздействие на двете включени в нея макроикономически политики [на паричната политика (в макр.) и валутнокурсвата политика (в межд.)] върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в една посока на промяна – или само към увеличаване, или само към намаляване на макроикономическата активност (в макр.), респ. на обема на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.); макроикономическо положение, при което едновременно са налице еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) и антинеутрална макроикономическа политика (в макр.).* Нейни типове са *експанзионистичноеднотипната парично-валутнокурсва*

политика (в межд.) и рестриктивноеднотипната парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНОЕДНОТИПНА ПОЛИТИКА (antineutrally-monotype policy) (**ки**) – във:

антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed fiscal policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed fiscal-exchange-rate policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed fiscal-monetary policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed fiscal-monetary-exchange-rate policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като *антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ДВУСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed two-sided fiscal policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ДВУСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed two-sided macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като *антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)*);

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype fiscal-exchange-rate policy) (в межд.) – същото като *антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype fiscal-monetary policy) (в макр.) – същото като *антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype fiscal-monetary-exchange-rate policy) (в межд.) – същото като *антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА ДВУСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype two-sided fiscal policy) (в макр.) – същото като *антинеуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА ДВУСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype two-sided macroeconomic policy) (в межд.) – същото като *антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype combined macroeconomic policy) (в межд.) – същото като *антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed monotype macroeconomic policy) (**ки**) – ВЪВ:

антинеуталноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като *антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*);

антинеуталноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като *антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)*).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype multiform macroeconomic policy) (в межд.) – същото като *антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed monotype monetary-exchange-rate policy) (в межд.) – същото като *антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ЕДНОТИПНА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed monotype policy) (**ки**) – ВЪВ:

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed combined macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed multiform macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed monetary-exchange-rate policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

антинеуталноориентирана разнотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype fiscal-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – *бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на двете включени в нея макроикономически политики [на *бюджетната политика (в макр.)* и *валутнокурсвата политика (в межд.)*] върху *макроикономическата активност (в макр.)* в страната е в противоположни посоки – на едната само към увеличаване, а на другата само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от двете политики (от двете форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноориентираната разнотипна бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.)* и *рестриктивноориентираната разнотипна бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype fiscal-monetary policy) (в макр.) (*) – *бюджетно-парична политика (в макр.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на двете включени в нея макроикономически политики [на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)*] върху *макроикономическата активност (в макр.)* в страната е в противоположни посоки – на едната само към увеличаване, а на другата само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от двете политики (от двете форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експан-*

зионистичноориентираната разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.) и рестриктивноориентираната разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype fiscal-monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – *бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на включените в нея макроикономически политики [на *бюджетната политика (в макр.)*, *паричната политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в межд.)*] върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в противоположни посоки – на едните само към увеличаване, а на другите само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от трите политики (от трите форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноориентираната разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивноориентираната разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА ДВУСТРАННА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype two-sided fiscal policy) (в макр.) (*) – *двустранна бюджетна политика (в макр.)*, самостоятелното и едновременно въздействие на чиито отделни форми [на *данъчната политика (в макр.)* и на *политиката на правителствените разходи (в макр.)*] върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в противоположни посоки – на едната само към увеличаване, а на другата само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от двете политики (от двете форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.)* и *антинеутрална бюджетна политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноориенти-*

раната разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.) и рестриктивноориентираната разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА ДВУСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype two-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *двустранна макроикономическа политика (в межд.)*, самостоятелното и едновременно въздействие на чиито отделни форми (на двете включени в нея макроикономически политики) върху *макроикономическата активност (в макр.)* в страната е в противоположни посоки – на едната само към увеличаване, а на другата само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от двете политики (от двете форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноориентираната разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивноориентираната разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.)*. Форми на антинеутралноориентираната разнотипна двустранна макроикономическа политика са (1) *антинеутралноориентираната разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.)*, (2) *антинеутралноориентираната разнотипна бюджетно-валутноурсова политика (в межд.)* и (3) *антинеутралноориентираната разнотипна парично-валутноурсова политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА КОМБИНИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype combined macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*, самостоятелното и едновременно въздействие на чиито отделни форми (на включените в нея макроикономически политики) върху *макроикономическата активност (в макр.)* в страната е в противоположни посоки – на едните само към увеличаване, а на другите само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от двете политики (от двете форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* и *ан-*

тинеутрална макроикономическа политика (в макр.). Нейни типове са *експанзионистичноориентираната разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивноориентираната разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (antineutrally-directed polytype macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.).

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА МНОГОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype multiform macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *многостранна макроикономическа политика (в межд.)*, самостоятелното и едновременно въздействие на чиито отделни форми (на включените в нея макроикономически политики) върху макроикономическата активност (в макр.) в страната е в противоположни посоки – на едните само към увеличаване, а на другите само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от тези политики (от тези форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноориентираната разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивноориентираната разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (antineutrally-directed polytype monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – *парично-валутнокурсва политика (в межд.)*, при която самостоятелното и едновременно въздействие на двете включени в нея макроикономически политики [на *паричната политика (в макр.)* и *валутнокурсвамата политика (в межд.)*] върху макроикономическата

.....

активност (в макр.) в страната е в противоположни посоки – на едната само към увеличаване, а на другата само към намаляване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, респ. към задържане на неговата величина, като общият резултат от двете политики (от двете форми) е промяна (увеличаване или намаляване) на макроикономическата активност; макроикономическо положение, при което едновременно са налице *разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *антинеутрална макроикономическа политика (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичноориентираната разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)* и *рестриктивноориентираната разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТАЛНООРИЕНТИРАНА РАЗНОТИПНА ПОЛИТИКА (anti-neutrally-directed polytype fiscal-monetary policy) (**ки**) – във:

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНОСТ (antineutrality) (**кд**) – във:

антинеутралност на бюджетната политика (в макр.);

антинеутралност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

антинеутралност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

антинеутралност на макроикономическата политика (в межд.);

антинеутралност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.).

АНТИНЕУТРАЛНОСТ НА БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА* (antineutrality of the fiscal policy) (в макр.) (*) – *икономическа характеристика* на случаите, при които съвкупният резултат от прилаганата *бюджетна политика (в макр.)* (при постоянни други условия) е промяна на равнището на *макроикономическата активност (в макр.)*, респ. на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*.

АНТИНЕУТРАЛНОСТ НА БЮДЖЕТНО-ВАЛУТНОКУРСОВАТА ПОЛИТИКА* (antineutrality of the fiscal-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – ха-

рактизира случаите на състояние на *бюджетно-валутнокурсната политика (в макр.)*, при които съвкупният резултат от прилаганата бюджетно-валутнокурсва политика (при постоянни други условия) е промяна на равнището на *мароикономическата активност (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичността на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.)* и *рестриктивността на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНОСТ НА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА* (antineutrality of the fiscal-monetary policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *бюджетно-паричната политика (в макр.)*, при които съвкупният резултат от прилаганата бюджетно-парична политика (при постоянни други условия) е промяна на равнището на *мароикономическата активност (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичността на бюджетно-паричната политика (в межд.)* и *рестриктивността на бюджетно-паричната политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНОСТ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА* (antineutrality of the macroeconomic policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *макроикономическата политика (в макр.)*, при които съвкупният резултат от прилаганата макроикономическа политика (при постоянни други условия) е промяна на равнището на *мароикономическата активност (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичността на макроикономическата политика (в межд.)* и *рестриктивността на макроикономическата политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНОСТ НА ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВАТА ПОЛИТИКА* (antineutrality of the monetary-exchange-rate policy) (в межд.) (*) – характеризира случаите на състояние на *парично-валутнокурсната политика (в макр.)*, при които съвкупният резултат от прилаганата парично-валутнокурсва политика (при постоянни други условия) е промяна на равнището на *мароикономическата активност (в макр.)*. Нейни типове са *експанзионистичността на парично-валутнокурсната политика (в межд.)* и *рестриктивността на парично-валутнокурсната политика (в межд.)*.

АНТИНЕУТРАЛНОСТ НА ПОЛИТИКАТА (antineutrality of the policy) (**ки**) – ВЪВ:

антинеутралност на бюджетната политика (в макр.);

антинеутралност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

антинеутралност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
антинеутралност на макроикономическата политика (в межд.);
антинеутралност на парично-валутнокурсната политика (в межд.).

АНТИНОМИЯ (antinomy) (**кд**) – във:

икономическа антиномия.

АНТИРЕФЛЕКСИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДПОРЯДЪК (antireflexive economic preorder) (**ки**) – във:

антирефлексивен размит икономически предпорядък (същото като антирефлексивно размито икономическо отношение на предпорядък).

АНТИРЕФЛЕКСИВЕН РАЗМИТ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДПОРЯДЪК* (antireflexive fuzzy economic preorder) – същото като *антирефлексивно размито икономическо отношение на предпорядък.*

АНТИРЕФЛЕКСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antireflexive economic fuzziness) – *икономическа размитост на размитото икономическо отношение на антирефлексия (на размитата икономическа антирефлексия);* състояние на размитост на икономическото отношение на антирефлексия. Представлява икономическо обединение от антирефлексивната транзитивна икономическа размитост и антирефлексивната симетрична икономическа размитост. Вж. *размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИРЕФЛЕКСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ (antireflexive economic fuzziness) (**ки**) – във:

антирефлексивна икономическа размитост;
антирефлексивна симетрична икономическа размитост;
антирефлексивна транзитивна икономическа размитост;
предпорядкова антирефлексивна икономическа размитост.

АНТИРЕФЛЕКСИВНА СИМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antireflexive symmetric economic fuzziness) – *икономическа размитост на симетричното размито икономическо отношение на антирефлексия (на симетричната размита икономическа антирефлексия);* състояние на размитост на симетричното икономическо отношение на антирефлексия. Представлява икономическо обединение от различностната икономически размитост и антитранзитивната и антирефлексивна симетрична икономическа размитост. Вж. *размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИРЕФЛЕКСИВНА ТРАНЗИТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antireflexive transitive economic fuzziness) – *икономическа размитост на транзитивното размито икономическо отношение на антирефлексия (на транзитивната размита икономическа антирефлексия); състояние на размитост на транзитивното икономическо отношение на антирефлексия. Представява икономическо обединение от различностната икономически размитост и антирефлексивната и антисиметрична транзитивна икономическа размитост. Вж. размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИРЕФЛЕКСИВНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДПОРЯДЪК (antireflexive preorder economic relation) (**ки**) – *във:*
антирефлексивно размито икономическо отношение на предпорядък.

АНТИРЕФЛЕКСИВНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДПОРЯДЪК* (antireflexive preorder fuzzy economic relation), **антирефлексивен размит икономически предпорядък**, – *размито бинарно икономическо отношение \tilde{R} , което е частен случай на размито икономическо отношение на полупредпорядък (вж.), при който*

$$\forall x \in E, \forall (x, x) \in E \times E : \mu_{\tilde{R}}(x, x) = 0,$$

където $\mu_{\tilde{R}}(x, x)$ е **характеристичната функция на икономическата принадлежност**) (вж. *размито икономическо множество*) $\mu_{\tilde{R}}(x, x)$, на подредените двойки от елементи (x, x) към *прякото произведение* от икономически множества $E \times E$. То е частен случай на транзитивно размито бинарно икономическо отношение, което не притежава свойството на *рефлексивна икономическа размитост* (значи и на *размита икономическа рефлексия*), така че е разновидност на **размита икономическа антирефлексия*** (fuzzy economic antireflection).

АНТИРЕФЛЕКСИЯ (antireflection) (**кд**) – *във:*

размита икономическа антирефлексия (същото като размито икономическо отношение на антирефлексия; вж. и антирефлексивно размито икономическо отношение на предпорядък);

размито икономическо отношение на антирефлексия;

симетрична размита икономическа антирефлексия (същото като симетрично размито икономическо отношение на антирефлексия);

симетрично размито икономическо отношение на антирефлексия;

транзитивна размита икономическа антирефлексия (същото като транзитивно размито икономическо отношение на антирефлексия);
транзитивно размито икономическо отношение на антирефлексия.

АНТИСИМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antisymmetric economic fuzziness) – икономическа размитост на антисиметричното размито икономическо отношение; състояние на размитост на икономическото отношение на антисиметрия. Представлява икономическо обединение от антисиметричната транзитивна икономическа размитост и антисиметричната рефлексивна икономическа размитост. Според нея антисиметричното размито бинарно икономическо отношение е такова размито икономическо отношение $\tilde{\mathfrak{R}}$ (същото като $x\tilde{\mathfrak{R}}y$) във вид на размито икономическо множество от подредени двойки от икономически елементи (x, y) и (y, x) , последното в качеството му на подмножество на прякото произведение от икономически множества $E \times E$, щото

$$\forall (x, y) \in E \times E \text{ при } x \neq y : \\ \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y) \neq \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, x) \text{ или } \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y) = \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, x) = 0,$$

където $x \in E, y \in E$, така че $\tilde{\mathfrak{R}} \in E \times E$ и то приема своите значения в M . С M е означено множеството на икономическите принадлежности (т.е. е множеството на характеристичните функции на икономическите принадлежности) (вж. размито икономическо множество) $\mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y)$, и $\mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, x)$ на подредените двойки от елементи към $E \times E$. Вж. размито бинарно икономическо отношение.

АНТИСИМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ (antisymmetric economic fuzziness) (**ки**) – във:

антисиметрична икономическа размитост;
антисиметрична рефлексивна икономическа размитост;
антисиметрична транзитивна икономическа размитост;
съвършена антисиметрична икономическа размитост.

АНТИСИМЕТРИЧНА РЕФЛЕКСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antisymmetric reflexive economic fuzziness) – икономическа размитост на рефлексивното размито икономическо отношение на антисиметрия (на рефлексивната размита икономическа антисиметрия); състояние на размитост на рефлексивното икономическо отношение на антисиметрия. Представ-

лява икономическо обединение от порядковата икономически размитост и антитранзитивната и антисиметрична рефлексивна икономическа размитост. Вж. *размито бинарно икономическо отношение*.

АНТИСИМЕТРИЧНА ТРАНЗИТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antisymmetric transitive economic fuzziness) – *икономическа размитост на транзитивното размито икономическо отношение на антисиметрия (на транзитивната размита икономическа антисиметрия); състояние на размитост на транзитивното икономическо отношение на антисиметрия. Представлява икономическо обединение от порядковата икономически размитост и антирефлексивната и антисиметрична транзитивна икономическа размитост. Вж. размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИСИМЕТРИЧНО БИНАРНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (antisymmetric binary economic relation) – вж. *бинарно икономическо отношение*.

АНТИСИМЕТРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (antisymmetric economic relation) – *такова икономическо отношение aRb (където a и b са икономически единици, изпълняващи ролята на логически променливи, а R е дадено икономическо отношение помежду им), за което обратното икономическо отношение bRa е невъзможно, т.е. то губи сила при разместване на променливите спрямо знака на отношението. Вж. симетрично икономическо отношение и асиметрично икономическо отношение.*

АНТИСИМЕТРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (antisymmetric economic relation) (**ки**) – **във:**

антисиметрично бинарно икономическо отношение (вж. *бинарно икономическо отношение*);

антисиметрично икономическо отношение;

антисиметрично размито икономическо отношение на предпорядък (вж. *размито икономическо отношение на порядък*);

антисиметрично размито икономическо отношение;

съвършено антисиметрично размито икономическо отношение на предпорядък (вж. *съвършено размито икономическо отношение на порядък*);

съвършено антисиметрично размито икономическо отношение.

АНТИСИМЕТРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДПО- РЯДЪК (preorder antisymmetric economic relation) (**ки**) – във:

антисиметрично размито икономическо отношение на предпорядък
(вж. *размито икономическо отношение на порядък*);

съвършено антисиметрично размито икономическо отношение на
предпорядък (вж. *съвършено размито икономическо отношение на порядък*).

АНТИСИМЕТРИЧНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ*
(antisymmetric fuzzy economic relation), **размита икономическа антисимет-**
рия, размито икономическо отношение на антисиметрия – такова *размито*
бинарно икономическо отношение $\tilde{\mathfrak{R}}$, при което

$$\forall (x, y) \in E \times E \text{ при } x \neq y : \\ \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y) \neq \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, x) \text{ или } \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y) = \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, x) = 0.$$

То е разновидност на размитото бинарно икономическо отношение $\tilde{\mathfrak{R}}$ (същото
като $x\tilde{\mathfrak{R}}y$) във вид на *размито икономическо множество* от подредени двойки
от *икономически елементи* (x, y) и (y, x) , последното в качеството му на подм-
ножество на *прякото произведение* от *икономически множества* $E \times E$, където

$$x \in E, y \in E, z \in E,$$

така че $\tilde{\mathfrak{R}} \in E \times E$ и то приема своите значения в M . С M е означено **множест-**
вото на икономическите принадлежности (т.е. е множеството на **характе-**
ристичните функции на икономическите принадлежности) (вж. *размито*
икономическо множество) $\mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y)$, и $\mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, x)$ на подредените двойки от еле-
менти към $E \times E$.

АНТИСИМЕТРИЧНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ (antisymmetric fuzzy economic relation) (**ки**) – във:

антисиметрично размито икономическо отношение;

съвършено антисиметрично размито икономическо отношение.

**АНТИСИМЕТРИЧНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ
НА ПРЕДПОРЯДЪК*** (preorder antisymmetric fuzzy economic relation) – вж.
размито икономическо отношение на порядък.

**АНТИСИМЕТРИЧНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ
НА ПРЕДПОРЯДЪК** (preorder antisymmetric fuzzy economic relation) (**ки**) –
във:

антисиметрично размито икономическо отношение на предпорядък (вж. *размито икономическо отношение на порядък*);

съвършено антисиметрично размито икономическо отношение на предпорядък (вж. *съвършено размито икономическо отношение на порядък*).

АНТИСИМЕТРИЧНОСТ (antisymmetricality) (**кд**) – във:

антисиметричност в икономическото множество;

икономическа антисиметричност (същото като антисиметричност в икономическо множество).

АНТИСИМЕТРИЧНОСТ В ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО*

(antisymmetricality in the economic set), **икономическа антисиметричност, безразличие в икономическото множество, икономическо безразличие**, – отношение в някакво *икономическо множество* $X = \{x\}$, при което, ако $x \leq y$ и $y \leq z$, то $x = z$, където $x, y, z \in X$. Вж. *отношение на икономически порядък*.

АНТИСИМЕТРИЯ (antisymmetry) (**кд**) – във:

размита икономическа антисиметрия (същото като антисиметрично размито икономическо отношение и като размито икономическо отношение на антисиметрия);

размито икономическо отношение на антисиметрия (същото като антисиметрично размито икономическо отношение);

рефлексивна размита икономическа антисиметрия (същото като рефлексивно размито икономическо отношение на антисиметрия);

рефлексивно размито икономическо отношение на антисиметрия;

съвършена размита икономическа антисиметрия (същото като съвършено антисиметрично размито икономическо отношение);

съвършено размито икономическо отношение на антисиметрия (същото като съвършено антисиметрично размито икономическо отношение);

транзитивна размита икономическа антисиметрия (същото като транзитивно размито икономическо отношение на антисиметрия);

транзитивно размито икономическо отношение на антисиметрия.

АНТИСУФИЦИТНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (antisufficiency fiscal policy) (**ки**) – във:

антисуфичитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като дефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)).

АНТИСУФИЦИТНА КОМБИНИРАНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА* (antisuficiency combined fiscal policy) (в макр.) – същото като *дефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)*.

АНТИСУФИЦИТНА КОМБИНИРАНА ПОЛИТИКА (antisuficiency combined policy) (**ки**) – във:

антисуфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като *дефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)*).

АНТИСУФИЦИТНА ПОЛИТИКА (anti suficiency policy) (**ки**) – във:

антисуфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като *дефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.)*);

АНТИТЕЗА (antithesis) (**кд**) – във:

икономическа антитеза.

АНТИТРАНЗИТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antitransitive economic fuzziness) – *икономическа размитост на размитото икономическо отношение на антитранзитивност (на размитата икономическа антитранзитивност)*; състояние на размитост на икономическото отношение на антитранзитивност. Представлява икономическо обединение от антитранзитивната рефлексивна икономическа размитост и антитранзитивната симетрична икономическа размитост. Вж. *размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИТРАНЗИТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ (antitransitive economic fuzziness) (**ки**) – във:

антитранзитивна икономическа размитост;

антитранзитивна рефлексивна икономическа размитост;

антитранзитивна симетрична икономическа размитост.

АНТИТРАНЗИТИВНА РЕФЛЕКСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antitransitive reflexive economic fuzziness) – *икономическа размитост на рефлексивното размито икономическо отношение на антитранзитивност (на рефлексивната размита икономическа антитранзитивност)*; състояние на размитост на рефлексивното икономическо отношение на антитранзитивност. Представлява икономическо обединение от аналоговата икономически размитост и антитранзитивната и антисиметрична рефлексивна икономическа размитост. Вж. *размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИТРАНЗИТИВНА СИМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (antitransitive symmetric economic fuzziness) – *икономическа размитост на симетричното размито икономическо отношение на антитранзитивност (на симетричната размита икономическа антитранзитивност); състояние на размитост на симетричното икономическо отношение на антитранзитивност. Представлява икономическо обединение от аналоговата икономически размитост и антитранзитивната и антирефлексивна симетрична икономическа размитост. Вж. размито бинарно икономическо отношение.*

АНТИТРАНЗИТИВНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ НА СХОДСТВО (likeness antitransitive economic relation) (**ки**) – **ВЪВ:**

антитранзитивно размито икономическо отношение на сходство (вж. *размито икономическо отношение на аналогия*).

АНТИТРАНЗИТИВНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ НА СХОДСТВО* (likeness antitransitive fuzzy economic relation) – **вж.** *размито икономическо отношение на аналогия.*

АНТИТРАНЗИТИВНОСТ (antitransitivity) (**кд**) – **ВЪВ:**

размита икономическа антитранзитивност (същото като размито икономическо отношение на антирефлексия);

размито икономическо отношение на антитранзитивност;

рефлексивна размита икономическа антитранзитивност (същото като рефлексивно размито икономическо отношение на антитранзитивност);

рефлексивно размито икономическо отношение на антитранзитивност;

симетрична размита икономическа антитранзитивност (същото като симетрично размито икономическо отношение на антитранзитивност);

симетрично размито икономическо отношение на антитранзитивност.

АНТИТРЪСТОВСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО (antitrust laws) (в микр.) – форма на държавна намеса при висококонцентрирани производства, които не са монополизирани, предимно при *олигополите (в микр.)*. Представлява пасивен начин на въздействие на държавата с цел да се ограничат действията, насочени срещу конкуренцията. Насочено е към ограничаване на икономическата мощ на големите корпорации и на други фирми, чрез което да се намалят отрицателните последици от монополизацията на пазара и да се запази конкуренцията, чрез чийто механизъм се постига *пазарното равновесие*. Антиръстовското законодателство възпира пазарната сила на *монополите (в микр.)*

предимно чрез ограничаване на *пазарните структури (в микр.)*, които създават пречки за свободното проявление на принципите на конкуренцията, и чрез забрана на опитите за налагане в бизнеса. За антитръстовските закони са присъщи такива действия като: предотвратяване и ограничаване на монополизацията на пазара; контрол върху антиконкурентните сливания и поглъщания на фирми; недопускане на съгласуване на цените; ограничаване на ценовата дискриминация и на други нарушения на търговската практика.

АНТИЦИКЛИЧНА ПОЛИТИКА (countercyclical policy) (в макр.) – *макроикономическа политика (в макр.)*, насочена към отслабване на колебателните въздействия (вж. *икономическо колебание*) на *бизнес цикъла (в макр.)* (респ. на *икономическия цикъл*) върху макроикономическите променливи, в т.ч. върху *макроикономическата активност (в макр.)* и най-вече върху *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* [респ. върху *реалния брутен национален продукт (в макр.)*].

АНТИЦИПИРАНА ИНФЛАЦИЯ (anticipated inflation) (в макр.) – такова състояние на *икономиката* [такъв вид *инфлация (в макр.)*], при което *темпът на инфлацията (в макр.)* може да се прогнозира и отчете предварително и да се вземе под внимание при сключването на стопанските договори, а провеждането на *макроикономическата политика (в макр.)* на държавата – да се съобрази с инфлационния фактор. По същество това е очаквана и предвидима инфлация. Обикновено предвидими и очаквани са инфлациите с ниски темпове (според монетаристите - обикновено в рамките на 2-3-процентов годишен темп). Тя не създава затруднения на приспособяването на икономиката към промените в равнището на цените и на сключването на дългосрочните договори (включващи пълзящи скали), като загубите могат да бъдат компенсирани чрез съответно индексирание на доходите. Затова при антиципираната инфлация не се извършва преразпределение на доходите в посока от кредиторите към дебиторите [освен в случаите, когато действителният *темп на инфлацията (в макр.)* превъзхожда очаквания]. Инфлационното бреме е минимално, когато инфлацията е едновременно антиципирана и *балансирана инфлация (в макр.)*.

АНЮИТЕТ (annuity) (в микр.), **срочен анюитет**, – отдаден в заем *финансов актив (в микр.)*, ежегодните погашения по който са постоянни (еднакви), като цялостното погасяване на заема изтича след определен договорен срок.

АНЮИТЕТ (annuity) (кд) – във:

анюитет (в микр.);

срочен анюитет (в микр.) (същото като анюитет (в микр.)).

АПАГОГИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ДОКАЗАТЕЛСТВО (appagogic economic demonstration /evidence/) – насочено *косвено икономическо доказателство* на истинността на някакво *икономическо съждение*, при което вместо аргументи, пряко и положително потвърждаващи неговата истинност, временно се допуска истинността на противоречащо му твърдение. От това твърдение се извежда следствие, което води до противоречие. Върху тази основа се прави изводът, че противоречащото твърдение е неистинно, с което се извежда истинността на изходното икономическо съждение, подлежащо на доказване.

АПОДИКТИЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО СЪЖДЕНИЕ (apodictic economic sentence), **съждение на икономическата необходимост**, – *икономическо съждение*, в което отразява наличието на такъв *икономически признак* в някакъв *икономически предмет* (в т.ч. *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.), който той притежава при всички условия. Аподиктическото икономическо съждение се основава на знанията за *икономическите закони*; то изразява необходимо съществуващите връзки в *икономическата действителност* (вж. *икономическа необходимост*).

АПОКАЛИПТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КАТАСТРОФА* (apocalyptic economic catastrophe) – същото като *апокалиптична катастрофа на икономическата система*.

АПОКАЛИПТИЧНА КАТАСТРОФА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (apocalyptic catastrophe of the economic system), **апокалиптична реализация на икономическата метабифуркация, гибелна катастрофа на икономическата система, апокалиптична икономическа катастрофа**, – една от разновидностите на *катастрофичната реализация на икономическата бифуркация*. Резултат е на такова *необратимо действие на механизма на динамичната икономическа неустойчивост*, което засяга не само нерешаващата основна качествена определеност на *икономическата система*, но и нейната решаваща основна качествена определеност (тогава икономическата система загива). Вж. *механизъм на динамичната неустойчивост на икономическата система* и *апокатастична катастрофа на икономическата система*.

АПОКАЛИПТИЧНА КАТАСТРОФА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ (apocalyptic catastrophe of the economic civilization) – вж. *теория на Ю. М. Осипов за есхатологията на икономическата цивилизация и на научната икономия*.

АПОКАЛИПТИЧНА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА МЕТАБИФУРКАЦИЯ* (apocalyptic realization of the economic metabifurcation) – същото като *апокалиптична катастрофа на икономическата система*.

АПОКАТАСТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КАТАСТРОФА* (apocathastic economic catastrophe) – същото като *апокатастична катастрофа на икономическата система*.

АПОКАТАСТИЧНА КАТАСТРОФА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (apocathastic catastrophe of the economic system), **апокатастична реализация на икономическата метабифуркация, спасителна катастрофа на икономическата система, апокатастична икономическа катастрофа**, – една от разновидностите на *катастрофичната реализация на икономическата бифуркация*. Резултат е на такова *необратимо действие на механизма на динамичната икономическа неустойчивост*, което засяга само нерешаващата основна качествена определеност на *икономическата система* и едновременно с това съществува обратимост на механизма на динамичната икономическа неустойчивост по отношение на нейната (на системата) решаваща основна качествена определеност (тогава икономическата система се видоизмени съществено, но макар и видоизменена продължава да съществува). Вж. *механизъм на динамичната неустойчивост на икономическата система* и *апокалиптична катастрофа на икономическата система*.

АПОКАТАСТИЧНА КАТАСТРОФА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ (apocathastic catastrophe of the economic civilization) – вж. *теория на Ю. М. Осипов за есхатологията на икономическата цивилизация и на научната икономия*.

АПОКАТАСТИЧНА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА МЕТАБИФУРКАЦИЯ* (apocathastic realization of the economic metabifurcation) – същото като *апокатастична катастрофа на икономическата система*.

АПОСТЕРИОРИ (a posteriori) (буквално – от по-късното, от последващото) – понятие, означаващо знание, получено от хората от (последващо от) опита.

АПОСТЕРИОРНА ИКОНОМИКА* (a posteriori economy) – *икономика*, разбрана (познаваема) непосредствено в (последващо от) опита; същото като *предметна икономика*.

АПОСТЕРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТ (a posteriori economic probability) – *икономическа вероятност* на някакво *икономическо събитие* при наличието на определено условие. Същото е като *условна икономическа вероятност*. Понятието за условна икономическа вероятност се използва, когато условието е само предполагаемо и в хода на икономическия опит не се наблюдава. Понятието за апостериорна икономическа вероятност се използва, когато условието е вече наблюдавано в действителност. Вж. *апериорна икономическа вероятност*, *условна икономическа вероятност* и *формула на Бейес*, *Т. в икономиката*.

АПОСТЕРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ГРЕШКА (economic error a posteriori) – *икономическа грешка*, чието оценяване е достатъчно сложно и за нейното изразяване освен изходните икономически данни са необходими и други данни, като за целта обикновено се използват приближени решения на икономическите задачи.

АПОСТЕРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (a posteriori economic system) – *икономическа система*, разбрана (познаваема) непосредствено в опита; същото като *предметна икономическа система*.

АПОСТЕРИОРНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (a posteriori economic wealth) – вж. *икономическа ценност*.

АПОСТЕРИОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ЗНАНИЕ* (a posteriori economic cognition) – вж. *икономическа трансценденталност*.

АПОСТЕРИОРНО МНОЖЕСТВО НА ЕЛЕМЕНТАРНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ* (a posteriori elementary economic events set) – вж. *условна икономическа вероятност*.

АПОСТЕРИОРНО ПРОСТРАНСТВО НА ЕЛЕМЕНТАРНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ* (a posteriori elementary economic events space) – вж. *условна икономическа вероятност*.

АПРИОРИ (a priori) (буквално – от по-ранното, от предходното) – понятие, означаващо знание, с което хората разполагат извън (от преди) опита.

АПРИОРИЗЪМ (a priorism) (кд) – във:

икономически априоризъм.

АПРИОРНА ИКОНОМИКА* (a priori economy) – *икономика*, разбрана (познаваема) извън (от преди) непосредствения опит; същото като *ценностна икономика*.

АПРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТ (a priori economic probability) – *икономическа вероятност* на някакво *икономическо събитие*, която се разглежда в противоположност на *апостериорната икономическа вероятност* на същото събитие (последната се използва при наличието на допълнително условие). Същото е като *условна икономическа вероятност*. Вж. *апостериорна икономическа вероятност*, *условна икономическа вероятност* и *формула на Бейес, Т. в икономиката*.

АПРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ГРЕШКА (economic error a priori) – *икономическа грешка*, чието оценяване е достатъчно просто и може да се изрази посредством изходните икономически данни, използвани за решаването на икономически задачи.

АПРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (a priori economic system) – *икономическа система*, разбрана (познаваема) извън непосредствения опит, същото като *ценностна икономическа система*.

АПРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСЦЕНДЕНТАЛНОСТ* (a priori economic transcendentality) – вж. *икономическа трансценденталност*.

АПРИОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСЦЕНДЕНТАЛНОСТ (a priori economic transcendentality) (кд) – вж.

априорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

строго-априорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*).

АПРИОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ЗНАНИЕ* (a priori economic cognition) – вж. *икономическа трансценденталност*.

АПРИОРНО МНОЖЕСТВО НА ЕЛЕМЕНТАРНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ* (a priori elementary economic events set) – вж. *условна икономическа вероятност*.

АПРИОРНО ПРОСТРАНСТВО НА ЕЛЕМЕНТАРНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ* (a priori elementary economic events space) – вж. *условна икономическа вероятност*.

АПРОКСИМАЦИЯ (approximation) (**кд**) – вЪВ:

апроксимация на взаимната корелационна функция на случайните икономически процеси;

апроксимация на икономически функции;

макроикономическа апроксимация;

метод на стохастичната апроксимация;

микроикономическа апроксимация;

икономическа апроксимация.

АПРОКСИМАЦИЯ НА ВЗАИМНАТА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СЛУЧАЙНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ (cross-correlative /cross-correlatory/ function approximation of the stochastic /random/ economic processes) – метод на *корелаторната икономическа система*, при който се определят коефициенти на разлагане на *икономическата корелационната функция* в някакъв ред в процеса на нейното изчисляване.

АПРОКСИМАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИИ (economic functions approximation) – заместване на различни *икономически функции* с близки до тях и по-удобни за използване икономически функции, които принадлежат към някое зададено семейство от функции. Представлява едно от направленията на *икономическата апроксимация*. В едномерния случай апроксимацията на икономически функции е приближеното представяне на икономическата функция $f(x)$, $a \leq x \leq b$, [наречена **апроксимируема икономическа функция** (approximable economic function)] с помощта на израза от някакъв вид $\Phi(x; K) = \Phi(x; k_0, k_1, \dots, k_n)$, където елементите k_0, k_1, \dots, k_n на параметричния вектор K се определят от условията за възможното малко отклонение на $\Phi(x; K)$ от $f(x)$ при $a \leq x \leq b$, или казано по друг начин, от условията за постигането на малко разстояние $\mu(x; K)$ между икономическите функции $f(x)$ и $\Phi(x; K)$, за които тук се предполага, че са непрекъснати в $[a \leq x \leq b]$. Последното изискване получава определен смисъл при отъждествяване на $\mu(x; K)$ с *иконо-*

мическата норма на разликата $\|f - \Phi\| = \|f - \Phi\|_{[a,b]}$ или в по-общ вид – с претеглената разлика $\|w(f - \Phi)\|$, където теглото $w = w(x)$ е положително при $a \leq x \leq b$. Приложни разновидности на разглежданата задача за икономическа апроксимация са **равномерната апроксимация на икономически функции** (economic functions uniform approximation) и **средната степенна апроксимация на икономически функции** (economic functions mean-power approximation). При тях за икономическа мярка на отклонението $\mu(x; K) \equiv \mu(K) \equiv \|f(x) - \Phi(x; K)\|$ при $w(x) = 1$ се приемат съответно **равномерната икономическа норма** (uniform economic norm)

$$(1) \quad \mu_{\infty}(f, \Phi) = \max_{a \leq x \leq b} |f(x) - \Phi(x; K)| \equiv L(K)$$

при равномерната апроксимация и **средната степенна икономическа норма** (mean-power economic norm)

$$(2) \quad \mu_q(f, \Phi) = \left\{ \frac{1}{b-a} \int_a^b |f(x) - \Phi(x; K)|^q dx \right\}^{\frac{1}{q}}, \quad 1 \leq q < \infty.$$

при средната степенна апроксимация на икономически функции. Като се положат във формулата (2) $q = 2$ или $q = 1$, се получават съответно важните случаи на **средно-квадратичното икономическо отклонение** (root-mean-square /standart/ economic deviation) и **икономическо отклонение в средното** (economic deviation the mean), на които отговарят съответно **средноквадратичната апроксимация на икономически функции** и **апроксимацията на икономически функции в средното** (approximating economic function in the mean). Като се определят (ако това е възможно) значенията $k_i = k_i^*$, $i = 0, 1, \dots, n$, от условията на минимума на $L(K)$ в (1) и величините на интеграла в (2), се получава **апроксимиращата икономическа функция** $\Phi(x; K^*)$, която дава най-тясното приближение по съответната икономическа норма, а именно **икономическото μ -приближение** (economic μ -approximateness) към икономическата функция $f(x)$ при $a \leq x \leq b$ в класа от икономически функции $\Phi(x; K)$, т.е. дава решението на съответната **задача за икономическата апроксимация** (economic approximation problem). Под решение на задачата на икономическата апроксимация по дадена норма, т.е. **задачата за икономическата μ -апроксимация** (economic μ -approximation problem), често се разбира не само полученото **икономическо μ_{∞} -приближение** (economic μ_{∞} -approximateness) или **икономическото μ_q -приближение** (economic μ_q -approximateness) $\Phi(x; K)$, но и

определящата го съвкупност (или параметричния вектор) K^* – съответно вектора K_∞^* или вектора K_q^* . При ограниченост на икономическата информация могат да бъдат използвани дискретизирани видоизменения на **задачата за икономическата μ_∞ -апроксимация** (economic μ_∞ -approximation problem) и на **задачата за икономическата μ_q -апроксимация** (economic μ_q -approximation problem), в които непрекъснатата икономическа област $[a, b]$ се замества с някаква **N -точкова икономическа мрежа** (pointwise economic net) $B_N \subset [a, b]$, а интегралът в (2) – със съответна сума.

На практика могат да бъдат използвани задачи за апроксимация с линейно входни параметри:

$$(3) \quad \Phi(x; K) = k_0 \varphi_0(x) + k_1 \varphi_1(x) + \dots + k_n \varphi_n(x),$$

където $\varphi_0(x), \varphi_1(x), \dots, \varphi_n(x)$ са линейно независими икономически функции в $[a, b]$. Когато $\varphi_i(x) = x^i, i = 0, 1, 2, \dots, n$, е налице **полиномиална апроксимация на икономически функции** (economic functions polynomial approximation), а когато е направен друг избор за $\varphi_i(x)$, е налице **квазиполиномиална апроксимация на икономически функции** (economic functions quasi-polynomial approximation). И при двата случая винаги е осигурено съществуването на решенията K_∞^* и K_q^* , които реализират точен минимум на съответното отклонение. При нелинейно включване на параметрите $k_i, i = 0, 1, 2, \dots, n$, това обаче невинаги се получава.

Това, което е валидно при едномерен вариант на формулата (3), е валидно и при неин многомерен вариант, когато вместо скаларния аргумент $x \in [a, b] \equiv G_1$ се конституира **икономическа точка** $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$, която преминава през всички точки на (пробягва) някаква ограничена затворена икономическа област $G = G_m$ в m -мерното **евклидово икономическо пространство** R_m . При нееднозначност (неединственост) на решението K^* **икономическото множество** $\{K^*\}$ винаги е изпъкнало, ограничено и затворено. В случая на икономическа норма μ_q при $q > 1$ и $m \geq 1$ решението K^* винаги е единствено, което се осигурява със строгата изпъкналост на нормата $\mu_q, 1 < q < \infty$. При $\mu = \mu_\infty$ или при μ_1 може да има място единственост или множественост на икономическото μ -приближение, което зависи от конкретния случай [зависи от фиксирания вид на $\Phi(x; K)$, от фиксирания вид на $G_m, m \geq 1$, и най-вече от избраната икономическа функция $f(x)$]. При $m = 1$ единствеността на решението K_∞^* или K_1^* се оказва зависима от произволно взетата **непрекъсната икономическа**

функция $f(x)$, когато системата $\varphi_i(x)$, $i = 0, 1, 2, \dots, n$, е T -система, което означава, че удовлетворява използваното при равномерната апроксимация на икономически функции на *икономическото условие на А. Хаар*. Характеризирането (посредством определени критерии за икономическо разпознаване) на икономическото μ -приближение от вида (3) за $\mu = \mu_q$, $q = 2, 4, 6, \dots$ при $m \geq 1$ се решава в алгебрична по отношение на k_i , $i = 0, 1, 2, \dots, n$ форма с помощта на условията за ортогоналност $(f - \Phi^*)^{q-1}$ на G_m към φ_i , $i = 0, 1, 2, \dots, n$. Към задачите на апроксимацията на икономически функции спадат още **дробно-рационалната апроксимация на икономически функции** (economic functions fractional-rational approximation) от вида

$$\Phi = R_{l,n-l}(x) = \frac{k_0 + k_1x + \dots + k_lx^l}{k_{l+1} + k_{l+2}x + \dots + k_{l+n}x^{n-1}},$$

експоненциалната апроксимация на икономически функции (economic functions exponential approximation) от вида $\Phi(x; K, X) = \sum k_i e^{s_i x}$, както и други разновидности.

АПРОКСИМАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИИ (economic functions approximation) (**ки**) – във:

апроксимация на икономически функции;

апроксимация на икономически функции в средното (вж. *апроксимация на икономически функции*);

дробно-рационална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

експоненциална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

интегрална средноквадратична апроксимация на икономически функции (вж. *средноквадратична апроксимация на икономически функции*);

квазиполиномиална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

полиномиална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

равномерна апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

средна степенна апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

средноквадратична апроксимация на икономически функции

апроксимация на икономически функции;

точкова средноквадратична апроксимация на икономически функции (вж. *средноквадратична апроксимация на икономически функции*).

АПРОКСИМИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (approximating economic function), **приближаваща икономическа функция**, – функция на изглаждането, чрез която посредством апроксимация на данните се отстраняват случайните колебания на дадена *икономическа величина*. Нейни разновидности са *апроксимираща макроикономическа функция* и *апроксимираща микроикономическа функция*. Математически инструмент за извършване на *икономическа апроксимация*. Вж. *апроксимация на икономически функции*.

АПРОКСИМИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (approximating economic function) (**ки**) – във:

апроксимираща икономическа функция;

апроксимираща макроикономическа функция;

апроксимираща микроикономическа функция.

АПРОКСИМИРАЩА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (approximational macroeconomic function) – функция на изглаждането, чрез която посредством апроксимация на данните се отстраняват случайните колебания на дадена макроикономическа величина. Математически инструмент за извършване на *макроикономическа апроксимация*.

АПРОКСИМИРАЩА МИКРОИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (approximational microeconomic function) – функция на изглаждането, чрез която посредством апроксимация на данните се отстраняват случайните колебания на дадена микроикономическа величина. Математически инструмент за извършване на *микроикономическа апроксимация*.

АПРОКСИМИРУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (approximable economic function), **приближаема икономическа функция**, – вж. *апроксимация на икономически функции*.

АРБИТРАЖ (arbitrage) (**кд**) – във:

валутен арбитраж (в межд.);

двустранен валутен арбитраж (в межд.);

златен арбитраж (в межд.);

междувалутен арбитраж (в межд.) (същото като тристранен валутен арбитраж (в межд.);

тристранен валутен арбитраж (в межд.).

АРБИТРАЖЕН ЕФЕКТ НА ДОРНБУШ, Р. (Dornbush arbitrage effect) (в межд.) – обоснован от **Рудригер Дорнбуш** (Rudriger Dornbusch) икономически ефект, който е заместване на търсенето на чужди *продукти* с търсене на местни продукти [при постоянен *реален брутен вътрешен продукт (в макр.)*]. Този процес се извършва в дълъг срок, когато *номиналният валутен курс (в межд.)* спада от по-високото си краткосрочно равнище към по-ниското си дългосрочно равнище, при което *лихвеният процент (в макр.)* намалява и това стимулира местното производство.

АРБИТРАЖИСТ (arbitrageur) (**кд**) – във:

валутен арбитражист (в межд.).

АРБИТРАЖНА ИКОНОМИЧЕСКА СХЕМА* (arbitrationary economic scheme /lay-out/) – същото като *метод на арбитражните икономически решения.*

АРБИТРАЖНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (arbitrationary economic solution) – вж. *метод на арбитражните икономически решения.*

АРБИТРАЖНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (arbitrationary economic solution) (**ки**) – във:

арбитражно икономическо решение (вж. *метод на арбитражните икономически решения*);

метод на арбитражните икономически решения.

АРГУМЕНТ НА ЗАРАЖДАЩИЯ СЕ ОТРАСЪЛ (infant-industry argument) (в межд.) – аргумент, обосноваващ *защитната функция на митата (в межд.)*, които чрез ограничаване на чуждестранния *внос (в макр.)* осигуряват подкрепа на нововъзникващ местен отрасъл. През времето на тази подкрепа той трябва да достигне до оптималните си размери, при които икономите от *мащаба на производството* са достатъчни да осигурят снижаване на цените до размери, с които може да се противостои на конкуренцията на по-развитите страни.

АРГУМЕНТ НА ЗАЩИТАТА (protective argument) (в межд.) – един от главните *аргументи на митническата политика*, според който *митата (в межд.)*

са инструмент за защита на местното производство от чуждестранната конкуренция.

АРГУМЕНТ НА НАМАЛЯВАНЕТО НА ДЕФИЦИТА В ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (decreasing-deficit argument) (в межд.) – аргумент, обосноваващ *стабилизационната функция на митата (в межд.)*, които чрез оскъпяване на *вноса (в макр.)* и намаляване на неговия обем предизвикват намаляване дефицита в платежния баланс и съдействуват за неговото уравнивяване.

АРГУМЕНТ НА ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ДОХОДА (income transdistribution argument) (в межд.) – аргумент, обосноваващ *защитната функция на митата (в межд.)*, които предизвикват преразпределение на дохода, получаващ от факторите на производството (вж. *производствени икономически фактори*). Ограничителните *вносни мита (в межд.)* стимулират развитието на импортозаместващите отрасли и цените на техните производствени фактори. Резултатът е преразпределение на факторовите доходи в посока от неимпортозаместващите към импортозаместващите отрасли.

АРГУМЕНТ НА ПРИХОДИТЕ (revenue argument) (в межд.) – един от главните *аргументи на митническата политика (в межд.)*, според който *митата (в межд.)* са допълнителен източник на приходи за държавата.

АРГУМЕНТ НА РЕЦИПРОЧНОСТТА (reciprocity argument) (в межд.) – аргумент, обосноваващ *защитната функция на митата (в межд.)*, които са насочени срещу външнотърговски ограничения, наложени от друга страна.

АРГУМЕНТ НА СТАБИЛИЗАЦИЯТА (stabilization argument) (в межд.) – един от *аргументите на митническа политика (в межд.)*, според който *митата (в межд.)* могат да бъдат и средство за стабилизиране на *икономиката*.

АРГУМЕНТИ НА МИТНИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА (tariff policy arguments) (в межд.) – съображения и причини, мотивиращи необходимостта държавите да осъществяват *митническа политика (в межд.)*. Към тях се числят два главни аргумента – *аргументът на приходите (в межд.)* (митата са източник на приходи за държавата) и *аргументът на защитата (в межд.)* (митата защитават местното производство от чуждестранната конкуренция), както и други аргументи (подчинени на главните аргументи), като *аргументът на стабилизацията (в межд.)*, *аргументът на намаляването на дефицита в платежния баланс (в межд.)*, *аргументът на зараждащия се отрасъл (в межд.)*, аргу-

ментът на преразпределението на дохода (в межд.), антидмпинговият аргумент (в межд.), аргументът на реципрочността (в межд.) и други.

АРГУМЕНТНОСТ (argumentness) (кд) – във:

икономическа аргументност.

АРИТМЕТИЧНО БЮДЖЕТНО РАВНОВЕСИЕ (arithmetical budget equilibrium) (в макр.), **разчетно бюджетно равновесие (в макр.)**, – равенство между бюджетните приходи и бюджетните разходи на *държавния бюджет (в макр.)*, при което бюджетното салдо (разликата между приходите и разходите) е равно на нула. Присъщо е на *неутралния бюджет (в макр.)*. При аритметично уравновесения бюджет (при неутралния бюджет) окончателно придобитите от него приходи са равни на окончателно изразходваните от него разходи, или което е същото, неговите приходи без получените от други институции и икономически агенти кредити покриват изцяло разходите му без предоставените на други институции и икономически агенти кредити.

АРИТМЕТИЧНО РАВНОВЕСИЕ (arithmetical equilibrium) (ки) – във:

аритметично бюджетно равновесие (в макр.).

АРКУССИНУС-РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities arc sine distribution on the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (ки) – във:

функция на аркуссинус-разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*).

АРКУССИНУС-РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛЪТНОСТТА НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities density arc sine distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) – *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*, която има вида

$$p_{B_1}\left(x \mid v = \frac{1}{2}, w = \frac{1}{2}\right) = \frac{1}{\pi \sqrt{x(1-x)}}.$$

Съответстващата му **функция на аркуссинус-разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities arc sine distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_{B_1}\left(x \mid v = \frac{1}{2}, w = \frac{1}{2}\right) = \int_0^x \frac{1}{\pi \sqrt{s(1-s)}} ds = \frac{2}{\pi} \int_0^x \frac{d\sqrt{s}}{\sqrt{1-(\sqrt{s})^2}} ds = \frac{2}{\pi} \arcsin \sqrt{x}.$$

АРОЙО, ЖАК (Arojo, Jack) (1921–2011) – изтъкнат изследовател в областта на политическата икономия със значими приноси в проблематиката на стоково-паричните отношения при социализма, в методологията на икономическата наука и в анализа на функционирането и управлението на *икономическата система*. Роден е в Русе. За участие в антифашистката борба е арестуван през 1942 г. и е осъден на 12 години затвор. През 1951 г. завършва специалността “Политическа икономия” във Висшия икономически институт “Карл Маркс” (сега – Университет за национално и световно стопанство) в София. От 1951 г. е асистент в катедра “Политическа икономия” на ВИИ “Карл Маркс”, от 1960 г. – доцент, и от 1966 г. – професор в същата катедра. През 1958 г. защитава дисертация за кандидат на икономическите науки (сега доктор по икономика), а през 1968 г. – дисертация за доктор на икономическите науки. Във ВИИ “Карл Маркс” преподава от 1951 до 1986 г., основно по политическа икономия. През 1972–1988 г. ръководи секция в Института за международни отношения и социалистическа интеграция към БАН, през 1986–1990 г. преподава в Института за социално управление, а през 1992–1998 г. – във Варненския свободен университет. Ж. Аройо има значително участие в управлението на висшето икономическо образование и на икономическата наука в България: той е декан на Общоекономическия факултет на ВИИ “Карл Маркс”, директор е на Института по икономическия механизъм за управление на стопанството при същия институт, председател е на Научен съвет на Висшата атестационна комисия (ВАК) при министерския съвет, председател е на Научната комисия за икономически науки на ВАК и е член на Президиума на ВАК. Носител е на званието “Заслужил деятел на науката”.

През 50-те години на XX-ия век, когато проблемите на стоково-паричните отношения в социалистическите страни още не са задълбочено изследвани и по същество се отричат от официалната идеология, Ж. Аройо обосновава с научни аргументи схващането, че икономическите отношения при социализма

имат стоково-паричен характер. Участвайки в тогавашната дискусия за стоковата природа на социалистическото стопанство, Ж. Аройо се изявява и утвърждава в България като водещ учен по тематиката за социалистическото стоково производство, въпреки възможните негативи, които произтичат от това в ранните години на социализма. По-късно тази теза става общопризната в политическата икономия на социализма. Според Ж. Аройо наличието на двете форми на социалистическата собственост – общонародната (функционираща като държавна) и кооперативната, са необходими, но не и достатъчна (и дори не основна) причина, която обуславя съществуването на стоково-паричните отношения при социализма. За разлика от господстващото тогава схващане за определящата роля по този въпрос на двете форми на социалистическата собственост, Ж. Аройо търси корените на стоковостта на социалистическите икономически отношения (а значи и за наличието на пазарно стопанство при социализма) най-вече във вътрешната и обективно-присъща структура на общонародната собственост, която като отношение на присвояване и отчуждаване се реализира не непосредствено, а опосредствувано чрез дейността на държавата, предприятията и работниците (трудовете колективи). Може да се смята, че има определена релевантност (съответственост) между тези три равнища и постановката на римското право, че собствеността включва отношения на разпореждане, владение и ползване. Тук се открояват три субекта: (1) социалистическата държава, която е собственик и се разпорежда със средствата за производство; (2) предприятието, което ги владее, и чиято (формирала се върху тази основа) обективна икономическа (а не административна) обособеност предопределя пазарния характер на икономическия обмен в стопанството; (3) работниците (трудовете колективи), които ползват (функционират, боравят със) средствата за производство в трудовия процес. Трите субекта на общонародната собственост, следователно и самата общонародна собственост на посочените три равнища, се реализират икономически чрез трите форми на първичното разпределение на дохода: централизираната част от печалбата, децентрализираната част от печалбата и работната заплата. В този смисъл стопанин на общонародната собственост е не трудовият колектив (каквато е официалната партийна постановка в лицето на Т. Живков), а предприятието, както обособява Ж. Аройо.

ЗаклЮчението на Ж. Аройо е, че социалистическото стопанство (социалистическата стопанска система) трябва да бъде управлявано (управлявана) икономически, а не административно, като централизирано да се управляват само основните национални икономически пропорции (което реализира разпо-

редителските функции на държавата). Планирането трябва да бъде съчетано с изискванията на пазара, което означава, че що се отнася до социалистическите предприятия (като владетели на общонародната собственост) то трябва да бъде индикативно (т.е. препоръчително). Изводът на Ж. Аройо, че социалистическото стопанство е пазарно (въпреки неговите дефекти и наличието на администриране), и изобщо възприетата по времето на развития социализъм теза за пазарните отношения при тази система, се потвърждават от стопанската история на социализма, от неговите исторически факти, от хората, които са живели през социалистическата епоха. Това контрастира на нелепите след 1989 г. в България твърдения, че дотогава не е имало пазар (а само централно разпределение на богатата) – схващане, което издава научната недобросъвестност, интелектуалната недостатъчност или политическата ангажираност на неговите носители. Друг е въпросът, че пазарността на стопанството има различни степени, обхвати и исторически форми, и че съвременното капиталистическо стопанство (за разлика от социалистическото) е развито пазарно стопанство. Ж. Аройо изследва и други важни проблеми на стоковото производство при социализма, какъвто е този за цените и ценообразуването. През 60-те и 70-те години на XX-ия век сред икономистите в социалистическите страни се провежда широка дискусия за това, какъв тип цени трябва да има при социализма (най-вече, дали те да бъдат от тип “стойностен” или тип “производствен”). Ж. Аройо аргументира схващането за необходимостта от стойностния тип цена, при който съотношенията между цените на стоките се приближават към съотношенията между техните обществени стойности. Това означава, че в основата на цените стоят общественно-необходимите разходи на труд, без обаче да се отрича ролята и на други фактори на ценообразуването, към които например спада качеството на стоките.

Ж. Аройо има приноси в анализа и обосноваването на насоките на икономическото развитие на страните – членки на Съвета за икономическа взаимопомощ (СИВ). Според него между страните – членки на СИВ, възниква общ пазар, който е резултат не само от развитието на пазарните отношения помежду им като национални пазарни стопанства, но и от обособяването му като самостоятелно общностно явление, характеризиращо се със собствени определения, закономерности и принципи. Ж. Аройо ръководи колектив от български и съветски учени, които изследват проблемите на изграждането и функционирането на международните социалистически предприятия. Той ги разглежда като израз на пряка международна собственост и като специфичен механизъм на нейното реализиране. Ж. Аройо продължава да прави икономически анализи и

изследвания и след 1989 г., което заедно с целия му дотогавашен творчески път още веднъж доказва, че за истинския учен науката е призвание, което остава за цял живот.

По-важни научни трудове на Жак Аройо са: “Законът за стойността и ценообразуването” (1962); “Обществен труд, стойност и цена” (1966); “Цени, ценообразуване и материална заинтересованост” (1967); “Потребителната стойност на стоките и ценообразуването” (1967); “Международен социалистически пазар, цени и стимули” (1970); “Икономически проблеми на управлението на социалистическия производствен организъм” (1971); “Изграждане икономиката на развитото социалистическо общество в НРБ (1972); “Международна социалистическа интеграция” (1974); “Световната социалистическа система – същност, производителни сили и пазар” (1977); “Сближаване и изравняване на икономическото развитие на страните – членки на СИВ” (1977); “Производствените отношения в световната социалистическа система” (1980); “Икономическите противоречия при социализма” (1983); “Икономически подход при управлението на стопанството” (1984); “Законът за стойността при социализма” (1988 – на руски и словашки език); “Икономическата система на социализма – съвременен поглед и анализ” (1989); “Икономическите противоречия при социализма” (1988 – на словашки език, 1989 – на руски език); “Нова парадигма на управлението” (1998). Има множество участия в написването на университетски учебници по политическа икономия, както и самостоятелен учебник по проблеми на политическата икономия на социализма, предназначен за специалността “Политическа икономия” във ВИИ “Карл Маркс”. (Лит.: Ангелов, *Ив.* Изтъкнат учен икономист. – В: Сп. “Понеделник”, кн. 3–4 от 2008, с. 84-92.)

АРОУ, КЕНЕТ ДЖОЗЕФ (Arrow, Kenneth J.) (1921) – американски икономист с приноси в *теорията на благосъстоянието* (welfare theory) [вж. *икономика на благосъстоянието (в микр.)*]. През 1940 г. се дипломира в Сити Колидж, Ню Йорк. През същата година започва следдипломна квалификация по статистика в Колумбийския университет, където през 1941 г. получава магистърска степен по математика, а след това и по икономика. През Втората световна война служи като офицер метеоролог в Американските военновъздушни сили. След войната през 1946 г. се завръща в Колумбийския университет, където започва да се занимава със социалния избор като основна тема на докторската си дисертация. Едновременно с това е и изследовател и асистент в Комисията за икономически изследвания “Каулс” към Чикагския университет. Там

той работи заедно с Тялинг *Купманс* и други известни фигури в областта на *икономическата теория*. През 1949 г. се премества в Станфърдския университет, където през 1953 г. става професор по икономика, статистика и операционни изследвания. От 1968 г. е професор в Харвардския университет (където ръководи катедрата по икономика), а през 1979 г. се завръща в Станфърдския университет като професор по икономика и операционни изследвания.

Основните насоки на научните изследвания на К. Ароу са теорията на *икономическото равновесие*, *математическото програмиране* и **икономика-та на благосъстоянието** (в *микр.*). К. Ароу е президент на иконометричното общество през 1956 г., носител е на медала “Джон Бейтс Кларк” на Американската икономическа асоциация през 1957 г. за най значим труд, написан от икономист под 40-годишна възраст. К. Ароу е президент на Института по управленски науки през 1963 г., президент на Американската икономическа асоциация през 1973 г. и президент на Западната икономическа асоциация през 1980 г. Носител е на почетни степени на редица университети в света. К. Ароу е член на Американската национална академия на науките, на Финската академия на науките, на Американската академия за хуманитарни и естествени науки и на Американското иконометрично общество. През 1972 г. заедно с Джон *Хикс* става лауреат на Нобеловата мемориална награда за икономически науки за “пионерен принос в теорията на общото икономическо равновесие и в теорията на благосъстоянието”.

През 1951 г. К. Ароу защитава докторската си дисертация на тема “Социален избор и индивидуални оценки” (*Arrow, K. J. Social Choice and Individual Values. 2nd ed, Wiley, New York, 1951*), която привлича вниманието на световната политологическа и икономическа мисъл. В своята *теорема за невъзможността* (в *микр.*) той доказва, че при определени условия не съществува демократичен метод за социален избор на предпочитана ситуация. Внимателният анализ на теоремата на невъзможността обаче показва, че тя се отнася до възможността (респ. до невъзможността) на избора на определена икономическа промяна (например определено разпределение на дохода), но и до съществуването на *функцията на общественото благосъстояние* (в *микр.*) на Абрам Бергсон.

По-късно К. Ароу и Жерар Дебрю в труда си “Съществуване на равновесие в конкурентна икономика” (*Arrow, K. J., Debreu, G. Existence of Equilibrium for a Competitive Economy. – In: Econometrica, July 1954*) преработват стандартните доказателства за съществуването на *общото пазарно равновесие*. Според *класически модел на Л. Валрас на общото микроикономическо*

пазарно равновесие съществуването на едновременно равновесие на всички пазари може да се докаже чрез изравняване на броя на уравненията на пазарните равновесия с броя на неизвестните величини в тях. Макар че в по-ново време вече се е знаело, че това доказателство не е достатъчно, за първи път К. Ароу и Ж. Дебрю се противопоставят обосновано на него. Чрез използването на нови математически методи те доказват, че за да съществува общо пазарно равновесие при *конкурентна икономика (в микр.)*, е необходимо да има авансови пазари на стоките и услугите (продуктите), т.е. пазари, на които получаването на стоката и нейното изплащане се извършват в различно време (стока се плаща авансово преди доставката или доставката се извършва авансово преди плащането). Но К. Ароу доказва, че въпреки това теорията за общото пазарно равновесие може да се приложи и при отсъствието на авансови пазари: вж книгата “Общ конкурентен анализ” (*Arrow, K. J., Hahn, F. General Competitive Analysis. Holden-Day, 1971*). Още през 1951 г. в труда си “Едно разширение на основните теореми на класическата икономика на благосъстоянието” (*Arrow, K. J. An Extension of the Basic Theorems of Classical Welfare Economics, 1951*) К. Ароу доказва, че не само че равновесието на конкурентния пазар е Парето-ефективно, но и че всяко Парето-ефективно разпределение на продуктите може да се постигне с помощта на пазарните сили в условията на *съвършена конкуренция (в микр.)*. К. Ароу има приноси в общия балансов анализ на икономиката, в теорията за вземане на решения в условията на несигурност, в теорията на *икономическия растеж*.

Други по-важни трудове на К. Ароу са: “Есета по теорията за поемането на рискове” (*Arrow, K. J. Essays in the Theory of Risk-Bearing. North-Holland, 1971*), където анализира какво въздействие оказва нежеланието да се поема риск върху резултатите от икономическата дейност; “Изследване върху математическата теория за стоковите запаси и производството” (*Arrow, K. J., Karlin, S. H. Scarf. Studies in the Mathematical Theory of Inventory and Production. Stanford University Press, 1958*), където изследва зависимостите между равнището на оптималните стокови запаси и равнището на оптималните социални инвестиции; “Обществени инвестиции, степен на възвръщаемост и оптимална фискална политика” (*Arrow, K., Kurz, M. Public Investment, the Rate of Return and Optimal Fiscal Policy. John Hopkins University Press, 1970*); “Икономически последици от обучението чрез опит” (*Arrow, K. The Economic Implications of Learning by Doing. – In: Review of Economic Studies, August 1961*), където дава принос към съвременната теория за икономическия растеж; “Заместване на работна сила с капитал и икономическа ефективност” (*Arrow,*

К. J. Capital-Labour Substitution and Economic Efficiency. – In: Review of Economics and Statistics August, 1961), където включва ролята на професията за икономическата ефективност в *производствената CES-функция* (production CES-function; production constant elasticity substitution function) (във функцията с постоянна еластичност на заместване на производствените фактори).

АРТИПРЕФИКАСНА ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ* (artipreffectual /artiprefficacious/ activity) – същото като *икономическа дейност*.

АРТИПРЕФИКАСНО БЛАГО* (artipreffectual good) – същото като *работно поддържащо благо* (вж. и зависимости между благо и продукта).

АРТИПРЕФИКАСНО БЛАГО (artipreffectual good) (**ки**) – във:

артипрефикасно благо (същото като *работно поддържащо благо*; вж. и зависимости между благо и продукта);

артипрефикасно икономическо благо (същото като *работно икономическо благо*; вж. и зависимости между благо и продукта);

вторично артипрефикасно икономическо благо (същото като *сефикасно икономическо благо*);

първично артипрефикасно икономическо благо (същото като *прификасно икономическо благо*).

АРТИПРЕФИКАСНО БОГАТСТВО* (artipreffectual wealth) – вж. *зависимости между благо и продукта*.

АРТИПРЕФИКАСНО БОГАТСТВО (artipreffectual wealth) (**ки**) – във:

артипрефикасно богатство (вж. *зависимости между благо и продукта*);

артипрефикасно икономическо богатство (същото като **работно икономическо богатство** (вж. *работно икономическо благо* и зависимости между благо и продукта)).

АРТИПРЕФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (artipreffectual economic good) – същото като *работно икономическо благо* (вж. и зависимости между благо и продукта).

АРТИПРЕФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (artipreffectual economic good) (**ки**) – във:

артипрефикасно икономическо благо (същото като работно икономическо благо; вж. и зависимости между благо и продукта);

вторично артипрефикасно икономическо благо (същото като сефикасно икономическо благо);

първично артипрефикасно икономическо благо (същото като прификасно икономическо благо).

АРТИПРЕФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (artipreffectual economic wealth) – същото като **работно икономическо богатство** (вж. *работно икономическо благо; вж. и зависимости между благо и продукта*).

АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (artipreffectuality /artiprefficacy/) – вж. *ефикасност и зависимости между благо и продукта*.

АРТИПРЕФИКАСНОСТ (artipreffectuality /artiprefficacy/) (**кд**) – **ВЪВ:**

алокативна икономическа артипрефикасност (същото като икономическа афикасност);

артипрефикасност (вж. ефикасност и зависимости между благо и продукта);

бизнес икономическа артипрефикасност (същото като икономическа бификасност);

вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефикасност);

вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа сефикасност);

вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инисефикасност);

вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа косефикасност);

възпроизводствена икономическа арт/ипрефикасност (същото като икономическа рефикасност);

дистрибутивна икономическа артипрефикасност (същото като дистрибутивна икономическа ефикасност);

икономическа артипрефикасност (вж. и зависимости между благо и продукта);;

непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиресефективност);

непряка вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазисефективност);

непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиинисефективност);

непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазикосефективност);

непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазирефективност);

непряка икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиефективност);

непряка производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиинифективност);

непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиреприфективност);

непряка първична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиприфективност);

непряка първична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазииниприфективност);

непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазикофективност);

пазарна икономическа артипрефикасност (същото като пазарна икономическа ефикасност);

посредническа икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инефикасност);

потребителна икономическа артипрефикасност (същото като икономическа конефикасност);

предипотребителна икономическа артипрефикасност (същото като икономическа бефикасност);

производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа унификасност);

пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефективност);

пряка вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа сефективност);

пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инисефективност);

пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа косефективност);

пряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа рефективност);

пряка икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ефективност);

пряка производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа унифективност);

пряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа реприфективност);

пряка първична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа прифективност);

пряка първична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа униприфективност);

пряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа кофективност);

първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа репрификасност);

първична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа прификасност);

първична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа унипрификасност);

следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа кофикасност);

стопанствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ендефикасност).

АРТИСУФИКАСНО БЛАГО* (artisuffectual good) – същото като *супериално благо*.

АРТИСУФИКАСНО БЛАГО (artisuffectual good) (**ки**) – във:

артисуфикасно благо (същото като супериялно благо);

икономическо-обусловено артисуфикасно благо (същото като икономическо-обусловено супериялно благо).

АРТИСУФИКАСНОСТ* (artisuffectuality /artisufficacy/) – вж. *ефикасност*.

АРТИСУФИКАСНОСТ (artisuffectuality) (**кд**) – във:

артисуфикасност (вж. *ефикасност*);

икономичностна артисуфикасност (вж. *зависимости между благото и продукта*).

АРТИФИКАСНО БЛАГО* (artiffectual good) – същото като *работно благо* (вж. *и зависимости между благото и продукта*).

АРТИФИКАСНО БЛАГО (artiffectual good) (**ки**) – във:

артификасно благо (същото като *работно благо*; вж. *и зависимости между благото и продукта*);

артификасно икономическо благо (вж. *зависимости между благото и продукта*);

артификасно икономичностно благо (вж. *зависимости между благото и продукта и зависимости между продукта и субсипродукта*);

икономическо-обусловено артификасно благо (същото като *работно икономическо благо*).

АРТИФИКАСНО БОГАТСТВО* (artiffectual wealth) – същото като **работно богатство** (вж. *работно благо*).

АРТИФИКАСНО БОГАТСТВО (artiffectual wealth) (**ки**) – във:

артификасно богатство (същото като **работно богатство**; вж. *работно благо*);

артификасно икономичностно богатство (вж. *зависимости между благото и продукта*);

артификасно поддържащо богатство (същото като **работно поддържащо богатство**; вж. *работно поддържащо благо*).

икономическо-обусловено артификасно богатство (същото като **икономическо-обусловено работно богатство**; вж. *икономическо-обусловено работно благо*).

АРТИФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (artiffectual economic good) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

АРТИФИКАСНО ИКОНОМИЧНОСТНО БЛАГО* (artiffectual economic good) – вж. *зависимости между благото и продукта и зависимости между продукта и субсипродукта*.

АРТИФИКАСНО ИКОНОМИЧНОСТНО БОГАТСТВО* (artiffectual economicalitic wealth) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

АРТИФИКАСНО ПОДДЪРЖАЩО БЛАГО* (artiffectual sustenance /sustaining/ good) – същото като *работно поддържащо благо*.

АРТИФИКАСНО ПОДДЪРЖАЩО БОГАТСТВО* (artiffectual sustenance /sustaining/ wealth) – същото като **работно поддържащо богатство** (вж. *работно поддържащо благо*).

АРТИФИКАСНОСТ* (artiffectuality /artifficacy/) – вж. *ефикасност* и *зависимости между благото и продукта*.

АРТИФИКАСНОСТ* (artiffectuality /artifficacy/) (**кд**) – във:

артификасност (вж. *ефикасност* и *зависимости между благото и продукта*);

икономическа артификасност (вж. *зависимости между благото и продукта*);

икономичностна артификасност (вж. *зависимости между благото и продукта*).

АРХИТЕКТУРА НА МЕЖДУНАЦИОНАЛНИТЕ КОРПОРАЦИИ (international corporations architecture) (в межд.) – *икономическо понятие*, с което се изразява подреждането и съподчинението на видовете и групите *транснационални корпорации* (в межд.) и *многонационални корпорации* (в межд.).

АСЕРТОРИЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО СЪЖДЕНИЕ (assertoric economic sentence /proposition/), **съждение на икономическата действителност**, – *икономическо съждение*, в което се констатира наличието или отсъствието на даден *икономически признак* в някакъв *икономически предмет* (в т.ч. *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.). По своето качество (вж. *качество на икономическото съждение*) то може да бъде както *утвърдително икономическо съждение*, така и *отрицателно икономическо съждение*. В асерторическото икономическо съждение се изразява знание за това, че посоченият в него икономически признак принадлежи или не принадлежи на дадения икономически предмет, но още не е известно дали този признак му принадлежи необходимо, т.е. винаги и при всички условия. Така че съждението на *икономическата действителност* се употребява в тези случаи, когато е напълно достатъчно знанието за това, че

даденият икономически признак принадлежи или не принадлежи сега на разглеждания икономически предмет, независимо от това, дали му е принадлежал или не му е принадлежал в миналото.

АСИДЕЦИСИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ (assidecisionary economic cycle) (**ки**) – вбв:

странен асидецисивен икономически цикъл (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

АСИДЕЦИСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (assidecisionary economic system) – вж. *определящо и решаващо в икономиката*.

АСИДЕЦИСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (assidecisionary economic system) (**ки**) – вбв:

асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспещифатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспещификатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисустатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисустификатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есконтентатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна регулаторна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна репродуктивна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна регулаторна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна репродуктивна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

реалитатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

реалититатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

регулаторна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

репродуктивна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сенстатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсустатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсустификатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специфатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

странна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

субстрататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

суперстрататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

супсенстатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенсатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенстатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

суостатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

суострататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

суостратна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

феноформатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

АСИДЕЦИСИЯ (assidecision) (кд) – във:

диспещифатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспещификатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисуостатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисуостификатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есконтентатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

реалитатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

реалититатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сеностатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсуостатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсустификатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специфатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

субстрататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

суперстрататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

супсенстатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенсатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенстатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустрататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустратна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

феноформатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ (asymmetric duopoly) (в микр.) – частен случай на *асиметричен олигопол (в микр.)*, който е съставен само от две олигополни фирми (в микр.), наречени дуополни. Разграничават се *пазарно-асиметричен дуопол (в микр.)*, *разходно-асиметричен дуопол (в микр.)* и *изцяло-асиметричен дуопол (в микр.)*. Негови разновидности са **некоординираният асиметричен дуопол** (uncoordinated asymmetric duopoly) (в микр.) (вж. *некоординиран дуопол*) и **координираният асиметричен дуопол** (coordinated asymmetric duopoly) (в микр.) (вж. *координиран дуопол*). Негови разновидности са още (1) **асиметричният дуопол при неформално споразумение** (asymmetric duopoly in non-formal agreement) (в микр.), в т.ч. **асиметричният дуопол при мълчаливо неформално споразумение** (asymmetric duopoly in implicitly non-formal agreement) (в микр.) и **асиметричният дуопол при изрично неформално споразумение** (asymmetric duopoly in explicitly non-formal agreement) (в микр.).

agreement) (в микр.), и (2) *асиметричният дуопол при формално споразумение* (asymmetric duopoly in formal agreement) (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ (symmetric duopoly) (**ки**) – във:

асиметричен дуопол (в микр.);
асиметричен дуопол на Щакелберг, Х. (в микр.);
асиметричен дуопол при ценово лидерство (в микр.);
барометрично-асиметричен дуопол при барометрично-ценово лидерство (в микр.);
изцяло-асиметричен дуопол (в микр.);
пазарно-асиметричен дуопол (в микр.);
пазарно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);
пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол (в микр.) (същото като изцяло-асиметричен дуопол (в микр.));
пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);
пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);
пазарно-асиметричен и разходно-симетричен дуопол (в микр.);
пазарно-симетричен и разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);
разходно-асиметричен дуопол (в микр.);
разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);
частично-асиметричен дуопол (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ БАРОМЕТРИЧНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric duopoly in barometric-price leadership) (**ки**) – във:

барометрично-асиметричен дуопол при барометрично-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric duopoly in market-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric duopoly in cost-price leadership) (**ки**) – във:

разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric duopoly in price leadership) (в микр.) – частен случай на *асиметричен олигопол* (в микр.) при *ценово лидерство* (в микр.), който е съставен само от две фирми.

АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ НА ЩАКЕЛБЕРГ, Х. (Stackelberg asymmetric duopoly) (в микр.) – *асиметричен некоординиран дуопол* (asymmetric uncoordinated duopoly) (в микр.) [вж. *некоординиран дуопол* (в микр.) и *асиметричен дуопол* (в микр.)], в който е установено *равновесие на Х. Щакелберг* (в микр.) за една от двете дуополни фирми. Обоснован е в *дуополния модел на Х. Щакелберг* (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН КАРТЕЛ (symmetric cartel) (в микр.) – картел, при който пазарът е разделен на различни части между съставлящите го *олигополни фирми* (в микр.), една измежду които е преобладаваща. Представлява форма на *координиран асиметричен олигопол* (в микр.) (co-ordinated asymmetric oligopoly) [вж. *координиран дуопол* (в микр.) и *асиметричен дуопол* (в микр.)] при *формално споразумение* (в микр.).

АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ (asymmetric oligopoly) (в микр.) – *олигопол* (в микр.), състоящ се от *олигополни фирми* (в микр.), които имат различни пазарни дялове на *продуктовия пазар* (в микр.) или различни *криви на продуктивния пределен производствен разход* (в микр.). Асиметричният олигопол обикновено се състои от една крупна *олигополна фирма* производителка и множество допълващи по-малки олигополни фирми конкуренти, като наред с тях (извън олигопола) също може да има и *съсвършени фирми* (в микр.) (свършени конкуренти) на същия пазар. Разграничават се *пазарно-асиметричен олигопол* (в микр.), *разходно-асиметричен олигопол* (в микр.) и *изцяло-асиметричен олигопол* (в микр.). Освен това се разграничават още (1) *асиметричният олигопол при неформално споразумение* (asymmetric oligopoly in non-formal agreement) (в микр.), в т.ч. *асиметричният олигопол при мълчаливо неформално споразумение* (asymmetric oligopoly in implicitly non-formal agreement) (в микр.) и *асиметричният олигопол при изрично неформално споразумение* (asymmetric oligopoly in explicitly non-formal agreement) (в микр.), и (2) *асиметричният олигопол при формално споразумение* (asymmetric oligopoly in formal agreement) (в микр.). Негови разновидности са *некоординираният асиметричен олигопол* (uncoordinated asymmetric oligopoly) (в микр.) (вж. *некоординиран олигопол*) и *координираният асиметричен олигопол* (coordinated asymmetric oligopoly) (в микр.) (вж. *координиран олигопол*).

АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ (asymmetric oligopoly) (**ки**) – във:

- асиметричен олигопол (в микр.);*
- асиметричен олигопол при ценово лидерство (в микр.);*
- барометрично-асиметричен олигопол при барометрично-ценово лидерство (в микр.);*
- изцяло-асиметричен олигопол (в микр.);*
- пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол (в микр.) (същото като изцяло-асиметричен олигопол (в микр.));*
- пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);*
- пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);*
- пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол (в микр.);*
- пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);*
- пазарно-асиметричен олигопол (в микр.);*
- пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);*
- пазарно-симетричен и разходно-асиметричен олигопол (в микр.);*
- разходно-асиметричен олигопол (в микр.);*
- разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);*
- частично-асиметричен олигопол (в микр.).*

АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ БАРОМЕТРИЧНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly in barometric-price leadership) (**ки**) – във:

- барометрично-асиметричен олигопол при барометрично-ценово лидерство (в микр.).*

АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly in market-price leadership) (**ки**) – във:

- пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.).*

АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly in cost-price leadership) (**ки**) – във:

- разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.).*

АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly in price leadership) (в микр.) – *координиран асиметричен олигопол* (co-ordinated asymmetric oligopoly) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *аси-*

метричен олигопол (в микр.)], при който е установено ценово лидерство (в микр.). Негови **типове** са *разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.)*, *пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)* и *барометрично-асиметричен олигопол при барометрично-ценово лидерство (в микр.)*.

АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА (asymmetric oligopoly firms) (**ки**) – във:

барометрично-асиметрична олигополна фирма при барометрично-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

разходно-асиметрична олигополна фирма при разходно-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ БАРОМЕТРИЧНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly firms in barometric-price leadership) (**ки**) – във:

барометрично-асиметрична олигополна фирма при барометрично-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly firm in market-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (asymmetric oligopoly firm in cost-price leadership) (**ки**) – във:

разходно-асиметрична олигополна фирма при разходно-ценово лидерство (в микр.).

АСИМЕТРИЧНА МОНОПОЛИСТИЧНА ПРОДУКТОВА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ (asymmetric monopolistic product differentiation) (в микр.) – същото като *асиметрична продуктова диференциация (в микр.)*.

АСИМЕТРИЧНА ПРОДУКТОВА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ (asymmetric product differentiation) (в микр.), **асиметрична монополистична продуктова диференциация (в микр.)**, – създаване и включване в *монополистичната конку-*

ренция на асиметрично-диференцирани продукти (в микр.) [на локално-диференцирани продукти (в микр.)].

АСИМЕТРИЧНА ПРОДУКТОВА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ (asymmetric product differentiation) (**ки**) – във:

асиметрична монополистична продуктова диференциация (в микр.) (същото като асиметрична продуктова диференциация (в микр.));

асиметрична продуктова диференциация (в микр.).

АСИМЕТРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (asymmetric economic relation), **несиметрично икономическо отношение**, – такова *икономическо отношение* aRb (където a и b са икономически единици, изпълняващи ролята на логически променливи, а R е дадено икономическо отношение помежду им), за което е неистинно твърдението, че то е симетрично. Това означава, че ако aRb е истинно, тогава bRa е неистинно. Вж. *симетрично икономическо отношение* и *антисиметрично икономическо отношение*.

АСИМПТОТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ* (asymptotic economic stability) – същото като *асимптотична устойчивост на икономическата система* (вж. и критерии за устойчивост на икономическата система).

АСИМПТОТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ (asymptotical economic stability) (**ки**) – във:

асимптотична икономическа устойчивост (същото като асимптотична устойчивост на икономическата система);

асимптотична условна икономическа устойчивост (същото като **асимптотична условна устойчивост на икономическата система**; вж. *условна устойчивост на икономическата система*).

АСИМПТОТИЧНА УСЛОВНА ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ* (asymptotic conditional economic stability) – същото като **асимптотична условна устойчивост на икономическата система** (вж. *условна устойчивост на икономическата система*).

АСИМПТОТИЧНА УСЛОВНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (asymptotic conditional stability of the economic system), **асимптотична условна икономическа устойчивост**, – вж. *условна устойчивост на икономическата система*.

АСИМЕТРИЧНО-ДИФЕРЕНЦИРАН ПРОДУКТ (asymmetrize-differenced product) (в микр.) – същото като *локално-диференциран продукт (в микр.)*.

АСИМЕТРИЧНО-ДИФЕРЕНЦИРАН ПРОДУКТ (competition in asymmetrize-differenced product) (**ки**) – във:

асиметрично-диференциран продукт (в микр.) (същото като локално-диференциран продукт (в микр.));

монополистична конкуренция при асиметрично-диференцирани продукти (в микр.).

АСИМЕТРИЯ (asymmetry) (**кд**) – във:

екстрामаргинална интервенционна асиметрия (в межд.);

интервенционна асиметрия (в межд.);

интрамаргинална интервенционна асиметрия (в межд.);

международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

негативна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

нестерилизираща екстрамаргинална интервенционна асиметрия (в межд.);

нестерилизираща интервенционна асиметрия (в межд.);

нестерилизираща интрамаргинална интервенционна асиметрия (в межд.);

позитивна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

стерилизираща екстрамаргинална интервенционна асиметрия (в межд.);

стерилизираща интервенционна асиметрия (в межд.);

стерилизираща интрамаргинална интервенционна асиметрия (в межд.).

АСИМЕТРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЕФЕКТИ (asymmetry of economic effects) (**ки**) – във:

международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

негативна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

позитивна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.).

АСИМПТОТИЧНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (asymptotic stability of the economic system), **асимптотична икономи-**

ческа устойчивост, – *устойчивост /стабилността/ на икономическата система с неограничено приближаване по време на нарушеното икономическо движение към асимптотичната устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов* (Liapunov's asymptotic stability of the economic system) (в т.ч. и на система на икономическо регулиране, респ. и на система на икономическо управление) От своя страна **асимптотично устойчиво ненарушено икономическо движение по А. М. Ляпунов** (Liapunov's asymptotic stability unperturbed economic motion) е нулево ненарушено икономическо движение, при което за всяко $\varepsilon > 0$ може да се намери такова $\delta(\varepsilon) > 0$, щото при

$$\sum_{k=1}^n y_{k0}^2 < \delta^2$$

е валидно

$$\sum_{k=1}^n y_k^2(t, y_{10}, y_{20}, \dots, y_{n0}) < \varepsilon^2,$$

когато $t \geq t_0$, и е валидно

$$\sum_{k=1}^n y_k^2(t, y_{10}, y_{20}, \dots, y_{n0}) \rightarrow \infty,$$

когато $t \rightarrow \infty$, където $k = 1, 2, \dots, n$. За наличието на асимптотична икономическа устойчивост може да се съди или по корените на характеристичното уравнение на системата от диференциални уравнения с първо приближение (моделиращи *икономическата система*), или като се използват **функциите на А. М. Ляпунов** (Liapunovs' functions). Вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*.

АСИМПТОТИЧНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (asymptotic stability of the economic system) (**ки**) – вжв:

асимптотична условна устойчивост на икономическата система (вж. *условна устойчивост на икономическата система*);

асимптотична устойчивост на икономическата система.

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (asymptotically-stable dynamic economic system) – *динамична икономическа система*, чиято фазова *икономическа траектория* при $t \rightarrow \infty$ се приближава (клони) към определена фиксирана точка от *фазовото пространство*.

ство на състоянията на икономическата система, наричана точка на икономически покой. Вж. *фазова точка на състоянието на икономическата система*.

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (asymptotically-stable dynamic economic system) (**ки**) – във:

асимптотично-устойчива динамична икономическа система;

асимптотично-устойчива дискретна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчива непрекъсната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*).

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА ДИСКРЕТНА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (asymptotically-stable discrete dynamic economic system) – вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*.

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (asymptotically-stable economic system) (**ки**) – във:

асимптотично-устойчива динамична икономическа система;

асимптотично-устойчива дискретна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчива непрекъсната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*).

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА НЕПРЕКЪСНАТА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (asymptotically-stable continuous dynamic economic system) – вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*.

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА ПО ЛЯПУНОВ, А. М. ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА* (according to Liapunov asymptotically-stable economic point) – същото като **асимптотично-устойчива по А. М. Ляпунов точка на икономическата система** (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*).

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВА ПО ЛЯПУНОВ, А. М. ТОЧКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (according to Liapunov asymptotically-

stable point of the economic system), **асимптотично-устойчива по А. М. Ляпунов икономическа точка**, – вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*.

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВО ДВИЖЕНИЕ НА ДИНАМИЧНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (asymptotically-stable motion of the dynamic economic system) (**ки**) – вж.:

асимптотично-устойчиво движение на дискретната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчиво движение на непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*).

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВО ДВИЖЕНИЕ НА ДИСКРЕТНАТА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (asymptotically-stable motion of the discrete dynamic economic system) – вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*.

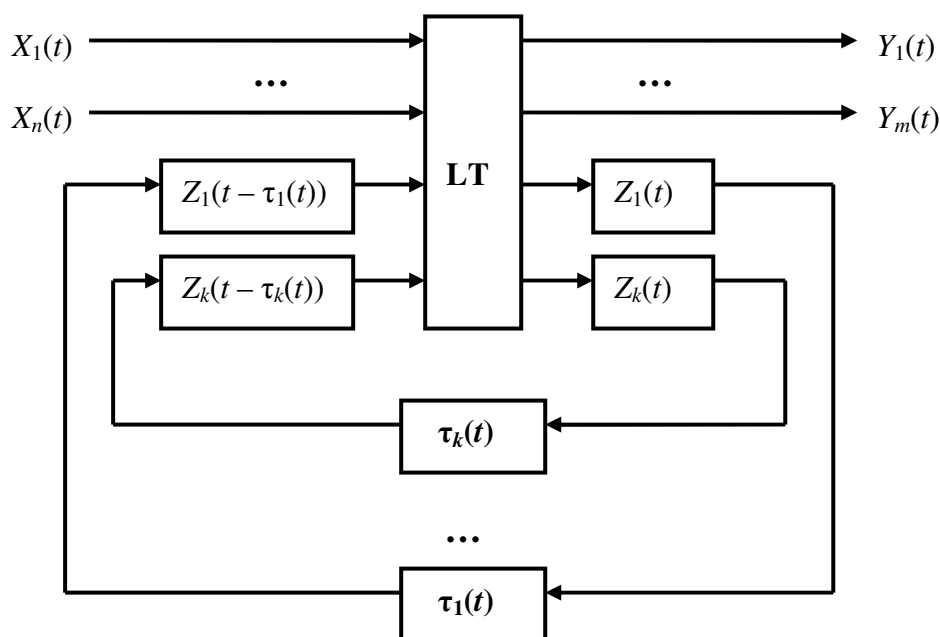
АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВО ДВИЖЕНИЕ НА НЕПРЕКЪСНАТА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (asymptotically-stable motion of the continuous dynamic economic system) – вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*.

АСИМПТОТИЧНО-У-УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ* (asymptotically-y-stable economic solution) – вж. *устойчивост по части от променливите на икономическата система*.

АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВО ПО ЛЯПУНОВ, А. М., ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ* (according to Liapunov asymptotically-stable economic solution) – същото като **асимптотично-устойчиво по А. М. Ляпунов решение на икономическата система** (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*).

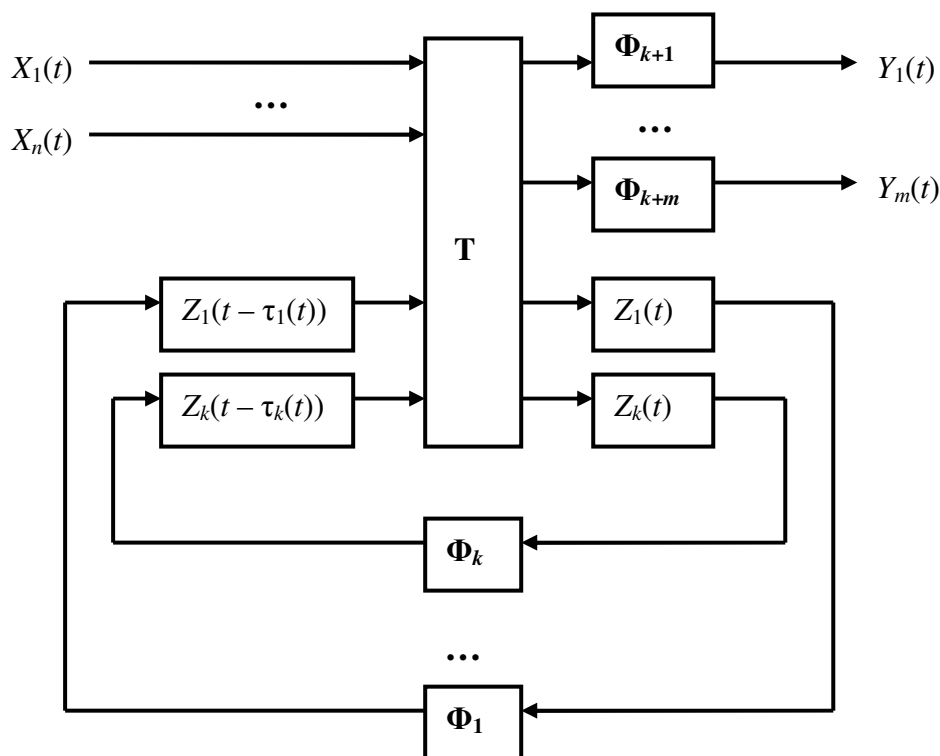
АСИМПТОТИЧНО-УСТОЙЧИВО ПО ЛЯПУНОВ, А. М., РЕШЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (according to Liapunov asymptotically-stable solution of the economic system), **асимптотично-устойчиво по А. М. Ляпунов икономическо решение**, – вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*.

АСИНХРОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ* (asynchronous economic automaton) – *икономически автомат* (в качеството му на математически модел на *динамична икономическа система*), който е предназначен за преработване на последователност от дискретни *входни икономически въздействия* (респ. сигнали) $X_1(t), X_2(t), \dots, X_n(t)$ в последователност от дискретни *изходни икономически въздействия* (респ. сигнали) $Y_1(t), Y_2(t), \dots, Y_m(t)$. Освен това, изменение на значенията на входните икономически въздействия може да се осъществи тогава и само тогава, когато в асинхронния икономически автомат е приключил *преходният икономически процес*, предизвикан от предишното изменение на тези въздействия. Макар че схемата на асинхронния икономически автомат може да бъде построена само с *безинерционни логически икономически елементи* (non-inertial logical economic elements), в повечето от случаите се въвеждат и *задържащи икономически елементи* (inhibitory economic elements), което прави икономическия автомат и инерционен. Това се постига и чрез въвеждането на филтриращи елементи (на *икономически филтри*). На фиг. 1 е показана схема на асинхронен икономически автомат със задържащи елементи. С $Z_1(t), Z_2(t), \dots, Z_k(t)$ са означени *промеждутъчните икономически въздействия* (intermediate economic impacts /actions/) (сигнали). Всички безинерционни елементи на асинхронния икономически автомат са групирани в *логическия икономически преобразувател* (logical economic transformer) **LT**, а задържащите елементи $\tau_1(t), \tau_2(t), \dots, \tau_k(t)$ са изведени отделно. В общия случай величината на всяка една от задръжките е някаква случайна функция на времето при спазване на ограниченията $t_{\max} > \tau_i(t) > 0, i = 1, 2, \dots, k$, където t_{\max} е някаква зададена гранична величина. Според конкретните условия в отделни случаи може да се приеме, че $\tau_i(t) = \text{const}$.

Фиг. 1. Схема на асинхронен икономически автомат със задържащи елементи

Редки са случаите, когато съществуват безинерционни логически икономически елементи. Затова по-широко разпространение получава асинхронният икономически автомат с филтри, чиято схема е показана на фиг. 2. При нея икономическият преобразувател **T** представлява реалните логически икономически елементи, всеки от които изпълнява определено *логическо икономическо преобразование* (logical economic transformation) и премества с $\tau_i(t)$ единици *икономическото въздействие*, което е получено в резултат на това преобразуване. В общия случай величината на преместването е случайна функция на времето с ограничение $t_{\max} > \tau_i(t) \geq 0$. За да може схемата на фиг. 2 да описва същите уравнения, каквито са тези в схемата на фиг. 1, в нея k икономически задръжки се заместват с $k + m$ икономически филтри. Икономическият филтър Φ_i , $i = 1, 2, \dots, k + m$, пропуска с преместване от $\tau_i(t)$ единици икономическото въздействие (сигнал) на неговия вход само в случаите, когато следващото негово изменение ще настъпи по-късно, отколкото са $\tau_i(t)$ единици.

Фиг. 2. Схема на асинхронен икономически автомат с филтри

Величината на преместването, което се извършва от икономическия филтър, е случайна величина с ограничение $t_{\max} > \tau_i(t) > t_{\min}$, $i = 1, 2, \dots, k$, където t_{\max} е максимално възможното време на *преходния икономически процес* в преобразувателя **Т**, който възниква след изменението на едно или едновременно на няколко икономически входни икономически въздействия (сигнали). Когато $k = 0$, което означава, че няма нито един контур с *обратна икономическа връзка*, е налице **комбинационен /примитивен/ асинхронен икономически автомат*** (combination /primitive/ asynchronous economic automaton), а когато $k > 0$, той може да се нарече **последователен асинхронен икономически автомат*** (sequence asynchronous economic automaton). Практическо значение предимно обаче имат **крайните асинхронни икономически автомати*** (finite asynchronous economic automaton). При тях параметрите n , k и m , логическите елементи, както и броят на вътрешните състояния на автомата, са крайни.

АСИНХРОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ (asynchronous economic automaton) (**ки**) – във:

асинхронен икономически автомат;

комбинационен /примитивен/ асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);

краен асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);

последователен асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);

примитивен асинхронен икономически автомат (същото като **комбинационен асинхронен икономически автомат**; вж. *асинхронен икономически автомат*).

АСОЦИАТИВЕН ЗАКОН В ИКОНОМИКАТА (associative law in economy) – закон, според който алгебричните операции събиране и умножение над определени *икономически величини* (например a , b и c) притежават свойството **съчетаемост** (associability /combinability/). Според него $(a + b) + c = a + (b + c)$ и $(ab)c = a(bc)$. В случая събирането и умножението са **бинарни алгебрични операции** (binary algebraic operations). Изобщо бинарната алгебрична операция в икономиката е асоциативна (т.е. изпълнява асоциативния закон), ако в дадена *алгебрична икономическа система* е валидно тъждеството $(a \bullet b) \bullet c = a \bullet (b \bullet c)$. Аналог на асоциативните закони в икономиката са операциите *обединяване на икономически множества* и *пресичане на икономически множества* (например на *икономическите множества* A , B и C)

$$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap C, \quad A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup C,$$

където \cup е символът за обединяване, а \cap – символът за пресичане на множества. Вж. и *алгебра на икономическите множества*.

АСОЦИАТИВЕН ЗАКОН В ИКОНОМИКАТА (associative law in economy) (**ки**) – във:

асоциативен закон в икономиката;

общ асоциативен закон в икономиката;

симетрия между асоциативните закони в икономиката.

АСТАТИЗЪМ (astatism) (**кд**) – във:

астатизъм на икономическата система;

икономически астатизъм от n -ти порядък;

порядък на икономическия астатизъм.

АСТАТИЗЪМ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (astatism of the economic system) – **статизъм на икономическата система*** (statism of the economic system), който отговаря на нулев наклон на статичната характеристи-

ка и означава отсъствие на компенсиране на смущаващото въздействие (съответствува на единичен коефициент на усилване на *разтворената икономическа система*). Вж. *комбинирана система на икономическо управление*.

АСТАТИЗЪМ ОТ N-ТИ ПОРЯДЪК (astatism from n -index) (**ки**) – във:

икономически астатизъм от n -ти порядък.

АСТАТИЧЕН ЗАКОН НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ* (astatic law of the economic regulation), **интегрален закон на икономическото регулиране**, – закон на икономическото регулиране, който има вида

$$v(t) = \frac{1}{T_1} \int \varepsilon(t) dt,$$

където $\varepsilon(t)$ е отклонението на действителното поведение на *регулируемата икономическа подсистема* на *система на икономическо регулиране* от предвиденото поведение (от задаващото икономическо въздействие), от една страна, и *регулиращото икономическо въздействие* $v(t)$, създавано от нейната *регулираща икономическа подсистема*, от друга, а T_1 е постоянната на времето на интегрирането [наречена **време на икономическия изодром*** (economic isodrom time)].

АСТАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (astatic economic operator) (*) – работно наименование на *икономически оператор*, който не е *статичен икономически оператор*, т.е. не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване /в икономическата система/. Динамична икономическа система е икономическа система, която има астатичен икономически оператор.

АСТАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (astatic /integrally active/ economic controler) (**ки**) – във:

безразлично икономическо равновесие на астатичния икономически регулатор;

линеен астатичен икономически регулатор (вж. *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*);

функционално-астатичен икономически регулатор.

АСТАТИЧНА ВРЕМЕВО-ФУНКЦИОНИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatic /integrally-active/ temporally-functioning economic system) (**ки**) – във:

функционално-астатична времево-функционираща икономическа система.

АСТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (astatic /integrally-active/ economic subsystem) (**ки**) – във:

функционално-астатична регулираща икономическа подсистема;

функционално-астатична регулируема икономическа подсистема.

АСТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatic /integrally-active/ economic system) – динамична икономическа система [в частност – *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране (астатично-реагираща система на икономическо регулиране)*], която притежава свойството икономически астатизъм от n -ти порядък. Нейни разновидности са *позиционната астатична икономическа система* – когато $n = 1$, и *скоростната астатична икономическа система* – когато $n = 2$.

АСТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatic /integrally-active/ economic system) (**ки**) – във:

астатична икономическа система;

астатична регулаторна икономическа система (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

позиционна астатична икономическа система;

скоростна астатична икономическа система;

функционално-астатична времево-функционираща икономическа система;

функционално-астатична икономическа система;

функционално-времево-астатична икономическа система;

функционално-комбинирано-астатична икономическа система;

функционално-невремево-астатична икономическа система;

функционално-цялостно-астатична икономическа система;

функционално-частично-астатична икономическа система.

АСТАТИЧНА РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatic regulatory economic system) – същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНА РЕГУЛИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (astatic regulative economic subsystem) (**ки**) – във:

функционално-астатична регулираща икономическа подсистема.

АСТАТИЧНА РЕГУЛИРУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА

(astatic regulable economic subsystem) (**ки**) – във:

функционално-астатична регулируема икономическа подсистема.

АСТАТИЧНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ*

(astatic system of the economic stabilization) – същото като *астатично-реагираща система на икономическа стабилизация.*

АСТАТИЧНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (eco-

nomic regulation astatic system) – същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ФУНКЦИОНИРАНЕ

(astatic temporal economic functioning) (**ки**) – във:

функционално-астатично времево икономическо функциониране (същото като функционално-астатично времево функциониране на икономическата система).

АСТАТИЧНО ВРЕМЕВО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (astatic temporal functioning on the economic system) (**ки**) – във:

функционално-астатично времево функциониране на икономическата система.

АСТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting /integrally-active/ economic regulation) – същото като *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ФУНКЦИОНИРАНЕ (astatic economic functioning) (**ки**) – във:

функционално-астатично времево икономическо функциониране (същото като функционално-астатично времево функциониране на икономическата система).

АСТАТИЧНО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (astatic functioning on the economic system) (**ки**) – във:

функционално-астатично времево функциониране на икономическата система.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ АВТОМАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР* (astatically-reacting automatic economic controller) – същото като *астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ АВТОМАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (astatically-reacting automatic economic controller) (**ки**) – във:

астатично-реагиращ автоматичен икономически регулатор (същото като *астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор*);
астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ ДИНАМИЧЕН АВТОМАТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР* (astatically-reacting dynamic automatic economic controller) – *динамичен автоматичен икономически регулатор* (динамична автоматично регулираща икономическа подсистема), който (която) в процеса на регулирането отстранява частично или изцяло отклонението на неговото (на регулатора) изходно въздействие, породено от оказваните върху него *нарушаващи икономически въздействия*; *икономически регулатор* (регулираща икономическа подсистема) на системата на *астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране*; *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*, който чрез настройка автоматично поддържа определено (зададено) значение на регулируемото икономическо въздействие. Осъществява *астатично-реагиращото динамично автоматично икономическо регулиране*. Притежава *астатичен икономически оператор* (икономически оператор, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ ДИНАМИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР* (astatically-reacting /integrally-active/ dynamic economic controller), **интегрално-действащ икономически регулатор, астатично-реагираща регулираща икономическа подсистема, астатично-реагиращ икономически регулатор**, – *икономически регулатор*, при който установеното значение на регулируемата икономическа величина (на регулируемото икономическо въздействие) на системата на *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране* (на системата на *астатично-реагиращо икономическо регулиране*), респ. на управляваната икономическа величина (на управляваното икономическо въздействие) на регулаторна система на *астатично-реагиращо икономическо управление*, при постоянно натоварване на икономическата система не зависи от това натоварване (т.е. налице са *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране*, което е същото като *астатично-реагиращо ико-*

номическо регулиране) и величината на статизма (т.е. на неравномерността) във функционирането на икономическата система е равна на нула. Той е *астатично-реагираща динамична регулираща икономическа подсистема* (*астатично-реагираща регулираща икономическа подсистема*) респ. е **астатично-реагираща управляваща икономическа подсистема*** (*astatically-reacting /integrally-active/ managing /controlling/ economic subsystem*). Важна негова разновидност е *астатично-реагиращият динамичен автоматичен икономически регулатор* (*астатично-реагиращият автоматичен икономически регулатор*). Астатичният динамичен икономически регулатор представлява компонент на регулаторната система на *астатично-реагиращото икономическо управление*, в която се извършва *астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление*. Сред неговите разновидности са още **астатично-реагиращият динамичен икономически регулатор на статично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*** (*astatically-reacting economic controller of a statically-reacting dynamic regulatory economic system*) и **астатично-реагиращият динамичен икономически регулатор на астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*** (*astatically-reacting economic controller of a astatically-reacting dynamic regulatory economic system*) [**астатично-реагиращият динамичен икономически регулатор на астатично-реагираща система на икономическо регулиране*** (*astatically-reacting economic controller of a astatically-reacting regulatory economic system*)].

Когато входната величина x на астатичния икономически регулатор (тя е изходът на *регулируемата икономическа подсистема* на динамичната система на астатично-реагиращото икономическо регулиране, т.е. е *регулируемата икономическа величина*) е равна на нейното зададено значение x_0 , тогава изходът y на регулатора може да има произволно значение. Тава означава, че астатичният икономически регулатор се намира в състояние на **безразлично икономическо равновесие*** (*indifferent economic equilibrium*), т.е. е налице *безразлично икономическо равновесие на астатичния икономически регулатор*. При всяко отклонение на действителното значение x от зададеното значение (от *задаващото икономическо въздействие*) x_0 на регулируемата икономическа величина (на регулируемото икономическо въздействие) равновесието на астатичния икономически регулатор се нарушава и започва непрекъснато изменение на неговия изход (на *регулиращата икономическа величина* или още – на *регулиращото икономическо въздействие*) y . Диференциалното уравнение на най-простия астатичен икономически регулатор е

$$T \frac{dy}{dt} = x - x_0.$$

То може да бъде записано и във вида

$$y = \frac{1}{T} \int (x - x_0) dt,$$

което показва, че астатичният икономически регулатор е **интегрираща икономическа подсистема*** (integrating economic subsystem). При по-сложни случаи в астатичния регулатор могат да бъдат включени няколко интегриращи икономически подсистеми, чиито брой ν се означава като *порядък на икономическия астатизъм*. Диференциалното уравнение на **линеен астатичен икономически регулатор*** (linear astatic /integrally-active/ economic controller) от ν -ти порядък е

$$p^\nu D(p)y = x - x_0,$$

където $p = d/dt$, а $D(p)$ е полином. Вж. *икономически астатизъм от n -ти порядък* и *статично-реагиращ икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ ДИНАМИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (astatically-reacting dynamic economic controller) (**ки**) – във:

астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор;

астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор;

астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор с гъвкава обратна връзка (същото като *изодромен икономически регулатор*).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ ДИНАМИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР С ГЪВКАВА ОБРАТНА ВРЪЗКА* (astatically-reacting /integral action/ floating action dynamic economic controller) – същото като *изодромен икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР* (astatically-reacting economic controller) (*) – същото като *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*. *Икономически регулатор*, който частично или изцяло отстранява грешката на *регулирущата икономическата система*, породена от оказаните върху нея външни нарушаващите (смустващи) въздействия (в т.ч. и *нарушаващи икономически въздействия*); положение, което се реализира от комплекс от *астатични икономически оператори*. Осъществя-

ва **астатично-реагиращо икономическо регулиране*** (astatically-reacting economic regulation) [т.е. **астатично-реагиращо регулиране на икономическата система*** (astatically-reacting regulation on the economic system)]. Същото като *астатично-реагираща регулираща икономическа подсистема*. Разновидност е на астатично-ситуирания икономически регулатор.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (astatically-reacting economic controller) (**ки**) – във:

астатично-реагиращ автоматичен икономически регулатор (същото като астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор);
астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор;
астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор;
астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор с гъвкава обратна връзка (същото като изодромен икономически регулатор);
астатично-реагиращ икономически регулатор.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА АВТОМАТИЧНО-РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (astatically-reacting dynamic automatically-regulatory economic system) – същото като *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatically-reacting dynamic economic system) – същото като *астатично-реагираща /астатична/ икономическа система*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatically-reacting dynamic economic system) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране);
астатично-реагираща динамична икономическа система (същото като астатично-реагираща /астатична/ икономическа система);
астатично-реагираща динамична регулаторна икономическа система (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatically-reacting dynamic regulatory economic

system) – същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatically-reacting dynamic regulatory economic system) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*);

астатично-реагираща динамична регулаторна икономическа система (същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of automatic economic regulation), **астатично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система, астатично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране, (*)** – *динамична система на автоматично икономическо регулиране (динамична автоматично-регулаторна икономическа система), астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Това означава, че ако оказваното върху нея икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на регулируемата икономическа величина (на регулируемото икономическо въздействие) [респ. на регулируемата управлявана икономическа величина (управляваното икономическо въздействие)] на системата от фиксираното значение на изходната икономическа величина също се стреми към нула, независимо то величината на икономическото въздействие. Ако в системата се извършва експлицитно-обусловено икономическо регулиране, тогава тя е астатично-реагираща саморегулираща се система на икономическо управление (т.е. астатично-реагираща система на автоматично икономическо управление) (която от своя страна е разновидност на регулаторната система на автоматично икономическо управление). Нейни разновидности са астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране) и астатично-*

реагиращата динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране) ;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of astatically-reacting automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of an astatically-reacting dynamic automatic economic regulation), **астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране, (*)** – дина-

мична система на автоматично икономическо регулиране, която едновременно притежава качествата на динамичната система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране и тези на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране (на астатично-реагиращата динамична автоматично-регулаторна икономическа система) и следователно е тяхна разновидност. Като разновидност на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране тя е такава динамична автоматично-регулаторна икономическа система, в която при преходен икономически процес, ако оказваното върху нея (значи и върху регулируемата икономическа подсистема) входно икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на регулируемата икономическа величина (т.е. на регулируемото икономическо въздействие) [респ. на регулируемата управлявана икономическа величина (т.е. на управляваното икономическо въздействие)] на системата от фиксираното значение на изходната икономическа величина се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Като разновидност на динамичната система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране тя е такава динамична автоматично-регулаторна икономическа система, щото за нейната регулираща икономическа подсистема (т.е. за нейния автоматичен икономически регулатор, който е астатично-реагиращият динамичен автоматичен икономически регулатор, последният същото като астатично-реагиращ автоматичен икономически регулатор) е характерно това, че ако оказваното върху подсистемата (върху регулатора) входно икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на изходната икономическа величина (на изходното икономическо въздействие) на подсистемата (на регулатора) от фиксираното значение на изходната икономическа величина на подсистемата (на регулатора), се стреми към нула, независимо от величината на входното икономическото въздействие (на регулатора). В този тип автоматично-регулаторна система установеното значение на регулируемата икономическа величина (установеното регулируемо икономическо въздействие) не зависи от натоварването на икономическата система. В нея протича астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране). При експлицитно-обусловено-икономическо регулиране тя представлява астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление, като в последната протича астатично-реагиращо автома-

тично икономическо управление. Вж. динамична система на автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ*

(astatically-reacting dynamic system of astatically-reacting dynamic economic regulation), **астатично-реагираща система на астатично-реагиращо икономическо регулиране**, (*) – динамична система на икономическо регулиране, която едновременно притежава качествата на динамичната система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране и тези на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране (на астатично-реагиращата динамична регулаторна икономическа система) и следователно е тяхна разновидност. Като разновидност на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране тя е такава динамична регулаторна икономическа система, в която при преходен икономически процес, ако оказваното върху нея (значи и върху регулируемата икономическа подсистема) входно икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на регулируемата икономическа величина (т.е. на регулируемото икономическо въздействие) [респ. на регулируемата управлявана икономическа величина (т.е. на управляваното икономическо въздействие)] на системата от фиксираното значение на изходната икономическа величина се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Като разновидност на динамичната система на астатично-реагиращо икономическо регулиране тя е такава динамична регулаторна икономическа система, щото за нейната регулираща икономическа подсистема (т.е. за нейния икономически регулатор, който е астатично-реагиращият динамичен икономически регулатор, последният същото като астатично-реагиращ икономически регулатор) е характерно това, че ако оказваното върху подсистемата (върху регулатора) входно икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на изходната икономическа величина (на изходното икономическо въздействие) на подсистемата (на регулатора) от фиксираното значение на изходната икономическа величина на подсистемата (на регулатора), се стреми към нула, независимо от величината на входното икономическото въздействие (на регулатора). В този тип регулаторна система установеното значение на регулируемата икономическа величина (установеното регулируемо икономическо въздействие) не зависи от натоварването на икономическата система. В нея

протича *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагиращо икономическо регулиране*). При *експлицитно-обусловено-икономическо регулиране* тя представлява *астатично-реагираща регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление*, като в последната протича *астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление*. Важна нейна разновидност е *астатично-реагиращата динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*). Вж. *динамична система на икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of astatically-reacting dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of astatically-reacting economic regulation) – същото като *астатично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of astatically-reacting economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като *астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of dynamic automatic economic regulation), **астатично реагираща система на динамично автоматично икономическо регулиране, (*)** – динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране, астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране и на системата на динамично автоматично икономическо регулиране. Притежава динамичен автоматичен икономически регулатор (динамична регулираща икономическа подсистема, астатично-ситуирана регулираща икономическа подсистема). Специфично за последния е, че функционирането му се осъществява от астатичен икономически оператор (икономически оператор, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване). Динамичният автоматичен икономически регулатор може да бъде *статично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор* (тогава третира динамични регулируеми икономически въздействия) или *астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор* (също третира динамични регулируеми икономически въздействия). От това произтичат две разновидности на астатично-реагиращата динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране: *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране* (когато притежава статично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор) и *астатично-реагиращата динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране* (когато притежава астатично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of dynamic automatic economic regulation) (**ки**)
ВЪВ:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of dynamic economic regulation), **астатично-реагираща система на динамично икономическо регулиране**, (според К. Миркович) – *динамична система на динамично икономическо регулиране (динамична динамично-регулаторна икономическа система), астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране и на системата на динамично икономическо регулиране. Притежава динамичен икономически регулатор (динамична реагираща икономическа подсистема, астатично-ситуирана реагираща икономическа подсистема). Специфично за последния е, че функционирането му се осъществява от астатичен икономически оператор (икономически оператор, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване. Динамичният икономически регулатор може да бъде статично-реагиращ динамичен икономически регулатор (тогава третира динамични регулируеми икономически въздействия) или астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор (също третира динамични регулируеми икономически въздействия). От това произтичат две разновидности на астатично-реагиращата динамична система на динамично икономическо регулиране: астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране (когато притежава статично-реагиращ икономически регулатор) и астатично-реагиращата динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране (когато притежава астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор). Важен неин частен случай е астатично-реагиращата динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of economic regulation), **астатично-реагираща динамична регулаторна икономическата система, астатично-реагираща регулаторна икономическата система, астатично-реагираща система на икономическо регулиране, (*)** – динамична система на икономическо регулиране (динамична регулаторна икономическа система), астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Това означава, че ако оказваното върху нея икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на *регулируемата икономическа величина* (на *регулируемото икономическо въздействие*) [респ. на *управляваната икономическа величина* (на *управляваното икономическо въздействие*)] на системата от *фиксираното значение на изходната икономическа величина* се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Ако в системата се извършва *експлицитно-обусловено икономическо регулиране*, тогава тя е *астатично-реагираща регулаторна система на икономическо управление* (т.е. *астатично-реагираща система на регулаторно икономическо управление*) (която от своя страна е разновидност на *регулаторната система на икономическо управление*).

На фиг. 1 са показани някои от разновидностите на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране. Според *икономическата ситуираност* на нейния регулатор (на нейната *регулираща икономическа подсистема*) се разграничават *астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на статично икономическо регулиране*) (характеризира се със *статичен икономически регулатор*, който може да бъде *собствено-статичен икономически регулатор* или *статично-реагиращ статичен икономически регулатор*) и *астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на динамично икономическо регулиране*) (характеризира се със *динамичен икономически регулатор*, който може да бъде *статично-реагиращ динамичен икономически регулатор* или *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*). От своя страна разновидности на астатично-реагиращата динамична система на статично икономическо регулиране са *астатично-реагиращата динамична система на собствено-статично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на собствено-статично икономическо регулиране*) (притежава *собствено-статичен икономически регулатор*) и *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране*) (притежава *статично-реагиращ статичен икономически регулатор*), а разновидности на астатично-реагиращата динамична система на динамично икономическо регулиране са *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагиращата система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране*) (притежава *статично-реагиращ динамичен икономически регулатор*) и *астатично-реагиращата динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на астатично-реагиращо икономическо регулиране*) (притежава *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*). Според *икономическата реагируемост* и *икономическата реактивност* разновидности на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране са *астатично-реагиращата динамична система на собствено-статично икономическо регулиране*, *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на статично-реагиращо икономическо регулиране*) (разновидности на последната са аста-

тично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране и астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране) и астатично-реагиращата динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране.

Според насочеността на астатичното реагиране се разграничават основно два вида астатично-реагиращи динамични системи на икономическо регулиране – *динамична регулаторна икономическа система, астатична по отношение на нарушаващите въздействия* и *динамична регулаторна икономическа система, астатична по отношение на задаващите въздействия*. Неин важен частен случай е и *астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране*) [или още – *астатично-реагиращата динамична автоматично-регулаторна икономическа система* (същото като *астатично-реагираща автоматично-регулаторна икономическа система*)].

Фиг. 1. Разновидности на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на собствено-статично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращата система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ*

(astatically-reacting dynamic system of properly-static automatic economic regulation), **астатично-реагираща система на собствено-статично икономическо регулиране, (*)** – *астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране, която притежава собствено-статичен автоматичен икономически регулатор и в която протича собствено-статично автоматично икономическо регулиране. Това означава, че автоматичният икономически регулатор има статичен икономически оператор (оператор за постоянно-пропорционално преобразуване), който третира статични регулируеми икономически въздействия от регулируемата икономическа подсистема. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране и на динамичната система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране, както и на системата на икономическо автоматично регулиране (на автоматично-регулаторната икономическа система) изобщо. Вж. динамична система на автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ*

(astatically-reacting dynamic system of properly-static economic regulation), **астатично-реагираща система на собствено-статично икономическо регулиране, (*)** – *астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране, която притежава собствено-статичен икономически регулатор и в която протича собствено-статично икономическо регулиране. Това означава, че икономическият регулатор има статичен икономически оператор (оператор за постоянно-пропорционално преобразуване), който третира статични регулируеми икономически въздействия от регулируемата икономическа подсистема. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система*

на икономическо регулиране и на динамичната система на собствено-статично икономическо регулиране, както и на системата на икономическо регулиране (на регулаторната икономическа система) изобщо. Важна нейна разновидност е астатично-реагиращата динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране. Вж. динамична система на икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of properly-static economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of static automatic economic regulation) (*), **астатично-реагираща система на статично автоматично икономическо регулиране**, – динамична система на статично автоматично икономическо регулиране, астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране и на системата на статично автоматично икономическо регулиране. Притежава статичен автоматичен икономически регулатор (статична регулираща икономическа подсистема, статично-ситуирана регулираща икономическа подсистема). Специфично за последния е, че функционирането му се осъществява от оператор за постоянно-пропорционално преобразуване. Статичният автоматичен икономически регулатор може да бъде собствено-статичен автоматичен икономически регулатор (тогава третира статични регулируеми икономически въздействия) или статично-реагиращ статичен автоматичен икономически регулатор (тогава третира динамични регулируеми икономически въздействия). От това произтичат две разновидности на статично-реагиращата динамична система на астатично автоматично икономическо регулиране: *астатично-реагиращата динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране* (когато притежава собс-

твено-статичен автоматичен икономически регулатор) и *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране* (когато притежава статично-реагиращ статичен автоматичен икономически регулатор).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of static automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of static economic regulation), **астатично-реагираща система на статично икономическо регулиране**, (*) – *динамична система на статично икономическо регулиране (динамична статично-регулаторна икономическа система), астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране и на системата на статично икономическо регулиране. Притежава статичен икономически регулатор (статична реагираща икономическа подсистема, статично-ситуирана реагираща икономическа подсистема). Специфично за последния е, че функционирането му се осъществява от оператор за постоянно-пропорционално преобразуване. Статичният икономически регулатор може да бъде собствено-статичен икономически регулатор (тогава третира статични регулируеми икономически въздействия) или статично-реагиращ статичен икономически регулатор (тогава третира динамични регулируеми икономически въздействия). От това произтичат две разновидности на астатично-реагиращата динамична система на статично икономическо регулиране: астатично-реагиращата динамична система на собствено-статично икономическо регулиране (когато притежава собствено-статичен икономически регулатор) и астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране (когато притежава статично-реагиращ статичен икономически регулатор). Важен неин частен случай е астатично-*

реагиращата динамична система на статично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of static economic regulation) (**ки**) – **ВЪВ:**

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting automatic economic regulation), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране, (*)** – *динамична система на автоматично икономическо регулиране, която едновременно притежава качествата на динамичната система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране и тези на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране (на астатично-реагиращата динамична автоматично-регулаторна икономическа система) и следователно е тяхна разновидност. Като разновидност на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране тя е такава динамична автоматично-регулаторна икономическа система, в която при преходен икономически процес, ако оказваното върху нея (значи и върху регулируемата икономическа подсистема) входно икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на изходната икономическа величина (на изходното икономическо въздействие), в т.ч. и на регулируемата икономическа величина (на регулируемото икономическо въздействие)*

вие) [респ. на управляваната икономическа величина (т.е. на управляваното икономическо въздействие)] на системата от фиксираното значение на изходната икономическа величина се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Като разновидност на динамичната система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране тя е такава динамична автоматично-регулаторна икономическа система, щото за нейната регулираща икономическа подсистема (т.е. за нейния автоматичен икономически регулатор, който е статично-реагиращият автоматичен икономически регулатор) е характерно това, че ако оказваното върху подсистемата (върху регулатора) входно икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на изходната икономическа величина (на изходното икономическо въздействие) на подсистемата (на регулатора) от фиксираното значение на изходната икономическа величина на подсистемата (на регулатора), също се стреми към постоянно значение, зависещо от входното икономическо въздействие (на регулатора). В този тип автоматично-регулаторна система установеното значение на регулируемата икономическа величина (установеното регулируемо икономическо въздействие) зависи от натоварването на икономическата система.

Астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране е една от разновидностите на системата на автоматично икономическо регулиране и нея протича астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране. Според икономическата реактивност на регулиращата икономическа подсистема тя има две разновидности: (1) астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране) (притежава статично-реагиращ статичен автоматичен икономически регулатор и в нея протича статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране) и (2) астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране) (притежава статично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор и в нея протича статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране). При експлицитно-обусловено-икономическо регулиране тя представлява астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление, като в последната протича статично-

реагиращо автоматично икономическо управление. Вж. динамична система на автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting dynamic automatic economic regulation), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране**, (*) – *астатично-реагираща динамична система на автоматично статично-реагиращо икономическо регулиране, която притежава статично-реагиращ динамичен автоматичен икономически регулатор и в която протича статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране. Това означава, че автоматичният икономически регулатор има астатичен икономически оператор (икономически оператор, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване), който третира динамични регулируеми икономически въздействия от регулируемата икономическа подсистема, но не отстранява нарушаващите икономически въздействия, пряко оказвани върху икономическия регулатор. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на автоматично икономическо регулиране и на динамичната система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране, както и на системата на автоматично икономическо регулиране (на автоматично-регулаторната икономическа система) изобщо. Вж. динамична система на автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting dynamic economic

regulation), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране**, (*) – *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране*, която притежава *статично-реагиращ динамичен икономически регулатор* и в която протича *статично-реагиращо динамично икономическо регулиране*. Това означава, че икономическият регулатор има *астатичен икономически оператор* (*икономически оператор*, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване), който третира динамични *регулируеми икономически въздействия* от регулируемата икономическа подсистема, но не отстранява *нарушаващите икономически въздействия*, пряко оказвани върху икономическия регулатор. Едновременно разновидност на *астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране* и на *динамичната система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране*, както и на *системата на икономическо регулиране* (на *регулаторната икономическа система*) изобщо. Важна нейна разновидност е *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране*. Вж. *динамична система на икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting economic regulation), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо икономическо регулиране**, (*) – *динамична система на икономическо регулиране*, която едновременно притежава качествата на *динамичната система на статично-реагиращо икономическо регулиране* и тези на *астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране* (на *астатично-реагиращата динамична регулаторна икономическа система*) и следователно е тяхна разновидност. Като разновидност на *астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране*.

лиране тя е такава *динамична регулаторна икономическа система*, в която при *преходен икономически процес*, ако оказваното върху нея (значи и върху *регулируемата икономическа подсистема*) *входно икономическо въздействие* с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава *отклонението на изходната икономическа величина* (на *изходното икономическо въздействие*), в т.ч. и на *регулируемата икономическа величина* (на *регулируемостта икономическо въздействие*) [респ. на *управляваната икономическа величина* (т.е. на *управляваното икономическо въздействие*)] на системата от *фиксираното значение на изходната икономическа величина* се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Като разновидност на динамичната система на статично-реагиращо икономическо регулиране тя е такава динамична регулаторна икономическа система, щото за нейната *регулираща икономическа подсистема* (т.е. за нейния *икономически регулатор*, който е *статично-реагиращият икономически регулатор*) е характерно това, че ако оказваното върху подсистемата (върху регулатора) *входно икономическо въздействие* с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава *отклонението на изходната икономическа величина* (на *изходното икономическо въздействие*) на подсистемата (на регулатора) от фиксираното значение на изходната икономическа величина на подсистемата (на регулатора), също се стреми към постоянно значение, зависещо от входното икономическо въздействие (на регулатора). В този тип регулаторна система *установеното значение на регулируемата икономическа величина* (*установеното регулируемо икономическо въздействие*) зависи от *натоварването на икономическата система*.

Астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране е една от разновидностите на *системата на икономическо регулиране* и нея протича *астатично-реагиращо икономическо регулиране*. Според *икономическата реактивност* на регулиращата икономическа подсистема тя има две разновидности: (1) *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране*) (притежава *статично-реагиращ статичен икономически регулатор* и в нея протича *статично-реагиращо статично икономическо регулиране*) и (2) *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране* (същото като *астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране*) (притежава *статично-реагиращ динамичен икономически регулатор* и в

нея протича *статично-реагиращо динамично икономическо регулиране*). При *експлицитно-обусловено-икономическо регулиране* тя представлява *астатично-реагираща регулаторна система на статично-реагиращо икономическо управление*, като в последната протича *статично-реагиращо регулаторно икономическо управление*. Важна нейна разновидност е *астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*. Вж. *динамична система на икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting economic regulation)

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting static automatic economic regulation), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране**, (*) – *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*, която притежава *статично-реагиращ статичен автоматичен икономически регулатор* и в която протича *статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране*. Това означава, че автоматичният икономически регулатор има *статичен икономически оператор* (*оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*), но който третира динамични *регулируеми икономически въздействия* от регулируемата икономическа подсистема, като същевременно с това не отстранява *нарушаващите икономически въздействия*, пряко оказвани върху автоматичния икономически регулатор. Едновременно разновидност на *астатично-реагиращата динамич-*

на система на автоматично икономическо регулиране и на динамичната система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране, както и на системата на автоматично икономическо регулиране (на автоматично-регулаторната икономическа система) изобщо. Вж. динамична система на автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting static economic regulation), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране, (*)** – астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране, която притежава статично-реагиращ статичен икономически регулатор и в която протича статично-реагиращо статично икономическо регулиране. Това означава, че икономическият регулатор има статичен икономически оператор (оператор за постоянно-пропорционално преобразуване), но който третира динамични регулируеми икономически въздействия от регулируемата икономическа подсистема, като същевременно с това не отстранява нарушаващите икономически въздействия, пряко оказвани върху икономическия регулатор. Едновременно разновидност на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране и на динамичната система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране, както и на системата на икономическо регулиране (на регулаторната икономическа система) изобщо. Важна нейна разновидност е астатично-реагиращата динамична система на статично-реагиращо статичноавтоматично икономическо регулиране. Вж. динамична система на икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of statically-reacting static economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (astatically-reacting economic subsystem) (**ки**) – във:

*астатично-реагираща регулираща икономическа подсистема;
астатично-реагираща регулируема икономическа подсистема.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatically-reacting /astatic/ economic system), **астатично-реагираща динамична икономическа система**, (*) – *поведенческо-променлива икономическа система*, която частично или изцяло отстранява *грешката на икономическата система*, породена от оказаните върху нея външни нарушаващи (смущаващи) въздействия (в т.ч. и *нарушаващи икономически въздействия*); положение, което се реализира от някакъв комплекс от *астатични икономически оператори*, т.е. от комплекс от *икономически оператори*, които не са оператори за постоянно-пропорционално преобразуване. Динамична икономическа система, която е една от разновидностите едновременно на *реагиращата икономическа система* и на *астатично-ситуираната икономическа система*. Астатично-реагираща икономическа система може да бъде само *динамичната икономическа система* и представлява една от нейните разновидности. Реализира се като **структурно-постоянна астатично-реагираща икономическа система*** (structurally-constant astatically-reacting economic system) или като **структурно-променлива астатично-реагираща икономическа система*** (structurally-variable astatically-reacting economic system).

Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на астатично-реагиращата икономическа система: (1) *времево-астатично-реагираща икономическа система* – когато тя функционира по отношение на времето (тя е една от подразновидностите на *времево-реагиращата икономическа система*); (2) *невремево-астатично-реагираща икономическа система* – когато тя функционира по отношение на невремева независима реална променлива (тя е една от подразновидностите на *невремево-реагиращата икономическа система*); (3) *комбинирано-астатично-реагираща икономическа система* – когато тя функционира съвместно по отношение на времева и на невремева независимата реална променлива (тя е една от подразновидностите на *комбинирано-реагиращата икономическа система*). Разграничават се още (1) *цялостно-астатично-реагираща* – когато тя функционира съвместно по отношение на цялата съвкупност от независими реални променливи (времената и всички невремеви), към които е ситуирана икономическата система (тя е една от подразновидностите на *цялостно-реагиращата икономическа система*), и (2)

частично-астатично-реагираща икономическа система – когато тя функционира само по отношение на част от цялата съвкупност от независими реални променливи (само времевата, само невремевиите или само времевата и част от невремевиите) (тя е една от подразновидностите на *частично-реагиращата икономическа система*). Ако не е посочено друго, под астатично-реагираща икономическа система се подразбира времево-астатично-реагиращата икономическа система. Вж. *икономическа система* и *икономическа реактивност*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatically-reacting economic system) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*);

астатично-реагираща динамична икономическа система (същото като *астатично-реагираща /астатична/ икономическа система*);

астатично-реагираща динамична регулаторна икономическа система (същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*);

астатично-реагираща икономическа система;

астатично-реагираща регулаторна икономическа система (същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*);

времево-астатично-реагираща икономическа система;

комбинирано-астатично-реагираща икономическа система;

невремево-астатично-реагираща икономическа система;

цялостно-астатично-реагираща икономическа система;

частично-астатично-реагираща икономическа система.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatically-reacting regulatory economic system) – същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting regulatory system of astatically-reacting economic management /control/) (*) – *астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране*, което е експлицитно-обусловено икономическо регулиране; едновременно разновидност на *астатично-реагиращата регулаторна система на икономическо управление* и на *регулаторната система на аста-*

тично-реагиращо икономическо управление. Неин важен частен случай е и астатишно-реагиращата саморегулираща се система на астатишно-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting regulatory system of economic management /control/), **астатишно-реагираща система на регулаторно икономическо управление**, (*) – *астатишно-реагираща динамична система на икономическо регулиране, което е експлицитно-обусловено икономическо регулиране; регулаторна система на икономическо управление (система на регулаторно икономическо управление), астатишно-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Това означава, че ако оказваното върху нея икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на управляваната икономическа величина (на управляваното икономическо въздействие) на системата от фиксираното значение на изходната икономическа величина също се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Като нейни разновидности се различават астатишно-реагиращата регулаторна система на статично-реагиращо икономическо управление и астатишно-реагиращата регулаторна система на астатишно-реагиращо икономическо управление. Неин важен частен случай е и астатишно-реагиращата саморегулираща се система на икономическо управление (астатишно-реагиращата система на автоматично икономическо управление).*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatically-reacting regulatory system of an economic management /control/) (**ки**) – във:

астатишно-реагираща регулаторна система на астатишно-реагиращо икономическо управление;

астатишно-реагираща регулаторна система на икономическо управление;

астатишно-реагираща регулаторна система на статично-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛАТОРНА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting regulatory system of statically-reacting economic management /control/) (*)

– *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране*, което е експлицитно-обусловено икономическо регулиране; едновременно разновидност на *астатично-реагиращата регулаторна система на икономическо управление* и на *регулаторната система на статично-реагиращо икономическо управление*. Неин важен частен случай е и *астатично-реагиращата саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (astatically-reacting regulative economic subsystem) (*) – *астатично-реагираща икономическа система*, която е (която изпълнява ролята на) *регулиращата икономическа подсистема на системата на икономическо регулиране*. Тогава последната се нарича *система на астатично-реагиращо икономическо регулиране** (system of a astatically-reacting economic regulation). Осъществява *астатично-реагиращо икономическо регулиране** (astatically-reacting economic regulation) [т.е. *астатично-реагиращо регулиране на икономическата система** (astatically-reacting regulation on the economic system)]. Разновидност е на *астатично-ситуираната регулираща икономическа подсистема*. Същото като *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА РЕГУЛИРУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (astatically-reacting regulable economic subsystem) (*) – *астатично-реагираща икономическа система*, която е (която изпълнява ролята на) *регулируемата икономическа подсистема на системата на икономическо регулиране*. Тогава последната се нарича *астатично-реагираща система на икономическо регулиране** (astatically-reacting system of an economic regulation). Разновидност е на *астатично-ситуираната регулируема икономическа подсистема*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА САМОРЕГУЛИРАЩА СЕ СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting self-regulative system of astatically-reacting economic management /control/), *астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление*, (*) – *астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*, което е експлицитно-обусловено икономическо регулиране; едновременно разновидност на *астатично-реагиращата саморегулираща*

ща се система на икономическо управление и на саморегулиращата се система на астатично-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА САМОРЕГУЛИРАЩА СЕ СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting self-regulative system of economic management /control/), **астатично-реагираща система на автоматично икономическо управление**, (*) – *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране, което е експлицитно-обусловено икономическо регулиране; саморегулираща се система на икономическо управление (система на автоматично икономическо управление), астатично-реагираща по отношение на оказваните върху нея икономически въздействия, най-вече – на нарушаващите икономически въздействия или на задаващите икономически въздействия. Това означава, че ако оказваното върху нея икономическо въздействие с течение на времето се стреми към някакво постоянно значение, тогава отклонението на управляваната икономическа величина (на управляваното икономическо въздействие) на системата от фиксираното значение на изходната икономическа величина също се стреми към нула, независимо от величината на икономическото въздействие. Като нейни разновидности се различават астатично-реагиращата саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление и астатично-реагиращата саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА САМОРЕГУЛИРАЩА СЕ СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatically-reacting self-regulative system of economic management /control/) (**ки**) – **във:**

астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА САМОРЕГУЛИРАЩА СЕ СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting self-regulative system of statically-reacting economic management /control/), **астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо управление**, (*) – *астатично-реагираща /астатична/ динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране, което е експлицитно-обусловено икономическо регулиране; едновременно*

менно разновидност на *астатично-реагиращата саморегулираща се система на икономическо управление* и на *саморегулиращата се система на статично-реагиращо икономическо управление*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic system of automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране (същото като *астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране*).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting system of an automatic economic management /control/) – същото като *астатично-реагираща саморегулираща се система на икономическо управление*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of astatically-reacting automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of astatically-reacting automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting system of an astatically-reacting automatic economic management /control/) – същото като *астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of astatically-reacting dynamic automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of astatically-reacting dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of an astatically-reacting economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of astatically-reacting economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatically-reacting system of astatically-reacting economic management /control/) (**ки**) – във:

астатично-реагираща регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of dynamic automatic economic regulation) – същото като *астатично реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of dynamic automatic economic regulation) (**ки**) във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of dynamic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на динамично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ* (astatically-reacting /astatic/ system of economic stabilization) – *система на икономическа стабилизация, в която установеното икономическо отклонение се определя от зоните на икономическа нечувствителност** (economic insensitivity areas) в отделните ѝ подсистеми. Вж. и *статично-реагираща /статична/ система на икономическа стабилизация*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на собствено-статично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращата система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatically-reacting system of economic management /control/) (**ки**)

— ВЪВ:

астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща регулаторна система на икономическо управление;

астатично-реагираща регулаторна система на статично-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА РЕГУЛАТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting system of regulatory economic management /control/) – същото като *астатично-реагираща регулаторна система на икономическо управление.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of properly-static automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of properly-static automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of properly-static economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СОБСТВЕНО-СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of properly-static economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на собствено-статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of static automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of static automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of static economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of static economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на собствено-статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting economic management /control/) (**ки**) – във:

астатично-реагираща регулаторна система на статично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of statically-reacting automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting automatic economic management /control/) – същото като *астатично-реагираща саморегулираща се система на статично-реагиращо икономическо управление*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting dynamic automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of statically-reacting dynamic automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting dynamic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of statically-reacting dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of statically-reacting economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting static automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of statically-reacting static automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting system of statically-reacting static economic regulation) – същото като *астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА СИСТЕМА НА СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting system of statically-reacting static economic regulation) (**ки**) – **ВЪВ:**

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА УПРАВЛЯВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (astatic /integrally-active/ managing /controlling/ economic subsystem) – *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор (астатично-реагиращ икономически регулатор) на регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление; астатично-реагиращ икономически регулатор при есплицитно-обусловено икономическо регулиране. Представява частен случай на управляваща икономическа подсистема.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting /integrally-active/ automatic economic regulation) – същото като *астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting /integrally-active/ automatic economic regulation) (**ки**) – **ВЪВ:**

астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatically-reacting /integrally-active/ automatic economic management /control/) – същото като *астатично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatically-reacting automatic economic management /control/) (**ки**) – **ВЪВ:**

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране;

система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-racting /integrally-active/ dynamic automatic economic regulation), **астатично-реагиращо икономическо саморегулиране, астатично-реагиращо динамично икономическо саморегулиране, астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране, (*)** – *астатично-реагиращо икономическо регулиране, при което автоматично се поддържа постоянно значение на изхода на системата на икономическо регулиране чрез настройка на икономическия регулатор; автоматично икономическо регулиране, при което установеното значение на регулируемата икономическа величина (на регулируемото икономическо въздействие), респ. на управляваната икономическа величина (на управляваното икономическо въздействие), при постоянно натоварване на икономическата система не зависи*

от това натоварване и величината на статизма (т.е. на неравномерността) във функционирането на *икономическата система* е равна на нула. Разновидност на *динамичното автоматично икономическо регулиране*. Протича в *системата на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране* (същото като *система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране*) и се осъществява от *астатично-реагиращия динамичен автоматичен икономически регулатор* (същото като *астатично-реагиращия автоматичен икономически регулатор*). При експлицитно-обусловена регулаторна икономическа система то е *астатично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране* (което от своя страна протича в *саморегулиращата се система на астатично-реагиращо икономическо управление*). Негови разновидности са ***астатично-реагиращото автоматично регулиране в статично-реагираща регулаторна икономическа система**** (astatically-reacting /integrally-active/ automatic regulation in a statically-reacting regulatory economic system) (в т.ч. в статично-реагираща статична и в статично-реагираща динамична регулаторна икономическа система) и ***астатично-реагиращото автоматично регулиране в астатично-реагираща регулаторна икономическа система**** (astatically-reacting /integrally-active/ automatic regulation in an astatically-reacting regulatory economic system) (т.е. в астатично-реагираща динамична регулаторна икономическа система).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО АВТОМАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic automatic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (*astatically-racting /integrally-active/ dynamic economic regulation*), **астатично икономическо регулиране, астатично-реагиращо икономическо регулиране, астатично-реагиращо регулиране на икономическата система, (*)** – *икономическо регулиране в система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране (система на астатично-реагиращо икономическо регулиране), при което установеното значение на регулируемата икономическа величина (на регулируемото икономическо въздействие), респ. на управляваната икономическа величина (на управляваното икономическо въздействие), при постоянно натоварване на икономическата система не зависи от това натоварване и величината на статизма (т.е. на неравномерността) във функционирането на икономическата система е равна на нула. Разновидност на динамичното икономическо регулиране. При експлицитно-обусловена регулаторна икономическа система то е астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление (което от своя страна протича в регулаторната система на астатично-реагиращо икономическо управление). Негови разновидности са астатично-реагиращото икономическо регулиране в статично-реагираща регулаторна икономическа система** (*astatically-racting /integrally-active/ economic regulation in statically-racting regulatory economic system*) и *астатично-реагиращото икономическо регулиране в астатично-реагираща регулаторна икономическа система** (*astatically-racting /integrally-active/ economic regulation in astatically-racting regulatory economic system*). Негови частни случаи са още (1) *астатично реагиращото динамично автоматично икономическо регулиране (астатично реагиращото автоматично икономическо регулиране)* [т.е. *астатично реагиращото динамично икономическо саморегулиране (астатично реагиращото икономическо саморегулиране)*], (2) *астатично-реагиращото динамично програмно икономическо управление** (*astatically-reacting dynamic programme economic management /control/*) [*астатично-реагиращото програмно икономическо управление** (*astatically-reacting programme economic management /control/*)] и (3) *астатич-*

*но-реагиращото динамично следящо икономическо управление** (astatically-reacting dynamic following economic management /control/) [*астатично-реагиращото следящо икономическо управление** (astatically-reacting following economic management /control/)]. Вж. *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО САМОРЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting /integrally-active/ dynamic economic self-regulation) – същото като *астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (astatically-reacting dynamic regulation on the economic system) – същото като *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (astatically-reacting /integrally-active/ economic regulation) – същото като *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране.*

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (astatically-reacting economic regulation) (**ки**) – ВЪВ:

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като статично-реагираща динамична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

статично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като статично-реагираща система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране;

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране;

статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо икономическо регулиране (същото като статично-реагираща статична система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО САМОРЕГУЛИРАНЕ*
(astatically-racting /integrally-active/ economic self-regulation) – същото като *астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО САМОРЕГУЛИРАНЕ
(astatically-racting /integrally-active/ economic self-regulation) (**ки**) – във:

астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране (същото като астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо динамично икономическо саморегулиране (същото като астатично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatically-reacting economic management /control/) (**ки**) – във:

автоматично-регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление (същото като саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

астатично-реагираща регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление;

астатично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като астатично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране;

астатично-реагиращо икономическо управление чрез саморегулиране;

астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление;

регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление;

саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление;

система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление);

система на астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление (същото като регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление);

статично-реагираща регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление;

статично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление;

статично-реагираща система на астатично-реагиращо автоматично икономическо управление (същото като статично-реагираща саморегулираща се система на астатично-реагиращо икономическо управление).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ ЧРЕЗ САМОРЕГУЛИРАНЕ* (astatic /integrally-active/ reacting economic management /control/ through self-regulation), **астатично-реагиращо автоматично икономическо управление**, (*) – експлицитно-обусловено *астатично-реагиращо автоматично икономическо регулиране* (вж. *експлицитно-обусловено икономическо регулиране*). Разновидност на *астатично-реагиращото регулаторно икономическо управление*. Протича в *саморегулиращата се система на астатично-реагиращо икономическо управление*. Негови разновидности са **астатично-реагиращото икономическо управление чрез саморегулиране в статично-реагираща система на икономическо управление*** (astatic /integrally-active/ economic management /control/ through self-regulation in a statically-reacting management /control/ system) и **астатично-реагиращото икономическо управление чрез саморегулиране в астатично-реагираща система на икономическо управление*** (astatic /integrally-active/ economic management /control/ through self-regulation in an astatic /integrally-active/ management /control/ system).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО РЕГУЛАТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (astatic /integrally-active/ reacting regulatory economic management /control/) (*) – експлицитно-обусловено *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране* (*астатично-реагиращо икономическо регулиране*) (вж. *експлицитно-обусловено икономическо регулиране*). Разновидност на *регулаторното икономическо управление*. Протича в *регулаторната система на астатично-реагиращо икономическо управление*. Негови разновидности са **астатично-реагиращото регулаторно икономическо управление в статично-реагираща система на икономическо управление*** (astatic /integrally-active/ regulatory economic management /control/ in statically-reacting management /control/ system) и **астатично-реагиращото регулаторно икономическо управление в астатично-реагираща система на икономическо управление*** (astatic /integrally-active/ regulatory economic management /control/ in astatic /integrally-active/ management /control/ system). Важен негов частен случай е и *астатично-реагиращото /астатичното/ икономическо управление чрез само-*

регулиране, т.е. *астатично-реагиращото автоматично икономическо управление*. Вж. също *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО РЕГУЛАТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (astatic /integrally-active/ reacting regulatory economic management /control/) (**ки**) – във:

астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление;

система на астатично-реагиращо регулаторно икономическо управление (същото като регулаторна система на астатично-реагиращо икономическо управление).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (astatically-reacting regulation on the economic system) – същото като *астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (astatically-reacting regulation on the economic system) (**ки**) – във:

астатично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система (същото като астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо регулиране на икономическата система (същото като астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране).

АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩО-ДИНАМИЧНО-РЕГУЛАТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatically-reacting-dynamically-regulatory economic system) – същото като *система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране*.

АСТАТИЧНО-СИТУИРАН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР* (astatically-situated economic controller) (*) – *икономически регулатор*, който притежава *астатичен икономически оператор*, т.е. *икономически опертор*, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване. Осъществява **астатично-ситуирано икономическо регулиране*** (astatically-situated economic regulation) [т.е. **астатично-ситуирано регулиране на икономическата система*** (astatically-situated regulation on the economic system)]. Негови разновидности са *статично-реагиращият динамичен икономически регулатор* и *астатично-реагиращият динамичен икономически регулатор*. Същото като *динамична регулираща икономическа подсистема* и като *динамичен икономически регулатор*.

АСТАТИЧНО-СИТУИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (astatically-situated economic subsystem) (**ки**) – във:

астатично-ситуирана регулираща икономическа подсистема;
астатично-ситуирана регулируема икономическа подсистема.

АСТАТИЧНО-СИТУИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (astatically-situated economic system) (*) – *икономическа система, която не е едновременно функционално-статична икономическа система и структурно-статична икономическа система. Тя е система с астатичен икономически оператор, т.е. с икономически оператор, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване. Същото като динамична икономическа система. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която съвместно са ситуирани икономическата функционалност и икономическата структура и по отношение на която се извършва икономическият процес в системата, се разграничават три разновидности на астатично-ситуираната икономическа система: (1) **времева астатично-ситуирана икономическа система*** (temporal astatically-situated economic system) (покрива се с понятието за времево-динамична икономическа система; тя не е едновременно функционално-времево-статична икономическа система и структурно-времево-постоянна икономическа система); (2) **невремева астатично-ситуирана икономическа система*** (non-temporal astatically-situated economic system) (покрива се с понятието за невремево-динамична икономическа система; тя не е едновременно функционално-невремево-статична икономическа система и структурно-невремево-постоянна икономическа система); (3) **комбинирана астатично-ситуирана икономическа система*** (combined astatically-situated economic system) (покрива се с понятието за комбинирано-динамична икономическа система; тя не е едновременно функционално-комбинирано-статична икономическа система и структурно-комбинирано-постоянна икономическа система). Ако не е посочено друго астатично-ситуирана икономическа система обикновено се подразбира времевата астатично-ситуирана икономическа система.*

Според това дали системата е с постоянна или с променлива структура (т.е. според *икономическата структура*) се разграничават **структурно-постоянна астатично-ситуирана икономическа система*** (structurally-constant astatically-situated economic system) и **структурно-променлива астатично-ситуирана икономическа система*** (structurally-variable astatically-situated economic system). Според това как тя третира външните нарушаващи

въздействия (в т.ч. и външните *нарушаващи икономически въздействия*) (т.е. според *икономическата реактивност*), се разграничават **статично-реагираща астатично-ситуирана икономическа система*** (statically-reacting astatically-situated economic system) и **астатично-реагираща астатично-ситуирана икономическа система*** (astatically-reacting astatically-situated economic system). Вж. *икономическа ситуираност*.

АСТАТИЧНО-СИТУИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (astatically-situated economic system) (**ки**) – във:

астатично-ситуирана икономическа система;

времева астатично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *астатично-ситуирана икономическа система*);

комбинирана астатично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *астатично-ситуирана икономическа система*);

невремева астатично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *астатично-ситуирана икономическа система*).

АСТАТИЧНО-СИТУИРАНА РЕГУЛИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (astatically-situated regulative economic subsystem) (*) – *астатично-ситуирана икономическа система*, която е (която изпълнява ролята на) *регулиращата икономическа подсистема* на *системата на икономическо регулиране*. Тогава последната се нарича **система на астатично-ситуирано икономическо регулиране*** (system of a astatically-situated economic regulation). Осъществява **астатично-ситуирано икономическо регулиране*** (astatically-situated economic regulation) [т.е. **астатично-ситуирано регулиране на икономическата система*** (astatically-situated regulation on the economic system)]. Нейни разновидности са *статично-реагиращата динамична регулираща икономическа подсистема* и *астатично-реагиращата динамична регулираща икономическа подсистема*. Същото като *динамична регулираща икономическа подсистема*.

АСТАТИЧНО-СИТУИРАНА РЕГУЛИРУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (astatically-situated regulable economic subsystem) (*) – *астатично-ситуирана икономическа система*, която е (която изпълнява ролята на) *регулируемата икономическа подсистема* на *системата на икономическо регулиране*. Тогава последната се нарича **астатично-ситуирана система на икономическо регулиране*** (astatically-situated system of an economic regulation). Нейни разновидности са *статично-реагиращата динамична регу-*

лируема икономическа подсистема и астатично-реагиращата динамична регулируема икономическа подсистема. Същото като динамична регулируема икономическа подсистема.

АТОМ (atom) (**кд**) – във:

икономически атом;

икономически атом с мярка.

АТОМ С МЯРКА (atom with measure) (**ки**) – във:

икономически атом с мярка.

АТРАКТОР (attractor) (**кд**) – във:

икономически атрактор (вж. *странен икономически атрактор*);

странен атрактор (в макр.);

странен икономически атрактор.

АТРИБУТИВНА ТЕОРИЯ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДМЕТ* (attributive theory of the immaterial economic thing) – вж. *нематериален икономически предмет.*

АТРИБУТИВНОСТ (attributivity /attributiveness/) (**кд**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

динамичностна икономическа атрибутивност;

зададена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

инверсна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

ингредиентна икономическа атрибутивност;

конкретна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

начална ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

стратификационна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

субстанциална ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

същностно-стратификационна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*).

АФИКАСНО БЛАГО* (affectual good) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

АФИКАСНО БЛАГО* (affectual good) (кд) – във:

афикасно благо (вж. *зависимости между благото и продукта*);
афикасно икономическо благо.

АФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (affectual economic good), **алокативно икономическо благо**, (*) – *работно икономическо благо* (*артипрефикасно икономическо благо*), което се създава в икономическата алокация; една от разновидностите на работното икономическо благо и на *поддържащото икономическо благо* (последното същото като *префикасно икономическо благо* или просто като *икономическо благо*). То е резултат от **афикасна икономическа дейност*** (affectualary economic activity /work/), означавана като икономическа алокация [и като **алокативна икономическа дейност** (allocative economic activity /work/)] (вж. *икономическа дейност*) (а благото – като алокативно икономическо благо), и оказва **алокативно икономическо въздействие** върху околната среда. Афикасното икономическо благо удовлетворява **афикасни икономически потребности*** (affectual economic needs /necessities/) [същото като **алокативни икономически потребности*** (allocative economic needs /necessities/)] на социума (потребности на социума от блага, създадени в икономическата алокация) (в т.ч. афикасни икономически потребности на поддържащата и на супериалната сфера). В областта на афикасната икономическа дейност, където се създава афикасното икономическо благо, се конституира понятието за *икономическа афикасност* (същото като *алокативна икономическа артипрефикасност*) със своите многобройни разновидности. Към тях се числят **средната икономическа афикасност*** (average economic affectuality) [същото като *средна алокативна икономическа артипрефикас-*

ност* (average allocative economic artipreffectuality)] и **пределната икономическа афикасност*** (marginal economic affectuality) [същото като **пределна алокативна икономическа артипрефикасност*** (marginal allocative economic artipreffectuality)]. В зависимост от това в коя възпроизводствена фаза възниква, афикасното икономическо благо има три разновидности (за които то представлява общо понятие): финансово-пазарно икономическо благо, **дистрибутивно икономическо благо** и **конефикасно икономическо благо** (**потребително икономическо благо**).

Съвкупност от афикасни икономически блага в определен обхват образува **афикасно икономическо богатство*** (affectual economic wealth) [същото като **алокативно икономическо богатство*** (allocative economic wealth)] в същия обхват. Афикасното икономическо благо може да бъде само **нематериално афикасно икономическо благо*** (immaterial affectual economic good) [същото като **нематериално алокативно икономическо благо*** (immaterial allocative economic good)] [на което отговаря понятието за **нематериално афикасно икономическо богатство*** (immaterial affectual economic wealth)]. Съответно на това се конституира понятието за **нематериална икономическа афикасност*** (immaterial economic affectuality) [в т.ч. **средна нематериална икономическа афикасност*** (average immaterial economic affectuality) и **пределна нематериална икономическа афикасност*** (marginal immaterial economic affectuality)].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на предметяващата способност на **икономическата дейност**, която го сътворява, разновидности на афикасното икономическо благо са (1) **апрификасното икономическо благо*** (aprifectual economic good) [същото като **първично алокативно икономическо благо*** (primary allocative economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за **икономическа апрификасност*** (economic aprifectuality), същото като **първична алокативна икономическа артипрефикасност*** (primary allocative economic artipreffectuality), **първична икономическа афикасност*** (primary economic affectuality)] и (2) **асефикасното икономическо благо*** (aseffectual economic good) [същото като **вторично алокативно икономическо благо*** (secondary allocative economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа асефикасност*** (economic aseffectuality), същото като **вторична алока-**

тивна икономическа артипрефикасност* (secondary allocative economic artipreffectuality), вторична икономическа афикасност* (secondary economic affectuality)].

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на конефикасното икономическо благо са (1) *афективното икономическо благо** (affective economic good) [същото като *пряко алокативна икономическо благо** (direct allocative economic good), *адификасно икономическо благо** (adiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за *икономическа афективност** (economic affectivity), същото като *икономическа адификасност** (economic adiffectuality), *пряка алокативна икономическа артипрефикасност** (direct allocative economic artipreffectuality), *алокативна икономическа ефективност** (allocative economic effectivity)] и (2) *квазиафективното икономическо благо** (quasi-affective economic good) [същото като *непряко алокативно икономическо благо** (indirect allocative economic good), *аиндификасно икономическо благо** (aindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиафективност** (economic quasi-affectivity), същото като *икономическа аиндификасност** (economic aindiffectuality), *непряка алокативна икономическа артипрефикасност** (indirect allocative economic artipreffectuality), *алокативна икономическа квазиефективност** (allocative economic quasi-effectivity)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен афикасно икономическо благо се конституират още и съответстващите на последното понятия за *афикасно консуматорско благо** (affectual consumptionary good), *афикасно стопанско благо** (affectual protoeconomic good), *афикасно пазарно-икономическо благо** (affectual marketly-economic good) и *афикасно финансово-пазарно-икономическо благо** (affectual financially-marketly-economic good). Общо за всички тях е понятието за *афикасно поддържащо благо** (affectual sustenance /sustaining/ good) (за афикасно благо при *поддържането*).

АФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (affectual economic wealth) – вж. *афикасно икономическо благо*.

АФИКАСНОСТ* (affectuality) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

АФИКАСНОСТ (affectuality /afficacy/) (кд) – във:

афикасност (вж. *зависимости между благото и продукта*);
икономическа афикасност.

АФИННА ИКОНОМИЧЕСКА СХЕМА* (affine economic scheme) – обобщение на понятието за *афинно икономическо многообразие*, което играе ролята на локален обект в теорията на икономическите схеми. Ако A е комутативен икономически пръстен с единица, тогава *афинната икономическа схема* се състои от топологичното икономическо пространство $\text{Spec } A$ и икономически сноп от икономически пръстени \tilde{A} в $\text{Spec } A$, където последното е икономическото множество от точки на *афинната икономическа схема** (affine economic scheme points).

АФИННО АЛГЕБРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (affine algebraic economic set) (същото като *афинно алгебрично икономическо k -множество*) – икономическо множество от решения на някаква система от алгебрични икономически уравнения. Ако k е икономическо поле, а \bar{k} е неговата *алгебрична икономическа заключеност** (algebraic economic closure) (вж. и *отношение на икономическо заключване и заключено икономическо множество*), тогава икономическото подмножество X на декартовото произведение \bar{k}^n е *афинно алгебрично икономическо k -множество*, ако неговите икономически точки са общи нули на някакво семейство S от многочлени на икономически пръстени

$$k[T] = k[T_1, T_2, \dots, T_n].$$

Всяко множество \bar{k}^n (интерпретирано като афинно алгебрично икономическо k -множество) е *афинно икономическо пространство* над икономическото поле k .

АФИННО ИКОНОМИЧЕСКО МНОГООБРАЗИЕ* (affine economic manifold) (същото като *афинно алгебрично икономическо многообразие*) – *афинно многообразие* (affine manifold) в икономическа среда; обобщение на понятието за *афинно алгебрично икономическо множество*. Афинното икономическо многообразие е разложена *афинна икономическа схема* X от краен тип

над *икономическото поле* k , т.е. $X = \text{Spec } A$, където A е *икономическа алгебра* от комутативен тип. **Афинното икономическо многообразие**

$$X = \text{Spec } k[T_1, T_2, \dots, T_n],$$

където $k[T_1, T_2, \dots, T_n]$ е *икономически пръстен* от многочлени над икономическото поле k , се нарича *афинно икономическо пространство* над k и се означава с A_k^n . Афинната икономическа схема е афинно икономическо многообразие, тогава и само тогава, когато е изморфна (вж. *икономически изоморфизъм*) на редуцирана затворна подсхема на афинното икономическо пространство.

АФИННО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (affine economic set) (**ки**) – във:

афинно алгебрично икономическо множество;

БАЗА (base) (**кд**) – във:

база на топологичното икономическо пространство;

АФИННО ИКОНОМИЧЕСКО ПОДПРОСТРАНСТВО* (affine economic subspace) – същото като *линейно икономическо многообразие*.

АФИННО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (affine economic space) (над някакво поле k) – *афинно пространство* (affine space), конституирано от *икономически множества*. То е икономическо множество A (чиито елементи са точки на афинното икономическо пространство), на което са съпоставени (1) *линейното /векторното/ икономическо пространство* L над полето k (L е пространство, присъединено към A) и (2) изображението на икономическото множество $A \times A$ в пространството L (като *икономическият образ* на елемента $(a, b) \in A \times A$ е прието да се означава с \overrightarrow{ab} и се нарича вектор с начало a и край b) и което (икономическо множество A) притежава следните свойства: (а) за всяка фиксирана *икономическа точка* a *икономическото изображение* (респ. *икономическото съответствие*)

$$x \rightarrow \overrightarrow{ax}, \quad x \in A,$$

е биекция на A в L (вж. *икономическа биекция*) и (б) за кои да е икономически точки $a, b, c \in A$ е изпълнено т.нар. **съотношение на М. Шал** (Chasles relation)

$$\vec{ab} + \vec{bc} + \vec{ca} = \vec{0},$$

където $\vec{0}$ е нулевият вектор. Размерността на афинното икономическо пространство A е размерността на пространството L .

АФТАЛИОН, АЛБЕРТ (Aftalion, Albert) (1874–1956) – френски икономист, обосновал *принципа на акселерацията (в макр.)*. Преподава в Лионския университет. Разработва проблемите на *икономическия цикъл* върху основата на теорията за *пределната полезност* и теорията за факторите на производството. В статията си “Реалността на общото свръхпроизводство” (*Aftalion, A. La Realite des surproductions generales. Revue d'economie politique*, 1909, 201-229) А. Афталион пръв въвежда *принципа на акселерацията* [като *принцип на производното търсене (в макр.)*], теорията за който намира силно разпространение и влияние в икономическата наука. Едва по-късно, през 1917 г., Джон Морис *Кларк* прави (макар и по-разгърната) обосновка на акселерационния принцип. Така че неоснователно някои изследователи приписват на Дж. М. Кларк първооткривателството на акселератора. Според А. Афталион растежът на потребителското търсене поражда значителни колебания в капиталовото търсене, което той нарича *производно търсене (в микр.)*. Производното търсене се колебае по-рязко от *потребителското търсене (в макр.)*, тъй като първото зависи не от абсолютната величина на второто, а от темповете на неговия прираст. Когато темповете на нарастване на потребителското търсене отслабнат, тогава търсенето на допълнително капиталово оборудване започва да се съкращава. И обратно, както посочва А. Афталион, нарастващото движение в отраслите, произвеждащи потребителски блага, предизвиква нарастващо движение в капиталовите отрасли. Това от своя страна предизвиква ново нарастване на потребителското търсене. Тези зависимости изразяват същността на акселерационния принцип (на принципа на ускорението) в икономиката.

Основен труд на А. Афталион е двутомното издание “Периодични кризи на свръхпроизводство” (*Aftalion, A. Les crises periodiques de surproduction. Paris, 1913*). В него той разкрива зависимостта между цикличната динамика на резултатите от елементите на основния капитал, от една страна, и производството на предмети за потребление, от друга. А. Афталион смята, че в цикличните колебания се преплитат три линии, чието едновременно действие обяснява причините и природата на *икономическия цикъл*. Това са: (1) необходим е продължителен период за създаването на капиталовите блага, поради което е затруднено приспособяването на промените в масата на авансирания основен ка-

питал към постепенното нарастване на крайното търсене; (2) дълготрайността на живота на капиталовите блага обикновено удължава времето на съществуването на депресията като циклична фаза [вж. *фаза на бизнес цикъла (в макр.)*], която се прекратява едва когато тези блага не се изхабят напълно (което става бавно и постепенно) и докато не възникне необходимостта от неговото обновяване, което да обуслови нов икономически *подем (в макр.)* [*бум (в макр.)*]; (3) при действието на принципа на акселерацията големите колебания в производното търсене на капиталови (инвестиционни) блага се вменват в значително по-ниските колебания на съвкупното крайно търсене, част от което е самото инвестиционно търсене.

Колебанията в равнището на *инвестициите (в макр.)* е централният момент в теорията на А. Афталион за *икономическия цикъл*, при който устойчивото нарастване на потребителското търсене се съчетава с колебателното *инвестиционно търсене (в макр.)*. Върху тази основа А. Афталион достига до извода, че при капиталистическото производство постоянни са *икономическите колебания*, а не състоянието на равновесие. Той проследява тенденциите в измененията на цените, номиналната и реалната *работна заплата (в макр.)*, *лихвения процент (в макр.)*, *безработицата (в макр.)* и ефективността на производството, като и на други *икономически величини* на различни фази от икономическия цикъл. А. Афталион обаче смята, че цените и печалбата могат да регулират *производството*, но като лостове те не са в състояние да поддържат постоянно равновесие.

Други по-важни трудове на А. Афталион са: “Теория на икономическите цикли, основани върху капиталистическия начин на производство” (*Aftalion, A. The Theory of Economic Cycles Based on the Capitalistic Technique of Production*); “Стойността на парите в съвременната икономика” (*Aftalion, A. La valeur de la monnaie dans l'economie contemporaine. V. 1-2. Paris, 1948–1950*).